Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid:	Torsdagen den 15 juni kl 17.00.
Plats:	Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner:	Hans-Göran Steneryd och Lena Stigsdotter
Kl. 15.45	Valberedning
Kl. 16.00	Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1 Allmänhetens frågestund om Budget 2024 5

Kf § 2 Svar på medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg 6

Kf § 3 Svar på motion om att revidera områdesbestämmelser i syfte att tillåta solpaneler 7

Kf § 4 Svar på motion om solpaneler på kommunala byggnader 9

Kf § 5 Svar på motion om företagsvänliga nämnder 11

Kf § 6 Svar på motion om att inrätta en miljö- och byggsektor 12

Kf § 7 Nya motioner/medborgarförslag 15

Kf § 8 Information från revisionen 16

Kf § 9 Reviderad budgetram för kommunrevisionen 2023 17

Kf § 10 Vision och strategiska mål 2024-2027 18

Kf § 11 Budget 2024 - 2026 19

Kf § 12 Reviderad Barnrättsplan (Barnplan) 22

Kf § 13 Vägval Säters framtida avloppsrening 23

Kf § 14 Höjning av renhållningstaxan 24

Kf § 15 Justering av slamtaxan 25

Kf § 16 Årsredovisning 2022, Räddningstjänsten Dala Mitt 26

Kf § 17 Verksamhetsberättelse och bokslut 2022, Hjälpmedelsnämnden 27

Kf § 18 Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 Södra Dalarnas Samordningsförbund 28

Kf § 19 Inackorderingsbidrag 29

Kf § 20 Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 30

Kf § 21 Reglemente för gemensamma nämnde för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) 31

Kf § 22 Samverkansavtal om e-arkivsamverkan 32

Kf § 23 Redovisning av partistöd 34

Kf § 24 Kalendarium 2024 35

Kf § 25 Antagande av ny informationssäkerhetspolicy 36

Kf § 26 Antagande av informationsteknologipolicy 38

Kf § 27 Skatteväxling rörande kollektivtrafik 2024 39

Kf § 28 Antagande av reglementen 41

Kf § 29 Regler för representation för förtroendevalda 42

Kf § 30 Interpellationer/frågor 44

Kf § 31 Valärenden 45

Kf § 32 Rapporter 46

Kf § 33 Delgivningar 47

Säter 2023-06-02

Abbe Ronsten
Ordförande

Margareta Jakobsson
sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Allmänhetens frågestund om Budget 2024

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Svar på medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg

KS2022/0351

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-11-08, § 18, remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 24 april 2023.

Yttranden

Miljö- och byggnämnden beslutade 2023-03-22, § 37, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandet ser miljö- och byggnämnden att medborgarförslaget är besvarad.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-03-29, § 50, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandets ser samhällsbyggnadsnämnden att medborgarförslaget avslås.

Kulturnämnden beslutade 2023-04-13, § 36, föreslå att medborgarförslaget är besvarat. Kulturnämnden ställer sig bakom miljö- och byggnämndens skrivning.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2022/0352

Medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget är besvarat.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-11-08, § 18, remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 24 april 2023.

Yttranden

Miljö- och byggnämnden beslutade 2023-03-22, § 37, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandet ser miljö- och byggnämnden att medborgarförslaget är besvarad.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-03-29, § 50, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandets ser samhällsbyggnadsnämnden att medborgarförslaget avslås.

Kulturnämnden beslutade 2023-04-13, § 36, föreslå att medborgarförslaget är besvarat. Kulturnämnden ställer sig bakom miljö- och byggnämndens skrivning.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsen

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #4152 | Inskickat av: BENGT EKLUND | 2022-08-30 12:02

1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Säters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Säters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Säters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler med hänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser".

Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret !

Vi förväntar oss att kommunens politiker stöttar de medborgare som vill investera i en hållbar framtid.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn
BENGT EKLUND

Telefon
073 6450656

E-postadress
bengteeklund@hotmail.com

Notifieringar
E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn
Eva Eklund

e-postadress
evameklund@gmail.com

Telefonnummer
076 7954905

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Mbn § 37 Remiss - Medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg - MBN

MBN2022/0343

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Miljö- och byggenheten ser att med utveckling av tiden har det uppkommit målkonflikter i att bevara kulturmiljön inom områdesbestämmelsen och dels möjliggöra utveckling av exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Hushållen har fått ökade el- och energikostnader under det gångna året och osäkerheten finns även i framtiden.

Kulturhistoriskt värde avser de möjligheter olika företeelser, exempelvis byggnader, bebyggelsemiljöer, stadsmiljöer eller landskap, kan ge när det gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang och människors livsvillkor i skilda tider. Kulturhistoriska värden kan finnas i en enskild byggnad, en sammanhållen bebyggelsemiljö eller i ett landskap. En byggnad kan exempelvis vara kulturhistoriskt värdefull för att den är uppförd med en särskild byggnadsteknik eller för att den är den första i sitt slag. En byggnad kan visa på en samhällsutveckling eller på sociala villkor eller idéer under en historisk tid. En byggnad eller bebyggelsemiljö behöver inte vara av hög ålder för att ha ett kulturhistoriskt värde.

Olika miljöer har olika känslighet för nya anläggningar. En solenergianläggning kan fungera väl inom vissa områden eller på byggnader som har höga kulturhistoriska värden medan de i andra fall inte förenliga med värdena.

I Riksantikvarieämbetets *handbok för kulturmiljövårdens riksintressen* redogörs för resonemang kring olika kulturmiljöers känslighet och att bedömningen av en åtgärds påverkan alltid är platsspecifik. Generellt kan sägas om känslighet att:

- Värden som knutna till uttryck för en avgränsad historisk period ofta är känsliga för nutida tillägg. (Det kan exempelvis gälla den historiska stadskärnan eller en ålderdomlig gårdsmiljö som bevarar äldre karaktär och saknar nyare tiders inslag.)

- Bebyggelse som har en enhetlig utformning har ofta en hög känslighet då en ändring av enskild byggnad kan ändra hela områdets enhetliga karaktär.

Mbn § 37 forts.

Vidare ska man ta hänsyn till att ett riksintresse påverkat av sentida förändringar och moderna inslag behöver inte innebära att miljön är mindre känslig för ytterligare förändringar. Vid en lovprövning är det utpekade riksintressanta sammanhanget som ska värnas och dess uttryck får inte påtaglig skadad. Det innebär att den visuella upplevelsen av miljö och fysiska uttryck inte bör påverkas negativt.

Området Bispberg är av riksintresse för kulturmiljövården genom att vara ett välbevarat gruvsamhälle med delar av gruvorna och gruvbyggnaderna bevarade samt en välhållen gruvby med småskaliga arbetsbostäder bevarade. Avsikten med att upprätta områdesbestämmelser har varit att kunna reglera att de förändringar som görs av befintliga förhållande inte ska medföra någon väsentlig påverkan på kulturmiljön.

Syftet med områdesbestämmelserna är bland annat:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark.

Bestämmelseområdet för riksintresset Bispberg beskrivs i den lokala byggnadsordningen för Bispberg, som utgör bilaga till områdesbestämmelserna. I denna bilaga ges allmänna råd och rekommendationer i byggnadsvård för såväl framtida förändringar av befintliga bebyggelser som för ny bebyggelse. Avsikten är att den lokala byggnadsordningen ska precisera riksintresset och underlätta tolkningen av områdesbestämmelserna för såväl berörda fastighetsägare som Miljö- och byggnämnden.

Men med den nya utvecklingen och behovet som uppstår i dagsläget har uppstått svårigheter med tolkning samt hantering av bygglovsansökan angående installation av solceller i området då det inte finns något skrivit om hur solceller ska installeras i byggnadsordningen.

En noggrann översyn av gällande områdesbestämmelsen bedöms som nödvändig för att kunna hantera bygglovsfrågor angående solceller inom områdesbestämmelse för Bispberg. Utredningen behöver se över vilka möjligheter finns att kunna bevilja

Mbn § 37 forts.

solceller i en begränsad omfattning med tanke på att man ska ta hänsyn till förvanskningsförbudet enligt plan- och bygglagen. Enligt 8 kap. 13 § en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.
Första stycket ska tillämpas också på

1. Anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,
2. Tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. Allmänna platser, och
4. Bebyggelseområden.

Problematiken i att bevara kulturmiljön och bevilja bygglov för installation av solcellsanläggningar har tagits upp med olika instanser och även med Länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden ser behovet att revideringen eller omtolkning av områdesbestämmelse men arbetena ska baseras på en utförlig utredning. Arbetena med framtagande av ett kulturmiljöprogram och även förhållningssätt vid hantering av bygglovsansökan för solenergianläggning (solceller och solfångare) på kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har påbörjats sedan sista kvartalen 2022 då efterfrågan på installation av solceller har bedömts vara hög. Men Miljö- och byggnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Miljö- och byggnämnden att medborgarförslaget bör anses besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 24 april 2023.

”Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak. Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler

Mbn § 37 forts.

medhänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser". Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret! Vi förväntar oss att kommunens politiker stöttar de medborgare som vill investera i en hållbar framtid.”

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Hassan Jafari
Byggnadsinspektör

Diarienummer
MBN2022/0343

Remiss - Medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg - MBN

Förslag till beslut

Miljö- och byggenheten föreslår Miljö- och byggnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Miljö- och byggenheten ser att med utveckling av tiden har det uppkommit målkonflikter i att bevara kulturmiljön inom områdesbestämmelsen och dels möjliggöra utveckling av exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Hushållen har fått ökade el- och energi kostnader under det gångna året och osäkerheten finns även i framtiden.

Kulturhistoriskt värde avser de möjligheter olika företeelser, exempelvis byggnader, bebyggelsemiljöer, stadsmiljöer eller landskap, kan ge när det gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang och människors livsvillkor i skilda tider. Kulturhistoriska värden kan finnas i en enskild byggnad, en sammanhållen bebyggelsemiljö eller i ett landskap. En byggnad kan exempelvis vara kulturhistoriskt värdefull för att den är uppförd med en särskild byggnadsteknik eller för att den är den första i sitt slag. En byggnad kan visa på en samhällsutveckling eller på sociala villkor eller idéer under en historisk tid. En byggnad eller bebyggelsemiljö behöver inte vara av hög ålder för att ha ett kulturhistoriskt värde.

Olika miljöer har olika känslighet för nya anläggningar. En solenergianläggning kan fungera väl inom vissa områden eller på byggnader som har höga kulturhistoriska värden medan de i andra fall inte förenliga med värdena.

I Riksantikvarieämbetets *handbok för kulturmiljövårdens riksintressen* redogörs för resonemang kring olika kulturmiljöers känslighet och att bedömningen av en åtgärds påverkan alltid är platsspecifik. Generellt kan sägas om känslighet att:

- Värden som knutna till uttryck för en avgränsad historisk period ofta är känsliga för nutida tillägg. (Det kan exempelvis gälla den historiska stadskärnan eller en ålderdomlig gårdsmiljö som bevarar äldre karaktär och saknar nyare tiders inslag.)

- Bebyggelse som har en enhetlig utformning har ofta en hög känslighet då en ändring av enskild byggnad kan ändra hela områdets enhetliga karaktär.

Vidare ska man ta hänsyn till att ett riksintresse påverkat av sentida förändringar och moderna inslag behöver inte innebära att miljön är mindre känslig för ytterligare förändringar. Vid en lovprövning är det utpekade riksintressanta sammanhanget som ska värnas och dess uttryck får inte påtaglig skadad. Det innebär att den visuella upplevelsen av miljö och fysiska uttryck inte bör påverkas negativt.

Området Bispberg är av riksintresse för kulturmiljövården genom att vara ett välbevarat gruvsamhälle med delar av gruvorna och gruvbyggnaderna bevarade samt en välhållen gruvby med småskaliga arbetsbostäder bevarade. Avsikten med att upprätta områdesbestämmelser har varit att kunna reglera att de förändringar som görs av befintliga förhållande inte ska medföra någon väsentlig påverkan på kulturmiljön.

Syftet med områdesbestämmelserna är bland annat:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark.

Bestämmelseområdet för riksintresset Bispberg beskrivs i den lokala byggnadsordningen för Bispberg, som utgör bilaga till områdesbestämmelserna. I denna bilaga ges allmänna råd och rekommendationer i byggnadsvård för såväl framtida förändringar av befintliga bebyggelser som för ny bebyggelse. Avsikten är att den lokala byggnadsordningen ska precisera riksintresset och underlätta tolkningen av områdesbestämmelserna för såväl berörda fastighetsägare som Miljö- och byggnämnden.

Men med den nya utvecklingen och behovet som uppstår i dagsläget har uppstått svårigheter med tolkning samt hantering av bygglovsansökan angående installation av solceller i området då det inte finns något skrivit om hur solceller ska installeras i byggnadsordningen.

En noggrann översyn av gällande områdesbestämmelsen bedöms som nödvändig för att kunna hantera bygglovsfrågor angående solceller inom områdesbestämmelse för Bispberg. Utredningen behöver se över vilka möjligheter finns att kunna bevilja solceller i en begränsad omfattning med tanke på att man ska ta hänsyn till förvanskningsförbudet enligt plan- och bygglagen. Enligt 8 kap. 13 § en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.
Första stycket ska tillämpas också på

1. Anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,
2. Tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. Allmänna platser, och
4. Bebyggelseområden.

Problematiken i att bevara kulturmiljön och bevilja bygglov för installation av solcellsanläggningar har tagits upp med olika instanser och även med Länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden ser behovet att revideringen eller omtolkning av områdesbestämmelse men arbetena ska baseras på en utförlig utredning. Arbetena med framtagande av ett kulturmiljöprogram och även förhållningssätt vid hantering av bygglovsansökan för solenergianläggning (solceller och solfångare) på kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har påbörjats sedan sista kvartalen 2022 då efterfrågan på installation av solceller har bedömts vara hög. Men Miljö- och byggnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Miljö- och byggnämnden att medborgarförslaget bör anses besvarat.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 24 april 2023.

”Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta

upp solcellspaneler på sina tak. Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler medhänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser". Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret! Vi förväntar oss att kommunens politiker stöttar de medborgare som vill investera i en hållbar framtid."

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Underskrifter

Hassan Jafari
Byggnadsinspektör

Stefan Larsson
Miljö- och byggchef

Sbn § 50 Yttrande över medborgarförslag om reviderade områdesbestämmelser i Bispberg

SBN2022/0483

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden ser att det finns en problematik och målkonflikt i att dels bevara kulturmiljön, dels möjliggöra utveckling med exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Utmaningen har särskilt aktualiserats med tanke på de höga energipriserna och hushållens ökade elkostnader.

Dialog har förts med Länsstyrelsen i den aktuella frågeställningen och det är tydligt att utmaningen är av bred karaktär. Det är inte bara i Säter som konflikten mellan de två intressena finns och även Länsstyrelsen instämmer i svårigheten att hantera målkonflikten.

Det är viktigt att Sveriges elsystem och produktion blir mer robust och framtidsanpassad, men utifrån det allmännas perspektiv spelar det mindre roll vart elen produceras. Det finns stor potential i att solenergianläggningar uppförs på exempelvis byggnader men det går också att uppföra dem på annan plats. Den största delen av Säters kommuns bebyggelse återfinns i områden där det ej finns begränsningar genom exempelvis områdesbestämmelser och solenergianläggningar har bättre förutsättningar att uppföras.

För den enskilda som idag bor inom områdesbestämmelserna i Bispberg gäller utökad lovplikt för uppförande av solceller. Det innebär ett större antal kriterier och faktorer att ta hänsyn till om solceller ska uppföras. Såsom anläggningar idag utformas kan de innebära ett avsteg från regler om varsamhet och förvanskning utifrån kulturmiljön, något områdesbestämmelserna särskilt värnar i Bispberg.

Sbn § 50 forts.

Det är troligt att anläggningar med tiden utvecklas mot att bättre smälta in i miljön så att de bättre harmoniserar med exempelvis kulturmiljövärden. Här krävs dock fortsatt teknisk utveckling och efterfrågan. Det ska också påtalas att det finns andra sätt att bidra till elproduktionen, exempelvis genom investering i solcellsparker eller uppförande på annan plats i exempelvis föreningsform.

En översyn av gällande områdesbestämmelser bör ske, men Samhällsbyggnadsnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom

området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Samhällsbyggnadsnämnden att medborgarförslaget bör avslås.

Ärendebeskrivning

Medborgarförslaget beskriver utmaningar med att uppföra solceller inom områdesbestämmelser och föreslår att kommunen gör en översyn av områdesbestämmelser som idag förhindrar solceller i syfte att tillåta dem.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har lämnats in och Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat ärendet till Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och Byggnämnden samt Kulturnämnden. Yttranden ska ha inkommit senast den 24/4.

Områdesbestämmelserna för Bispberg är upprättade 2013 och reviderade 2015. Syftet med bestämmelserna är bland annat att:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hanteringen av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark

Områdesbestämmelserna reglerar att utökad lovplikt gäller för bland annat solceller.

Sbn § 50 forts.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från Kommunstyrelsen

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Diarienummer
SBN2022/0483

Yttrande på medborgarförslag om reviderade områdesbestämmelser

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår Samhällsbyggnadsnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden ser att det finns en problematik och målkonflikt i att dels bevara kulturmiljön, dels möjliggöra utveckling med exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Utmaningen har särskilt aktualiserats med tanke på de höga energipriserna och hushållens ökade elkostnader.

Dialog har förts med Länsstyrelsen i den aktuella frågeställningen och det är tydligt att utmaningen är av bred karaktär. Det är inte bara i Säter som konflikten mellan de två intressena finns och även Länsstyrelsen instämmer i svårigheten att hantera målkonflikten.

Det är viktigt att Sveriges elsystem och produktion blir mer robust och framtidsanpassad, men utifrån det allmännas perspektiv spelar det mindre roll vart elen produceras. Det finns stor potential i att solenergianläggningar uppförs på exempelvis byggnader men det går också att uppföra dem på annan plats. Den största delen av Säters kommuns bebyggelse återfinns i områden där det ej finns begränsningar genom exempelvis områdesbestämmelser och solenergianläggningar har bättre förutsättningar att uppföras.

För den enskilda som idag bor inom områdesbestämmelserna i Bispberg gäller utökad lovplikt för uppförande av solceller. Det innebär ett större antal kriterier och faktorer att ta hänsyn till om solceller ska uppföras. Såsom anläggningar idag utformas kan de innebära ett avsteg från regler om varsamhet och förvanskning utifrån kulturmiljön, något områdesbestämmelserna särskilt värnar i Bispberg.

Det är troligt att anläggningar med tiden utvecklas mot att bättre smälta in i miljön så att de bättre harmoniserar med exempelvis kulturmiljövärden. Här krävs dock fortsatt teknisk utveckling och efterfrågan. Det ska också påtalas att det finns andra sätt att bidra till elproduktionen, exempelvis genom investering i solcellsparker eller uppförande på annan plats i exempelvis föreningsform.

En översyn av gällande områdesbestämmelser bör ske, men Samhällsbyggnadsnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Samhällsbyggnadsnämnden att medborgarförslaget bör avslås.

Ärendebeskrivning

Medborgarförslaget beskriver utmaningar med att uppföra solceller inom områdesbestämmelser och föreslår att kommunen gör en översyn av områdesbestämmelser som idag förhindrar solceller i syfte att tillåta dem.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har lämnats in och Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat ärendet till Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och Byggnämnden samt Kulturnämnden. Yttranden ska ha inkommit senast den 24/4.

Områdesbestämmelserna för Bispberg är upprättade 2013 och reviderade 2015. Syftet med bestämmelserna är bland annat att:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hanteringen av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark

Områdesbestämmelserna reglerar att utökad lovplikt gäller för bland annat solceller.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från Kommunstyrelsen

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Mikael Spjut Biträdande Samhällsbyggnadschef	Andreas Mossberg Samhällsbyggnadschef

Kn § 36 Remiss, medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelserna i Bispberg

KN2023/0012

Beslut

Kulturnämndens förslag till kommunstyrelsen för beslut i kommunfullmäktige

1. Anse medborgarförslaget besvarat

_____

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att omtolka/revidera områdesbestämmelser för Bispberg lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Bengt Eklund, Säter. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Medborgarens förslag

”Vi anser att kommunfullmäktige snarast ska omtolka/revidera områdesbestämmelserna för Bispberg, så att det blir möjligt för hushållen där att sätta upp solcellspaneler på sina tak.

Vid kontakt med miljö- och byggenheten har vi fått information om att man där avslår alla ansökningar om bygglov för solcellspaneler medhänvisning till områdesbestämmelserna. Vi har också av byggchefen fått veta att "länsstyrelsen anser att det är högst olämpligt med solceller inom områdesbestämmelser".

Vi anser att detta är upprörande världsfrånvänt och otidsenligt synsätt. Det har ju hänt saker sedan 2015 och i synnerhet det senaste halvåret!

Ärendebeskrivning

De senaste årens utmaningar när det gäller el- och energiförsörjning torde knappt gått någon förbi. Därtill kan läggas klimatförändringar som påverkar vår miljö på ett tydligt och påtagligt sätt.

Säters kommun eftersträvar att skapa goda boendemiljöer och att verka för ett hållbart samhälle. Hållbarhet är ett vitt begrepp som innefattar både ekologiska,

sociala och ekonomiska aspekter. Ibland kan det innebära målkonflikter när klimatpåverkan ska begränsas samtidigt som sociala aspekter som en god bebyggd miljö och ett bevarat kulturarv ska värnas. En sådan målkonflikt kan vara solenergianläggningar i kulturhistoriskt känsliga miljöer.

Det finns lagstiftning som berör kulturmiljöer. Plan- och bygglagen är särskilt relevant i den kommunala planeringen. Miljöbalken hanterar kulturmiljövårdens riksintressen samt kulturmiljölagen som bland annat handlar om fornlämningar och den kommunala planeringen.

Att hitta nya och hållbara sätt att klara energiförsörjning är nödvändigt även för vårt kulturarv. Mer nederbörd och varmare väder kan leda till skadedjur och svampangrepp på kulturhistoriska träbyggnader. Risk för översvämningar, ras och bränder är andra reella hot för våra kulturmiljöer. Samtidigt har våra kulturmiljöer mycket att lära oss. Äldre metoder och lösningar utgör en kunskapskälla för byggnadsteknik och byggnadsvård men även skötsel av mark.

Att bevara våra kulturmiljöer, men också att se dem som en tillgång för hållbar utveckling är prioriterat i Säters kommun. Därför kommer Kommunstyrelsen hösten 2023 att fatta beslut om ett strategiskt kulturmiljöprogram som ska vara:

a) Ett kunskapsunderlag om kulturmiljöer i Säters kommun.
b) Ett verktyg i kommunens översiktsplanering, detaljplanering och bygglovsgivning.
c) Ett redskap för gestaltning och gestaltningsprogram.
d) Ett stöd för fastighetsägare i kommunen som behöver råd och inspiration vid ny-, om- och tillbyggnader.

Detta ärende har skickats på remiss till flera nämnder. Kulturnämnden ställer sig även bakom och ansluter sig till Miljö- och Byggnadsnämndens skrivning i § 35 i mötesprotokoll av den 14 februari 2023. Kulturnämnden finner skrivningarna vara väl genomtänkta och sakliga och ser ingen anledning att anföra några andra ståndpunkter. Miljö och Byggnadsnämndens mening blir därför också Kulturnämndens.

Bilaga 02

Delges

Kommunstyrelsen

Kf § 3 Svar på motion om att revidera områdesbestämmelser i syfte att tillåta solpaneler

KS2022/0353

KS2022/0353

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

_____

Förslag till beslut på sammanträdet

Magnus Gabrielsson (M) yrkar bifall till att-sats nummer 2.
Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag att avslå hela motionen inklusive att-sats nummer 2.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget om att motionen ska bifalla att-sats nummer 2 mot förslaget att motionen ska avslås inklusive att-sats nummer 2 varvid han finner kommunstyrelsen beslutar att motionen avslås.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnades in tillkommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP). Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-11-08, § 16, remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Ks § 156 forts

Yttranden

Miljö- och byggnämnden beslutade 2023-03-22, § 38, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandet ser miljö- och byggnämnden att motionen avslås.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-03-29, § 51, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandets resonemang rekommenderar samhällsbyggnadsnämnden att motionen avslås.

Kulturnämnden beslutade 2023-04-13, § 37, föreslå att motionen avslås. Kulturnämnden ställer sig bakom miljö- och byggnämndens skrivning.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2022/0353

Motion om att revidera områdesbestämmelser i syfte att tillåta solpaneler

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnades in tillkommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP).

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-11-08, § 16, remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Yttranden

Miljö- och byggnämnden beslutade 2023-03-22, § 38, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandet ser miljö- och byggnämnden att motionen avslås.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-03-29, § 51, att yttra sig enligt ställt förslag. Mot bakgrund av yttrandets resonemang rekommenderar samhällsbyggnadsnämnden att motionen avslås.

Kulturnämnden beslutade 2023-04-13, § 37, föreslå att motionen avslås. Kulturnämnden ställer sig bakom miljö- och byggnämndens skrivning.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

miljöpartiet de gröna
Säter

Revidering av områdesbestämmelser m.m.

Motion till kommunfullmäktige från Miljöpartiet de gröna i Säter

Återigen har vi genomlevt en sommar som har präglats av den pågående klimatkrisen. Europa har drabbats av extrem hetta, torka och skogsbränder. Floderna har extremt låga flöden med stor påverkan både på transporter och livsmedels-produktion. Samtidigt drabbar allvarliga översvämningar andra delar av vår planet.

I Sverige behöver vi göra vad vi kan för att begränsa våra utsläpp av växthusgaser och att bidra till att människans samlade utsläpp minskar och förbränningen av fossila bränslen upphör.

I Säter finns det många som vill bidra och ett konkret sätt är att montera solpaneler. Sveriges elproduktion från solpaneler behöver öka och solpaneler ger både förnybar energi och är en investering som sannolikt betalar sig fort med de energipriser som förväntas i Europa, åtminstone de närmaste åren.

Generellt gäller att solpaneler inte är bygglovspliktiga om de monteras platt mot taket. I vissa områden i Säter gäller dock speciella regler och Miljöpartiet vill att dessa regler ses över. Det gäller åtminstone i Bispberg och i Säters innerstad.

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Säter 31 augusti 2022

Magnus Gabrielson

Mbn § 38 Yttrande på motion om revidering av områdesbestämmelser och detaljplaner i syfte att tillåta solpaneler

MBN2022/0341

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Miljö- och byggenheten ser att med utveckling av tiden har det uppkommit målkonflikter i att bevara kulturmiljön inom områdesbestämmelsen och dels möjliggöra utveckling av exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Hushållen har fått ökade el- och energikostnader under det gångna året och osäkerheten finns även i framtiden.

Kulturhistoriskt värde avser de möjligheter olika företeelser, exempelvis byggnader, bebyggelsemiljöer, stadsmiljöer eller landskap, kan ge när det gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang och människors livsvillkor i skilda tider. Kulturhistoriska värden kan finnas i en enskild byggnad, en sammanhållen bebyggelsemiljö eller i ett landskap. En byggnad kan exempelvis vara kulturhistoriskt värdefull för att den är uppförd med en särskild byggnadsteknik eller för att den är den första i sitt slag. En byggnad kan visa på en samhällsutveckling eller på sociala villkor eller idéer under en historisk tid. En byggnad eller bebyggelsemiljö behöver inte vara av hög ålder för att ha ett kulturhistoriskt värde.

Olika miljöer har olika känslighet för nya anläggningar. En solenergianläggning kan fungera väl inom vissa områden eller på byggnader som har höga kulturhistoriska värden medan de i andra fall inte förenliga med värdena.

I Riksantikvarieämbetets *handbok för kulturmiljövårdens riksintressen* redogörs för resonemang kring olika kulturmiljöers känslighet och att bedömningen av en åtgärds påverkan alltid är platsspecifik. Generellt kan sägas om känslighet att:

- Värden som knutna till uttryck för en avgränsad historisk period ofta är känsliga för nutida tillägg. (Det kan exempelvis gälla den historiska stadskärnan eller en ålderdomlig gårdsmiljö som bevarar äldre karaktär och saknar nyare tiders inslag.)

- Bebyggelse som har en enhetlig utformning har ofta en hög känslighet då en ändring av enskild byggnad kan ändra hela områdets enhetliga karaktär.

Mbn § 38 forts.

Vidare ska man ta hänsyn till att ett riksintresse påverkat av sentida förändringar och moderna inslag behöver inte innebära att miljön är mindre känslig för ytterligare förändringar. Vid en lovprövning är det utpekade riksintressanta sammanhanget som ska värnas och dess uttryck får inte påtaglig skadad. Det innebär att den visuella upplevelsen av miljö och fysiska uttryck inte bör påverkas negativt.

Områdesbestämmelserna i Bispberg

Området Bispberg är av riksintresse för kulturmiljövården genom att vara ett välbevarat gruvsamhälle med delar av gruvorna och gruvbyggnaderna bevarade samt en välhållen gruvby med småskaliga arbetsbostäder bevarade. Avsikten med att upprätta områdesbestämmelser har varit att kunna reglera att de förändringar som görs av befintliga förhållande inte ska medföra någon väsentlig påverkan på kulturmiljön.

Syftet med områdesbestämmelserna är bland annat:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark.

Bestämmelseområdet för riksintresset Bispberg beskrivs i den lokala byggnadsordningen för Bispberg, som utgör bilaga till områdesbestämmelserna. I denna bilaga ges allmänna råd och rekommendationer i byggnadsvård för såväl framtida förändringar av befintliga bebyggelser som för ny bebyggelse. Avsikten är att den lokala byggnadsordningen ska precisera riksintresset och underlätta tolkningen av områdesbestämmelserna för såväl berörda fastighetsägare som Miljö- och byggnämnden.

Men med den nya utvecklingen och behovet som uppstår i dagsläget har uppstått svårigheter med tolkning samt hantering av bygglovsansökan angående installation av

solceller i området då det inte finns något skrivit om hur solceller ska installeras i byggnadsordningen.

Mbn § 38 forts.

Områdesbestämmelser för Säters innerstad

Områdesbestämmelser enligt PBL avser bl. a. att säkerställa översiktsplanens syften. Beträffande Säters innerstad kan upprättade och antagande av områdesbestämmelser säkerställa de olika typer av riksintressen som uttalats.

Målsättning med den kommunala planeringen av Säters innerstad är bl. a. att

- Säkra översiktsplanens intentioner för Säters innerstad som riksintresseområde
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor
- Bidra till god utformning av yttre miljöer för allmän mark och tomtmark
- Sydda de unika miljöer som finns i Säters innerstad
- Framtida insatser i den fysiska miljön sker med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag bl. a. genom utökad bygglovsplikt
- Bevara en måttfullhet och blandning av olika verksamheter som bostäder, hantverk, butiker, kontor och allmän service med mera i Säters innerstad

För att lämpliga bestämmelser för riksintresseområdet för Säters innerstad skall erhållas har en uppdelning av området gjorts i tre geografiska delar.

Delområde 1 innefattar det ursprungliga innerstadsområdet med gator och kvartersbildningar inom 1600-talsstadens rutnätmönster. För delområde 1 är stadsbebyggelsens småskaliga karaktär och särdrag det viktigaste att säkerställa i framtida utveckling av området. Inom detta område finns många byggnader från olika tidsåldrar som alla berättar om varje tidsepoks byggnadskultur och uttrycksmedel.

För att lämpliga åtgärder skall väljas vid förvaltning, upprustning och förändring av enskilda kvartersmiljöer och allmän gatumark krävs bygglov enligt redovisningen i områdesbestämmelserna.

Delområde 2 innefattar stadspartiet längs Gränsgatan med bostadsbebyggelse från mitten av 1900-talet. Detta delområde ingår i riksintresseområdet. I första hand för att det tillhör de äldsta kvartersbildningarna i rutnätsstaden. De nya fastigheterna är byggda i större skala än tidigare bebyggelse och har gavelavslutningar som är indragna

från den ursprungliga gatu- och kvartersgränsen. Gårdarna är till stor del utnyttjade för biluppställningar.

Förslaget till områdesbestämmelser inriktas i första hand till att på sikt anpassa nuvarande miljö inom området till de äldre kvarterens småskalighet och karaktär. Önskvärda förbättringar i området kan vara trivsamma gårdsmiljöer med träd och

Mbn § 38 forts.

grönska, tydliga markering av kvartersgränser med plank och staket och lämpliga lösningar för de boendes behov av parkeringar.

Delområde 3 innefattar strandpartiet vid Ljustern och Ljusteråns vatten i sitt förlopp fram till riksväg 70. Ljusteråns betydelse i Säters historia får inte underskattas. Mycket av de kulturhistoriska händelser som beskriver stadens tillkomst och utveckling knyts till vattenkraften men också dess lynniga förutsättningar med vårfloder och katastrofer.

Delområde 3 tillsammans med åpartiet ner i Säterdalen innehåller i strändernas jordlager rester från en rad hyttor och verk. Avsikten med områdesbestämmelser för område 3 är i första hand att skydda åpartiet som ett natur- och kulturområde som bör förvaltas och nyttjas med respekt för dess historia.

För områdesbestämmelser i Säter innerstad finns ingen byggnadsordning men det har skrivits i bestämmelser om utformning av allmän plats, placering, utformning, utförande av byggnader, och kvartersmark samt utökat lovplikt.

I områdesbestämmelserna för Säters innerstad finns inget skrivet just om solceller och hur ska de installeras. Det enda som är skrivet är om utformning av tak, att takmaterial skall utgöras av rött lertegel eller falsad plåt. Vidare skrivs att på öppen tomtmark skall gårdsplaner i huvudsak utgöras av planteringar, gräs, grus eller stenbeläggning.

Områdesbestämmelser för Solvarbo by

Områdesbestämmelserna har upprättats för att säkerställa det intresse för kulturmiljön som utgörs av Solvarbo by, i enlighet med kommunens översiktsplan.

Solvarbo by har ett mycket stort kulturhistoriskt värde med tanke på den bibehållna karaktären av en Klungby. Byn har undgått storskiftesreformen under 1800-talet gårdarna i byn ligger väl sammanhållna runt skolan.

Syftet med områdesbestämmelserna är att, genom bestämmelser och rekommendationer vid framtida förändringar, bevara byns karaktär av en Klungby och

den ingående bebyggelsens och andra karaktärsdrag i fråga om utförande, materialval mm.

I översiktsplanen för Säters kommun från 1990 anges Solvarbo som en av flera byar av intresse för kulturmiljövården och att kommunen avser att upprätta en fördjupad översiktsplan eller områdesbestämmelser för i första hand Solvarbo.

Mbn § 38 forts.

De värden som avses skyddas med områdesbestämmelserna utgörs främst av Solvarbos äldre väl bevarade bymiljö i ett öppet och väl hävdat odlingslandskap.

Trots många gemensamma drag rymmer Solvarbos äldre byggnadsbestånd en mängd variationer, eftersom förnyelsen alltid skett i etapper. Denna variationsrikedom, som även fortsättningsvis bör eftersträvas, gör att det ej här går att formulera några strikta ramar för nybebyggelsens utseende i detalj. De hänsynsbestämmelser beträffande placering, utformning och utförande av ny bebyggelse samt varsamhetsbestämmelser vid ändring av befintlig bebyggelse som införs i områdesbestämmelserna är därför allmänt hållna med hänvisning till den kulturhistoriskt intressanta miljön. Preciserade bestämmelser införs däremot för gatumiljön i området.

För att ge Miljö- och byggnämnden möjlighet att pröva om en åtgärd överensstämmer med områdets skyddsvärda intressen införs i områdesbestämmelserna bestämmelser om utökad lovplikt t ex installation av luftvärmepump, solfångare eller annan anordning som monteras exteriört.

Till områdesbestämmelser finns den lokala byggnadsordningen för Solvarbo by. Avsikten med denna lokala byggnadsordning för Solvarbo by är att den ska användas som vägledning för fastighetsägare och utgöra bedömningsgrund vid ansökningar och prövning av bygglov nom området. Vidare skrivs att utgångspunkten är att befintlig bebyggelse av kulturhistoriskt värde skall bevaras om det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Vid nybyggnader och/eller ändringar (om- och tillbyggnader) skall åtgärderna anpassas så att miljön och byggelsekaraktären så långt som möjligt bevaras. Detta förhindrar inte att enskilda nya projekt kan ges en egen och nutida karaktär samtidigt som de införlivas i sin omgivning så att denna blir vacker och variationsrik.

I den lokala byggnadsordningen skrivs inget om hur solceller ska installeras. Det enda som har skrivits är om utformning och materialval av tak.

Detaljplan för särskilt boende m.m. vid Prästgärdet

Detaljplanen syftar till att inom planområdet skapa förutsättningar för att uppföra ett särskilt boende för äldre (SäBo) med nödvändiga kringfunktioner.

Planområdet ligger i ett exponerat läge i direkt anslutning till det kulturhistoriska riksintresseområdet, och byggnaden för det särskilda boendet behöver vara stor. Utformning och placering behöver anpassas väl till det angränsande öppna landskapsrummet runt prästgården och kyrkan.

Mbn § 38 forts.

Byggnaderna bör uppföras med fasader av faluröd träpanel och tak med lertegel och att taket inte får vara av blänkande material.

Beträffande riksintresseområdet som gränsar mot Ljustern, bl. a. kvarteret Hamnen och Ljustrens nordöstra strand ska områdets öppna fält bibehållas utan nybebyggelse eller planteringar.

Planområdet i sig ligger inte inom något område som är utpekat som särskilt värdefullt ur kulturhistoriskt hänseende. Detaljplanen gränsar dock till ett område av riksintresse för kulturmiljövården (Säters innerstad) enlig miljöbalken 3 kap. 6 § (byggrätten för detaljplanen kvartersmark för bostäder, vård och skola ligger cirka 35 meter från riksintresset) och får därigenom anses påverka riksintresset.

Installation av solceller inom området påverkas av val av material och teknik d.v.s. att det kan vara möjligt att bevilja lov för installation av solceller.

Områdesbestämmelser för sjukhuset m.m., Skönvik

Områdesbestämmelser upprättas för sjukhuset m. m. dels för att fastlägga markanvändningen, dels för att både öka och minska lovplikten. Ökningen innebär främst yttre åtgärder (färg, fasadbeklädnad, takmaterial, rivning, schaktning) och syftar till att bevara områdets karaktär av ljusa hus i parkmiljö.

Även i den här detaljplanen är inget skrivet om solceller och hur de bör installeras.

Områdesbestämmelser för solfångare Bergbacken

Planområdet är beläget i Bergbacken, mitt emot fjärrvärmecentralen. Området begränsas av Smedjebacksvägen, befintlig elledning samt kalkbrottet och skjutbanan. Planerad solfångaranläggning ligger helt inom fastigheten Bergstäkten 2:1.

Inom detta område är tillåtet att solenergianläggning beläggas av Säters Energiverk AB enligt områdesbestämmelser.

En noggrann översyn av gällande områdesbestämmelser bedöms som nödvändig för att kunna hantera bygglovsfrågor angående solceller inom områdesbestämmelserna och detaljplanerna. Utredningen behöver se över vilka möjligheter finns att kunna bevilja solceller i en begränsad omfattning med tanke på att man ska ta hänsyn till förvanskningsförbudet enligt plan- och bygglagen. Enligt 8 kap. 13 § en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig

Mbn § 38 forts.

synpunkt får inte förvanskas.
Första stycket ska tillämpas också på

5. Anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,
6. Tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
7. Allmänna platser, och
8. Bebyggelseområden.

När det gäller detaljplaners reglering av solenergianläggningar gäller att en detaljplan generellt inte reglerar huruvida solenergianläggningar får installeras eller ej. Däremot kan en detaljplan reglera tillåten färg, fasadmaterial eller taktäckningsmaterial. Vilket innebär att vilken solenergianläggning som helst inte kan installeras t ex detaljplanen för Särskilt boende m. m. vid Prästgärdet.

Solfångare och solceller på en byggnad kan vara bygglovspliktiga inom detaljplanerat område. Lovplikt gäller om anläggningen innebär att byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial. Lovplikt gäller också om byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt. Från bygglovsplikten finns dock vissa undantag.

Solfångare eller solcellspaneler som monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial är i vissa fall bygglovsbefriade även om de medför att byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas. Undantaget från krav på bygglov gäller för alla typer av byggnader. Följande kriterier ska vara uppfyllda för att sådana solfångare och solcellspaneler ska vara bygglovsbefriade:

1. de ska monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial
2. de ska följa byggnadens form

3. de får inte monteras på byggnader eller inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla
4. de får inte monteras inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvaret
5. att solenergianläggningen inte kräver bygglov enligt den detaljplan som gäller för området

Utanför detaljplan krävs det normalt inte bygglov för solfångare och solceller på byggnader. Utanför detaljplan kan kommunen dock ha beslutat om områdesbestämmelser. I områdesbestämmelserna kan det ha införts bygglovsplikt för

Mbn § 38 forts.

byte av färg, fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial eller för att vidta en åtgärd som avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende. Det kan även ha införts bygglovsplikt för underhåll eller ändring av ett byggnadsverk eller ett bebyggelseområde som är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Om det finns en utökad lovplikt i områdesbestämmelser kan solfångare och solceller alltså kräva bygglov trots att det är utanför detaljplan.

Totalt finns det över 100 detaljplaner och områdesbestämmelser som är gällande i Säters kommun och för att få en bild av hur all dessa påverkar eller begränsar möjligheten av installation av solenergianläggningar på något sätt måste ett sådant uppdrag ges vilket innebär att ett sådant uppdrag kräver både resurser och tid utöver att det finns behov av nya detaljplaner för att utvecklingen ska kunna gå framåt.

Det som man kan ha i åtanke i nya planprocesser eller framtagande av områdesbestämmelser är att möjliggöra installation av solenergianläggningar i framtiden.

Problematiken i att bevara kulturmiljön och bevilja bygglov för installation av solcellsanläggningar har tagits upp med olika instanser och även med Länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden ser behovet av att fastighetsägarna ska kunna installera solceller inom område som omfattas av områdesbestämmelser och även detaljplan men arbetena ska baseras på en utförlig utredning. Arbetena med framtagande av ett kulturmiljöprogram och även förhållningssätt vid hantering av bygglovsansökan för solenergianläggning (solceller och solfångare) på kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har påbörjats sedan sista kvartalen 2022 då efterfrågan på installation av solceller har bedömts vara hög. Men Miljö- och byggnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Miljö- och byggnämnden att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Mbn § 38 forts.

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Hassan Jafari
Byggnadsinspektör

Diarienummer
MBN2022/0341

Yttrande på motion om revidering av områdesbestämmelser och detaljplaner i syfte att tillåta solpaneler

Förslag till beslut

Miljö- och byggenheten föreslår Miljö- och byggnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Miljö- och byggenheten ser att med utveckling av tiden har det uppkommit målkonflikter i att bevara kulturmiljön inom områdesbestämmelsen och dels möjliggöra utveckling av exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Hushållen har fått ökade el- och energi kostnader under det gångna året och osäkerheten finns även i framtiden.

Kulturhistoriskt värde avser de möjligheter olika företeelser, exempelvis byggnader, bebyggelsemiljöer, stadsmiljöer eller landskap, kan ge när det gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang och människors livsvillkor i skilda tider. Kulturhistoriska värden kan finnas i en enskild byggnad, en sammanhållen bebyggelsemiljö eller i ett landskap. En byggnad kan exempelvis vara kulturhistoriskt värdefull för att den är uppförd med en särskild byggnadsteknik eller för att den är den första i sitt slag. En byggnad kan visa på en samhällsutveckling eller på sociala villkor eller idéer under en historisk tid. En byggnad eller bebyggelsemiljö behöver inte vara av hög ålder för att ha ett kulturhistoriskt värde.

Olika miljöer har olika känslighet för nya anläggningar. En solenergianläggning kan fungera väl inom vissa områden eller på byggnader som har höga kulturhistoriska värden medan de i andra fall inte förenliga med värdena.

I Riksantikvarieämbetets *handbok för kulturmiljövårdens riksintressen* redogörs för resonemang kring olika kulturmiljöers känslighet och att bedömningen av en åtgärds påverkan alltid är platsspecifik. Generellt kan sägas om känslighet att:

- Värden som knutna till uttryck för en avgränsad historisk period ofta är känsliga för nutida tillägg. (Det kan exempelvis gälla den historiska stadskärnan eller en ålderdomlig gårdsmiljö som bevarar äldre karaktär och saknar nyare tiders inslag.)

- Bebyggelse som har en enhetlig utformning har ofta en hög känslighet då en ändring av enskild byggnad kan ändra hela områdets enhetliga karaktär.

Vidare ska man ta hänsyn till att ett riksintresse påverkat av sentida förändringar och moderna inslag behöver inte innebära att miljön är mindre känslig för ytterligare förändringar. Vid en lovprövning är det utpekade riksintressanta sammanhanget som ska värnas och dess uttryck får inte påtaglig skadad. Det innebär att den visuella upplevelsen av miljö och fysiska uttryck inte bör påverkas negativt.

- **Områdesbestämmelserna i Bispberg**

Området Bispberg är av riksintresse för kulturmiljövården genom att vara ett välbevarat gruvsamhälle med delar av gruvorna och gruvbyggnaderna bevarade samt en välhållen gruvby med småskaliga arbetsbostäder bevarade. Avsikten med att upprätta områdesbestämmelser har varit att kunna reglera att de förändringar som görs av befintliga förhållande inte ska medföra någon väsentlig påverkan på kulturmiljön.

Syftet med områdesbestämmelserna är bland annat:

- Säkerställa det riksintresse för kulturmiljövården som Bispberg utgör.
- Skydda de kulturhistoriska och estetiska miljövärdena och den unika helhetsmiljön som finns i Bispberg.
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor.
- Ge kommunen möjlighet att påverka bebyggelseutvecklingen med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag, bland annat genom utökad bygglovsplikt.
- Bidra till en god utformning av yttre miljöer för gatumark och tomtmark.

Bestämmelseområdet för riksintresset Bispberg beskrivs i den lokala byggnadsordningen för Bispberg, som utgör bilaga till områdesbestämmelserna. I denna bilaga ges allmänna råd och rekommendationer i byggnadsvård för såväl framtida förändringar av befintliga bebyggelser som för ny bebyggelse. Avsikten är att den lokala byggnadsordningen ska precisera riksintresset och underlätta tolkningen av områdesbestämmelserna för såväl berörda fastighetsägare som Miljö- och byggnämnden.

Men med den nya utvecklingen och behovet som uppstår i dagsläget har uppstått svårigheter med tolkning samt hantering av bygglovsansökan angående installation av solceller i området då det inte finns något skrivit om hur solceller ska installeras i byggnadsordningen.

- **Områdesbestämmelser för Säters innerstad**

Områdesbestämmelser enligt PBL avser bl. a. att säkerställa översiktsplanens syften. Beträffande Säters innerstad kan upprättade och antagande av områdesbestämmelser säkerställa de olika typer av riksintressen som uttalats.

Målsättning med den kommunala planeringen av Säters innerstad är bl. a. att

- Säkra översiktsplanens intentioner för Säters innerstad som riksintresseområde
- Underlätta hantering av bygglovsfrågor
- Bidra till god utformning av yttre miljöer för allmän mark och tomtmark
- Sydda de unika miljöer som finns i Säters innerstad
- Framtida insatser i den fysiska miljön sker med stor hänsyn till den befintliga miljöns karaktär och särdrag bl. a. genom utökad bygglovsplikt
- Bevara en måttfullhet och blandning av olika verksamheter som bostäder, hantverk, butiker, kontor och allmän service med mera i Säters innerstad

För att lämpliga bestämmelser för riksintresseområdet för Säters innerstad skall erhållas har en uppdelning av området gjorts i tre geografiska delar.

Delområde 1 innefattar det ursprungliga innerstadsområdet med gator och kvartersbildningar inom 1600-talsstadens rutnätmönster. För delområde 1 är stadsbebyggelsens småskaliga karaktär och särdrag det viktigaste att säkerställa i framtida utveckling av området. Inom detta område finns många byggnader från olika tidsåldrar som alla berättar om varje tidsepoks byggnadskultur och uttrycksmedel.

För att lämpliga åtgärder skall väljas vid förvaltning, upprustning och förändring av enskilda kvartersmiljöer och allmän gatumark krävs bygglov enligt redovisningen i områdesbestämmelserna.

Delområde 2 innefattar stadspartiet längs Gränsgatan med bostadsbebyggelse från mitten av 1900-talet. Detta delområde ingår i riksintresseområdet. I första hand för att det tillhör de äldsta kvartersbildningarna i rutnätsstaden. De nya fastigheterna är byggda i större skala än tidigare bebyggelse och har gavelavslutningar som är indragna från den ursprungliga gatu- och kvartersgränsen. Gårdarna är till stor del utnyttjade för biluppställningar.

Förslaget till områdesbestämmelser inriktas i första hand till att på sikt anpassa nuvarande miljö inom området till de äldre kvarterens småskalighet och karaktär. Önskvärda förbättringar i området kan vara trivsamma gårdsmiljöer med träd och

grönska, tydliga markering av kvartersgränser med plank och staket och lämpliga lösningar för de boendes behov av parkeringar.

Delområde 3 innefattar strandpartiet vid Ljustern och Ljusteråns vatten i sitt förlopp fram till riksväg 70. Ljusteråns betydelse i Säters historia får inte underskattas. Mycket av de kulturhistoriska händelser som beskriver stadens tillkomst och utveckling knyts till vattenkraften men också dess lynniga förutsättningar med vårfloder och katastrofer.

Delområde 3 tillsammans med åpartiet ner i Säterdalen innehåller i strändernas jordlager rester från en rad hyttor och verk. Avsikten med områdesbestämmelser för område 3 är i första hand att skydda åpartiet som ett natur- och kulturområde som bör förvaltas och nyttjas med respekt för dess historia.

För områdesbestämmelser i Säter innerstad finns ingen byggnadsordning men det har skrivits i bestämmelser om utformning av allmän plats, placering, utformning, utförande av byggnader, och kvartersmark samt utökat lovplikt.

I områdesbestämmelserna för Säters innerstad finns inget skrivet just om solceller och hur ska de installeras. Det enda som är skrivet är om utformning av tak, att takmaterial skall utgöras av rött lertegel eller falsad plåt. Vidare skrivs att på öppen tomtmark skall gårdsplaner i huvudsak utgöras av planteringar, gräs, grus eller stenbeläggning.

- **Områdesbestämmelser för Solvarbo by**

Områdesbestämmelserna har upprättats för att säkerställa det intresse för kulturmiljön som utgörs av Solvarbo by, i enlighet med kommunens översiktsplan.

Solvarbo by har ett mycket stort kulturhistoriskt värde med tanke på den bibehållna karaktären av en Klungby. Byn har undgått storskiftesreformen under 1800-talet gårdarna i byn ligger väl sammanhållna runt skolan.

Syftet med områdesbestämmelserna är att, genom bestämmelser och rekommendationer vid framtida förändringar, bevara byns karaktär av en Klungby och den ingående bebyggelsens och andra karaktärsdrag i fråga om utförande, materialval mm.

I översiktsplanen för Säters kommun från 1990 anges Solvarbo som en av flera byar av intresse för kulturmiljövården och att kommunen avser att upprätta en fördjupad översiktsplan eller områdesbestämmelser för i första hand Solvarbo. De värden som avses skyddas med områdesbestämmelserna utgörs främst av Solvarbos äldre väl bevarade bymiljö i ett öppet och väl hävdat odlingslandskap.

Trots många gemensamma drag rymmer Solvarbos äldre byggnadsbestånd en mängd variationer, eftersom förnyelsen alltid skett i etapper. Denna variationsrikedom, som även fortsättningsvis bör eftersträvas, gör att det ej här går att formulera några strikta ramar för nybebyggelsens utseende i detalj. De hänsynsbestämmelser beträffande placering, utformning och utförande av ny bebyggelse samt varsamhetsbestämmelser vid ändring av befintlig bebyggelse som införs i områdesbestämmelserna är därför allmänt hållna med hänvisning till den kulturhistoriskt intressanta miljön. Preciserade bestämmelser införs däremot för gatumiljön i området.

För att ge Miljö- och byggnämnden möjlighet att pröva om en åtgärd överensstämmer med områdets skyddsvärda intressen införs i områdesbestämmelserna bestämmelser om utökad lovplikt t ex installation av luftvärmepump, solfångare eller annan anordning som monteras exteriört.

Till områdesbestämmelser finns den lokala byggnadsordningen för Solvarbo by. Avsikten med denna lokala byggnadsordning för Solvarbo by är att den ska användas som vägledning för fastighetsägare och utgöra bedömningsgrund vid ansökningar och prövning av bygglov nom området. Vidare skrivs att utgångspunkten är att befintlig bebyggelse av kulturhistoriskt värde skall bevaras om det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Vid nybyggnader och/eller ändringar (om- och tillbyggnader) skall åtgärderna anpassas så att miljön och byggelsekaraktären så långt som möjligt bevaras. Detta förhindrar inte att enskilda nya projekt kan ges en egen och nutida karaktär samtidigt som de införlivas i sin omgivning så att denna blir vacker och variationsrik.

I den lokala byggnadsordningen skrivs inget om hur solceller ska installeras. Det enda som har skrivits är om utformning och materialval av tak.

- **Detaljplan för särskilt boende m.m. vid Prästgärdet**

Detaljplanen syftar till att inom planområdet skapa förutsättningar för att uppföra ett särskilt boende för äldre (SäBo) med nödvändiga kringfunktioner.

Planområdet ligger i ett exponerat läge i direkt anslutning till det kulturhistoriska riksintresseområdet, och byggnaden för det särskilda boendet behöver vara stor. Utformning och placering behöver anpassas väl till det angränsande öppna landskapsrummet runt prästgården och kyrkan.

Byggnaderna bör uppföras med fasader av faluröd träpanel och tak med lertegel och att taket inte får vara av blänkande material.

Beträffande riksintresseområdet som gränsar mot Ljustern, bl. a. kvarteret Hamnen och Ljustrens nordöstra strand ska områdets öppna fält bibehållas utan nybebyggelse eller planteringar.

Planområdet i sig ligger inte inom något område som är utpekat som särskilt värdefullt ur kulturhistoriskt hänseende. Detaljplanen gränsar dock till ett område av riksintresse för kulturmiljövården (Säters innerstad) enlig miljöbalken 3 kap. 6 § (byggrätten för detaljplanen kvartersmark för bostäder, vård och skola ligger cirka 35 meter från riksintresset) och får därigenom anses påverka riksintresset.

Installation av solceller inom området påverkas av val av material och teknik d.v.s. att det kan vara möjligt att bevilja lov för installation av solceller.

- **Områdesbestämmelser för sjukhuset m.m., Skönvik**

Områdesbestämmelser upprättas för sjukhuset m. m. dels för att fastlägga markanvändningen, dels för att både öka och minska lovplikten. Ökningen innebär främst yttre åtgärder (färg, fasadbeklädnad, takmaterial, rivning, schaktning) och syftar till att bevara områdets karaktär av ljusa hus i parkmiljö.

Även i den här detaljplanen är inget skrivet om solceller och hur de bör installeras.

- **Områdesbestämmelser för solfångare Bergbacken**

Planområdet är beläget i Bergbacken, mitt emot fjärrvärmecentralen. Området begränsas av Smedjebacksvägen, befintlig elledning samt kalkbrottet och skjutbanan. Planerad solfångaranläggning ligger helt inom fastigheten Bergstäkten 2:1.

Inom detta område är tillåtet att solenergianläggning beläggas av Säters Energiverk AB enligt områdesbestämmelser.

En noggrann översyn av gällande områdesbestämmelser bedöms som nödvändig för att kunna hantera bygglovsfrågor angående solceller inom områdesbestämmelserna och detaljplanerna. Utredningen behöver se över vilka möjligheter finns att kunna bevilja solceller i en begränsad omfattning med tanke på att man ska ta hänsyn till förvanskningsförbudet enligt plan- och bygglagen. Enligt 8 kap. 13 § en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.
Första stycket ska tillämpas också på

1. Anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,

2. Tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. Allmänna platser, och
4. Bebyggelseområden.

När det gäller detaljplaners reglering av solenergianläggningar gäller att en detaljplan generellt inte reglerar huruvida solenergianläggningar får installeras eller ej. Däremot kan en detaljplan reglera tillåten färg, fasadmaterial eller taktäckningsmaterial. Vilket innebär att vilken solenergianläggning som helst inte kan installeras t ex detaljplanen för Särskilt boende m. m. vid Prästgärdet.

Solfångare och solceller på en byggnad kan vara bygglovspliktiga inom detaljplanerat område. Lovplikt gäller om anläggningen innebär att byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial. Lovplikt gäller också om byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt. Från bygglovsplikten finns dock vissa undantag.

Solfångare eller solcellspaneler som monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial är i vissa fall bygglovsbefriade även om de medför att byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas. Undantaget från krav på bygglov gäller för alla typer av byggnader. Följande kriterier ska vara uppfyllda för att sådana solfångare och solcellspaneler ska vara bygglovsbefriade:

1. de ska monteras utanpå en byggnads fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial
2. de ska följa byggnadens form
3. de får inte monteras på byggnader eller inom bebyggelseområden som är särskilt värdefulla
4. de får inte monteras inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvaret
5. att solenergianläggningen inte kräver bygglov enligt den detaljplan som gäller för området

Utanför detaljplan krävs det normalt inte bygglov för solfångare och solceller på byggnader. Utanför detaljplan kan kommunen dock ha beslutat om områdesbestämmelser. I områdesbestämmelserna kan det ha införts bygglovsplikt för byte av färg, fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial eller för att vidta en åtgärd som avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende. Det kan även ha införts bygglovsplikt för underhåll eller ändring av ett byggnadsverk eller ett bebyggelseområde som är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Om det finns en utökad lovplikt i områdesbestämmelser kan solfångare och solceller alltså kräva bygglov trots att det är utanför detaljplan.

Totalt finns det över 100 detaljplaner och områdesbestämmelser som är gällande i Säters kommun och för att få en bild av hur all dessa påverkar eller begränsar möjligheten av installation av solenergianläggningar på något sätt måste ett sådant uppdrag ges vilket innebär att ett sådant uppdrag kräver både resurser och tid utöver att det finns behov av nya detaljplaner för att utvecklingen ska kunna gå framåt.

Det som man kan ha i åtanke i nya planprocesser eller framtagande av områdesbestämmelser är att möjliggöra installation av solenergianläggningar i framtiden.

Problematiken i att bevara kulturmiljön och bevilja bygglov för installation av solcellsanläggningar har tagits upp med olika instanser och även med Länsstyrelsen. Miljö- och byggnämnden ser behovet av att fastighetsägarna ska kunna installera solceller inom område som omfattas av områdesbestämmelser och även detaljplan men arbetena ska baseras på en utförlig utredning. Arbetena med framtagande av ett kulturmiljöprogram och även förhållningssätt vid hantering av bygglovsansökan för solenergianläggning (solceller och solfångare) på kulturhistoriskt värdefulla byggnader och inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse har påbörjats sedan sista kvartalen 2022 då efterfrågan på installation av solceller har bedömts vara hög. Men Miljö- och byggnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats. Mot bakgrund av ovanstående ser Miljö- och byggnämnden att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.

3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag och beslut från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott.

Underskrifter

Hassan Jafari
Byggnadsinspektör

Stefan Larsson
Miljö- och byggchef

Sbn § 51 Yttrande över motion om revidering av områdesbestämmelser

SBN2022/0482

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden ser att det finns en problematik och målkonflikt i att dels bevara kulturmiljön, dels möjliggöra utveckling med exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Utmaningen har särskilt aktualiserats med tanke på de höga energipriserna och hushållens ökade elkostnader.

Dialog förs löpande med Länsstyrelsen i den aktuella frågeställningen och det är tydligt att utmaningen är av bred karaktär. Det är inte bara i Säter som konflikten mellan de två intressena finns och även Länsstyrelsen instämmer i svårigheten att hantera målkonflikten.

Det är viktigt att Sveriges elsystem och produktion blir mer robust och framtidsanpassad, men utifrån det allmännas perspektiv spelar det mindre roll vart elen produceras. Det finns stor potential i att solenergianläggningar uppförs på exempelvis byggnader men det går också att uppföra dem på annan plats. Den största delen av Säters kommuns bebyggelse återfinns i områden där det ej finns begränsningar genom exempelvis områdesbestämmelser och solenergianläggningar har bättre förutsättningar att uppföras.

För den enskilda som idag bor inom områden med områdesbestämmelser där utökad lovplikt för solenergianläggningar gäller, innebär det ett större antal kriterier och faktorer att ta hänsyn till om solceller ska uppföras. Såsom anläggningar idag utformas kan de exempelvis innebära ett avsteg från regler om varsamhet och förvanskning utifrån kulturmiljön.

Det är troligt att anläggningar med tiden utvecklas mot att bättre smälta in i miljön så att de bättre harmoniserar med exempelvis kulturmiljövärden. Här krävs dock fortsatt teknisk utveckling och efterfrågan. Det ska också påtalas att det finns andra sätt att

Sbn § 51 forts.

bidra till elproduktionen, exempelvis genom investering i solcellsparker eller uppförande på annan plats i exempelvis föreningsform.

En översyn av gällande områdesbestämmelser bör ske, men Samhällsbyggnadsnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats.

När det gäller detaljplaners reglering av solenergianläggningar gäller att en detaljplan generellt inte reglerar huruvida solenergianläggningar får uppföras eller ej. Däremot kan en detaljplan reglera tillåten färg, fasadmaterial eller taktäckningsmaterial på en byggnad, vilket i praktiken som exempel kan innebära att solenergianläggningar i avvikande färg ej tillåts i bygglovsskedet.

I det här skedet har inte någon inventering av detaljplaner genomförts i syfte att utreda eventuella begränsningar för solenergianläggningar. En inventering kan genomföras om ett sådant uppdrag ges men det innebär i så fall att resurser tas från övriga planprocesser.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang rekommenderar Samhällsbyggnadsnämnden att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Motionen beskriver utmaningar med att uppföra solceller inom områdesbestämmelser och föreslår att kommunen gör en översyn av områdesbestämmelser som idag förhindrar solceller i syfte att tillåta dem. Motionen föreslår:

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Sbn § 51 forts.

Bakgrund

En motion har lämnats in och Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och Byggnämnden samt Kulturnämnden. Yttranden ska ha inkommit senast den 23/4.

Beslutsunderlag

Beslut i Kommunstyrelsens arbetsutskott samt motion.

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Diarienummer
SBN2022/0482

Yttrande på motion om revidering av områdesbestämmelser

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår Samhällsbyggnadsnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden ser att det finns en problematik och målkonflikt i att dels bevara kulturmiljön, dels möjliggöra utveckling med exempelvis småskalig produktion av el och värme via solenergianläggningar. Utmaningen har särskilt aktualiserats med tanke på de höga energipriserna och hushållens ökade elkostnader.

Dialog förs löpande med Länsstyrelsen i den aktuella frågeställningen och det är tydligt att utmaningen är av bred karaktär. Det är inte bara i Säter som konflikten mellan de två intressena finns och även Länsstyrelsen instämmer i svårigheten att hantera målkonflikten.

Det är viktigt att Sveriges elsystem och produktion blir mer robust och framtidsanpassad, men utifrån det allmännas perspektiv spelar det mindre roll vart elen produceras. Det finns stor potential i att solenergianläggningar uppförs på exempelvis byggnader men det går också att uppföra dem på annan plats. Den största delen av Säters kommuns bebyggelse återfinns i områden där det ej finns begränsningar genom exempelvis områdesbestämmelser och solenergianläggningar har bättre förutsättningar att uppföras.

För den enskilda som idag bor inom områden med områdesbestämmelser där utökad lovplikt för solenergianläggningar gäller, innebär det ett större antal kriterier och faktorer att ta hänsyn till om solceller ska uppföras. Såsom anläggningar idag utformas kan de exempelvis innebära ett avsteg från regler om varsamhet och förvanskning utifrån kulturmiljön.

Det är troligt att anläggningar med tiden utvecklas mot att bättre smälta in i miljön så att de bättre harmoniserar med exempelvis kulturmiljövärden. Här krävs dock fortsatt teknisk utveckling och efterfrågan. Det ska också påtalas att det finns andra sätt att bidra till elproduktionen, exempelvis genom investering i solcellsparker eller uppförande på annan plats i exempelvis föreningsform.

En översyn av gällande områdesbestämmelser bör ske, men Samhällsbyggnadsnämnden ser inte att det är lämpligt förrän vägledningar inom området finns på plats.

När det gäller detaljplaners reglering av solenergianläggningar gäller att en detaljplan generellt inte reglerar huruvida solenergianläggningar får uppföras eller ej. Däremot kan en detaljplan reglera tillåten färg, fasadmaterial eller taktäckningsmaterial på en byggnad, vilket i praktiken exempelvis kan innebära att solenergianläggningar i avvikande färg ej tillåts i bygglovsskedet.

I det här skedet har inte någon inventering av detaljplaner genomförts i syfte att utreda eventuella begränsningar för solenergianläggningar. En inventering kan genomföras om ett sådant uppdrag ges men det innebär i så fall att resurser tas från övriga planprocesser.

Mot bakgrund av ovanstående resonemang rekommenderar Samhällsbyggnadsnämnden att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Motionen beskriver utmaningar med att uppföra solceller inom områdesbestämmelser och föreslår att kommunen gör en översyn av områdesbestämmelser som idag förhindrar solceller i syfte att tillåta dem. Motionen föreslår:

1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

Bakgrund

En motion har lämnats in och Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till Samhällsbyggnadsnämnden, Miljö- och Byggnämnden samt Kulturnämnden. Yttranden ska ha inkommit senast den 23/4.

Beslutsunderlag

Beslut i Kommunstyrelsens arbetsutskott samt motion.

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Mikael Spjut
Biträdande Samhällsbyggnadschef

Andréas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Kn § 37 Remiss, motion om revidering av områdesbestämmelser med syfte att tillåta solpaneler

KN2023/0013

Beslut

Kulturnämnden föreslår kommunstyrelsen att avslå motionen

_____

Bakgrund

En motion om revidering av områdesbestämmelser mm lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-09-29 av Magnus Gabrielsson (MP). Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionärens förslag

Miljöpartiet de gröna i Säter föreslår
1. Att de områdesbestämmelser som hindrar att solpaneler monteras enligt det regelverk som generellt gäller i Sverige revideras med syfte att tillåta solpaneler.
2. Att kommunen överlägger med Länsstyrelsen när det gäller områden som är av riksintresse för kulturminnesvården med ambition att minimera begränsningarna för att sätta upp solpaneler.
3. Att även detaljplaner som hindrar montering av solpaneler revideras på motsvarande sätt som beskrivs i punkt 1 och 2.

KS2022/0353
KSAU Beslut
Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och byggnämnden och kulturnämnden för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 23 april 2023.

Ärendebeskrivning

De senaste årens utmaningar när det gäller el- och energiförsörjning torde knappt gått någon förbi. Därtill kan läggas klimatförändringar som påverkar vår miljö på ett tydligt och påtagligt sätt.

Säters kommun eftersträvar att skapa goda boendemiljöer och att verka för ett hållbart samhälle. Hållbarhet är ett vitt begrepp som innefattar både ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Ibland kan det innebära målkonflikter när

klimatpåverkan ska begränsas samtidigt som sociala aspekter som en god bebyggd miljö och ett bevarat kulturarv ska värnas. En sådan målkonflikt kan vara solenergianläggningar i kulturhistoriskt känsliga miljöer.

Det finns lagstiftning som berör kulturmiljöer. Plan- och bygglagen är särskilt relevant i den kommunala planeringen. Miljöbalken hanterar kulturmiljövårdens riksintressen samt kulturmiljölagen som bland annat handlar om fornlämningar och den kommunala planeringen.

Att hitta nya och hållbara sätt att klara energiförsörjning är nödvändigt även för vårt kulturarv. Mer nederbörd och varmare väder kan leda till skadedjur och svampangrepp på kulturhistoriska träbyggnader. Risk för översvämningar, ras och bränder är andra reella hot för våra kulturmiljöer. Samtidigt har våra kulturmiljöer mycket att lära oss. Äldre metoder och lösningar utgör en kunskapskälla för byggnadsteknik och byggnadsvård men även skötsel av mark.

Att bevara våra kulturmiljöer, men också att se dem som en tillgång för hållbar utveckling är prioriterat i Säters kommun. Därför kommer Kommunstyrelsen hösten 2023 att fatta beslut om ett strategiskt kulturmiljöprogram som ska vara:

a) Ett kunskapsunderlag om kulturmiljöer i Säters kommun.
b) Ett verktyg i kommunens översiktsplanering, detaljplanering och bygglovsgivning.
c) Ett redskap för gestaltning och gestaltningsprogram.
d) Ett stöd för fastighetsägare i kommunen som behöver råd och inspiration vid ny-, om- och tillbyggnader.

Kulturmiljöstrategin blir viktig och vägledande och beslut om ändringar i planarbete bör fattas efter strategin.

Detta ärende har skickats på remiss till flera nämnder. Kulturnämnden ställer sig även bakom och ansluter sig till Miljö- och Byggnadsnämndens skrivning i § 36 i mötesprotokoll av den 14 februari 2023. Kulturnämnden finner skrivningarna vara väl genomtänkta och sakliga och ser ingen anledning att anföra några andra ståndpunkter. Miljö och Byggnadsnämndens mening blir därför också Kulturnämndens.

Bilaga 03

Delges
Kommunstyrelsen

Kf § 4 Svar på motion om solpaneler på kommunala byggnader

KS2022/0267

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att sätta upp solpaneler på kommunala byggnader lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-15 av Moderaterna genom Christer Eriksson (M). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-01-10 remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att motionen anses som besvarad.

Motionärens förslag

Moderaterna föreslår att kommunen avsätter medel i budgeten för investeringar av solpaneler under perioden 2023–2026 på kommunala byggnader spridda över hela kommunen.

Yttrande

Från samhällsbyggnadsnämnden 2023-03-29

Förnyelsebar energi och andra energieffektiviserande åtgärder är delar av det större arbetet att uppnå agenda 2030 och målet i beslutad klimatplan är att Säters Kommun ska bli klimatneutral. På uppdrag av sektorchef ska samhällsbyggnadssektorn och fastighetsenheten vid varje enskild nyproduktion eller renovering av tak, utreda om montering av solceller är en möjlig och lämplig energibesparande åtgärd. Det är många förhållanden som spelar in och kan utgöra avgörande faktorer i fråga om installation av solceller är kostnadseffektivt och på andra sätt den bäst lämpade åtgärden i kommunens totala energieffektiviseringsarbete. Faktorer i områdesbestämmelser och förvanskningsförbudet i Plan och bygglagen kan också bidra till att installationer av solceller inte är möjliga.

Ks § 143 forts

Det finns 4 miljoner kronor avsatta i 2023 års investeringsbudget för ändamålet energieffektivisering, där ingår projekt som montering av solceller. Andra tänkbara energieffektivinvesteringar kan vara byte eller förbättringar av värme- och ventilationssystem, byte till nya belysningsarmaturer eller tilläggsisolering.

Att specificera en rad i investeringsbudgeten för enbart solceller kan försvåra arbetet mot att nå det större målet om klimatneutralitet, eftersom solceller inte alltid är den mest effektiva, eller på andra sätt rimliga åtgärden i varje enskilt fall. Som investeringsbudgeten ser ut nu så skapar den handlingsfrihet för verksamheten att hitta bästa möjliga energibesparings eller effektiviseringsalternativ för aktuellt projekt. Om detta ändras finns risk att det hindrar verksamheten att välja det bäst lämpade alternativen.

Detta kan i förlängningen försvåra Säters kommuns arbete med agenda 2030 om investeringsmedel låses fast vid specificerade åtgärder som solcellsinstallationer och aktuella projekt för samhällsbyggnadssektorn inte är lämpade för detta, men passande för andra typer av installationer eller effektiviseringar. Därav förordar samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen att motionen anses som besvarad.

Beslutsunderlag

Motion om solpaneler på kommunala byggnader
Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2023-03-29, § 44.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2022/0501

Svar på motion om solpaneler på kommunala byggnader

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om att sätta upp solpaneler på kommunala byggnader lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-15 av Moderaterna genom Christer Eriksson (M). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2023-01-10 remittera motionen till samhällsbyggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att motionen anses som besvarad.

Motionärens förslag

Moderaterna föreslår att kommunen avsätter medel i budgeten för investeringar av solpaneler under perioden 2023–2026 på kommunala byggnader spridda över hela kommunen.

Yttrande

Från samhällsbyggnadsnämnden 2023-03-29

Förnyelsebar energi och andra energieffektiviserande åtgärder är delar av det större arbetet att uppnå agenda 2030 och målet i beslutad klimatplan är att Säters Kommun ska bli klimatneutral. På uppdrag av sektorchef ska samhällsbyggnadssektorn och fastighetsenheten vid varje enskild nyproduktion eller renovering av tak, utreda om montering av solceller är en möjlig och lämplig energibesparande åtgärd. Det är många förhållanden som spelar in och kan utgöra avgörande faktorer i fråga om installation av solceller är kostnadseffektivt och på andra sätt den bäst lämpade åtgärden i kommunens totala energieffektiviseringsarbete. Faktorer i områdesbestämmelser och förvanskningsförbudet i Plan och bygglagen kan också bidra till att installationer av solceller inte är möjliga.

Det finns 4 miljoner kronor avsatta i 2023 års investeringsbudget för ändamålet energieffektivisering, där ingår projekt som montering av solceller. Andra tänkbara energieffektivinvesteringar kan vara byte eller förbättringar av värme- och ventilationssystem, byte till nya belysningsarmaturer eller tilläggsisolering.

Att specificera en rad i investeringsbudgeten för enbart solceller kan försvåra arbetet mot att nå det större målet om klimatneutralitet, eftersom solceller inte alltid är den mest effektiva, eller på andra sätt rimliga åtgärden i varje enskilt fall. Som investeringsbudgeten ser ut nu så skapar den handlingsfrihet för verksamheten att hitta bästa möjliga energibesparings eller effektiviseringsalternativ för aktuellt projekt. Om detta ändras finns risk att det hindrar verksamheten att välja det bäst lämpade alternativen.

Detta kan i förlängningen försvåra Säters kommuns arbete med agenda 2030 om investeringsmedel låses fast vid specificerade åtgärder som solcellsinstallationer och aktuella projekt för samhällsbyggnadssektorn inte är lämpade för detta, men passande för andra typer av installationer eller effektiviseringar. Därav förordar samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen att motionen anses som besvarad.

Beslutsunderlag

Motion om solpaneler på kommunala byggnader
Yttrande från samhällsbyggnadsnämnden 2023-03-29, § 44.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Marita Skog
Kommundirektör

Sbn § 44 Yttrande över motion: Solpaneler på kommunala byggnader

SBN2023/0037

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Förnyelsebar energi och andra energieffektiviserande åtgärder är delar av det större arbetet att uppnå agenda 2030 och målet i beslutad klimatplan är att Säters Kommun ska bli klimatneutral. På uppdrag av sektorchef ska samhällsbyggnadssektorn och fastighetsenheten vid varje enskild nyproduktion eller renovering av tak, utreda om montering av solceller är en möjlig och lämplig energibesparande åtgärd. Det är många förhållanden som spelar in och kan utgöra avgörande faktorer i fråga om installation av solceller är kostnadseffektivt och på andra sätt den bäst lämpade åtgärden i kommunens totala energieffektiviseringsarbete. Faktorer i områdesbestämmelser och förvanskningsförbudet i Plan och bygglagen kan också bidra till att installationer av solceller inte är möjliga.

Det finns 4 miljoner kronor avsatta i 2023 års investeringsbudget för ändamålet energieffektivisering, där ingår projekt som montering av solceller. Andra tänkbara energieffektivinvesteringar kan vara byte eller förbättringar av värme- och ventilationssystem, byte till nya belysningsarmaturer eller tilläggsisolering.

Att specificera en rad i investeringsbudgeten för enbart solceller kan försvåra arbetet mot att nå det större målet om klimatneutralitet, eftersom solceller inte alltid är den mest effektiva, eller på andra sätt rimliga åtgärden i varje enskilt fall. Som investeringsbudgeten ser ut nu så skapar den handlingsfrihet för verksamheten att hitta bästa möjliga energibesparings eller effektiviseringsalternativ för aktuellt projekt. Om detta ändras finns risk att det hindrar verksamheten att välja det bäst lämpade alternativen.

Sbn § 44 forts.

Detta kan i förlängningen försvåra Säters kommuns arbete med agenda 2030 om investeringsmedel låses fast vid specificerade åtgärder som solcellsinstallationer och aktuella projekt för samhällsbyggnadssektorn inte är lämpade för detta, men passande för andra typer av installationer eller effektiviseringar. Därav förordar samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen att motionen anses som besvarad.

Ärendebeskrivning

En motion om att sätta upp solpaneler på kommunala byggnader har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-15 av Moderaterna genom Christer Eriksson (M). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera motionen för yttrande till samhällsbyggnadsnämnden 2023-01-17 Au § 44 Motion om solpaneler på kommunala byggnader.

Beslutsunderlag

Motion: Solpaneler på kommunala byggnader daterad 23 nov 2022 Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens arbetsutskott 17 jan 2023

Delges

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion: Solpaneler på kommunala byggnader

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå samhällsbyggnadsnämnden yttra sig enligt ställt förslag.

Förslag till yttrande

Förnyelsebar energi och andra energieffektiviserande åtgärder är delar av det större arbetet att uppnå agenda 2030 och målet i beslutad klimatplan är att Säters Kommun ska bli klimatneutral. På uppdrag av sektorchef ska samhällsbyggnadssektorn och fastighetsenheten vid varje enskild nyproduktion eller renovering av tak, utreda om montering av solceller är en möjlig och lämplig energibesparande åtgärd. Det är många förhållanden som spelar in och kan utgöra avgörande faktorer i fråga om installation av solceller är kostnadseffektivt och på andra sätt den bäst lämpade åtgärden i kommunens totala energieffektiviseringsarbete. Faktorer i områdesbestämmelser och förvanskningsförbudet i Plan och bygglagen kan också bidra till att installationer av solceller inte är möjliga.

Det finns 4 miljoner kronor avsatta i 2023 års investeringsbudget för ändamålet energieffektivisering, där ingår projekt som montering av solceller. Andra tänkbara energieffektivinvesteringar kan vara byte eller förbättringar av värme- och ventilationssystem, byte till nya belysningsarmaturer eller tilläggsisolering.

Att specificera en rad i investeringsbudgeten för enbart solceller kan försvåra arbetet mot att nå det större målet om klimatneutralitet, eftersom solceller inte alltid är den mest effektiva, eller på andra sätt rimliga åtgärden i varje enskilt fall. Som investeringsbudgeten ser ut nu så skapar den handlingsfrihet för verksamheten att hitta bästa möjliga energibesparings eller effektiviseringsalternativ för aktuellt projekt. Om detta ändras finns risk att det hindrar verksamheten att välja det bäst lämpade alternativen.

Detta kan i förlängningen försvåra Säters kommuns arbete med agenda 2030 om investeringsmedel låses fast vid specificerade åtgärder som solcellsinstallationer och aktuella projekt för samhällsbyggnadssektorn inte är lämpade för detta, men passande för andra typer av installationer eller effektiviseringar. Därav förordar samhällsbyggnadsnämnden kommunstyrelsen att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

En motion om att sätta upp solpaneler på kommunala byggnader har lämnats in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-12-15 av Moderaterna genom Christer Eriksson (M). Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera motionen för yttrande till samhällsbyggnadsnämnden 2023-01-17 Au § 44 Motion om solpaneler på kommunala byggnader.

Beslutsunderlag

Motion: Solpaneler på kommunala byggnader daterad 23 nov 2022
Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens arbetsutskott 17 jan 2023

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Per Olov Grundström
Fastighetschef

Andreas Mossberg
Samhällsbyggnadschef

Säter

Säter 2022-11-23

Motion: Solpaneler på kommunala byggnader

Det är rätt tid att satsa på solpaneler.

Det är viktigt att den offentliga sektorn går före och satsar på förnybar energiteknik. Solpaneler är en småskalig teknik och kan med fördel byggas på både stora och små kommunala byggnader vilket gör att kommunen kan sprida investeringarna över hela kommunen.

Kommunen går före och visar vägen. Det blir lätt för alla att förstå vikten av en hållbar energipolitik.

Moderaterna föreslår genom denna motion
att kommunen avsätter medel i budgeten för investeringar av solpaneler under perioden 2023–2026 på kommunala byggnader spridda över hela kommunen.

Moderaterna Säter
Christer Eriksson (M)

Kf § 5 Svar på motion om företagsvänliga nämnder

KS2022/0267

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad.

Ärendebeskrivning

Moderaterna i Säter har lämnat in en motion och yrkar att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera motionen om mer företagsvänliga nämnde till samtliga nämnder och styrelser i Säters kommun för yttrande.

Dessa har tagit del av motionen och har yttrat sig. Sammanfattningsvis har de flesta yttrat sig och slår fast att arbetet ligger inom ordinarie ansvarsområde och styrs av vision och mål. Då vi går in i en ny mandatperiod ska nya nämndplaner tas fram utifrån de strategiska målen och här ser man vikten av att på ett långsiktigt vis arbeta vidare med nämndmål och åtgärder/aktiviteter som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen. Exempel på åtgärder/aktiviteter som kan ingå är professionellt bemötande, främja det lokala näringslivet vid upphandlingar och ha en hög avtalstrohet.

Bilagor

Samtliga yttranden

Motion företagsvänliga nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad.

Ärendebeskrivning

Moderaterna i Säter har lämnat in en motion och yrkar att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade remittera motionen om mer företagsvänliga nämnde till samtliga nämnder och styrelser i Säters kommun för yttrande.

Dessa har tagit del av motionen och har yttrat sig. Sammanfattningsvis har de flesta yttrat sig och slår fast att arbetet ligger inom ordinarie ansvarsområde och styrs av vision och mål. Då vi går in i en ny mandatperiod ska nya nämndplaner tas fram utifrån de strategiska målen och här ser man vikten av att på ett långsiktigt vis arbeta vidare med nämndmål och åtgärder/aktiviteter som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen. Exempel på åtgärder/aktiviteter som kan ingå är professionellt bemötande, främja det lokala näringslivet vid upphandlingar och ha en hög avtalstrohet.

Bilagor

Samtliga yttranden

Josefin Enström
Näringslivschef

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef KSS

Säter

Säter 2022-05-31

Motion:
Mer företagsvänliga nämnder i Säter kommun

Näringslivsklimatet i Säters kommun fortsätter är fortsatt i botten. Säter ligger lågt rankat i svenskt näringslivs ranking. Åtgärder behöver vidtas på koncernövergripande nivå men varje nämnd i Säters kommun behöver också rannsaka sig själva. I de flesta nämnder finns det åtgärder att vidta och många mindre åtgärder kan sammantaget betyda mycket för att förändra den upplevda attityden från kommunen gentemot näringslivet och företagens villkor. Det kan exempelvis handla om hur man arbetar med upphandlingar för att möjliggöra fler företag att lämna anbud, förenkla byråkratiska regelverk eller möjliggöra valfrihetssystem på nya områden.

Det finns flera kommuner där man gav samtliga nämnder i uppgift att se över hur man kunde bli mer företagsvänliga. Något som resulterade i olika åtgärder för att stärka företagsklimatet.

Företagen är grunden för att Säters kommun ska utvecklas, för att skapa fler jobb åt Säterborna och finansiera behovet av bättre skola, äldreomsorg, underhåll av vägar och fastigheter. Därför behöver alla nämnder dra sitt strå till stacken och se över hur de kan arbeta mer företagsvänligt.

Med anledning av ovanstående yrkar vi

Att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga.

Moderaterna Säter

Caroline Willfox, Roger Siljeholm, Christer Eriksson (M)

BUN § 75 Remiss – motion om mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun

BUN 2022/0258

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar tjänsteutlåtandet som sitt eget och föreslår kommunstyrelsen att bifalla motionen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om mer företagsvänliga nämnder lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-16 av Caroline Willfox (M), Christer Eriksson (M) och Roger Siljeholm (M).

Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om att se över hur barn- och utbildningsnämnden kan bli mer företagsvänlig.

Barnperspektiv

Skolans mål är att varje elev:

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

(2 kap. 6 § LGR22)

Beslutsunderlag

Motion: Mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun 2022-05-31

Tjänsteutlåtande 2022-11-02

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Cia Melvindotter
Utredare

Diarienummer
BUN2022/0258

Yttrande över motion om mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår barn- och utbildningsnämnden anta tjänsteutlåtandet som sitt eget och antar uppdraget att se över hur barn- och utbildningsnämnden kan bli mer företagsvänlig.

Bakgrund och ärendebeskrivning

En motion om mer företagsvänliga nämnder lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-16 av Caroline Willfox (M), Christer Eriksson (M) och Roger Siljeholm (M).
Barn- och utbildningssektorn ser inga hinder mot att anta uppdraget om att se över hur barn- och utbildningsnämnden kan bli mer företagsvänlig.

Barnperspektiv

Skolans mål är att varje elev:

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder

(2 kap. 6 § LGR22)

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Cia Melvindotter
Utredare

Stefan Forsmark
Sektorchef

Sbn § 135 Yttrande avseende motioner om mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun- SBN

SBN2022/0181

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag.

Yttrande

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit del av motionen och har följande att yttra. Motionen yrkar att varje nämnd ges ett särskilt uppdrag att beskriva hur de avser bli mer företagsvänliga. Samhällsbyggnadsnämnden ser att detta är ett arbete som ligger inom varje nämnds ordinarie ansvarsområde och utveckling styrs via vår Vision och de tillhörande Strategiska målen.

Det strategiska målet ”En uppdragsbaserad kommun” beskriver hur Kommunens uppdrag ska utvecklas i en riktning där invånare, såväl som företagare, som kontaktar oss ska uppleva sig väl bemötta och professionellt omhändertagna. Samhällsbyggnadsnämnden tror att genom åtgärder som leder till måluppfyllelse också över tid kommer leda mot bättre resultat i olika rankingar/områden.

Samhällsbyggnadsnämnden arbetar aktivt med att bemöta företagare utifrån deras behov. Som exempel kan nämnas kommunens LOTS-funktion där många medarbetare från samhällsbyggnad regelbundet deltar för att ge företagare guidning. Samhällsbyggnadsnämnden har också under senaste mandatperioden varit ledande i arbetet med Främjande myndighetsutövning som syftat till att utbilda såväl tjänstepersoner som företagare och politiker i hur vårt samarbete kan bättras. Samhällsbyggnad är också representerade i företagarrådet där beröringspunkter mellan Kommun och företagare kontinuerligt diskuteras. Företagarrådet var också en av de åtgärder som kom fram som viktigt under arbetet med Främjande myndighetsutövning, och även om Kommunen redan infört forumet så gav utbildningen ny skjuts åt samverkan.

Sbn § 135 forts.

Andra aktiviteter som kan nämnas är:

- **Insikt:** kommunen går med i Insiktmätningen som mäter hur medborgare & företag upplever kommunens myndighetsservice i aktuella ärenden
- **Digitalisering:** ett flertal e-tjänster har införts på enheten (dock krävs en organisation för utveckling och förvaltning av e-tjänsterna för att erbjuda bästa service)
- **Tidig dialog i detaljplaneskedet:** genom att miljö & bygg kommer med tidigt i planeringen så identifieras saker som senare kan visa sig vara viktiga att känna till vid t.ex. etableringar. Införandet av planeringsgruppen kommer även stötta dialogen & arbetet med t.ex. planering, etablering och andra frågor som kan påverka och bidra till främjande myndighetsutövning även i planeringsskedet.
- **Näringsliv & Samhällsbyggnad i daglig samverkan:** Näringsliv får tillgång till kontor på Samhällsbyggnad
- **Relevant information i nyhetsbrev till företagare**: enheterna erbjuds sprida viktig information kopplat till verksamheterna som berör företagen i Näringslivsenhetens nyhetsbrev till företagen. Miljökontoret har kommit längst och fått in detta som rutin och skickar kontinuerligt information till Näringslivskontoret som sprider det till företagen via nyhetsbrevet.
- **Företagsbesök:** Diskussioner om hur tjänstepersoner kan arbeta proaktivt genom tex följa med på företagsbesök.
- **Samrådsmöten:** Det lokala företagsklimatet har införts som en stående punkt på samrådsmötena.

Slutligen ser Samhällsbyggnadsnämnden att frågan om företagarvänlighet som lyfts fram i Motionen lämpligen beskrivs i respektive Nämndplan. Då vi går in i en ny mandatperiod ska nya planer tas fram utifrån de strategiska målen. Här ser Samhällsbyggnadsnämnden vikten av att vi på ett långsiktigt vis arbetar vidare med nämndmål och åtgärder/aktiviteter som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen.

Ärendebeskrivning

En motion med yrkandet att alla nämnder i Säters kommun får i uppdrag att visa hur de kan bli mer företagsvänliga har lämnats in till Kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens arbetsutskott har valt att remittera motionen till nämnderna för yttrande.

Sbn § 135 forts.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut och inlämnad Motion.

Delges

Kommunstyrelsen

Kn § 94 Remiss, motion om mer företagsvänliga nämnder

KN2022/0059

Beslut

Kulturnämnden anser motionen besvarad.

_____

Ärendebeskrivning

Moderaterna i Säter har inkommit med en motion till Fullmäktige där man vill att varje nämnd i kommunen ser över hur man kan bli mer företagsvänlig.

Kulturenheten gör få egna upphandlingar, men då det görs ska underlagen i möjligaste mån utformas så att kommunens företag har en möjlighet att delta i upphandlingen. Kulturenheten ska också fortsatt hålla en hög avtalstrohet vid olika inköp, vilket medarbetarna påminns om vid arbetsplatsträffar.

De gånger kulturenheten möter nya företag med koppling till KKN (Kulturella och Kreativa Näringar) tipsas om kommunens lotsfunktion. Kulturenheten kan också bistå med kompetens i lotsfunktionen i ärenden kopplade till kultur och kulturmiljöer.

Kulturenheten håller sig också uppdaterade kring externt stöd och hjälp företag inom KKN kan söka.

Bilagor

03 Au220830
03 Motion mer företagsvänliga nämnder

Delges

Kommunstyrelsen

Mbn § 13 Yttrande avseende motion om mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun- MBN

MBN2022/0268

Beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar yttra sig enligt ställt förslag

---

Christer Eriksson (M) anmäler jäv och deltar ej i överläggningar eller beslut.

Yttrande

Miljö- och byggnämnden har tagit del av motionen och har följande att yttra. Motionen yrkar att varje nämnd ges ett särskilt uppdrag att beskriva hur de avser bli mer företagsvänliga. Miljö- och byggnämnden ser att detta är ett arbete som ligger inom varje nämnds ordinarie ansvarsområde och utveckling styrs via vår Vision och de tillhörande Strategiska målen.

Det strategiska målet ”En uppdragsbaserad kommun” beskriver hur Kommunens uppdrag ska utvecklas i en riktning där invånare, såväl som företagare, som kontaktar oss ska uppleva sig väl bemötta och professionellt omhändertagna. Samhällsbyggnadssektorn tror att genom åtgärder som leder till måluppfyllelse också över tid kommer leda mot bättre resultat i olika rankingar/områden.

Miljö- och byggnämnden arbetar aktivt med att bemöta företagare utifrån deras behov. Som exempel kan nämnas kommunens LOTS-funktion där många medarbetare från samhällsbyggnad regelbundet deltar för att ge företagare guidning. Samhällsbyggnadssektorn har också under senaste mandatperioden varit ledande i arbetet med Främjande myndighetsutövning som syftat till att utbilda såväl tjänstepersoner som företagare och politiker i hur vårt samarbete kan bättras. Samhällsbyggnadssektorn är också representerade i företagarrådet där beröringspunkter mellan Kommun och företagare kontinuerligt diskuteras. Företagarrådet var också en av de åtgärder som kom fram som viktigt under arbetet med Främjande myndighetsutövning, och även om Kommunen redan infört forumet så gav utbildningen ny skjuts åt samverkan.

Mbn § 13 forts.

Andra aktiviteter som kan nämnas är:

- **Insikt:** kommunen går med i Insiktmätningen som mäter hur medborgare och företag upplever kommunens myndighetsservice i aktuella ärenden
- **Digitalisering:** ett flertal e-tjänster har införts (dock krävs en organisation för utveckling och förvaltning av e-tjänsterna för att erbjuda bästa service)
- **Tidig dialog i detaljplaneskedet:** genom att miljö och bygg kommer med tidigt i planeringen så identifieras saker som senare kan visa sig vara viktiga att känna till vid t.ex. etableringar. Införandet av planeringsgruppen kommer även stötta dialogen & arbetet med t.ex. planering, etablering och andra frågor som kan påverka och bidra till främjande myndighetsutövning även i planeringsskedet.
- **Näringsliv & Samhällsbyggnad i daglig samverkan:** Näringsliv får tillgång till kontor på Samhällsbyggnad för att på daglig basis kunna föra dialog kopplat till främjande myndighetsutövning
- **Relevant information i nyhetsbrev** till företagare: enheterna erbjuds sprida viktig information kopplat till verksamheterna som berör företagen i Näringslivsenhetens nyhetsbrev till företagen. Miljö har fått in detta som rutin och skickar kontinuerligt information till Näringslivskontoret som sprider det till företagen via nyhetsbrevet.
- **Företagsbesök:** Diskussioner om hur tjänstepersoner kan arbeta proaktivt genom tex följa med på företagsbesök.
- **Samrådsmöten:** Det lokala företagsklimatet har införts som en stående punkt på samrådsmötena.

Slutligen ser Miljö- och byggnämnden att frågan om företagarvänlighet som lyfts fram i Motionen lämpligen beskrivs i respektive Nämndplan. Då vi går in i en ny mandatperiod ska nya planer tas fram utifrån de strategiska målen. Här ser Miljö- och byggnämnden vikten av att vi på ett långsiktigt vis arbetar vidare med nämndmål och åtgärder/aktiviteter som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen. I rollen som myndighet måste även Miljö- och byggnämnden förhålla sig till gällande lagstiftning inom sitt ansvarsområde.

Ärendebeskrivning

En motion med yrkandet att alla nämnder i Säters kommun får i uppdrag att visa hur de kan bli mer företagsvänliga har lämnats in till Kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens arbetsutskott har valt att remittera motionen till nämnderna för yttrande.

Mbn § 13 forts.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens beslut och inlämnad Motion.

Delges

Kommunstyrelsen

Ks § 88 Yttrande - Motion om mer företagsvänliga nämnder

KS2022/0267

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta yttrandet som sitt eget.

Yttrande

Moderaterna i Säter har lämnat in en motion om att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga. Motionen yrkar att varje nämnd ges ett särskilt uppdrag att beskriva hur de avser bli mer företagsvänliga. Kommunstyrelsen har tagit del av motionen och har följande att yttra.

Kommunstyrelsens uppfattning är att detta arbete ligger inom varje nämnds ordinarie ansvarsområde och utveckling styrs via den övergripande visionen och de strategiska målen. Dessa beskriver vilken service Säters kommunorganisation ska ge invånarna (det vill säga företagarna), hur man som invånare och företagare ska uppleva Säters kommun och bli bemött av kommunorganisationen, tjänstepersonerna och politikerna. Säters kommuns vision: *”Säter är en välkomnande kommun. Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete. Vi skapar framtidstro och livskvalitet. Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle”.*

Det strategiska målet ”En stimulerad tillväxt” beskriver hur Säters kommuns uppdrag ska utvecklas i en riktning där företagare ska ha möjlighet att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det strategiska målet ”En uppdragsbaserad kommun” beskriver hur Säters kommun ska erbjuda kommunal service som människor behöver, att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder samt utvecklar förhållningssätt som innebär att företagare som kommer i kontakt med oss i högre grad upplever att vi är professionella, och ger effektivt och behovsanpassat bemötande.

Kommunstyrelsens uppfattning är att genom styrning och ledning utifrån de strategiska målen och de beslutade styrdokumenten så som strategier, planer (exempelvis näringslivsplanen), program och policys (exempelvis tillgänglighetspolicyn) kan leda till ett bättre företagsklimat. Att man genom åtgärder som leder till måluppfyllelse, som man mäter, kan leda till detta.

Ks § 88 forts

Kommunstyrelses uppfattning är att det arbetas dagligen med att erbjuda invånarna och företagarna i kommunen en god service, ett gott värdskap och ett välkomnande bemötande. Det bygger på en god intern samverkan. Som exempel kan nämnas att det finns en kundtjänstfunktion som hjälper företagare med sina frågor, det finns en Näringslivsenhet som främst verkar utifrån företagarnas behov och det finns en intern samverkan kring frågor som berör företagande och näringslivsutveckling. Vidare kan nämnas det arbete som sker utifrån Näringslivsplanens fyra fokusområden:

1. Dialog och samverkan:
    a. Samordna företagarråd – dialog mellan företagare, tjänstepersoner och politiker.
    b. Samordna och genomföra företagsbesök - dialog mellan företagare, tjänstepersoner och politiker.
    c. Samverkan med lokala företagarföreningar så som Företagarna Säter och LRF Säterbygden.
    d. Arrangera företagarfrukostar och företagsaktiviteter – mötesplatser för dialog.
    e. Aktivt söker samverkan internt för att kunna hjälpa företagare med sina frågor.
2. Effektiv & tillgänglig kommunal verksamhet:
    a. Samverkan med samhällsbyggnadssektorn vad gäller utbildningar inom främjande myndighetsutövning.
    b. Utveckling av hemsidan – tydlig information, hjälp till självhjälp.
    c. Utveckling av e-tjänster – fungerat som katalysator för samhällsbyggnads utveckling av e-tjänster.
    d. Initierat Insiktsmätningen – initierat anslutningen till Insikt som är en servicemätning av kommunens myndighetsutövning.
    e. Näringslivsenheten har flyttat in på tekniska kontoret för en effektivare samverkan.
3. Främja investeringsviljan:
    a. Arbetar i den lokala upphandlingsgruppen med bland annat projektet om leverantörs- och avtalstrohet.
    b. Arrangerar tidiga dialoger för företagare inom upphandling.
    c. Lotsar företagare till rätt organisation i det företagsfrämjande nätverket.
    d. Är med i styrgruppen för utveckling av ny markstrategi.

Ks § 88 forts

4. Stolthet & attraktionskraft:
    a. Samverkar internt i platsutvecklingsgruppen med bland annat besöksnäringsutveckling och kommunens attraktionskraft.
    b. Samverkar internt och externt med kommunikationsinsatser med syfte att öka attraktionskraften.

Avslutningsvis ser Kommunstyrelsen att frågan om företagarvänlighet lämpligen beskrivs i respektive nämndplan med beskrivning om hur det ska följas upp. I och med att vi går in i en ny mandatperiod ska nya nämndplaner tas fram och Kommunstyrelsen ser vikten av att man på ett långsiktigt vis arbetar med nämndmål som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen.

Med anledning av ovanstående anses motionen vara besvara.

Yttrande motion företagsvänliga nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att anta yttrandet som sitt eget samt föreslå att motionen är besvarad.

Yttrande

Moderaterna i Säter har lämnat in en motion om att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga. Motionen yrkar att varje nämnd ges ett särskilt uppdrag att beskriva hur de avser bli mer företagsvänliga. Kommunstyrelsen har tagit del av motionen och har följande att yttra.

Kommunstyrelsens uppfattning är att detta arbete ligger inom varje nämnds ordinarie ansvarsområde och utveckling styrs via den övergripande visionen och de strategiska målen. Dessa beskriver vilken service Säters kommunorganisation ska ge invånarna (det vill säga företagarna), hur man som invånare och företagare ska uppleva Säters kommun och bli bemött av kommunorganisationen, tjänstepersonerna och politikerna. Säters kommuns vision: *”Säter är en välkomnande kommun. Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete. Vi skapar framtidstro och livskvalitet. Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle”.*

Det strategiska målet ”En stimulerad tillväxt” beskriver hur Säters kommuns uppdrag ska utvecklas i en riktning där företagare ska ha möjlighet att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det strategiska målet ”En uppdragsbaserad kommun” beskriver hur Säters kommun ska erbjuda kommunal service som människor behöver, att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder samt utvecklar förhållningssätt som innebär att företagare som kommer i kontakt med oss i högre grad upplever att vi är professionella, och ger effektivt och behovsanpassat bemötande.

Kommunstyrelsens uppfattning är att genom styrning och ledning utifrån de strategiska målen och de beslutade styrdokumenten så som strategier, planer (exempelvis näringslivsplanen), program och policys (exempelvis tillgänglighetspolicyn) kan leda till ett bättre företagsklimat. Att man genom åtgärder som leder till måluppfyllelse, som man mäter, kan leda till detta.

Kommunstyrelses uppfattning är att det arbetas dagligen med att erbjuda invånarna och företagarna i kommunen en god service, ett gott värdskap och ett välkomnande bemötande. Det bygger på en god intern samverkan. Som exempel kan nämnas att det finns en kundtjänstfunktion som hjälper företagare med sina frågor, det finns en Näringslivsenhet som främst verkar utifrån företagarnas behov och det finns en intern samverkan kring frågor som berör företagande och näringslivsutveckling. Vidare kan nämnas det arbete som sker utifrån Näringslivsplanens fyra fokusområden:

1. Dialog och samverkan:
    a. Samordna företagarråd – dialog mellan företagare, tjänstepersoner och politiker.
    b. Samordna och genomföra företagsbesök - dialog mellan företagare, tjänstepersoner och politiker.
    c. Samverkan med lokala företagarföreningar så som Företagarna Säter och LRF Säterbygden.
    d. Arrangera företagarfrukostar och företagsaktiviteter – mötesplatser för dialog.
    e. Aktivt söker samverkan internt för att kunna hjälpa företagare med sina frågor.
2. Effektiv & tillgänglig kommunal verksamhet:
    a. Samverkan med samhällsbyggnadssektorn vad gäller utbildningar inom främjande myndighetsutövning.
    b. Utveckling av hemsidan – tydlig information, hjälp till självhjälp.
    c. Utveckling av e-tjänster – fungerat som katalysator för samhällsbyggnads utveckling av e-tjänster.
    d. Initierat Insiktsmätningen – initierat anslutningen till Insikt som är en servicemätning av kommunens myndighetsutövning.
    e. Näringslivsenheten har flyttat in på tekniska kontoret för en effektivare samverkan.
3. Främja investeringsviljan:
    a. Arbetar i den lokala upphandlingsgruppen med bland annat projektet om leverantörs- och avtalstrohet.
    b. Arrangerar tidiga dialoger för företagare inom upphandling.
    c. Lotsar företagare till rätt organisation i det företagsfrämjande nätverket.
    d. Är med i styrgruppen för utveckling av ny markstrategi.
4. Stolthet & attraktionskraft:
    a. Samverkar internt i platsutvecklingsgruppen med bland annat besöksnäringsutveckling och kommunens attraktionskraft.

b. Samverkar internt och externt med kommunikationsinsatser med syfte att öka attraktionskraften.

Avslutningsvis ser Kommunstyrelsen att frågan om företagarvänlighet lämpligen beskrivs i respektive nämndplan med beskrivning om hur det ska följas upp. I och med att vi går in i en ny mandatperiod ska nya nämndplaner tas fram och Kommunstyrelsen ser vikten av att man på ett långsiktigt vis arbetar med nämndmål som bedöms ge god uppfyllelse av de strategiska målen.

Med anledning av ovanstående anses motionen vara besvara.

Josefin Enström
Näringslivschef

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef KSS

Sn § 19 Motion om mer företagsvänliga nämnder i Säters kommun

SN2022/0241

Beslut

Tjänsteutlåtandet antas som nämndens eget och översänds till kommunstyrelsens som sitt yttrande.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har remitterat en motion om mer företagsvänliga nämnder till samtliga nämnder i Säters kommun.

I motionen yrkas följande:
”Att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga.”

Yttrande

Ingalill Frank, sektorchef, skriver i yttrandet:

> ”Socialnämndens ansvarsområde är ju till övervägande del riktat mot medborgare som har behov av kommunens stöd/vård/omsorg av olika anledningar och är i mindre grad direkt riktat mot företag. Däremot så sker ju kontakter med företag när tjänster och varor inhandlas och där är ju nämnden framför allt en kund. Men som kund finns också ett stort ansvar att vara en god kund med hög kunskap så att företag upplever Säters kommun som en bra part att göra affärer med. Socialnämnden köper konsulttjänster framför allt i form av socialsekreterare och sjuksköterskor och där har nämnden också ett ansvar och en möjlighet att visa upp Säters kommun både som en bra kund men även som en bra arbetsgivare med hög kompetens.
>
> Det som sektorn och nämnden kan göra och gör är att:
>
> - Vara goda ambassadörer för Säters kommun i all kontakt med både medborgare och företag
> - Gynna det lokala näringslivet där så är möjligt utifrån lagar och regler för upphandling
> - Följa avtal med de företag och leverantörer som är upphandlade dvs avtalstrohet
> - Vara professionella vid alla kontakter med företag och leverantörer och ha ett gott bemötande oavsett anledningen till kontakt
> - Vara tydliga och ”enkla att ha och göra med” för att underlätta i kommunikationen och undvika missförstånd
> - Delta aktivt i de upphandlingar som genomförs tillsammans med andra kommuner via Upphandlingscenter (UHC)”

Forts.

§ 19 forts.

Bakgrund

En motion inkom den 15:e maj 2022 till Säters kommun från Moderaterna med yrkandet att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga. Detta med anledning av att Säters kommun fortsatt ligger lågt rankat i Svenskt Näringslivs ranking.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan beslutat remittera motionen till samtliga nämnder och styrelser i Säters kommun för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2023.

Underlag till beslut

Tjänsteutlåtande
Remiss

Delges

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Handläggare
Ingalill Frank
Sektorchef

Diarienummer
SN2022/0241

Remissvar avseende motion om mer företagsvänliga nämnder

Förslag till beslut

Tjänstemannaskrivelsen antas som nämndens egen och översänds till kommunstyrelsens som sitt svar.

Ärendebeskrivning

Utifrån Moderaternas motion att samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga så har frågan beretts i sektorns ledningsgrupp.

Socialnämndens ansvarsområde är ju till övervägande del riktat mot medborgare som har behov av kommunens stöd/vård/omsorg av olika anledningar och är i mindre grad direkt riktat mot företag. Däremot så sker ju kontakter med företag när tjänster och varor inhandlas och där är ju nämnden framför allt en kund. Men som kund finns också ett stort ansvar att vara en god kund med hög kunskap så att företag upplever Säters kommun som en bra part att göra affärer med. Socialnämnden köper konsulttjänster framför allt i form av socialsekreterare och sjuksköterskor och där har nämnden också ett ansvar och en möjlighet att visa upp Säters kommun både som en bra kund men även som en bra arbetsgivare med hög kompetens.

Det som sektorn och nämnden kan göra och gör är att:

- Vara goda ambassadörer för Säters kommun i all kontakt med både medborgare och företag
- Gynna det lokala näringslivet där så är möjligt utifrån lagar och regler för upphandling
- Följa avtal med de företag och leverantörer som är upphandlade dvs avtalstrohet
- Vara professionella vid alla kontakter med företag och leverantörer och ha ett gott bemötande oavsett anledningen till kontakt
- Vara tydliga och ”enkla att ha och göra med” för att underlätta i kommunikationen och undvika missförstånd
- Delta aktivt i de upphandlingar som genomförs tillsammans med andra kommuner via Upphandlingscenter (UHC)

Bakgrund

En motion inkom den 15:e maj 2022 till Säters kommun från Moderaterna med yrkandet att samtliga nämnder och styrelser i Säter kommun får i uppdrag att se över hur de kan bli mer företagsvänliga. Detta med anledning av att Säters kommun fortsatt ligger lågt rankat i Svenskt Näringslivs ranking.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan beslutat remittera motionen till samtliga nämnder och styrelser i Säters kommun för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2023.

Beslutsunderlag

Sociala sektorns ledningsgrupp har vid ett par tillfällen tagit upp denna motion för diskussion. Sektorchef har sedan sammanställt de förslag som framkommit.

.

Ingalill Frank
Sektorchef

Kf § 6 Svar på motion om att inrätta en miljö- och byggsektor

KS2022/0154

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta avslå motionen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Christer Eriksson (M) yrkar att motionen ska bifallas.
Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag att motionen avslås.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslaget om att motionen ska bifallas mot förslaget att motionen ska avslås varvid han finner kommunstyrelsen beslutar att motionen avslås.

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade.

Följande beslutsgång godkänns för omröstning:
Ja-röst om bifall till förslaget att avslå motionen
Nej-röst till förslaget att motionen är bifallen.

Omröstning

Hans Johansson (C)	Ja
August Louthander (M)	Nej
Annika Karlsson (S)	Ja
Magnus Gabrielsson (MP)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Christer Eriksson (M)	Nej
Roger Carlsson (SD)	Nej
Sune Hemmingsson (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Göran Johansson (V)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 7 ja-röster och 4 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat avslå motionen enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Ks § 155 forts

Ärendebeskrivning

En motion om att inrätta en miljö- och byggsektor lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde av Christer Eriksson (M).

Bakgrund

2013 inrättades samhällsbyggnads förvaltningen som senare blev samhällsbyggnadssektorn. Att inrätta en sektor innebär att det är fler enheter samlade för att få ett större innehåll. Syftet var att samla de tekniska verksamheterna och samtidigt skapa en sektor som var fokuserade på samhällsplanering och vår offentliga miljö. Bedömningen är därför att de delar som föreslås ingå i en miljö och byggsektor redan finns samlade under nuvarande samhällsbyggnadssektor. Kommunen har idag fyra sektorer under en gemensam förvaltning ledd av kommundirektören. Tidigare så var förvaltningarna tydligare bundna till nämnderna genom att förvaltningschefen var anställd av respektive nämnd. Genom att frångå detta så arbetar olika delar av sektorerna, beroende på fråga, mot respektive nämnd. Att lyfta ut en enhet till en egen sektor skulle skapa obalans i storlek i kommunens organisationsstruktur.

Parallellt med införandet av en samhällbyggnadsförvaltning så inrättade kommunfullmäktige även en samhällsbyggnadsnämnd och en jävsnämnd. Jävsnämnden skulle hantera de myndighetsfrågor där kommunen själv var sökande.

Efter en tid identifierades det dock att det blev relativt få ärenden för jävsnämnden att hantera/besluta om. På samhällsbyggnadsnämnden var det däremot ett stort antal ärenden att hantera/besluta om. Med detta som grund så lyfte man av delar av samhällsbyggnadsnämndens ansvar genom att inrätta en miljö och byggnämnd som hanterade alla myndighetsfrågor inom miljö och bygg oavsett vem som var sökande.

För att minska stuprörs arbetet är det bra att förvaltningar, idag sektorer har en rimlig storlek samt att det finns en förståelse av att arbeta på bredden där så frågan/uppdraget kräver det. Därav att kulturförvaltningen inte blev en sektor utan när det gjordes om blev en kulturenhet under kommunstyrelsesektorn.

Sammanfattning

Idag arbetar miljö- och byggenheten i huvudsak mot miljö och byggnämnden men enheten är även med och samverkar kring frågor där samhällsbyggnadsnämnden/ kommunstyrelsen är ansvarig såsom framtagande av nya detaljplaner, VA-plan med mera.

Ks § 155 forts

Redan idag samverkar man därför över enhetsgränserna och sektorsgränser. Bedömningen är därför att en ny miljö och byggsektor ej bedöms ytterligare främja arbetet kopplat till miljö och byggnämndens ansvarsområden.

Handläggare
Helena Fisk
Kommunledningskontoret

Diarienummer
KS2022/0154

Svar på motion om att inrätta en miljö- och byggsektor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen

Ärendebeskrivning

En motion om att inrätta en miljö- och byggsektor lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde av Christer Eriksson (M).

Bakgrund

2013 inrättades samhällsbyggnads förvaltningen som senare blev samhällsbyggnadssektorn. Att inrätta en sektor innebär att det är fler enheter samlade för att få ett större innehåll. Syftet var att samla de tekniska verksamheterna och samtidigt skapa en sektor som var fokuserade på samhällsplanering och vår offentliga miljö. Bedömningen är därför att de delar som föreslås ingå i en miljö och byggsektor redan finns samlade under nuvarande samhällsbyggnadssektor. Kommunen har idag fyra sektorer under en gemensam förvaltning ledd av kommundirektören. Tidigare så var förvaltningarna tydligare bundna till nämnderna genom att förvaltningschefen var anställd av respektive nämnd. Genom att frångå detta så arbetar olika delar av sektorerna, beroende på fråga, mot respektive nämnd. Att lyfta ut en enhet till en egen sektor skulle skapa obalans i storlek i kommunens organisationsstruktur.

Parallellt med införandet av en samhällbyggnadsförvaltning så inrättade kommunfullmäktige även en samhällsbyggnadsnämnd och en jävsnämnd. Jävsnämnden skulle hantera de myndighetsfrågor där kommunen själv var sökande. Efter en tid identifierades det dock att det blev relativt få ärenden för jävsnämnden att hantera/besluta om. På samhällsbyggnadsnämnden var det däremot ett stort antal ärenden att hantera/besluta om. Med detta som grund så lyfte man av delar av samhällsbyggnadsnämndens ansvar genom att inrätta en miljö och byggnämnd som hanterade alla myndighetsfrågor inom miljö och bygg oavsett vem som var sökande.

För att minska stuprörs arbetet är det bra att förvaltningar, idag sektorer har en rimlig storlek samt att det finns en förståelse av att arbeta på bredden där så frågan/uppdraget kräver det. Därav att kulturförvaltningen inte blev en sektor utan när det gjordes om blev en kulturenhet under kommunstyrelsesektorn.

Sammanfattning

Idag arbetar miljö- och byggenheten i huvudsak mot miljö och byggnämnden men enheten är även med och samverkar kring frågor där samhällsbyggnadsnämnden/ kommunstyrelsen är ansvarig såsom framtagande av nya detaljplaner, VA-plan med mera.

Redan idag samverkar man därför över enhetsgränserna och sektorsgränser. Bedömningen är därför att en ny miljö och byggsektor ej bedöms ytterligare främja arbetet kopplat till miljö och byggnämndens ansvarsområden.

Delges

Miljö och byggnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Helena Axelsson Fisk
Kommunledningskontoret

Marita Skog
Kommundirektör

Säter

Säter 2022-03-20

Motion: Miljö- och byggsektor

Kommun får med jämna mellanrum synpunkter och/eller kritik från bland annat allmänheten, företag och även revisorerna i att man inte till fullo lever upp till sitt ansvar om uppföljning och styrning av den verksamheter som miljö- och byggnämnden ansvarar för.

Vi vill se en politisk organisation som bygger effektivitet och verkställighet.

Vi anser visserligen att det behövs en helt ny politisk organisation under nästa mandatperiod men då det är en lång process som kräver en bred förankrad process med alla politiska partier så ser vi ett behov som ett första steg att inrätta en egen sektor för miljö- och byggkontoret.

Miljö- och byggnämnden fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt inom plan och byggväsendet. Uppgifterna innefattar den tillsyn kommunal nämnd ska utöva enligt förordningen om tillsyn enligt miljöbalken (SFS 1998:808). Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden med ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor inkluderat livsmedelsfrågor (SFS 2006:804) samt för plan- och byggfrågor (SFS 2010:900).

Detta för att underlätta arbetet med kommunens myndighetsansvar och samtidigt öka verkställigheten av politiska beslut.

Moderaterna föreslår genom denna motion att kommunfullmäktige ska besluta:

- ✓ att inrätta en miljö- och byggsektor fr o m 1 januari 2023.

Moderaterna Säter

Christer Eriksson (M)

Kf § 7 Nya motioner/medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 8 Information från revisionen

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 9 Reviderad budgetram för kommunrevisionen 2023

KS2023/0279

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Säters kommun
De förtroendevalda revisorerna 2023-05-XX

Till
Kommunfullmäktiges presidium

För kännedom
Kommunstyrelsen

Tilläggsyrkande för år 2023

Vi yrkar för år 2023 kompensation ytterligare kostnader med anledning av standard för kommunal räkenskapsrevision som beslutade i juni 2022 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), FAR och Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) om en standard för räkenskapsrevision. Standarden börjar att gälla från räkenskapsåret 2023. Det har tidigare inte funnits någon standard varför den välkomnas av bl a SKR som har uttryckt det:

”Standarden skapar ett tydligt mervärde genom att den gör att räkenskapsrevisionen blir förutsägbar för den som upphandlar och skapar möjligheter för en jämn och hög kvalitet på revisionen. Den underlättar och klargör även processen för det sakkunniga biträdet och minskar osäkerheten kring vilken granskning som ska utföras. Standarden ger också en jämförbarhet när alla kommuner och regioner i hela landet omfattas.”

Standarden innebär att kostnaderna för räkenskapsrevisionen ökar då det ställs större krav på granskningen jämfört med vår upphandling. Vi yrkar därför en ökning av vår budget med 100 000 kr från år 2023 för att täcka merkostnaden jämfört med tidigare år.

För Säters kommuns revisorer

Fredrik Andrén
Ordförande

Kf § 10 Vision och strategiska mål 2024-2027

KS2023/0141

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta ”Vision och strategiska mål 2024-2027”.

_____

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige styr genom vision och strategiska mål. Visionen och de strategiska målen är kommunfullmäktiges uppdrag till nämnder och bolag.

Bakgrund

I en process i flera steg har kommunstyrelsen arbetat med att ta fram förslag till vision och strategiska mål som ska leda Säters kommun i en riktning som är positiv för Säterborna. Arbetets utgångspunkter har innefattat tidigare vision och strategiska mål och politiska ambitioner för mandatperioden, samt kännetecknats av en strävan till bred politisk samsyn.

Processen har innefattat flera tillfällen till att utarbeta visionen och målen, och har också processat i samråd med nämndsordföranden.

När kommunfullmäktige beslutat om vision och strategiska mål övergår nämnderna och det kommunala bolaget att arbeta med att konkretisera sina nämndmål utifrån visionen och de strategiska målen.

Tillsammans ansvarar nämnderna för att agera så att Säters kommun når sina strategiska mål.

Beslutsunderlag

Utkast/förslag till Vision och strategiska mål 2024-2027.

Delges

Nämnderna.

Handläggare
Marita Skog
Kommundirektör

Vision och strategiska mål

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- Anta ”Vision och strategiska mål 2024-2027”.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige styr genom vision och strategiska mål. Visionen och de strategiska målen är kommunfullmäktiges uppdrag till nämnder och bolag.

Bakgrund

I en process i flera steg har kommunstyrelsen arbetat med att ta fram förslag till vision och strategiska mål som ska leda Säters kommun i en riktning som är positiv för Säterborna. Arbetets utgångspunkter har innefattat tidigare vision och strategiska mål och politiska ambitioner för mandatperioden, samt kännetecknats av en strävan till bred politisk samsyn.

Processen har innefattat flera tillfällen till att utarbeta visionen och målen, och har också processat i samråd med nämndsordföranden.

När kommunfullmäktige beslutat om vision och strategiska mål övergår nämnderna och det kommunala bolaget att arbeta med att konkretisera sina nämndmål utifrån visionen och de strategiska målen.

Tillsammans ansvarar nämnderna för att agera så att Säters kommun når sina strategiska mål.

Beslutsunderlag

Utkast/förslag till Vision och strategiska mål 2024-2027.

Delges

Nämnderna.

Underskrifter

Marita Skog
Kommundirektör

2023-05-09

Vision och strategiska mål

2023-2027

Dokumentinformation

SÄTERS KOMMUN

KOMMUNFULLMÄKTIGE

SÄTERS KOMMUN

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Vision och strategiska mål	Styrande dokument	
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
		Sater.se
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Om vision och strategiska mål 4

2 Vision 5

3 Strategiska mål 6

Rikare liv 6

Inriktning 1 6

Inriktning 2 6

Inriktning 3 6

Inriktning 4 6

Inriktning 5 6

Hållbar framtid 6

Inriktning 1 6

Inriktning 2 6

Inriktning 3 6

Omsorgsfull boendeutveckling 7

Inriktning 1 7

Inriktning 2 7

Inriktning 3 7

Serviceorienterad organisation 7

Inriktning 1 7

Inriktning 2 7

Inriktning 3 7

Inriktning 4 7

SÄTERS KOMMUN

1 Om vision och strategiska mål

Säters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Säters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet.

Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Säters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Säters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna är de som styr nämndernas och kommunens bolags arbete.

Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndsmål. Nämndsmålen sammanställs i nämndsplaner.

Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning” (beslutad 2022-12-01).

SÄTERS KOMMUN

2 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

3 Strategiska mål

Rikare liv

Inriktning 1

Alla invånare i Säterskommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.

Inriktning 2

De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Inriktning 3

Alla invånare i Säters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.

Inriktning 4

Alla invånare i Säters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.

Inriktning 5

Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

Inriktning 1

De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Säters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.

Inriktning 2

Säters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Inriktning 3

Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

SÄTERS KOMMUN

Omsorgsfull boendeutveckling

Inriktning 1

I Säters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.

Inriktning 2

I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.

Inriktning 3

Det ska vara tryggt att bo och leva i Säters kommun.

Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

Inriktning 1

Säters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.

Inriktning 2

Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.

Inriktning 3

I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.

Inriktning 4

Säters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

Kf § 11 Budget 2024 - 2026

KS2023/0049

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar fastställa förslag till budget 2024 och plan för 2025-2026 enligt:

1. Fastställa driftsbudgetram för 2024, 838 531 000 kr. Bilaga 2 Ks § 152/23.
2. Fastställa investeringsbudgetram för 2024, 109 417 000 kr. Bilaga 3 Ks § 152/23.
3. Fastställa totala driftsbudgetramar för 2025 och 2026 för kommunen enligt följande:
   Driftsbudgetramar:
   2025: 843 000 000 kr
   2026: 871 000 000 kr
4. Fastställa investeringsbudgetramar för 2025 och 2026Investeringsramar:
   2025: 128 480 000 kr
   2026: 131 693 000 kr
5. Fastställa finansiella mål 2024-2026. Bilaga 1 Ks § 152/23.
6. Bemyndiga kommunstyrelsen att ianspråktaga upp till 500 000 kr per ärende av medel som innebär förändring av det egna kapitalet.
7. Bemyndiga samhällsbyggnadsnämnden att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 500 000 kr per ärende.
8. Bemyndiga kommunstyrelsen att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 10 000 000 kr per ärende.
9. Bemyndiga kommunstyrelsen under år 2024 att omsätta och uppta nya lån upp till 500 000 000 kr, samt utnyttja krediten om 38 000 000 kr på kommunens koncernkonto.
10. Såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp om 435 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.
11. Såsom för egen skuld ingå borgen för Säters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 400 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp.
12. Bemyndiga kommunstyrelsen att besluta om budgetförutsättningar för 2025-2027.

Ks § 152 forts

Protokollsanteckning

Moderaterna och Sverigedemokraterna lämnar in en skrivelse med partiernas inriktning gällande budget 2024. Bilaga 4 Ks § 152/23.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Förslag till budget 2024 och plan 2025-2026.

Genomgång och presentation av respektive nämnds/sektors budgetförslag samt förslag till budget 2024 och plan för 2025-2026. Genomgång av intäktsläget, de samlades äskanden i drift och investeringsbudgetar samt övriga ärenden som skall behandlas i samband med budget.

Befolkningsprognos i enlighet med budgetdirektiv 2024-2026. Beräkningsgrunden uppgår till 11 330 för budget 2024, 11 380 invånare för budget 2025 och 11 480 för budget 2026.

Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med 8,5 mkr till 817,1 mkr.

Inga ytterligare generella medel till kommuner i vårpropositionen. Det kommer en ny skatteunderlagsprognos per 2023-04-27 som kan komma att påverka skatteunderlaget. Inför höstens arbete med reviderad budget bör mer klarhet kunna erhållas vad gäller om extra medel kommer att tillskjutas och regeringens budgetproposition beräknas presenteras senast den 20 september.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader mm. Kommunen befaras göra ett stort underskott. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver åtgärder för besparingar tas fram och investeringsnivåerna kommer att behöva anpassas under perioden.

Besparingar föreslås kunna göras med ca 15 mkr och sedan kan nivån på uttag av pensionsmedel anpassas. Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm.

KS § 152 forts

Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

Även med dessa åtgärder kommer de finansiella målen inte att kunna uppnås under perioden 2024 till 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Budget 2024-2026 med finansiella mål - Budgetberedning 2-3 maj 2023
Bilaga 2: Driftsbudget 2024 per nämnd/sektor
Bilaga 3: Investeringsbudgetramar 2024-2026 per nämnd

.

.

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2023/0049

Budget 2024-2026 Säters kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta att fastställa förslag till budget 2024 och plan för 2025-2026 enligt:

1. Fastställa driftsbudgetram för 2024, 838 531 000 kr per nämnd (inklusive försäkringar) enligt bilaga 2 med besparingar på 15 000 000 kr.
2. Fastställa investeringsbudgetram för 2024, 109 417 000 kr per nämnd enligt bilaga 3, med upparbetningsgrad 60% som innebär 65 650 000 kr.
3. Fastställa totala driftsbudgetramar för 2025 och 2026 för kommunen enligt följande:
   Driftsbudgetramar: 2025: 843 000 000 kr
   2026: 871 000 000 kr
4. Fastställa investeringsbudgetramar för 2025 och 2026. Totala investeringsramar för år 2024-2026 uppgår till 369 590 000 kr, jämfört med preliminära ramar på 240 000 000 kr, vilket är 129 590 000 kr högre. Nivån på investeringar behöver anpassas.
   Investeringsramar: 2025: 128 480 000 kr med upparbetningsgrad 83 512 000 kr
   2026: 131 693 000 kr med upparbetningsgrad 85 600 000 kr
5. Fastställa finansiella mål 2024-2026, bilaga 1.
6. Bemyndiga kommunstyrelsen att ianspråktaga upp till 500 000 kr per ärende av medel som innebär förändring av det egna kapitalet.
7. Bemyndiga samhällsbyggnadsnämnden att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 500 000 kr per ärende.
8. Bemyndiga kommunstyrelsen att för kommunens räkning förvärva eller överlåta fastigheter eller fastighetsdel till ett belopp om högst 10 000 000 kr per ärende.
9. Bemyndiga kommunstyrelsen under år 2024 att omsätta och uppta nya lån upp till 500 000 000 kr, samt utnyttja krediten om 38 000 000 kr på kommunens koncernkonto.
10. Såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp om 435 000 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga belopp.
11. Såsom för egen skuld ingå borgen för Säters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 400 000 kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Det totala högsta lånebeloppet skall beräknas på skuldebrevens respektive ursprungliga lånebelopp.
12. Bemyndiga kommunstyrelsen att besluta om budgetförutsättningar för 2025-2027.

Ärendebeskrivning

Förslag till budget 2024 och plan 2025-2026.

Genomgång och presentation av respektive nämnds/sektors budgetförslag samt förslag till budget 2024 och plan för 2025-2026. Genomgång av intäktsläget, de samlades äskanden i drift och investeringsbudgetar samt övriga ärenden som skall behandlas i samband med budget.

Befolkningsprognos i enlighet med budgetdirektiv 2024-2026. Beräkningsgrunden uppgår till 11 330 för budget 2024, 11 380 invånare för budget 2025 och 11 480 för budget 2026.

Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med 8,5 mkr till 817,1 mkr.

Inga ytterligare generella medel till kommuner i vårpropositionen. Det kommer en ny skatteunderlagsprognos per 2023-04-27 som kan komma att påverka skatteunderlaget. Inför höstens arbete med reviderad budget bör mer klarhet kunna erhållas vad gäller om extra medel kommer att tillskjutas och regeringens budgetproposition beräknas presenteras senast den 20 september.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader mm. Kommunen befaras göra ett stort underskott. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver åtgärder för besparingar tas fram och investeringsnivåerna kommer att behöva anpassas under perioden.

Besparingar föreslås kunna göras med ca 15 mkr och sedan kan nivån på uttag av pensionsmedel anpassas. Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

Även med dessa åtgärder kommer de finansiella målen inte att kunna uppnås under perioden 2024 till 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Budget 2024-2026 med finansiella mål - Budgetberedning 2-3 maj 2023
Bilaga 2: Driftsbudget 2024 per nämnd/sektor
Bilaga 3: Investeringsbudgetramar 2024-2026 per nämnd

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

Bilaga 1 - 3 Ks § 152/23

Förslag Budget 2024-2026 med finansiella mål
Kommunstyrlesen 30 maj 2023

2023-05-30

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Samhällsekonomisk utveckling ... 3

2 Finansiella mål inom Säters kommun ... 6

2.1 Inledning ... 6
2.2 Intäktsutvecklingen ... 7
2.3 Resultatmål ... 8
2.4 Investeringar ... 9
2.5 Skuldsättning ... 10
2.6 Pensionsförvaltning ... 11

3 God ekonomisk hushållning ... 12

4 Mål för verksamheten ... 13

4.1 Vision ... 13
4.2 Strategiska mål ... 13

5 Övriga planeringsgrunder ... 14

5.1 Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar ... 14
5.2 Räntekostnader ... 15
5.3 Avgifter ... 15
5.4 Driftbudgetramar totalt ... 16
5.5 Budgetteknik ... 16

6 Driftbudgetramar per nämnd/sektor ... 17

7 Investeringsbudget 2024-2026 per nämnd ... 18

8 Finansiella rapporter ... 19

8.1 Resultaträkning ... 19
8.2 Balansräkning ... 20

9 Tidplan budget 2024 ... 21

SÄTERS KOMMUN

1 Samhällsekonomisk utveckling

Den 17 april presenterade regeringen 2023 års ekonomiska vårproposition och vårändringsbudget för 2023. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sammanställt de viktigaste förslagen och förändringarna i vårpropositionen och vårändringsbudgeten för kommuner i cirkulär 23:19 och för regioner i EkonomiNytt 05/2023. Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2023–2025 och vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget.

Sammanfattning av de större satsningarna för kommuner:

- Inga ytterligare generella medel till kommuner
- 400 miljoner kronor till komvux för 2023
- Familjehemssubventionen utökas med 100 miljoner kronor
- Tillfälligt högt och förlängt bostadsbidrag för barnfamiljer

Prognoser och kalkyler i vårpropositionen

Här följer SKR:s sammanfattning av den samhällsekonomiska utveckling som vårbudgeten baseras på. Beräkningsperioden sträcker sig mellan 2023 och 2026. Propositionens beräkningar har beaktat inkommande statistik till och med den 8 mars 2023.

<u>Sammanfattande punkter:</u>

Svensk ekonomi bedöms vara i lågkonjunktur 2023 och 2024. Botten på lågkonjunkturen beräknas nås 2024, därefter stärks konjunkturen. Kalkylerna antar ett balanserat konjunkturläge 2026.

- Inflationen antas gradvis minska under 2023 men förbli fortsatt hög en tid. Den högsta KPIF–inflationen ligger bakom oss; och helårsgenomsnittet för KPIF stiger långsammare i år än 2022, 5,9 procent jämfört med 7,7 procent. KPI–inflationen för 2023 förväntas dock bli något högre än föregående år. En årlig löneökningstakt om 3,6–3,7 procent antas för samtliga år för perioden 2023–2026. Detta beaktar inte Industriavtalet, som slöts den 31 mars och som innebär en högre löneökningstakt i år och nästa år än vad regeringen räknar med.
- Den svaga BNP–tillväxten antas med fördröjning sätta avtryck i arbetsmarknaden 2023, genom minskande sysselsättningstillväxt och en tydlig ökning av arbetslösheten. Antalet arbetade timmar beräknas sjunka rejält helåret 2024. Detta följer av, dels antagandet om sjunkande medelarbetstid, dels av en prognos om minskande offentlig sysselsättning. Nästa år antas kommunal konsumtion minska. Detta följer av regeringens principer för prognoser som innebär att ”endast beslutade och aviserade förändringar av skatteregler och statens utgifter beaktas”; volymen av kommunal konsumtion begränsas således av en svag utveckling av statsbidragen till kommuner och regioner. Antal sysselsatta respektive arbetade timmar i offentlig sektor sjunker därför 2024 med 2,1 procent respektive 2,7 procent. Minskande total sysselsättning ger även att arbetslösheten toppar nästa år, på 8,3 procent för helåret.

Tabell 1. Nyckeltal för regeringens prognos
Procentuell förändring om inte annat anges; prognoser från BP 2023 inom parentes (november 2022)

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026
BNP[1]	2,7 (2,6)	–0,8 (–0,2)	1,2 (2,0)	2,8 (3,4)	3,0
Arbetade timmar[1]	2,4 (2,2)	0,4 (0,6)	–0,6 (0,8)	1,2 (2,0)	1,6
Andel arbetslösa	7,5 (7,4)	7,9 (7,7)	8,3 (7,5)	8,2 (7,2)	7,5
BNP-gap[2]	1,3 (0,2)	–1,3 (–1,7)	–1,9 (–1,5)	–1,0 (0,0)	0,0
Timlöner[3]	2,7 (2,7)	3,7 (3,6)	3,6 (3,5)	3,6 (3,5)	3,6
KPI, årsgenomsnitt	8,4 (8,6)	8,8 (8,3)	3,6 (3,0)	1,9 (2,5)	1,9
KPIF, årsgenomsnitt	7,7 (7,9)	5,9 (5,2)	2,2 (2,0)	2,0 (2,0)	2,0
Prisbasbelopp, tusental kronor	48,3 (48,3)	52,5 (52,5)	57,5 (57,3)	59,5 (59,0)	60,5
Finansiellt sparande i off. sektor[4]	0,7 (0,6)	–0,4 (0,2)	–0,6 (0,4)	0,2 (1,4)	1,4
Strukturellt sparande i off. sektor[2]	0,0 (0,4)	0,0 (0,7)	0,6 (1,2)	1,1 (1,8)	1,7
Konsoliderad bruttoskuld[5]	33,0 (31,8)	31,0 (29,4)	31,0 (28,6)	29,8 (26,2)	27,7

1) Kalenderkorrigerat. 2) Andel av potentiell BNP. 3) Konjunkturlönestatistiken. 4) Andel av BNP.
Källor: 2023 års ekonomiska vårproposition samt budgetpropositionen för 2023.

Jämförelse med budgetpropositionen för 2023 Prognoserna för BNP- och timtillväxten är nedreviderade 2023 och 2024. Störst revidering har skett för bedömningen av antalet timmar 2024, som är nedreviderad med 1,4 procentenheter av orsaker som nämnts ovan.

KPIF–inflationen är tydligt uppreviderad för 2023 samt marginellt uppreviderad för 2024. Revideringarna för KPI är liknande, men med större revideringar båda åren varav den största gäller 2024 (med anledning av högre ränteprognoser). Även löneökningarna har skrivits upp något. Det finansiella sparandet i offentlig sektor beräknas bli betydligt svagare 2023 och 2024 jämfört med tidigare. Båda dessa år visar numera underskott. Den konsoliderade bruttoskulden antas, likt tidigare, gradvis sjunka men i långsammare takt givet att ett svagt överskott i tidigare prognos nu vänts till underskott. Skuldkvoten ligger dock 2–4 procentenheter högre än tidigare vilket främst beror på att utfallet för 2022 blev högre än väntat i prognosen.

Jämförelse med SKR:s senaste beräkningar

Nedan kommenteras några skillnader, jämfört med de bedömningar som gjordes till SKR:s senaste skatteunderlagsprognos (den 16 februari), se MakroNytt 1/2023. I den prognos som SKR kommer att publicera den 27 april kommer information till och med den 20 april att beaktas.

Regeringen räknar med en något mindre nedgång för svensk BNP i år jämfört med SKR:s senaste prognos, samt med något högre BNP-tillväxt 2024 (liksom åren 2025 och 2026). Däremot beräknar regeringen en klart svagare utveckling för antalet arbetade timmar: en något svagare ökning syns redan i år, men framförallt framträder skillnaden nästa år då regeringen antar en tydlig nedgång. Fram till och med 2026 innebär regeringens prognos en ackumulerad ökning som är 1,5 procentenheter

mindre än i SKR:s prognos. Detta får tydlig konsekvens på jämförelse av våra prognoser för skatteunderlaget. Regeringens bedömning av arbetslösheten är mer positiv för i år och nästa år; då ligger regeringens prognos 0,3 procentenheter lägre än SKR:s prognos. Prognosskillnaden åren 2025 och 2026 är tämligen liten. Regeringens prognos för KPIF–inflationen i år är mycket likvärdig SKR:s prognos men marginellt högre. Regeringens prognos för KPI–inflationen i
år är dock klart högre. Regeringens prognoser för KPI och KPIF 2024 ligger högre än SKR:s prognoser, med störst skillnad för KPI. Frånsett bedömningsskillnader för KPIF, beror differenserna mellan KPI–prognoserna på skillnader i ränteantaganden. SKR antar att ränteläget kommer att sjunka tidigare än regeringen antar. Regeringen antar en löneökningstakt (enligt KL–statistiken) som i genomsnitt är cirka 0,3 procentenheter högre per år 2024–2026 än SKR:s senaste prognos. Detta pekar mot löneökningar som sammantaget vid slutåret 2026 är drygt 1 procentenhet högre än SKR:s februariprognos. Observera återigen att propositionens beräkningar låstes innan Industriavtalet var klart. Beloppstotalen för förslagen i våränderingsbudgeten tillsammans med ändringsbudgetar blir ovanligt liten, cirka 4 miljarder kronor. Detta är ungefär 10 procent av ”reformsumman” jämfört med motsvarande summering och tidpunkt för ett år sedan. I årets blygsamma satsning återfinns bland annat ökade försvarsutgifter (1,3 miljarder kronor) samt höjda (ej beskattningsbara) transfereringar till hushållen (1,2 miljarder kronor).

Regeringens skatteunderlagsprognos

Skatteunderlagsprognosen i regeringens vårproposition visar en ökning med totalt 23,5 procent under perioden 2022–2026. Det innebär ett skatteunderlag som är 0,7 procentenheter svagare under perioden än SKR:s bedömning från februari (cirkulär 23:07). Å ena sidan har regeringen en något starkare utveckling av lönesumman, å andra sidan är prognosen för ersättningar från socialförsäkringssystemen (pensioner, föräldraersättning, A–kassa med mera) än lägre. Det är i huvudsak år 2024 som regeringen räknar med lägre skatteunderlagstillväxt än SKR, men 2026 räknar syn på utvecklingen av BNP och lönesumman under prognosperioden jämfört med SKR. Skillnaden beror därmed främst på fördelningen av lönesumman och dynamiken för arbetade timmar. Regeringen har svagare utveckling för arbetade timmar men detta kompenseras av en högre löneutveckling.

Tabell 2. Aktuella skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR
Procentuell förändring

Prognos	2022	2023	2024	2025	2026
SKR, aktuell	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
Regeringen	5,0	4,4	2,4	4,5	5,3
SKR, aktuell ack	5,4	9,5	14,5	19,5	24,3
Regeringen ack	5,0	9,6	12,3	17,3	23,5

Källor: Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Den svaga utvecklingen 2024 förklaras främst av en mycket svag utveckling av lönesumman. Ökningen av arbetade timmar är 1,5 procentenheter lägre än SKR:s prognos. Jämfört med SKR är utvecklingen av skatteunderlaget sammantaget drygt 2 procentenheter svagare. Regeringen har därmed gjort en ordentlig prognosrevidering sedan Budgetpropositionen för 2023, en nedrevidering av ökningstakten med –1,1 procentenhet. Detta hänger ihop med att en något svagare BNP–utveckling jämfört med SKR:s bedömning, samt en annan bedömning av sysselsättning och medelarbetstid, slår igenom i betydligt färre arbetade timmar. Generellt ser regeringen en svagare arbetsmarknad i vårpropositionen (arbetade timmar åren 2023–2025) jämfört med tidigare, vilket dominerar prognosrevideringen även om det finns vissa motverkande faktorer.

År 2026 är ökningen av regeringens skatteunderlagsprognos starkare än SKR:s dito, drygt 1 procentenhet. Delvis förklaras det av att regeringen har en starkare BNP–tillväxt 2026 och en starkare återhämtning av antalet arbetade timmar efter några svaga år.

De skillnader som finns mellan faktisk och underliggande utveckling av skatteunderlaget 2023 är av samma storlek hos regeringen och SKR. Under ytan finns det dock effekter som går åt olika håll och bedömningen regeringen och SKR gör är samstämmig. Till exempel skriver regeringen att förslagen om vissa ändrade åldersgränser i skatte– och socialavgiftssystemet medför att den faktiska utvecklingen av kommunsektorns skatteunderlag väntas öka mer än den underliggande utvecklingen 2023. Att skillnaden inte är större 2023 beror på motverkande skatteregler, framför allt en höjd schablon för avdrag för resor till och från arbetsplatsen.

2 Finansiella mål inom Säters kommun

2.1 Inledning

Säters kommun skall ha en över tid stabil ekonomi. En stabil ekonomi är en grundläggande förutsättning för att kommunen skall klara de ålägganden som riksdagen har beslutat om och de satsningar som kommunen själv vill göra. Kommunen kan endast med en stabil ekonomisk grund fullfölja sina åtaganden gentemot kommunens invånare. Kommunens budget grundar sig på en anpassning av kostnaderna till de förväntade intäkterna och därigenom upprättas en budget i balans. Detta är ett grundläggande krav i kommunallagen som kommunen är skyldig att följa.

Kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB, skall uppvisa positiva resultat under planperioden. Det tidigare utgivna aktieägartillskottet på 9 Mkr har under 2014 återbetalats till kommunen. Återbetalningen har använts för att finansiera en nyemission på 9 Mkr i aktiekapital. Genom att öka aktiekapitalet möjliggörs en högre utdelning från bolaget. Beslut om utdelning tas på bolagets stämma efter avgiven årsredovisning.

Kommunen har ett åtagande för pensioner intjänade före 1998 som inte redovisas som skuld i kommunens balansräkning. Åtagandet kommer att infrias successivt i takt med att kommunalt anställd personal går i pension och kommunens kostnader för pensioner kommer att öka markant när de stora åldersgrupperna födda på slutet av 40-talet och början av 50-talet går i pension. Mer än 50 % av denna kostnadsökning kan finansieras via de medel som avsatts i kapitalförvaltning, i samband med försäljningen av Säters Energiverk. Resterande kostnadsökning måste hanteras inom ordinarie ekonomiska ramar och för detta måste kommunen ha en finansiell beredskap.

En långsiktig prognos för Säters kommun har arbetats fram och arbetet kommer att fortsätta där hänsyn tas till synpunkter och rekommendationer utifrån rapporten Långsiktig finansiell analys framtagen av PwC och en långsiktig pensionsprognos från Skandikon. Översyn av de finansiella målen har gjorts som resulterar i förslag på nya finansiella mål med fokus på långsiktighet och genomsnitt över tid.

2.2 Intäktsutvecklingen

Tre saker är av avgörande betydelse för intäktsutvecklingen; befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling, det kommunala utjämningssystemets utformning samt statens anslag till detta.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen i Säters kommun har varit positiv från 2015 till 2017 och har därefter stagnerat under 2018 och 2019 då tillgången på lediga bostäder varit begränsad. Befolkningsutvecklingen tog sedan fart och ökade under 2020 med 68 personer och under 2021 med 81 personer. Befolkningen har fortsatt att öka under 2022 med 29 personer till 11 271 invånare per den 31 december 2022.

<u>Förslag till befolkningsprognos</u>

Befolkningsprognos i enlighet med budgetdirektiv 2024-2026. Beräkningsgrunden uppgår till 11 330 för budget 2024, 11 380 invånare för budget 2025 och 11 480 för budget 2026.

Skatteintäkter och generella bidrag

De egna skatteintäkterna och bidraget från inkomstutjämningen är beroende av hur skatte-underlaget, de totala taxerade inkomsterna, utvecklas. Det exakta utfallet är inte tillgängligt förrän vid definitiv taxering i november året efter inkomståret. Vid budgeteringstillfället bygger intäkts-beräkningen på prognoser för det framtida utfallet. Kommunen använder sig av de prognoser som görs av Sveriges kommuner och regioner (SKR), 4-5 gånger per år. För de egna skatteintäkterna görs en justering utifrån historiska utfall. Den senaste skatteunderlagsprognosen är från 2023-02-16.

Det har skett stora förändringar vad gäller skatteintäkter och generella bidrag under 2020 där extra bidrag beslutades/aviserades för 2020 och för kommande år, covid-19 relaterade bidrag och ökning av riktade bidrag. I budgetunderlaget har regeringens äldreomsorgssatsning på 4 miljarder inkluderats. Äldreomsorgssatsningen är ett riktat permanent statsbidrag, utan krav på bemanning eller liknande. Detta bidrag har tidigare hanterats som ett generellt bidrag men från 2024 hanteras det som ett riktat bidrag och ingår i den sociala sektorns ram.

I skatteunderlagsprognosen per 2022-10-22, som ligger till grund för de beslutade budgetdirektiven 2024-2026, uppgick de förväntade intäkterna för år 2024 till ca 808 mkr. Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med 8,5 mkr till 817,1 mkr.

Inga ytterligare generella medel till kommuner i vårpropositionen.

Nedan visas fördelningen över skatteintäkter och generella bidrag för åren 2021-2026 enligt den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16.

Skatteunderlagsprognos	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Plan	Plan	Plan
per 2023-02-16	2021	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Inkomstutjämning	109,4	126,9	140,5	137,9	143,6	151,5	156,9
Kostnadsutjämning	-14,3	-19,5	-10,9	-10,3	-10,5	-10,6	-10,9
Regleringspost	33,1	31,0	17,2	26,3	25,5	19,1	15,4
Införandebidrag	2,3	0,0	0,0				
LSS-utjämning	-1,2	1,2	-1,3	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Välfärdsbidrag	5,5	5,9	10,0	5,5	0,0	0,0	0,0 *)
Fastighetsavgift	34,7	34,9	37,5	36,2	36,5	36,5	36,5
	169,5	**180,4**	**193,0**	**194,7**	**194,2**	**195,4**	**196,9**
Skatteintäkter	543,3	564,3	595,7	596,7	623,0	648,0	674,2
Slutavräkning innevarande år	12,7	13,1	-1,7	-1,5	0,0	0,0	0,0
Slutavräkning tidigare år	1,8	3,6	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
	557,8	**581,0**	**594,0**	**596,1**	**623,0**	**648,0**	**674,2**
Total	**727,3**	**761,4**	**787,0**	***790,8***	***817,1***	***843,4***	***871,1***

*) Äldreomsorgssatsning har inkluderats för år 2021-2023

2.3 Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar, och pensionsåtaganden
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader

Nytt resultatmål
En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för 2024 och planperioden 2025-2026:
Resultatmålet är lagt på det balanskravsavstämda resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader mm. Kommunen befaras göra ett stort underskott. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver åtgärder för besparingar tas fram och investeringsnivåerna kommer att behöva anpassas under perioden. Besparingar föreslås kunna göras med 15 mkr och sedan kan nivån på uttag av pensionsmedel anpassas.

Förslag på effektiviseringsåtgärder kan indelas i personalfrågor som berör anställningsstopp, återbesättningsprövning, pensionsavgångar, vikarieverksamhet, sjuktal, tjänstesamverkan mellan sektorer mm. Besparingsåtgärder i form av verksamhetsanpassning behöver också göras som kan innebära att tex införa inköpsstopp, se över servicenivåer, konsultuppdrag, bidrag, lokaler/ hyresavtal, mark & skogsbestånd samt att minska investeringsnivåer.

Resultatmålet kommer inte att kunna uppnås under perioden.

2.4 Investeringar

Investeringsbehovet är fortsatt stort. För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Exempel på investeringsbehov:
- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

I arbetet med framtagning av långsiktsprognos för Säters kommun framgår det att det finns stora kommande investeringsbehov men kommunen kommer att behöva prioritera och omfördela bland investeringsprojekt. Första fokus bör vara på effektiviseringsinvesteringar och kärnverksamhet. På grund av det ansträngda ekonomiska läget behöver investeringsnivåerna anpassas och investeringar behöver skjutas fram i så stor utsträckning det är möjligt.

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas upparbetningsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en upparbetningsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024 och därefter 65 % per år. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år och ligger till grund för framtagning av de finansiella rapporterna.

Budget för 2024 föreslås uppgå till 109,4 mkr och med antagande om en upparbetningsgrad på 60% blir det 65,7 mkr.

Förslag till mål för självfinansieringsgrad:
Målet för självfinansieringsgraden föreslås vara att minst 60 % av investeringarna skall vara självfinansierade med beräkning per år och över en 4 års period. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet. Beräkningar av självfinansieringsgrad görs exklusive nytt särskilt boende till år 2024.

Målet på 60 % kommer inte att kunna uppnås under perioden 2024-2026.

2.5 Skuldsättning

Säters kommun hade en låneskuld 2022-12-31 på 350 mkr. Under 2023 beräknas upplåning öka med 110 mkr leder till att låneskulden beräknas uppgå till 460 mkr vid årets slut. Under 2024 beräknas låneskulden öka med 40 mkr och under perioden 2025-2026 beräknas låneskulden öka med 50 mkr per år. Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Säters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts.

Nytt mål för skuldsättning
Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Säters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på 86 000 kr per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Säters kommun och för kommunens bolag varje budgetår. För 2024 uppgår kommunens låneram till 500 mkr samt kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Säters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Säters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

2.6 Pensionsförvaltning

Vid försäljningen av Säters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börsen sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsfonden som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden.

Kostnader för utbetalda pensioner finansieras upp till ca 7,5 mkr per år av skattemedel. För belopp över denna nivå tillskjuts medel från pensionsförvaltningen. Mål för pensionsförvaltningen behöver anpassas för perioden med anledning av det ansträngda ekonomiska läget.

3 God ekonomisk hushållning

Kommuner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Om kommunen har en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

God ekonomisk hushållning råder när de verksamhetsinriktade målen uppnås samtidigt som de finansiella målen är uppfyllda.

RUR (Resultatutjämningsreserv)

Säters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Resultatutjämningsreserven ska användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget.

Medel får disponeras ur RUR när följande förutsättningar är uppfyllda;

- den årliga förändringen av rikets skatteunderlag understiger den underliggande genomsnittliga ökningstakten för riket de senaste tio åren,
- ett negativt resultat skulle uppstå vid en balanskravsutredning om medel inte tillförs

Resultatutjämningsreserven får maximalt uppgå till ett belopp som motsvarar 3 % av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Ett preliminärt beslut om reservering till och disponering ur resultatutjämningsreserv tas i samband med beslut om budget. Slutligt beslut tas i samband med beslut om årsredovisning för det aktuella året.

Disponering av RUR

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Enligt SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt att RUR får disponeras för 2023 och 2025 genom att det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet.

SÄTERS KOMMUN

4 Mål för verksamheten

4.1 Vision

Säter är en välkomnande kommun.

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete.
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet.
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle.

4.2 Strategiska mål

Ett rikare liv

Alla människor har behov av att känna samhörighet. Fritid är den tid vi inte är i skola eller på jobb. Rik fritid innebär rekreation och social gemenskap som är tillgänglig för alla. Rik fritid stimulerar och skapar välbefinnande. Fler människor ska kunna utöva och ta del av det ökande utbudet av organiserade och oorganiserade aktiviteter och sysselsättningar.

Ett miljöarbete på väg mot en hållbar kommun

Säters kommun tar sitt ansvar för vår gemensamma framtid. De nationella och regionala miljömålen ligger till grund för ett ansvarsfullt och strategiskt lokalt miljöarbete. Kommunens verksamheter ska utveckla ett förhållningssätt som innebär kloka beslut och agerande utifrån ett miljöperspektiv. Vi ska bidra till att öka kunskap, förmåga och motivation till ett miljö/klimatmedvetet förhållningssätt.

En omsorgsfull boendeutveckling

I Säters kommun ska det alltid vara möjligt att bo, i miljöer som är hälsofrämjande och som upplevs passa den egna levnadssituationen. I all planering och byggnation är hållbarhet prioriterat. Det innebär att miljöpåverkan minimeras, att det möjliggör att människor kan skapa och upprätthålla goda sociala relationer och ger möjlighet att leva rika liv. Det är tryggt att bo och leva i Säters kommun.

En bra start i livet

Alla i Säters kommun ska ha en egen försörjning och ett liv med god hälsa. Unga ska ha förutsättningar för att göra val i livet baserat på förmågor och intressen. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

En stimulerad tillväxt

I Säters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande. Det innebär att vi ska öka vår förmåga att kunna bistå med planlagd mark, bistå med att hitta lokaler och tillsammans med näringslivet arbeta för goda kommunikationer, tillgång till kompetens och företag som ligger i framkant av utvecklingen.

En uppdragsbaserad kommun
Säters kommun ska erbjuda den kommunala service som människor behöver och vill ha nu och framöver. Det kräver att vi utvecklar en ännu mer kompetent organisation som anpassar sig, är innovativ och vågar prova nya metoder. Kommunen utvecklar förhållningssätt som innebär att invånare och andra som kommer i kontakt med oss i högre grad upplever att vi är professionella, och ger effektivt och behovsanpassat bemötande.

5 Övriga planeringsgrunder

Utöver de finansiella målen och verksamhetsmålen styr även andra faktorer det ekonomiska utrymmet för kommunens verksamheter. I dagsläget är det framför allt omvärldsfaktorer som har stor påverkan på kommunens ekonomi.

Kommunfullmäktige fastställer följande beräkningsgrunder som skall användas i beräkningen av kommunens kostnader.

5.1 Personalkostnadsökningar och övriga kostnadsökningar

Personalkostnader utgår från SKR:s prisindex för kommunal verksamhet med anpassning till lokal ambitionsnivå. För perioden 2024-2026 används SKR:s antaganden.

SKR:s prisindex för kommunal verksamhet		**Prognos per 2022-10-20**			
	Budget 2023	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
	per 2021-09-30				
SKR	2,50%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%
Säters Kommun	1,90%	3,2%	3,3%	3,4%	3,3%

Kostnader för pensioner ökar dramatiskt under 2023 och 2024. Enligt pensionsprognosen från Skandia ökar kostnader för pensioner och pensionsförsäkringar med ca 18 mkr för 2023, vilket motsvarar en ökning med ca 44%. För 2024 ökar kostnaderna med drygt 1 % men för år 2025 visar prognosen på en minskning med ca 20 %.

PO-påslag för 2023 är 44,53 % i kommunerna för år 2023 och PO-påslag för 2024 beräknas öka ytterligare till 45,6 % men för 2025 vara tillbaka på tidigare nivå på 40,5 %. Antagande görs att 40,5% gäller även för 2026. Arbetsgivaravgifterna enligt lag uppgår fortsatt till 31,42%.

Avsättning för underhåll fastigheter
Enligt regelverket för komponentavskrivningar skrivs t ex komponenterna i en fastighet av på olika tidslängder. När den är avskriven och ska ersättas behandlas den som en ersättningsinvestering som skrivs av på samma tidslängd. Detta innebär att behovet av avsättning för underhåll kommer att

minska med tiden och ersättas av investeringsmedel. Det kommer dock att finnas kvar vissa åtgärder som bokförs som underhåll. Fördelningen mellan avsatta medel för underhåll och ersättningsinvestering behöver klargöras ytterligare. I avvaktan på detta bör avsättningen för underhåll ligga kvar på nuvarande nivå 80 kr/kvm.

Kostnader för kost och lokalvård
Kostnaderna för kost och lokalvård beräknas utifrån satt ambitionsnivå med hänsyn tagen till beslutade antaganden om kostnadsökningar för personal och övriga kostnader. Hänsyn tas även till förändringar i beställande nämnds beställningar.

Övriga kostnader
Finns index för kostnadsuppräkningar angivna i avtal om köp av tjänster och varor används dessa. För kostnader som inte styrs av avtal används Riksbankens bedömning av KPIF:s utveckling. KPI med fast ränta (KPIF) är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI. Inflationen (KPIF) var 2,4 % under 2021 och har ökat drastiskt under 2022 och beräknas ligga kvar på en hög nivå under 2023 för att sedan minska.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
KPIF	7,5 %	5,0 %	1,5 %	1,7%

5.2 Räntekostnader

Räntekostnaderna har ökat kraftigt under 2022. Extern räntesats för av kommunen upptagna lån beräknas till 1,8% för 2023 och förväntas öka till mellan 2 % och 3 % under 2024-2026. Vid bedömningen av räntesats har Riksbankens prognos för reporäntans utveckling använts och kommunens beräknade genomsnitt för de kommande åren.

Intern räntesats för beräkning av kapitalkostnader är satt till 2,0 % för 2024. Avstämning av internräntan kommer att behöva göras under perioden.

5.3 Avgifter

Utrymmet för avgiftshöjningar i de kommunala verksamheterna är begränsat. För VA och Renhållning har kommunen sedan flera år en full avgiftsfinansiering. För äldreomsorg och barnomsorg finns maxtaxor som begränsar kommunens möjlighet att avgiftsfinansiera verksamheten. På övriga områden har avgifterna relativt liten effekt på kommunens ekonomi.

De möjligheter som finns att öka avgiftsfinansieringsgraden måste dock övervägas och förslag på reviderade avgifter skall där detta är möjligt lämnas i samband med budgetförslagen från nämnder och sektorer. Förslag till avgiftshöjningar skall även redovisas separat som egna ärenden och särskilt beslut om dessa skall tas i Kommunfullmäktige.

SÄTERS KOMMUN

5.4 Driftbudgetramar totalt

Totala preliminära driftbudgetramar framräknade utifrån ovanstående ekonomiska mål och övriga planeringsgrunder:

2025: 843,0 mkr
2026: 871,0 mkr

Nedbrutna budgetramar för respektive nämnd och sektor redovisas för budget 2024. Nämnderna och KS skall lägga förslag till en budget som inryms i den preliminära ramen. Behöver åtgärder vidtas för att åstadkomma detta skall förslag med konsekvensbeskrivningar inlämnas med budgetförslaget.

5.5 Budgetteknik

Ekonomienheten kommer liksom tidigare år att utsända tekniska anvisningar för budgetmaterialets utformning. Allt material samlas i nätverket under V:/Budget/Budget 2024.

SÄTERS KOMMUN

6 Driftbudgetramar per nämnd/sektor

Förslag driftsbudget 2024 för nämnder, Kommunstyrelsesektor och verksamheter i samverkan:

FÖRSLAG DRIFTBUDGET 2024		Nämndernas behov 2024				Budgetberedning 2-3 maj			
1000-tal kr **Nämnd/förvaltning**	**Budget 2023**	**Kostnads-ökning 2024**	**Volym-förändring 2024**	**Besparingar**	**Summa Äskat 2024** **Inkl bespar.**	**Förslag budget i balans**	**Förslag Ny ram 2024**	**Prel ram 2024**	***Äskande utöver prel ram 2024***
Kommunstyrelsen	**94 095**	**4 965**	**-2 375**	**0**	**96 685**	**-1 380**	**95 305**	**103 996**	***-8 691***
Kommunstyrelsen exkl pension	63 398	2 778	2 000	0	**68 176**	-1 380	66 796	64 666	*2 130*
Pensioner (exkl pensionsförsäkr)	14 862	-803			**14 059**		14 059	14 059	*0*
Pensioner (pensionsförsäkr)	*11 460*	*2 990*			***14 450***		*14 450*	*14 450*	*0*
Försäljning mark	-4 000		4 000		***0***		0	0	*0*
Reserv till löneökning PU	1 000		-1 000		**0**		0	0	*0*
Reserv oförutsedda kostnader	7 375		-7 375	0	**0**		0	10 821	*-10 821*
Verksamhet i samverkan	**15 880**	**1 151**	**0**	**0**	**17 031**	**0**	**17 031**	**16 198**	***833***
Räddningstjänst Dalamitt	13 650	1 050			**14 700**		14 700	13 923	*777*
Överförmyndare i samverkan ÖiS	1 050	21			**1 071**		1 071	1 071	*0*
Upphandling GNU	1 180	80			**1 260**		1 260	1 204	*56*
Samhällsbyggnadsnämnd	48 425	2 281	1 281	-1 311	**50 676**	-1 000	49 676	49 395	*281*
Miljö- och byggnämnd	4 990	229		-129	**5 090**	-200	4 890	5 090	*-200*
Kulturnämnd	17 810	1 445			**19 255**	-400	18 855	18 166	*689*
Barn- och utbildningsnämnd	315 200	20 206	1 650		**337 056**	-6 000	331 056	321 504	*9 552*
Socialnämnd	300 970	8 584	17 072		**326 626**	-6 000	320 626	306 989	*13 637*
Revision	1 090	22			**1 112**	-20	1 092	1 112	*-20*
Pensionsförsäkringar från finanserna	*-11 460*	*-2 990*	*0*	*0*	***-14 450***	*0*	*-14 450*	*-14 450*	*0*
SUMMA	**787 000**	**35 893**	**17 628**	**-1 440**	**839 081**	**-15 000**	**824 081**	**808 000**	***16 081***
Pensioner (pensionsförsäkr)	*11 460*	*2 990*	*0*	*0*	*14 450*	*0*	*14 450*	*14 450*	*0*
Total inkl försäkring	***798 460***	***38 883***	***17 628***	***-1 440***	***853 531***	***-15 000***	***838 531***	***822 450***	***16 081***

I skatteunderlagsprognosen per 2022-10-22, som ligger till grund för de beslutade budgetdirektiven för 2024-2026, uppgick de förväntade intäkterna för år 2024 till ca 808 mkr. Den senaste skatteunderlagsprognosen per 2023-02-16 innebär en ökning av skatteintäkter och generella bidrag/utjämning för 2024 med 8,5 mkr till 817,1 mkr.

Nämndernas totala behov för 2024 uppgår till 839,1 mkr och inklusive pensionsförsäkringar på 14,5 mkr uppgår de totala nettokostnaderna till 853,5 mkr. Kostnaden för pensionsförsäkringar brukar ligga utanför driftsbudgeten och hanteras inom finanserna tillsammans med räntekostnaderna. Utrymmet inom finanserna kommer dock inte att räcka fullt ut för både försäkringskostnader och räntekostnader. Kommunen uppvisat ett stort underskott i driftsbudgeten där besparingar föreslås kunna göras med 15 mkr. Förslag till ny ram per nämnd har beräknats genom en procentuell fördelning i dagsläget. Föreslagen driftsbudgetram för 2024 uppgår till 838,5 mkr.

Arbete med att ta fram åtgärder för att uppnå en budget i balans för 2023 har startats upp. Åtgärdsplan för budget i balans för 2024 och framåt kommer att genomföras i enlighet med ett förslag på ett nytt arbetssätt och ny arbetsmetodik. Revidering av tidplanen för kommande arbete med budget 2024-2026 har föreslagits. Till reviderad budget behöver således fördelningen per nämnd/sektor anpassas i enlighet med förslag på åtgärder som framtas för budget i balans.

SÄTERS KOMMUN

7 Investeringsbudget 2024-2026 per nämnd

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till genomförande av olika investeringar, t.ex. förseningar kan uppstå av olika anledningar såsom materialbrist, resursbrist, överklagan mm. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Utfallet för 2022 uppgick till 58% och för 2023 beräknas upparbetningsgraden uppgå till 60%. I förslaget till investeringsbudget har en upparbetningsgraden lagts till som uppskattas till 60% för 2024 och därefter 65 % per år. Beräkningar av finansiella mål görs med hänsyn tagen till upparbetningsgrad per år.

Budget för 2024 föreslås uppgå till 109,4 mkr och med antagande om en upparbetningsgrad på 60% blir det 65,6 mkr.

På grund av det ansträngda ekonomiska läget finns behov av att sänka investeringsnivåerna under perioden.

Förslag till investeringsbudget 2024-2026 per nämnd/sektor:

Nämnd kkr	Budget 2023 (inkl överförda medel)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2024-2026
Antagande upparbetningsgrad	***60%***	***60%***	***65%***	***65%***	***64%***
Totalnivå med upparbetningsgrad	**88 076**	**65 650**	**83 512**	**85 600**	**234 763**
Totalnivå	**146 793**	**109 417**	**128 480**	**131 693**	**369 590**
Kulturnämnd	347	367	780	1 293	2 440
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	3 500	2 000	2 000	7 500
Socialnämnd	4 700	500	500	500	1 500
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat	77 652	48 500	48 700	63 200	160 400
SBN VA/Renhållningsenhet	54 194	49 650	70 800	60 000	180 450
MBN	500	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	5 700	5 400	4 200	3 200	12 800
KS IT-enhet	1 700	1 500	1 500	1 500	4 500

SÄTERS KOMMUN

8 Finansiella rapporter

8.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	*Prognos 2023*	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	150 031	150 679	173 180	*173 180*	179 518	180 381	186 631
Verksamhetens kostnader	-827 236	-852 905	-924 611	*-945 986*	-958 447	-963 056	-996 423
Avskrivningar	-32 757	-33 943	-36 000	*-33 500*	-45 700	-46 200	-45 800
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN.	**-709 962**	**-736 169**	**-787 431**	***-806 306***	**-824 629**	**-828 875**	**-855 592**
Skatteintäkter	557 778	581 040	594 010	*596 146*	622 951	647 955	674 184
Generella statsbidrag och utjämning	169 536	180 397	193 008	*194 655*	194 184	195 420	196 908
VERKSAMHETENS RESULTAT	**17 352**	**25 268**	**-413**	***-15 505***	**-7 494**	**14 500**	**15 500**
Finansiella intäkter	2 565	3 276	2 209	*2 209*	2 132	2 072	1 974
Finansiella kostnader	-980	-2 498	-7 470	*-11 000*	-14 400	-21 000	-23 000
RESULTAT E. FINANSIELLA POSTER	**18 937**	**26 046**	**-5 674**	***-24 296***	**-19 762**	**-4 428**	**-5 526**
Pensionsförvaltning	-1 918	-13 725	1 099	*2 600*	1 050	1 000	950
ÅRETS RESULTAT	**17 019**	**12 321**	**-4 575**	***-21 696***	**-18 712**	**-3 428**	**-4 576**
Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag	*2,3%*	*1,6%*	-0,6%	*-2,7%*	*-2,3%*	*-0,4%*	*-0,5%*

Justerat resultat	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	*Prognos 2023*	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resultat	17 019	12 321	-4 575	*-21 696*	-18 712	-3 428	-4 576
Avkastning pensionsmedel	1 918	13 725	-1 099	*-2 600*	-1 050	-1 000	-950
Andra justeringar	-1 282	947	0	*1 000*	0		
Tillskott pensionsmedel	0	0	0	*0*	15 000	7 400	7 400
Resultatutjämningsreserv	0	-4 500	5 674	*5 674*	4 762	0	0
Justerat resultat	**17 655**	**22 493**	**0**	***-17 622***	**0**	**2 972**	**1 874**
Resultat i % av skatteintäkter/ generella bidrag	2,4%	3,0%	0,0%	*-2,2%*	0,0%	0,4%	0,2%
Skatteintäkter	727 314	761 437	787 018	*790 801*	817 135	843 375	871 092

SÄTERS KOMMUN

8.2 Balansräkning

B A L A N S R Ä K N I N G	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	*Prognos 2023*	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Materiella anläggningstillgångar	609 364	734 802	878 750	*831 250*	851 200	888 512	928 312
Finansiella anläggningstillgångar	35 143	36 251	36 252	*36 252*	37 361	37 361	37 361
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	**645 499**	**771 519**	**915 994**	***868 494***	**889 553**	**926 865**	**966 665**
Exploateringsmark	3 593	1 842	3 800	*3 800*	3 800	3 800	3 800
Övriga kortfrist. fordr.	84 751	116 983	70 000	*70 000*	70 000	70 000	70 000
Pensionsmedel, omsättn.tillg.	136 723	122 998	113 243	*125 598*	125 598	110 598	103 198
Kassa och bank	6 301	11 530	4 407	*22 431*	23 272	47 773	61 002
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	**231 368**	**253 353**	**191 450**	***221 829***	**222 670**	**232 171**	**238 000**
SUMMA TILLGÅNGAR	**876 867**	**1 024 872**	**1 107 444**	***1 090 323***	**1 112 223**	**1 159 036**	**1 204 665**
Årets resultat	17 019	12 321	-4 575	*-21 696*	-18 712	-3 428	-4 576
Resultatutjämningsreserv	5 936	10 436	4 762	*4 762*	0	0	0
Övrigt eget kapital	452 999	465 518	483 513	*483 513*	466 579	447 867	444 439
EGET KAPITAL	**475 954**	**488 275**	**483 700**	***466 579***	**447 867**	**444 439**	**439 863**
Pensionsavsättning	12 947	12 644	13 194	*13 194*	13 806	14 047	14 252
Långfristiga lån	240 000	350 000	460 000	*460 000*	500 000	550 000	600 000
Övriga långfrist. skulder	10 726	12 231	10 550	*10 550*	10 550	10 550	10 550
Långfristiga skulder	250 726	362 231	470 550	*470 550*	510 550	560 550	610 550
Kortfristiga skulder	137 240	161 722	140 000	*140 000*	140 000	140 000	140 000
SKULDER	**387 966**	**523 953**	**610 550**	***610 550***	**650 550**	**700 550**	**750 550**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTT-NINGAR OCH SKULDER	**876 867**	**1 024 872**	**1 107 444**	***1 090 323***	**1 112 223**	**1 159 036**	**1 204 665**
Soliditet	**54%**	**48%**	**44%**	***43%***	**40%**	**38%**	**37%**

SÄTERS KOMMUN

9 Tidplan budget 2024

Tidplan för budgetarbetet – våren 2023

2022-11-08	KSAU-Förslag till reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-11-08	Regeringen presenterar Budgetpropositionen, SKR publicerar cirkulär/EkonomiNytt
2022-11-29	KS-Förslag till reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-12-15	KF-Fastställer reviderad budget 2023-25, budgetdirektiv 2024-26 med preliminära ramar
2022-12-15	SKR Skatteunderlagsprognos, cirkulär, EkonomiNytt, definitiva PO-pålägg 2023
2022-12-20	BUN/SN-Lämnar beställning till kostenheten
2022-12-31	Detaljbudget 2023 och ev. reviderade nämndplaner inlämnas till ekonomienheten
2023-02-16	SKR-Skatteunderlagsprognos med Cirkulär/EkonomiNytt
2023-02-28	Interna poster skall vara klara och inlagda i nätverket. Hyror, städ- och kostkostnader, telefon, årsavgifter för myndighetsutövning, etc.
2023-03-15	Budgetsamtal 2024-2026 och verksamhetsgenomgångar 2022
v 10-16	Nämndbehandling av budgetförslag 2024-2026
Beslut per nämnd/sektor:	
2023-04-04	*KS - Kommunstyrelsesektorns budgetförslag (21 mars KSAU)*
2023-04-12	*Barn- och Utbildningsnämnd*
2023-04-13	*Socialnämnd*
2023-04-13	*Kulturnämnden*
2023-04-19	*Miljö- och Byggnämnd*
2023-04-26	*Samhällsbyggnadsnämnd*
2023-04-05	Deadline för inlämning av budgetförslag
2023-04-12	Sektorbredning av förslag till drift- och investeringsbudget
2023-04-17	Regeringens vårproposition
2023-04-18	SKR Cirkulär/EkonomiNytt om Vårpropositionen
2023-04-27	SKR-Skatteunderlagsprognos, prognos utjämningssystemen/LSS 2023, Cirkulär/EkonomiNytt
2023-04-27/28	Möjlighet för partier till möte inför budgetberedningen – information, frågor mm.
2023-05-02/03	Budgetberedning/KSAU
2023-05-16	SKR-Ekonomirapport maj 2023
2023-05-30	KS-Behandlar budgetförslag 2024-26
2023-juni	Central budgetförhandling 11 § MBL
2023-06-12	Samrådsgrupp: Budget i balans
2023-06-15	KF-Beslutar om budget för 2024-26

SÄTERS KOMMUN

Tidplan för budgetarbetet – hösten 2023

2023-08-21	Utökat samrådsmöte med nämndpresidier: Åtgärdsplan för budget i balans, uppstart nämndplanarbete
v33-52	Nämnder och KS arbetar och fastställer åtgärdsplan för budget i balans
2023-08-24	SKR-Skatteunderlagsprognos, Cirkulär, MakroNytt 2/2023
2023-09-11	Samrådsgrupp: Budget i balans
2023-09-20	Regeringens budgetproposition /SKR Cirkulär om budgetpropositionen
2023-10-02	Deadline för inlämning av reviderad budget 2024
2023-10-05	SKR-Skatteunderlagsprognos
2023-10-05	Sektorberedning av reviderad budget 2024
2023-10-09	Samrådsgrupp: Budget i balans
2023-10-17	KSAU-Beredning reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-27 med preliminära ramar
2023-10-17	SKR Ekonomirapport oktober 2023
2023-11-07	KS-Behandlar reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-27 med preliminära ramar
v 46	MBL 11 § reviderad budget
2023-11-30	KF-Beslut om reviderad budget 2024-26, budgetdirektiv 2025-2027 preliminära ramar, tidplan
2023-12-14	SKR-Skatteunderlagsprognos, cirkulär och MakroNytt 3/2023, PO-pålägg mm
2023-12-20	BUN/SN-Lämnar beställning till kostenheten
2023-12-31	Detaljbudget 2024 och ev. reviderade nämndplaner inlämnas till ekonomienheten

Bilaga 3 Förslag investeringsbudget 2024-2026
Ärende KS2023/0049 Tjänsteskrivelse Budget 2024-2026 Säters kommun

Preliminära ramar enligt budgetdirektiv 2024-2026 (KF 2022-12-15) uppgår till totalt 240 mkr, där de preliminära nivåerna per år är jämt fördelade över tidperioden med 80 mkr per år.

Förslag Investeringsbudget 2024 - 2026

Prel ram enl budgetdirektiv 2024-2026: 240 mkr
80 mkr per år

Nämnd kkr	Budget 2023 (inkl överförda medel)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2024-2026
Antagande upparbetningsgrad	*60%*	*60%*	*65%*	*65%*	*64%*
Totalnivå med upparbetningsgrad	**88 076**	**65 650**	**83 512**	**85 600**	**234 763**
Totalnivå	**146 793**	**109 417**	**128 480**	**131 693**	**369 590**
Kulturnämnd	347	367	780	1 293	2 440
Barn- och utbildningsnämnd	2 000	3 500	2 000	2 000	7 500
Socialnämnd	4 700	500	500	500	1 500
Samhällsbyggnadsnämnd skattefinansierat	77 652	48 500	48 700	63 200	160 400
SBN VA/Renhållningsenhet	54 194	49 650	70 800	60 000	180 450
MBN	500	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	5 700	5 400	4 200	3 200	12 800
KS IT-enhet	1 700	1 500	1 500	1 500	4 500

Kulturnämnd

1000-tal kr

Projekt nr	Objekt klartext	Typ av investering	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	
	Summa		**347**	**367**	**780**	**1 293**	
960200	Inventarier, mörkläggning St Skedvi	Inventarier		200			1)
960000	Konst	Konst	60	80	80	80	2)
960050	Konst mötesplats, Särskilt boende (0,5%-regeln)	Konst	87	87	200	713	
960900	Biblioteksystem		200				
	Åsgårdarna, modern besöksanläggning				500	500	

Kommentar
1) Mörkläggning/solskydd Stora Skedvi
2) Årlig investering, höjning +20tkr 2024-2026

Barn- och utbildningsnämnden

1000-tal kr

Projekt nr	Objekt klartext	Typ av investering	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Summa		**2 000**	**3 500**	**2 000**	**2 000**
	Inventarier och verksamhetanknutna åtgärder, samt arbetsmiljöåtgärder i befintliga lokaler inom BUN:s verksamhetsområde	E	2 000	2 000	2 000	2 000
	Förskola 2 Säter	N		1 500		
	2020 KG 5 klassrum + grupprum	N				

Socialnämnden

1000-tal kr

	Typ av investering	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Summa (tkr)		**4 700**	**500**	**500**	**500**
Sociala sektorn	Inventarier	500	500	500	500
Nytt gruppboende LSS	Inventarier	200			
Nytt särskilt boende	Inventarier	4000			

Kommunstyrelsen

1000-tal kr

Projekt nr	Objekt klartext	Typ av investering	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Summa		**5 700**	**5 400**	**4 200**	**3 200**
	Inventarier utbyte	E	100	100	100	100
	Inventarier KF-salen	N		200		
	Vägskylt	N		1 000		
	Exploateringsmedel	N	1 000	1 000	1 000	1 000
	Medborgarbudget		700	700	700	700
	Bredband/Fiber	N	1 000	1 000	1 000	0
	Digitalisering (IT)	N	1 000	1 000	1 000	1 000
	Nytt intranät, ny verson hemsida (kommunikation)	E	1 500			
	Investeringsfond idrottsanläggning	E	400	400	400	400

KS IT-enhet

1000-tal kr

Projekt nr	Objekt klartext	Typ av investering	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Summa		**1 700**	**1 500**	**1 500**	**1 500**
998000	It-utrustning	E	200	200	200	200
998003	IT Infrastruktur	E	500	500	500	500
	It-utveckling i skolan					
998004	Reinvesteringar	E	500	500	500	500
998008	Digitala verktyg		500	300	300	300

Miljö- och byggnämnd

1000-tal kr

Projekt nr	Objekt klartext	Typ av investering	Prioritet 1, 2 eller 3	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Summa			**500**	**0**	**0**	**0**
	Ärendehanteringssystem Bygg	N	1	500			

SBN Skattefinansierat

Strategiska projekt/större exploateringsprojekt	2024	2025	2026
Åtgärder Säterdalen			
Programhandling för skola i centrala Säter	1 000		
Klockarskolan Kök & Matsal			25 000
Busshållplats Säter C	500	500	500
Ny korsningspunkt Smedjebacksvägen			
Gruvplan - Etapp 2			
Salutorgets framtida utforming			
GIS-utrustning			
Samverkansåtgärder GC-väg Enbacka-Naglarby			0
Samverkansåtgärder GC-väg Kyrkbyn			0
Samverkansåtgärder GC-väg Bispberg			0
Prästgärdet och hundbadet			

Exploatering	2024	2025	2026
Bladguldet	5 000		
Detaljplan Kyrkberget		5 000	5 000
"Nästa villaområde - Säter" Ej namngivet.	500	1 500	
"Nästa villaområde - Gustafs"			500
"Nästa villaområde - Stora Skedvi"			

Lokalservice	2024	2025	2026
Städmaskiner	100	100	100

Kost	2024	2025	2026
Matvagnar & köksutrustning	100	100	100

Fastighet	2024	2025	2026
Fastighetsreinvesteringar och oförutsett	5 000	6 000	6 000
Energisparåtgärder	3 000	3 000	3 000
Klockarskolan Takbyte			5 000
Klockarskolan renovering flyglar ink luft			2 000
Klockarskolan idrottanläggning			
Reservkraft Enbacka skola	1 000	9 000	
Ombyggnation Tekniska huset	2 000	5 000	5 000

Fritidsanläggningar	2024	2025	2026
Flytt av fotbollplaner till IP Mora By & ny omklädning			
Tak Ishallen			
Varmvattenbassäng			
Renovering lilla bassängen			
Renovering stora bassängen			
Renovering tak skönvikshallen			
Fortsatt reinvestering Säters IP			

Gata	2024	2025	2026
Reinvestering infrastruktur	3 000	4 000	4 000
Energisparåtgärder	2 000	2 000	2 000
Gång- och cykelvägar	500	1 500	1 500
Trafiksäkherhet och tillgänglighet	1 000	1 000	2 500
Infrastruktur och yttre miljö kopplat till SÄBO	1 500		
Morbyvägen Åtgärder kopplat till samtida infart Mora By	1 000	1 000	
Gruvplan etapp 1 (Staden-Dalen)	11 500	9 000	
Informationsskylt	2 000		
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder Finnbo			
Uppställningsplats tung trafik Kullsveden			
Parkområdet kring Präst Källa			
Infrastruktur genomfart och järnväg Säter - Uppgång salutorge	1 000		
Infrastruktru genomfart och järnväg Säter - Konstnärlig utsmy	1 000		
Präst Källa	2 500		
Infrastruktur Skönviksområdet	3 000		
Maskinutrustning			300
Parker och allmänna platser	300		700
Total skattefinansierat	**48 500**	**48 700**	**63 200**

SBN VA/Renhållningsenhet (taxefinansierat)

VA	2024	2025	2026
Ledningsrenovering	8 000	6 000	6 000
Forts. utveckling Ulvsjön	3 000		
Uppristning Ulsvshyttan ARV			6 000
Sammankoppling Norbo - Ulvshyttan			700
Sammankoppling Arkhyttan-St Skedvi		1 000	15 000
Sammankoppling Bispergshyttan - Uppbo	15 000	15 000	
§6 områden, Uggelbo			1 000
§6 områden, Nordåker			
§6 Dalkarsnäs			
§6 Dammsjön			
§6 Fortsättning övriga			
Fibrering VV	300	300	300
Ombyggnad pumpstation (maskin)			
Reinvestering anläggning och maskiner	5 500	2 500	6 500
Nödvattenförsörjning	500	500	
Vattenkiosker			
Reservkraft			2 000
Nytt verk, vägval & bygg	1 000	1 000	1 000
Överföringsledning projektering	15 000	40 000	5 000
Reservvatten Solvarbo		4 000	4 000
Vattendom	500	500	500
Minskad bräddning Säter			500
Minskade bräddutsläpp, gustafs			

Renhållning	2024	2025	2026
Åtgärder ÅVC	500		
Sopbil och källsortering			
Fyrfackskärl och utveckling ÅVS	350		10 000
Bredare väg till ÅVC			1 500

Total taxefinansierat	**49 650**	**70 800**	**60 000**

SÄTER DEN 3 MAJ 2023

Bilaga 4 Ks § 152/23

Säter kommun står inför ett extremt tufft ekonomiskt läge.

De närmaste åren kommer tillgängliga resurser komma att ha avgörande betydelse i kommande beslut. Investeringar och drift kommer behöva prioriteras. Även om det känns tråkigt att bromsa kommunens utvecklig genom att ompröva investeringstakten, så måste det nu till ett ansvarstagande som till synes kanske anses torrt och tråkigt. **Kommunen måste prioritera de lagstadgade kärnverksamheterna, allt utöver det måste bromsas för att mäkta med det ansatta ekonomiska läget.**

Många av våra sektorer har äskat mer medel, pengarna som kommunen inte har. Vi önskar därav att det är av vikt att verksamheterna tillsammans med kommunens ekonomiska expertis ser över vad som kan sparas in på äskat belopp utöver ram.

Vi anser också att våra tjänstemän som kan sin verksamhet har rätt spetskompetens för att ta de beslut som krävs för att nå de bästa förutsättningarna i det ansträngda läget. Vi politiker ska jobba med politiska förslag och ”vad” som ska göras, ”hur” detta ska görs är tjänstemännens prioriteringar utefter verksamhetens behov.

Vi måste börja dränera innan vi tapetserar vår organisation. Hur tråkigt den än känns är det där vi står om vi ska klara kommande utmaningar. Med en ödmjuk hand lämnar vi över motorsågen till tjänstemännen, vi har varit tydliga med vilka politiska prioriteringar som krävs.

Nu krävs det att vi tittar på ”need to have” och prioriterar bort ”nice to have”.

Caroline Willfox,

Oppositionsråd och gruppledare Moderaterna i Säter.

Roger Karlsson,

Vice gruppledare Sverigedemokraterna i Säter

Stefan Dongart,

Gruppledare Liberalerna i Säter

Kf § 12 Reviderad Barnrättsplan (Barnplan)

KS2023/0197

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta anta reviderad barnrättsplan.

Ärendebeskrivning

En barnrättsgrupp startades hösten 2021 med representanter från samtliga sektorer. En utbildningsinsats gällande implementering av barnkonventionen genomfördes för förtroendevalda och chefer i november 2021. Därefter har arbetsgruppen arbetat med att revidera barnplanen som nu är en barnrättsplan.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-01-21 att uppdra till kommunstyrelseförvaltningens ungdomskonsulent med strategiskt ansvar att revidera och aktualisera kommunens barnplan (gällande barnplan antogs 2014-04-28).

Beslutsunderlag

Barnrättsplanen

Reviderad barnplan

Förslag till beslut

Barnrättsgruppen föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige anta reviderad barnrättsplan.

Ärendebeskrivning

En barnrättsgrupp startades hösten 2021 med representanter från samtliga sektorer. En utbildningsinsats gällande implementering av barnkonventionen genomfördes för förtroendevalda och chefer i november 2021. Därefter har arbetsgruppen arbetat med att revidera barnplanen som nu är en barnrättsplan.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2021-01-21 att uppdra till kommunstyrelseförvaltningens ungdomskonsulent med strategiskt ansvar att revidera och aktualisera kommunens barnplan (gällande barnplan antogs 2014-04-28).

Beslutsunderlag

Barnrättsplanen

Underskrifter

Emilie Andersson
Fritidssamordnare

Malin Lilja Altörn
Fritidschef

2022-02-15

Barnrättsplan för Säters kommun

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Barnrättsplan för Säters kommun	Styrdokument	
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Sektorchef kommunstyrelsesektorn	Fritidschef	www.sater.se Författningssamling
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		KS

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 4

2 Bakgrund 4

3 De fyra grundprinciperna 4

4 Olika perspektiv 5

5 Syfte och mål 5

6 Tillämpning av barnrättsplanen 5

7 Uppföljning 6

1 Inledning

FN:s konvention om barnens rättigheter har som mål att ge barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Barnkonventionen klargör vilka rättigheter alla barn i hela världen har. I beslut och åtgärder som rör barn ska barnets bästa alltid beaktas. 1 januari år 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige.

I Säters kommun har denna barnrättsplan upprättats med syfte att öka kunskapen om barnkonventionen och att skapa goda förutsättningar för att barnrättsfrågor inkluderas i kommunens arbete.

2 Bakgrund

FN:s konvention om barnets rättigheter, även kallad barnkonventionen, antogs av FN:s generalförsamling den 20 oktober 1989. Alla världens länder utom USA har ratificerat (förbundit sig att följa) barnkonventionen. Sverige ratificerade konventionen om barnets rättigheter 1990 och sedan den 1 januari 2020 är den en del av svensk lag. Att barnkonventionen blivit lag i Sverige innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av konventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. Det är ett sätt att skapa en grund för, och synliggöra, ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet. Barnkonventionen ger en universell definition av vilka rättigheter som ska gälla för alla barn i hela världen oavsett samhällen, kultur, religion eller andra särdrag. Konventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter.

3 De fyra grundprinciperna

Barnkonventionen fastslår varje barns rättigheter och statens ansvar i 54 artiklar med fyra grundprinciper:

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Artiklarna ska inte tolkas var för sig utan ska ses som en helhet som är beroende av varandra.

4 Olika perspektiv

- Barnperspektiv
- Barnets perspektiv
- Barnrättsperspektiv

Barnperspektiv är den föreställning vuxna har kring vad som är bra för barn, och det vuxna gör för att på bästa sätt ta tillvara på barns rättigheter och möjligheter.

Barnets perspektiv innebär att barnet själv ger uttryck för sin situation och ger sitt eget perspektiv.

Barnrättsperspektiv innebär att arbeta för att säkerställa barnets rättigheter i planering, genomförande, beslut, uppföljning och åtgärder som rör barn.

5 Syfte och mål

- Förtroendevalda, anställda samt barn och unga i kommunen känner till barnkonventionen och vet vilka krav den ställer.
- Förtroendevalda och anställda har kunskap om barnkonventionen och hur man kan/ska omsätta konventionen till praktisk handling.
- Skapa goda förutsättningar för att barnrättsfrågor inkluderas i kommunens ordinarie verksamhet och befintliga arbetssätt.

6 Tillämpning av barnrättsplanen

I Säters kommun arbetar en barnrättsgrupp med uppdrag att på strategisk nivå skapa förutsättningar i arbetet med att implementera barnkonventionen och arbeta för att kommunen ska säkerställa de rättigheter barnet har enligt konventionen som nu är lag. Barnrättsgruppen ansvarar för upprättandet av en stödstruktur till kommunens verksamheter i arbetet med konventionen. Denna stödstruktur innehåller olika delar så som en aktivitetsplan med aktiviteter som fokuserar på barnrättsfrågor och utbildning

på en övergripande nivå i kommunen. Det är sedan upp till varje verksamhetsområde att arbeta vidare med implementering och efterlevnad av barnkonventionen.

7 Uppföljning

Varje verksamhet ska årligen, i bokslutsarbetet, reflektera och beskriva barnkonventionsarbetet. Resultatet ska rapporteras till barnrättsgruppen och ligga till grund för kommande stödstruktur och aktivitetsplan.

Kf § 13 Vägval Säters framtida avloppsrening

KS2023/0242

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- Anta vägvalsutredningen för Säters framtida avloppsrening
- Uppdra till samhällsbyggnadsnämnden fortsätta utredning enligt alternativ 1 av ett nytt Resursverk inklusive lokaliseringsutredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta anta vägvalsutredningen för Säters framtida avloppsrening samt att uppdra till samhällsbyggnadsnämnden fortsätta utredning av ett nytt Resursverk inklusive lokaliseringsutredning.

Syftet är att undersöka och utvärdera olika alternativ för vägval av Säters framtida avloppsrening, samt att föreslå en väg för fortsatt hantering av avlopp i kommunen.

Den bifogade rapporten omfattar en övergripande beskrivning av utredningsprocessen, de bedömningar som gjorts och det förordade alternativet.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0242

Vägval Säters framtida avloppsrening

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- Anta vägvalsutredningen för Säters framtida avloppsrening
- Uppdra till samhällsbyggnadsnämnden fortsätta utredning av ett nytt Resursverk inklusive lokaliseringsutredning

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta anta vägvalsutredningen för Säters framtida avloppsrening samt att uppdra till samhällsbyggnadsnämnden fortsätta utredning av ett nytt Resursverk inklusive lokaliseringsutredning.

Syftet är att undersöka och utvärdera olika alternativ för vägval av Säters framtida avloppsrening, samt att föreslå en väg för fortsatt hantering av avlopp i kommunen.

Den bifogade rapporten omfattar en övergripande beskrivning av utredningsprocessen, de bedömningar som gjorts och det förordade alternativet.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstryrelsesektorn

Sbn § 64 Vägval Säters framtida avloppsrening

SBN2022/0274

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

- Anta vägvalsutredningen för Säters framtida avloppsrening
- Uppdra till samhällsbyggnadsnämnden fortsätta utredning av ett nytt Resursverk inklusive lokaliseringsutredning.

Ärendebeskrivning

Syftet med uppdraget är att undersöka och utvärdera olika alternativ för vägval av Säters framtida avloppsrening, samt att föreslå en väg för fortsatt hantering av avlopp i kommunen.

För att uppnå målet med projektet har en bred analys av olika vägvalsalternativ gjorts. Dessa ställs mot ett O-alternativ, som innebär att behålla verksamheten på befintlig plats men med en uppgradering för att klara nya miljökrav. I dialog med beställaren har tre konkreta alternativ för ytterligare utredning tagits fram.

Rapporten belyser såväl de miljömässiga- som samhällsekonomiska konsekvenser som alternativen medför. Utredningen innehåller en jämförelse av de olika alternativen med hänsyn till följande aspekter; Teknik, Miljö- & Resurshushållning, Lokalisering, Resiliens, Drift & Skötsel, Tidsaspekt, Ekonomi

Resultatet av jämförelsen visar att det alternativ som är mest fördelaktigt är att bygga ett nytt Resursverk med placering i omgivningarna kring söder om älven i Stora Skedvi.

Den bifogade rapporten omfattar en övergripande beskrivning av utredningsprocessen, de bedömningar som gjorts och det förordade alternativet.

Bakgrund

Säters Kommun har fått upprepade uppmaningar från Länsstyrelsen i Dalarna om att se över och söka om det gamla tillståndet från 1992 som finns för Säters ARV gällande utsläpp av avloppsvatten. Det har även påtalats att nuvarande utsläppspunkt för behandlat avloppsvatten från Säters ARV, i Ljusterån, inte är lämplig och måste ses över.

Sbn § 64 forts.

Säters ARV ligger inom Natura-2000 område och föreslagen sekundär zon för dricksvattenproduktionen i Uggelbo vattenverk.

En ny prövning av tillståndet för Säters ARV kommer att medföra skärpta krav på flera punkter. Åtgärder kommer att behöva vidtas för att möta skarpare krav på mer långtgående rening av avloppsvattnet. Det medföra att omfattande förändringar och ombyggnationer i verksamheten blir nödvändiga.

Konsekvensbeskrivning

Kommunen är skyldig att ha en långsiktig plan för hantering av kommunens allmänna vatten och avloppsanläggningar. Tar kommunen inte fram en plan för hur vi ska leva upp till dagens miljökrav så kan ett föreläggande om att vidta åtgärder väntas.

Beslutsunderlag

Vägvalsstudie för Säters framtida avloppshantering

Delges

Kommunstyrelsen

Handläggare
Liv Almstedt
Enhetschef Vatten och Återvinning

Diarienummer
SBN2022/0274

Vägval Säters framtida avloppsrening

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar föreslå samhällsbyggnadsnämnden besluta föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta anta utredningen och fortsätta utredning av ett nytt Resursverk med placering i omgivningarna kring Stora Skedvi tätort.

Ärendebeskrivning

Syftet med uppdraget är att undersöka och utvärdera olika alternativ för vägval av Säters framtida avloppsrening, samt att föreslå en väg för fortsatt hantering av avlopp i kommunen.

För att uppnå målet med projektet har en bred analys av olika vägvalsalternativ gjorts. Dessa ställs mot ett O-alternativ, som innebär att behålla verksamheten på befintlig plats men med en uppgradering för att klara nya miljökrav. I dialog med beställaren har tre konkreta alternativ för ytterligare utredning tagits fram.

Rapporten belyser såväl de miljömässiga- som samhällsekonomiska konsekvenser som alternativen medför. Utredningen innehåller en jämförelse av de olika alternativen med hänsyn till följande aspekter; Teknik, Miljö- & Resurshushållning, Lokalisering, Resiliens, Drift & Skötsel, Tidsaspekt, Ekonomi

Resultatet av jämförelsen visar att det alternativ som är mest fördelaktigt är att bygga ett nytt Resursverk med placering i omgivningarna kring Stora Skedvi tätort.

Den bifogade rapporten omfattar en övergripande beskrivning av utredningsprocessen, de bedömningar som gjorts och det förordade alternativet.

Bakgrund

Säters Kommun har fått upprepade uppmaningar från Länsstyrelsen i Dalarna om att se över och söka om det gamla tillståndet från 1992 som finns för Säters ARV gällande utsläpp av avloppsvatten. Det har även påtalats att nuvarande utsläppspunkt för behandlat avloppsvatten från Säters ARV, i Ljusterån, inte är lämplig och måste ses över.

Säters ARV ligger inom Natura-2000 område och föreslagen sekundär zon för dricksvattenproduktionen i Uggelbo vattenverk.

En ny prövning av tillståndet för Säters ARV kommer att medföra skärpta krav på flera punkter. Åtgärder kommer att behöva vidtas för att möta skarpare krav på mer långtgående rening av avloppsvattnet. Det medföra att omfattande förändringar och ombyggnationer i verksamheten blir nödvändiga.

Konsekvensbeskrivning

Kommunen är skyldig att ha en långsiktig plan för hantering av kommunens allmänna vatten och avloppsanläggningar. Tar kommunen inte fram en plan för hur vi ska leva upp till dagens miljökrav så kan ett föreläggande om att vidta åtgärder väntas.

Beslutsunderlag

Vägvalsstudie för Säters framtida avloppshantering

Delges

Kommunstyrelsen

Underskrifter

Liv Almstedt
Enhetschef Vatten & Återvinning

Andreas Mossberg
Sektorschef

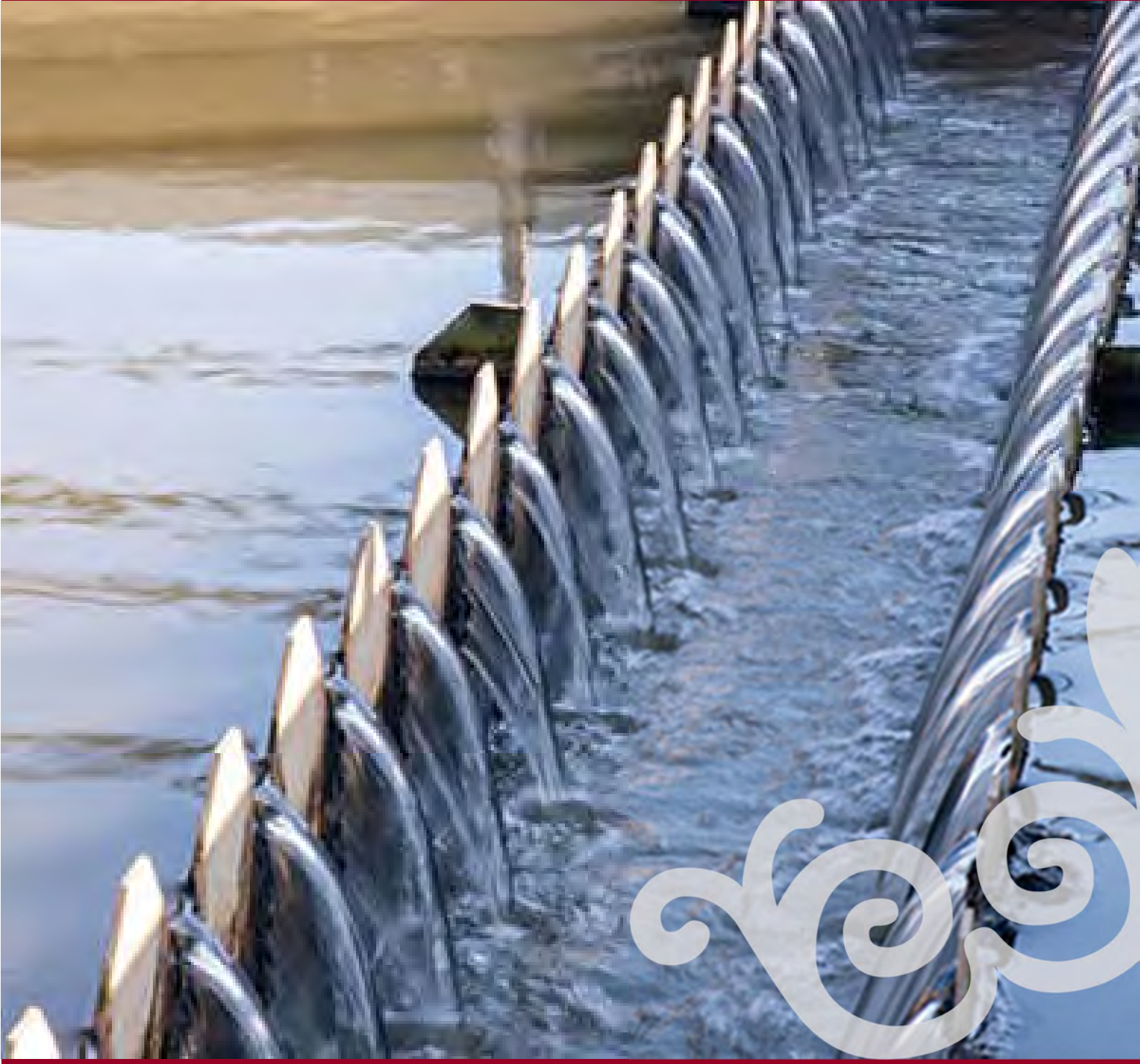

2023-03-30

Säters framtida avloppsrening

SÄTERS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNADSSEKTORN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Säters framtida avloppsrening		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
		SBN2022/0274

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 5

2 Syfte 6

3 Förutsättningar och nuläge 6

3.1 Avloppsrening 6

3.2 Vattenförsörjning 7

4 Avgränsning 7

5 Metodik och genomförande 9

5.1 Beslut om vilka alternativ som skulle ingå i vägvalsstudien 9

5.2 Nulägesanalys 9

5.3 Nollalternativ 10

5.4 Analys av vägvalsalternativ 10

5.5 Värdering av alternativ 10

5.6 Förordat alternativ 12

5.7 Rapportering och presentation 12

6 Beslut om alternativ för vägvalsstudien 13

6.1 Workshop 13

6.2 Beslut om alternativ för vidare värdering 15

7 Nulägesanalys 16

7.1 Säters avloppsreningsverk (ARV) 16

7.2 Solvarbo avloppsreningsverk (ARV) 20

7.3 Stora Skedvi avloppsreningsverk (ARV) 21

7.4 Arkhyttans avloppsreningsverk (ARV) 23

7.5 Fäggeby avloppsreningsverk (ARV) 25

8 Nollalternativet 27

8.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar 27

8.2 Tekniska förutsättningar och utformning 28

8.3 Tillstånd och miljöaspekter 30

8.4 Risker 30

8.5 Behov av kompletterande utredningar 31

8.6 Anläggnings- och driftkostnader 31

9 Analys vägvalsalternativ 32

9.1 Alternativ 1. Nytt avloppsreningsverk för Säter mfl 32

9.1.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar 32

9.1.2 Tekniska förutsättningar och utformning 32

9.1.3 Tillstånd och miljöaspekter 34

9.1.4 Risker 35
9.1.5 Behov av kompletterande utredningar 35
9.1.6 Anläggnings- och driftkostnader 35
9.2 Alternativ 2. Överföring till Borlänge, Fagersta by ARV 36
9.2.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar 36
9.2.2 Tekniska förutsättningar och utformning 36
9.2.3 Tillstånd och miljöaspekter 38
9.2.4 Risker 38
9.2.5 Behov av kompletterande utredningar 39
9.2.6 Anläggnings- och driftkostnader 40
9.3 Alternativ 3. Överföring till Hedemora, Brunna ARV 40
9.3.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar 40
9.3.2 Tekniska förutsättningar och utformning 41
9.3.3 Tillstånd och miljöaspekter 42
9.3.4 Risker 43
9.3.5 Behov av kompletterande utredningar 43
9.3.6 Anläggnings- och driftkostnader 44

10 Värdering av alternativ 45

11 Förordat alternativ 49

BILAGOR

Bilaga 1. Sammanfattning workshop
Bilaga 2. Nulägesanalys befintliga verk
Bilaga 3. Anläggningskostnader

1 Inledning

Säters kommun förvaltar och ansvarar för de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i Säter, Stora Skedvi, Solvarbo, Fäggeby, Gustafs och Arkhyttan. De befintliga vatten- och avloppsanläggningarna inom verksamhetsområdena är till stor del föråldrade och i stort behov av upprustning och processförbättringar. För att framledes säkerställa vatten- och avloppsförsörjning i områdena krävs nu ett antal nödvändiga investeringar.

För att optimera de nödvändiga investeringarna med hänsyn till framtida skärpta utsläppskrav, kommunutveckling och framtida anslutning av utbyggnadsområden, behövde hela VA-systemet i Säter, Stora Skedvi, Solvarbo, Fäggeby, Gustafs och Arkhyttan analyseras. Denna vägvalsutredning belyser olika alternativ och möjligheter för VA-hanteringen samt redovisar förslag på teknisk lösning och översiktlig kostnadskalkyl för de olika alternativen för VA-lösning i området som helhet.

De befintliga anläggningarnas kapacitet och tekniska status analyseras så att nödvändiga åtgärder kan identifieras och kostnadsuppskattas.

Rapporten har tagits fram i nära samverkan mellan tjänstemän på Säters kommun och rådgivande Vatten- och VA-konsulten Akvaprojekt Sverige AB och utgör underlag för ett politiskt inriktningsbeslut.

Organisationen för projektet med vägvalsutredningen har varit enligt följande:

Projektledning:

Projektägare:	Liv Almstedt VA/Renhållningschef
Projektledare:	Solveig Barmé (till januari 2023)
	Rickard Hansen (från januari 2023)

Arbetsgrupp:

Solveig Barmé	Projektledare Säters kommun, VA/Renhållning
Rickard Hansen	Projektledare Säters kommun, VA/Renhållning
Martin Henriksson	Driftansvarig VA-verk, Säters kommun
Anders Karlsson	Uppdragsledare Akvaprojekt Sverige AB
Johan Bergenstråle	Utredare/projektör Akvaprojekt Sverige AB
Karin Janson	Utredare/Ombud Akvaprojekt Sverige AB

Styrgrupp:

Sektorledning Samhällsbyggnadssektorn och investeringsgrupp Säters kommun

2 Syfte

Syftet med vägvalsutredningen är att utifrån en analys av nuläget och rådande förutsättningar visa på ett förslag till inriktning för framtida avloppsreningssystem i Säters kommun.

Föreliggande rapport har därmed som syfte att tjäna som beslutsunderlag för ett kommunalt inriktningsbeslut gällande Säters avloppsrening.

Med ett sådant inriktningsbeslut kan VA/Renhållningsavdelningen planera för vidare utredningar, projektering och anläggande för att på lång sikt säkra vattenförsörjning och avloppshantering i Säters kommun.

3 Förutsättningar och nuläge

Spillvattnet från bebyggelsen som ingår i denna studie tas idag hand om och renas i 6 st avloppsreningsverk. Vattenförsörjningen till samma bebyggelse sker genom 4 st vattenverk.

3.1 Avloppsrening

Av Tabell 1 nedan framgår vilka bebyggelseområden som respektive avloppsreningsverk (ARV) i nuläget betjänar.

Tabell 1. Avloppsreningsverk och anslutna områden.

	Anslutna områden	Industrianslutning
Säters ARV	Säter tätort, Bispberg/Gruvriset	Värmeverket, Dalform, slam från enskilda brunnar och småverk.
Gustafs ARV	Gustafs, Enbacka, Mora by, Naglarby, Björkled/Boberg	Isoflex, Gustafs möbler
Solvarbo ARV	Solvarbo	Solvarbo skinka
St Skedvi ARV	St Skedvi, Kyrkbyn/Kyrkberget, Bispbergshyttan	Skedvi Bröd
Fäggeby ARV	Fäggeby	Inget betydande
Arkhyttans ARV	Arkhyttan	Inget betydande

3.2 Vattenförsörjning

Av Tabell 2 nedan framgår vilka bebyggelseområden som respektive vattenverk (VV) i nuläget betjänar.

Tabell 2. Vattenverk och anslutna områden.

	Anslutna områden	Industrianslutning
Uggelbo VV	Säter tätort, Uggelbo, Bispberg/Gruvriset, Bispbergshyttan, Yttre Heden, Pungmakarbo, Ängarna/Vålängarna	Värmeverket, Dalform, Sjukhuset.
Solvarbo VV	Solvarbo, Backa, Gustafs, Våbäck, Enbacka, Mora by, Naglarby, Björkled/Boberg	Solvarboskinka
Uppbo VV	St Skedvi, Kyrkbyn/Kyrkberget, Yttersätra, Landa, Bispbergshyttan, Uppbo, Nedernora, Fäggeby, Kasseby	Skedvi Bröd
Arkhyttans VV	Arkhyttan,	Inget betydande

4 Avgränsning

I den förfrågan som Säters kommun formulerade för denna vägvalsutredning har utredningens omfattning avgränsats till centralorten, Stora Skedvi, Arkhyttan, Uppbo/Fäggeby samt Solvarbo. Avgränsningen framgår av nedanstående kartbild i Figur 1.

Figur 1. Översiktskarta med avgränsning för vägvalsstudien.

Denna avgränsning baserar sig på tidigare beslut om att områdena Skenshyttan, Ulvshyttan, Grängshammar ska knytas ihop så att dessa orter samordnas till ett avloppsreningsverk och ett vattenverk. Spillvatten från Gustafs har beslutats att via överföringsledning framledes pumpas till Borlänge Energis avloppsreningsverk i Fagersta By. Sålunda avses det nuvarande avloppsreningsverket i Gustafs att läggas ner.

På längre sikt kan komma att utredas om det finns möjligheter att överföra spillvattnet från Skenshyttan, Grängshammar och Ulvshyttan till den planerade överföringsledningen i Gustafs för rening i Borlänge Energi:s avloppsreningsverk.

5 Metodik och genomförande

5.1 Beslut om vilka alternativ som skulle ingå i vägvalsstudien

Det vägval som denna utredning syftar att komma fram till kommer att få stor betydelse för kommunens utvecklingsmöjligheter under lång tid framöver. Det är därför viktigt att det alternativ som slutligen kommer att förordas har en bred kommunal förankring. Det är också i ett tidigt skede viktigt att kompetens och information från övriga delar av den kommunala planeringsförvaltningen tas in i arbetet med att välja väg för den framtida avloppshanteringen. För att i ett tidigt skede också fånga upp alla tänkbara idéer för hur den framtida avloppsomhändertagande kan utformas ordnades en workshop.

Till denna workshop bjöds kommunala och ledande tjänstemän in från hela samhällsbyggnadssektorn inklusive tjänstemän och driftspersonal på VA-avdelningen.

Därefter och i ett tidigt skede avgränsades och fokuserades på de alternativ som har störst potential. Genom en översiktlig bedömning av genomförbarhet gjordes en kortfattad beskrivning och som presenterades för utvärdering i styrgruppen.

5.2 Nulägesanalys

En översiktligt nulägesanslys av berörda avloppsreningsverk görs utifrån status vad gäller:

- Tillstånd och gällande villkor
- Nuvarande anslutning
- Kapacitet och dimensionering
- Uppmätt belastning och flöden / produktion
- Teknisk status och renoverings-/ombyggnadsbehov
- Drift- och underhållskostnader

Underlaget från nulägesanalysen dokumenteras i föreliggande rapport och redovisas inför styrgruppen.

5.3 Nollalternativ

Utifrån nulägesanalysen gjordes en översiktlig bedömning av investeringskostnader för nollalternativet. Nollalternativet innebär att samtliga verk bibehålls men att åtgärder och anpassningar görs för att klara nuvarande och kommande krav.

Beskrivning av nollalternativet har tagits fram i nära samverkan mellan Säter kommuns projektledning, driftansvarig, driftpersonal, Akvaprojekt och förankrats med styrgruppen.

5.4 Analys av vägvalsalternativ

Utifrån befintliga underlag har respektive alternativ analyserats och beskrivits översiktligt med avseende på:

- Möjlig kapacitet – naturgivna förutsättningar
- Tekniska förutsättningar och utformning
- Tillstånd
- Miljö
- Risker
- Behov av kompletterande utredningar
- Anläggningskostnader
- Bedömning av drift- och underhållskostnader

Denna analys har legat till grund för vidare värdering som beskrivs närmare nedan. Analysen har tagits fram i nära samverkan mellan Säter kommuns projektledning, tjänstemän, driftpersonal och Akvaprojekt.

5.5 Värdering av alternativ

Med utgångspunkt från analysen av vägvalsalternativen bedömdes vilka kombinationer av alternativ som skulle värderas. Detta har gjorts i ett arbetsmöte med styrgruppen. I samband med det arbetet värderades de valda kombinationerna av alternativ som en helhet i jämförelse med nollalternativet.

Värdering av alternativen har gjorts i syfte att ge beslutsunderlag för vilket huvudalternativ kommunen ska arbete vidare med. För att göra värderingen systematiskt och på ett likvärdigt sätt för samtliga alternativ definierades ett antal kriterier tillsammans med en värderingsskala. Värderingskriterierna beskrivs närmare i Tabell 3 nedan.

Tabell 3. Värderingskriterier för jämförelse av alternativ

Teknik:	Innebär alternativet särskilt komplicerade och/eller obeprövade tekniska lösningar. Medför alternativet tekniska lösningar med låg grad av flexibilitet och utvecklingsmöjligheter. Finns särskilt riskfyllda tekniska konstruktioner eller utföranden.
Miljö- och resurshushållning:	Hur väl uppfyller alternativet krav på låg energiförbrukning, resurshushållning och låga utsläpp.
Tillståndshantering:	Innebär alternativet tillståndsansökningar med mer eller mindre komplicerade utredningar.
Lokalisering:	Mark och vattenförhållanden, recipient, avstånd till bebyggelse, planförhållanden och samlokaliseringsmöjligheter.
Resiliens:	Systemets förmåga att återhämta sig och eller motstå störningar.
Drift- och skötsel:	Vilken grad av tillsyn och underhåll krävs. Hur väl uppfylls arbetsmiljökrav. Krävs omfattande serviceavtal för drift- och underhåll.
Tidsaspekter:	Genomförandetider med hänsyn till att kunna möta kommande behov från brukarkollektivet och krav från myndigheter. Tillgång på resurser för genomförande och övriga tidspåverkande omvärldsfaktorer.
Ekonomi:	Investeringskostnad, årlig kapitalkostnad, årlig drift- och skötselkostnad. Påverkan på taxeutveckling.

Värderingen har gjorts för var och en av kriterierna enligt ovan med en värderingsskala gentemot nollalternativet enligt en +/- skala enligt följande (---), (--), (-), 0, (+), (++), (+++).

Värderingskalan med förklaring framgår av Tabell 4.

Tabell 4. Värderingskriterier med beskrivning.

Värdering	Beskrivning
---	Avsevärt sämre än nollalternativet ur flera aspekter.
--	Sämre än nollalternativet ur flera aspekter
-	Något sämre än nollalternativet ur en eller flera aspekter
0	I huvudsak likvärdigt med nollalternativet
+	Något bättre än nollalternativet ur en eller flera aspekter
++	Bättre än nollalternativet ur flera aspekter
+++	Avsevärt bättre än nollalternativet ur flera aspekter

Vart och ett av alternativen värderas med avseende på kriterierna i Tabell 3 och ges ett värde enligt Tabell 4.

Det är viktigt att de bedömningar som gjorts i detta steg är mycket väl förankrade och att det finns en enighet kring de bedömningar som görs gällande vilket alternativ som slutligen förordas och förs vidare till beslut.

Vilka aspekter enligt ovan som ska användas för värdering och skalan för värderingen har därför tagits fram i nära samverkan mellan Säters kommuns projektledning, tjänstemän på VA-avdelningen och har förankrats i styrgruppen.

Resultatet av denna värdering mynnar i ett huvudalternativ som föreslås för vidare utredning.

5.6 Förordat alternativ

Det alternativ som efter värdering förordas har utretts vidare till en nivå för att en preliminär kostnadskalkyl kunna tas fram. Det förordade alternativet beskrivs utförligt med avseende på ekonomi, tidplan, miljö och genomförande.

5.7 Rapportering och presentation

Ovanstående steg och beskrivning av alternativ har sammanställts i föreliggande rapport.

6 Beslut om alternativ för vägvalsstudien

Inför denna utredning hade VA-avdelningen på Säters kommun mot bakgrund av ovanstående identifierat tre olika huvudscenarion som vägvalsstudien skulle utgå ifrån. De tre alternativen är enligt följande:

- Ombyggnad och utbyggnad av befintligt avloppsreningsverk, flytt av utsläppspunkt till förslagsvis Dalälven.
- Omlokalisering av Säters ARV inom kommunen och med ny utsläppspunkt.
- Möjlighet till samlokalisering med närbelägna ARV i den egna- eller grannkommuner.

6.1 Workshop

En inledande workshop om Säters framtida avloppshantering hölls 2022-09-21. Vid denna workshop deltog tjänstemän från hela samhällsbyggnadssektorn samt driftpersonal från VA/Renhållningsenheten.

Vid workshopen delades deltagarna in i arbetsgrupper med deltagare från olika enheter men med minst en deltagare från VA-/Renhållningsenheten i varje grupp. Uppgiften i grupperna var att förutsättningslöst tillsammans arbeta fram ett antal övergripande systemförslag för den framtida avloppshanteringen för de delar av kommunen som vägvalsstudien avgränsats till.

De scenarier och huvudalternativ som kom som resultat i arbetsgrupperna kan sammanfattas i Tabell 5.

Tabell 5. Sammanställning av alternativ och beskrivning enligt workshop.

Huvudscenario	Delförslag	Kommentar
Nytt avloppsreningsverk i kommunen.	Mindre verken läggs ner och ansluts till nytt verk i området kring Stora Skedvi.	Ett nytt verk med en central placering minimerar behovet av ledningsdragning.
	3 av de mindre verken ansluts till nytt reningsverk i området kring Stora Skedvi. Solvarbo ARV ansluts till ny överföringsledning mot Borlänge.	Centralt placerat nytt reningsverk minimerar ledningsdragning. Planerad ledning mot Borlänge från Gustafs kan få ökat nyttjande.
	De mindre verken läggs ner och ansluts till ett nytt avloppsreningsverk väster om Säter i området vid återvinningscentralen. Ny utloppsledning till Dalälven.	Samlokalisering av verksamheter men medför omfattande ledningsdragning, inte minst för utloppsledning. Ledningsdragning som skulle komma i konflikt med befintlig bebyggelse, infrastruktur och naturvärden.
Överföring av avloppsvatten till grannkommun	De mindre reningsverken läggs ner och ansluts till överföringsledning för att pumpa Säters avlopp till Borlänges reningsverk.	Samordning av avloppsrening till ett ställe.
	De mindre reningsverken läggs ner och ansluts till överföringsledning för att pumpa Säters avlopp till Hedemora Energis reningsverk.	Samordning av avloppsrening till ett ställe.
	De mindre avloppsreningsverken läggs ner, Arkhyttan, Fäggeby St Skedvi och Säter ansluts till överföringsledning mot Hedemora Energis reningsverk och Solvarbo reningsverk ansluts mot överföringsledning till Borlänge Energis reningsverk.	All behandling av avloppsvatten från de aktuella områdena flyttas ut från kommunen.

Den sammanfattande diskussionen handlade till stor del att hänsyn måste tas till resurshushållning och beredskap/risker.

En mer utförlig beskrivning av resultatet från arbetsgrupperna vid workshopen samt de sammanfattande diskussionerna finns i bilaga 1.

6.2 Beslut om alternativ för vidare värdering

De alternativ som kom fram vid workshopen och som efter utvärdering bedömdes ha störst potential var:

- Alternativ 1. Nytt avloppsreningsverk anläggs inom kommunen och de mindre verken läggs ner och överföring anordnas till det nya verket.
- Alternativ 2. Överföring av allt Säters avloppsvatten till Borlänge Energis avloppsreningsverk i Fagersta By. De mindre verken läggs ner och ansluts till ny överföringsledning mot Borlänge.
- Alternativ 3. Överföring av allt Säters avloppsvatten till Hedemora Energis avloppsreningsverk i Brunna. De mindre verken läggs ner och ansluts till ny överföringsledning mot Hedemora.

7 Nulägesanalys

Nedan beskrivs nuvarande situation vid respektive avloppsreningsverk. Undantaget är Gustafs ARV som förutsätts ska komma att pumpas till Borlänges avloppsreningsverk i Fagersta by. Avloppsreningsverkens lokalisering framgår av Figur 2.

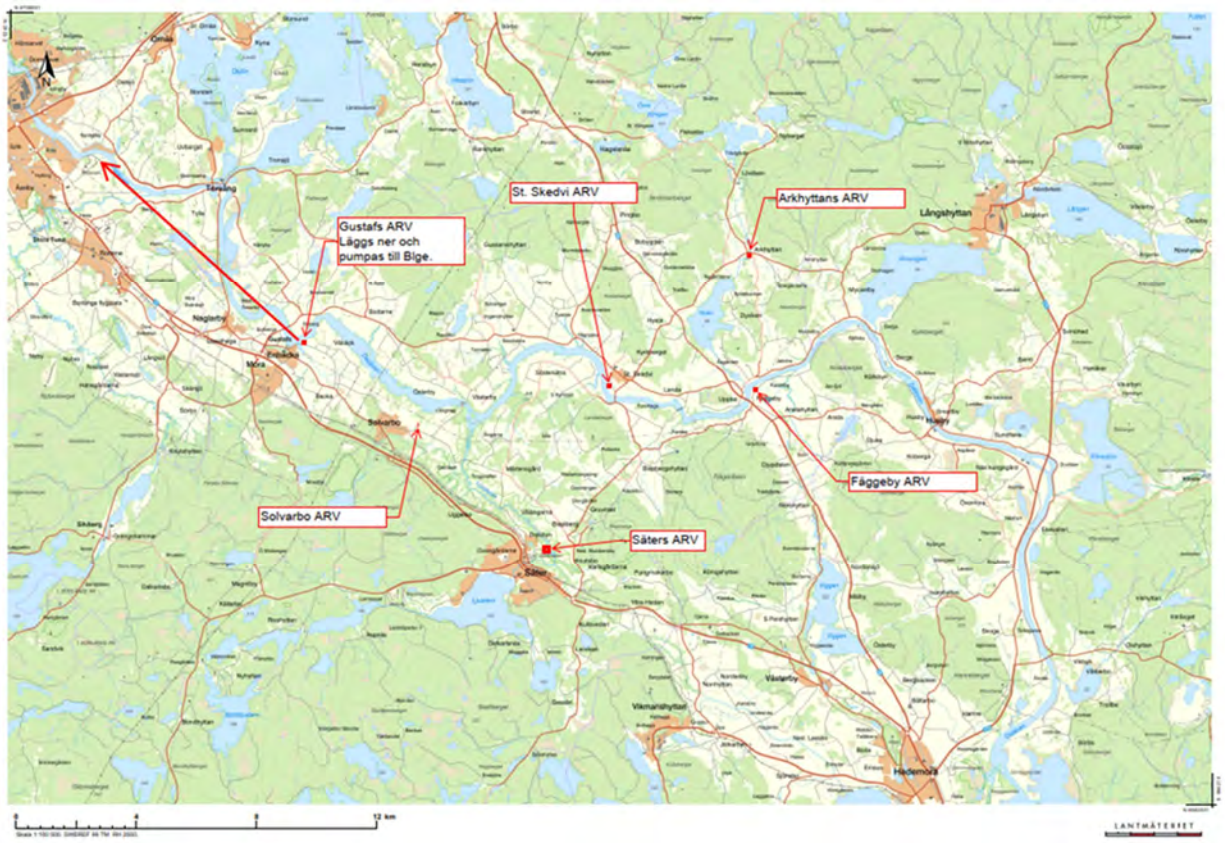

Figur 2. Översikt placering av avloppsreningsverken i Säters kommun.

7.1 Säters avloppsreningsverk (ARV)

Säters avloppsreningsverk är beläget öster om tätorten vid Ljusterån. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Säters tätort, Bispberg samt Bispbergshyttan. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk och kemisk rening. Slam som produceras vid reningen av avloppsvattnet behandlas genom förtjockning och avvattning tillsammans med externt slam från enskilda avlopp och avloppsreningsverken i Stora Skedvi, Arkhyttan, Fäggeby, Solvarbo, Gustafs och Ulvshyttan.

Tillstånd, dimensionering och reningsresultat

Gällande tillstånd för Säter ARV är beslutat av Länsstyrelsen i Dalarnas län 1992-05-08.

I Tabell 6 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 6. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Säter ARV

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
8 000 pe	3 500 m^3/d 180 m^3/h	600 kg BOD_7/d 32 kg tot-P/d	15 mg/l BOD_7, 19 ton BOD_7 (gränsvärde, kalenderår) 0,5 mg/l tot-P, 0,5 ton tot-P (gränsvärde, kalenderår) 15 mg/l BOD_7, 4,75 ton BOD_7 (riktvärde, kalenderkvartal) 0,5 mg/l tot-P, 125 ton tot-P (riktvärde, kalenderkvartal)

pe = Personekvivalent. 1 pe motsvarar ett utsläpp av 70 g organiskt material mätt som BOD_7/dygn

BOD_7 = Biological Oxygen Demand. Syreförbrukning vid nedbrytning av organiskt material mätt under 7 dygn.

tot-P = total fosfor. Total mängd eller halt av fosfor

I dagsläget är knappt 6000 personer anslutna till Säters ARV. Belastningen mätt som kg BOD7/dygn motsvarar mellan 3000 och 4000 pe eller 260 kg BOD7/dygn.

Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet översteg riktvärdena avseende BOD7 och tot-P för kalenderkvartal 2 och 3 2021 i samband med intrimning av en ny fällningskemikalie. Reningsverket är i nuläget svårt att driva så att utsläppsvillkoret för fosfor på 0,5 mg/l stadigvarande kan säkerställas.

Mot bakgrund av detta så är det inte möjligt att tillföra ytterligare belastning eller att ansluta nya områden till det befintliga reningsverket innan om-, tillbyggnad, renovering och Säters kommun har ett nytt miljötillstånd för verksamheten.

Processbeskrivning

Säters ARV är ett verk med mekanisk, biologisk och kemisk rening och består av renssilar, luftat sandfång, luftningsbassänger, sedimentering och skivfilter. Se även enkelt blockschema i Figur 3.

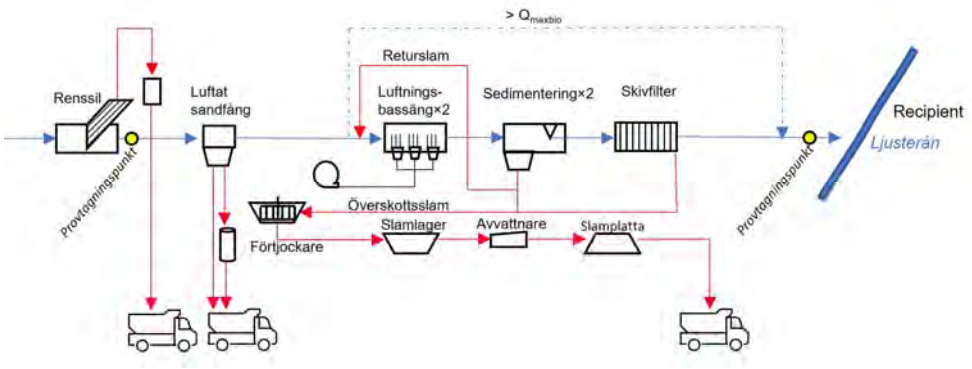

Figur 3. Principschema över Säters avloppsreningsverk.

Slammet lagras idag på en öppen slamplatta innan borttransport. En mer utförlig beskrivning av processen, flöden, belastning och reningsresultat redovisas i bilaga 2.

Anläggningsstatus

Både byggnader och bassängvolymer är föråldrade och delvis i mycket dåligt skick. Större delen av maskinell utrustning och pumpar är uttjänta och funktionen är därmed nedsatt i vissa delar. Rörgallerier och installationer är generellt i dåligt skick. Se exempel i foto från pumpkällare, Figur 4.

Figur 4. Foto från pumpkällare i Säters avloppsreningsverk.

Kraftfördelning, elinstallationer och apparatskåp är till största del föråldrade.

Utrustning för slamhantering är kraftigt föråldrad och öppen hantering på slamplatta uppfyller ej miljö- och arbetsmiljökrav.

Ventilations- och uppvärmningssystem är föråldrat och stödvärme produceras med oljepanna.

Bassänger är i vissa delar vittrade och på vissa ställen finns betongskador som går in till armeringen.

Kemikalier och energiförbrukning

Säter ARV förbrukar i storleksordningen 70 ton fällningskemikalier per år och elenergianvändningen uppgår till cirka 600 000 kWh/år.

7.2 Solvarbo avloppsreningsverk (ARV)

Solvarbo avloppsreningsverk är beläget i utkanten av Solvarbo by och renar spillvatten från Solvarbo by. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk och kemisk rening.

Tillstånd, dimensionering och reningsresultat

Gällande tillstånd för Solvarbo ARV är beslutat av Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 1997-01-07.

I Tabell 7 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 7. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Solvarbo ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
500 pe	270 m^3/d 14 m^3/h	35 kg BOD_7/d 1,5 kg tot-P/d	Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet får inte överstiga 0,6 mg tot-P/l räknat som årsmedelvärde. Reningseffekten med avseende BOD_7 bör vara minst 60 % räknat som årsmedelvärde.

pe = Personekvivalent. 1 pe motsvarar ett utsläpp av 70 g organiskt material mätt som BOD_7/dygn

BOD_7 = Biological Oxygen Demand. Syreförbrukning vid nedbrytning av organiskt material mätt under 7 dygn.

tot-P = total fosfor. Total mängd eller halt av fosfor

I dagsläget uppskattas cirka 300 personer vara anslutna till Solvarbo ARV. Aktuell belastning är cirka 14 kg BOD7/dygn och motsvarar en anslutning av ungefär 200 pe.

Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet har inte överstigit 0,6 mg tot-P/l räknat som årsmedelvärde under 2019–2021, i enlighet med gällande utsläppsvillkor. Tidigare år har reningsgraden för BOD7 varit mindre än de minst 60% som anges i villkoret. Mycket höga fosforhalter in till verket beroende på industrianslutning och som medför hög förbrukning av fällningskemikalier och tidvis förhöjda fosforhalter i utgående vatten. Ytterligare anslutning bör undvikas innan behandlingskapacitet utökats eller att verket avlastas från industrianslutning.

Processbeskrivning

Avloppsvattnet rinner med självfall till verkets inloppspumpstation varifrån det pumpas till en roterande trumsil. Efter silen doseras polyaluminiumklorid som fällningskemikalie i en inblandningsdel i en flockningsbassäng. Bildad flock i

flockningsbassängen avskiljs därefter i två parallella sedimenteringsbassänger. Utgående vatten från sedimenteringsbassängerna flödesmäts innan det avleds till recipienten Dalälven.

Slam transporteras till Säters avloppsreningsverk för avvattning.

Anläggningsstatus

Byggnaden i allmänt dåligt skick vad gäller tak, fasad och fönster. Invändigt är det trångt och därmed dålig arbetsmiljö. Osäkert skick på bassänger.

I slamlagret finns ingen omrörning. Flödesmätning saknas för inkommande avloppsvattenmängd. Vid verket saknas hantering av renset som i stället transporteras till Säters ARV för tvättning och pressning.

Byggnaden är dåligt isolerad och uppvärmning sker med aerotemper (typ byggfläkt). Ventilationen fungerar dåligt.

Ställverk och apparatskåp är föråldrade.

Kemikalier och energiförbrukning

Solvarbo ARV förbrukar i genomsnitt cirka 10 ton fällningskemikalier per år och elenergianvändningen uppgår till ca 50 000 kWh/år.

7.3 Stora Skedvi avloppsreningsverk (ARV)

Stora Skedvi avloppsreningsverk är beläget nära Dalälven direkt nedanför och väster om Stora Skedvi Kyrkby. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Kyrkberget och Stora Skedvi Kyrby.

Tillstånd, dimensionering och reningsresultat

Gällande tillstånd för Stora Skedvi ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 8 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 8. Dimensionerande data och utsläppsvillkor för Arkhyttans ARV.

Dimensionerande data			Tillstånd
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
500 pe	200 m^3/d 12,5 m^3/h	35 kg BOD_7/d 1,5 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdet 0,044 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

pe = Personekvivalent. 1 pe motsvarar ett utsläpp av 70 g organiskt material mätt som BOD_7/dygn

BOD_7 = Biological Oxygen Demand. Syreförbrukning vid nedbrytning av organiskt material mätt under 7 dygn.

tot-P = total fosfor. Total mängd eller halt av fosfor

I dagsläget uppskattas att knappt 400 personer är anslutna till Stora Skedvi ARV. Aktuell belastning är 37 kg BOD7/dygn och motsvarar en anslutning av drygt 500 pe.

Verket är i nuläget belastat med både ett flöde och inkommande BOD7 som ligger på gränsen till vad det är dimensionerat för. Även om utsläppsvillkoret för fosfor enligt villkoret uppfylls, bör därför inte ytterligare bebyggelse och verksamheter inte anslutas till verket.

Processbeskrivning

Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk och kemisk rening. Avloppsvattnet rinner med självfall till verkets inloppspumpstation varifrån det pumpas till en roterande trumsil. Efter silen, i en inblandningsdel i en flockningsbassäng, doseras en polyaluminium-kloridlösning. Bildad flock i flockningsbassängen avskiljs därefter i sedimenteringsbassänger. Utgående vatten från sedimenteringsbassängerna flödesmäts innan det avleds till Dalälven.

Slammet transporteras till Säters ARV för avvattning.

Anläggningsstatus

Byggnad är i gott skick medan däremot betongen i bassängerna och inloppspumpstationen är i mycket dåligt skick.

Pumpar, omrörare och rörsystem är föråldrat. Flödesmätning för mängden inkommande vatten saknas.

Verket har idag en väl hög belastning och det kommer in mycket fett till verket.

Kemikalier och energiförbrukning

Stora Skedvi ARV förbrukar i genomsnitt drygt 15 ton fällningskemikalier per år och elenergianvändningen uppgår till ca 107 000 kWh/år

7.4 Arkhyttans avloppsreningsverk (ARV)

Arkhyttans avloppsreningsverk är beläget några hundra meter sydväst om den samlade bebyggelsen i Arkhyttan och behandlar avloppsvatten från Arkhyttans samhälle.

Tillstånd, dimensionering och reningsresultat

Gällande tillstånd för Arkhyttan ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 9 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 9. Dimensionerande data och utsläppsvillkor för Arkhyttans ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
300 pe	100 m^3/d 10 m^3/h	21 kg BOD_7/d 0,75 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdena 0,66 ton BOD_7 respektive 0,022 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

pe = Personekvivalent. 1 pe motsvarar ett utsläpp av 70 g organiskt material mätt som BOD_7/dygn

BOD_7 = Biological Oxygen Demand. Syreförbrukning vid nedbrytning av organiskt material mätt under 7 dygn.

tot-P = total fosfor. Total mängd eller halt av fosfor

I dagsläget uppskattas att cirka 100 personer är anslutna till Arkhyttans ARV. Aktuell belastning är knappt 2 kg BOD_7/dygn och motsvarar en anslutning av cirka 25 pe.

Inkommande flöde i förhållande till antalet anslutna personer tyder på en mycket stor andel tillskottsvatten.

Processbeskrivning

Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Arkhyttans samhälle. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk och kemisk rening. Idag används dock inte det biologiska reningssteget.

Inkommande avloppsvatten leds med självfall till en inloppspumpstation i verket. Från pumpstationen pumpas vattnet till en renssil, som avskiljer grövre partiklar. Efter

renssilen leds avloppsvattnet till en luftningsbassäng. Den kemiska reningen sker genom dosering av Ekoflock 90 till flockningen. Bildat slam avskiljs därefter i en sedimenteringsbassäng. Utgående renat vatten från sedimenteringsbassäng avleds till Nyängsån, som rinner ut i sjön Hyen. Hyen är en relativt grund sjö och som är påverkad av näringsämnen och tidvis syrefattiga förhållanden.

Avskilt rens från silen transporteras vidare till Säters reningsverk för renstvätt och pressning.

Slam transporteras till Säters reningsverk för mekanisk avvattning.

Anläggningsstatus

Byggnaden är till det yttre, tak fasad och fönster i dåligt skick. Status på betongbassänger är i dagsläget inte helt känd.

Pumpar är i dåligt skick, flödesmätare på utgående vatten är dåligt fungerande, inloppet har för dålig hydraulisk kapacitet.

Apparatskåp och elinstallationer är föråldrade.

Uppvärmning sker med direktverkande el.

Kemikalier och energiförbrukning

Arkhyttan ARV förbrukar i genomsnitt nära 4 ton fällningskemikalier per år och elenergianvändningen uppgår till ca 63 000 kWh/år.

7.5 Fäggeby avloppsreningsverk (ARV)

Fäggeby avloppsreningsverk är beläget invid Dalälven strax öster om riksväg 69 i Fäggeby. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från bebyggelsen i östra delen av Fäggeby.

Tillstånd, dimensionering och reningsresultat

Gällande tillstånd för Fäggeby ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 10 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 10. Dimensionerande data och utsläppsvillkort för Fäggeby ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
200 pe	45 m^3/d	14 kg BOD_7/d 0,6 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdet 0,010 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

pe = Personekvivalent. 1 pe motsvarar ett utsläpp av 70 g organiskt material mätt som BOD_7/dygn

BOD_7 = Biological Oxygen Demand. Syreförbrukning vid nedbrytning av organiskt material mätt under 7 dygn.

tot-P = total fosfor. Total mängd eller halt av fosfor

I dagsläget uppskattas att cirka 70 personer är anslutna till Fäggeby ARV. Aktuell belastning är cirka 3,5 kg BOD_7/dygn och motsvarar en anslutning av cirka 50 pe.

För 2021 överskreds riktvärdet för utsläppsmängden totalfosfor då utgående mängd uppmättes till 0,015 ton.

Ytterligare anslutning till verket bör inte ske.

Processbeskrivning

Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk och kemisk rening.

Verket är ett kompakt reningsverk där vattnet renas satsvis med omväxlande luftning och sedimentering, en så kallad SBR-anläggning (Satsvis Biologisk Rening). Avloppsvattnet kommer med självfall genom en slamavskiljare och pumpas sedan in till reningsbassängen från en bufferttank.

Det renade avloppsvattnet släpps efter sedimenteringsfasen ut till Dalälven direkt norr om verket.

Slammet transporteras till Säters avloppsreningsverk för avvattning.

Anläggningsstatus

Byggnaden är i relativt bra skick men fasadfärgen är uttjänt. Dåligt med utrymme i byggnaden och som medför dålig arbetsmiljö.

Dålig funktion på kemikaliehantering. Brutet vatten saknas. Renshantering och rensavskiljning saknas och blåsmaskiner är föråldrade.

Relativt gott skick och funktion på styrskåp och elinstallationer.

Kemikalier och energiförbrukning

Fäggeby ARV förbrukar i genomsnitt cirka 2 ton fällningskemikalier per år och elenergianvändningen uppgår i genomsnitt till ca 15 000 kWh/år.

8 Nollalternativet

Nollalternativet innebär att de befintliga avloppsreningsverken i Solvarbo, Säter, St Skedvi, Fäggeby och Arkhyttan kommer att vara kvar. Utifrån nuvarande status och framtida behov rustas och kompletteras dessa verk.

8.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar

I samtliga befintliga verk saknas på något sätt eller i någon del kapacitet att utan åtgärder ta emot ytterligare avloppsvatten. För att möjliggöra nollalternativet kommer åtgärder på ledningsnätet också att krävas för att minska tillskottsvattenmängden.

Befintligt avloppsreningsverk i Säter ligger nere i dalgången alldeles intill Ljusterån och Säterdalens naturreservat. Marken närmast runtomkring verket utgörs av branta slänter och är en del av ravinlandskapet som utgör den värdefulla naturen i Säterdalens naturreservat.

Solvarbo avloppsreningsverk ligger i ett öppet jordbrukslandskap och är omgivet av bördig åkermark längs Dalälven.

Stora Skedvi avloppsreningsverk ligger beläget i direkt anslutning till ett lantbruk med boningshus och ekononomibyggnader och är i övrigt omgiven av åkermark men i närheten av bostadsbebyggelse och ät låglänt beläget i förhållande till Dalälven.

Arkhyttans avloppsreningsverk är beläget i utkanten av samhället med långt avstånd till bostadsbebyggelse och gränsar mot skogsmark.

Fäggeby avloppsreningsverk ligger i direkt anslutning till en kraftig slänt ner mot Dalälven på parkmark men nära bostadsbebyggelse.

8.2 Tekniska förutsättningar och utformning

Vid Säters avloppsreningsverk behövs omfattande upprustning av befintliga delar, samtidigt som nya delar måste anläggas och nya utvändiga ytor tillskapas för att skapa en säker drift och en god arbetsmiljö.

För att säkerställa att villkor med skärpta krav kan uppfyllas och att ytterligare anslutning vid tillväxt i samhället kan tas emot måste minst följande åtgärder genomföras vid Säters avloppsreningsverk:

- Ny inloppsbyggnad med luftat sandfång, sandtvätt, försedimentering, blåsmaskiner, slammottagning och ny kraftfördelning.
- Renovering av luftningsbassänger och slamlager samt tillbyggnad för inbyggnad av nu öppna bassängdelar. Nytt luftningssystem i luftningsbassängerna.
- Renovering av sedimenteringsbassänger och utbyte av slamskrapor, pumpar och rörgallerier med ventiler.
- Ny slambehandlingsbyggnad med inbyggd containerhantering av slam. Ny slambehandlingsutrustning, avvattnare mm. Ny polymerberedning med tillhörande utrustning.
- Tillbyggnad med ytterligare skivfilter och tillhörande rörgallerier mm.
- Tillbyggnad för personal, kontor och konferensutrymmen.
- Nya ytor för angöring och rangering av slam och kemikalieleveranser, material och parkering.
- Renovering och upprustning av befintliga byggnader både ut- och invändigt.
- Nytt staket och ny väg för allmänhetens passage förbi anläggningen.
- Ny byggnadsdel för utloppspumpstation och ny utloppsledning till Dalälven.

Tillkommande ytor för att kunna bygga om- och till verket enligt ovan är cirka 5000 m^2 som måste tas i anspråk intill nuvarande verk. I Figur 5 nedan visas en disposition för hur reningsverksområdet skulle behöva anläggas.

Figur 5. Översiktlig layout för om- och tillbyggt befintlig ARV i Säter.

Solvarbo avloppsreningsverk behöver byggas till för att få utrymme för kompletterande rensutrustning och byggnad med tak och fasader måste renoveras. Invändig upprustning och viss ombyggnad för förbättrat utnyttjande av ytor och en god arbetsmiljö. Jordbruksmark kan komma att behöva tas i anspråk.

Stora Skedvi avloppsreningsverk skulle behöva utökas kapacitetsmässigt och en helt ny inloppspumpstation anläggas. Befintliga bassänger renoveras och byggnadens ytskikt förbättras. Elinstallationer behöver rustas och delvis bytas ut. Eventuell tillbyggnad kan vara svårt att åstadkomma på grund av läget invid befintliga ekonomibyggnader på annan fastighet.

Arkhyttans avloppsreningsverk kommer att behöva utbyggnad för ny renshantering och ombyggnad för ökad kapacitet i inloppsdelen. Uppvärmningssystemet byts ut och el- och styrutrustning förnyas.

Fäggeby avloppsreningsverk behöver byggas till för grovrensning. Pumpar och blåsmaskiner behöver bytas ut. El- och styrutrustning förnyas. Förbättring av ytskikt på fasad.

8.3 Tillstånd och miljöaspekter

För att bygga om Säters ARV krävs att ett helt nytt miljötillstånd söks. Tillstånd kommer också att krävas för en ny utsläppspunkt i Dalälven.

För anläggande av ny utloppsledning kommer anmälan om vattenverksamhet enligt 11 Kap miljöbalken behöva göras för korsning av ett flertal vattenförekomster av varierande storlek och känslighet. Av störst betydelse är Ljusterån direkt intill befintligt verk.

Vid förändringar av verksamheten vid de mindre avloppsreningsverken måste detta anmälas till tillsynsmyndigheten vilket kan komma att leda till att tillstånden måste förnyas.

Bygglov och strandskyddsdispens kommer att behöva sökas för samtliga de om- och tillbyggnader som kommer krävas i nollalternativet.

Utsläpp från de mindre verken kommer att fortgå till Dalälven och till de mindre vattendragen som berörs. I viss mån kommer värdefull jordbruksmark behöva tas i anspråk för tillbyggnader och ledningar. Omgivningspåverkan från verken kommer att vara fortsatt som idag.

De åtgärder som krävs för Säters avloppsreningsverk utgör ett stort ingrepp i mark och naturmiljön i Säterdalens ravinlandskap och kommer även att påverka naturreservatet.

8.4 Risker

Vid respektive reningsverk föreligger miljörisker i form av utsläpp vid eventuella haverier eller läckage av kemikalier. Transport av slam från de mindre verken till Säters ARV innebär också risker för omgivningen.

Risker för olyckor vid transporter till och från föreligger på grund av den branta tillfartsvägen. Årligen uppstår incidenter med fordon inblandade.

8.5 Behov av kompletterande utredningar

För genomförande av nollalternativ kommer inledningsvis ett antal kompletterande utredningar enligt följande behöva göras:

- Förstudie med alternativ och teknikval för ombyggnad av Säters avloppsreningsverk och hur det påverkar Natura 2000 området, naturreservatet och vattenskyddsområdet.
- Förstudie/förprojektering av ny utloppsledning från Säters avloppsreningsverk.
- Förstudie med alternativ för teknikval för upprustning/ombyggnad av de mindre verken.
- Utredning om eventuellt behov av uppdaterade tillstånd för de mindre verken.

8.6 Anläggnings- och driftkostnader

En grov bedömning av kostnaderna för åtgärderna vid respektive verk framgår av Tabell 11.

Tabell 11. Sammanställning anläggnings- och driftkostnader nollalternativet.

Reningsverk	Upprustning/kompletteringar	Kostnad	Driftkostnad
Säter	Omfattande renovering, utbyte av maskinell utrustning och rör, ventiler mm. Helt ny slamhantering med byggnad och utrustning. Ny utsläppspunkt i Dalälven. Nytt uppvärmningssystem. Kontorsbyggnad. Ny inloppsbyggnad.	ca 194 Mkr	1600 kkr/år
St Skedvi	Ny inloppspumpstation, ökad kapacitet och renovering av bassäng, målning och förbättring ytskikt. Allmän upprustning el.	ca 6,6 Mkr	210 kkr/år
Solvarbo	Utbyggnad omfattande renovering tak och fasad och invändig förbättring. Nytt uppvärmningssystem och nya pumpar. Ny kraftfördelning och nytt styrskåp mm el.	ca 6,5 Mkr	110 kkr/år
Arkhyttan	Utbyggnad för och ny renshantering samt ombyggnad för ökad kapacitet inkommande. Nytt uppvärmningssystem och ny el och styr.	ca 5 Mkr	100 kkr/år
Fäggeby	Utbyggnad för ny renshantering, nya pumpar och blåsmaskiner. Fasadförbättring och upprustning el och styr.	ca 2 Mkr	50 kkr/år
	SUMMA	ca 214 Mkr	ca 2,1 Mkr/år

9 Analys vägvalsalternativ

Underlag har för analys har inhämtats i form av planeringsunderlag från kommunen och länsstyrelsen, geografiska data från SGU, MSB och riksantikvarieämbetet samt höjd- och terrängdata från lantmäteriet. Underlag för bedömning av teknik och ekonomi har historiska data från i närtid motsvarande anläggningsprojekt för överföringsledningar, avloppspumpstationer och avloppsreningsverk, har inhämtats.

De kostnadskalkyler som tagits fram är översiktliga och är inte på sådan detaljeringsgrad att de kan användas för några andra ändamål utan är till för just jämförelser mellan alternativen gentemot nollalternativet. En kalkylsammanställning framgår för respektive alternativ framgår av bilaga 3.

9.1 Alternativ 1. Nytt avloppsreningsverk för Säter mfl

9.1.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar

Ett nytt avloppsreningsverk kan kapacitetsmässigt anpassas till den sammantagna både nuvarande, och framtida högre, belastning från Säter, Solvarbo, Stora Skedvi, Fäggeby och Arkhyttan. Lokalisering av ett nytt avloppsreningsverk kan göras med hänsyn till närhet till Dalälven för utsläpp av det renade vattnet. Med ett nytt avloppsreningsverk finns goda möjligheter att förlägga det på en plats med bra markförhållanden och så att ej jordbruksmark tas i anspråk eller att natur- och kulturmiljöintressen påverkas.

9.1.2 Tekniska förutsättningar och utformning

Ett nytt avloppsreningsverk medför att nya pumpstationer anläggs vid respektive avloppsreningsverk och att ett ledningssystem med tillhörande pumpstationer och som har tillräcklig kapacitet för respektive flöde anläggs.

Avlopp från Arkhyttan och Fäggeby samlas via överföringsledningar till Stora Skedvi och då i anslutning till avloppsreningsverket i Stora Skedvi.

Avloppsreningsverken i Arkhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi ersätts med pumpstationer som placeras intill dessa verk för att inte behöva bygga om ledningsnäten uppströms reningsverken. Från Arkhyttan finns möjlighet att lägga en ledning genom sjön Hyen, 2,5 km sjöledning av totalt cirka 5,5 km till Uppbo. Från Fäggeby läggs tryckledning tvärs över älven och ansluter till ledningen från Arkhyttan. Gemensam ledning förläggs sedan västerut mot Stora Skedvi, cirka 5 km. På sträckan från Uppbo kan samförläggning ske med förnyelse av dricksvattenledning för att förse Uppbo och Fäggeby med vatten från ledningsnätet i Stora Skedvi. Eftersom det finns

ett stort behov av att förbättra vattenförsörjningen till Arkhyttan kan samförläggning ske med en ny dricksvattenledning på sträckan mellan Uppbo och Arkhyttan.

En ny pumpstation anläggs i Stora Skedvi som pumpar avloppsvattnet vidare från Akrhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi till ett nytt avloppsreningsverk i området öster om Dalälven. På östra sidan om älven kan denna ledning samförläggas med ny utloppsledning för ett nytt verk.

Vid Säters avloppsreningsverk behöver en ny avloppspumpstation byggas som trycker avloppsvattnet mot ett nytt avloppsreningsverk i området öster om älven ungefär i höjd med Stora Skedvi. En ledningssträcka som bedöms till cirka 5 km.

I Solvarbo anläggs en pumpstation som trycker vattnet i en ledning mot Säter och korsar Ljusterån och Säterdalens naturreservat och sedan ansluter till ledningen från Säters avloppsreningsverk vidare till det nya avloppsreningsverket. Ledningssträckan mellan Solvarbo och till anslutning till den gemensamma ledningen är cirka 7 km och kan sannolikt till stor del förläggas med styrd borrning.

En preliminär systemutformning för alternativ 1 framgår av Figur 6.

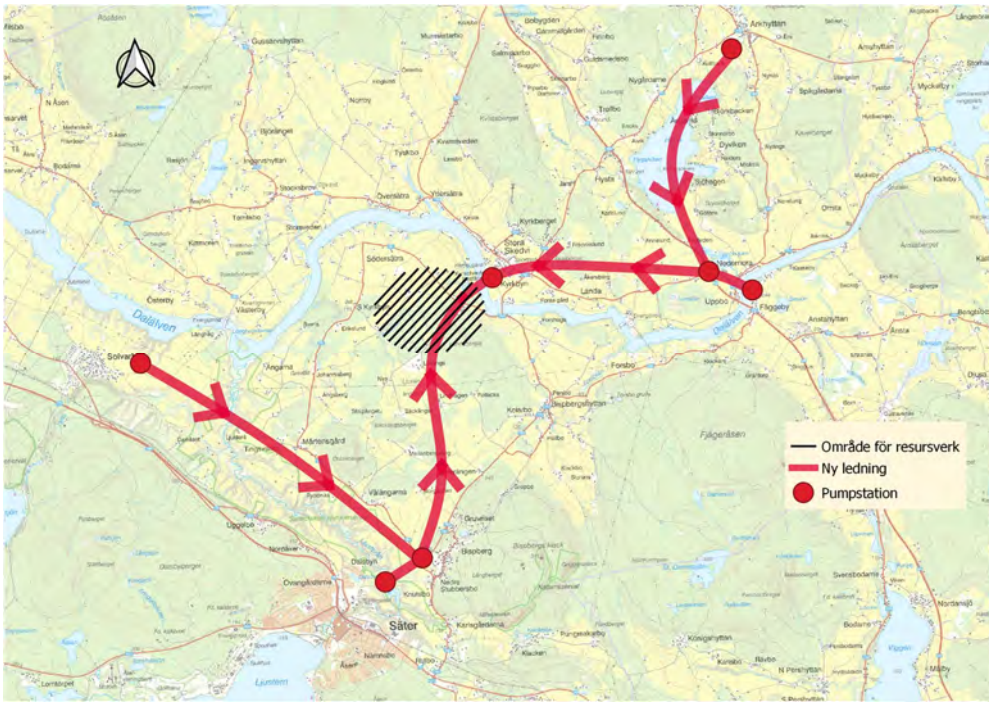

Figur 6. Kartöversikt alternativ 1 Nytt avloppreningsverk i Säter.

Ett nytt avloppsreningsverk förutsätts i det här skedet utföras som ett verk med beprövad teknik och utformas med förbehandling, biologisk rening och slutsedimentering. Slammet avvattnas och kan sedan behandlas genom rötning.

Ett nytt avloppsreningsverk kan utformas och vidareutvecklas på så sätt att resurserna i form av energi och näringsämnen i avloppsvattnet skulle kunna tas tillvara lokalt.

Ett enkelt blockschema för hur ett tänkt nytt avloppsreningsverk processmässigt skulle kunna utformas framgår av Figur 7.

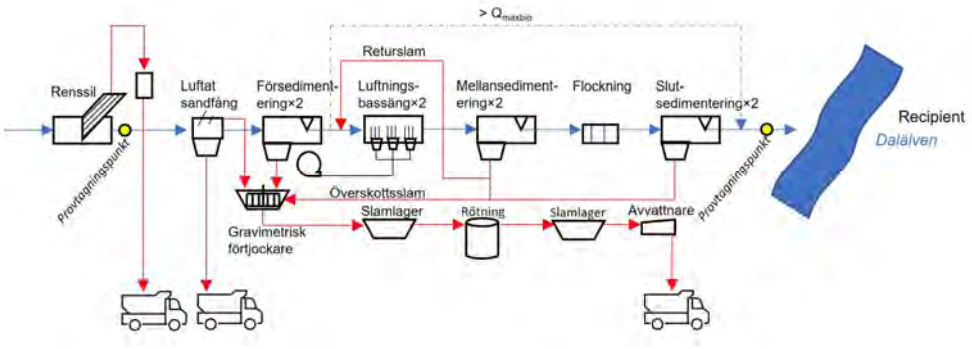

Figur 7. Blockschema för nytt avloppsreningsverk enligt alternativ 1.

Beroende på lokalisering, teknik, dimensionering mm kan andra processutformningar komma att bli aktuella. För jämförelsen i denna studie är en principutformning enligt figur 7 antagen vid framtagande av de anläggnings- och driftkostnader som redovisas under avsnitt 9.1.6 nedan.

9.1.3 Tillstånd och miljöaspekter

För anläggande av ledningar till det nya verket kommer anmälan om vattenverksamhet att behöva göras för att korsa berörda vattendrag. Speciellt känsliga är korsningarna av Ljusterån och Säterdalens naturreservat som korsas av ledningen från Solvarbo och ledningen från befintligt reningsverk i Säter. Dispens behöver också sökas för att anlägga ledning genom naturreservat.

Anläggande av överföringsledningar till det nya verket behöver anmälas till samråd enligt 12 Kap 6§ Miljöbalken.

Bygglov måste sökas för att ersätta befintliga avloppsreningsverk med pumpstationer och för det nya avloppsreningsverket.

Miljötillstånd måste sökas för det nya avloppsreningsverket och utsläppspunkten.

Ett nytt reningsverk med modern utrustning och med utsläppspunkten i ett stort och tåligt vattendrag ger en relativt sett liten miljöpåverkan.

9.1.4 Risker

För ett reningsverk föreligger risker för att olika delar i verket av olika anledningar kan sluta fungera vilket i sin tur kan leda till konsekvenser i form av till exempel utsläpp eller kemikalieexponering. vid planering av ett nytt avloppsreningsverk kan dock dessa risker minimeras.

Beroende på att ledningen från Solvarbo måste korsa Ljusteråns ravin med mycket branta slänter kan denna ledning riskera att skadas vid jordras.

9.1.5 Behov av kompletterande utredningar

För genomförande av detta alternativ kommer inledningsvis ett par kompletterande utredningar enligt följande behöva göras:

- Förstudie med lokaliseringsutredning för ett nytt avloppsreningsverk.
- Förstudie/förprojektering av nya ledningar till ett nytt reningsverk.

9.1.6 Anläggnings- och driftkostnader

En grov bedömning av anläggningskostnad och samlad driftkostnad för nytt avloppsreningsverk och ledningssystem framgår av Tabell 12.

Tabell 12. Sammanställning anläggnings- och driftkostnader för alternativ 1 Nytt reningsverk i Säter.

Anläggning	Upprustning/kompletteringar	Kostnad	Driftkostnad
Maskin	Rör, ventiler, pumpar och övriga maskinutrustningar	21 Mkr	1300 kkr/år
Bygg	Grundläggning, bassänger och husöverbyggnader. Inklusive VS installationer och ventilation.	33 Mkr	
Mark VA	Markanläggningar och ledningar i mark	92 Mkr	
Styr	Uppskattas som 15% av maskininstallationerna	2,3 Mkr	
El tele	Uppskattas som 10% av maskininstallationerna	1,6 Mkr	
	Summa anläggningskostnad	150 Mkr	
	Byggherrekostnad 15%	22,5 Mkr	
	Oförutsett 10%	17,3 Mkr	
	SUMMA	190 Mkr	ca 1,3 Mkr/år

9.2 Alternativ 2. Överföring till Borlänge, Fagersta by ARV

9.2.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar

För överföring av spillvatten från Säter till Borlänges avloppsreningsverk i Fagersta by krävs ett nytt ledningssystem med tillhörande pumpstationer som har tillräcklig kapacitet för det samlade flödet från Arkhyttan, Fäggeby, Stora Skedvi, Säter och Solvarbo.

Borlänges avloppsreningsverk har idag inte kapacitet, varken hydrauliskt eller belastningsmässigt, att ta emot hela detta avloppsvattenflöde. I detta alternativ måste alltså kapaciteten i Borlänges avloppsreningsverk utökas och anpassas till att både hydrauliskt och belastningsmässigt kunna ta emot avloppsvattnet från Säter.

Markförhållandena mellan Säter och Solvarbo karaktäriseras av ravinlandskapet längs Dalälven och Ljusterån. Sträckan mellan Solvarbo och Gustafs präglas av flack jordbruksmark på sedimentjordar. Dessa markförhållanden råder även till stora delar mellan Gustafs/Enbacka och Borlänges reningsverk i Fagersta by.

9.2.2 Tekniska förutsättningar och utformning

Flödet från Arkhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi samlas via överföringsledningar till Solvarbo och då i anslutning till det nuvarande avloppsreningsverket i Solvarbo. I detta läge ansluts även överföringsledning från Säter. Från Solvarbo måste en ny ledning förläggas via Gustafs och vidare norrut mot Borlänges reningsverk. Den ledning från Gustafs till Borlänges avloppsreningsverk som är under planering blir dimensionerad endast för flödet från Gustafs och Silvbergsområdet. För överföring krävs därför en ny ledning parallellt med överföringsledningen för Gustafs ARV till Borlänges reningsverk. För den nödvändiga överföringskapaciteten krävs att förutom ledningar också att ett antal pumpstationer anläggs på de olika delsträckorna.

Avloppsreningsverken i Arkhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi ersätts med pumpstationer som placeras intill dessa verk för att inte behöva bygga om ledningsnäten uppströms reningsverken. Från Arkhyttan finns möjlighet att lägga en ledning genom sjön Hyen, 2,5 km sjöledning av totalt cirka 5,5 km till Uppbo. Från Fäggeby läggs tryckledning tvärs över älven och ansluter till ledningen från Arkhyttan. Gemensam ledning förläggs sedan västerut mot Stora Skedvi, cirka 5 km. På sträckan från Uppbo kan samförläggning ske med förnyelse av dricksvattenledning för att förse Uppbo och Fäggeby med vatten från ledningsnätet i Stora Skedvi. Eftersom det finns ett stort behov av att förbättra vattenförsörjningen till Arkhyttan kan samförläggning ske med en ny dricksvattenledning på sträckan mellan Uppbo och Arkhyttan.

I Stora Skedvi pumpas vattnet vidare i en ny tryckledning till Solvarbo via Södersätra, cirka 6 km.

Vid Säters avloppsreningsverk behöver en ny avloppspumpstation byggas som trycker avloppsvattnet mot Solvarbo. Från denna nya pumpstation måste en överföringsledning till Solvarbo byggas. Ledningen kommer att korsa Ljusterån och Säterdalens naturreservat. Efter passage av naturreservatet kan ledningen sannolikt till stora delar förläggas genom styrd borrning vidare norrut till Solvarbo reningsverk. Ledningssträckan mellan Säters ARV och Solvarbo blir cirka 7,5 km.

Från en ny pumpstation i Solvarbo läggs en ledning i huvudsak över flack åkermark till Gustafs/Enbacka, en sträcka på cirka 5 km. Vidare från Gustafs till Borlänges avloppsreningsverk förläggs en överföringsledning i huvudsak längs befintlig kraftledningsgata norrut och följer ledningsstråket för planerad ledning mellan Gustafs avloppsreningsverk och Fagersta By avloppsreningsverk. Detta är en sträcka på cirka 9,5 km.

En preliminär systemutformning framgår av Figur 8.

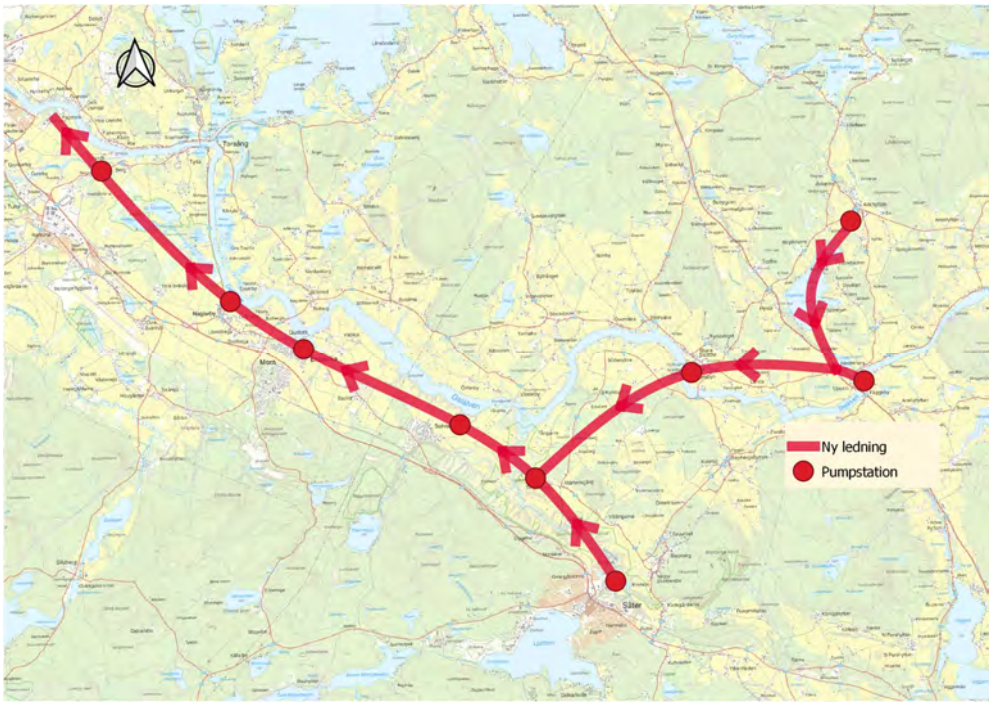

Figur 8. Översiktskarta alternativ 2 – Överförings till Borlänge.

Vid Borlänges avloppsreningsverk i Fagersta By kommer utbyggnad att behöva ske av samtliga reningssteg. Bassängvolymer, kanaler och ledningar behöver anpassas för att hydrauliskt kunna ta emot hela flödet.

9.2.3 Tillstånd och miljöaspekter

För anläggande av överföringsledningar enligt detta alternativ kommer anmälan om vattenverksamhet enligt 11 Kap miljöbalken att behöva göras för korsning av ett flertal vattenförekomster av varierande storlek och känslighet. Av störst betydelse Ljusterån och Tunaån.

Särskilt känsliga är korsningar av Ljusterån och Säterdalens naturreservat och för vilka särskild dispens måste sökas. I detta alternativ måste naturreservatet korsas 2 gånger med ledning av relativt sett stor dimension.

Vidare behöver hela arbetet med överföringsledningar anmälas till samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken.

Anläggande av ledningar kommer att påverka relativt stora områden med värdefull jordbruksmark.

Stora delar av ledningssträckningen och pumpstationer med bräddutlopp kommer att ligga inom eller i närhet till vattenskyddsområde för Säters huvudvattentäkter i Uggelbo och Solvarbo.

Ansökan om bygglov och strandskyddsdispens måste lämnas in för att anlägga nya pumpstationer.

Ett helt nytt miljötillstånd kommer att behöva sökas för Borlänge avloppsreningsverk med strängare utsläppskrav som följd.

9.2.4 Risker

En överföringsledning med det samlade avloppsvattenflödet från hela Säter på en total sträcka av nästan 2 mil innebär att ett driftavbrott kan få stora konsekvenser då inget annat alternativ för behandling av kommunens avloppsvatten finns. Eventuella läckor och bräddningar på sträckan mellan Säter och Borlänge riskerar att förorena grundvattenförekomster av mycket stor betydelse för samhällets vattenförsörjning.

Beroende på att ledningen måste korsa Ljusteråns ravin med mycket branta slänter kan ledningen riskera att skadas vid jordras.

Med en lång överföringsledning finns också risk för sabotage av såväl ledning som pumpstationer.

Elavbrott vid en av pumpstationerna kan få stora konsekvenser då det direkt påverkar möjligheterna att ta hand om avloppsvattnet från större delen av kommunen.

En risk är också att kommunen inte har egen rådighet över beslut kring investeringar mm.

9.2.5 Behov av kompletterande utredningar

För genomförande av detta alternativ kommer inledningsvis ett antal kompletterande utredningar enligt följande att behöva göras:

- Kompletterande utredningar kring föroreningshalter och mängder till underlag för bedömning av vidare åtgärder vid Borlänge avloppsreningsverk.
- Omfattande studier och utredningar i samverkan med Borlänge Energi av kapacitetsökning och övriga anpassningar som behövs vid Borlänge Energis avloppsreningsverk.
- Utredningar av administrativa och avtalsmässiga förhållanden mellan Säters kommun och Borlänge Energi.
- Utredningar för att säkerställa nuvarande och framtida flöden för att få fram ett tillförlitligt dimensioneringsunderlag.
- Förstudie/förprojektering för lokalisering av ledningar och pumpstationer för hela överföringssystemet.

9.2.6 Anläggnings- och driftkostnader

En grov bedömning av anläggningskostnad och samlad driftkostnad för överföring av allt avlopp till Borlänge med ombyggnad och ledningssystem framgår av Tabell 13 nedan.

Tabell 13. Sammanställning av anläggnings- och driftkostnader för alternativ 2.

Anläggning	Upprustning/kompletteringar	Kostnad	Driftkostn
Borlänge ARV	Inkluderar alla ombyggnader och anpassningar vid Borlänge ARV även bygg. Denna kostnad räknas i utvärderingen om till driftkostnad för Säter.	22 Mkr	1400 kkr/år
Ledningar	Markarbeten och överföringsledningar med pumpstationer.	182 Mkr	
	Summa anläggningskostnad	204 Mkr	
	Byggherrekostnad 15%	30,6 Mkr	
	Oförutsett 10%	23,5 Mkr	
	SUMMA	258 Mkr	ca 1,4 Mkr/år

Driftkostnaden avser behandlingskostnad vid Borlänge Energis ARV och drift för pumpstationer.

9.3 Alternativ 3. Överföring till Hedemora, Brunna ARV

9.3.1 Möjlig kapacitet och naturgivna förutsättningar

För överföring av spillvatten från Säter till Hedemora Energis avloppsreningsverk i Brunna krävs ett nytt ledningssystem med tillhörande pumpstationer som har tillräcklig kapacitet för det samlade flödet från Arkhyttan, Fäggeby, Stora Skedvi, Säter och Solvarbo.

Hedemoras avloppsreningsverk har på långt när inte kapacitet, varken hydrauliskt eller belastningsmässigt, att ta emot avloppsvatten från Säter. I princip skulle detta alternativ kräva en fördubbling av kapaciteten vid Brunna avloppsreningsverk. För detta alternativ kommer det högst sannolikt krävas att ett nytt gemensamt avloppsreningsverk byggs.

Området mellan Säter och Hedemora präglas närmast Säter av ravinlandskapet kring Säterdalen/Ljusterån. Från södra delen av Säter och i riktning mot Hedemora är landskapet uppdelat i två delar av riksväg 70. Norra sidan utgörs av kuperad skogsmark och södra sidan av flackare jordbruksmark. Närmare Hedemora är förhållandet det omvända. Den mer kuperade skogsmarken i området mellan Säter

och Hedemora utgörs av den centrala delen av Badelundaåsen som i höjd med Västerby och Viggesnäs sammanstrålar med Svärdsjöåsen.

Från norr om Hedemora och söderut till Brunna avloppsreningsverk består marken av flack jordbruksmark och som närmast reningsverket är mycket låglänt intill våtmarksområdena kring Håvran.

9.3.2 Tekniska förutsättningar och utformning

Flödet från Solvarbo, Arkhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi samlas via överföringsledningar till Säter och då till en ny avloppspumpstation strax söder om Säter och till vilken även avloppsvattnet från Säters avloppsreningsverk ansluts. Därifrån anläggs en tryckspillvattenledning söderut mot Hedemora. Ledningen kommer att behöva korsa både järnvägen och riksväg 70 på två ställen. På sträckan söderut cirka 1,5 mil mot Hedemora anläggs 3 st pumpstationer. Den sista sträckan på cirka 1,5 km anläggs som självfallsledning ner mot Brunna avloppsreningsverk.

Avloppsreningsverken i Arkhyttan, Fäggeby och Stora Skedvi ersätts med pumpstationer som placeras intill dessa verk för att inte behöva bygga om ledningsnäten uppströms reningsverken. Från Arkhyttan finns möjlighet att lägga en ledning genom sjön Hyen, 2,5 km sjöledning av totalt cirka 5,5 km till Uppbo. Från Fäggeby läggs tryckledning tvärs över älven och ansluter till ledningen från Arkhyttan. Gemensam ledning förläggs sedan västerut mot Stora Skedvi, cirka 5 km. På sträckan från Uppbo kan samförläggning ske med ny dricksvattenledning som planeras för att förse Uppbo och Fäggeby med vatten från ledningsnätet i Stora Skedvi.

I Stora Skedvi pumpas vattnet vidare i en ny tryckledning till Säter via Bispberg, cirka 6 km.

I Solvarbo anläggs en pumpstation som trycker vattnet i en ledning mot Säter och korsar Ljusterån och Säterdalens naturreservat och sedan ansluter till ledningen från Säters avloppsreningsverk vidare mot Hedemora. Ledningssträckan mellan Solvarbo och till anslutning till den gemensamma ledningen mot Hedemora, är cirka 8 km och kan sannolikt till stor del förläggas med styrd borrning

En preliminär systemutformning framgår av Figur 9 nedan.

Figur 9. Översiktskarta alternativ 3 – Överföring till Hedemora.

9.3.3 Tillstånd och miljöaspekter

För anläggande av överföringsledningar enligt detta alternativ kommer anmälan om vattenverksamhet enligt 11 Kap miljöbalken behöva göras för korsning av ett flertal vattenförekomster av varierande storlek och känslighet.

Särskilt känsliga är korsningar av Ljusterån och Säterdalens naturreservat, för vilkea särskild dispens måste sökas. Detta avser ledning på sträckan från Solvarbo till Säter.

Vidare behöver hela arbetet med överföringsledningar anmälas till samråd enligt 12 kap 6 § Miljöbalken.

Anläggande av ledningar kommer att påverka relativt stora områden med värdefull jordbruksmark.

Stora delar av ledningssträckningen kommer att gå inom eller i nära anslutning till vattenskyddsområde för Hedemoras vattentäkter. Ett särskilt känsligt område är vid Viggesnäs där Svärdsjöåsen går ihop med Badelundaåsen och som ligger nära Viggesnäs vattentäkt. Schaktning inom det området kan medföra att ansökan om dispens från skyddsbestämmelserna måste sökas.

Ansökan bygglov och strandskyddsdispens måste lämnas in för att anlägga nya pumpstationer.

För detta alternativ kommer tillstånd att behöva sökas hos Trafikverket för korsning av både riksväg och järnväg på ett flertal platser.

9.3.4 Risker

En överföringsledning med det samlade avloppsvattenflödet från hela Säter på en total sträcka av nästan 2 mil innebär att ett driftavbrott kan få stora konsekvenser då inget annat alternativ för behandling av kommunens avloppsvatten finns. Eventuella läckor och bräddningar på sträckan mellan Säter och Hedemora riskerar att förorena grundvattenförekomster av mycket stor betydelse för samhällets vattenförsörjning.

Beroende på att ledningen måste korsa Ljusteråns ravin med mycket branta slänter kan ledningen riskera att skadas vid jordras.

Med en lång överföringsledning finns också risk för sabotage av såväl ledning som pumpstationer.

Elavbrott vid en av pumpstationerna kan orsaka stora konsekvenser då det direkt påverkar möjligheterna att ta hand om avloppsvattnet från större delen av kommunen.

9.3.5 Behov av kompletterande utredningar

För genomförande av detta alternativ kommer inledningsvis ett antal kompletterande utredningar enligt följande att behöva göras:

- Kompletterande utredningar kring föroreningshalter och mängder till underlag för bedömning av dimension för nytt gemensamt avloppsreningsverk vid Brunna, Hedemora.
- Omfattande studier och utredningar i samverkan med Hedemora Energi för lokalisering och utformning av nytt gemensamt avloppsreningsverk.
- Utredningar av administrativa och avtalsmässiga förhållanden mellan Säters kommun och Hedemora Energi.
- Utredningar för att säkerställa nuvarande och framtida flöden för att få fram ett tillförlitligt dimensioneringsunderlag.
- Förstudie/förprojektering för lokalisering av ledningar och pumpstationer för hela överföringssystemet.

9.3.6 Anläggnings- och driftkostnader

En grov bedömning av anläggningskostnad och samlad driftkostnad för överföring av allt avlopp till Hedemora med ombyggnad och ledningssystem framgår av Tabell 14.

Tabell 14. Sammanställning anläggnings- och driftkostnader för alternativ 3.

Anläggning	Upprustning/kompletteringar	Kostnad	Driftkostn
Hedemora ARV	Inkluderar alla ombyggnader och anpassningar vid Hedemora ARV även bygg. Denna kostnad räknas i utvärderingen om till driftkostnad för Säter.	25 Mkr	1700 kkr/år
Ledningar	Markarbeten och överföringsledningar med pumpstationer.	228 Mkr	
	Summa anläggningskostnad	253 Mkr	
	Byggherrekostnad 15%	38 Mkr	
	Oförutsett 10%	29,1 Mkr	
	SUMMA	320 Mkr	ca 1,7 Mkr/år

Driftkostnaden avser behandlingskostnad vid Hedemora Energis reningsverk och drift för pumpstationer.

10 Värdering av alternativ

Grundläggande data för värderingen utgår från den specialistkunskap gällande tekniska lösningar, genomförbarhet, miljöpåverkan och tillståndsfrågor, tidsåtgång, drift och underhållsbehov, ekonomi som projektgruppen samlat står för.

I Tabell 15 redovisas värdering av alternativen och som gjorts i samverkan mellan konsult och tjänstemän inom samhällsbyggnadssektorn.

Tabell 15. Värderingstabell för sammanställning vägvalsalternativ.

Värdering	0-Alt (bef verk)	Alt 1 (Nytt verk)	Alt 2 (Blge)	Alt 3 (Hedemora)
Teknik	0	+++	++	+
Miljö- och resurshushållning	0	+++	+++	+
Tillståndshantering	0	+	++	-
Lokalisering	0	+++	++	+
Resiliens	0	+++	+	+
Drift och skötsel	0	++	+++	+++
Tidsaspekter	0	+	-	--
Ekonomi	0	+	0	--
Bedömd total investeringskostnad (Mkr)	214	191	258	320
Bedömd total kapitalkostnad (Mkr/år)	10,4	10	8,8	13,1
Bedömd driftkostnad (Mkr/år)	2,1	1,3	3,5	1,7
Årlig kostnad kapital+drift (Mkr/år)	12,5	11,3	12,3	14,8
Sammanfattning	0	16+	12+	2+

Sammantaget värderas alternativ 1 som mest fördelaktigt och är det alternativ som förordas till beslut.

Kommentarer och motiv till värderingen

Teknik:	Ett nytt reningsverk på en väl anpassad plats ger en hög grad av flexibilitet och möjlighet att komplettera med ytterligare reningssteg. Teknik kan också väljas utifrån de lokala behoven. Alla alternativen är bättre än nollalternativet i detta avseende. Ett eget reningsverk kan anpassas bättre till gällande teknik än ombyggnad av befintligt verk i en annan aktörs anläggning. Därav värderas alternativ 1 högre än övriga.
Miljö-och resurshushållning:	Behandling vid ett större verk ger en effektivare rening. Avledning till en större recipient ger förhållandevis mindre påverkan. Dock används en relativt betydligt större mängd elenergi för att flytta obehandlat avloppsvatten. Ett nytt avloppsreningsverk kan designas för att minimera energiförbrukning genom att nyttja självfall genom verket. Tillvaratagande av energiinnehållet i slammet kan i alla alternativen nyttjas betydligt bättre än i nollalternativet. Ett lokalt tillvaratagande av näringsämnen och mull i slammet har betydligt bättre förutsättningar i alternativ 1. Då det är osäkert vilket läge, hur mycket resurser och vilken reningseffektivitet som kommer att uppnås vid ett reningsverk i Hedemora bedöms detta alternativ som totalt sett sämre än alternativ 1 och 2. Alternativ 1 och 2 bedöms som sinsemellan likvärdiga i detta avseende.
Tillståndshantering:	Ett nytt avloppsreningsverk, alternativ 1, och som lokaliseras på ett bra sätt innebär ett förhållandevis enklare förfarande med en tillståndsansökan än för att ansöka om en kraftig utökning eller till och med ett nytt reningsverk i Hedemora. Utsläppspunkten i Hedemora ligger i Hovranområdet som är en potentiellt känsligare del av Dalälven. Alternativ 2 kan möjligen innebära ett för Säter enklare förfarande vad gäller nytt miljötillstånd. Vid Borlänge Energis avloppsreningsverk finns outnyttjad mark inom befintligt reningsverksområde. Tillståndshanteringen bedöms därför vara något enklare för alternativ 2 än för alternativ 1, som i sin tur bedöms vara något enklare än för alternativ 3. Samtliga alternativ bedöms vara betydligt enklare att vad gäller nytt miljötillstånd än nollalternativet.

Lokalisering:	Att anlägga ett nytt avloppsreningsverk som kan lokaliseras på ett optimalt sätt med avseende på markanvändning, bebyggelse, natur- och kulturmiljöintressen mm, är ur ett samhällsperspektiv betydligt bättre än nollalternativet. Med tanke på läget på de befintliga avloppsreningsverken i Borlänge och Hedemora bedöms alternativ 1 som något bättre än både alternativ 2 och 3. Båda dessa verk har nackdelar med nuvarande placering, exempelvis närhet till bostadsbebyggelse i Borlänge, och transporter/logistik och förutsättningar för utloppsledning i Hedemora. Markåtkomst för ett nytt verk kan vara en utmaning men bedöms inte som avsevärt svårare än för att anlägga de långa överföringsledningarna.
Resiliens:	Ett nytt avloppsreningsverk ger stora möjligheter att utforma för en säker drift. Självfall genom verket ger större säkerhet vid till exempel strömavbrott. Långa överföringsledningar utgör i sig en risk. Ett driftavbrott på ledningssträckan kan få stora konsekvenser. Alla alternativen bedöms ge ett mer robust system än nollalternativet och alternativ 1 är totalt sett ett väsentligt motståndskraftigare system än övriga alternativ.
Drift- och skötsel:	Ett nytt avloppsreningsverk kan anpassas för att skapa en så god arbetsmiljö som möjligt och utföras med en högre grad av automatisering jämfört med nollalternativet. Avvecklingen av de mindre verken i samtliga alternativ medför ett mindre skötselbehov och enklare drift. Alternativ 2 och alternativ 3 innebär att Säters kommuns driftorganisation skulle få en något lägre belastning. Därför bedöms dessa alternativ vara något bättre än alternativ 1.
Tidsaspekter:	Nollalternativet kommer medföra dels ett omfattande utrednings- och projekteringsskede och dels en tidskrävande tillståndsprocess. Med alternativ 1 kan planering- och utredning/projektering ske etappvis samtidigt som avloppshanteringen i befintliga verk är i full drift. Det är dessutom förhållandevis enklare, både med projektering och tillståndsansökan för ett nytt verk på en väl vald plats, än om- och eller tillbyggnad av ett befintligt verk. Alternativ 2 innebär att projektet måste inledas med en tid för förankring och upprättande av avtal med Borlänge Energi. Vidare är Säters tidplan då helt beroende av hur arbetet prioriteras inom

	Borlänge Energi. Säters kommun kan då inte gå snabbare fram än vad som blir möjligt för tillståndsansökan, utredning och projektering av åtgärder vid Borlänges avloppsreningsverk. Säters kommun kommer därmed inte heller ha rådighet över hela tidplanen och måste anpassa utredning och projektering av överföringsledningar till detta. Samma sak gäller för överföring till Hedemora men där kommer sannolikt både utredning och tillståndsprocess för ombyggnad/nytt verk att behövas. Sammantaget bedöms därför alternativ 1 som bättre än nollalternativet och de båda andra alternativen som sämre.
Ekonomi:	Med hänsyn till totalekonomin för VA-kollektivet är alternativ 1 det mest fördelaktiga och alternativ 2 i det närmaste neutralt jämfört med nollalternativet emedan alternativ 3 är det minst fördelaktiga.

11 Förordat alternativ

Alternativ 1 innebär att ett nytt centralt placerat avloppsreningsverk anläggs och som kommer att ta hand om avloppsvatten från Säter, Solvarbo, Stora Skedvi, Arkhyttan och Fäggeby.

Ett nytt avloppsreningsverk kan planeras för ett långtgående omhändertagande av avloppsvattnets innehåll av energi, näringsämnen och mullämnen. Det avskilda slammet kan rötas för produktion av biogas som kan förbrännas i gaspanna för uppvärmning av reningsverket och via gasmotor för produktion av el. Efter avvattning av det rötade slammet skulle det kunna användas helt lokalt för spridning på åkermark. På så sätt kommer det till nytta för återföring av näringsämnen och bidrar till ökad mullhalt.

Då området utgörs av en aktiv jordbruksbygd bör en samlokalisering kunna ske med en anläggning för framställning av biogas ur flytgödsel och för gemensam drift av gaspanna och generering av el via gasmotor.

Utformning av det nya verket kan optimeras för att takytor ska kunna förses med solelanläggning för verkets egen försörjning och för leverans av överskott till elnätet.

Med utformning av verket i övrigt på sådant sätt att energianvändningen minimeras, kommer det nya verket i stället bli till ett resursverk och som starkt bidrar till det omgivande samhället.

Genom väl disponerade ytor och planering skulle även exempelvis en återvinningscentral kunna samlokaliseras och därmed än mer bidra till en minskad resursförbrukning i samhället.

Av Figur 10 presenteras ett exempel på översiktlig layout för ett nytt resursverk.

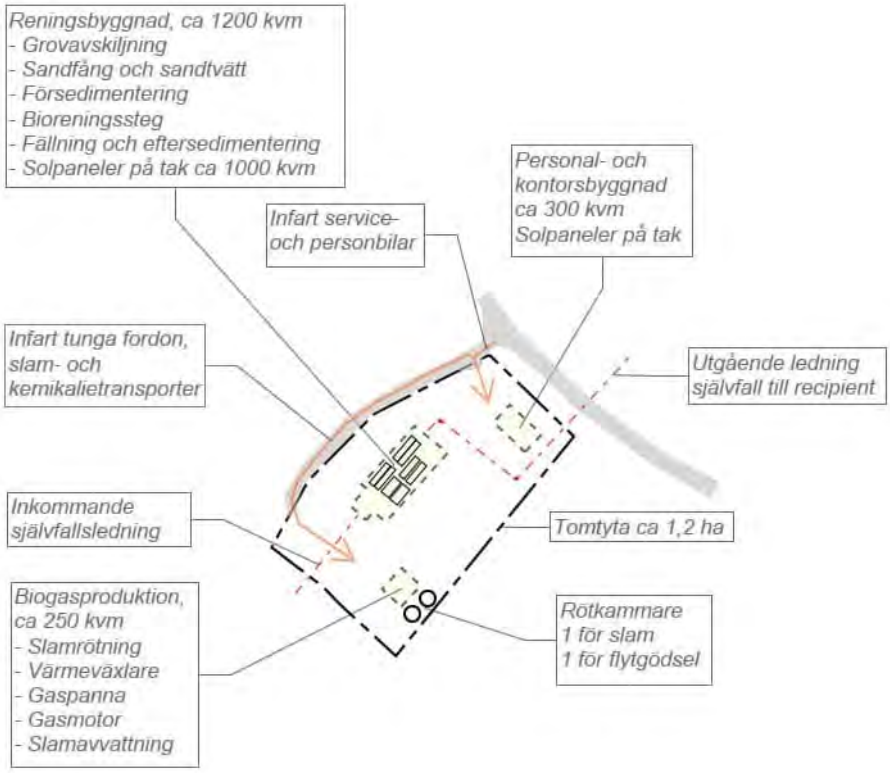

Figur 10. Översiktligt exempel på layout för ett nytt resursverk i Säters kommun. Alternativ 1.

En vision för ett nytt resursverk i Säter kan illustreras av Figur 11.

SÄTERS KOMMUN

2027

NYTT Resursverk I SÄTER

Framtiden

Säters kommun har satsat på ett nytt resursverk som utöver solinstrålning tar tillvara på energi- och näringsinnehåll i samhällets avloppsvatten.

Verket som ligger vackert integrerat i jordbruks-landskapet är i det närmaste självförsörjande på energi. Där vi står utanför och hör fågelkvittret och skådar ut över det sommargrönskande landskapet är det svårt att tro att det samtidigt innanför väggarna på de estetiskt tilltalande byggnaderna renas avloppsvatten från större delen av kommunen. Slammet i avloppet rötas jämte flyt-gödsel från gårdarna i trakten. Mull och näring förs tillbaka till markerna omkring. El från solceller och gasmotorn sparar stora pengar åt VA-kollektivet.

Figur 11. Visionsutkast för ett tänkt framtida resursverk i Säters kommun. Fingerad artikel.

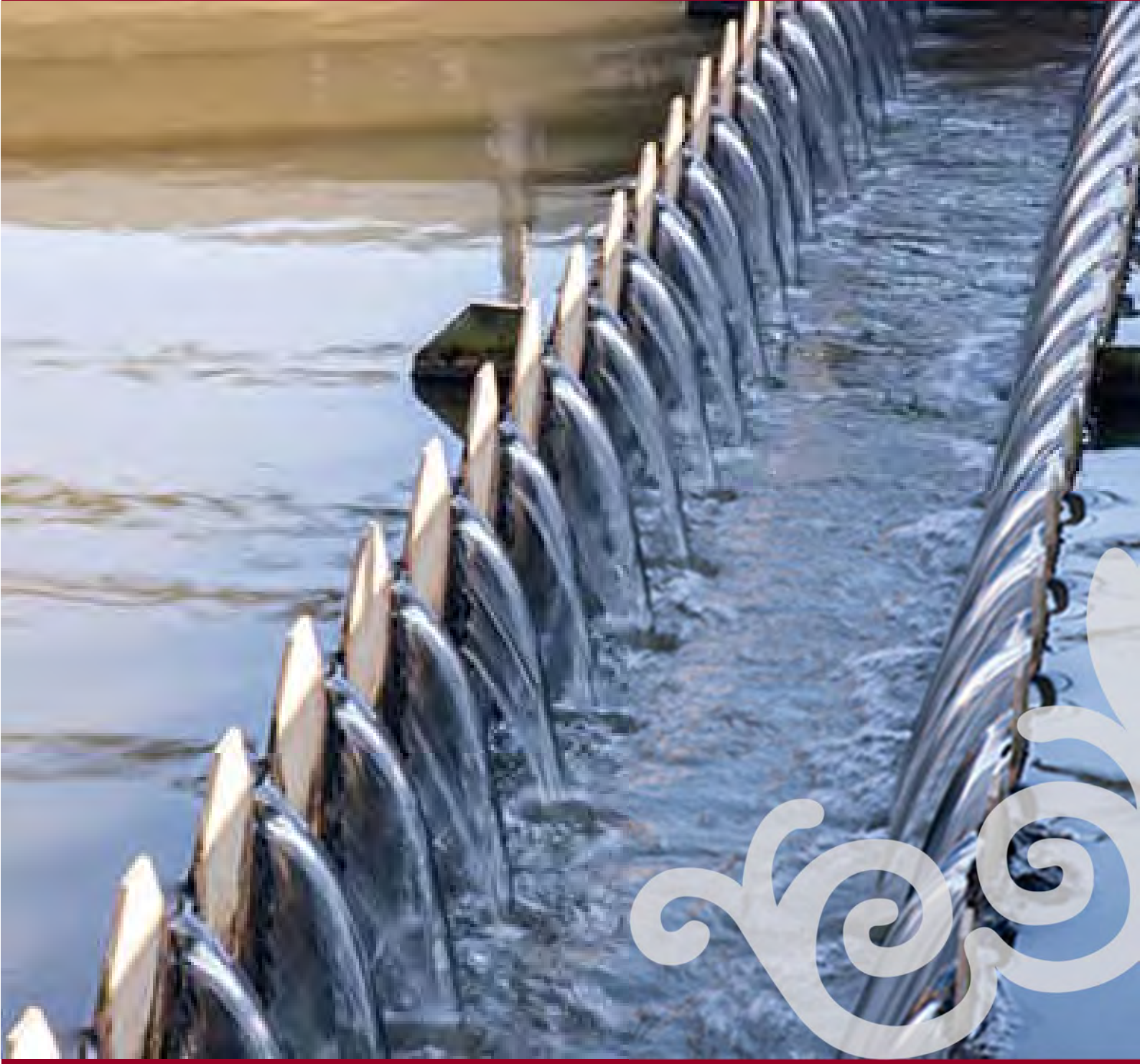

2023-03-30

Vägvalsutredning Säters ARV

Bilaga 1 – Sammanfattning Workshop

SÄTERS KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNADSSEKTORN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Vägvalsutredning Säters ARV, Bilaga 1 – Sammanfattning Workshop		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
		SBN2022/0274

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 4

2 Mål och syfte 4

3 Förutsättningar och metodik 4

4 Förslag från arbetsgrupperna 5

5 Sammanfattande diskussion 6

1 Inledning

Som inledning till arbetet med att ta fram ett beslutsunderlag för Säters framtida avloppshantering ordnades en workshop med tjänstemän och driftpersonal inom Samhällsbyggnadssektorn.

Workshopen hölls mellan kl 9-12 i Säters kommunhus den 2022-09-21.

2 Mål och syfte

Målet med workshopen var att ta fram ett antal huvudalternativ (max 4-6 st) för arbetsgruppen att arbeta vidare med och skala ner till 3-4 utredningsalternativ för senare presentation och värdering av styrgruppen.

Syftet med workshopen var:

- Att beskriva och förmedla förutsättningar för Säters avloppsreningsverk för en bredare grupp inom kommunen
- Att tillsammans med en bredare kompetens och grupp inom Säters kommun fånga upp alternativ för den framtid avloppsreningen i Säters tätortsdelar
- Att ge förutsättningar för en väl förankrad utredning gällande det vägval som senare ska tas för hantering av avloppsvatten från Säters tätortsdelar

3 Förutsättningar och metodik

Vid en inledande presentation fick deltagarna mål och syftet presenterat för sig. Några grundläggande förutsättningar i form av utformning och funktion på nuvarande system presenterades på en övergripande nivå.

Deltagarna delades in i 4 st arbetsgrupper som fick med sig översiktskartor över nuvarande avloppssystem inom det aktuella området. Uppgiften för arbetsgrupperna var att ta fram alla tänkbara förslag på hur ett framtida avloppssystem för Säters kommun skulle kunna utformas på en övergripande nivå.

Efter detta grupparbete presenterade varje grupp sina förslag och ideér. Avslutningsvis hölls en gemensam diskussion kring respektive förslag.

4 Förslag från arbetsgrupperna

Från arbetsgrupperna kom följande förslag:

Nytt avloppsreningsverk i Säter

Flera av arbetsgrupperna lade fram förslag på att bygga ett nytt reningsverk i Säter och att i detta fall de mindre verken läggs ner och via överföringsledningar ansluts till det nya reningsverket. De varianter på nytt avloppsreningsverk i Säter som presenterade från de olika grupperna var:

- Centralt placerat verk i området mellan Säter och Dalälven i höjd med Stora Skedvi.
- Nytt reningsverk väster om samhället och i anslutning till återvinningscentralen.
- Nytt reningsverk sydost om Säter och för möjlig samlokalisering med potentiellt nytt värmeverk.

Diskussion och motiv för centralt placerat eget verk kan sammanfattas i nedanstående punkter.

- Möjliggör utveckling i hela kommunen.
- Central punkt för behandling => relativt korta ledningslängder.
- God beredskap med eget reningsverk.
- Goda möjligheter att ta tillvara på resurser, slam och energi inom kommunen.
- Kan samordnas med gc-väg och med fler verksamheter , ex rötning och återvinningscentral i östra kommundelen.
- Stor egen investering i behandlingsanläggning med lokaliseringsutredning och tillståndsansökan.
- Möjliggör samverkan med Hedemora Energi för Långshyttan och Dala-Husby.

Överföring av avloppsvatten till grannkommun

Alla grupper hade diskuterat och kommit fram till förslag på alternativ för att föra över avloppsvatten till någon av grannkommunerna enligt följande:

- Överföring av avloppsvatten till Borlänge Energi:s reningsverk i Fagersta by.
- Överföring av avloppsvatten till Hedemora Energis reningsverk i Brunna.
- Överförings av avloppsvatten från delar till Borlänge Energi:s reningsverk i Fagersta by och andra delar till Hedemora Energi:s reningsverk i Brunna.

Diskussion och motiv kring överföring mot Borlänge kan sammanfattas i nedanstående punkter.

- Inga egna avloppsreningsanläggningar.
- Stor investering i ledningar.
- Administrativ och organisatorisk samverkan med Borlänge Energi.
- Ekonomisk insats för utbyggnad och tillståndsansökan för Fagersta By. avloppsreningsverk.
- Slam som resurs kan ej hanteras inom kommunen.

Diskussion och motiv kring överföring mot Borlänge kan sammanfattas i nedanstående punkter.

- Inga egna avloppsreningsanläggningar.
- Stor investering i ledningar.
- Administrativ och organisatorisk samverkan med Hedmora Energi.
- Stor ekonomisk och ev. organisatorisk insats för utbyggnad och tillståndsansökan för Brunna avloppsreningsverk.
- Slam som resurs kan ej hanteras inom kommunen.

5 Sammanfattande diskussion

Den gemensamma avslutande diskussionen vid workshopen kan sammanfattas enligt nedanstående punkter.

- Alternativet med utökning och ny tillståndsansökan för Säters ARV på nuvarande anläggning bedöms ej som möjlig.
- Nytt avloppsreningsverk i kommunen versus överföring till grannkommunerna bör beaktas utifrån risker och beredskapsperspektiv.
- Samordningsvinster för vattenförsörjning bör beaktas vid val av alternativ.
- Samordning bör även ske med annan önskvärd infrastruktur till exempel gc/väg mot Bisbergshyttan/St Skedvi och Fjärrvärmeverk Hedemora Energi.
- Slamfrågan och tillvaratagande på energi och näringsämnen inom kommunen bör beaktas vid val av alternativ.
- Hänsyn ska tas till såväl investerings- som driftkostnader för det framtida systemet.
- Möjlighet att ha kvar viss funktion vid nuvarande verk, exempelvis grovrening/utjämning.
- Transporter och logistik bör beaktas vid val av alternativ

Uppdrag
Vägvalsutredning Säters ARV

Uppdragsnummer
31122

Beställare
Säters kommun

Status
Bilaga 2

Datum
2023-03-28

Bilaga 1
Vägvalsutredning Säters ARV

Nulägesanalys – Underlag till avsnitt 7 i huvudrapport

Uppdragsledare: Anders Karlsson
Upprättad av: Anders Karlsson
Granskad av: Anders Selmer

akvaprojekt
VA-SYSTEMVETAREN

Innehållsförteckning

1. Nulägesanalys 1
1.1. Säters avloppsreningsverk 2
1.1.1. Solvarbo ARV 6
1.1.2. Stora Skedvi ARV 8
1.1.3. Arkhyttan ARV 12
1.1.4. Fäggeby ARV 14

1. Nulägesanalys

Denna rapport är en del av det arbete som gjorts inom ramen för en vägvalsstudie för Säters framtida avloppsvattenhantering och utgör en bilaga till huvudrapporten. Vissa delar i föreliggande bilaga finns också i huvudrapporten varför det för den som läser huvudrapporten får stå ut med den upprepning det i så fall medför vid läsning av denna bilaga.

Nedan beskrivs nuvarande situation vid respektive avloppsreningsverk. Undantaget är Gustafs ARV som förutsätts ska komma att pumpas till Borlänges avloppsreningsverk i Fagersta by. Avloppsreningsverkens lokalisering framgår av Figur 1.

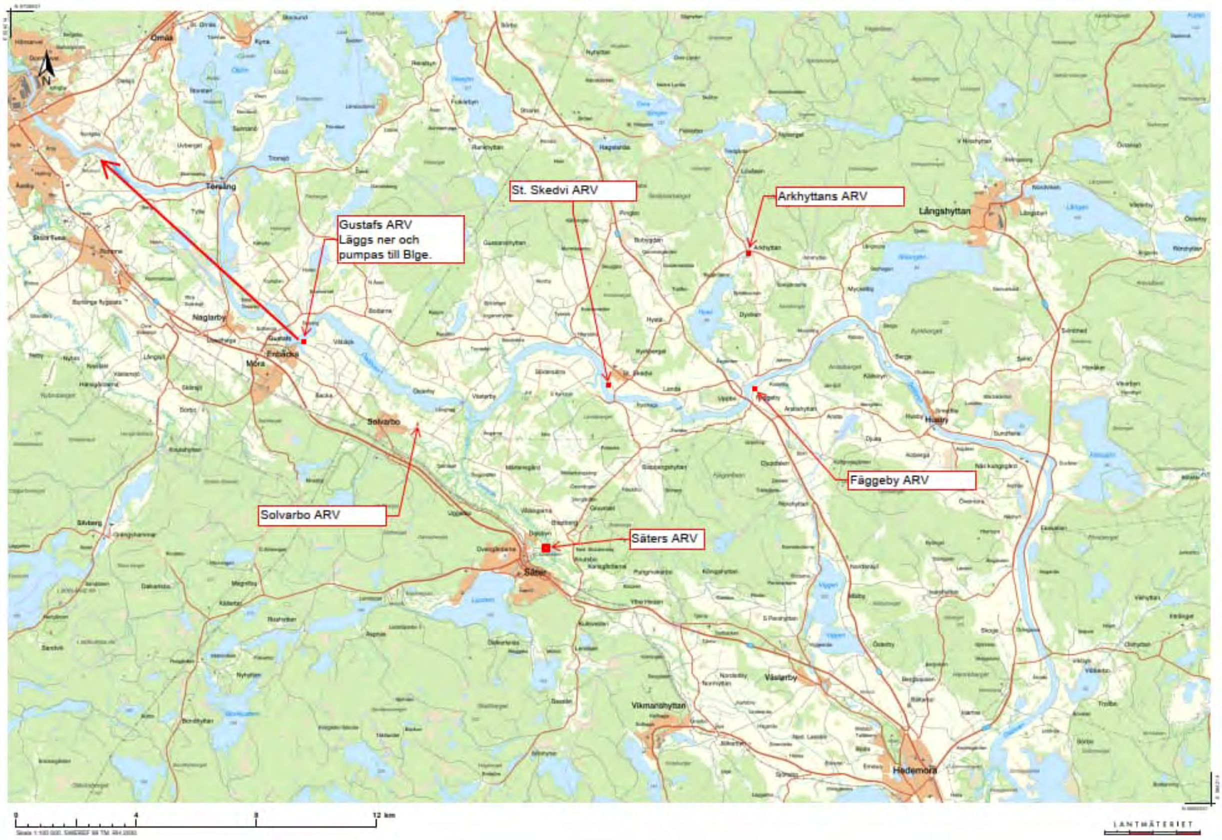

Figur 1. Översikt placering av avloppsreningsverken i Säters kommun.

1.1. Säters avloppsreningsverk

Säters avloppsreningsverk är beläget öster om tätorten alldeles invid Ljusterån. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Säters tätort, Bispberg samt Bispbergshyttan. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk samt kemisk rening. Slam som produceras vid reningen av avloppsvattnet behandlas genom förtjockning och avvattning. Vid verket tas också slam externt slam emot från enskilda avlopp och från avloppsreningsverken i Stora Skedvi, Arkhyttan, Fäggeby, Solvarbo, Gustafs och Ulvshyttan.

Tillstånd och dimensionering

Gällande tillstånd för Säter ARV är beslutat av Länsstyrelsen i Dalarnas län 1992-05-08. I Fel! Hittar inte referenskälla. presenteras dimensionerande data och utsläppsvillkor.

Tabell 1. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Säter ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
8 000 pe	3 500 m^3/d 180 m^3/h	600 kg BOD_7/d 32 kg tot-P/d	15 mg/l BOD_7, 19 ton BOD_7 (gränsvärde, kalenderår) 0,5 mg/l tot-P, 0,5 ton tot-P (gränsvärde, kalenderår) 15 mg/l BOD_7, 4,75 ton BOD_7 (riktvärde, kalenderkvartal) 0,5 mg/l tot-P, 125 ton tot-P (riktvärde, kalenderkvartal)

Processbeskrivning

Inkommande avloppsvatten rinner via en självfallsledning till reningsverkets inloppsbrunn. Brunnen är försedd med bräddmöjlighet (<4 Qdim) samt en lucka för förbiledning av verket. Från inloppsbrunnen leds avloppsvattnet till två parallella rensgaller. Renset förs med skruv via renstvätt till avfallskärl. Till grovrensbyggnaden tillförs även rens från kommunens övriga avloppsreningsverk för renstvätt. Externslam från enskilda avlopp leds till ett separat rensgaller, varifrån det grovrenade externslammet leds till en utjämningsbassäng. Efter rensgallren finns det en bräddmöjlighet.

Efter rensgallren leds avloppsvattnet till ett luftat sandfång. Avskild sand tas upp med slamtankbil. Möjlighet finns även att med mammutpump samla sanden till en brunn varifrån slamtankbilen hämtar. Den kemiska reningen sker med simultanfällning genom att järnsulfat doseras i utloppet från sandfånget. Från sandfånget förs avloppsvattnet till luftningsbassängerna. Producerat slam i luftningsbassängerna avskiljs i två parallella sedimenteringsbassänger. Efter sedimenteringsbassängerna leds avloppsvattnet till ett skivfilter med möjlighet till kompletterande kemikalie- eller polymerdosering innan det flödesmäts och avleds via utloppsledning till recipienten Ljusterån som mynnar i Dalälven.

Uttaget av överskottsslam sker intermittent och styrs av slamhalten i de två luftningsbassängerna. Slammet förtjockas med hjälp av polymer i en gravimetrisk förtjockare. Avvattning sker sedan i en centrifug med tillsats av polymer. Rejektvatten från förtjockare och centrifug avleds till en pumpstation, varifrån rejektvattnet pumpas till inloppsrännan uppströms luftningsbassängerna.

Avvattnat slam lagras på slamplatta innan borttransport. För att kunna hantera slammet vid lastning och borttransport blandas träflis in i slammet. För borttransport lastas slammet med hjullastare till flakbil.

Aktuell belastning och reningsresultat

2021 var cirka 5 800 personer anslutna till Säter ARV. Belastningen motsvarade 3 619 pe utifrån en specifik belastning om 70 g/pe/d. Se tabell 2 nedan för belastning och flöden 2019–2021.

Tabell 2. Belastning och flöden för Säter ARV 2019–2021.

År	**Belastning**	**Flöde**		**Brädd**
	pe	m^3/år	l/pe/d	m^3/år
2019	3 026	910 818	825	5 196
2020	3 271	767 151	643	6 609
2021	3 246	771 139	651	15 557

Se

Tabell 3 nedan för belastning och reningsresultat för Säter ARV 2019–2021. Observera att värdena inte inkluderar bräddat avloppsvatten vid anläggningen.

Tabell 3. Belastning och reningsresultat för Säter ARV 2019–2021.

År	BOD_7				Tot-P			
	Inkommande		Utgående		Inkommande		Utgående	
	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år
2019	107	98	6,7	6,1	3,5	3,2	0,24	0,22
2020	123	94	5,2	4,0	4,4	3,4	0,20	0,15
2021	120	92	10,2	7,8	3,4	2,6	0,49	0,38
Medel	117	95	7,4	6	3,8	3,1	0,31	0,25

Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet översteg riktvärdena avseende BOD_7 samt tot-P för kalenderkvartal 2 och 3 2021 i samband med intrimning av en ny fällningskemikalie.

Kemikalier och energiförbrukning

Säter ARV förbrukar i genomsnitt cirka 70 ton fällningskemikalier per år och i genomsnitt förbrukas i storleksordning ca 600 000 kWh/år

Tabell 4. Förbrukning av energi och kemikalier vid Säter ARV.

År	Energiförbrukning		Fällningskemikalier***		Polymer	
	kWh/år	kWh/m³*	ton/år	ton/kg tot-P	ton/år	ton/ton TS
2019	509 476	0,56	69,2	0,023	4	0,026
2020	573 493	0,75	68,8	0,021	Data saknas	-
2021	603 976	0,78	8,7	0,004	Data saknas	-
Medel	562 315	0,70	-	-	-	-

*Specifik energiförbrukning avseende kWh per renad m^3 spillvatten.
**Specifik förbrukning av fällningskemikalier avseende doserad mängd kemikalier per reducerad kg tot-P.
*** Byte från järnsulfat COP till järnsulfat PIX-113 genomfördes under 2021.

1.1.1. Solvarbo ARV

Solvarbo avloppsreningsverk är beläget i utkanten av Solvarbo by. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Solvarbo by. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk och kemisk rening.

Tillstånd och dimensionering

Gällande tillstånd för Solvarbo ARV är beslutat av Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 1997-01-07. I Tabell 5 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 5. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Solvarbo ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
500 pe	270 m^3/d 14 m^3/h	35 kg BOD_7/d 1,5 kg tot-P/d	Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet får inte överstiga 0,6 mg tot-P/l räknat som årsmedelvärde. Reningseffekten med avseende BOD_7 bör vara minst 60 % räknat som årsmedelvärde.

Processbeskrivning

Avloppsvattnet rinner med självfall till verkets inloppspumpstation varifrån det pumpas till en roterande trumsil. Efter silen doseras en polyaluminiumklorid, som fällningskemikalie i en inblandningsdel i flockningen. Bildad flock i flockningsbassängen avskiljs därefter i två parallella sedimenteringsbassänger. Utgående vatten från sedimenteringsbassängerna mäts med avseende på flöde innan det avleds till recipienten Dalälven.

Det finns två bräddmöjligheter vid Solvarbo avloppsreningsverk. Flöden <4 Qdim (Silkapacitet ca 75 m^3/h) grovrenas i trumsil och flöden >4 Qdim (eller 75 m^3/h) behandlas i slamavskiljare innan det avleds till recipienten. Avskilt rens från silen transporteras vidare till Säters reningsverk för renstvätt.

Slambehandlingen omfattar förtjockning och lagring. För att förbättra slamförtjockningen doseras polymer. Efter förtjockning pumpas slammet till ett slamlager. Slamlagret töms med slamsugningsfordon och transporteras vidare till Säters reningsverk för mekanisk avvattning av överskottsslam.

Aktuell belastning och reningsresultat

2021 var uppskattningsvis runt 300 personer anslutna till Solvarbo ARV. Belastningen motsvarade 200 pe utifrån en specifik belastning om 70 g/pe/d. Se Tabell 6 nedan för belastning och flöden 2019–2021.

Tabell 6. Belastning och flöden för Solvarbo ARV 2019–2021.

År	**Belastning**	**Flöde**		**Brädd**
	pe	m^3/år	l/pe/d	m^3/år
2019	191	15 145	218	0
2020	194	13 805	195	0
2021	200	16 138	221	Data saknas

Se Tabell 7 nedan för belastning och reningsresultat för Solvarbo ARV 2019–2021.

Tabell 7. Belastning och reningsresultat för Solvarbo ARV 2019–2021.

År	**BOD_7**				**Tot-P**			
	Inkommande		Utgående		Inkommande		Utgående	
	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år
2019	322	4,9	128	1,94	9,6	0,15	0,26	0,0039
2020	360	5,0	78	1,08	13	0,17	0,50	0,0069
2021	317	5,1	76	1,22	11	0,19	0,25	0,0041
Medel	347	5,0	85	1,41	11	0,17	0,30	0,0050

Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet har inte överstigit 0,6 mg tot-P/l räknat som årsmedelvärde under 2019–2021, i enlighet med gällande utsläppsvillkor.

Reningseffekten med avseende BOD_7 överstiger 60 % räknat som årsmedelvärde för åren 2020 och 2021. Under 2019 översteg halten av BOD7 i utgående avloppsvatten halten i inkommande avloppsvatten vilket medför att reningseffekten sett som årsmedelvärde understeg 60 %.

Kemikalier och energiförbrukning

Solvarbo ARV förbrukar i genomsnitt cirka 10 ton fällningskemikalier per år och i genomsnitt förbrukas ca 50 000 kWh/år.

Tabell 8. Förbrukning av energi och kemikalier vid Solvarbo ARV.

År	**Energiförbrukning**		**Fällningskemikalier*** **		**Polymer**	
	kWh/år	kWh/m³*	ton/år	ton/kg tot-P	ton/år	ton/ton TS
2019	45 374	3,0	6,7	0,046	0,1	0,008
2020	56 819	4,1	10,5	0,064	Data saknas	-
2021	48 320	3,0	11,9	0,064	Data saknas	-
Medel	50 171	3,4	9,7	0,058	-	-

*Specifik energiförbrukning avseende kWh per renad m^3 spillvatten.
**Specifik förbrukning av fällningskemikalier avseende doserad mängd kemikalier per reducerad kg tot-P.

1.1.2. Stora Skedvi ARV

Stora Skedvi avloppsreningsverk är beläget nära Dalälven direkt nedanför och väster om Stora Skedvi Kyrkby. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från Kyrkberget och Stora Skedvi Kyrby. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk och kemisk rening.

Tillstånd och dimensionering

Gällande tillstånd för Stora Skedvi ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 9 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 9. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Stora Skedvi ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
500 pe	200 m^3/d 12,5 m^3/h	35 kg BOD_7/d 1,5 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdet 0,044 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

Processbeskrivning

Avloppsvattnet rinner med självfall till verkets inloppspumpstation varifrån det pumpas till en roterande trumsil. Efter silen, i en inblandningsdel i flockningen, doseras en polyaluminium-kloridlösning. Bildad flock i flockningsbassängen avskiljs därefter i sedimenteringsbassänger. Utgående vatten från sedimenteringsbassängerna flödesmäts innan det avleds till Dalälven.

Det finns två bräddmöjligheter vid St Skedvi avloppsreningsverk. Flöden <4 Qdim (Silkapacitet ca 90 m³/h) grovrenas i trumsil och flöden >4 Qdim (eller 50 m³/h) bräddar obehandlat i inlopps-pumpstationen till recipienten. Avskilt rens från silen transporteras vidare till Säters reningsverk för renstvätt.

Slambehandlingen omfattar förtjockning och lagring. För att förbättra slamförtjockningen doseras polymer. Efter förtjockning pumpas slammet till ett slamlager. Slamlagret töms med slamsugningsfordon och transporteras vidare till Säters reningsverk för mekanisk avvattning av överskottsslam.

Aktuell belastning och reningsresultat

2021 var uppskattningsvis kring 307 personer anslutna till Stora Skedvi ARV. Belastningen motsvarade 570 pe utifrån en specifik belastning om 70 g/pe/d. Se Tabell 10 nedan för belastning och flöden 2019–2021.

Tabell 10. Belastning och flöden för Stora Skedvi ARV 2019–2021.

År	**Belastning**	**Flöde**		**Brädd**
	pe	m³/år	l/pe/d	m³/år
2019	332	65 006	537	0
2020	272	52 553	528	0
2021	570	77 521	372	0

Se

Tabell 11 nedan för belastning och reningsresultat för Stora Skedvi ARV 2019–2021.

Tabell 11. Belastning och reningsresultat för Stora Skedvi ARV 2019–2021.

År	BOD_7				Tot-P			
	Inkommande		Utgående		Inkommande		Utgående	
	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år
2019	130	8,5	37	2,4	3,7	0,24	0,09	0,006
2020	132	7,0	42	2,2	3,9	0,20	0,18	0,009
2021	188	14,6	41	3,2	7,7	0,60	0,23	0,018
Medel	178	10,0	50	2,6	5,4	0,35	0,19	0,011

Resthalterna i det behandlade avloppsvattnet översteg ej riktvärdet för tot-P under 2019–2021.

Kemikalier och energiförbrukning

Stora Skedvi ARV förbrukar i genomsnitt cirka 15 ton fällningskemikalier per år och i genomsnitt förbrukas ca 107 000 kWh/år

Tabell 12. Förbrukning av energi och kemikalier vid Stora Skedvi ARV.

År	Energiförbrukning		Fällningskemikalier***		Polymer	
	kWh/år	kWh/m³*	ton/år	ton/kg tot-P	ton/år	ton/ton TS
2019	106 781	1,64	13,7	0,059	0,2	0,012
2020	99 761	1,90	12,7	0,066	Data saknas	-
2021	113 607	1,47	19	0,033	Data saknas	-
Medel	106 716	1,67	15	0,053		

*Specifik energiförbrukning avseende kWh per renad m^3 spillvatten.
**Specifik förbrukning av fällningskemikalier avseende doserad mängd kemikalier per reducerad kg tot-P.

1.1.3. Arkhyttan ARV

Arkhyttans avloppsreningsverk är beläget några hundra meter sydväst om den samlade bebyggelsen i Arkhyttan och behandlar avloppsvatten från Arkhyttans samhälle. Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk samt kemisk rening.

Tillstånd och dimensionering

Gällande tillstånd för Arkhyttan ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 13 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 13. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Arkhyttan ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
300 pe	100 m^3/d 10 m^3/h	21 kg BOD_7/d 0,75 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdena 0,66 ton BOD_7 respektive 0,022 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

Processbeskrivning

Inkommande avloppsvatten leds med självfall till en inloppspumpstation i verket. Från pumpstationen pumpas vattnet till en renssil, som avskiljer grövre partiklar. Efter renssilen leds avloppsvattnet till en tidigare luftningsbassäng. På ledningen till luftningen finns en bräddningslåda där flöden över 2 qdim bräddar till utgående. Den kemiska reningen sker genom dosering av Ekoflock 90 till flockningen. Bildat slam avskiljs därefter i sedimenteringsbassäng. Utgående renat vatten från sedimenteringsbassäng avleds till Nyängsån, som rinner ut i sjön Hyen.

Det finns två bräddmöjligheter vid Arkhyttans avloppsreningsverk. Bräddning kan ske vid flöden över 40 m3/h. Det kan då brädda i bräddningsbrunn före verket. Flöden över 2 qdim bräddar efter renssil till utgående. Recipient för bräddpunkterna är Nyängsån.

Avskilt rens från silen transporteras vidare till Säters reningsverk för renstvätt.

Det bildade kemslammet uttas intermittent från sedimenteringen till en slamdekanteringsbassäng, där förtjockning av slammet sker innan det pumpas till ett slamlager. Lagrat slam transporteras sedan vidare till Säters reningsverk för mekanisk avvattning.

Aktuell belastning och reningsresultat

2021 var uppskattningsvis runt 100 personer anslutna till Arkhyttans ARV. Belastningen motsvarade endast 24 pe utifrån en specifik belastning om 70 g/pe/d. Se Tabell 14 nedan för belastning och flöden 2019–2021.

Tabell 14. Belastning och flöden för Arkhyttan ARV 2019–2021.

År	**Belastning**	**Flöde**		**Brädd**
	pe	m^3/år	l/pe/d	m^3/år
2019	28	20 406	2 004	0
2020	18	13 569	2 093	0
2021	24	9 506	1 076	0

Se Tabell 15 nedan för belastning och reningsresultat för Arkhyttans ARV 2019–2021.

Tabell 15. Belastning och reningsresultat för Arkhyttan ARV 2019–2021.

År	**BOD_7**				**Tot-P**			
	Inkommande		Utgående		Inkommande		Utgående	
	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år
2019	35	0,71	7,7	0,16	1,8	0,037	0,10	0,0020
2020	33	0,45	5,5	0,07	1,5	0,021	0,09	0,0012
2021	65	0,62	14,0	0,13	2,3	0,022	0,79	0,0075
Medel	53	0,59	10,0	0,12	2,2	0,026	0,34	0,0036

Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet har ej överstigit riktvärdena för BOD_7 respektive tot-P under 2019–2021.

Kemikalier och energiförbrukning

Arkhyttan ARV förbrukar i genomsnitt cirka 4 ton fällningskemikalier per år och i genomsnitt förbrukas ca 63 000 kWh/år.

Tabell 16. Förbrukning av energi och kemikalier vid Arkhyttan ARV.

År	**Energiförbrukning**		**Fällningskemikalier*****		**Polymer**	
	kWh/år	kWh/m³*	ton/år	ton/kg tot-P	ton/år	ton/ton TS
2019	63 451	3,11	4,9	0,14	Används ej	
2020	59 898	4,41	3,7	0,19	Används ej	
2021	66 757	7,02	3,2	0,22	Används ej	
Medel	63 369	4,85	3,9	0,18	-	-

*Specifik energiförbrukning avseende kWh per renad m³ spillvatten.
**Specifik förbrukning av fällningskemikalier avseende doserad mängd kemikalier per reducerad kg tot-P.

1.1.4. Fäggeby ARV

Fäggeby avloppsreningsverk är beläget invid Dalälven strax öster om riksväg 69 i Fäggeby. Avloppsreningsverket behandlar spillvatten från bebyggelsen i östra delen av Fäggeby.

Avloppsreningsverket är byggt för mekanisk, biologisk samt kemisk rening.

Tillstånd och dimensionering

Gällande tillstånd för Fäggeby ARV är beslutat av Miljö- och byggnadsnämnden, 2008-12-03. I Tabell 17 presenteras dimensionerande data samt utsläppsvillkor.

Tabell 17. Dimensionerande data samt utsläppsvillkor för Arkhyttan ARV.

Dimensionerande data			**Tillstånd**
Antal	**Flöde**	**Belastning**	**Utsläppsvillkor**
200 pe	45 m³/d	14 kg BOD_7/d 0,6 kg tot-P/d	Utsläppsmängderna i det behandlade avloppsvattnet får ej överstiga riktvärdet 0,010 ton tot-P/år, beräknat som flödesvägt årsmedelvärde av halter på dygnsprov multiplicerat med årsflöde.

Processbeskrivning

Avloppsvattnet kommer med självfall in i en slamavskiljare med efterföljande buffertvolym för att kunna lagra inkommande vatten under den satsvisa biologiska - kemiska behandlingen. Den satsvisa behandlingen sker under en inställd tidsperiod omfattande inpumpning från buffertvolym, luftning, kemikaliedosering, sedimentering, avtappning av klarvatten och överskottsslamuttag. Under den satsvisa behandlingen avtappas det renade vattnet ut till recipienten, Dalälven, och efter överskottsslamuttaget startar en ny behandling av grovrenat avloppsvatten. Som fällningskemikalie används polyaluminiumklorid, Ekoflock 90.

Bräddning kan ske från buffertvolymen till recipienten.

Det järnfällda överskottsslammet uttas intermittent vid varje sats under den satsvisa biologiska - kemiska behandlingen till ett slamlager, där förtjockning av slammet sker innan det transporteras vidare till Säters reningsverk för mekanisk avvattning.

Aktuell belastning och reningsresultat

2021 var uppskattningsvis runt 70 personer anslutna till Fäggeby ARV. Belastningen motsvarade 43 pe utifrån en specifik belastning om 70 g/pe/d. Se Tabell 18 nedan för belastning och flöden 2019–2021.

Tabell 18. Belastning och flöden för Fäggeby ARV 2019–2021.

År	**Belastning**	**Flöde**		**Brädd**
	pe	m^3/år	l/pe/d	m^3/år
2019	52	10 276	538	0
2020	ds	ds	ds	ds
2021	43	11 306	720	0

ds = data saknas.

Se

Tabell 19 nedan för belastning och reningsresultat för Fäggeby ARV 2019–2021.

Tabell 19. Belastning och reningsresultat för Fäggeby ARV 2019–2021.

År	BOD_7				Tot-P			
	Inkommande		Utgående		Inkommande		Utgående	
	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år	mg/l	ton/år
2019	130	1,34	13	0,137	5	0,056	0,39	0,00404
2020	148	ds	16	ds	13	ds	0,78	ds
2021	97	1,10	22	0,252	14	0,161	1,31	0,01477
Medel	131	-	18	-	10	-	1,0	-

För 2021 överskreds riktvärdet avseende utsläppsmängd för tot-P då det mättes till nära 0,015 jämfört med riktvärdet på 0,010 ton/år.

Kemikalier och energiförbrukning

Fäggeby ARV förbrukar i genomsnitt cirka 2 ton fällningskemikalier per år och i genomsnitt förbrukas ca 12 000 kWh/år.

Tabell 20. Förbrukning av energi och kemikalier vid Fäggeby ARV.

År	Energiförbrukning		Fällningskemikalier***		Polymer	
	kWh/år	kWh/m³*	ton/år	ton/kg tot-P	ton/år	ton/ton TS
2019	10518	1,02	2		Används ej	-
2020	10422	Data saknas	Data saknas	-	Används ej	-
2021	12584	1,11	Data saknas	-	Används ej	-
Medel	11 175	-	-	-	-	-

*Specifik energiförbrukning avseende kWh per renad m^3 spillvatten.
**Specifik förbrukning av fällningskemikalier avseende doserad mängd kemikalier per reducerad kg tot-P.

SÄTERS KOMMUN	*Projektnamn:* Vägvalsutredning Säter ARV	*Projektnr:* 31122	*Datum:* 230330	*Revdatum:*	*Handlingsbet:* Kalkyl	*Beställare:* Säters kommun
	Status: Slutrapport	*Upprättad av:* Anders Karlsson		*Granskad av:* Anders Selmer		*Uppdragsledare:* Anders Karlsson
akvaprojekt VA-SYSTEMVETAREN	SAMMANSTÄLLNING ANLÄGGNINGSKOSTNADSKALKYL ALTERNATIV 0					

RENOVERING SÄTER ARV + RENOVERING SMÅ VERK	SUMMA INVESTERING	214 000 000 kr	Total kostnad Entreprenad+BH
	Oförutsett: 10%	19 500 000 kr	
	Summa anläggningskostnad	169 000 000 kr	Beräknad entreprenadkostnad
	Summa byggherrekostnad 15%	25 400 000 kr	Egen post eller summa av nedan
	Projektledning		Intern/extern projektledare
	Utredning/projektering		Intern tid/konsulting
	Administrativa kostnader		Myndigheter, markavtal mm
	Interna byggherrekostnader		Intern handläggning, egna arbeten

Teknikområde	Anläggningsdel	Enhet	Antal	A´-pris	Belopp	Kommentar
Maskin	Säter ARV				29 900 000 kr	Maskinell utrustning och rör
Bygg	Säter ARV+Solvarbo, St Skedvi, Fäggeby och Arkhyttan ARV				57 300 000 kr	Bygg för Säter + allt för småverk
Mark och VA	Säter ARV				77 500 000 kr	Mark och VA-ledningar i mark
Styr och övervakning	Säter ARV				2 600 000 kr	Styr och övervakning
El- och Telekalkyl	Säter ARV				1 700 000 kr	El-och Tele
VS-kalkyl	Säter ARV				- kr	VS är inräknat i bygg
Vent luft-Kalkyl	Säter ARV				- kr	Luftbehandling är inräknat i bygg

SÄTERS KOMMUN	*Projektnamn:* Vägvalsutredning Säter ARV	*Projektnr:* 31122	*Datum:* 230330	*Revdatum:*	*Handlingsbet:* Kalkyl	*Beställare:* Säters kommun
	Status: Slutrapport	*Upprättad av:* Anders Karlsson		*Granskad av:* Anders Selmer		*Uppdragsledare:* Anders Karlsson
akvaprojekt VA-SYSTEMVETAREN	SAMMANSTÄLLNING ANLÄGGNINGSKOSTNADSKALKYL ALTERNATIV 1					

NYTT ARV ST SKEDVI OCH SAMORDNING MINDRE VERK	SUMMA INVESTERING	191 000 000 kr	Total kostnad Entreprenad+BH
	Oförutsett: 10%	17 300 000 kr	
	Summa anläggningskostnad	150 300 000 kr	Beräknad entreprenadkostnad
	Summa byggherrekostnad 15%	22 600 000 kr	Egen post eller summa av nedan
	Projektledning		Intern/extern projektledare
	Utredning/projektering		Intern tid/konsulting
	Administrativa kostnader		Myndigheter, markavtal mm
	Interna byggherrekostnader		Intern handläggning, egna arbeten

Teknikområde	Anläggningsdel	Enhet	Antal	A´-pris	Belopp	Kommentar
Maskin	Nytt ARV i Stora Skedvi				21 100 000 kr	Nytt ARV för Säter
Bygg	Nytt ARV i Stora Skedvi				33 400 000 kr	Nytt ARV för Säter
Mark och VA	Ledningssystem avlopp inkl APS				91 900 000 kr	Överföringsledningar+mark ARV
Styr och övervakning	Nytt ARV i Stora Skedvi				2 300 000 kr	Nytt ARV för Säter (15% av maskin)
El- och Telekalkyl	Nytt ARV i Stora Skedvi				1 600 000 kr	Nytt ARV för Säter (10% av maskin)
VS-kalkyl	Nytt ARV i Stora Skedvi				- kr	Nytt ARV för Säter ingår i Bygg
Vent luft-Kalkyl	Nytt ARV i Stora Skedvi				- kr	Nytt ARV för Säter ingår i Bygg

SÄTERS KOMMUN	*Projektnamn:* Vägvalsutredning Säter ARV	*Projektnr:* 31122	*Datum:* 230330	*Revdatum:*	*Handlingsbet:* Kalkyl	*Beställare:* Säters kommun
	Status: Slutrapport	*Upprättad av:* Anders Karlsson		*Granskad av:* Anders Selmer		*Uppdragsledare:* Anders Karlsson
akvaprojekt VA-SYSTEMVETAREN	SAMMANSTÄLLNING ANLÄGGNINGSKOSTNADSKALKYL ALTERNATIV 2					

ÖVERFÖRING TILL BORLÄNGE OCH SAMORDNING MINDRE VERK	SUMMA INVESTERING	258 000 000 kr	Total kostnad Entreprenad+BH
	Oförutsett: 10%	23 378 000 kr	
	Summa anläggningskostnad	203 282 000 kr	Beräknad entreprenadkostnad
	Summa byggherrekostnad 15%	30 492 300 kr	Egen post eller summa av nedan
	Projektledning		Intern/extern projektledare
	Utredning/projektering		Intern tid/konsulting
	Administrativa kostnader		Myndigheter, markavtal mm
	Interna byggherrekostnader		Intern handläggning, egna arbeten

Teknikområde	Anläggningsdel	Enhet	Antal	A´-pris	Belopp	Kommentar
Maskin	Borlänge Fagersta by ARV				22 016 000 kr	Anpassningar för Säter
Bygg					- kr	Inräknat i maskin
Mark och VA	Ledningssystem avlopp inkl APS				181 266 000 kr	
Styr och övervakning					- kr	Inräknat i maskin
El- och Telekalkyl					- kr	Inräknat i maskin
VS-kalkyl					- kr	Inräknat i maskin
Vent luft-Kalkyl					- kr	Inräknat i maskin

SÄTERS KOMMUN	*Projektnamn:* Vägvalsutredning Säter ARV	*Projektnr:* 31122	*Datum:* 230330	*Revdatum:*	*Handlingsbet:* Kalkyl	*Beställare:* Säters kommun
	Status: Slutrapport	*Upprättad av:* Anders Karlsson		*Granskad av:* Anders Selmer		*Uppdragsledare:* Anders Karlsson
akvaprojekt VA-SYSTEMVETAREN	SAMMANSTÄLLNING ANLÄGGNINGSKOSTNADSKALKYL ALTERNATIV 3					

ÖVERFÖRING TILL HEDEMORA OCH SAMORDNING MINDRE VERK	SUMMA INVESTERING	320 000 000 kr	Total kostnad Entreprenad+BH
	Oförutsett: 10%	29 100 000 kr	
	Summa anläggningskostnad	252 700 000 kr	Beräknad entreprenadkostnad
	Summa byggherrekostnad 15%	38 000 000 kr	Egen post eller summa av nedan
	Projektledning		Intern/extern projektledare
	Utredning/projektering		Intern tid/konsulting
	Administrativa kostnader		Myndigheter, markavtal mm
	Interna byggherrekostnader		Intern handläggning, egna arbeten

Teknikområde	Anläggningsdel	Enhet	Antal	A´-pris	Belopp	Kommentar
Maskin	Hedemora Brunna ARV				24 400 000 kr	Anpassningar för Säter
Bygg					- kr	Inräknat i maskin
Mark och VA	Ledningssystem avlopp inkl APS				228 300 000 kr	
Styr och övervakning					- kr	Inräknat i maskin
El- och Telekalkyl					- kr	Inräknat i maskin
VS-kalkyl					- kr	Inräknat i maskin
Vent luft-Kalkyl					- kr	Inräknat i maskin

Kf § 14 Höjning av renhållningstaxan

KS2023/0245

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. En höjning av Renhållningstaxan för Säters kommun med 20% från och med den 1juli 2023.
2. Indexreglering görs efter avfallsindex A12:1MD i stället för som tidigare efter konsumentprisindex.

_____

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av Renhållningstaxan för Säters kommun med 20% från och med den 1 juli 2023 samt att indexreglering görs efter avfallsindex A12:1MD i stället för som tidigare efter konsumentprisindex.

På grund av kraftiga prishöjningar behöver renhållningstaxan uppdateras/höjas. Syftet med uppdateringen/höjningen är att minska det budgetunderskott som Renhållningen drabbats av. I jämförelse med andra kommuner med liknande invånarantal är Säters kommuns taxa bland dom lägre. Dessa kommuner har höjt sina taxor med 10 - 15% under senare tid.

För medelkunden innebär ökningen om 20% en ökad taxa med 32 kr per månad eller 377 kr per år.

.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0245

Höjning av renhållningstaxan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. En höjning av Renhållningstaxan för Säters kommun med 20% från och med den 1juli 2023.
2. Att indexreglering görs efter avfallsindex A12:1MD i stället för som tidigare efter konsumentprisindex.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en höjning av Renhållningstaxan för Säters kommun med 20% från och med den 1 juli 2023 samt att indexreglering görs efter avfallsindex A12:1MD i stället för som tidigare efter konsumentprisindex.

På grund av kraftiga prishöjningar behöver renhållningstaxan uppdateras/höjas. Syftet med uppdateringen/höjningen är att minska det budgetunderskott som Renhållningen drabbats av. I jämförelse med andra kommuner med liknande invånarantal är Säters kommuns taxa bland dom lägre. Dessa kommuner har höjt sina taxor med 10 - 15% under senare tid.

För medelkunden innebär ökningen om 20% en ökad taxa med 32 kr per månad eller 377 kr per år.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Sbn § 65 Uppdatering av renhållningstaxan

SBN2023/0163

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. En höjning av Renhållningstaxan för Säters kommun med 20% från och med den 1 juli 2023.
2. Att indexreglering görs efter avfallsindex A12:1MD i stället för som tidigare efter konsumentprisindex.

Ärendebeskrivning

På grund av kraftiga prishöjningar behöver renhållningstaxan uppdateras. Syftet med uppdateringen är att minska det budgetunderskott som Renhållningen drabbats av. I jämförelse med andra kommuner med liknande invånarantal ligger vår taxa bland dom lägre. Dessa kommuner har också höjt sina taxor med 10 - 15% på senare tid.

Bakgrund

Nuvarande taxan beslutade 2020 och reglerade senast efter konsumentprisindex för november 2022 (7,8 %) vilket trädde i kraft 1 januari 2023. Dock har ytterligare kostnadsökningar aviserats för 2023 som gör att denna reglering inte kommer räcka.

Konsekvensbeskrivning

Utan regleringen kalkyleras för ett stort budgetunderskott (ca 2 miljoner kr.)

För medelkunden innebär ökningen om 20% en ökad taxa om 32 kr per månad eller 377 kr per år.

Beslutsunderlag

Renhållningstaxan

Delges

Kommunfullmäktige

SÄTERS KOMMUN
SAMHÄLLSBYGGNADS-FÖRVALTNINGEN

2023-01-01: Uppdaterade priser enligt KPI
2023-07-01: Uppdaterad enl beslut från KF

Renhållningstaxa för Säters kommun

Allmänt

För bortforsling och omhändertagande av avfall skall erläggas avgifter enligt renhållningstaxa tagen i kommunfullmäktige.

Avgifter enligt taxa för renhållningsabonnemang erläggs vid de tidpunkter som förutbestämts och som anges i räkning. Övriga avgifter för speciella renhållningsuppdrag debiteras i efterskott.

Vid försäljning av fastighet skall avgiften för denna regleras mellan säljare och köpare för den räkningsperiod under vilken försäljningen ägde rum.

Önskad förändring i abonnemang anmäls till kommunen för verkställighet samt för justering av debiteringsunderlag. Förändring som berättigar till annan avgift påverkar debiteringen fr o m nästföljande betalningsperiod. I samtliga priser ingår eventuell destruktionsavgift.

VA- & Renhållningsenheten i Säters kommun förbehålls rätten att vid behov ändra kundens abonnemang för att passa avfallsmängden eller för att passa utsorteringsgraden.

Lagstadgad mervärdeskatt tillkommer på samtliga priser.

Det ankommer på Samhällsbyggnadsnämnden att på kommunens vägnar avgöra tolkning och tillämpning av denna taxa.

Denna taxa kan regleras efter avfallsindex A12:1MD, efter beslut av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Regleringen kan fördelas på de poster i taxan där behov av förändring finns för att uppnå till exempel miljöstyrning.

Avgifterna i denna taxa är i kr inklusive moms.

Denna taxa gäller från och med 1 januari 2020.

Hämtningsintervaller - hushållsavfall

Ordinarie hämtning av restavfall från helårsboenden sker var 14:e dag eller en gång per månad vid enfamiljshushåll. Vid fritidshus sker hämtning av restavfall var 14:e dag eller en gång per månad under perioden 1 maj – 30 september. Vid flerfamiljshus och verksamheter sker hämtningen av restavfall var 14:e dag, en gång i veckan eller två gånger i veckan, beroende på vilket alternativ kunden väljer. Kärlet för matavfall töms var 14:e dag, oavsett vilken tömningsfrekvens kunden valt för restavfallet.

Vid särskilda uppsamlingsstationer s.k. Ministationer sker ordinarie hämtning var 14:e dag. Vid Ministationer för fritidshus sker ordinarie hämtning var 14:e dag under perioden 1 maj – 30 september. Möjligheten till ministation prövas separat och avgörs av Samhällsbyggnadsnämnden.

Sophämtning i övrigt benämns extra hämtning.

Taxekonstruktion och styreffekter

Kostnaden delas upp i fyra delar, Grundavgift, Kärlhyra och transport, Matavfallsavgift och Tömningsavgift. Grundavgiften finansierar fasta kostnader för bl.a. fri avlämning för hushållen av sorterat grovavfall vid återvinningscentralen, kundtjänst och administration. Taxans övriga avgifter täcker kostnaderna för hämtning och behandling av matavfall och restavfall.

De val helårsboende villaägare och fritidsboende erbjuds är kärl med storleken 80, 140, 190 och 370 liter, med tömningsfrekvenserna var 14e dag eller varje månad. Kärlet för matavfallsinsamling är 140 liter där är tömningsfrekvensen var 14e dag.

Vid delat kärl mellan två fastigheter betalar båda fastighetsinnehavarna varsin grundavgift och matavfallsavgift. Avgiften för kärlhyra och transport och tömningsavgift delas mellan fastighetsinnehavarna. Kärl för matavfall kan delas, men ger inte fastighetsägarna någon reducerad avgift.

Avgiften för matavfall finansierar kostnaden för insamling, materialbehandling, kärlhyra och papperspåsar. De hushåll som hemkomposterar och har en av Samhällsbyggnadsförvaltningen godkänd varmkompost betalar inte avgiften för matavfall. Till hemkomposterare erbjuds 80-, 140- eller 190-liters kärl för restavfall.

Brännbart restavfall och matavfall

Enfamiljshushåll (villa)

Kärlet för matavfall töms varannan vecka. Matavfallskärlet som erbjuds är 140 liter.
För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas varannan vecka eller en gång i månaden.

Avgift	kr inkl moms
Grundavgift	1 436
Matavfallsavgift	304

Permanentboende enfamiljshus, årsavgift.
Tömning varannan vecka

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
80	203	211
140	270	254
190	424	1 066
370	506	2 534

Permanentboende enfamiljshus, årsavgift.
Månadstömning

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
80	136	106
140	180	127
190	281	533
370	338	1 268

Räkneexempel:

1. En kund önskar ett 140-liters kärl för Restavfall och ett kärl för Matavfall med tömning varannan vecka. Avgiften blir då:
   1436 + 304 + 270 + 254 = 2264 kr per år.

2. En kund önskar ett 140-liters kärl för Restavfall med tömning varannan vecka och har en fungerande och av Samhällsbyggnadsförvaltningen godkänd varmkompost för sitt eget matavfall. Avgiften blir då:
   1436 + 270 + 254 = 1960 kr per år.

Fritidshus
Period maj-september

Kärltömning vid fritidshus sker under sommarperiod, som är 1 maj till 30 september. Vid övriga önskemål om tidsintervaller så hänvisas kund till taxa för enfamiljshushåll. Fritidshusägaren ansvarar för att avfallskärlen står på överenskommen plats under tömningsdagen. Under perioden 30 september till 1 maj ansvarar fastighetsägaren för kärlets förvaring.

Avgift	kr inkl moms
Grundavgift	1 006
Matavfallsavgift	152

Fritidshus, årsavgift.
Tömning varannan vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
80	102	106
140	136	127
190	211	533
370	254	1 268

Fritidshus, årsavgift.
Månadstömning.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
80	67	53
140	90	64
190	140	266
370	169	634

Ministationer

En ministation är när tre eller fler fastighetsinnehavare delar på en eller flera behållare för avfall. Avgifterna gäller per hushåll.

Möjligheten till ministation prövas separat och avgörs av Samhällsbyggnadsnämnden.

Priset är oberoende av storlek på kärl**.**

Minstationer. Helårsboende.
Årsavgift.
Tömning varannan vecka

Grundavgift	Kärlhyra och transport	Matavfallsavgift	Tömningsavgift
1377	140	304	266

Minstationer. Fritidsboende.
Årsavgift.
Tömning varannan vecka, period maj-september

Grundavgift	Kärlhyra och transport	Matavfallsavgift	Tömningsavgift
1006	71	152	134

Flerfamiljshushåll

Kärlet för matavfall töms varannan vecka.

Grundavgift och matavfallsavgift är en kostnad per hushåll. Kärlhyra och transport och Tömningsavgift är en kostnad per avfallskärl.

För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas varannan vecka, en gång i veckan eller två gånger i veckan

Avgift	kr inkl moms
Grundavgift	1 352
Matavfallsavgift	304

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.
Tömning varannan vecka

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	254	506
190	288	1 183
370	338	1 520
660	676	2 197

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.
Tömning en gång i veckan

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	634	1 014
190	718	2 365
370	845	3 042
660	1 690	4 393

Flerfamiljshushåll och verksamheter, årsavgift.
Tömning två gånger i veckan

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	1 775	2 028
190	2 011	4 732
370	2 365	6 083
660	4 732	8 786

Verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall

Med avfall från verksamheter som är jämförligt med hushållsavfall menas sådant avfall som liknar det avfall som också kan uppstå vid användning av mark eller byggnad för bostadsändamål. Avfallet uppkommer som ett resultat av att människor använder och vistas i lokaler eller anläggningar. Exempel på sådan verksamhet är personalutrymmen, toaletter, skolor, förskolor, väntrum och serveringar.

Grundavgiften är en kostnad per verksamhet. Kärlhyra och transport och Tömningsavgift är en kostnad per avfallskärl.

För restavfallet finns valet att låta kärlet tömmas varannan vecka, en gång i veckan eller två gånger i veckan

Brännbart restavfall. Verksamheter

Avgift	kr inkl moms
Grundavgift	1 268

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning varannan vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	676	1 099
190	761	1 859
370	1 183	3 210
660	1 849	5 069

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 1 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	1 690	2 197
190	1 901	3 718
370	2 958	6 421
660	2 704	10 139

Brännbart restavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 2 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
190	4 753	7 555
370	7 393	12 842
660	6 760	20 278

Matavfall. Verksamheter

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning varannan vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	506	1 183
190	592	1 859
240	845	2 958

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 1 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	1 014	2 365
190	1 183	3 718
240	1 690	5 914

Matavfall för verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall, årsavgift. Tömning 2 ggr/vecka.

Kärlstorlek (liter)	Kärlhyra och transport	Tömningsavgift
140	2 028	4 732
190	2 365	7 435
240	3 379	11 828

Storbehållare

Beloppen gäller kronor per år. Grundavgift och matavfallsavgift ska betalas av alla hushåll som nyttjar storbehållaren. Verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall betalar ingen matavfallsavgift, de betalar efter valt tömningsintervall.

Avgift	Kr, inkl. moms
Grundavgift flerfamiljshushåll	1 352
Matavfallsavgift, flerfamiljshushåll	302
Grundavgift verksamhet med avfall jämförbart med hushållsavfall	1 268

Underjordsbehållare	Pris per styck
Brännbart restavfall	
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning var 14e dag	19 151
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning 1 ggr/veckan	38 301
Underjordsbehållare 5 m^3, tömning var 2 ggr/veckan	76 603
Matavfall, verksamheter med avfall jämförbart med hushållsavfall	
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning var 14e dag	16 898
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning 1 ggr/veckan	33 795
Underjordsbehållare 0,75 m^3, tömning var 2 ggr/veckan	67 591

Extra hämtning och tilläggstjänster

Kostnaden för tilläggstjänst för låsta och olåsta dörrar är en årsavgift. Fastighetsägaren ansvarar för överlämnande av nycklar till renhållaren.

Dragmeter är gångtillägg för tömning av kärl som står längre än 2 meter innanför tomtgräns eller renhållarfordonets möjliga uppställningsplats. Priset är per kärl och dragtillfälle. Dragväg ska vara jämn och ha hård ytbeläggning som tål tyngdens belastning. Längsta dragväg är 20 meter enkel väg.

Avgift	Kr, inkl. moms
låst dörr 1ggr/vecka	703
låst dörr 2ggr/vecka	1 345
låst dörr 14-dagars	336
låst dörr 4v	168
olåst dörr 1ggr/vecka	202
olåst dörr 2ggr/vecka	403
olåst dörr 14-dagars	101
olåst dörr 4v	50
Dragmeter	1,30 kr/meter
Byte av sopkärl	487
Extra tömning utöver abonnemang	
Rest- eller matavfall upp till 370 liter	517
Restavfall 660 liter	776
Extra säck	110
Underjordsbehållare	1 940

Avgift	*Avgift kr inkl moms
Felsorteringsavgift	270 kr/kärl

Latrin

Återvinningscentralen i Säter tar emot latrinkärl. Endast latrinkärl godkända och inköpta hos återvinningscentralen i Säter får lämnas. I priset för latrinkärlet ingår kostnaden för inlämning av fyllt kärl.

Avgift	Kr, inkl. moms
Köp och inlämning av latrinkärl	600 kr/kärl

Kf § 15 Justering av slamtaxan

KS2023/0247

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en reglering av slamtaxan:

Priser inkl moms	Nuvarande pris	Nytt pris	Ökning
Budning	225 kr	394 kr	169 kr, 75%
Akut tömning	288 kr	2106 kr	1818 kr, 631%
Hämtning av mtrl fosforfälla	1202 kr	1838 kr	636 , 53%

Den nya taxan träder i kraft från 1 juli 2023.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en reglering av slamtaxan:

Priser inkl moms	Nuvarande pris	Nytt pris	Ökning
Budning	225 kr	394 kr	169 kr, 75%
Akut tömning	288 kr	2106 kr	1818 kr, 631%
Hämtning av mtrl fosforfälla	1202 kr	1838 kr	636 kr, 53%

- Samt att den nya taxan kommer träda i kraft från 1 juli 2023

På grund av differens i entreprenörens prislista gentemot Säters kommuns avgifter till kund behöver slamtaxan justeras. Syftet med justeringen är att varje enskild tjänst betalas av sin avgift i taxan. Taxan grundar sig på anläggningsstorlek och det finns en grundkostnad per anläggning som anges i taxan. Priserna som justeras är en extrakostnad som adderas till den ordinarie tömningsavgiften.

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0247

Justering av slamtaxan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en reglering av slamtaxan:

Priser inkl moms	Nuvarande pris	Nytt pris	Ökning
Budning	225 kr	394 kr	169 kr, 75%
Akut tömning	288 kr	2106 kr	1818 kr, 631%
Hämtning av mtrl fosforfälla	1202 kr	1838 kr	636 , 53%

Den nya taxan träder i kraft från 1 juli 2023.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-04-26 föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om en reglering av slamtaxan:

Priser inkl moms	Nuvarande pris	Nytt pris	Ökning
Budning	225 kr	394 kr	169 kr, 75%
Akut tömning	288 kr	2106 kr	1818 kr, 631%
Hämtning av mtrl fosforfälla	1202 kr	1838 kr	636 kr, 53%

- Samt att den nya taxan kommer träda i kraft från 1 juli 2023

På grund av differens i entreprenörens prislista gentemot Säters kommuns avgifter till kund behöver slamtaxan justeras. Syftet med justeringen är att varje enskild tjänst betalas av sin avgift i taxan. Taxan grundar sig på anläggningsstorlek och det finns en grundkostnad per anläggning som anges i taxan. Priserna som justeras är en extrakostnad som adderas till den ordinarie tömningsavgiften.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Sbn § 66 Justering av slamtaxan

SBN2023/0169

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta om en reglering av slamtaxan enligt ställt förslag:

Priser inkl moms	Nuvarande pris	Nytt pris	Ökning
Budning	225 kr	394 kr	169 kr, 75%
Akut tömning	288 kr	2106 kr	1818 kr, 631%
Hämtning av mtrl fosforfälla	1202 kr	1838 kr	636 kr, 53%

- Samt att den nya taxan kommer träda i kraft från 1 juli 2023.

Ärendebeskrivning

På grund av differens i entreprenörens prislista gentemot våra avgifter till kund behöver slamtaxan justeras. Syftet med justeringen är att varje enskild tjänst betalas av sin avgift i taxan. Taxan grundar sig på anläggningsstorlek och det finns en grundkostnad per anläggning som anges i taxan. Priserna som justeras är en extrakostnad som adderas till den ordinarie tömningsavgiften.

Bakgrund

Nyligen upptäcktes att tre poster i entreprenörens prislista för slamtömning var högre än vår avgift till kunden. Det gäller ”Extraavgift för budning”, ”Akut tömning” samt ”Hämtning av material från fosforfälla”. Utöver entreprenörens kostnad så ska avgiften även täcka omhändertagande av slammet samt administrativa tjänster. Av den anledningen har vi ett påslag om 50% på entreprenörens avgift.

Priser exkl moms	Nuvarande pris till kund	Maserfrakts pris till oss	50% påslag
Budning	180	210	315
Akut tömning	230	1123	1685
Hämtning av material fosforfälla	962	980	1470

Sbn § 66 forts.

Konsekvensbeskrivning

Utan denna justering blir tjänsterna ovan subventionerade av övriga kunder inom renhållningen.

Beslutsunderlag

Slamtaxan

Delges

Kommunfullmäktige

SÄTERS KOMMUN
SAMHÄLLSBYGGNADS-
FÖRVALTNINGEN

2022-05-01: Uppdaterade priser enligt index
2023-07-01: Justering efter ny entreprenör

Avgifter för externa slamtjänster i Säters kommun

Antaget av Kommunfullmäktige den 2017-04-06

Avgifterna gäller fr.o.m 2017-05-01 och indexregleras årligen fr.o.m 1 jan 2018 enligt Avfall Sveriges index A 12:3 Slamtömning. Avgiften innefattar hämtningskostnad samt behandlingskostnad för slam från enskilda brunnar och tankar. Priserna är inkl. moms.

Slamavskiljare och slutna tankar Kostnad per tömning	**Pris (SEK)**
0 – 2 m3	1 098
2,1 – 4 m3	1 385
4,1 – 6 m3	1 960
6,1 – 9 m3	2 822
Extra per m3 utöver 9 m3	418
Extrakostnad budning per tillfälle	394
Extrakostnad akut slamtömning per tillfälle	2 106
Extrakostnad tömning av minireningsverk: ovanstående plus	178
Hämtning av material från fosforfälla	1 838

Budning sker inom 5 arbetsdagar. Akut tömning sker inom 24 timmar.

Fettavskiljare

Tömning av fettavskiljare	1 516

Postadress: Samhällsbyggnadsförvaltningen, Säters kommun, Box 300, 783 27 Säter | Besöksadress: Västra Långgatan 12, Säter
Tfn: 0225 – 550 00 00 | Fax: 0225 – 516 65 | E - post: sbn@sater.se | Hemsida: www.sater.se

	Nuvarande pris till kund inkl moms	Nuvarande pris ex moms	Maserfrakt pris till oss exkl moms	Behöver öka till ex moms	**Nytt pris till kund ink moms**	Prisökning kr	Prisökning (%)
Budning	**225**	180	210	315	**394**	169	75
Akut tömning	**288**	230	1123	1684,5	**2106**	1818	631
Hämtning av material fosforfälla	**1202**	962	980	1470	**1838**	636	53

Kf § 16 Årsredovisning 2022, Räddningstjänsten Dala Mitt

KS2023/0169

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna 2022 års årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2022 för Räddningstjänsten Dala Mitt.

För räkenskapsåret 2022 redovisar förbundet ett resultat på 6,3 mkr. Extra tillskott från ägarkommunerna har skett med 5,0 mkr under 2022 för att täcka negativa balanskravsresultat från tidigare år.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022 Räddningstjänsten Dala Mitt

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2023/0169

Årsredovisning 2022 Räddningstjänsten Dala Mitt

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna 2022 års årsredovisning för Räddningstjänsten Dala Mitt.

Ärendebeskrivning

Årsredovisning 2022 för Räddningstjänsten Dala Mitt.

För räkenskapsåret 2022 redovisar förbundet ett resultat på 6,3 mkr. Extra tillskott från ägarkommunerna har skett med 5,0 mkr under 2022 för att täcka negativa balanskravsresultat från tidigare år.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022 Räddningstjänsten Dala Mitt.

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

2022

ÅRSREDOVISNING

RÄDDNINGSTJÄNSTEN DALA MITT

Räddningstjänsten Dala Mitt

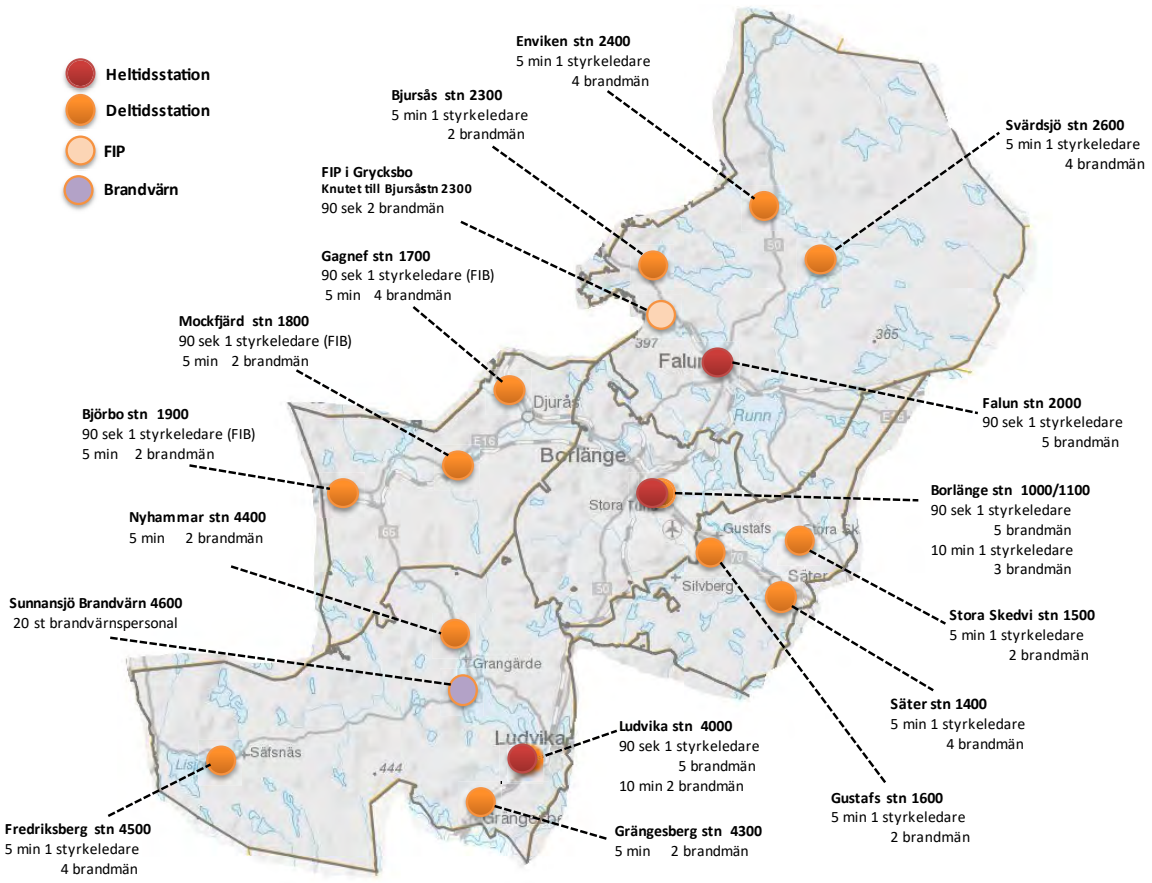

Medlemskommuner

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, omfattar medlemskommuner Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. I området bor över 160 000 människor på en total yta av ca 6 000 km2.

Kommun	Antal invånare	Total yta (km2)
Falu	59 837	2 275
Borlänge	52 254	635
Säter	11 242	624
Gagnef	10 502	812
Ludvika	26 497	1 648

Innehållsförteckning

Förbundsdirektören har ordet 4
Statistik över räddningsinsatser 5
Förvaltningsberättelse 6
Översikt över verksamhetens utveckling 6
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt 7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 8
Händelser av väsentlig betydelse 10
Styrning och uppföljning 12
Verksamhetsmål 2022 13
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 17
Balanskravsresultat 18
Väsentliga personalförhållanden 19
Medarbetarstatistik 20
Förväntad utveckling 21
Resultaträkning 22
Balansräkning 23
Kassaflödesanalys 24
Noter 25
Driftredovisning 29
Investeringsredovisning 30
Drift- och investeringsredovisning 31
Politisk ledning 2022 32
Revisionsberättelse 33

Förbundsdirektören har ordet

Att komma in som ny i förbundet under 2022, har varit en ynnest.
Människorna som väljer att jobba inom Räddningstjänsten är fantastiska!
RDM är ett väl fungerande förbund som ger medborgarna den säkerhet, den omtanke och trygghet våra ägarkommuner önskar. Dessutom är vi stolta över att presentera ett förbund i ekonomisk balans. Allt detta trots att 2022 har varit ett år som inget annat.

Vi trodde nog alla att världen skulle bli mer normal efter pandemiåret 2021. Dessvärre har 2022 bjudit på fortsatt pandemi, krig i vår närhet, skenande kostnader på el, drivmedel och råvaror. Världen är alltså en allt mer orolig plats. Då kan Räddningstjänsten bidra med ett visst lugn i stormen, och det har vi gjort.

Under året har vi svarat på 2 529 larm, vilket inneburit att vi bland annat hjälpt 475 medmänniskor i väntan på ambulans och hindrat 651 incidenter tack vare automatiska brandlarm. Vi har utbildat 425 personer i hjärt- & lungräddning, utfört 2 273 brandskyddskontroller och besökt 1 640 5:e och 7:e klassare för att prata om vad vi kan göra för att undvika att det börjar brinna.

Uppdraget att driva en riktigt bra räddningstjänst kräver några viktiga ingredienser. En tät och ärlig dialog med våra ägare, en bra samverkan med andra LSO organisationer (såsom blåljus och länsstyrelsen), engagerad personal, modiga ledare, och tydlighet i vårt uppdrag.

Grunden för allt detta är god kommunikation. Det tänker vi jobba vidare med under 2023.

Katarina Mowitz
Förbundsdirektör

Statistik över räddningsinsatser

Antal larm per typ av räddningsinsats

Typ av räddningsinsats	2022	2021
Brand i byggnad	186	252
Brand i fordon	65	89
Brand i skog och mark	130	63
Brand i avfall	45	32
Annan brand utomhus	39	28
Automatlarm	651	621
Drunkning-/tillbud	10	22
Sjukvårdsuppdrag	475	504
Trafikolyckor	359	452
Övrigt	569	639
Totalt	**2 529**	**2 702**

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Utvärdering av förbundets ekonomiska ställning

Belopp i mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet i %	4,5%	0,8%	1,9%	3,5%	5,5%
Balanslikviditet i %	105%	101%	107%	100%	104%
Årets resultat innan extra anslag	1,3	-5,8	-18,8	-15,9	-6,2
Extra anslag	5,0	-	-	-	-
Årets resultat	6,3	-1,6	-1,5	-1,4	1,8
Pensionskostnader inklusive löneskatt	14,6	16,3	21,4	14,8	7,2
Medlemsbidrag innan extra anslag	172,3	165,2	153,9	143,0	108,4
Extra anslag för att täcka underskott i enlighet med förbundsordning	-	4,1	17,3	14,5	8,0
Totala medlemsbidrag för året	177,3	169,3	171,2	157,5	116,4

2018 drabbades RDM:s verksamhetsområde och närliggande kommuner av stora skogsbränder, vilket kombinerat med arbetet med att mildra vårflodens verkningar genererade stora kostnader. En del av de ökade kostnaderna för dessa insatser täcktes av bidrag från kommuner och stat. Under året startades, på uppdrag av MSB, Grundutbildning för Räddningspersonal i Beredskap, GRiB. Under året påbörjades även arbetet med att införliva Ludvika kommuns räddningstjänst i förbundet.

Den 1 januari 2019 anslöt sig Ludvika kommun till förbundet. Det innebar att verksamheten utökades med en heltidsstation, tre RiB-stationer och ett räddningsvärn vilket innebar en personalökning med totalt 102 personer.

2020 påverkades mycket av den då pågående coronapandemin. Det innebar bland annat lägre intäkter på grund av inställda utbildningar. De statliga bidrag som utgick till kommunerna på grund av pandemin var inget förbundet kunde ta del av. Något lägre personalkostnader kunde tillgodoräknas på grund av nedsättningen av de sociala avgifterna.

Från och med 2021 har förbundet inte längre avtal att genomföra GRiB utbildningen. Ett nytt inriktningsbeslut togs vilket innebar att RDM ska verka för att brandskyddskontroll i samtliga medlemskommuner ska ske i egen regi. Ett nytt samarbete kring operativ ledning, Räddning i Samverkan - RiS, börjar förverkligas och i slutet av året flyttar Gästrike Räddningstjänst sina inre befäl till SOS-centralen på stationen i Falun.

Ett stort fokus har under de senaste åren legat på att få en ekonomi i balans. Vid utgången av 2022 presenterar förbundet ett positivt resultat.

Vidare kommentarer kring årets resultat återfinns under rubriken Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt

Räddningstjänsten Dala Mitt, RDM, är ett kommunalförbund för kommunerna Falun, Borlänge, Säter, Gagnef och Ludvika. Våra huvuduppgifter är räddningstjänst och brandförebyggande arbete.

Förbundet styrs av en politiskt tillsatt direktion bestående av tolv ledamöter och tolv ersättare från de fem medlemskommunerna. Antalet politiker från varje kommun fördelas enligt kommunstorleken. Knutet till direktionen finns ett arbetsutskott bestående av direktionens ordförande och fyra vice ordföranden, en från varje medlemskommun.

RDM:s verksamhet leds av en förbundsdirektör. Underställd förbundsdirektören återfinns räddningschefsfunktionen. Räddningschefen ansvarar enligt 3 kap. 16 § Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad. Medlemskommunernas uppdrag till förbundet redovisas i en förbundsordning. I den beskrivs räddningstjänstens ansvarsområden och kommunernas ansvarsområden enligt lagen om skydd mot olyckor, LSO. Enligt denna ska RDM fullfölja de skyldigheter som medlemskommunerna ansvarar för enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Förbundets medlemskommuner har enligt förbundsordningen gett RDM i uppdrag att ansvara för räddningstjänst samt förebyggande åtgärder mot brand enligt LSO.

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning, stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser.

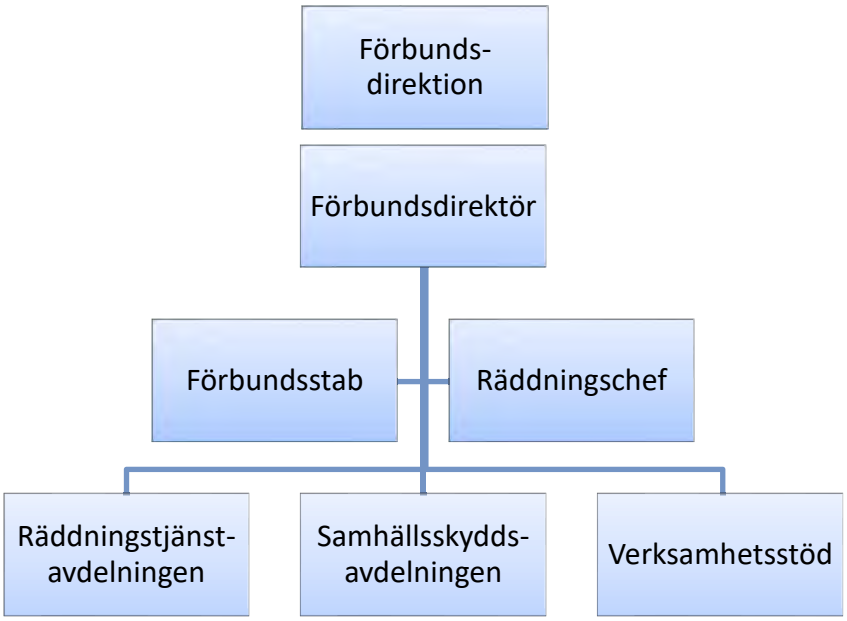

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Periodens resultat 2022-01-01-2022-12-31
Genom överenskommelser som träffas med medlemskommunerna, säkerställer RDM att förbundet har en ekonomi i balans. Överenskommelserna reglerar uppdraget och den ersättning som är förenad med uppdraget. Förbundsdirektionen beslutar om de förändringar som eventuellt behöver göras utifrån rådande ekonomisk situation.

RDM har en finanspolicy som är godkänd av förbundsdirektionen.

För räkenskapsåret 2022 redovisar förbundet ett resultat, innan extra tillskott av anslag, på 1,3 mnkr jämfört med minus 5,8 mnkr för 2021. Det budgeterade anslaget har ökat med 7,1 mnkr jämfört med föregående år.

Under 2022 beslutade ägarkommunerna om ett extra tillskott i form av ökat anslag på totalt 5 mnkr. Detta för att nollställa ackumulerat negativt balanskravsresultat som fanns vid ingången av 2022.

Utfallet för 2022 summerar ihop till ett positivt resultat på 6,3 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse mot budget med 6,3 mnkr, varav 5 mnkr avser det extra tillskottet.

Trots att förbundet har haft stora kostnadsökningar för bland annat el och drivmedel lyckas resultatet bli 1,3 mnkr bättre än budget (exkluderat det extra anslaget). Det förklaras av att förbundets medarbetare löpande under året aktivt jobbat med att vårda tilldelade medel och utfallet för bland annat förbrukningsmateriel och reparationer är lägre än budget.

Prognosen under året har varit att resultatet för helåret inklusive intäkter för avyttringar av inventarier skulle landa på 0,3 mnkr. Ränteintäkter som inkommit under slutet av året på likvida medel samt högre intäkter avseende obefogade automatlarm summerar ihop till en positiv påverkan på resultatet med 0,9 mnkr jämfört med prognos.

Verksamhetens intäkter
Förbundets externa intäkter består till största del av intäkter från avtal med kommuner och regioner. I förbundets intäkter ingår från och med 2022 även avräkning avseende RiS.

Utfallet för externa intäkter är 5,5 mnkr högre än budget och 8,0 mnkr högre än föregående år. Skillnaden i utfall mot budget beror till största del av debitering för Räddning i Samverkan, RiS, där intäkten är budgeterad med avdrag för den tid övriga parter i RiS debiterar till oss. Utfallet visar det vi har debiterat till övriga parter och den tid övriga parter debiterar oss finns med som kostnad. Den stora skillnaden mot föregående år är RiS, hemtagandet av brandskyddskontroller samt obefogade automatlarm.

Under året har inventarier sålt vilket inbringat 0,3 mnkr i intäkter. Ersättning för höga sjuklönekostnader har erhållits med 0,4 mnkr.

Verksamhetens kostnader
En stor del av förbundets kostnader avser personalkostnader. Personalkostnader inklusive pensionskostnader utgör 84 % av förbundets verksamhetskostnader (beräknat på verksamhetens nettokostnader).

Personalkostnader
Personalkostnader uppgår till 142,1 mnkr jämfört med budget på 141,8 mkr, en skillnad på 0,3 mnkr. Utfallet för samma period förra året var 141,6 mnkr vilket ger att utfallet i år är 0,5 mnkr högre än föregående år.

Högre pensionskostnader har kompenserats av att utbildningar inte utförts i beräknad utsträckning på grund av coronapandemin.

Budgeterad pensionskostnad baseras på KPA:s prognoser. Förbundet ansvarar för intjänade pensioner från och med 1998-04-01, dessförinnan respektive medlemskommun. För de kommuner som anslutit sig efter förbundets bildande 1998-04-01, svarar förbundet för intjänande pensioner från inträdesdatum, dessförinnan respektive medlemskommun.

Pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KL gäller från och med 2006-01-01 respektive 2014-01-01. Avtalen innebär att brandmän inom räddningstjänsten, som uppfyller kravet på 30 års anställning med minst 25 år i utryckning, har rätt att avgå med särskild avtalspension vid 58 års ålder. Detta pensionsavtal kallas SAP-R.

SAP-R kommer från och med 2023 stängas för nytillträde och kommer därmed på sikt fasas ut. En ny pensionslösning är framtagen där personer som tidigare hade fallit in under SAP-R nu har rätt till en extra pensionsinbetalning på 2 000 kr/månad alternativt få samma summa utbetald som kontant lön.

AKAP-KL kommer från och med 2023 ersättas av ett nytt avtal, AKAP-KR och vissa personer som idag omfattas av KAP-KL kommer kunna välja att gå över till det nya avtalet.

Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen. Total pensionsförpliktelse inklusive särskild löneskatt uppgår till 77,4 mnkr.

Förbundet har inga pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse. Förbundet har inte några pensionsmedel.

Övriga driftkostnader
Övriga driftkostnader uppgår till 22,5 mkr vilket är i nivå med utfallet 2021. Utfallet är 0,7 mnkr bättre än budget. De största enskilda posterna som överstigit budgeten är kostnader för drivmedel och fordonsservice. Som kompensation har inköp av däck varit lägre och hållit nere kostnadsökningen för fordonskostnader till 0,4 mnkr. Inköp av förbrukningsmateriel samt kostnader för reparation och underhåll har varit lägre och bidragit till att totala driftskostnader varit lägre än budgeterat.

Förbundets medarbetare har gjort aktiva val vid inköp vilket har bidragit till att hålla nere kostnaderna och hantera de stora kostnadsökningar som varit.

Lokalkostnader
Lokalkostnaderna uppgår till 16,1 mnkr vilket är 0,7 mnkr högre än budget samt 1,2 mnkr högre än föregående år. Ökade kostnader för reparation och underhåll samt lokalvård påverkar utfallet jämfört med budget. Den enskilt största kostnadsposten som förklarar differensen är de höga elpriserna som varit under året.

Finansiella intäkter
De finansiella intäkterna består av ränteintäkter på förbundets likvida medel. Dessa ränteintäkter är inte budgeterade vilket ger en positiv avvikelse på 0,2 mnkr jämfört med budget.

Finansiella kostnader
Kostnaden för ränteuppräkning av förbundets pensioner redovisas som en finansiell kostnad och uppgår till 1,4 mnkr för 2022. Det är i nivå med budget och en ökning med 0,6 mnkr jämfört med föregående år.

Investeringar
Under 2022 har förbundet investerat sammanlagt 18,0 mnkr. De största investeringarna är fordon, varav två är färdigställda och tre är under byggnation. Avskrivningarna för året är 7,3 mnkr vilket är 1,0 mnkr lägre än budget. Detta är på grund av längre leveranstider är vad som var beräknat med.

För ytterligare information om förbundets investeringsverksamhet, se avsnittet Investeringsredovisning på sid 30.

Försäkringsskyddet
Företagsförsäkringen är placerad i Dalarnas försäkringsbolag där även förbundets fordon är försäkrade. Försäkringsskyddet är tillfredsställande.

Känslighetsanalys

En förändring med 1% påverkar resultatet med	
Huvudintäkten, kommunbidrag	1,7 mnkr
Räntekostnader	0,01 mnkr
Största kostnadsposten, personalkostnader	1,4 mnkr

Kommunbidrag

Kommunbidrag även benämnt anslag erhålls från medlemskommunerna enligt fördelning i förbundsordningen.

Kommunbidrag 2022
(belopp i tkr)

Kommun	Kommunbidrag	Extra tillskott	Totalt kommunbidrag
Falun	61 627	1 859	63 486
Borlänge	54 216	1 637	55 853
Säter	11 546	349	11 895
Gagnef	10 737	324	11 061
Ludvika	34 196	831	35 027
Totalt	172 322	5 000	177 322

Det extra tillskott som utgått under 2022 på totalt 5,0 mnkr avser reglering av ingående ackumulerande negativa balanskravsresultat.

Under åren 2019–2021 har RDM genererat stora underskott. Underskotten har till största del täckts årligen av medlemskommunerna genom extra anslag. Dock har underskott motsvarande en summa av 1% av respektive års kommunbidrag (med utgång i punkt 17 förbundsordningen) bedömts vara av sådan omfattning att de inte täckts upp utan balanserats till nästkommande år.

Det innebär att trots extra anslag under de senaste tre åren har förbundet visat ett negativt resultat dessa år. Bedömningen som gjordes under 2022 var att det inte finns ytterligare besparingar som gör det möjligt för förbundet att återställa sin del av underskotten som summerar ihop till totalt 5,0 mnkr.

Enligt beslut i medlemskommunerna tillförs därför 5,0 mnkr under år 2022 för att nollställa balanskravsresultatet.

Se årets balanskravsutredning på sidan 18.

Händelser av väsentlig betydelse

Handlingsprogram
Ett nytt Handlingsprogram för räddningstjänst samt delprogram för brandförebyggande verksamhet har tagits fram och antogs av direktionen i mars.

Förändrad organisation
Under 2022 har Robert Strid haft rollen som t f förbundsdirektör och räddningschef för RDM. Robert har motsvarande roll på Gästrike Räddningstjänst. I november trädde Katarina Mowitz in i rollen som ny förbundsdirektör för RDM.

Under året har mindre förändringar av organisationen skett. Bland annat så upplöstes avdelningen för operativ ledning och vi slog isär chefsrollen räddningschef och chef för räddningstjänstavdelningen.

Stabsarbete Covid-19 avslutades
RDM har från 2021 bedrivit ett aktivt stabsarbete för att minimera effekterna av pandemin på egen organisation. I och med en minskande smittspridning under våren 2022 och bedömning att fortsatt arbete kunde hanteras inom normal organisationen, avslutades stabsarbetet innan sommaren.

Förändrat omvärldsläget
Det förändrade omvärldsläget har under hela 2022 skapat stora utmaningar i allt från förlängda leveranstider för både utrustning och fordon. Förändringen i omvärlden har även fått till följd att tidigare uppstartat arbete kopplat till exempelvis krigsplacering, säkerhetsskydd etcetera har intensifierats.

Räddning i samverkan (RiS)
Sedan 31 mars ingår även Kommunal-förbundet Hälsingland, Norrhälsinge räddningstjänst och Räddningstjänsten Ljusdal i RiS. Det innebär att samarbetet nu sträcker sig över sju räddningstjänstorganisationer med sammanlagt 55 brandstationer fördelat på 18 kommuner och 480 000 medborgare med cirka 7 000 händelser per år.

Räddningstjänstinsatser
Vid en större skogsbrand i Ulvshyttan fick RDM använda flygande resurser från MSB. Samverkan mellan RiS och MSB fungerade bra, vilket gjorde att händelsen kunde hanteras snabbare och med mindre drabbade värden.

Vid två trafikolyckor med tragisk utgång fanns behov av särskilt samtalsstöd för vår personal. Detta hanterades via RiS genom Gästrike Räddningstjänst försorg och hade stort mervärde för vår personal. RDM arbetar därav i att utbilda egen personal i särskilt samtalsstöd.

Vid den omfattande gasolbranden testades både RDM:s och RiS struktur att hantera en långdragen insats med stort medialt intresse. Vid insatsen fick RDM även nyttja egen ”skytteförmåga” för oskadliggörande av värmeutsatta tryckbehållare. RDM har under hösten arbetat med en utredning gällande förbundets myndighetsutövning och tillståndsprocess kopplat till den aktuella händelsen. Den preliminära analysen och slutsatser har remitterats till MSB. Svar från MSB förväntas under våren 2023 och därefter kan utredningen färdigställas.

Nya krav på tillsynsverksamheten
Den 1 juli trädde föreskrift och allmänna råd (MSBFS 2021:8) i kraft. Målet är att det ska leda till ökad likriktning av kommunernas tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor. Arbetet med att ställa om den förebyggande verksamheten har pågått under året för att uppfylla föreskrifterna kring bland annat registerhållning, bedömningsverktyg och resurssättning.

Brandskyddskontroll
Sedan den 1 oktober har RDM övertagit ansvaret att genomföra brandskyddskontroller i Borlänge och Gagnefs kommun. Det innebär att RDM vid utgången av året ansvarar för brandskyddskontroller i Ludvika, Borlänge och Gagnefs kommun. Det utökade ansvaret har inneburit ett omfattande planeringsarbete och behov av att rekrytera ny personal.

Styrning och uppföljning

Syfte och uppdrag
Enligt Lagen om skydd mot olyckor, LSO, 3 kap. 1 § ska en kommun för att skydda människors liv och hälsa samt egendom och miljö se till att åtgärder vidtas för att förebygga bränder och skador till följd av bränder samt, utan att andras ansvar inskränks, verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder. Enligt LSO har kommunerna även följande skyldigheter:

• Genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor.

• Utöva tillsyn över enskildas efterlevnad av lagen om skydd mot olyckor.

• Ansvara för att sotning och brandskyddskontroll sker av fasta förbränningsanläggningar.

• Ansvara för räddningstjänstinsatser inom kommunen med undantag för de olyckstyper som faller under statliga myndigheters ansvar.

• Efter avslutad räddningsinsats, om möjligt, informera den skadedrabbade om behovet av vidare åtgärder.

• I skälig omfattning utreda olyckan efter avslutad räddningstjänstinsats.

Förutom räddningstjänst ska kommunerna bedriva förebyggande verksamhet och genomföra efterföljande åtgärder efter räddningsinsats. Kommunernas uppgift är då att utreda orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts.

Förbundets medlemskommuner har enligt förbundsordningen gett RDM i uppdrag att ansvara för räddningstjänst samt förebyggande åtgärder mot brand enligt LSO.

Därutöver ska RDM, i skälig omfattning, stödja medlemmarna i deras övriga arbete för skydd mot oönskade händelser.

Enligt LSO är alla kommuner skyldiga att anta handlingsprogram för olyckor som kan leda till räddningsinsatser. I handlingsprogrammet beskrivs vilka risker som finns inom RDM:s område och vilken förmåga RDM har för att hantera dessa risker.

Handlingsprogrammet innehåller de inriktningsmål som finns för vår verksamhet. Inriktningsmålen liknar mer en vision om vår utveckling i sin utformning och visar vilken position på kartan vi vill ta oss till.

Utöver kraven enligt LSO har RDM enligt förbundsordningen även uppdrag inom andra lagstiftningar, så som Lagen om brandfarliga och explosiva varor samt Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, även benämnd Seveso. Förbundet har dessutom i uppdrag att stödja andra myndigheter som remissinstans.

Verksamhetsplan
I verksamhetsplanen bryts inriktningsmålen ner till verksamhetsmål som formulerats enligt SMART-modellen. Verksamhetsmålen visar vår väg till vår nya position på kartan som inriktningsmålen givit oss.

För att ett mål ska efterleva SMART-kriterierna ska det vara Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt och Tidsatt.

I verksamhetsplanen finns förutom verksamhetsmålen även budget för nästkommande år samt en plan för den interna kontrollen. Det är direktionen som beslutar verksamhetsplanen.

Aktivitetsplan
Varje avdelning tar fram aktiviteter som ska genomföras under året. Aktiviteterna är vad varje avdelning ser att de kan bidra med för att vi ska nå våra verksamhetsmål.

Ledningsgruppen prioriterar aktiviteterna och sätter en slutlig aktivitetsplan för verksamhetsåret.

Verksamhetsmål 2022

Mitt RDM			
	Verksamhetsmål	**Måltal**	**Utfall**
●	Vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare.	eNPS +5	eNPS +28
eNPS står för Employee Net Promoter Score och ett resultat som är över noll är godkänt. Värdet räknas ut genom att ta andelen (%) ambassadörer minus andelen (%) kritiker.			

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare
Att vi arbetar tillsammans och att vi har nöjda arbetare som vill rekommendera RDM som arbetsgivare ser vi som ett steg till att nå vårt inriktningsmål Mitt RDM.

De aktiviteter som förbundet arbetat med under året för att nå målet att vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare är bland annat att medarbetardagar genomfördes den 3:e och 4:e oktober där information från förbundet blandades med föreläsare med gripande berättelser med fokus på de mjuka värdena.

Vidare är personalhandbok uppdaterad och arbete med att utveckla ett levande intranät är genomfört. I detta arbete har en mer lättnavigerad utformning tagits fram samt att det utvecklats arbetssätt där fler medarbetare bidrar i informationsinsatser.

I syfte att skapa mer delaktighet för RDM:s chefer har ledarskapsträffar införts. En första digital träff genomfördes under februari, en fysisk träff med arbetsmiljö som tema under maj och vidare en digital träff i september.

För att skapa en korrekt, trygg och rättssäker kemikaliehantering genomförs inventering av alla kemikalier som hanteras i våra fastigheter. Under verksamhetsåret har inventering på en heltidsstation färdigställts. Arbetet kommer att fortgå under 2023.

Dynamisk och stabil organisation			
	Verksamhetsmål	**Måltal**	**Utfall**
●	Vi har en ekonomi i balans.	Ett resultat >= 0 kr	6 338 tkr
●	Vi följer upp och analyserar vår verksamhet.	Uppföljning varje månad på ledningsgrupps möte.	Uppföljning varje månad på ledningsgrupps möte.

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Vi har en ekonomi i balans
RDM ska ha en ekonomi i balans. Under 2022 eftersträvas ingen ytterligare kapitaluppbyggnad utan målsättningen är att hitta en balans i förbundets ekonomi efter många år av underskott. På längre sikt är målet att bygga kapital för att kunna finansiera de egna investeringarna.

Målsättningen är att det årliga resultatet ska vara positivt men nära noll. Även om utfallet justeras med det extra tillskott som är gjort under året för att justera det negativa ackumulerade balanskravsresultatet når förbundet målet. Resultatet innan tillskott är 1,3 mnkr.

De aktiviteter som genomförts under året för att nå målet är att utveckling av rutiner för att säkerställa debitering av våra insatser är genomfört. Kontroll av händelserapporter är fördelat till funktion insatsledare i Falun.

Vidare har det under året arbetats med att skapa en förståelse för vad det är som påverkar ekonomin och hur de ekonomiska processerna fungerar kring till exempel budgetarbetet.

Vi följer upp och analyserar vår verksamhet
Löpande uppföljning av verksamheten är A och O för att vi ska nå våra mål. Uppföljningen ska ske löpande under året och ha direkt koppling till verksamhetsplanen. Uppföljning och analys av verksamheten sker via ordinarie ledningsmöten.

Under året har nya arbetssätt för upprättande av händelserapporter tagits fram och införts. Arbetet med dokumenthanteringsplan (tidigare benämnd RAD-plan) är färdigställt och en ny plan är beslutad.

Vidare har enligt plan flera nya utryckningsfordon driftsatts samt att inventeringen av den jourfria tiden har färdigställts och ett följande arbete med att se över arbetstidsförläggning kommer att ske 2023.

Utredning av möjliga tidredovisningssystem är utifrån prioriteringar flyttat till 2023. Förändringen påverkar dock inte verksamheten.

Förtroende och kvalitet			
	Verksamhetsmål	**Måltal**	**Utfall**
●	Medborgarna i våra medlemskommuner ska ge högt betyg för det arbete vi gör, både förebyggande, vid insats och efterföljande arbete.	Räddnings-tjänsten index >70	Andel höga betyg 96,5 %
SCB har under året bytt ut uppföljningsmetod för medborgarenkäten. Index har bytts ut mot uppföljning mot andel svar i olika fördefinierade kategorier.			

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

Medborgarna i våra medlems-kommuner ger högt betyg för vårt arbete

Att ha medborgarnas förtroende i hela kedjan både före, under och efter räddningsinsats är viktigt för oss. Det är för deras säkerhet och trygghet vi arbetar.

Målet följs upp genom SCB:s medborgarenkät och genom ett medelvärde på räddningstjänstens index för de medlemskommuner som val att genomföra en medborgarundersökning.

Inför 2022 valde SCB att göra om sin enkät. Det tidigare mätetalet räddningstjänstindex byttes ut mot andel svar i kategorierna

- Andel mycket dåligt
- Andel ganska dåligt
- Andel ganska bra
- Andel mycket bra

Det finns även en kategori som anges som andel höga betyg vilken lägger ihop resultaten för andel mycket och ganska bra.

Vi väljer att i uppföljningen matcha räddningstjänstens index med andel höga betyg och gör bedömningen att utfallet på 96,5% i andel höga betyg överstiger det gamla mätvärdet på ett index överstigande 70.

Vi är medvetna att det inte är helt jämförbart men utifrån förutsättningarna tillräckligt för att kunna utvärdera målet.

Under året har förbundet lanserat en ny hemsida som ska underlätta för medborgarna och företagarna i våra kommuner att hitta den information som de är i behov av.

Intern kontroll

Syftet med den interna kontrollen är att den ska bidra till

- att verksamheten når sina mål med effektivitet, säkerhet och stabilitet.
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande.
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Arbetet med den interna kontrollen kan beskrivas som en sammantagen process innehållande en robust organisation, riskanalyser som riktar arbetet, planerade åtgärder och kontroller samt slutligen uppföljning.

I de kontrollpunkter som valdes ut för året ser vi ett mycket tillfredsställande resultat. En del som är identifierad där vidare arbete kommer att ske är rutiner för inköp. Inköpsprocessen ska tydliggöras så att det ska vara ”lätt att göra rätt”. I övrigt har kontrollpunkterna varit knutna till de mål vi har haft kring att ha en ekonomi i balans och att vi arbetar som ett lag. Genom att genomföra både medarbetardag, ledarskapsforum och att skapa förståelse för de ekonomiska processerna har vi kunnat säkerställa att vi under året når upp till alla satta verksamhetsmål.

Åtgärd /Kontroll	Metod för åtgärd/kontroll	Utfall
Vi har en ekonomi i balans	Månadsvis uppföljning per avdelning	●
Säkerställa rätt debitering för insatser	Genomföra utbildning för berörd personal samt upprätta rutiner	●
Säkerställa att inköp sker från rätt leverantör	Tydlig information intranät kring hur inköp ska ske. Stickprov av leverantörs-fakturor	▲
Kvalitetskontroll avseende läsbarhet, korrekt ifyllt	Stickprov på 10st händelserapporter avseende trafikolyckor	●
Vi arbetar som ett lag	Genomföra en medarbetardag, samt minst tre ledarskapsforum	●

Symbolförklaring ● Uppfylls ▲ Uppfylls delvis ■ Uppfylls ej - Utfall saknas

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Enligt kommunallagen ska både mål för verksamheten och finansiella mål sättas som sedan ska följas upp i årsbokslut och delårsrapport. RDM väljer att benämna alla mål som verksamhetsmål, även de av finansiell karaktär.

De verksamhetsmål som bidrar till god ekonomisk hushållning är:

- Vi har en ekonomi i balans
- Vi följer upp och analyserar vår verksamhet
- Vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare

Det är en grundförutsättning att vi har en ekonomi i balans för att uppfylla lagens syfte att kommande generationer inte ska betala för en överkonsumtion idag. För att nå en ekonomi i balans behöver vi ständigt följa upp och analysera vår verksamhet varvid även det målet är en del i att nå en god hushållning.

För att något av de två ovanstående målen ska bli möjliga att uppnå krävs det att vi jobbar som ett lag. Engagerade medarbetare och en god arbetsmiljö skapar förutsättningarna för detta vilket gör att även målet att vi arbetar som ett lag och får nöjdare medarbetare bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Av kommunallagen 11 kap. 6 § framgår det att de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges för budgetåret. För att göra en mer lättförståelig struktur internt har alla mål i verksamhetsplanen benämnts verksamhetsmål. Enligt lagens mening är nedanstående de finansiella målen för budgetåret 2022.

- Vi har en ekonomi i balans
- Vi följer upp och analyserar vår verksamhet

Förbundet har även ett verksamhetsmål som ej kopplas till god ekonomisk hushållning. Detta följs upp på samma sätt som ovanstående mål och finns med som en del i efterföljande rapportering om måluppfyllnad. Målet som avses är:

- Medborgarna i våra medlemskommuner ska ge högt betyg för det arbete vi gör, både förebyggande, vid insats och efterföljande arbete.

Sammantagen bedömning
Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås för verksamhetsåret.

Vid årets utgång uppnås alla tre verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning

	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	6,3 mnkr	-1,7 mnkr
Reducering av samtliga realisationsvinster	-0,3 mnkr	-0,5 mnkr
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	6,0 mnkr	-2,1 mnkr
Årets balanskravsresultat	**6,0 mnkr**	**-2,1 mnkr**

Årets balanskravsresultat är positivt och reglerar därmed ingående ackumulerade ej återställda negativa balanskravsresultat. Positiva balanskravsresultat kan enbart användas till att återställa negativa balanskravsresultat från tidigare år och kan därmed inte flyttas med till kommande räkenskapsår.

Ackumulerade negativa resultat

	2022	2021
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-5,0 mnkr	-2,9 mnkr
- Varav från 2019	-1,4 mnkr	-1,4 mnkr
- Varav från 2020	-1,5 mnkr	-1,5 mnkr
- Varav från 2021	-2,1 mnkr	
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	6,0 mnkr	-2,1 mnkr
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	**0,0 mnkr**	**-5,0 mnkr**

Väsentliga personalförhållanden

Våra medarbetare i RDM
Medarbetarutvecklingen inom RDM ska tillgodose verksamhetens behov av kompetenta medarbetare för att kunna möta nuvarande och framtida behov. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare med en inkluderande kultur. RDM ska vara en arbetsplats där jämställdhetens och mångfaldens möjligheter tas tillvara för ett kreativt och utvecklande arbetsklimat.

Arbetsmiljöarbete
Under 2022 har nya skyddsombud valts till skyddskommittén. Ett årshjul är infört för systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, och för organisatorisk och social arbetsmiljö, OSA. Årshjulet syftar till att säkerställa att förbundets arbetsmiljöarbete sker på ett strukturerat sätt.

Olycksfall, tillbud, färdolyckor och arbetssjukdomar
All inrapportering och utredning av tillbud, arbetsolyckor, arbetssjukdom och färdolyckor rapporteras i det digitala rapporteringsverktyget RIA. Syftet med denna rapportering är att minska risken för arbetsskador genom att förebyggande förbättra arbetsmiljön.

Hälsofrämjande åtgärder
All operativ personal inom förbundet genomför lagstadgad och regelbunden hälsoundersökning en gång per år via företagshälsovården.

Utbildningar
Kompetensutveckling sker bland annat genom att medarbetare utbildas via MSB. Under 2022 har 21 nyanställda medarbetare genomfört preparandutbildning för RiB. 13 medarbetare har genomfört GRIB 1, 12 medarbetare GRIB Räddningsinsats (tidigare GRIB 2).

Kursen Styrkeledare har genomförts av fyra medarbetare och kursen Insatsledare av en medarbetare. En vardera har gått kurserna Gruppledare, Tillsyn A och Varningstekniker.

Under 2022 har förbundet utbildat personalen i säkerhetsskyddsutbildning samt GDPR.

Personalomsättning
I november 2022 tillsattes ny Förbundsdirektör för RDM. Tjänsten har upprätthållits via inhyrd tillförordnad förbundsdirektör från Gästrike Räddningstjänst fram till augusti 2022.

Tjänsten som räddningschef upprätthålls med tillförordnad räddningschef och rekrytering är påbörjad under 2023.

Under året har ny avdelningschef för räddningstjänstavdelningen tillträtt.

Två nya områdeschefer har tillträtt, en nyrekrytering och en tillsatt internt för en tillförordnad lösning. Även inom den operativa enheten är en internrekrytering gjord för en tillförordnad roll som vakthavande befäl.

Till samhällskyddsavdelningen har två inspektörer påbörjat sin anställning och två har slutat. Vakanserna som därmed uppstått är nu tillsatta. De nya medarbetarna vilket är en nyrekrytering och en internt rekryterat, tillträder sina tjänster i början på 2023.

Vi är en räddningstjänst för alla
Genom att delta i Pride visar förbundet för medborgare, medarbetare och blivande medarbetare att RDM är en organisation som står upp för mänskliga rättigheter.

Medarbetarstatistik

Antal anställda
Jämförelse 2022 med 2021

Fördelning

	2022*	2021*
Heltid dagtid	34	36
Heltid operativ	106	109
RIB	248	232
Värn	20	19
TOTALT	**408**	**396**

**Vid årsskifte till angivet år*

Sjukfrånvaro

	2022	2021
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	2,44%	1,53%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	7,50%	24,38%
Sjukfrånvaron för kvinnor	2,38%	0,85%
Sjukfrånvaron för män	2,44%	1,61%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	5,41%	0,13%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 – 49 år	2,60%	1,32%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	1,81%	3,43%

Förväntad utveckling

Ekonomiskt tuffa tider
Under 2023 och 2024 väntas ekonomiskt tuffa tider till följd av inflation och den nu rådande lågkonjunkturen. Kostnaderna växer i takt med inflationen och i en tid där besparingar behöver göras inom kommunal verksamhet, kommer kraven på det räddningstjänsten ska leverera att öka.

Räddningstjänst under höjd beredskap
Det fortsatt oroliga omvärldsläget och de nationella diskussioner som förs kring uppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap gör att RDM förväntar sig fortsatt intensifierat arbete under 2023. Däribland säkerställande av eventuella nya förmågor. Detta kommer kräva ytterligare ekonomiska medel.

Nytt pensionssystem för brandmän
Ett nytt pensionssystem för brandmän träder i kraft 1 januari 2023. Detta medför att det gamla systemet med avtalspension vid 58 år fasas ut och därigenom ställs större krav på arbetet med kompetensutveckling.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	Årsbokslut 2022	Årsbokslut 2021
Verksamhetens intäkter	2	23 538	15 510
Verksamhetens kostnader	3,8,9	-186 004	-178 997
Avskrivningar	4	-7 313	-6 602
Verksamhetens nettokostnader		**-169 779**	**-170 089**
Kommunbidrag	5	177 322	169 307
Verksamhetens resultat		**7 543**	**-782**
Finansiella intäkter	6	248	3
Finansiella kostnader	7	-1 453	-873
Årets resultat		**6 338**	**-1 652**

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	10	14 440	15 226
Maskiner och inventarier	11	64 651	53 461
Summa materiella anläggningstillgångar		**79 091**	**68 687**
Finansiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar	12	1 987	2 042
Summa finansiella anläggningstillgångar		**1 987**	**2 042**
Summa anläggningstillgångar		**81 078**	**70 729**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	13	59 569	33 982
Kassa och bank	14	27 999	43 028
Summa omsättningstillgångar		**87 568**	**77 010**
Summa tillgångar		**168 646**	**147 739**
Eget kapital, Avsättningar och Skulder			
Eget kapital	15	1 202	2 853
Periodens resultat		6 338	-1 652
Summa eget kapital		**7 540**	**1 202**
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner (inkl. löneskatt)	16	77 417	70 572
Summa avsättningar		**77 417**	**70 572**
Skulder			
Kortfristiga skulder	17	83 689	75 965
Summa skulder		**83 689**	**75 965**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**168 646**	**147 739**
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	2022	2021
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	6 338	-1 652
Justering av poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av pensionsskuld	6 845	8 463
Justeringar för avskrivningar	7 313	6 602
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-340	-640
Justering i finansiella fordringar	55	-247
Kassaflöde före ändring av rörelsekapital	**20 211**	**12 526**
Förändring rörelsekapital		
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-25 587	12 462
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	7 724	-5 540
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**-17 863**	**19 448**
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-17 717	-18 339
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	340	856
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-17 377**	**-17 483**
Årets kassaflöde	**-15 029**	**1 965**
Likvida medel vid periodens början	43 028	41 063
Likvida medel vid periodens slut	**27 999**	**43 028**

Noter

Not 1 - Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597, LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Grundläggande redovisningsprinciper

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Komponentavskrivning har tillämpats sedan 2017 för avancerade anläggningar som till exempel mark och byggnader samt komplicerade fordon som bland annat höjdfordon, släckbilar och tankbilar.

Leverantörs- och kundfakturor med väsentliga kostnads- och intäktsposter periodiseras.

Löner, semester och ej kompenserad övertid periodiseras. Upplupna löner, outtagen semester och inklusive sociala avgifter skuldbokförs.

Pensionsskuld. Avgiftsbestämd ålderspension redovisas som kortfristig skuld. Avsättning för pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen.

Särskild löneskatt ingår i beloppen för pensioner under kortfristiga skulder och avsättningar.

Samtliga leasingavtal är att betrakta som operationell leasing.

Belopp i tkr

Not 2 Verksamhetens intäkter	**2022**	**2021**
Taxor och avgifter	2 738	1 802
Automatlarm	4 837	3 761
Restvärdesräddning och vägsanering	601	427
Bidrag och ersättning	853	945
Räddningstjänst	1 363	784
RiS	6 150	0
Övriga intäkter	6 996	7 791
Summa	**23 538**	**15 510**

Not 3 Verksamhetens kostnader	**2022**	**2021**
Arvoden och löner till personal	94 138	92 259
Personalomkostnader	33 370	33 063
Pensionskostnader	14 582	16 266
RiS	5 264	94
Lokaler	16 140	14 892
Förbrukningsmateriel	5 420	5 147
Främmande tjänster	8 085	8 937
Övriga kostnader	9 005	8 339
Summa	**186 004**	**178 997**

Not 4 Avskrivningar	**2022**	**2021**
Byggnader	956	954
Maskiner och inventarier	6 357	5 648
Summa	**7 313**	**6 602**

Not 5 Anslag från medlemskommunerna	**2022**	**2021**
Borlänge	55 853	53 123
Falun	63 486	60 008
Säter	11 895	11 206
Gagnef	11 061	10 408
Ludvika	35 027	34 562
Summa	**177 322**	**169 307**
Därav uppgår fordran på medlemskommunerna för årets resultat till	**-**	**4 129**

Not 6 Finansiella intäkter	**2022**	**2021**
Övriga intäktsräntor	248	3
Summa finansiella intäkter	**248**	**3**

Not 7 Finansiella kostnader	**2022**	**2021**
Räntekostnader på pensionsskuld	1 431	851
Övriga räntekostnader	3	4
Bankkostnader	19	18
Summa finansiella kostnader	**1 453**	**873**

Not 8 Revisionskostnader	**2022**	**2021**
Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	207	150
Förtroendevalda revisorer	13	17
Summa räkenskapsrevision	**220**	**167**
Kostnad för övrig revision		
Sakkunnigt biträde	80	74
Förtroendevalda revisorer	-	13
Summa övrig revision	**80**	**87**
Summa totalt revision	**300**	**254**

Not 9 Operationella leasingavtal	**2022**	**2021**
Varav förfaller		
inom ett år	13 868	12 608
senare än ett år men inom fem år	30 453	33 328
senare än fem år	28 952	30 034

Samtliga leasingavtal har betraktats som operationell leasing. Översyn av hyresavtalen pågår för att göra en bedömning av eventuell finansiell leasing. Översynen kommer att slutföras under 2023.

Not 10 Mark och byggnader	2022-12-31	2021-12-31
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	20 618	20 414
Årets anskaffningar	170	199
Varav pågående nyanläggningar	-	*199*
Omklassificering	-	5
Summa anskaffningsvärde	**20 788**	**20 618**
Avskrivningar på byggnader		
Ingående avskrivningar	-5 392	-4 438
Årets avskrivningar	-956	-954
Summa ackumulerade avskrivningar	**-6 348**	**-5 392**
Planenligt restvärde	**14 440**	**15 226**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	**21 år**	**20 år**

Not 11 Maskiner och inventarier	2022-12-31	2021-12-31
Anskaffningsvärde		
Ingående anskaffningsvärde	118 722	109 661
Årets anskaffningar	17 547	18 140
Varav pågående nyanläggningar	*13 577*	*10 110*
Utrangerade anläggningar	-	-9 074
Omklassificering	-	-5
Summa anskaffningsvärde	**136 269**	**118 722**
Avskrivningar på maskiner och inventarier		
Ingående avskrivningar	-65 261	-68 471
Årets avskrivningar	-6 357	-5 648
Ack avskrivningar på utrangerade anläggningar	-	8 858
Summa ackumulerade avskrivningar	**-71 618**	**-65 261**
Planenligt restvärde	**64 651**	**53 461**
Genomsnittlig nyttjandeperiod	**11 år**	**13 år**

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Långsiktig finansiell fordran	1 987	2 042
Summa finansiella anläggningstillgångar	**1 987**	**2 042**

Not 13 Fordringar	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar	51 238	21 502
Moms och skatt	5 482	3 657
Interimsfordringar	2 843	8 804
Övriga fordringar	6	19
Summa fordringar	**59 569**	**33 982**

Not 14 Kassa och bank	2022-12-31	2021-12-31
Banktillgodohavande	27 999	43 028
Summa kassa och bank	**27 999**	**43 028**

Not 15 Eget kapital	2022-12-31	2021-12-31
Ingående eget kapital	1 202	2 853
Periodens resultat	6 338	-1 652
Summa eget kapital	**7 540**	**1 202**

Not 16 Avsättning för pensioner	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	70 572	62 109
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	1 903	2 559
Nyintjänad särskild avtalspension	5 675	4 854
Ändrat livslängdsantagande		1 499
Årets pensionsutbetalningar	-2 758	-2 914
Ränte- och basbeloppsuppräkningar	1 431	851
Övrig post	-741	-38
Förändring av särskild löneskatt	1 335	1 652
Utgående avsättning	**77 417**	**70 572**

Upplysningar om redovisningsprinciper avseende pensionsavsättning
Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade av KPA enligt RIPS07. Likviditetsöverskottet förvaltas i egen regi och används till investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse, inga sådana finns för närvarande. Inga pensioner intjänade före 1998 finns att redovisa som ansvarsförbindelser.

Not 17 Kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
Individuell del av pensionsskulden (upplupen kostnad)	4 035	3 921
Leverantörsskulder	10 240	7 364
Mervärdesskatt	1 008	884
Källskatt	2 422	2 219
Särskild löneskatt	2 697	2 764
Sociala avgifter på utbetald lön	2 439	2 274
Upplupen lön, övertid med mera	2 174	2 019
Upplupen kompskuld	585	594
Upplupna semesterlöner	4 130	4 117
Sociala avgifter för upplupna löner	3 067	2 641
Förutbetalda intäkter	50 104	45 313
Övriga interimsskulder	788	1 855
Summa kortfristiga skulder	**83 689**	**75 965**

Driftredovisning

Belopp i tkr

Avdelning	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31	Budget 2022	Avvikande utfall mot budget
Räddningstjänstavdelningen				
Kostnader	-121 932	-129 533	-117 480	-4 452
Externa intäkter	16 510	8 290	10 133	6 377
Nettokostnad	**-105 422**	**-121 243**	**-107 347**	**1 925**
SSA/Utbildning				
Kostnader	-9 234	-9 313	-11 519	2 285
Externa intäkter	4 575	3 423	4 774	-199
Nettokostnad	**-4 659**	**- 5 890**	**-6 745**	**2 086**
Verksamhetsstöd				
Kostnader	-32 144	-29 489	-31 223	-921
Externa intäkter	1 092	1 804	1 225	-133
Nettokostnad	**-31 052**	**-27 685**	**-29 998**	**-1 054**
Förbundsstab				
Kostnader*	-22 695	-10 662	-20 255	-2 440
Externa intäkter	1 362	1 993	1 882	-520
Avskrivningar	-7 313	-6 602	-8 350	1 037
Nettokostnad	**-28 646**	**-15 271**	**-26 723**	**-1 923**
Summa verksamhetens nettokostnad	**-169 779**	**-170 089**	**-170 812**	**1 033**
Kommunbidrag	**177 322**	**169 307**	**172 322**	**5 000**
Finansnetto	**-1 205**	**-870**	**-1 428**	**223**
Årets resultat enligt resultaträkningen	**6 338**	**-1 652**	**82**	**6 256**

*inkluderar pensionskostnader för hela förbundet.

Investeringsredovisning

Långa leveranstider har gjort att flera investeringar som beräknats driftsättas 2022 inte har kunnat färdigställas utan kommer att driftsättas först 2023.

De kvalitetshöjande investeringar som görs i Ludvika bekostar Ludvika kommun genom att stå för avskrivningarna för dessa investeringar.

Total investeringsbudget för 2022 var 17,9 mnkr vilket inkluderar årets kvalitetshöjande investeringar i Ludvika.

Det är viktigt att investeringsredovisningen visar hela förbundets investeringsbudget och i och med denna inkorporering har genomgång skett av investeringsplan för kvalitetshöjande investeringar. Det har då identifierats att två budgetposter för fordon inte formellt flyttats med från tidigare års investeringsbudget. Detta resulterat i att investeringsmedel flyttade från investeringsbudget tidigare än 2022 ska kompletteras med 8,1 mnkr.

Totalt medflyttade medel från investeringsbudget tidigare än 2022 summeras därmed till 18,5 mnkr (tidigare angivet 10,4 mnkr).

Total investeringsbudget för 2022 är därmed 36,4 mnkr.

Nedan presenteras förbundets investeringar.

Belopp i tkr	**Utgifter sedan projektens start**			**Varav årets investeringar**		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Räddningsutrustning	699	746	-47	699	746	-47
Fordon	2 669	2 163	506	439	2 114	-1 675
varav Räddningsbil	*2 350*	*2 163*	*187*	*250*	*2 114*	*-1 864*
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	11 500	10 738	762	700	2 811	-2 111
varav Släckbil	*4 000*	*4 298*	*-298*	*0*	*298*	*-298*
varav Räddningsbil	*3 050*	*2 345*	*705*	*250*	*2 123*	*-1 873*
varav Släckbil BAS	*4 000*	*3 710*	*290*	*0*	*5*	*-5*
Övrigt inkl fastighet	600	803	-203	0	605	-605
Summa färdigställda projekt	**15 468**	**14 450**	**1 018**	**1 838**	**6 276**	**-4 438**
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
Räddningsutrustning	1 300	1 676	-376	700	1 009	-309
Fordon	5 862	539	5 323	5 362	136	5 226
Kvalitetshöjande investeringar Ludvika	13 800	11 333	2 467	10 000	10 595	-595
Övrigt	0	29	-29	0	29	-29
Summa pågående projekt	**20 962**	**13 577**	**7 385**	**16 062**	**11 769**	**4 293**
Summa Investeringsprojekt	**36 430**	**28 027**	**8 403**	**17 900**	**18 045**	**-145**

Drift- och investeringsredovisning

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad
Direktionen för RDM fastställer årligen i juni månad ekonomisk plan för de tre närmast kommande åren. Medlemmarna enas om den ekonomiska ram som gäller för nästkommande budgetår senast i juni månad året före nästkommande budgetår. Förbundet upprättar därefter en internbudget på avdelningsnivå som fastställs vid sista direktionsmöte som infaller innan budgetårets start.

Medlemskommunerna tilldelar förbundet ett medlemsbidrag som täcker de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och övriga intäkter är avräknade. Omdisponering av medlemsbidragen mellan förbundets avdelningar får ske under året så länge det ej påverkar det totala medlemsbidrag som är tilldelat förbundet.

Underskott i verksamheten som är av sådan omfattning att det inte behöver täckas balanseras till nästkommande år, maximalt 1% av anslagets storlek. Underskott överstigande 1% av anslagets storlek täcks upp innevarande år genom extra bidrag från medlemskommunerna.

Överskott som uppkommer under ett verksamhetsår delas ut till medlemskommunerna under förutsättning att inga balanserade underskott finns från tidigare år.

I samband med att medlemskommunerna enas om den ekonomiska ramen tilldelar de även ramanslag för investeringar. Ramarna för investeringar fördelar förbundet i sin internbudget efter behov. Investeringsbudgen fastställs vid sista direktionsmötet som infaller innan budgetårets start.

Upplysningar om tillämpande internredovisningsprinciper
Driftredovisningens intäkter och kostnader speglar de ekonomiska relationerna mellan förbundets avdelningar. Kommunbidragen och finansnettot redovisas inte på någon avdelning utan är specificerad i uppställningen i driftredovisningen efter verksamhetens nettokostnader.

Personalomkostnader i form av arbetsgivaravgift, avtalspension och löneskatt är schablonmässigt fördelat på respektive avdelning. Denna princip kommer från och med 2022 förändras. Då kommer pensionskostnaden inklusive löneskatt att i sin helhet belasta avdelning Förbundsstab.

Inga gemensamma kostnader fördelas ut med schabloner. Största delen av de gemensamma kostnader som finns i förbundet som avser lokaler och IT tas hela utfallet för i avdelning Verksamhetsstöd. Varje avdelning har sedan ett flertal kostnadsställen kopplade till sig där ytterligare fördelning görs för att underlätta uppföljningen.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar
Driftredovisningens intäkter och kostnader summerar ihop till raderna för verksamhetens intäkter respektive kostnader i resultaträkningen. Avskrivningarna kopplar till kassaflödesanalysens post för de samma och årets resultat kopplas till Eget kapital i balansräkningen. Totala investeringar för året som anges i investeringsredovisningen kopplar ihop med upptaget belopp i Balansräkningens not 10 och 11 samt nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar enligt kassaflödesanalysen.

Politisk ledning 2022

Arbetsutskott

Mats Nilsson (S), ordförande	Säter
Fredrik Jarl (C), vice ordförande	Gagnef
HåGe Persson (M)	Ludvika
Joakim Storck (C)	Falun
Mari Jonsson (S)	Borlänge

Direktion – ordinarie ledamöter

Mats Nilsson (S), ordförande	Säter
Caroline Willfox (M)	Säter
Fredrik Jarl (C), vice ordförande	Gagnef
Irene Homman (S)	Gagnef
HåGe Persson (M)	Ludvika
Lars Handegard (V)	Ludvika
Joakim Storck (C)	Falun
Veronica Zetterberg (M)	Falun
Susanne Norberg (S)	Falun
Mari Jonsson (S)	Borlänge
Arne Lissmats (L)	Borlänge
Lars Karlsson (M)	Borlänge

Direktion – ersättare

Hans Johansson (C)	Säter
Roger Siljeholm (M)	Säter
Jan Wiklund (M)	Gagnef
Anders Bengtsson (KD)	Gagnef
Leif Pettersson (S)	Ludvika
Hans Gleimar (C)	Ludvika
Lena Johnsson (S)	Falun
Katarina Gustavsson (KD)	Falun
Åsa Nilser (L)	Falun
Maslah Omar (S)	Borlänge
Karin Örjes (C)	Borlänge
Hans Moberg (M)	Borlänge

Förbundsrevision

Dagney Hansson (KD)	Säter
Kjell Andersson (C)	Gagnef
Owe Asmola (M)	Ludvika
Lars Lundh (S)	Falun
Ulla Olsson (M)	Borlänge

Revisionsberättelse

Räddningstjänsten Dala Mitt
Lugnetleden 3, 791 38 Falun
023-48 88 00
www.dalamitt.se
info@dalamitt.se

PROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2023-03-16

Förbundsdirektionen 2023-03-16

Ärenden

§ 1 Närvaro och val av justeringsperson 4
§ 2 Årsredovisning 2022 5
§ 3 Periodrapport januari 2023 6
§ 4 Budgetram 2024 7
§ 5 Rapport KPMG - informationssäkerhet 8
§ 6 Delegationsordning 9
§ 7 Redovisning av delegationsbeslut 10
§ 8 Verksamhetsinformation 11
§ 9 Rapporter och delgivningar 12

Plats och tid:	Lindbergshallen, Adelborgssalen, Djurås, klockan 09:00-11:50
Plats och tid för justering:	2023-03-16, klockan 12:10
Protokollet omfattar	§§ 1-9
Utses att justera	Mats Nilsson

Underskrifter

Sekreterare .....
Camilla Andersson

Ordförande .....
Fredrik Jarl

Justerande .....
Mats Nilsson

Anslag/bevis	Protokollet är justerat och anslaget på Räddningstjänsten Dala Mitts digitala anslagstavla.
Datum för publicering	2023-03-17
Datum för avpublicering	2023-04-11
Förvaringsplats för protokollet	Räddningstjänsten Dala Mitt, station 2000, Falun

Beslutande ledamöter:	Fredrik Jarl (C), ordförande, Gagnef HåGe Persson (M), Ludvika Liza Lundberg (S), Falun Ulrik Bergman (M), Borlänge Mats Nilsson (S), Säter Eva-Lotta Törnblom (S), Gagnef Lars Handegard (V), Ludvika Anders Lindh (M), Falun Susanne Martinsson (C), Falun Jan Wiklund (M), Gagnef ersättare för Jan Svälas (SD), Borlänge Lars Jansson (S), Borlänge Caroline Willfox (M), Säter
Ej tjänstgörande ersättare:	Anders Bengtsson (KD), Gagnef Anders Sjödin (C), Ludvika Tony Björk (S), Falun Sven-Olov Ytterholm (M), Falun Erik Eriksson (MP), Falun
Övriga närvarande:	Katarina Mowitz, förbundsdirektör Camilla Andersson, förbundssekreterare Jenny Axelsson, ekonomichef Lena Celin, redovisningsekonom Johannes Näslund, chef Samhällskyddsavdelningen. Maja Norling, Tf räddningschef

Dnr: 2023-000182

§ 2 Årsredovisning 2022

Beslut
Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna uppföljningen av den interna kontrollen för verksamhetsåret 2022, som redovisas som en del i årsredovisningen.

att godkänna årsredovisningen för verksamhetsåret 2022.

Ärendebeskrivning
Varje år sammanställs en årsredovisning som visar utfallet av verksamheten, både vad det gäller ekonomisk uppföljning, uppföljning av verksamhetens mål samt intern kontroll. I samband med årsbokslutet och sammanställningen av årsredovisningen utförs även revision. Revisionen för verksamhetsåret 2022 utförs den 1 mars 2023, varvid årsredovisningen vid arbetsutskottets möte är preliminär.

Bakgrund
Förbundet ska enligt 11 kap. 19§ Kommunallag (2017:725) upprätta en årsredovisning.

Årsredovisningen ska lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige. Det ska ske innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet enligt 5 kap. 24§.

Bilagor
Årsredovisning 2022

Sändlista
Kommunfullmäktige i medlemskommunerna.

DocuSign Envelope ID: A44F9B63-45B5-4225-AD93-EEC0D83D01F3

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt 2023-03-23
Revisionen

Till
Förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Dala Mitt

För kännedom
Kommunfullmäktige i medlemskommunerna

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022
Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Granskningsresultatet framgår av bifogad granskningsrapport som utarbetats av KPMG.

Vi har i granskningen inte funnit några väsentliga felaktigheter. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Året resultat i förhållande till budget är + 6,3 mnkr.

Vi delar direktionens bedömning att de finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning är uppfyllda.

Kommunalförbundet hanterar leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Vi kan inte utesluta att avsteget innebär ett väsentligt fel i balansräkningen. Utifrån dessa iakttagelser rekommenderar vi direktionen att:

- Genomföra en utredning för att bedöma om redovisningen av leasingkostnader innebär väsentliga fel i förbundets räkenskaper.

Revisionen begär yttrande över den bifogade granskningsrapportens rekommendationer senast 2023-08-29

För de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

DocuSigned by:
Dagney Hansson
BD8B0AE7A86A448...
Dagney Hansson
Sammankallande för revisionen

DocuSign Envelope ID: A3ECFB3B-A4E1-420A-82B2-22CC9E41514F

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Till

Fullmäktige i respektive medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Dala Mitt (organisationsnummer 222000 - 1099) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Räddningstjänsten Dala Mitt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen/styrelsen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Borlänge 2023-03-23

DocuSigned by:
B6F40CF878D0411...
Lars Lundin
Falu Kommun

DocuSigned by:
BD8B0AE7A86A448...
Dagney Hansson
Säters kommun

DocuSigned by:
1E7AB57283A402...
Ulla Olsson
Borlänge kommun

DocuSigned by:
2B63A32DD9E34B6...
Kjell Andersson
Gagnefs kommun

DocuSigned by:
B3BBEB94B4624F9...
Owe Asmola
Ludvika kommun

DocuSign Envelope ID: A3ECFB3B-A4E1-420A-82B2-22CC9E41514F

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse 2022

Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2022

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Revisorernas redogörelse för år 2022

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat den verksamhet som bedrivs inom Räddningstjänsten Dala Mitts verksamhetsområden och då prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom förbundet är tillräcklig.

Revisorerna har under året haft fyra sammanträden. För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har under året sammanträffat med förbundets ekonomichef.

Grundläggande årlig granskning
Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom förbundets verksamhetsområde.

Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma direktionens styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Revisorerna har under året tagit del av protokoll från direktionen. Utöver detta tar revisorerna löpande del av ekonomiska rapporter för verksamheten.

Nedan följer en sammanfattning av resultatet av genomförda granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Redovisningsrevision
Denna granskning syftar till att utröna om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som utövas inom direktionen är tillräcklig. Det senare gäller frågan om tillförlitligheten i räkenskaperna och säkerheten i system och rutiner. Vi har bland annat granskat delårsbokslutet per 31 augusti 2022 och årsredovisningen för år 2022.

Verksamhetsrevision
En del av revisionsarbetet har avsett förvaltningsrevision, d.v.s. en granskning av att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Syftet har varit att klarlägga om verksamheten har bedrivits enligt fastlagda politiska mål och riktlinjer och att utvärdera om kvalitet och inriktning har blivit den avsedda. Särskild granskning med skriftlig avrapportering till revisorerna har genomförts genom granskning av informationssäkerhet och dataskydd. Nedan presenteras en kort sammanfattning av granskningsresultatet:

Syftet med granskningen var att bedöma om direktionen har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i förbundet.

Utifrån granskningens resultat är vår sammanfattande bedömning att direktionen inte har säkerställt tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt och systematiskt arbetssätt med informationssäkerheten i förbundet. Bedömningen baserar vi på att det inom förbundet inte finns framtagna styrande dokument som reglerar hur arbetet ska

bedrivas. Inte heller finns någon fastställd organisation med utsedda funktioner med tillräcklig kompetens för att arbeta med informationssäkerhet och dataskydd. I nuläget saknas ett systematiskt arbete med att identifiera och analysera behov och risker för de informationstillgångar som förbundet hanterar, inklusive personuppgifter, för att säkerställa informationssäkerheten. Direktionen har inte tillsett att det finns etablerade incidenthanteringsrutiner för vare sig informationssäkerhetsincidenter eller personuppgiftsincidenter.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi direktionen att:

- Ge förbundsledningen i uppdrag att, utifrån MSB:s rekommendationer och metodstöd, vidta åtgärder i enlighet med dessa så att förbundet etablerar ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.
- Stärka den interna kontrollen avseende direktionens efterlevnad av dataskyddsförordningen så att personuppgiftshanteringen sker i enlighet med förordningens krav.
- Etablera incidenthanteringsrutiner för informationssäkerhet och personuppgifter där ansvar och process för hanteringen tydliggörs.

En förteckning över utförd granskning lämnas i *Bilaga 2 till revisionsberättelsen för 2022*.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt

Förteckning över utförd granskning under 2022

Förteckning över de sakkunnigas skriftliga rapporter för år 2022;

- Granskning av delårsrapport 2022-08-31
- Granskning av bokslut och årsredovisning för år 2022
- Granskning av informationssäkerhet och dataskydd

Granskning av bokslut och årsredovisning 2022

Räddningstjänsten Dala Mitt

23 mars 2023

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Snabb överblick

Årsredovisningen är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet.
.

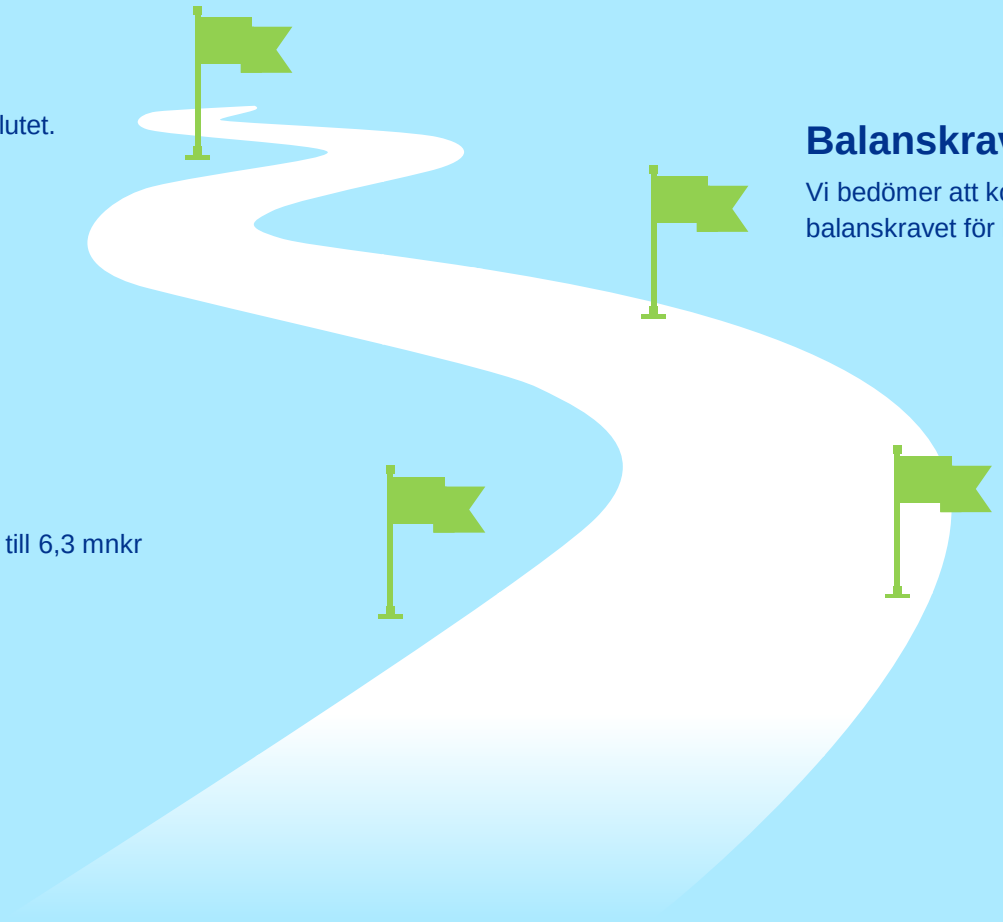

Balanskravsresultat

Vi bedömer att kommunalförbundet har uppnått balanskravet för heläret.

Resultat

Kommunalförbundets resultat uppgår till 6,3 mnkr inklusive extra kommunbidrag för underskottstäckning.

Verksamhetsmål

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen beslutat om.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

01

Sammanfattning

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Dala Mitt har KPMG granskat kommunalförbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed men att eventuell redovisning av hyresavtal som finansiell leasing bör utredas.

Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunalförbundet hanterar leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed.

Resultat

Årets resultat uppgår till 6,3 mkr. Resultatet är 6,3 mkr bättre än budget men påverkas av ett extra kommunbidrag om 5 mkr för att täcka tidigare års balanserade underskott.

Balanskrav

Årets balanskravsresultat uppgår till 6,0 mnkr.

Vår bedömning är att kommunalförbundet har uppnått balanskravet för helåret.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Sammanfattning fortsättning

Underlag för revisorernas bedömning utifrån direktionens mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de av direktionens beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

I vår granskning av direktionen fattade beslut avseende finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att kommunalförbundet uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv då samtliga tre verksamhetsmål uppnås.

Falun 23 mars 2023

Margareta Sandberg
Auktoriserad revisor

Linnea Grönvold
Certifierad kommunal revisor

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

02

Inledning

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Inledning

Vi har av Räddningstjänsten Dala Mitts revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Syfte

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningen upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vår bedömning avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionens beslut

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Inledning fortsättning

Metod

Granskningarna har genomförts genom:

- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna.
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen

Avgränsning

Vår granskning omfattar årsbokslutet per 2022-12-31.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras genom fastställd normering av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer). Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA), vilket bland annat innebär att vi inte inhämtat revisionsbevis i form av uttalande från ledningen. Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I årsredovisningen har vi granskat de finansiella rapporterna samt tillhörande noter. Sidorna 1-22 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor. Övriga sidor i årsredovisningen omfattas inte av denna granskning.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig styrelse

Granskningen avser kommunalförbundets årsredovisning som enligt kommunallagen ska behandlas av direktionen.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomienheten.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

03

Resultat av granskningen

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla.

Vi noterar att kommunalförbundets förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Bedömning av direktionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

Direktionen har fastställt tre verksamhetsmål som bidrar till god ekonomisk hushållning.

I vår granskning av direktionen fattade beslut avseende verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning har vi inte funnit något avvikande.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Verksamhetsmål

Mål fastställa av direktionen	***Måluppfyllelse enligt årsredovisningen***
Vi har en ekonomi i balans - ett resultat >=0 kr	Resultatet före justering av medlemsbidragen uppgår till +1,3 mkr.
Vi följer upp och analyserar vår verksamhet. - Uppföljning ska ske varje månad på ledningsgruppsmöte	Uppföljning varje månad på ledningsgruppsmöten.
Vi arbetar som ett lag och får nöjda medarbetare - eNPS +5	Utfallet uppgår till eNPS +28

Direktionens gör en sammanfattande bedömning att kommunalförbundet uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och bedömer att samtliga tre mål uppnås.

I uppföljningen av målet att man har en ekonomi i balans ingår det extra kommunbidraget som erhållits i syfte att återställa tidigare års underskott.

Vi kan inte göra någon annan bedömning än direktionen har gjort angående måluppfyllelsen.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet i förvaltningsberättelsen enligt KL. Kommunalförbundet redovisar överskott för året som uppgår till 6,3 mnkr, årets realisationsvinster uppgår till 0,3 mnkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 6,0 mnkr.

Det finns ett negativt balanskravsresultat om 5,0 mkr att återställa från tidigare år. Med årets överskott är hela underskottet återställt och återstående resultat efter återställningen uppgår till 1 mkr.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Resultaträkning

Belopp i Mkr	*2022-12-31*	*Budget 2022*	*2021-12-31*	*Prognos 2022*
Verksamhetens nettokostnader	-169,8	-170,8	-170,1	-170,8
Förändring i %, jmf med fg år	*-0,2%*	*0,4%*	*-1,1%*	*0,4%*
Medlemsbidrag	177,3	172,3	169,3	172,3
Förändring i %, jmf med fg år	*4,7%*	*1,8%*	*-1,1%*	*1,8%*
Finansnetto	-1,2	-1,4	-0,9	-1,4
Årets resultat	6,3	0,1	-1,7	0,1
Nettokostnader i relation till medlemsbidrag %	-96%	-99%	-100%	-99%

Årets resultat uppgår till 6,3 mkr. Resultatet är 6,3 mkr bättre än budget men påverkas av ett extra kommunbidrag om 5 mkr för att täcka tidigare års balanserade underskott. Om man exkluderar det extra kommunbidraget blir årets överskott 1,3 mkr.

Verksamhetens intäkter har i jämförelse med föregående år ökat med 8,0 mkr medan kostnaderna har ökat med ca 7,0 mnkr.

Ökningen av intäkter avser främst RiS (Räddning i Samverkan) med 6,2 mkr, ökade intäkter för taxor och avgifter, automatlarm, räddningstjänst medan diverse övriga intäkter minskar med 0,8 mkr.

Kostnadernas ökning är främst hänförliga till lönekostnader samtidigt som pensionskostnaderna minskar i år. Kostnader för RiS uppgår till 5,2 mkr, lokalkostnader ökar 1,2 mkr, främmande tjänster minskar 0,9 mkr och övriga kostnader ökar 0,7 mkr.

Årets avskrivningar ökar med 0,7 mkr på grund av ökade investeringar

I jämförelse med budget har intäkterna ökat med 5,5 mnkr varav RiS motsvarar ca 4,8 mkr. Kostnaderna är i nivå med budget varav personalkostnaderna är ca 0,3 mkr högre och övriga kostnader 0,7 mkr lägre än budget. Avskrivningarna är ca 1 mkr lägre än budget.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Kommunalförbundet	
	2022-12-31	***2021-12-31***
Balansomslutning	168 646	147 739
Redovisat eget kapital	7 540	1 202
Redovisad soliditet	*4,5%*	*0,8%*
Omsättningstillgångar	87 568	77 010
Kortfristiga skulder	83 689	75 965
Balanslikviditet	*105%*	*101%*

Balansomslutningen har ökat med 20,9 mnkr. Omslutningen påverkas av ökade investeringar under året med ca 17,7 mnkr och årets avskrivningar uppgår till ca 7,3 mnkr.

Kortfristiga fordringar har ökat med 25,6 mnkr och beror främst på ökade kundfordringar med 29,7 mkr, ökade fordringar för moms med 1,8 mkr samt minskade förutbetalda kostnader med 6,0 mkr.

Avsättning för pensioner har ökat ca 6,8 mnkr jämfört med förra året.

Kortfristiga skulder har ökat 7,7 mnkr. Leverantörsskulderna har ökat med 2,9 mkr och förutbetalda intäkter har ökat med 4,8 mkr. Övriga interimsskulder har mindre förändringar.

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter som inte har justerats i bokslutet.

Hyreskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunalförbundet hanterar leasingkostnader som operationell leasing vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed. Vi kan inte utesluta att avsteget innebär ett väsentligt fel i balansräkningen. Vi rekommenderar därför kommunalförbundet att gå igenom sina hyreskontrakt för att bedöma om dessa skulle kunna innebära väsentliga fel i kommunalförbundet räkenskaper.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Kassaflödesanalys

Enligt LKBR 8:1 ska kassaflödesanalysen innehålla information om kommunalförbundets in- och utbetalningar under året. Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunalförbundets finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet Redovisningsprinciper i årsredovisningen är upprättad enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Vid vår granskning har vi stickprovsvis granskat kommunalförbundets redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKRs gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer men att eventuell redovisning av hyresavtal som finansiell leasing bör utredas.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och direktionens sist beslutade budget.

Utfallet för verksamheterna överstiger budget med 1,0 mnkr.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftningen.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och direktionens budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta kommunala koncernföretags investeringar som direktionen tagit ställning till.

Nytt i RKR R14 Drift- och investeringsredovisningen är att i investeringsredovisningen ska även inkluderas under årets genomförda investeringar som finansierats via finansiell leasing eller som erhållits genom gåva. Ett förtydligande i rekommendationen är att i de fall principerna för investeringsredovisningen avviker från externredovisningsprinciperna ska detta kommenteras och avvikelserna anges.

Kommunalförbundets budget för investeringar under 2022 uppgår till 17,9 mnkr och årets utfall uppgår till 18,0 mnkr. Det är en avvikelse på 0,2 mnkr. Av investeringsredovisningen framgår att beslut inte har tagits för att överföra medel från tidigare år till årets budget vilket innebär att det uppstår en avvikelse mot årets budget men inte mot beslutat totalutgift för vissa investeringar

Vår bedömning är att informationen för investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftningen.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

.

kpmg.com/socialmedia

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

Kf § 17 Verksamhetsberättelse och bokslut 2022, Hjälpmedelsnämnden

KS2023/0196

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Hjälpmedelsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Hjälpmedelsnämnden.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämnden 2022. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 12,4 mkr som kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 7,1 mkr åter till kommunerna och 5,3 mkr till regionen. Året stora överskott beror bl.a. på lägre personal- och hjälpmedelskostnader samt ökande intäkter. För personalkostnaderna är frånvaron och vakanser större än väntat, och för hjälpmedel budgeterades lägre kostnader än föregående år och utfallet har blivit ännu lägre. Intäkterna ökar till följd av ökad efterfrågan, hög nyttjande-, och uthyrningsgrad och höjda priser från underleverantörer.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för hjälpmedelsnämnden

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2023/0196

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Hjälpmedelsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Hjälpmedelsnämnden.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Hjälpmedelsnämnden.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Hjälpmedelsnämnden 2022. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 12,4 mkr som kommer att återbetalas enligt avtal, vilket innebär 7,1 mkr åter till kommunerna och 5,3 mkr till regionen. Året stora överskott beror bl.a. på lägre personal- och hjälpmedelskostnader samt ökande intäkter. För personalkostnaderna är frånvaron och vakanser större än väntat, och för hjälpmedel budgeterades lägre kostnader än föregående år och utfallet har blivit ännu lägre. Intäkterna ökar till följd av ökad efterfrågan, hög nyttjande-, och uthyrningsgrad och höjda priser från underleverantörer.

Varje kommun som ingår i gemensamma nämnden har att fatta beslut om ansvarsfrihet för hjälpmedelsnämnden.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för hjälpmedelsnämnden

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

§7 Hjälpmedelsnämnden Dalarnas bokslut och verksamhetsberättelse 2022

Diarienummer HJN2022/47

Hjälpmedelsnämndens beslut

1. Verksamhetsberättelse och bokslut för Hjälpmedel Dalarna 2022 FV 86 fastställs.

Sammanfattning av ärendet

Hjälpmedel bidrar till att öka tillgänglighet, självständighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med länets kommuner tar Region Dalarna ett gemensamt ansvar för att enkelt tillhandahålla hjälpmedel och tjänster till ett rimligt pris.

Fortsatta leveransproblem och prishöjningar av hjälpmedel och reservdelar på grund av globala transportproblem finns p.g.a. utbredd råvarubrist och kriget i Ukraina. Konsekvensen har blivit att medarbetarna jobbat hårt med handpåläggning för att bevaka beställningar och hitta ersättningsprodukter för att möta behovet av hjälpmedel mot patient och förskrivare. Problemen har påverkat förvaltningens leveransförmåga, träffsäkerhet och möjligheten till recirkulation.

Förvaltningen återbetalar 12,4 mnkr till följd av det stora överskottet från året.

Sjukfrånvaron har dessvärre ökat under året. Detta till trots har produktionen legat högt samtidigt som behov av andrum finns i stor utsträckning på flera håll inom förvaltningen.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2022-12-08
2. Verksamhetsberättelse Hjälpmedel Dalarna FV86 2022
3. Verksamhetsberättelse FV86 bilaga 1 Måluppfyllnad
4. Rapportblad Hjälpmedel Dalarna FV86 2022
5. Bokslut Hjälpmedel Dalarna FV86 2022

Skickas till

Förvaltningschef

Regionstyrelsen

Hjälpmedel Dalarna
Ledning Hjälpmedel Dalarna

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2022-12-08

Diarienummer
HJN 2022/47

Hjälpmedelsnämnden Dalarnas verksamhetsberättelse och bokslut 2022

Förslag till beslut

1. Verksamhetsberättelse och bokslut för Hjälpmedel Dalarna 2022 FV 86 fastställs.

Sammanfattning

Hjälpmedel bidrar till att öka tillgänglighet, självständighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Tillsammans med länets kommuner tar Regionen ett gemensamt ansvar för att enkelt tillhandahålla hjälpmedel och tjänster till ett rimligt pris.

Fortsatta leveransproblem och prishöjningar av hjälpmedel och reservdelar på grund av globala transportproblem, utbredd råvarubrist och kriget i Ukraina. Konsekvensen har blivit att medarbetarna jobbat hårt med handpåläggning för att bevaka beställningar och hitta ersättningsprodukter för att möta behovet av hjälpmedel mot patient och förskrivare. Problemen har påverkat förvaltningens leveransförmåga, träffsäkerhet och möjligheten till recirkulation.

Förvaltningen återbetalar 12,4 mnkr till följd av det stora överskottet från året.

Sjukfrånvaron har dessvärre ökat under året detta till trotts har produktionen legat högt samtidigt som behovet av andrum finns i stor utsträckning på flera håll inom förvaltningen.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2022-12-08
2. Verksamhetsberättelse Hjälpmedel Dalarna FV86 2022
3. Verksamhetsberättelse FV86 bilaga 1 Måluppfyllnad
4. Rapportblad Hjälpmedel Dalarna FV86 2022
5. Bokslut Hjälpmedel Dalarna FV86 2022

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

-

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

I ”Avtal för Hjälpmedelsnämnden Dalarna” § 6 Ekonomi fastställs att om resultatet överstiger 1 % av budgetomslutningen, positivt eller negativt, ska

Postadress
Box 712
791 29 Falun

Besöksadress
Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt
023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Handläggare
Carina Anteskog
Bitr verksamhetschef /
Hjälpmedelskonsulent
Teleanknytning saknas
+46767736740
Carina.Anteskog@regiondalarna.se

resultatet fördelas mellan Region och kommuner med fakturerat belopp som fördelningsnyckel.

Totala resultatet slutade på 12,4 mnkr, kommunerna återbetalades totalt 7,1 mnkr. Region Dalarnas andel av resultatet blev 5,3 mnkr. Hjälpmedelsnämndens eget kapital för 2022 blir således 0 kr.

Samverkan med fackliga organisationer

Verksamhetsberättelsen och bokslutet informeras på Samverkanssammanträdet 2023-03-30

Återrapportering

Ärendet behöver inte återrapporteras

Skickas till

Förvaltningschef

Regionstyrelsen

Bokslut Ekonomi

Hjälpmedel Dalarna FV 86 2022

Resultat 2021

Bokslut 2022 (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2021
Externa intäkter	108 542	102 933	5 609	103 502
- varav kommuner	*103 431*			*98 556*
- varav enskilda personer	*3 603*			*3 155*
Regioninterna intäkter	75 016	71 077	3 939	72 502
Förvaltningsinterna intäkter	14 481	13 747	734	13 899
Summa intäkter	**198 039**	**187 757**	**10 282**	**189 903**
Lönekostnader	-59 919	-62 781	2 862	-58 033
Hjälpmedelskostnader inkl kapitalkostnad	-89 175	-87 090	-2 085	-87 696
Förvaltningsinterna kostnader	-14 481	-13 747	-734	-13 899
Övriga kostnader	-34 460	-24 139	-10 321	-30 206
Summa kostnader	**-198 035**	**-187 757**	**-10 278**	**-189 834**
Resultat	**4**	**0**	**4**	**69**

Övriga kostnader

De sju högsta "övriga" kostnaderna (tkr)	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2021
6010 Lokalhyror	**-7 306**	-6 947	-359	-7 859
6640 Bilhyra / -leasing	**-2 778**	-2 538	-240	-2 482
7230 Grundavgift LD-net	**-1 930**	-1 920	-10	-1 895
6063 Fastighetsservice städ	**-965**	-834	-131	-963
7540 Databehandling - drift	**-891**	-57	-834	-664
6799 Övriga transporter	**-872**	-762	-110	-852
5542 Arbetsterapiservice	**-851**	-870	19	-836

7 största avvikelserna från budget

Tkr	Utfall	Budget	Avv	Utfall 2021
Försäljning av hjälpmedel	46 644	40 461	**6 183**	43 554
Hyresintäkter hjälpmedel	108 097	106 360	**1 737**	104 672
Konsulttjänster	20 871	19 904	**967**	20 611
Summa avvikelser intäkter	**175 613**	**166 725**	**8 887**	**168 836**
Personalkostnader	60 369	63 476	**-3 107**	-58 799
Kapitalkostnader	-35 438	-33 339	**-2 099**	-32 862
Hyrda inventarier	-256	-2 040	**1 784**	-1 387
Hjälpmedel	-53 929	-53 361	**-568**	-54 835
Summa avvikelser kostnader	**-29 254**	**-25 264**	**-3 990**	**-147 883**

Eget kapital

Eget Kapital i Tkr	
2014	-555,8
2015	766,7
2016	293,9
2017	-40,1
2018	-240,4
2019	3 370,1
2020	0,0
2021	68,6
2022	3,0
Summa	**3 666,0**

Hjälpmedel Dalarna
Dalarnas kommuner &
Landstinget Dalarna

Bilaga 1

Rapportblad Hjälpmedel Dalarna 2022

Ett år vid Hjälpmedel Dalarna

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal utprovningar	1 588	1 325	1 334	1 315	1 602	1 270	1 229	1 342
Antal avhjälpande underhåll	6 855	6 988	6 638	6 674	6 563	5 980	6 196	6 306
Antal timmar upphandling	1 491	2 055	2 035	390	1 327	1 108	1 577	676
Antal utlevererade artiklar	141 967	158 364	187 906	194 011	200 983	187 824	187 057	207 607
Servicenivå logistiklager, %	97,3	97,1	96,0	98,2	98,1	96,8	97,6	97,8
Antal utlevererade hyreshjälpmedel	11 688	11 253	11 591	11 951	13 100	12 122	12 784	13 011
Uthyrningsgrad, %		87,5	87,4	91,7	91,1	91,1	91,1	90,8
Antal uthyrda hjälpmedel	28 767	28 903	29 663	29 976	30 808	31 196	31 672	32 564
Nyttjandegrad, %		85,4	85,3	88,7	88,9	89,3	89,7	90,1
Antal returnerade hyreshjälpmedel	10 580	10 534	10 242	10 566	11 609	11 241	10 561	9 735
Antal studiebesök i förebyggande syfte		34	16	34	0	0	7	0
Antal timmar nedlagda på utbildning till förskrivare	552	270	556	211	261	22	253	285
Inkomna telefonsamtal Reception och Kundservice	25 347	24 061	22 672	24 781	19 045	16 200	16 100	15 200
Besvarningsgrad samtal Reception och Kundservice, %	91,8	89,4	83,0	78,5	98,0	99,0	97,0	98,0
Antal avvikelser *Tillbud - Patientrelaterat*	30	20	38	8	8	14	7	6
Antal avvikelser *Negativ händelse/Olycka - Patientrelaterat*	7	2	4	2	12	10	5	1

En vecka vid Hjälpmedel Dalarna

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Patienter som får hjälpmedel utprovade på Hjälpmedelscentralen	31	25	26	25	25	24	24	26
Artiklar levererade från huvudförrådet i Borlänge	2 730	3 045	3 614	3 690	3 865	3 612	3 597	3 992
Manuella rullstolar levereras	80	78	81	80	84	74	78	83
Rollatorer levereras	91	96	113	112	104	100	110	117
Toalettstolsförhöjningar levereras	85	83	81	77	79	79	79	83
Hygienstolar levereras	20	23	26	26	28	27	29	29
Hjullyftar levereras	7	7	7	7	7	7	7	8
Taklyftinstallationer utförs	3,4	4,1	4,9	5,5	4,4	6,5	7,4	8,5
Sängar levereras och monteras	13	14	14	15	13	15	15	17
Hjälpmedel besiktigas ute på fältet	146	147	98	116	105	36	93	126
Inkomna telefonsamtal Reception och Kundservice	475	451	425	464	357	304	302	285

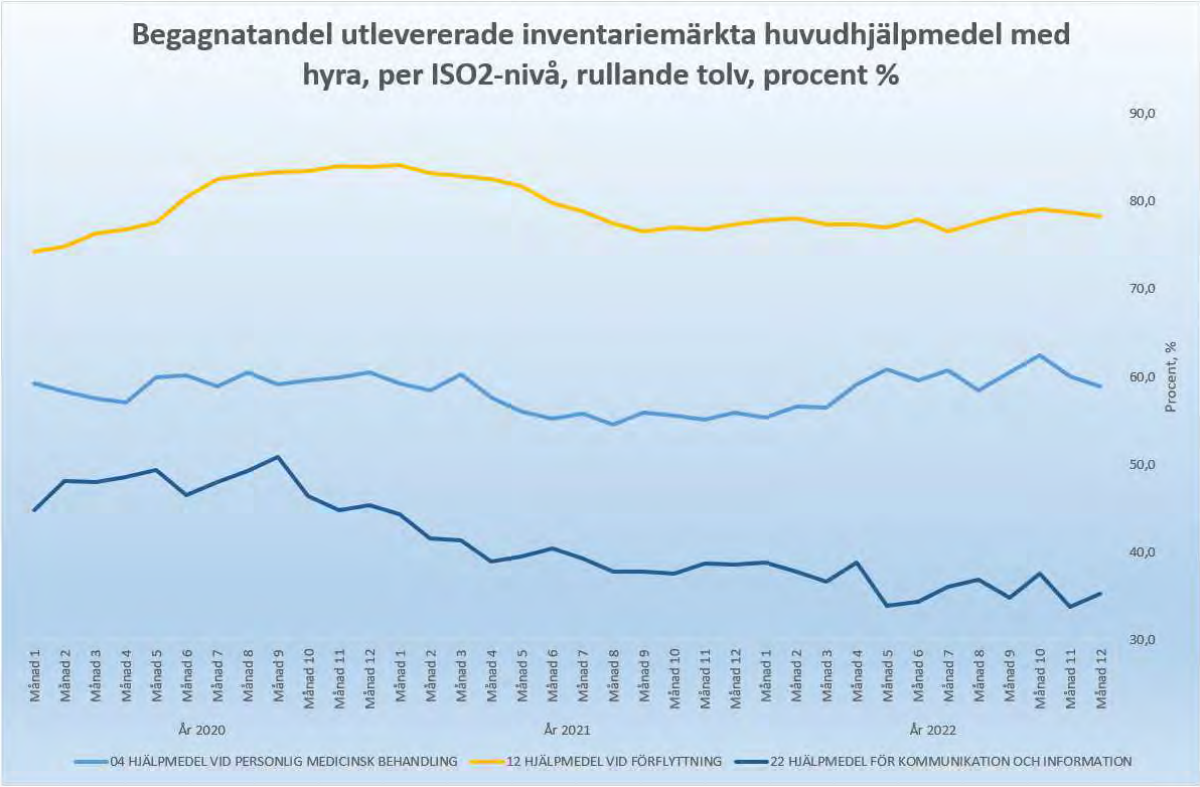
Begagnatandel utlevererade inventariemärkta huvudhjälpmedel med hyra, per ISO2-nivå, rullande tolv, procent %
90,0
80,0
70,0
60,0
50,0
40,0
30,0
Procent, %
Månad 1
Månad 2
Månad 3
Månad 4
Månad 5
Månad 6
Månad 7
Månad 8
Månad 9
Månad 10
Månad 11
Månad 12
År 2020
År 2021
År 2022
04 HJÄLPMEDEL VID PERSONLIG MEDICINSK BEHANDLING
12 HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING
22 HJÄLPMEDEL FÖR KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

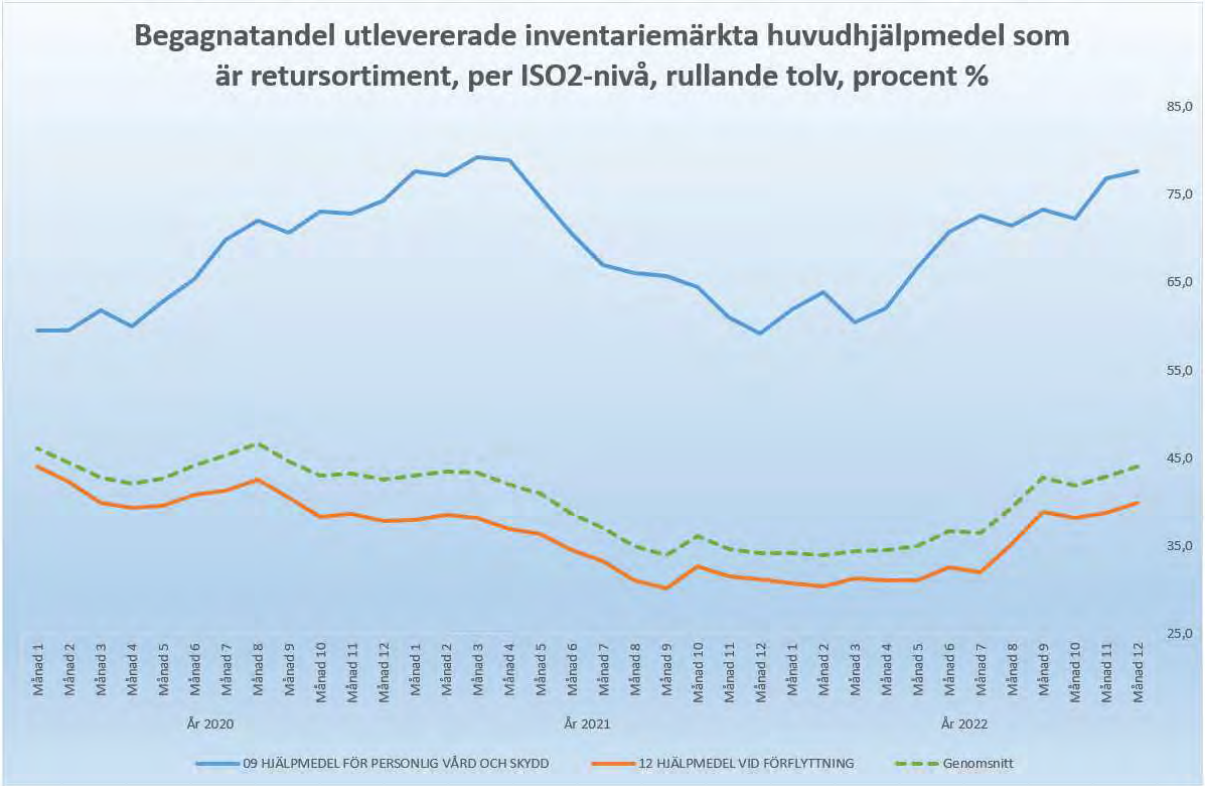
Begagnatandel utlevererade inventariemärkta huvudhjälpmedel som är retursortiment, per ISO2-nivå, rullande tolv, procent %
85,0
75,0
65,0
55,0
45,0
35,0
25,0
Månad 1
Månad 2
Månad 3
Månad 4
Månad 5
Månad 6
Månad 7
Månad 8
Månad 9
Månad 10
Månad 11
Månad 12
År 2020
År 2021
År 2022
09 HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG VÅRD OCH SKYDD
12 HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING
Genomsnitt

Verksamhetsberättelse 2022

Hjälpmedelsnämnden Dalarna

Hjälpmedel Dalarna FV 86

Verksamhet

Inledning

Användning av rätt hjälpmedel, i rätt tid ökar förutsättningarna att uppnå god hälsa genom att möjliggöra ökad självständighet, delaktighet och tillgänglighet i samhället för personer med funktionsnedsättning. Således i linje med det förestående arbetet kring *God och Nära Vård*.

Fortsatta leveransproblem och prishöjningar av hjälpmedel och reservdelar på grund av globala transportproblem, utbredd råvarubrist och kriget i Ukraina. Konsekvensen har blivit att medarbetarna jobbat hårt med handpåläggning för att bevaka beställningar och hitta ersättningsprodukter för att möta behovet av hjälpmedel mot patient och förskrivare. Problemen har påverkat förvaltningens leveransförmåga, träffsäkerhet och möjligheten till recirkulation.

Nyckeltal/Kvalitet	Utfall	Mål	Prognos helår
%andel återanvända individmärkta huvudhjälpmedel Rörelse R12	74,3	75 %	▲ (1)
%andel återanvända individmärkta huvudhjälpmedel KLOK (Kommunikation Larm Omgivningskontroll Kognition) R12	35,1	50 %	■ 2
%andel återanvända individmärkta huvudhjälpmedel PMB R12	44,1	55 %	■ 3
% av de avhjälpande underhåll som påbörjas inom 5 arbetsdagar	66,2	70 %	■ 4
% av nettobehovsartiklar som plockas från lager enligt plocklista inför följande turbil	98,2	95 %	●
Väntetid (genomsnitt) till första erbjudna utprovningstid	33	90 dgr	●
Nyttjandegrad i %	90,1	85 %	●
Uthyrningsgrad i %	90,7	85 %	●
Antal fortbildningsdagar per anställd	2,18	3,2	▲ 5

● mål uppfyllt ▲ mål delvis uppfyllt ■ mål ej uppfyllt

Generell kring recirkulationen har förvaltningen under 2022 haft svårigheter med leverans av hjälpmedel och reservdelar från underleverantörer kopplat till världsläget, kriget i Ukraina, post pandemi.

[1]Fortsatt fokus på recirkulation på olika sätt: dagliga arbetet, returprocessens kartläggning, kvalitetssäkring har lett till att målet i princip uppnås även fast volymerna ökat.

[2] Hyressortimentet inom KLOK har i och med den tekniska livslängden och användningssättet inte samma förutsättningar att recirkuleras. Ex är det vanligt att ett hjälpmedel är ute hos en och samma brukare under sin livslängd och måste kasseras vid retur. Nuvarande målvärde justerat till 30 % inför 2023.

[3] Svårigheter med leverans av produkter och reservdelar från DHCs underleverantörer kopplat till världsläget, kriget i Ukraina, post pandemi. Samtidigt har DHC bytt modell till en helt underhållsfri APAP vilket gör att fler byten av APAP sker till följd av att hjälpmedlen som är ute hos brukaren oftast redan är avskrivna. Dagens nutritionspumpar har också minskat i recirkulation till följd av att denna modell inte håller att återanvända.

[4] Delvis högre sjukfrånvaro, vakanser, försenade reservdelsleveranser men framför allt behovet av att prioritera besiktningar påverkar utfallet och gör att DHC inte når målet.

[5] Introduktion av flera ny medarbetare, hög sjukfrånvaro och mindre externa utbildningar relaterat till effekt av postpandemi, antalet fortbildningsdagar har dock ökat från 0,64/dgr/anst 2021.

Verksamhetsstatistik	Dec -22	Dec -21	Dec -20
Antal uthyrda Hjälpmedel	32564	31671	31 196
Antal utlevererade hyreshjälpmedel	13011	12784	12 122
Antal returnerade hyreshjälpmedel	9735	10561	11 241

NKI (Nöjd Kund Index)	2022	2021
Antal svar st	218	238
Leverans av; hel, ren, rätt produkt, kunskap	83,9 %	85 %
Bemötande; tex. trevlig lyssnande, förstående	93,6 %	95 %
Service; tex. leverans vid utlovad tidpunkt	76,2 %	69 %
Tillgänglighet; tex. komma i kontakt med DHC	72,5 %	74 %

Svarsskalan är 1-10, där 10 är högst

** %-*talen anger hur många procent av de svarande som angett svarsalternativ 7-10*

Tyvärr färre mängder svar jämfört med föregående mätning. Trots leveranssvårigheter relaterat till världsläget ser vi ändå en ökad nöjdhet gällande DHCs servicenivå och leverans.

Mål och uppdrag

Förvaltningens mål inom regionplanens målområden	Antal		
	● Mål uppfyllt	▲ Mål delvis uppfyllt	■ Mål ej uppfyllt
Medborgare	1		
Medarbetare och ledarskap	1		
Hållbar utveckling	1		
Digitalisering	1 (2)		
Summa	**4**		

Samlad bedömning, mål

Medborgare – Förvaltningen arbetar med processkartläggning, uppdatering av arbetsrum på INTRA och genomgång av befintliga rutiner för att därmed öka effektiviteten.

Medarbetare ledarskap - Lokalförändringsprocessen för Skomakargatan 20 fortskrider om än långsamt. Detaljprojektering skulle igång enligt beslut i maj men då samlokalisering av lager ska utredas grundligare avstannar DHCs verksamhetsanknutna arbete under utredningstiden.

Hållbar utveckling – Förbättringsarbete kopplat till reservdelslager är initierat, riktade sortimentsanalyser genomförs för att säkerställa rätt intern hantering och pris ut mot förskrivande enhet.

Digitalisering - Tre projekt initierade:

- Tjänsteapp för registrering av artiklar (för tekniker och konsulenter)
- Införandet av högkostnadsskydd för hjälpmedel gemensamt inom kommun och regionen (E-frikort)
- Godkänd avsiktsförklaringen från Inera - ”Beställning av förskrivningsbara förbrukningsprodukter” inklusive utökning till hjälpmedel med flera uttag via 1177.se samt vidareutveckling av stöd för felanmälan/reklamation av hjälpmedel

Samtidigt fortskrider verksamhetens arbete med att utveckla digitala utbildningar.

Måluppfyllnaden har varit varierande under året även. Detta kopplas till att förvaltningen haft en relativt hög grad av vakanser under 2022 samtidigt som efterfrågan på hjälpmedel och därtill kopplade tjänster har ökat har fokus oftast fallit på att ”klara” vardagen.

Framtiden

I och med den pågående lokalförändringen blir verksamhetens fokus de närmaste åren att kartlägga och förbättra verksamhetens processer. Efterfrågan på varor och tjänster ökar. Fler patienter vårdas i hemmet och har samtidigt behov av mer avancerad medicinteknisk utrustning. Detta ställer krav på en fortsatt ökad samverkan mellan regionen och kommunerna. Förvaltningen ser sig ha en tydlig roll i arbetet med omställningen inom ramen för ”God och Nära Vård” både när det kommer till kompetens och i rollen som distributör av hjälpmedel.

Kompetensförsörjningen ses som en nyckelfråga då resursbrist syns inom flera förskrivarområden. Samtidigt behövs ett fokus på kunskapen om förskrivningsprocessen och vilket ansvar som medföljer med den inte minst i gruppen av sjuksköterskor som förskriver hjälpmedel.

Under 2023 startar också utredningen om huruvida DHC ska vara nav och den verksamhet som hanterar de digitala hjälpmedlen och välfärdstekniken i Dalarna.

Osäkerheten i omvärlden ses som det mörkaste molnet och mycket av möjligheterna till måluppfyllelsen för 2023 vilar i huruvida stabila försörjningskedjor och dämpad inflation infinner sig under året.

Uppdrag som tilldelats nämnden av regionfullmäktige i regionplan 2021-2023, prognos helår	Antal
● **Klart**	**3**
Nämndens pågående uppdrag från regionplan 2019 och 2020: Utreda ett högkostnadsskydd (och nya avgifter för hjälpmedel). Implementering under hösten 2022. Drift från 2023-01-01	
Säkerställa att måldelningen fortsätter ut i organisationen till medarbetarna.	
Göra översyn av patientavgifter för CPAP, med anledning av att Hälso- och Sjukvårdsnämnden får ramtillskott om 10 miljoner kronor för sömnlaboratoriets verksamhet.	
► **Ständigt pågående**	**2**
Utifrån fullmäktiges fastställda mål och ekonomiska ramar upprätta en verksamhetsplan och budget som anmäls till styrelsen enligt fastställd tidplan	
Särskilt bevaka och beakta arbetsmiljön med anledning av evakueringen under ombyggnation och återställande av de utdömda lokalerna	
Summa	**5**

Ekonomi

Resultaträkning	2022			2021
(mnkr)	Budget	Resultat	Avvikelse	Resultat
Intäkter	174,3	184,0	9,8	240,9
-varav regionbidrag	4,3	4,3	-0,0	67,5
Kostnader	-174,3	-184,0	-9,8	-176,8
-varav löner exkl soc avg	-42,5	-40,9	1,6	-39,6
-varav inhyrd personal				
Över-/underskott	**-0,0**	**-0,0**		**64,1**
Årets investering	-32,3	-42,3	-9,9	-40,3

Analys ekonomi

Året summeras med ett stort överskott, det beror både på bla lägre personal- och hjälpmedelskostnader samt ökande intäkter. För personalkostnaderna är frånvaron och vakanser större än väntat, och för hjälpmedel budgeterade vi lägre kostnader än föregående år och utfallet har blivit ännu lägre.

Intäkterna ökar till följd av ökad efterfrågan, hög nyttjande-, och uthyrningsgrad och höjda priser från underleverantörer.

Under året har också förvaltningen debiterat närmare 500 tkr i viten.

Som en följd av ökade investeringar ökar också våra avskrivningar nu med ca 2,1 Mnkr jämfört med budget. Investeringar bedöms fortsätta att öka. Efterfrågan på våra hjälpmedel ökar till stor del p.g.a. demografin i länet. Vi ser ett utfall på ca 40 Mnkr i år, och det kommer att vara liknande samt lite ökande kommande år framöver.

Överskottet som slutligen landade på 12,4 Mnkr kommer att återbetalas enl avtal. Det ger 7,1 Mnkr åter till kommunerna och 5,3 Mnkr till Häls o sjukvården i regionen.

Den största prognosförändringen är hjälpmedelskostnaderna som kommer att bli ca 3 Mnkr lägre än budgeterat.

Kostnadsutveckling	Budget 2022	Resultat 2022	Resultat 2021
Kostnadsutveckling %	-1,4%	4,1%	5,2%

Bruttokostnadsutvecklingen ökar med 4,1%. Det beror på att vi återbetalar vinsten på 12,4 Mkr.

Annars har DHC minskat kostnaderna. Vilket främst beror på att hyror av kameror har avslutats, som innebär en kostnadsminskning på ca 1,8 Mnkr. Sen har Förvaltningen lägre personalkostnader i år, samt att flytt-/evakueringskostnaderna från föregående år inte funnits under 2022.

Personal

Årsarbetare och anställda	2022	2021	Förändring mot fg år
Antal faktiska årsarbetare	97,61	96,91	0,7
Antal anställda	109	107	1,9

Rekrytering tar mer tid i anspråk. Nuvarande arbetsmiljö, generell personalomsättning och regionens löneläge spelar in.

Arbetad tid	2022	2021	Förändring mot fg år
Arbetad tid timmar, anställda	164113	164318	-01%
-varav timanställda	*1879*	*1613*	*16,5%*
-varav mertid/övertid samtlig personal	*632*	*471*	*34,1%*
-varav arbete under jour och beredskap	*0*	*0*	
Arbetad tid timmar, stafettläkare	-	-	
Arbetad tid timmar, stafettsjuksköterskor	-	-	

Sjukfrånvaro	2022	2021	Förändring procentenheter föregående år
Mål för Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	4%	4%	
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	7,2%	6,4%	0,9
Korttidssjukfrånvaro (dag 1-14) i % av ordinarie arbetstid	4,0%	3,2%	0,7

Sjukfrånvaron fortsatt hög.
Ett par pågående rehabiliteringsärenden finns inom förvaltningen.

Under arbetsmiljöarbetet inryms bl.a. pågående översyn av verksamhetens processer, att inom rimlig tid få nya medarbetare till vakanser och besätta diverse ombudsroller.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad %	2022	2021
Kvinnor	97,8	98,5
Män	99,3	99,2
Totalt	**98,7**	**99,0**

Könsfördelning (antal personer)	2022	2021
Kvinnor	40	42
Män	69	65

Åldersfördelning (antal personer)	2022	2021
Under 40 år	24	21
40-59 år	70	70
60 år och äldre	15	16

Pensionsavgångar (antal personer)	2022	2021
Ålderspension	5	3
Sjukersättning	-	-
Totalt	**5**	**3**

Frisknärvaro	2022	2021
Andel personer som har max fem sjukdagar under ett år, uttryckt i %	38,9	51,5

Två ”covid-toppar” bland personalen ligger bakom den tydliga nedgången i frisknärvaron.

Intern styrning och kontroll

Åtgärder för att stärka den interna styrningen och kontrollen (i enlighet med RD Styrmodell):

För att arbeta på ett kvalitetssäkert sätt har verksamheten startat arbetet med att se över nu gällande, styrande dokument. Det är bl.a. direktiv, riktlinjer, rutiner och checklistor som identifieras, i förekommande fall uppdateras samt tillgängliggörs via ett nytt arbetsrum på INTRA; Hjälpmedel Dalarna. (Tidigare har förvaltningen delat arbetsrum med Hörsel & Syn under paraplynamnet Dalarnas Hjälpmedelscenter)

Riskanalyser genomförs både förebyggande och när behov inträffar för att ringa in eller förhindra allvarligare händelser och som ett led i verksamhetens förbättringsarbete. Det kan vara arbetsmiljö (på person- och/eller gruppnivå), resurstillgång eller det övergripande verksamhetsuppdraget.

Skyddsronder har genomförts under hösten 2022, tillsammans med skyddsombud. Återstår några delar, bla. filialen HMC i Mora som planeras under Januari 2023. Nedan förvaltningens kontrollpunkter som även återfinns i bilaga.

Nr	Granskad process/kontrollmoment	Prognos helår
1	Kontroll av att planerade utbildningsinsatser gällande MDR blir genomförda samt att Hjälpmedel Dalarna medverkar vid regionens planerade möten inom området	●
2	Kontroll av att planerade arbetsmiljöuppföljningar blir utförda	●
3	Kontroll av att inte leveranstörningar ökar kopplat till MDR, pandemi	▲ 1
4	Regionens värdegrund och ledarskapets riktning finns implementerat och konnektat med HJN:s värdegrund	▲ 2
5	Kontroll att nya medarbetare och medarbetare som deltar vid upphandling har kännedom om antikorruptionspolicy	▲ 3
6	Löpande kontroller av ekonomisk status under byggprocess	●
7	Säkerställa ev. info.säkerhetsrisker i arbetet med appar och molntjänster kopplat till HJN:s avtal	▲ 4

● Inga eller godtagbara avvikelser finns

▲ Avvikelser/brister observerade - åtgärd bör övervägas

■ Betydande avvikelser/brister observerade - åtgärd krävs

[1]Leveransstörningarna bedöms acceptabla med anledning av rådande världsläge, dock ökad handpåläggning av förvaltningens medarbetare för att minimera risk för patient och kund. Förbättrad process för att hämta hem viten har tagits fram. Samarbete inom /-Klövern och nationellt för att hantera det som uppkommer. NKI genomförd – resultatet presenterat ovan. Synergier hanteras i ett verksamhetsövergripande forum för lärande.

[2]Förvaltningens ledningsgrupp har arbetat med ledarskapets riktning och några avdelningar har arbetat med värdegrunden kopplat till målsättningsarbetet. Fortsatt förankring av verksamhetens mål och värdegrund behövs dock för att tydliggöra koppling mellan förvaltningens mål och respektive avdelningars aktiviteter. DHCs vision (Att göra det omöjliga möjligt) kommer att synliggöras genom nya tavlor i våra olika lokaler.
Planerna för breddimplementering av Regionens värdegrund och Ledarskapets riktning var planerad men har fått skjutas till 2023-02-22.
[3]Kort introduktion sker inför varje upphandling men utlovad bredare utbildningsinsats från Upphandlingsavdelningen har ställts in pga. resursbrist men är nu planerad och verifierad till v 7-8 2023. Visst utbildningsmaterial finns via SKR och används bla. under introduktionen av ny personal.

[4]Löpande dialog med juridik om problem vid upphandling. Regionens rutiner följs vid införande. Styrgrupp för Välfärdsteknik och digitalisering har fått i uppdrag att utreda om Hjälpmedelsverksamheten skulle få uppdrag att hantera Välfärdsteknik och digitalisering enligt modell VGR om så blir fallet finns behov att skriva om avtalet för Hjälpmedelsnämnden. Utredning påbörjas första kvartalet 2023.

Forskning

Dalarnas Hjälpmedelscenter arbetar med att få till ett samarbete med Högskolan Dalarna kring en kommande utbildning i assisterade teknik som högskolan har planer att starta höstterminen 2024.

Linus Nielsen
Verksamhetschef
Hjälpmedelsnämnden Dalarna
Hjälpmedel Dalarna FV 86

Kf § 18 Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 Södra Dalarnas Samordningsförbund

KS2023/0221

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund. I verksamhetsberättelsen redogörs för Södra Dalarnas Samordningsförbund 2022. Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 234 tkr (2021 underskott -64 tkr), vilket är 1 107 tkr bättre än budget som var -873 tkr. Det egna kapitalet ökar för 2022 med 234 tkr till 1 496 tkr.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund.

Handläggare
Catherine Hellgren
Ekonomichef

Diarienummer
KS2023/0221

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund.

Ärendebeskrivning

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund.

I verksamhetsberättelsen redogörs för Södra Dalarnas Samordningsförbund 2022.
Utfallet för verksamheten uppgick till ett överskott på 234 tkr (2021 underskott -64 tkr), vilket är 1 107 tkr bättre än budget som var -873 tkr. Det egna kapitalet ökar för 2022 med 234 tkr till 1 496 tkr.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022 för Södra Dalarnas Samordningsförbund

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

SÖDRA DALARNAS
SAMORDNINGSFÖRBUND

Södra Dalarnas Samordningsförbund
c/o Avesta kommun
774 81 Avesta
Telefon: 0706-38 06 17
E-post: jonas.wells@avesta.se
Organisationsnummer: 222000-1727

www.finsamdalarna.se

ÅRSREDOVISNING

Januari – December 2022

Innehållsförteckning **Sid.**

Sammanfattning	2
Samordningsförbundets uppdrag	3
Styrelsens arbete 2022	4
Verksamhetsuppföljning och resultat 2022	7
Målområde 1: Att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande	7
Målområde 2: Att utveckla struktur för samordning och innovation	7
Målområde 3: Att stödja myndigheters arbete med nya arbetssätt och metoder	8
Målområde 4: Att stödja myndigheters arbete med gemensam resultatredovisning	9
Individinriktade insatser: Samverkansteamens resultat	9
Indikatorer för finansiell samordning: Södra Dalarna förbättrar läget mot rikssnittet	12
Personalinriktade insatser	13
Publikationer	14
Analys av det ekonomiska resultatet	15
Finansiell spaning 2024-2026	15
Resultaträkning	17
Balansräkning	18
Kassaflödesanalys	19
Redovisnings- och värderingsprinciper	20
Noter	21
Driftsredovisning	23
Undertecknat	24

Sammanfattning

Södra Dalarnas Samordningsförbund redovisar årsutfall för perioden mellan den 1 januari till den 31 december 2022. Denna årsrapport innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet.

Det gångna året har varit mycket **framgångsrikt**. Den sammanfattas i följande **fem** punkter:

- **Samverkansteamens gemensamma resultat** visar att andelen vid avslut som når arbete, studier eller annan arbetslivsinriktad rehabilitering är **51 %** för 2022, en minskning från förra årets 64 %. Genomströmningstidens snitt har dock minskat med tre månader till **16,2 månader**. Bidragstid i snitt för dessa avslut innan start i insatserna har ökat något till **4,9 år**. **Antalet deltagare i teamens insatser har ökat till 159 st och det totala antalet avslut är 47 avslut** under 2022, för båda måtten en ökning jämfört med föregående år. Kvinnornas resultat har förbättrats, men skillnader emellan könen kvarstår till männens fördel.
- **Indikatorer för finansiell samordning visar att Södra Dalarna förbättrar sig gentemot rikssnittet.** Hos 10 av 15 indikatorer positionerar sig förbundet högre än rikssnittet. Det är två fler än året innan. Jämfört med förbundets resultat året innan är de egna resultaten högre eller lika mycket i 11 av 15 indikatorer. I nästan alla indikatorer ökar både gruppen kvinnor och mäns resultat, både jämfört med rikssnittet och förbundets egen utveckling från året innan.
- **Många deltagare i många personalinriktade insatser.** Under året har **337 personer** från myndigheternas personal, chefer och politiker varit delaktiga i 12 olika personalinriktade insatser, en ökning med 149 personer.
- **Det egna kapitalet har ökat med 234 tkr, detta för första gången på flera år.** Trots detta har en stor del av medlen använts till insatser. Året redovisar fortsatt ett högt ackumulerat utfall kostnadsmässigt på 6 673 tkr.
- **Av verksamhetsplanens 14 mål redovisas 13 mål som uppfyllda helt och hållet eller uppfyllda till stor del.** Ett av målen redovisas som inte alls uppfyllt.

Det ekonomiska resultatet för 2022 är 234 tkr. Tillsammans med årets resultat ökar det egna kapitalet till 1 496 tkr vid ingången av 2023.

Samordningsförbundets uppdrag

Södra Dalarnas Samordningsförbund är ett offentligt organ för stöd och finansiering av samordnade rehabiliteringsinsatser. Enligt förbundsordningen, som utgår från lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210), ska den finansiella samordningen underlätta eller förbättra möjligheterna för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom stärka sin möjlighet till egen försörjning. Förbundets stöd och finansiering kan märkas i ett strukturövergripande arbete och i medlemsdrivna individinriktade insatser.

I det strukturövergripande arbetet betonar lagen samordningsförbundens verksamhet som en motvikt till samhällets sektorisering. Samordningsförbundet har en viktig roll att vara med att, på en strukturell nivå, identifiera och stödja medlemsmyndigheternas arbete att utveckla effektivare organiseringar för individer med ett samordnat stöd i förbundets geografiska område. Däri ligger det också i förbundets uppdrag att svara för uppföljning och utvärdering av de insatser den finansiella samordningen stödjer.

För många med samordnade rehabiliteringsbehov, och för många andra runt dem, kan välfärden verka osammanhängande och oorganiserat. Det finns många grupper där det samordnade rehabiliteringsbehovet är mer vanligt än i andra. I Avesta, Hedemora och Säter gäller det till exempel individer med neuropsykiatriska funktionsvariationer, unga vuxna med psykosocial problematik, utlandsfödda med ohälsoproblematik och individer som har uppburit offentlig försörjning för ohälsa eller arbetslöshet under en längre tid. Det finns skillnader mellan kvinnor och män, mellan yngre och äldre, mellan inhemskfödda och utlandsfödda. Gemensamt för alla behovsgrupper är att de har, eller skulle få en mer effektiv återhämtning med, bättre relationer med relevanta aktörer. Det är inte ovanligt att ledtider kan bli ovanligt långa eller att rehabiliteringsprocessen ter sig rörigt och ineffektivt. Många kan uppleva att de "hamnar mellan stolarna".

Förutom finansiering av individriktade insatser där myndigheterna organiserar sig gemensamt, är personalinriktade insatser också en viktig möjlighet för att förbättra samverkan så att individer kan ha en snabbare väg till arbetslivet. Att utveckla relationer mellan professionella och ledare samt att gemensamt stödja bättre samtal och möten är till stor hjälp i det förebyggande arbetet men också i det kontinuerliga arbetet för att utveckla samarbetet mellan medlemsmyndigheterna.

Förbundets vision fångas i detta enkla: **Södra Dalarna - en plats för alla.**

Styrelsens arbete 2022

Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande och förvaltande organ som har ansvar för förbundets utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras i förbundsordningen. Styrelsen består av sex ordinarie ledamöter och sex ersättare utsedda av medlemmarna. Ett presidium bestående av ordförande och vice ordförande tillsammans med förbundschef träffas i anslutning till styrelsemöten för att förbereda det kommande mötet. Nedan följer styrelsens sammansättning den 31 december 2022.

Tabell 1: Styrelsens sammansättning den 31 december 2022

Ordinarie	Ersättare	Utsedd av
Patrik Engström, ordförande	Gunilla Berglund	Avesta kommun
Kajsa-Lena Fagerström, vice ordf.	Jonas Carlgren	Hedemora kommun
Ewa Spegel	Annelie Furunäs	Arbetsförmedlingen
Anette Englund	Anna Hallberg	Försäkringskassan
Caroline Willfox	Per-Inge Nyberg	Region Dalarna
Ulrika Cederlöf	Roger Siljeholm	Säters kommun

Verksamhetsplanen för 2022 anger en verksamhetsinriktning för den finansiella samordningen i Södra Dalarna utifrån tre övergripande strategier för förbundets arbete: Integrerad samverkan, jämställdhetsintegrering och lösningsfokuserad utveckling.

Integrerad samverkan visar att förbundet vill finansiera långsiktiga och integrerade insatser som myndighetsgemensamma organiseringar för att möta individers livssituationer, och som bygger på ett gemensamt lärande mellan personal och individ. Efter åtta år med detta metodiska arbete ser förbundet att strategin bidrar tydligt till ett mycket effektivt resursutnyttjande med allt bättre resultat.

Jämställdhetsintegrering introducerades som en ny verksamhetsinriktning 2018. Denna utgår från regeringens jämställdhetspolitiska mål: *Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma makt att forma samhället och sina liv*. Inriktningen märks i förbundets arbete internt men också som en normativ utgångspunkt i förbundets arbete med medlemmarna. Att synliggöra och motverka diskriminering är en skyldighet för förbundet att utveckla.

Den tredje verksamhetsinriktningen, lösningsfokuserad utveckling, är ett försök till svar på *hur* integrerad samverkan och jämställdhet kan uppnås på ett effektivt sätt. Medlems-myndigheterna efterfrågar ett gemensamt arbets- och förhållningssätt i det breda samarbetet mellan personal och individ men också inom och mellan organisationerna. I detta har särskilt det lösningsfokuserade arbets- och förhållningssättet varit till nytta. Förbundet har systematiskt erbjudit utbildningsmöjligheter på en rad olika sätt i detta sedan 2014.

Styrelsemöten har skett vid fyra gånger under året. Under årets första möte 220311 reviderades årets verksamhetsplan och budget samt integritets- och personuppgiftspolicyn. Indikatorernas enkätsvar med jämförelser och könsuppdelat statistik mellan teamens resultat och det nationella snittet redovisades. Styrelsen behandlade de tre samverkansteamens halvårsrapporter och godkände föregående års årsredovisning. Under mötet hade styrelsen också en dialog med kommunalrådet från Avesta kommun.

Vid möte 220610 behandlades bland annat revisionsberättelsen, och granskningspunkter för internkontrollen antogs. Styrelsen fördjupade sig i en analys om Dalarnas arbetsmarknadsläge och utmaningar på strukturell nivå och tog också del av en studie av samsjuklighet i Avesta och Hedemora. Styrelsen beslutade att vara med i framtagandet av en gemensam ansökan till Europeiska Socialfonden tillsammans med samordningsförbunden i Dalarna, Gävleborg och Värmland. Beslut också om en lösningsfokuserad fortsättningsutbildning i suicidsituationer med start under hösten. Under mötet hade styrelsen också en dialog med kommunalrådet från Säters kommun.

Vid årets tredje möte 220909 behandlades delårsrapporten om förbundets ekonomi och verksamhet hittills under året. Stort fokus under dagen lades på de tre helårsrapporterna från Samverkansteam Säter, Samverkansteam Kraften Hedemora och Samverkansteam Avesta. Medel för utbildningsinsats via Studieförbundet Vuxenskolan beviljades.

Vid årets sista styrelsemöte 221125 beslutades förbundets verksamhetsplan och budget för 2023. Granskningen av internkontrollen redovisades. Avgående styrelseledamöter avtackades.

Nätverksarbete: Förutom styrelsemöten har styrelsen bjudit in till två lokala medlemssamråd och ett länsägarsamråd. Ordförande har varit aktiv i ordförandenätverket i Dalarna som har träffats löpande under året.

Jämställdhetsintegrering under året har bland annat märks genom att styrelsen arbetat aktivt med uppföljning av samverkanteamens hel- och halvårsrapporter samt följt upp deltagar- och personalenkäterna ur ett jämställdhetsperspektiv. Samtliga nyckeltal och resultatvariabler redovisas könsuppdelat. Förbundet har vidare arbetat aktivt med andra samordningsförbund i NNS med en ny indikator som följer förbundens arbete med jämställdhet, jämlikhet och mångfald. Styrelsen gick en särskild jämställdhetsutbildning i januari och är fortsatt med i det nationella projektet Stoppa Våldet. Slutligen fortsätter styrelsen att aktivt reflektera och analysera både sina styrelsebeslut och styrelsemötet i stort ur ett jämställdhetsperspektiv i anslutning till varje styrelsemöte. Trots framstegen återfinns utvecklingsområde att stötta lokala samverkansgruppen och samverkansteamen med sitt jämställdhetsarbete

Nedan tabell redovisar utfall och kostnader för styrelsens arbete under året. Att styrelsen förbrukar under budget beror på att få styrelseledamöter utnyttjar möjligheten att ta ut arvode samt att deltagande vid konferenser och resande har avstannat.

Tabell 2: Driftsredovisning för styrelse 2020-2022

År	ID	Ur driftsredovisningen (tkr)	Ack utfall	Årsbudget	Återstår	Förbrukad % av årsbudget
2022	10 000	Styrelse	101	160	59	63 %
2021	10 000	Styrelse	115	230	115	50 %
2020	10 000	Styrelse	84	260	176	32 %

Administrationen för styrelsen sköts via ett kansli med en heltidsanställd förbundschef som är föredragande i styrelsen, verkställer styrelsens beslut och ansvarar för uppföljning och utvärdering. Förbundschefen är också förbundets utbildningsledare och både arrangerar och utbildar eller handleder i olika utbildningsinsatser riktad mot personal hos förbundsmedlemmarna. En särskild yrkesrollsbeskrivning anger förbundschefens arbetsuppgifter och roll. Förbundschefen har även externa uppdrag för NNS som utvecklare för indikatorverksamheten samt utbildare för andra samordningsförbund i Dalarna i mån av tid och efter ingångna avtal. För dessa uppdrag hyrs arbetstiden ut motsvarande den kostnad förbundet har för samma tid. Ingen sjukfrånvaro rapporteras för året.

Kansliet inkluderar även administrativa tjänster, enligt avtal med Avesta kommun, såsom diarieförare, bokföringsassistent och förvaltningsekonom samt IT tjänster. Dessa tjänster finns till styrelsen och kansliets förfogande i enlighet med styrelsens delegationsordning. Båda delar omfattas av ID 20 000.

Tabell 3: Driftsredovisning för administration 2020-2022

År	ID	Ur driftsredovisningen (tkr)	Ack utfall	Årsbudget	Återstår	Förbrukad % av årsbudget
2022	20 000	Administration	755	905	150	83 %
2021	20 000	Administration	897	1 090	193	82 %
2020	20 000	Administration	763	1 069	306	71 %

Avvikelsen mot budget 2022 är till följd av dels högre intäkter för externa tjänster, och mindre pensionskostnader och kostnader för sociala avgifter än budgeterat.

Verksamhetsuppföljning och resultat 2022

Verksamhetsplanen för 2022 anger huvudinriktningen för samordningsförbundets verksamhet inom fyra målområden. Dessa fyra målområden förtydligar samordningsförbundets arbete och mål gentemot och med medlemmarna. De fyra målområden är långsiktiga och strategiska till sin karaktär. De innehåller, nedbrutet inom var och en, specifika mål och aktiviteter för årets gångna arbete. I förra årets verksamhetsberättelse introducerades en bedömning efter en femgradig skala på hur målen har uppfyllts. Den femgradiga skalan bygger på en bedömning och en motivering huruvida mål och aktiviteten är uppfyllt enligt tabell och färgskala nedan:

Inte alls	Till liten del	Delvis	Till stor del	Helt och hållet

Av sammanlagt 14 stipulerade mål och aktiviteter redovisas två som uppfyllda helt och hållet, elva uppfyllda till stor del och en som inte alls uppfyllt.

Målområde 1: Att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande

En viktig förutsättning för effektiv samverkan och arbete mellan sektorerna är en utvecklad samverkanskultur och ett helhetstänkande. En samverkanskultur betonar partnerskap, nätverk, jämlika relationer och, inte minst, tillit och förtroende mellan parterna. I en utvecklad och jämställdhetsintegrerad samverkanskultur har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma rätt och möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Två av mål och aktiviteterna för 2022 bedöms uppfyllda till stor del, och en bedöms som uppfyllt helt och hållet.

Tabell 4: Måluppfyllelse för verksamhetsplanens målområde 1 för 2022

Mål och aktiviteter enligt 2022-års verksamhetsplan för målområde 1	Bedömning grad av måluppfyllelse	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
Att arrangera och utbilda gemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser	Helt och hållet	Fler utbildningar och kompetenshöjande åtgärder gjordes 2022 än året innan. 12 insatser och 337 deltagare i gemensamma metod- och kompetensutvecklingsinsatser genomfördes. Kursutvärderingarna visar mycket hög grad av nöjdhet.
Att arrangera, och ge möjlighet för möten, seminarier och konferenser där myndighetsföreträdare och andra kan träffas för att diskutera och vidareutveckla samarbete och gemensamma mål	Till stor del	Under året samlade samordningsförbundet medlemmarna till två lokala medlemsdialoger med fördjupade teman samt ett länssamråd. Seminarium erbjöds i anslutning till teamens årsrapportering. En gemensam planeringsdag arrangerades för Lokala Samverkansgruppen (LSG) för Avesta och Hedemora.
Att ge och sprida information till myndigheterna om bl.a. hur deras gemensamma ansträngningar har lett till resultat och lärande	Till stor del	Förbundet har presenterat och spridit resultat i Säters kommunstyrelse samt i de av förbundet arrangerade lokala medlemsdialoger och en länsmedlemsdialog där resultat och lärande från insatserna delades. Fördjupade dialoger har skett med kommunalråden. Förbundets styrelse arbetar aktivt med en kommunikationsplan för att möta nyckelpersoner hos medlemmarna. Information på hemsidan har utvidgats med bl.a. helårsekvivalenter och lokala analyser.

Målområde 2: Att utveckla struktur för samordning och innovation

Samordning utvecklas genom strukturer som kan förvalta och utveckla goda idéer. Formellt utgör samordningsförbundets styrelse en sådan struktur. Informellt, då det ligger utanför samordningsförbundets linjeorganisation, är lokala samverkansgrupperna (LSG) i

Avesta/Hedemora respektive Säter också en sådan resurs på verksamhetschefsnivå för att stödja utvecklingen av insatser. För båda är det viktigt att utveckla kapacitet som kan svara på nya utmaningar och möjligheter. Samtliga mål och aktiviteterna för 2022 bedöms som uppfyllda till stor del.

Tabell 5: Måluppfyllelse för verksamhetsplanens målområde 2 för 2022

Mål och aktiviteter enligt 2022-års verksamhetsplan för målområde 2	Bedömning grad av måluppfyllelse	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
Att vidareutveckla former för att fånga upp, inkludera och sprida brukarperspektivet på samordnad rehabilitering	**Till stor del**	Alla tre myndighetsgemensamma insatser Samverkansteam har utvecklat arbetssätt som ger deltagare en huvudroll för verksamhetsutvecklingen. Utöver delaktigheten i den löpande processen i teamen, är uppföljning av teamens resultat via enkäter från deltagarna viktiga. En utbildning har genomförts i lösningsfokuserat förhållningssätt med nationella brukarföreningen Verdandis styrelse och kansli.
Att arbeta med omvärldsbevakning och nätverk med andra samordningsförbund för att utveckla/stödja samverkan på tre nivåer: inom Dalarnas län, regionalt i Östra Mellansverige och nationellt genom Nationella Nätverket för Samordningsförbunden (NNS) och Sobona	**Till stor del**	Förbundet är aktivt i olika nätverk, lokalt i länet, regionalt i Norra Mellansverige och nationellt både via NNS och med andra förbund. Förbundet har varit delaktig på NNS årsmöte och kontaktmannagrupp. Förbundets tjänsteman har arbetat åt NNS och är fortsatt utvecklingsledare för indikatorarbetet. Styrelsen har gått in i det nationella projektet Stoppa Våldet som drivs av NNS. Ordförande är sammankallande i ett nätverk med Dalarnas sju samordningsförbund. Förbundschefen har presenterat och hållit en workshop för EU kommissionen om lösningsfokuserat förhållningssätt.
Att jämställdhetsperspektivet ska finnas med i samtliga tjänsteutlåtanden, årsrapporter och budget- och inriktningsdokument	**Till stor del**	Rapporter med nyckeltal både från insatserna och förbundets egen uppföljning har fortsatts med könsuppdelad statistik. Förbundet har levererat en särskild jämställdhetsanalys. Styrelsen har infört ny uppföljning av en jämställdhetsindikator, med enkäter riktad till insatspersonal, chefer och styrelse, för att närmare följa utvecklingen. Styrelsen har påbörjat en jämställdhetsutbildning under hösten och förbundet har gått med i det nationella projektet mot våld i nära i relationer Stoppa Våldet.

Målområde 3: Att stödja myndigheters arbete med nya arbetssätt och metoder

Målområde 3 handlar om att stödja gemensam ledning av insatser, nya arbetssätt och metoder i samverkan samt samlokalisering. En kontinuerlig utveckling av teamarbete i Avesta, Hedemora och Säter är prioriterat. Ett gemensamt intresse som utvecklas under senare år är att stödja utvecklingen för en mer inkluderande arbetsmarknad för personer med funktionsnedsättningar, särskilt för unga vuxna men också utrikesfödda. Ett annat är det generella arbetet med samordnade individuella planer (SIP) och lösningsfokuserat arbetssätt. Samtliga av mål och aktiviteterna bedöms som uppfyllda till stor del.

Tabell 6: Måluppfyllelse för verksamhetsplanens målområde 3 för 2022

Mål och aktiviteter enligt 2022-års verksamhetsplan för målområde 3	Bedömning grad av måluppfyllelse	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
Att fortsättningsvis, både finansiellt och processinriktat, stödja och utveckla styrgruppernas utveckling i de av samordningsförbundet finansierade insatserna	**Till stor del**	Förbundet är aktivt som adjungerad i de tre styrgrupperna för insatser finansierade av samordningsförbundet, Samverkansteam Avesta, Kraften Hedemora och Samverkansteam Säter. Styrgrupperna har en fin delaktighet och kontinuitet från de flesta av medlemmarnas organisationer.
Att stödja och analysera samverkansutvecklingen genom LSG	**Till stor del**	De två LSG:na har haft en divergerande resa under 2022. I Avesta/Hedemora gruppen har gruppen mötts flera gånger och dessutom genomfört en planeringsdag tillsammans. Bl.a. följdes den gemensamma avsiktsförklaringen mellan de ingående parterna upp. Arbetet i LSG i Säter stannade dock av under året men är planerat att återstarta våren 2023.

Mål och aktiviteter enligt 2022-års verksamhetsplan för målområde 3	Bedömning grad av måluppfyllelse	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
Att stödja fortsatt utveckling av tvärsektoriellt ledarskap och ett lösningsfokuserat förhållningssätt	Till stor del	Förbundet har avslutat den en sjätte omgången av den uppskattade ledarskapsutbildningen under hösten. Förbundet har avslutat fyra grundkurser för professionella. Förbundet har också arrangerat vidareutbildning och after work/after fika aktiviteter i förhållningssättet.

Målområde 4: Att stödja myndigheternas arbete med gemensam resultatredovisning

Partsgemensamt lärande och utvärdering är grundläggande för att utveckla samverkan långsiktigt och stabilt. Gemensamma mål och överenskomna uppfattningar om vad ett gott resultat är är viktigt för samordningsförbundet att stödja och utveckla. All resultatredovisning ska präglas av ett jämställdhetsperspektiv. Av fem mål och aktiviteter för 2022 bedöms tre som uppfyllda till stor del, en som helt och hållet, samt en som inte alls uppfylld.

Tabell 7: Måluppfyllelse för verksamhetsplanens målområde 4 för 2022

Mål och aktiviteter enligt 2022-års verksamhetsplan för målområde 4	Bedömning grad av måluppfyllelse	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
Att bevaka, sprida och analysera gemensamma mått som försörjningsmåttet	Till stor del	Försörjningsmåttet och helårsekvivalenter har diskuterats under ett lokalt medlemssamråd. Hemsidan har utvecklats med detta. Dessutom har Region Dalarna bidragit med arbetsmarknadsstatistik.
Att stödja uppföljnings- och utvärderingsarbetet hos medlemsorganisationerna	Till stor del	Förbundet har varit aktivt som stöd till teamens rapporter. Dessutom har förbundet arbetat med det förbundsgemensamma instrumentet indikatorer för finansiell samordning. Därutöver har teamens deltagare, både under insatsen och vid avslut, samt insatspersonal, båda LSG och styrelsen lämnat resultat. En återkoppling om resultatet gjordes i december.
Att all statistik redovisas könsuppdelad och analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv	Till stor del	All väsentlig statistik och viktiga nyckeltal redovisas könsuppdelat. Detta gäller både insatsernas egen uppföljning samt uppföljning av indikatorerna. Styrelsen arbetar dessutom aktivt med jämställdhetsperspektivet på varje styrelsemöte för att diskutera och identifiera vidare utvecklingsområden. Styrelsen har dessutom under året genomgått en särskild jämställdhetsutbildning.
Att årligen sammanställa en särskild jämställdhetsrapport	Inte alls	Jämställdhetsdata har varit inbakad i andra rapporter och uppföljningar samt analyserats i samband med föredragning och under styrelsemöten. Tyvärr har det dock inte gjorts en särskild jämställdhetsrapport som året innan.
Att årligen redovisa indikatorer för samverkansutvecklingen med stöd av förbundets arbete	Helt och hållet	Indikatorarbetet har redovisats för styrelsen, både styrelsens eget resultat vid nästkommande styrelsemöte och via en särskild rapport och analys som gjordes inför styrelsemötet i mars. Resultaten har både under våren och hösten analyserats tillsammans med samverkansteamens personal.

Individriktade insatser: Samverkansteamens resultat

Samordningsförbundet har under 2022 fortsatt, utifrån strategin integrerad samverkan och konkret via finansiella bidrag samt dialog i styrgrupper och med insatspersonalen, att stödja de tre insatserna Samverkansteam Avesta, Samverkansteam Kraften Hedemora och Samverkansteam Säter. De tre teamen har liknande utgångspunkter, jobbar med en liknande målgrupp och arbetar på ett likartat sätt. Det finns dock utrymme för lokala anpassningar beroende på lokala prioriteringar och samspelet mellan samhälle, personal och deltagare. Teamen ägs och drivs av myndigheterna kommun, Region Dalarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan gemensamt.

Det ekonomiska resultatet från teamen visar att bidraget har nyttjats närmast fullt ut, och då främst i Avesta och Hedemora. Samverkansteam Säter har sämre utnyttjande till följd av sämre personalbemanning under året. Det ackumulerade utfallet är något högre totalt än

2021, drygt 5,2 miljoner kr har gått till finansiering av de individinriktade insatserna under 2022.

Tabell 8: Driftsredovisning för individriktade insatser 2020-2022

ID	Individriktad insats	2020	2021	2022
35 000	Samverkansteam Avesta			
	Ackumulerat utfall	2 240	1 950	2 152
	Årsbudget	2 340	1 950	2 300
	Återstår	100	0	148
	Förbrukad av årsbudget	96 %	100 %	94 %
36 000	Samverkansteam Kraften Hedemora			
	Ackumulerat utfall	1 811	1 619	1 779
	Årsbudget	1 880	1 670	1 980
	Återstår	69	51	201
	Förbrukad av årsbudget	96 %	97 %	90 %
37 000	Samverkansteam Säter			
	Ackumulerat utfall	1 491	1 550	1 285
	Årsbudget	1 740	1 550	1 820
	Återstår	249	0	535
	Förbrukad av årsbudget	86 %	100 %	71 %

Tabellen nedan visar hur insatserna nådde resultat med sina deltagare. Under 2022 har samverkansteamen arbetat med totalt 159 deltagare vilket är en ökning med 10 personer jämfört med för ett år sedan. Avsluten totalt är 47 st vilket är en ökning jämfört med 2021 med tre deltagare. Antalet deltagare har ökat i Hedemora och i Avesta. I Säter är antalet färre än föregående år. Flest antal avslut står teamet i Avesta för. Samverkansteam Avesta har ökat avsluten jämfört med året innan. För de andra teamen är avsluten nästan lika som året innan.

Tabell 9: Helårsresultat 2022 för deltagare i Samverkansteamen (fetstil), totalt och jämfört med 2021 års resultat

Individriktad insats	Antal aktiva deltagare under året	Varav kvinnor/ män (%)	Antal avslut totalt[1]	Antal avslut mot mål[2] (%)	Varav kvinnor/ män (%)	Genom-strömningstid i snitt[3] (kvinnor/män)	Tid med bidrags-försörjning före start i snitt[4] (kvinnor/män)
Samverkansteam Avesta	**75**	**40/35 (53%/47%)**	**21**	**9 (43%)**	**4/5 (44%/56%)**	**10,5 mån (9,5/11,4 mån)**	**4,8 år (3,75/5,6 år)**
	58	33/25 (57%/43%)	16	12 (75 %)	8/4 (67%/33%)	25,2 mån (28/15,2 mån)	6,0 år (8,1/1,7 år)
Samverkansteam Kraften Hedemora	**54**	**36/18 (67%/33%)**	**17**	**11 (65%)**	**6/5 (55%/45%)**	**14,2 mån (17,5/10,2 mån)**	**3,7 år (5,6/1,5 år)**
	52	25/27 (48/52 %)	18	10 (56 %)	6/4 (60%/40%)	12,6 mån (12,4/12,8 mån)	3,1 år (2,7/3,5 år)
Samverkansteam Säter	**30**	**18/12 (60%/40%)**	**9**	**4 (44%)**	**2/2 (50%/50%)**	**35,25 mån (29,0/41,5 mån)**	**8,25 år (8,5/8,0 år)**
	39	17/22 (43%/57%)	10	6 (60 %)	4/2 (67%/33%)	18,0 mån (22/16,5 mån)	2,9 år (2,5/3,0 år)
Totalt 2022	**159**	**94/65 (59%/41%)**	**47**	**24 (51%)**	**12/12 (50%/50%)**	**16,3 mån (16,7/15,9 mån**	**4,9 år (5,5/4,3 år)**
Totalt 2021	149	75/74 (50/50 %)	44	28 (64 %)	18/10 (64/36 %)	19,2 mån (21,5/14,5 %)	4,3 år (5,1/2,7 år)

Av avsluten totalt går 51 % mot arbete, studier eller annan arbetslivsinriktad rehabilitering vilken är en minskning sedan samma mätning för ett år sedan. Samverkansteam Kraften

[1] Antal avslut är minus dropouts, d.v.s. de som lämnade insatsen inom två månader från inskrivning.

[2] Mål = Arbete, studier eller annan arbetslivsinriktad rehabilitering (ex FK/AF förstärkt samarbete eller ordinarie AF)

[3] Gäller de som avslutade mot mål

[4] Gäller de som avslutade mot mål

Hedemora förbättrar sitt resultat med 9 procentenheter medan teamen i Avesta och Säter minskar mer markant jämfört med för ett år sedan.

Genomströmningstiden i snitt minskar med nästan tre månader totalt sett från 19,2 månader till ett snitt för 2022 på 16,3 månader. Samverkansteam Avesta har minskat den betydligt medan teamen i Hedemora och Säter har ökat genomströmningstiden jämfört med ett år sedan. Hedemoras genomströmningstid ökade från väldigt låga nivåer och fortfarande under snittet totalt.

Tid med bidragsförsörjning för arbetslöshet och/eller ohälsa före start i insatserna ökar något jämfört med året innan och landar på 4,9 år för 2022 (jämfört med 4,1 år året innan). En nedåtgående trend har brutits. Samverkansteam Avesta har minskat sitt snitt här från 6,0 år till 4,8 år medan Kraften Hedemora ökar något (men är fortfarande lägre än det totala genomsnittet). För Samverkansteam Säters del ökar snittet rejält men det kan förklaras med att några få deltagare höjer snittet och att volymen för året har varit lågt jämfört med tidigare år.

En summering är att resultaten sammantaget är kvalitativt något sämre än året innan, vilket var ett riktigt bra år, men att volymen, d.v.s. antalet avslut har ökat och de som går mot mål har minskat. Framsteg har gjorts vad gäller genomströmningstiden vilket gör att fler deltagare kan ingå i verksamheten under året. Måttet tid före start är ett mått som försöker visa den relativa komplexiteten hos deltagarna vid inskrivning. Ju längre individerna har varit försörjda, arbetslösa eller sjukskrivna desto längre kan de anse stå från arbetsmarknaden. Snittet på 4,9 år visar att det trots allt att tiden är ganska lång för deltagare innan en mer effektiv organisering av välfärdstjänster kan erbjudas. Vid analys av samtliga teams resultat ska det beaktas att det i flera fall är en relativt liten volym och att enstaka deltagares resultat kan få snittet att dra iväg åt något håll.

Jämställdhetsanalysen visar att fördelningen, i samverkansteamens verksamhet totalt, av deltagande kvinnor och män är i det närmaste 60/40. Detta följer väl fördelningen könsmässigt i ohälsotalet i stort och ligger därmed inom det önskade fältet. Resultat vid avslut är 50/50 mellan könen vilket är intressant i förhållande till insatserna har en majoritet av kvinnor i insatserna. Detta visar att männen går något snabbare igenom insatserna och detta backas upp av genomströmningstiden fördelat på kön. Där har männen något kortare genomströmningstid än kvinnorna. Skillnaden är dock mindre än tidigare år.

Störst skillnad jämfört med föregående år gör Samverkansteam Avesta där kvinnorna nu har mycket kortare genomströmningstid än männen. Situationen är dock det omvända för Kraften Hedemora. För Samverkansteam Säters relativt få deltagare som avslutade mot mål är genomströmningstiden onormalt hög för båda könen.

Skillnader finns också vad gäller tid med bidragsförsörjning innan de skrivs in i insatsen. Totalt för kvinnorna är tiden 5,5 år medan männen har 4,3 år. På insatsnivå har tiden före start minskat rejält för kvinnorna i Avesta medan de har höjts för männen. För Kraften Hedemora är det precis tvärtom, där männen har kortare tid före start och kvinnorna längre jämfört med för ett år sedan.

Totalt sett, alla nyckeltal bedömda ihop, är däremot skillnaden anmärkningsvärd ändå mellan könsgrupperna. Men skillnaderna är mycket mindre jämfört med året innan. En summering visar att kvinnorna har något längre genomströmningstid och har något längre tid före start med arbetslöshet och/eller ohälsa. Männen går igenom insatserna något snabbare, har något bättre resultat mot mål och har behövt vänta något mindre innan start. Det är svårt att dra alltför stora slutsatser av denna skillnad då volymen är ganska liten.

Indikatorer för finansiell samordning: Södra Dalarna förbättrar läget mot rikssnittet

Södra Dalarnas Samordningsförbund har årligen sedan 2017 samlat in data inom ramen för det nationella verktyget "indikatorer för finansiell samordning". Indikatorerna är svar på frågan "Hur vet vi att det blir bättre?" och följer utveckling både inom och runt insatserna förbundet finansierar samt följer delar av den strukturella utvecklingen i samverkan mellan myndigheterna. Indikatorerna är totalt 16 st och för 15 indikatorer finns det enhetliga, kvalitetssäkrade och nationellt framtagna mått. För dessa 15 indikatorer består måtten av enkäter ställda till sex respondentgrupper: deltagare (pågående), deltagare (avslut), personal i insatserna, remittenter till insatserna, parternas chefsgrupper (LSG) och styrelseledamöter i olika omfattning. Under 2022 har 132 enkäter samlats in från samtliga respondentgrupper, en minskning med 7 enkäter från 139 enkäter året innan.

Nedan följer en redovisning av varje indikator och hur förbundets samlade resultat står sig jämfört med rikssnittet under 2022, och - med pilen - med förbundets resultat året innan 2021. Då enkäterna ställda till deltagare har bakgrundsvariabeln kön redovisas indikator 1-7 och 9 även könsuppdelat.

Tabell 10: Indikatorredovisning Södra Dalarnas Samordningsförbund jämfört med rikssnittet 2022/eget resultat 2021, totalt och könsuppdelat.

Nr	Indikator	Resultat totalt jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2021 (pil)	Resultat kvinnor jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2021 (pil)	Resultat män jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2010 (pil)
1	Deltagare känner att de insatser som erbjuds är organiserade runt deras behov (personcentrerade)	Högre ↑	Högre ↑	Högre ↑
2	Deltagarna upplever inflytande över rehabiliteringsprocessen	Högre ↑	Högre ↑	Varken högre eller lägre ↑
3	En möjlighet att låta rehabiliteringsprocessen få ta den tid som behövs utifrån varje deltagares förutsättningar	Högre ↑	Högre ↑	Högre ↑
4	Deltagare upplever att det finns någon som håller samman och stödjer den enskildes samordnade rehabiliteringsprocess	Högre ↑	Högre ↑	Högre ↑
5	Deltagaren upplever att den kan hantera egna symtom och funktionsnedsättning samt att de har fått stöd från myndigheterna i att leva med detta	Högre ↑	Högre ↑	Högre ↑
6	När insatser avslutas i en samordnad rehabiliteringstjänst upplever deltagaren att det finns en planering/tjänster som tar vid, och att de levereras utan onödiga dröjsmål	Högre ↑	Lägre ↓	Högre ↑
7	Deltagarna upplever att det har skett en stegförflyttning närmare arbetsmarknaden/egen försörjning.	Högre ↑	Högre ↑	Varken lägre eller högre ↑
8	Personalen upplever att andra medarbetare/professionella i andra myndigheter respekterar deras kunskap, roller och arbetssätt	Högre ↑		
9	Att det systematiskt tillvaratas erfarenheter, kunskaper och synpunkter såväl från enskilda deltagare/brukare som från brukarorganisationer eller grupper av deltagare	Varken högre eller lägre ↓	Högre ↑	Lägre ↑
10	Samordnade insatser inkluderar även andra aktörer i samhället, företag, ideella krafter och föreningsliv i det löpande arbetet på ett strukturerat sätt	Högre ↑		

Nr	Indikator	Resultat totalt jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2021 (pil)	Resultat kvinnor jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2021 (pil)	Resultat män jämfört med rikssnittet 2022 /SDS 2010 (pil)
11	Effekter för deltagare som kommer ur de samordnade insatserna är hållbara och säkra över tid			
12	En struktur har skapats vars huvuduppgifter är att strategiskt initiera, upprätthålla och underhålla relationer	Lägre ↓		
13	Samordnad verksamhet har ett sektorsövergripande arbetssätt och synsätt	Högre →		
14	Det finns en klar och tydlig strategi för uppföljning och utvärdering av myndighetsgemensamma insatser	Lägre ↓		
15	Insikter från samverkan leder till att nya typer av förebyggande insatser utvecklas så att behov av samordnad rehabilitering inte behöver bli aktuellt om individer fångas upp mycket tidigare och på ett annorlunda sätt	Lägre →		
16	En värdegrund utifrån mänskliga rättigheter såsom jämställdhet, mångfald och jämlikhet genomsyrar den lokala samverkanskulturen	Lägre ↓		

Hos 10 av 15 indikatorer totalt positionerar sig förbundet högre än rikssnittet och i ett är det insamlade resultatet varken högre eller lägre än rikssnittet. I fyra av indikatorerna är det lägre jämfört med rikssnittet. Jämfört med riket är resultatet en förbättring jämfört med förra årets resultat då förbundet var högre än riket i åtta av 15 indikatorer och året innan dess sex av 14 indikatorer. Utifrån denna utveckling kan förbundet anta att utvecklingen går framåt över tid. Det finns dock en obalans mellan hur den operativa samverkan genom samverkansteamens resultat skiljer sig från den mer taktiska/strategiska samverkans resultat som skattar sig lägre än rikssnittet.

Förbundets resultat jämfört med dess eget resultat 2021 ökar i nio av indikatorerna men sjunker i fyra av indikatorerna. I två av indikatorerna är resultatet relativt lika med fjolåret. Sammantaget är denna riktning också klart bättre än året innan då det ökade i tre och minskade i fyra av 14 indikatorer.

Jämställdhetsmässigt är gruppen kvinnors resultat jämfört med rikssnittet högre i sju av åtta indikatorer. För männen visar fem av åtta indikatorer som högre än rikssnittet. Jämfört med förbundets resultat 2021 ökar gruppen kvinnors resultat i sju av indikatorerna, minskar i en av indikatorerna. För männen ökar dem i samtliga indikatorer. Sammantaget visar även jämställdhetsanalysen att påtagliga förbättringar noteras för både män och kvinnor samt att utvecklingen står sig mycket väl i jämförelsen med rikssnittet. Förbättringsområden finns dock för kvinnorna vid avslut samt för systemets möjligheter att systematiskt fånga upp männens synpunkter och erfarenheter.

Volym av data är kontrollerat och bedömt av tillräcklig omfattning. Data rymmer data från samtliga tre insatser finansierade av samordningsförbundet. Andelen svar följer storleksfördelningen mellan de tre teamen.

Personalinriktade insatser

Under 2022 har 12 utbildningsinsatser finansierats för personal och chefer, två fler än under föregående år. I utbildningsinsatserna under året har 337 personer deltagit, en ökning jämfört

med året innan med 149 personer. Grund- och ledarskapsutbildningen har varit sex heldagar vardera. Fortsättningsutbildningen om suicidsituationer var nytt för året och var på två dagar. Det finns en fortsättning av utbildningar av fördjupande karaktär såsom after work träffar.

Tabell 11: Utbildningsinsatser med antal deltagare/insats samt totalt antal deltagare 2022

Utbildningsinsatser	Deltagare
Grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt 12 (med Klockarskolan Säter)	12
Grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt för professionella 13	12
Grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt för professionella 14	14
Grundutbildning i lösningsfokuserat arbetssätt för professionella 15	8
Lösningsfokuserad ledarskapsutbildning 6	20
After Work LF Avesta 29 mars	15
After Work LF Avesta 31 maj	14
After Fika LF Säter 14 september	11
After Fika LF Hedemora 22 november	8
Planeringsdag för Lokala Samverkansgruppen 14 oktober	9
Vidareutbildning LF "Det svåraste samtalet" – samtal runt och med suicidsituationer	14
Föreläsningsserie Studieförbundet Vuxenskolan om psykisk ohälsa	200
Totalt	**337**

Antalet utbildningsinsatser speglar vidare en fortsatt efterfrågan från myndigheterna av mötesplatser och forum för dialog och lärande med samverkansfärdigheter i centrum. Spåret med lösningsfokuserad utveckling har poängterats och fördjupats vidare 2022. Utbildningssatsningen är effektiv kostnadsmässigt genom att förbundet levererar utbildning med egen arbetskraft och kompetens. De längre utbildningar finansieras dessutom delvis med kursavgifter per deltagare. Kvalitén på utbildningsupplevelsen är fortsatt mycket hög enligt de löpande kursutvärderingar som förbundet samlar in.

Tabell 12: Driftsredovisning för personalinriktade insatser 2020-2022

År	ID	Ur driftsredovisningen (tkr)	Ack utfall	Årsbudget	Återstår	Förbrukad % av årsbudget
2022	21 000	Personalriktade insatser	16	30	14	53 %
2021	21 000	Personalriktade insatser	260	150	-110	173 %
2020	21 000	Personalinriktade insatser	78	220	142	35 %

Publikationer

Under 2018 publicerade samordningsförbundet boken "Ni inspirerar mig! Lösningsfokuserade förantaganden för bättre samtal och möten". Förbundet har därmed en roll som förlag samt egen producent av utbildningsmaterial och facklitteratur till stöd för en effektivare samverkan. Även särskilda dialogkort trycktes upp i slutet av 2020 och sedan tidigare finns frågekort också till försäljning via förbundets hemsida. Materialet används också till de utbildningar förbundet gör både internt och externt.

Tabell 13: Driftsredovisning för publikationer 2020-2022

År	ID	Ur driftsredovisningen (tkr)	Ack utfall	Årsbudget	Återstår	Förbrukad % av årsbudget
2022	29 000	Publikationer	-1	0	1	
2021	29 000	Publikationer	-5	20	25	-26 %
2020	29 000	Publikationer	5	20	15	25 %

Analys av det ekonomiska resultatet

Södra Dalarnas Samordningsförbund redovisar årsutfall för perioden mellan den 1 januari till den 31 december 2022. Årsrapporten innehåller en översiktlig redogörelse över utvecklingen av samordningsförbundets verksamhet. De tilldelade medlen för året från medlemmarna var 6 322 tkr. Resultatet per den 31 december 2022 är 234 tkr. Tillsammans med årets resultat ökar det egna kapitalet till 1 496 tkr vid utgången av 2022.

Tabell 13: Översikt över verksamhetens utveckling 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	7 143	6 797	6 751	6 770	6 907
Verksamhetens kostnader	-6 888	-7 337	-6 901	-6 834	-6 673
Årets resultat	255	-540	-150	-64	234
Soliditet	45,1%	38,4%	39,7%	40,6%	40,0%
Antal anställda	1	1	1	1	1

Samordningsförbundet har under 2022 ökat det egna kapitalet med 234 tkr. Insatserna har i stort sett förbrukat det mesta av det bidrag de har fått. Däremot har kostnaderna för styrelsen och administrationen varit lägre än budgeterat. Detta är delvis p.g.a. mindre uttag av arvoden, en avvikelse vad gäller de prognosticerade pensionskostnaderna samt högre externa intäkter än budgeterat.

Styrelsen har valt en liknande strategi inför 2023 som tidigare men minskar ambitionerna något i bidragen till de individinriktade insatserna, de tre samverkansteamen. Prognosen inför 2023 är därför att det egna kapitalet kommer att minska. För 2023 tilldelas förbundet 6 308 tkr och det egna kapitalet motsvarar därmed 23,7 %, som är något över gränsen för den nationella rekommendationen på 20 %.

Finansiell spaning 2023-2025

Beslut om tilldelade medel från förbundsmedlemmarna för 2023 är 6 308 tkr. Detta är liten minskning från åren före och är i linje med en minskad tilldelning sedan 2017. Detta trots en mycket hög tilltro lokalt för den finansiella samordningen och vad den åstadkommer. Förbundsmedlemmarna har visat sig vara beredda att stödja förbundets äskande varje år på över 7 000 tkr sedan 2017, samt ett äskande på 7 500 tkr varje år från 2020.

Det är ändå med en ökad oro som förbundsstyrelsen ser på framtiden, särskilt från 2023. Det egna kapitalet minskar och bidragen till de individinriktade insatserna är det som mest gör skillnad för individer med samordnade rehabiliteringsbehov. Årsbudgeten för 2023 är lägre än året innan och det finns en oro inför 2024 om inte medelstilldelningen ökar. Med ett minskat eget kapital finns helt enkelt inte medlen att finansiera bidrag till samverkansteamen som tidigare. Det finns dock hopp om att en utlysning av socialfondsmedel riktade till förbunden i Norra Mellansverige kan både öka insatser, främst kompetensutveckling, men också öka intäkter för förbundet i form av externa medel.

Det är frustrerande att de lokala medlemmarna under flera år har visat en hög ambition för den finansiella samordningen men att detta inte möts med en motsvarande ambition i regeringens budget för finansiell samordning. Regeringen har anslagit samma totalsumma i nio år och i takt med att nya förbund har tillkommit, samt att det egna kapitalet sjunker i många förbund, befinner sig Södra Dalarnas Samordningsförbund i ett sådant läge att styrelsen blir tvungen att se över nivån på bidrag och verksamhet inför år 2024. Dessutom ökar pensionskostnaderna från 2024 och några år framåt.

Tabell 14: Budget för Södra Dalarnas Samordningsförbund 2022-2023

ID	Beskrivning	Årsbudget 2023 (tkr)	Årsbudget 2022 (tkr)
10 000	Styrelse	160	160
20 000	Administration	1 198	905
21 000	Personalinriktade insatser	30	30
29 000	Publikationer	20	0
35 000	Samverkansteam Avesta	2 090	2 300
36 000	Samverkansteam Hedemora	1 780	1 980
37 000	Samverkansteam Säter	1 630	1 820
	Kostnader totalt	**6 908**	**7 195**

För år 2023 är budgeten något mindre jämfört med föregående år till följd av en prognosticerat mindre eget kapital. Framåt ökar dock administrationskostnaderna mer än normalt eftersom pensionsavsättningarna ökar. Detta, tillsammans med det fortsatta behovet av aktiva individinriktade insatser i samtliga tre kommuner, det relativt höga ohälsotal och försörjningsmått som är i Södra Dalarna, gör att förbundet kommer att äska samma som förra året. Förbundet hoppas således på en utökad finansiell ram på 7 500 tkr för 2024 och 2025.

Vis av erfarenheterna från tidigare år, behöver förbundsstyrelsen och medlemsmyndigheterna ha en beredskap för att medelstilldelningen realistiskt sett motsvarar nivån inför 2023 eller kanske t.o.m. något lägre. Beslut om detta kommer först under november, med en första indikation utifrån regeringens budgetproposition i september. Nedan är den historiska utvecklingen från 2020-2021, årstilldelning och budget för 2023 samt en prognos för eget kapital 2024-2025.

Tabell 15: Medelstilldelning, budget och eget kapital 2020-2025

(tkr)	Medelstilldelning	Budget	Eget kapital 31/12
2020	6 322	7 529	1 346
2021	6 322	6 660	1 262
2022	6 322	7 195	1 496
2023	6 308	6 908*	896**
2024	6 308** (7 500***)	6 708**	496**
2025	6 308** (7 500***)	6 404**	400**

* = efter beslut om budget
** = prognos
*** = äskande från styrelsen

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Utfall 2022	Utfall 2021
Medelstilldelning från förbundsmedlemmarna	1	6 322	6 322
Övriga intäkter	2	563	448
Verksamhetens kostnader	3	-6 653	-6 831
Resultat före finansiella poster		**232**	**-60**
Finansiella intäkter		23	0
Finansiella kostnader		-20	-4
Årets resultat		**234**	**-64**

Balansräkning

Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	4	281	103
Kassa och bank	5	3 459	3 005
Summa omsättningstillgångar		**3 740**	**3 108**
Summa tillgångar		**3 740**	**3 108**
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		1 262	1 326
Årets resultat		234	-64
Summa eget kapital		**1 496**	**1 262**
Avsättningar			
Pensioner	6	672	646
Summa avsättningar		**672**	**646**
Skulder			
Kortfristiga skulder	7	1 572	1 200
Summa skulder		**1 572**	**1 200**
Summa eget kapital och skulder		**3 740**	**3 108**

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		232	-60
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		26	101
Erhållen ränta		23	0
Erlagd ränta		-20	-4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		*260*	*37*
+/- Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar		-179	25
+/- Ökning/Minskning övriga kortfristiga skulder		372	-269
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**454**	**-207**
Årets kassaflöde		**454**	**-207**
Likvida medel vid årets början		**3 005**	**3 212**
Likvida medel vid årets slut		**3 459**	**3 005**

Redovisning- och värderingsprinciper

Resultaträkningen
Sammanfattar kostnader och intäkter samt visar årets förändring av det egna kapitalet.

Balansräkningen
Visar samordningsförbundets ekonomiska ställning på bokslutsdagen.

Redovisnings- och värderingsprinciper
Förbundets årsredovisning har upprättats enligt god kommunal redovisningssed i överensstämmelse med Lag om kommunal redovisning (2018:597), gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt Sveriges kommuner och landstings rekommendationer.

Fordringar
Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Pensionsförpliktelser
Pensionsförpliktelser intjänade under året har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av skulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Noter

Noter (tkr)		
(tkr)	2022	2021
Not 1 Medelstilldelning från förbundsmedlemmarna		
Bidrag från Försäkringskassan (inkl Arbetsförmedlingen)	3 161	3 161
Bidrag från Region Dalarna	1 581	1 581
Bidrag från Avesta kommun	695	695
Bidrag från Hedemora kommun	506	506
Bidrag från Säters kommun	379	379
	6322	**6322**
Not 2 Övriga intäkter 2022		
Externa uppdrag	250	101
NNS uppdrag om indikatorer	142	185
Kursintäkter	168	159
Försålda publikationer	3	4
	563	**448**
Summa externa intäkter (medelstilldelning och övriga intäkter)	**6 885**	**6 770**
Not 3 Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-923	-921
Pensionskostnader inkl löneskatt	-50	-137
Lämnade bidrag	-5 216	-5 119
Övriga tjänster	-216	-146
Materialkostnader	-27	-17
Övriga kostnader	-223	-490
Summa externa kostnader	**-6 653**	**-6 831**
(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 4 Fordringar		
Kundfordringar	269	94
Fordran moms	3	6
Div korta fordringar	9	3
	281	**103**
Not 5 Kassa och bank		
Kassa och bank	3 459	3 005
	3 459	**3 005**
Not 6 Avsättning pension		
Avsättning pensioner	-541	-520
Avsättning löneskatt	-131	-126
	-672	**-646**

Noter, fortsättning

Noter (tkr)		
(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 7 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskuld	-1 304	-1 081
Redovisning mervärdesskatt	-50	19
Källskatt personal	-22	-19
Upplupna arbetsgivaravgifter	-20	-17
Semesterlöneskuld	-33	-37
Upplupen särskild löneskatt	-15	-14
Upplupen pension individuell del	-31	-30
Interimsskulder	-98	-20
	-1 572	**-1 200**

Driftsredovisning

(tkr)						
ID	**Beskrivning**	**Ack utfall 2021**	**Ack utfall 2022**	**Årsbudget 2022**	**Återstår i tkr 2022**	**Förbrukad av årsbudget**
10 000	Styrelse	-115	-101	-160	59	63 %
20 000	Administration	-897	-755	-905	150	83 %
21 000	Personalinriktade insatser	-260	-16	-30	14	53 %
29 000	Publikationer	5	1	0	-1	-
35 000	Samverkansteam Avesta	-1 950	-2 152	-2 300	148	94 %
36 000	Samverkansteam Hedemora	-1 619	-1 779	-1 980	201	90 %
37 000	Samverkansteam Säter	-1 550	-1 285	-1 820	535	71 %
50 000	Intäkter	6 322	6 322	6 322	0	100 %
	Totalt	**-64**	**234**	**-873**	**1 107**	

Undertecknat

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning,

Avesta den 10 mars 2023

Gunilla Berglund
Ordförande

Per-Inge Nyberg
Vice ordförande

Annika Karlsson
Ordinarie ledamot

Kajsa-Lena Fagerström
Ordinarie ledamot

Anette Englund
Ordinarie ledamot

Ewa Spegel
Ordinarie ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 27 mars 2023

Lilian Palm
Revisor för Avesta kommun, Hedemora kommun och Säters kommun samt Region Dalarna

Jenny Barksjö-Forslund
Auktoriserad revisor genom KPMG för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Södra Dalarnas Samordningsförbund, org. nr 222000-1727, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionfullmäktige Dalarna och kommunfullmäktige i Avesta kommun, Hedemora kommun och Säters kommun.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Södra Dalarnas Samordningsförbund för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av samordningsförbundets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för samordningsförbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Den förtroendevalda revisorns ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland

annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Den förtroendevalda revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt lagen om finansiell samordning, kommunallagen och därmed enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Jag ansvarar för att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Södra Dalarnas Samordningsförbund för år 2022.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Södra Dalarnas Samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Avesta den 27 mars 2023

Lilian Palm
Revisor
Utsedd av Avesta kommun, Hedemora kommun, Säters kommun samt Region Dalarna

Jenny Barksjö Forslund
Auktoriserad revisor
KPMG
Utsedd av staten

Revisionsrapport 2022

Södra Dalarnas Samordningsförbund

KPMG AB

2023-03-27

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Södra Dalarnas Samordningsförbund
Revisionsrapport 2022

2023-03-27

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Metod och avgränsningar	3
1.4	Projektorganisation	4
2	Resultat av granskningen	4
2.1	Årsredovisningen	4
2.2	Redovisningsprinciper	4
2.3	Bedömning av förbundets mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
2.4	Resultaträkning	6
2.5	Balansräkning	6
2.6	Kassaflödesanalys	6
3	Förvaltningsrevision	6
3.1	Attest och delegationsordning	6
3.2	Budget och verksamhetsplan	7
3.3	Finansiell rapportering	7
3.4	Intern styrning och kontroll	7
3.5	Finansierade insatser	7
4	Slutsats	8

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

1 Bakgrund

Härmed avlämnas rapport avseende granskningen av Södra Dalarnas Samordningsförbund för räkenskapsåret 2022. Granskningen har bedrivits i enlighet med god revisionssed för kommunal verksamhet. Syftet med rapporten är att lämna underlag för revisorernas bedömningar och uttalanden i revisionsberättelsen.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som styrelsen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årets förvaltningsrevision har skett på ett begränsat sätt och med en övergripande inriktning där vi tagit del av förbundets styrdokument, riktlinjer och målsättningar för verksamheten samt via intervju och dokumentstudier följt upp hur förbundets interna kontroll fungerar.

Vidare lämnas i rapporten information till styrelsen om viktigare iakttagelser och eventuella rekommendationer till följd av dessa som identifierats i samband med årets revision.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att den ska utgöra underlag för revisorernas prövning av;

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen är tillräcklig.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt samt att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Lag om finansiell samordning SFS 2003:1210, Kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Interna regelverk och instruktioner

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR[1] och Skyrev[2]. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2022. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och/eller som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Övriga delar har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

Vi har även granskat att förbundet följer förbundsordningen.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument (verksamhetsplan med budget, protokoll och förbundsordning) inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.
- Stickprovsgranskning av attest och utanordning
- Diskussion med processtöd/förbundssamordnare
- Sedvanlig bokslutsgranskning

1.3.1 Risk- och väsentlighetsanalys

1.3.1.1 Redovisningen

- Verksamhetens intäkter
  - Består i huvudsak av medlemmarnas årsavgifter vilka substansgranskas mot beslut, fakturering och inbetalning.
- Verksamhetens kostnader
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning samt avklipp.
- Kassa och bank
  - Substansgranskas mot externa underlag.

[1] Sveriges Kommuner och Regioner
[2] Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

- Kortfristiga skulder
  - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning samt avklipp.
- Redovisningsprinciper och upplysningsplikt

1.3.1.2 Intern kontroll

- ”Ordning och reda”
- Bokslutsprocessen och relationen mellan förbundet och ekonom
- Granskning av att skatter och avgifter redovisats och betalas i rätt tid och med rätt belopp.

1.4 Projektorganisation

Granskningen har utförts av revisor Malin Schmidt under ledning av auktoriserad revisor Jenny Barksjö Forslund.

2 Resultat av granskningen

2.1 Årsredovisningen

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Årsredovisningen för 2022 har inte upprättats enligt den mall som tagits fram för Samordningsförbunden och som är anpassad utifrån kraven i LKBR. Trots detta är vår bedömning att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamheten.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet ”Redovisningsprinciper” att årsredovisningen är upprättad enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Årsredovisningen skall upprättas enligt god redovisningssed i kommunal verksamhet. Detta innebär att den skall upprättas enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att förbundet i huvudsak efterlever LKBR och RKR:s rekommendationer och således också god redovisningssed i kommunal verksamhet.

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

2.3 Bedömning av förbundets mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska samordningsförbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Styrelsen ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

2.3.1 Finansiella mål

Förbundet har förutom sin budget inte specificerat några andra finansiella mål.

Förbundet visar ett resultat om +234 tkr vilket ligger en bra bit ifrån budgeterat -873 tkr. Målsättningen att minska Eget kapital har inte uppfyllts.

Förbundets personal- och administrationskostnader utgör ca 13% av kostnaderna under 2022. Utifrån denna aspekt bedriver förbundet en verksamhet som är ändamålsenlig och effektiv.

2.3.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsplanen för 2022 anger liksom tidigare 4 målområden;

- *Att utveckla samverkanskultur och helhetstänkande*
- *Att utveckla struktur för samordning och innovation*
- *Att stödja myndigheternas arbete med nya arbetssätt och metoder i samverkan*
- *Att stödja myndigheternas arbete med gemensam resultatredovisning*

Dessa 4 områden är nedbrutna i 14 delmål/aktiviteter, vissa direkt mätbara men de flesta inte. I årsredovisningen lämnas en redogörelse för måluppfyllelsen för de 14 delmålen/aktiviteterna. Det görs utifrån en femgradig skala;

Inte alls	Till liten del	Delvis	Till stor del	Helt och hållet

2 av de 14 målen redovisas som helt uppfyllda, 11 som uppfyllda till stor del och 1 som inte alls uppfyllt.

Utöver de 4 strategiska målområdena så redovisar förbundet resultat av de individriktade insatserna, av de 16 indikatorerna, personalinriktade insatser och publikationer.

Sammantaget framgår av årsredovisningen att förbundets bedömning är att det gångna året varit mycket framgångsrikt.

Merparten av förbundets resurser fokuseras på de individinriktade insatserna, dvs samverkansteamen. Det finns, som nämns ovan, i årsredovisningen ett separat avsnitt med statistik och resultat från individinsatserna och vi tycker i stort att både analys och resultat redovisas på ett bra sätt. Vi rekommenderar styrelsen att fortsatt fokusera på utveckling av uppföljning av de olika aktiviteter som bedrivs inom ramen för samverkansteamen.

En förbättring kan också vara att förbundet på ett tydligare sätt kopplar sina verksamhetsmål till begreppet god ekonomisk hushållning.

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

2.4 Resultaträkning

Erhållna bidrag från parterna 6 322 tkr är på samma nivå som förra året. Därtill har man erhållit 563 tkr i övriga intäkter såsom externa uppdrag, NNS uppdrag med indikatorer samt kursintäkter. Verksamhetens intäkter summeras till 6 885 tkr (fg år 6 770).

Verksamhetens kostnader -6 653 tkr är på en lägre nivå än förra årets -6 831 tkr vilket främst kan härledas till samverkansteam Säter och lägre personalbemanning där.

Årets resultat uppgår till 234 tkr vilket är 1 107 tkr högre än det budgeterade resultatet på -873 tkr. Avvikelsen mot budget förklaras främst av att de individinriktade insatserna inte har nått upp till planerade kostnader. Det innebär att förbundet inte minskat överskottet från tidigare år i den utsträckning som man tänkt sig.

Vår bedömning är att resultaträkningen, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild över årets utfall samt att den i huvudsak är uppställd enligt lagen om kommunal redovisning.

2.5 Balansräkning

Balansomslutningen har sammantaget ökat med 632 tkr. Det beror dels på effekten av det positiva resultatet, dels på timingen i när fakturor för kostnader till medlemskommunerna kommer in och regleras.

Eget kapital uppgår per 2022-12-31 till 1 496 tkr vilket motsvarar 23,7% av 2022 års bidrag (fg år 20,0%). Det är något över rekommenderat tak 20%, dock inte anmärkningsvärt högt. Budgeterat resultat för 2023 uppgår till -600 tkr vilket skulle minska det Egna kapitalet per 2023-12-31.

Vår bedömning är att balansräkningen, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild över den ekonomiska ställningen vid årets utgång samt att den i huvudsak är uppställd enligt lagen om kommunal redovisning.

2.6 Kassaflödesanalys

I årsredovisningen för år 2022 ingår en kassaflödesanalys enligt indirekt metod.

Vi bedömer att kassaflödesanalysen ger en rättvisande bild.

3 Förvaltningsrevision

3.1 Attest och delegationsordning

Förbundet har fastställt en delegationsordning och attestregler för förbundet som gäller tills vidare. Delegationsordning och attestordning är kortfattade och på en övergripande nivå. Beaktat omfattningen på verksamheten har vi inga synpunkter på dokumentens innehåll. Vår uppföljning av attester avseende inköpsfakturor visar att rutinerna fungerar väl.

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

3.2 Budget och verksamhetsplan

Styrelsen har fastställt en verksamhetsplan inklusive budget för år 2022 vilken fastställdes den 26 november 2021. Av dokumentet framgår mål och inriktning för verksamheten, organisation samt de olika insatser som skall finansieras under året. Även budget för 2022 samt en plan för 2023 och 2024 framgår av dokumentet.

3.3 Finansiell rapportering

Förbundet har en bra rutin för uppföljning av ekonomin, styrelsen får löpande ta del av ekonomisk uppföljning vilket också framgår av styrelseprotokollen.

Förbundet upprättar en delårsrapport som presenterades för styrelsen i september 2022. Fastställd budget omfattar också en planeringshorisont på tre år vilket är i linje med god sed.

3.4 Intern styrning och kontroll

Styrelsen har fastställt riktlinjer för den interna kontrollen samt en plan för hur den interna kontrollen skall genomföras under 2022. Återrapportering skedde till styrelsen den 25 november 2022. Inga väsentliga brister noterades i förbundets interna kontroll.

Vi bedömer att förbundets systematiska internkontrollarbete fungerar på ett acceptabelt sätt.

3.5 Finansierade insatser

Sedan ett antal år tillbaka går den absolut största delen av förbundets medel till finansiering av de individinriktade insatserna på respektive ort Avesta, Hedemora och Säter. Förbundet har tecknat avtal med kommunerna som tillsammans är huvudmän för insatsen. Inom dessa insatser finns många olika åtgärder och aktiviteter, ur detta perspektiv anser vi att det bör vara av intresse för styrelsen att fundera över hur man kan se över uppföljningen av de olika aktiviteter som bedrivs inom ramen för samverkansteamen. Även ur perspektivet att ställa krav på huvudmannen kring god kvalitet i alla delar av projektet.

Förbunden får enligt förarbetena inte bedriva någon egen rehabiliteringsverksamhet. Det får inte heller fatta beslut om enskilda individers deltagande i insatser eller finansiera deltagarnas försörjning, dvs förbundet får ej bedriva myndighetsutövning. Förbunden kan endast finansiera insatser som utförs hos de samverkande parterna.

Vad vi kan bedöma genomförs inköp av verksamhet och beviljande av medel för insatser riktade mot enskilda deltagare endast till huvudmännen. Förbundschefen fungerar inte som arbetsledare eller projektledare och arbetar inte med enskilda deltagare i insatserna. Vår bedömning är att förbundet håller sig inom ramarna för vilken verksamhet man får bedriva.

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

4 Slutsats

Vår samlade bedömning är att förbundets årsredovisning i allt väsentligt upprättats i enlighet med lag om kommunal redovisning och tillämpliga redovisningsrekommendationer. Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Södra Dalarnas Samordningsförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Dag som ovan
KPMG AB

Jenny Barksjö Forslund

Auktoriserad revisor

.

© 2023 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

SÖDRA DALARNAS
SAMORDNINGSFÖRBUND

Sammanträdesprotokoll
Södra Dalarnas Samordningsförbund

2023-03-10

Plats och tid	Stadshuset, Avesta kommun fredagen den 10 mars 2023 klockan 08:30--12:20
Beslutande	Gunilla Berglund, ordförande (Avesta kommun) Anette Englund, ledamot (Försäkringskassan) Per-Inge Nyberg, ledamot (Region Dalarna) Kajsa-Lena Fagerström, ledamot (Hedemora kommun) Ewa Spegel, ledamot (Arbetsförmedlingen) Annika Karlsson, ledamot (Säters kommun)
Övriga deltagande	Anette Granegärd, ersättare (Hedemora kommun) Tina Holmberg, ersättare (Avesta kommun) Eva Kvarnström, redovisningsansvarig, Avesta kommun (§ 16-17) Blerta Krenzi, kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun (§ 16-18) Gudrun Sjöberg, verksamhetsledare Samverkansteam Säter (§ 19) Per Westlund, verksamhetsledare Samverkansteam Kraften Hedemora (§ 19) Malin Hagström, coach Samverkansteam Avesta (§ 19) Jonas Wells, förbundschef
Utses att justera	Kajsa-Lena Fagerström

Underskrifter

Paragrafer § 16-28

Sekreterare Jonas Wells

Ordförande Gunilla Berglund

Justerande Kajsa-Lena Fagerström

ANSLAG

Sammanträde	Södra Dalarnas Samordningsförbund		
Datum	2023-03-10		
Anslag sätts upp	2023-04-~~06~~ 25	**Anslag tas ner**	2023-~~04-28~~ 05-17
Protokollets förvaring	Kommunkansliet, Avesta	Maria Hellgren	

Maria Hellgren

§ 17 Årsredovisning – bokslut och verksamhetsberättelse 2022

Dnr SDSF 2023 000005 790

Redovisningsansvarig Eva Kvarnström från Avesta kommun föredrar bokslutet för 2022. Resultaträkningen visar att förbundet går med ett överskott, plus 234 tkr och en avvikelse mot budget på plus 1 107 tkr. Den största avvikelsen är hos samverkansteamen där framförallt Samverkansteam Säter inte nyttjar 535 tkr som var tillgänglig under 2022. Även övriga team nyttjar inte hela bidraget från förbundet. Administrationen och styrelsen går också med ett överskott under 2022. Balansräkningen visar att det egna kapitalet per den sista december 2022 ökar med 234 tkr till 1 496 tkr.
Eva Kvarnström visar även bilder på de prognosticerade pensionskostnaderna för förbundet fram till 2027. Dessa stiger rejält under 2023 och 2024.
Verksamhetsmässigt visar förbundet, enligt indikatorer och nyckeltal, framsteg jämfört med året innan. Förbundschef Jonas Wells visar utfall för indikatorer där förbundet placerar sig över rikssnittet i tio av femton indikatorer och i dessa stiger också resultaten. Utmärkande för dessa är att samtliga är på individ- och insatssidan av instrumentet. Däremot sjunker resultatet på flera indikatorer på struktursidan och är under rikssnittet. Bland annat indikatorer för jämställdhet- och mångfaldsarbetet sjunker.
Nyckeltalmässigt minskar genomströmningstiden för deltagare i insatser med finansiering av samordningsförbundet. Antalet deltagare under året och också ökat, särskilt i Avesta där genomströmningstiden är som kortast. Andel av deltagarna som har nått uppsatt mål mot arbetsmarknaden är 51 % en minskning från förra årets 64 %. Bidragstid i snitt för dessa avslut innan start i insatserna har ökat något till 4,9 år. Skillnaderna består mellan könen där kvinnor har längre bidragstid än männen.
Det är vidare många deltagare i många personalinriktade insatser. Under året har 337 personer från myndigheternas personal, chefer och politiker varit delaktiga i 12 olika personalinriktade insatser, en ökning med 149 personer.

Beslut

- Styrelsen beslutar godkänna årsredovisningen

Kf § 19 Inackorderingsbidrag

KS2023/0184

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Fastställa inackorderingsbidrag till elever i gymnasieskola år 2023 till 1 750 kr per månad för elever som är inackorderade inom länet och 1 950 kr för inackorderade elever med skolgång utom länet. Stödet ges kontant som stöd till boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet under perioden september till maj månad.
2. Inackorderingsbidrag ska från och med år 2024 lämnas enligt vad som anges i Skollagen 15 kap 32 §.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har 2023-03-22, § 29 beslutat föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om stöd till inackordering 2023 med 1 750 kr för elever i länet samt med 1 950 kr för elever med skolgång utom länet. Inackorderingsbidraget ska därefter fr o m 2024 årligen räknas upp.

Enligt skollagen SL 15 kap, 32 § ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Stödet ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd.

Förslaget innebär en höjning av inackorderingstillägget med 140 kr per månad för elever inackorderade både inom och utom länet jämfört med 2022

Delges

Barn- och utbildningsnämnden

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0184

Inackorderingsbidrag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Fastställa inackorderingsbidrag till elever i gymnasieskola år 2023 till 1 750 kr per månad för elever som är inackorderade inom länet och 1 950 kr för inackorderade elever med skolgång utom länet. Stödet ges kontant som stöd till boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet under perioden september till maj månad.
2. Inackorderingsbidraget ska från och med år 2024 räknas upp med lägst 1/30 av prisbasbeloppet enligt vad som anges i Skollagen 15 kap 32 §.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har 2023-03-22, § 29 beslutat föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om stöd till inackordering 2023 med 1 750 kr för elever i länet samt med 1 950 kr för elever med skolgång utom länet. Inackorderingsbidraget ska därefter fr o m 2024 årligen räknas upp.

Enligt skollagen SL 15 kap, 32 § ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Stödet ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd.

Förslaget innebär en höjning av inackorderingstillägget med 140 kr per månad för elever inackorderade både inom och utom länet jämfört med 2022

Delges

Barn- och utbildningsnämnden

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

BUN § 29 Stöd till inackordering 2023

BUN 2023/0049

Beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar fastställa inackorderingsbidrag till elever i gymnasieskola år 2023 till 1 750 kr per månad för elever som är inackorderade inom länet och 1 950 kr för inackorderade elever med skolgång utom länet.

   Stödet ges kontant som stöd till boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet under perioden september till maj månad.

2. Inackorderingsbidraget ska från och med år 2024 räknas upp enligt vad som anges i Skollagen 15 kap 32 §.

3. Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att inackorderingsbidraget årligen ska räknas upp enligt 15 kap 32 § Skollagen.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Enligt skollagen SL 15 kap, 32 § ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Stödet ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd.

Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor. Lag (2017:1104).
Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) har för år 2023 beräknats till 52 500 kronor. Det innebär att prisbasbeloppet för år 2023 är 4 200 kronor högre än prisbasbeloppet för år 2022.

Förslaget innebär en höjning av inackorderingstillägget med 140 kr per månad för elever inackorderade både inom och utom länet jämfört med 2022. Totalt innebär förslaget en kostnadsökning med cirka 25 000 kr för år 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023-03-14

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Allmänheten via kommunens hemsida

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-NÄMNDEN

Tjänsteutlåtande

2023-03-14

Dnr BUN2023/0049

Henry Surakka, sektorekonom
E-postadress: henry.surakka@edu.sater.se
Tel. nr: 0225-552 02

Stöd till inackordering 2023

Förslag till beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden beslutar fastställa inackorderingsbidrag till elever i gymnasieskola år 2023 till 1 750 kr per månad för elever som är inackorderade inom länet och 1 950 kr för inackorderade elever med skolgång utom länet.

   Stödet ges kontant som stöd till boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet under perioden september till maj månad.

2. Inackorderingsbidraget ska från och med år 2024 räknas upp enligt vad som anges i skollagen.
3. Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att inackorderingsbidraget årligen ska räknas upp enligt 15 kap 32 § Skollagen.

Ärendebeskrivning

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången.

Bakgrund

Enligt skollagen SL 15 kap, 32 § ska hemkommunen lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Stödet ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd.

Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor. Lag (2017:1104).

Beslutsunderlag

Prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) har för år 2023 beräknats till 52 500 kronor. Det innebär att prisbasbeloppet för år 2023 är 4 200 kronor högre än prisbasbeloppet för år 2022.

Barnperspektiv

Förslagets syfte är stärka ungdomars möjlighet att studera utanför hemorten.

SÄTERS KOMMUN
BARN- OCH UTBILDNINGS-NÄMNDEN

Ekonomi

Förslaget innebär en höjning av inackorderingstillägget med 140 kr per månad för elever inackorderade både inom och utom länet jämfört med 2022. Totalt innebär förslaget en kostnadsökning med cirka 25 000 kr för år 2023.

Beslutet ska skickas till

Beslutet delges allmänheten via kommunens hemsida.

Kf § 20 Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

KS2023/0045

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel t o m 31 december 2026. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) har 2023-03-07, § 19, beslutat föreslår respektive medlemskommun att godkänna reviderat samarbetsavtal att gälla t o m 31 december 2026.

Samarbetsavtalet innehåller förutsättningarna för samarbetet mellan kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden. Avtalet reglerar kommunernas ansvar, värdkommunens ansvar, ekonomiska förutsättningar samt avtalets giltighet och förutsättningar för ändringar i avtalet.

Beslutsunderlag

Förslag till samarbetsavtal för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0045

Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel t o m 31 december 2026.. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) har 2023-03-07, § 19, beslutat föreslår respektive medlemskommun att godkänna reviderat samarbetsavtal att gälla t o m 31 december 2026.

Samarbetsavtalet innehåller förutsättningarna för samarbetet mellan kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden. Avtalet reglerar kommunernas ansvar, värdkommunens ansvar, ekonomiska förutsättningar samt avtalets giltighet och förutsättningar för ändringar i avtalet.

Beslutsunderlag

Förslag till samarbetsavtal för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Marita Skog
Kommundirektör

§ 19 Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL0014/23)

Beslut

Förslag till respektive kommuns kommunfullmäktige:
Förslaget till reviderat samarbetsavtal för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänns.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Kajsa Henriksson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Sammanfattning

Samarbetsavtalet innehåller förutsättningarna för samarbetet mellan kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden. Avtalet reglerar kommunernas ansvar, värdkommunens ansvar, ekonomiska förutsättningar samt avtalets giltighet och förutsättningar för ändringar i avtalet. Förslag till revidering av samarbetsavtalet framgår av bilaga 1.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- Samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Falu kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Marcus Tell
Tel. 023-830 00
E-post: marcus.tell@falun.se

Tjänsteskrivelse
Dnr ATL0014/23
Datum 2023-01-12

Tjänsteskrivelse - Revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Nämnden har mottagit information om förslag till revidering av samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Sammanfattning

Samarbetsavtalet innehåller förutsättningarna för samarbetet mellan kommunerna som ingår i den gemensamma nämnden. Avtalet reglerar kommunernas ansvar, värdkommunens ansvar, ekonomiska förutsättningar samt avtalets giltighet och förutsättningar för ändringar i avtalet. Förslag till revidering av samarbetsavtalet framgår av bilaga 1.

Den gemensamma nämnden får information om förslaget till revidering av samarbetsavtalet på sammanträdet den 24 januari 2023. Beslut om förslaget fattas vid nämndens sammanträde den 7 mars 2023.

Bilagor

1. Samarbetsavtal för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Beslutet ska skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Slutligt beslutsorgan

Kommunfullmäktige i respektive kommun i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Enhetschef ATL-kontoret

Anna Tosteby
Förvaltningschef

Datum
datum

Diarienr
ATL0014/23

Samarbetsavtal

1. Parter

Detta samarbetsavtal gäller mellan de kommuner som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (nedan ATL-nämnden) och i enlighet med kommunallagen (2017:725) 9 kap. 19 – 35 §§. Värdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun.

Samarbetsavtalet gäller nedanstående parter.

Borlänge Kommun	210000–2239
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Ludvika kommun	212000–2270
Säters kommun	212000–2247
Smedjebackens kommun	212000–2205

2. Syfte

ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:
- alkohollagen (2010:1622)
- lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive tillsyn av rökfria miljöer (7 kap 3 § p 5)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

3. Avtalets giltighet

Detta samverkansavtal gäller till och med 31 december 2026 och förlängs automatiskt med fyra (4) år i taget såvida inte avtalet och sägs upp senast 15 månader innan avtalets utgång.

4. Samverkanskommunernas ansvar

Kommunerna förbinder sig att ingå i och följa vad som regleras kring arbetet i ATL-nämnden i enlighet med vad som framgår av detta avtal med bilagor. Det innebär bland annat att varje kommun ska följa gällande lagstiftning och styrdokument inom ramen för denna samverkan.

Kommunerna inklusive värdkommunen har ett gemensamt ansvar gentemot medborgarna som innebär att respektive kommun ska kunna hjälpa en medborgare som vänder sig till kommunen och yrkar skadestånd med anledning av personuppgiftshanteringen, jämför artikel 26 i dataskyddsförordningen. Den kommun som tar emot skadeståndsanspråket lämnar över detta till värdkommunen för hantering. Denna hantering ska tillförsäkra den registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen.

5. Ordförandeskap

Ordförandeskapet åligger utsedd person i Falu kommun. Vice ordförande är utsedd person i

Borlänge kommun

6. Värdkommunens ansvar och åtagande

Värdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun. Uppdraget som värdkommun sträcker sig under hela avtalsperioden.

Värdkommunens åtagande är följande;

- Ansvara för diarieföring, dokumenthantering, arkivering
- Sammankalla till ATL-nämndens möten
- Att Falu kommuns dataskyddsombud ska vara parternas övergripande dataskyddsombud
- Upprätta årlig budget
- Sammanställa en årlig redovisning
- Att genom utsedd behörig person, föra parternas talan inför domstol och andra myndigheter samt företräda kommunerna vid anspråk om skadestånd.
- Att åta sig att genomföra uppdraget på ett professionellt sätt med för ändamålet kvalificerade och kompententa resurser.

För detta arbete ersätter övriga kommuner Falu kommun enligt punkt *10 Ekonomiska förutsättningar, budget och fakturering.*

7. Kontaktpersoner

Varje kommun ska utse en kontaktperson och meddela namn och kontaktuppgifter till värdkommunen.

8. Inträde i ATL-nämnden

För part som vill ansluta sig till samverkan i ett senare skede kan ett inträde vara möjligt under förutsättning att alla parter godkänner det. Inträde ska ske i samband med nytt budgetår (1 januari), beslut om inträde ska ha skett senast sex (6) månader innan budgetårets slut (30 juni).

9. Utträde ur ATL-nämnden

Alla parter ingår och deltar i denna samverkan i sin helhet en stödjande och samordnande roll, part kan inte välja att delta enbart i vissa delar av samverkan. Önskar part frånträda del av samverkan räknas det som en begäran om utträde ur ATL-nämnden i sin helhet. En utträdande part har fortsatt ansvar (så kallat retroaktivt ansvar) för eventuella sanktionsavgifter och skadestånd till följd av en inträffad personuppgiftsincident enligt dataskyddsförordningen eller andra skador man orsakat och har ansvar för och som uppkommit under den tid som kommunen fortfarande var part i ATL-nämnden. Efter att en part begärt utträde ska personuppgifterna i det gemensamma systemet och som tillhör den utträdande kommunen gallras i enlighet med gällande lagstiftning och styrdokument och/eller lämnas tillbaka till den utträdande kommunen.

En begäran om utträde ur ATL-nämnden ska vara skriftlig, undertecknad av behörig företrädare och vara värdkommunen till handa senast sex (6) månader innan innevarande budgetår löper ut. Utträde ur ATL-nämnden sker i samband med att nytt budgetår startar.

Värdkommunen ansvarar i sin tur för att övriga parter får del av utträdet. Efter att begäran om utträde lämnats in ska arbetet och de ekonomiska skyldigheterna fortskrida enligt plan tills utträdet sker. Den uppsägande parten har rätt att avstå från kostnader och skyldigheter som inte fanns beslutade innan uppsägningen.

I de fall en part frånträder samverkan fortsätter övriga parter samverkan enligt samma villkor som tidigare.

Uppdraget som värdkommun kan sägas upp av värdkommunen och/eller övriga parter gemensamt i enlighet med denna punkt.

10. Ekonomiska förutsättningar, budget och fakturering

ATL-nämnden har en gemensam budget för verksamheten. Verksamheten bekostas till stor del genom intäkter från avgifter men även genom att parterna betalar en nettokostnad. Intäkterna från respektive verksamhetsområde förs direkt till ATL-nämnden, och de ingående kommunerna betalar in respektive nettokostnad till ATL-nämnden.

Den faktiska nettokostnaden regleras inför varje år. Respektive kommuns nettokostnad beräknas i budgeten för året och fastställs vid årsbokslutet då en avräkning görs.

ATL-nämnden ska framöver ha gemensamma avgifter i samtliga kommuner för att leva upp till likställighetsprincipen i kommunallagen. Beslut om nya avgifter/taxor inom verksamhetsområdet ska fattas av varje kommuns kommunfullmäktige.

11. Verksamhetsberättelse

En verksamhetsberättelse som beskriver det gångna verksamhetsåret ska tillställas varje kommuns kommunfullmäktige senast den 30 april året efter verksamhetsåret. Verksamhetsberättelsen bör innehålla statistik över bland annat antalet tillstånd och ärenden. Verksamhetsberättelsen ska innehålla en uppföljning av verksamhetsplanen för året som gått.

12. ATL-nämndens gemensamma riktlinjer

ATL-nämnden ska ha gemensamma riktlinjer för alla de ingående kommunerna som tillämpas inom respektive verksamhetsområde.

13. Upplåtelse av avtal

Ingen av parterna får upplåta någon rättighet eller ingå avtal med tredje part som kan få konsekvenser för detta avtal utan att ha erhållit samtliga övriga parters skriftliga godkännande.

14. Omförhandling av samverkansavtal

Om väsentlig grund föreligger får part påkalla omförhandling av hela eller delar av detta avtal. En påkallad omförhandling ska ske skriftligt och skickas till den gemensamma nämnden via värdkommunen. Beslut om omförhandling eller ändring i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga parter gemensamt efter samråd dem emellan.

Om parterna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor till dess att avtalet upphör för part enligt vad som stadgas i punkt 9 Utträde ur ATL-nämnden.

Förhandlingar befriar inte parterna från att fullfölja avtalet.

15. Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg ska ske skriftligen och vara undertecknade av samtliga parter genom behörig företrädare som har delegation att underteckna detta avtal för att vara gällande.

16. Befrielsegrund (force majure)

Part ska vara befriad från ansvar, skadestånd och andra påföljder om fullgörandet av visst åtagande förhindras eller väsentligen försvåras av omständigheter som parten inte rimligen kunnat råda över eller förutse. Exempel på detta är krig, revolution, strejk, lockout, blockad, brand, pandemi/epidemi, myndighetsåtgärd, miljökatastrofer eller liknande förhållanden.

17. Hävning

Parterna är överens om att en part inte kan häva detta samverkansavtal. Om en part vill träda ur samverkansavtalet gäller reglerna i punkt 9 Utträde ur ATL-nämnden.

18. Tvist

Tvister angående tolkning och/eller tillämpning av detta avtal, och övriga överenskommelser mellan parterna, ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. För den händelse överenskommelse inte kan träffas ska tvist avgöras av svensk allmän domstol och enligt svensk rätt.

Vid tvist mellan de samverkande kommunerna gällande överenskommelser så som reglementet och samarbetsavtalet, är stadsjuristen i värdkommunen ombud för ATL-nämnden. I det fall tvisten står mellan värdkommunen och ATL-nämnden är Borlänge kommuns stadsjurist ombud för ATL-nämnden. Övriga parter utser egna ombud.

Det ankommer på parterna att genom tydlig kommunikation och god vilja lösa problemställningar för att undvika tvister.

Avtalet har upprättats i 7 kopior varav parterna tagit var sitt.

PART	BEHÖRIG FÖRETRÄDARE
BORLÄNGE KOMMUN	
FALU KOMMUN (VÄRDKOMMUN)	
GAGNEFS KOMMUN	
HEDEMORA KOMMUN	
LUDVIKA KOMMUN	
SMEDJEBACKENS KOMMUN	
SÄTERS KOMMUN	

Kf § 21 Reglemente för gemensamma nämnde för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

KS2023/0046

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till reviderat reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023 - 2026. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

_____

Ärendebeskrivning

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) har 2023-03-07, § 18, beslutat föreslår respektive medlemskommun att godkänna reviderat förslag till reglemente för 2023 – 2026.

Reglementet bestämmer de politiska organens ansvarsområden och verksamhet. Reglementet beskriver den politiska organisationens sammansättning, och arbetsformer. Varje nämnd har ett reglemente att arbeta efter. Reglementet beskriver vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har.

Kommunfullmäktige beslutar om nytt reglemente vid varje ny mandatperiod.

Beslutsunderlag

Förslag till reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0046

Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till reviderat reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023 - 2026. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommuner i den gemensamma nämnden fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL) har 2023-03-07, § 18, beslutat föreslår respektive medlemskommun att godkänna reviderat förslag till reglemente för 2023 – 2026.

Reglementet bestämmer de politiska organens ansvarsområden och verksamhet. Reglementet beskriver den politiska organisationens sammansättning, och arbetsformer. Varje nämnd har ett reglemente att arbeta efter. Reglementet beskriver vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har.

Kommunfullmäktige beslutar om nytt reglemente vid varje ny mandatperiod.

Beslutsunderlag

Förslag till reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Delges

Samtliga samverkande kommuner

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

§ 18 Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL0008/23)

Beslut

Förslag till respektive kommuns kommunfullmäktige:
Förslaget till reglemente för den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026 godkänns.

Yttranden

Sune Hemmingsson (C)

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Kajsa Henriksson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Sammanfattning

Vid varje ny mandatperiod beslutar kommunfullmäktige om nytt reglemente för respektive nämnd. Reglementet innehåller de formella bestämmelserna för nämnden och beskriver den politiska organisationens sammansättning, uppgifter, ansvar och arbetsformer. Förslag till reglemente framgår av bilaga 1.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel
- Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026

Skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Falu kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Marcus Tell
Tel. 023-830 00
E-post: marcus.tell@falun.se

Tjänsteskrivelse
Dnr ATL0008/23
Datum 2023-01-12

Tjänsteskrivelse - Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026

Förslag till beslut

Nämnden har mottagit information om förslag till reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026.

Sammanfattning

Vid varje ny mandatperiod beslutar kommunfullmäktige om nytt reglemente för respektive nämnd. Reglementet innehåller de formella bestämmelserna för nämnden och beskriver den politiska organisationens sammansättning, uppgifter, ansvar och arbetsformer. Förslag till reglemente framgår av bilaga 1.

Den gemensamma nämnden får information om förslaget till reglemente på sammanträdet den 24 januari 2023. Beslut om förslaget fattas vid nämndens sammanträde den 7 mars 2023.

Bilagor

1. Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026

Beslutet ska skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Slutligt beslutsorgan

Kommunfullmäktige i respektive kommun i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Marcus Tell
Enhetschef ATL-kontoret

Anna Tosteby
Förvaltningschef

Reglemente för gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel 2023-2026

Reglementet har reviderats enligt nedan

Beslutsdatum och instans	Paragraf i beslutet	Punkt i reglementet

Innehåll

1. Parter ... 4
2. Giltighet och ikraftträdande ... 4
3. ATL-nämndens verksamhet och uppgifter ... 4
3.1 ATL-nämnden ... 4
3.2 Samrådsskyldighet ... 5
3.3 Taxor ... 5
3.4 Talan ... 5
3.5 Budget- och ekonomisk uppföljning ... 5
3.6 Besvara yttranden och remisser ... 5
3.7 Personal ... 5
3.8 Personuppgiftsansvar ... 5
4. Allmänna handlingar, handlingars undertecknande och delgivning ... 6
4.1 Allmänna handlingar och diarieföring ... 6
4.2 Handlingars undertecknande ... 6
4.3 Delgivning ... 6
5. ATL-nämndens arbetsformer ... 6
5.1 Sammansättning ... 6
5.2 Ersättares tjänstgöring ... 7
5.3 Om jäv och växelvis tjänstgöring ... 7
5.4 Anmälan av förhinder ... 7
5.5 Ersättare för ordföranden ... 7
5.6 Tidpunkt för sammanträden ... 7
5.7 Kallelse ... 7
5.8 Beslutsförhet ... 8
5.9 Justering och anslag av protokoll ... 8
5.10 Reservation ... 8
5.11 Särskilt om närvarorätt och närvaroplikt i vissa fall ... 8
5.12 Ersättning till ledamot och ersättare ... 8
5.13 Deltagande på distans ... 8
5.14 Mandatperioden ... 9
5.15 Förbud att inrätta utskott ... 9

1. Parter

Detta reglemente gäller mellan de kommuner som ingår i gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (nedan ATL-nämnden). Värdkommun för ATL-nämnden är Falu kommun.

Reglementet gäller nedanstående parter.

Borlänge Kommun	210000–2239
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Ludvika kommun	212000–2270
Säters kommun	212000–2247
Smedjebackens kommun	212000–2205

Utöver vad som föreskrivs om gemensamma nämnder i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente samt det som överenskommits i ett särskilt samarbetsavtal mellan kommunerna.

2. Giltighet och ikraftträdande

Reglemente har antagits av samtliga kommunfullmäktige som deltar i den gemensamma nämnden

Kommun	**Datum för när reglementet antagits av kommunfullmäktige**
Borlänge Kommun	
Falu kommun	
Gagnef kommun	
Hedemora kommun	
Ludvika kommun	
Säters kommun	
Smedjebackens kommun	

Utöver det som är föreskrivet i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente. Vid sidan om detta reglemente gäller för var tid gällande styrdokument.

Skulle bestämmelserna i detta reglemente och gällande styrdokument strida mot varandra gäller vad som står skrivet i detta reglemente.

3. ATL-nämndens verksamhet och uppgifter

3.1 ATL-nämnden

ATL-nämnden ska svara för kommunernas lagliga skyldigheter enligt:

- alkohollag (2010:1622)

- lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) exklusive tillsyn av rökfria miljöer (7 kap 3 § p 5)
- lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)
- lag om tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257)

Nämnden ska besluta om delegering av nämndens uppgifter.

Nämnden ska, i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper, redovisa till respektive kommunfullmäktige hur verksamheten bedrivits och utvecklats samt det ekonomiska utfallet.

3.2 Samrådsskyldighet

Innan beslut fattas i nämnden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska kommunicering ske till samtliga samverkande kommuner för att ges tillfälle att ta ställning.

Vid ordförandebeslut gällande ett serveringsställe eller försäljningsställe i en kommun som inte är den egna ska kontakt tas med ledamoten från den aktuella kommunen innan beslut fattas.

Nämnden ska vid behov samråda med styrelser och nämnder i de samverkande kommunerna, andra myndigheter och enskilda organisationer som berörs av nämndens verksamhetsområde.

3.3 Taxor

Beslut om avgifter inom verksamhetsområdet ska inte ingå i den gemensamma nämndens uppgifter.

3.4 Talan

Värdkommunen, genom kommunstyrelsen, för nämndens talan i alla mål och ärenden vid muntlig förhandling om ATL-nämnden inte beslutat annat genom delegation.

3.5 Budget- och ekonomisk uppföljning

ATL-nämnden ska:

1. upprätta förslag till budget för ATL-nämndens verksamhet,
2. svara för uppföljningen av ATL-nämndens verksamhet och budget

3.6 Besvara yttranden och remisser

ATL-nämnden ska avge nämndens yttranden och svar på remisser som följer av nämndens ansvarsområde.

3.7 Personal

Personal som arbetar under ATL-nämnden är anställda på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Falu kommun.

3.8 Personuppgiftsansvar

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den personuppgiftsbehandling som sker inom dess verksamhetsområde. Nämnden ska som personuppgiftsansvarig upprätta

instruktioner för den personuppgiftsbehandling som ska hanteras av personuppgiftsbiträden och deras underbiträden. Detta gäller exempelvis personuppgiftsbehandlingar som kommunstyrelseförvaltningen ska utföra i nämndens system gällande drift, säkerhet och support.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsbiträde till personuppgiftsansvarig nämnd för denna behandling. När nämnden hanterar kommunövergripande personuppgiftsbehandlingar exempelvis i kommungemensamma system, ska detta ske enligt instruktioner som kommunstyrelsen upprättat som personuppgiftsansvarig.

När nämnden behandlar personuppgifter i system som annan nämnd är personuppgiftsansvarig för ska detta ske enligt instruktioner som den personuppgiftsansvariga nämnden upprättat.

Om gemensamt personuppgiftsansvar förekommer ska fördelningen av ansvar regleras skriftligt mellan parterna (kommunstyrelse/nämnd eller nämnd/nämnd).

4. Allmänna handlingar, handlingars undertecknande och delgivning

4.1 Allmänna handlingar och diarieföring

Handlingar som inkommer till ATL-nämnden ska hanteras och diarieföras i enlighet med bestämmelserna i lag och författning såsom tryckfrihetsförordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

4.2 Handlingars undertecknande

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av ATL-nämnden ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av den som erhållit delegation.

I övrigt bestämmer ATL-nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Den som genom delegation har erhållit beslutanderätten har även rätt att underteckna erforderliga handlingar enligt beslutet.

4.3 Delgivning

Delgivning med ATL-nämnden sker med ordföranden eller annan nämndledamot eller anställd som nämnden bestämmer.

5. ATL-nämndens arbetsformer

5.1 Sammansättning

- Varje deltagande kommun i ATL-nämnden ska utse en ledamot och en ersättare var.
- Ordförandeskapet åligger utsedd person i Falu kommun, vice ordförande är utsedd person i Borlänge kommun
- Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

5.2 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare från den kommun som valt ledamoten tjänstgöra i ledamotens ställe. Om även kommunens ersättare är förhindrad att inställa sig kallas annan ersättare in till tjänstgöring från övriga kommuner enligt ett rullande schema med ordningen: Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter. Under 2023 kallas i första hand ersättaren från Borlänge, under 2024 ersättaren från Falun och sedan fortsätter det med ett år i taget för varje kommun.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Ersättarna har rätt att närvara och yttra sig på sammanträde även när de inte tjänstgör.

5.3 Om jäv och växelvis tjänstgöring

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet handlagts.

5.4 Anmälan av förhinder

En ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens nämndsekreterare och som inkallar ersättare som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

5.5 Ersättare för ordföranden

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den med längst tjänstgöringstid i nämnden ordförandens uppgifter. Vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter utses den som är till åldern äldst.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

5.6 Tidpunkt för sammanträden

Nämnden sammanträder på den dag och tid som nämnden bestämmer senast vid årets sista sammanträde. Utöver de sammanträden som finns på årsplanen ska sammanträde hållas när ordföranden anser det behövs eller om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det.

Nämnden sammanträder i Falu kommun om inte nämnden själv bestämmer annat.

5.7 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig eller elektronisk och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Sammanträdet är normalt fysiskt, men ordföranden kan besluta att sammanträdet ska ske på distans.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelsen ska även tillställas respektive kommun för kännedom.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning

handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.
I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordföranden eller vice ordföranden kan kalla till sammanträde ska den ledamot som har längst tjänstgöringstid i ATL-nämnden göra detta, och vid lika tjänstgöringstid för flera ledamöter den som är till åldern äldst.

5.8 Beslutsförhet

För beslutsförhet erfordras att en majoritet av antalet utsedda ledamöter är närvarande. Ersättare som tjänstgör är att betrakta som ledamot.

5.9 Justering och anslag av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Ersättare som tjänstgör är att betrakta som ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.
Paragrafen ska redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Nämndens protokoll ska tillkännages på var och en av de samverkande kommunernas anslagstavlor. Protokollen ska tillställas samtliga samverkande kommuner och de samverkande kommunernas revisorer.

5.10 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Reservation ska anmälas innan sammanträdet avslutas och motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

5.11 Särskilt om närvarorätt och närvaroplikt i vissa fall

Förvaltningschefen och chefen på ATL-kontoret får närvara vid sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde, om inte ATL-nämnden för särskilt fall beslutar annat.

Förvaltningschefen och chefstjänstemännen vid ATL-nämnden har en skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden där så är föreskrivet eller när nämnden eller nämndens ordförande så anser för att föredra ärenden.

5.12 Ersättning till ledamot och ersättare

Ledamot och ersättare i nämnden ska erhålla ersättning för uppdraget från den kommun som valt ledamoten och ersättaren i enlighet med den kommunens ersättningsregler för förtroendevalda.

Även kostnader i samband med inställelse och tjänstgöring i den gemensamma nämnden bekostas av den kommun som valt ledamoten och ersättaren.

5.13 Deltagande på distans

Om särskilda skäl föreligger får deltagande ske på distans. Deltagande på distans ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. En ledamot som deltar på distans ska anses närvarande på ATL-nämndens sammanträde (5 kap. 16 § och 6 kap. 24 § kommunallagen). Nämndens ordförande godkänner vilka ärenden som får hanteras på distans och ordföranden

godkänner vilka ledamöter som får delta på distans.

5.14 Mandatperioden

Mandatperioden ska följa de ordinarie mandatperioderna.

Nämndens verksamhet ska upphöra under löpande mandatperiod om parternas överenskommelse upphör att gälla före periodens utgång.

5.15 Förbud att inrätta utskott

Gemensamma nämnden får inte inrätta utskott.

Kf § 22 Samverkansavtal om e-arkivsamverkan

KS2022/0498

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att teckna ett Samverkansavtal om e-arkivsamverkan mellan 22 kommuner.

_____

Ärendebeskrivning

Ett förslag till avtal om samverkan om e-arkiv har tagits fram mellan de 22 kommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro, Älvdalen, Nora, Sandviken, Hudiksvall, Nordanstig, Bollnäs, Ljusdal och Ovanåker. Samverkansavtalet har tagits fram utifrån dalakommunernas samverkansavtal om earkiv för åren 2018–2023.

Ordförande för Dalarnas kommunförbund har i möte med anslutande kommuner, den 14 mars 2023, fört en dialog kring det förslag till organisation och arbetsuppgifter i styrningen, samt namn på stödfunktion, som presenteras *i §4 Organisation och beslutsbefogenheter*, respektive *§3 Tjänstens*

Bakgrund

I den moderna förvaltningen är nästan all information digital. Alla allmänna handlingar ska, enligt tryckfrihetsförordningen, bevaras för all framtid, såvida det inte har beslutats att de ska gallras. Detta ställer krav på att vi kan ta hand om den information som skapas elektroniskt så att den kan läsas och förstås även i framtiden. En förutsättning för att bevara den digitala informationen är ett e-arkiv.

Dalakommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen har sedan december 2018 en fungerande avtalssamverkan om e-arkiv och ett gemensamt upphandlat e-arkivsystem. Dalakommunernas stödfunktion i e-arkivsamverkan har sedan våren 2022 fört samtal med Bollnäs, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ovanåker, samt Sandvikens och Nora kommunen om förutsättningar och konsekvenser av att ansluta sig till dalakommunernas modell för samverkan.

Ks § 154 forts

Fördelarna med en samverkan mellan de 22 kommunerna är det medför minskade kostnader per kommun, underlättar i rekrytering samt fler kommuner som delar kunskap med varandra.

En förutsättning är det tidsspann inom samverkan måste bildas; samverkansavtal ska undertecknas innan sommaren för att arbetet ska förflyta utan hinder. Dalakommunernas samverkansavtal leverantörsavtal, samt Sandvikens leverantörsavtal, går ut under hösten 2023. En utökad samverkan innebär även en ny gemensam upphandling av e-arkivsystem.

Samverkansavtal om e-arkiv för 22 kommuner

Samverkansavtalet reglerar bland annat styrning och verksamhetens innehåll i en e-arkivsamverkan. En juridisk bedömning om samverkansformen har gjorts, utifrån samverkansavtalet och samverkansparter; bedömningen är att avtalet uppfyller de sk. Hamburgundantaget, vilket betyder att den gemensamma stödfunktionen är undantagen från att konkurrensutsättas enligt LOU. En viktig förutsättning i det är att betona alla parters aktiva deltagande i samverkan och utbyte av kunskap mellan kommunerna.

Förslag till förändringar i samverkansavtalet har gjorts i samarbete med jurist i Säters kommun.

Organisation och beslutsbefogenheter

En avtalssamverkan kräver att alla parter ingår på lika villkor. För att alla samverkanskommuner ska ha inflytande i styrningen kring e-arkiv föreslås Dalarnas kommunförbund utökas med de anslutande kommuner i ett Samverkansråd, som sammanträder en gång per år.

Namn på stödfunktion

Dalakommunernas stödfunktion heter E-arkivcentrum Dalarna. Synpunkter har framförts om att namnet är alltför likt Arkivcentrum Dalarna – ett näringslivs- och folkrörelsearkiv i Falun, och att ärenden har hamnat fel på grund av förväxlingen.

För att bereda ett nytt förslag till namn på stödfunktionen har samtliga samverkanskommuner haft möjlighet att inkomma med förslag. Tre av de förslagen skickades ut för omröstningen. 38 röster inkom och av dem var det 82% som röstade på förslaget E-arkiv Mitt. Valet motiveras med att det är ett kort namn som är enkelt att säga, syftar på verksamhetens art men utan att antyda att stödfunktionen skulle vara en arkivmyndighet.

Handläggare
Marita Skog
Kommundirektör

Diarienummer
KS2022/0498

Samverkansavtal om e-arkivsamverkan mellan 22 kommuner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar att teckna ett Samverkansavtal om e-arkivsamverkan mellan 22 kommuner.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till avtal om samverkan om e-arkiv har tagits fram mellan de 22 kommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro, Älvdalen, Nora, Sandviken, Hudiksvall, Nordanstig, Bollnäs, Ljusdal och Ovanåker. Samverkansavtalet har tagits fram utifrån dalakommunernas samverkansavtal om earkiv för åren 2018–2023.

Ordförande för Dalarnas kommunförbund har i möte med anslutande kommuner, den 14 mars 2023, fört en dialog kring det förslag till organisation och arbetsuppgifter i styrningen, samt namn på stödfunktion, som presenteras *i §4 Organisation och beslutsbefogenheter*, respektive *§3 Tjänstens*

Bakgrund

I den moderna förvaltningen är nästan all information digital. Alla allmänna handlingar ska, enligt tryckfrihetsförordningen, bevaras för all framtid, såvida det inte har beslutats att de ska gallras. Detta ställer krav på att vi kan ta hand om den information som skapas elektroniskt så att den kan läsas och förstås även i framtiden. En förutsättning för att bevara den digitala informationen är ett e-arkiv.

Dalakommunerna Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro och Älvdalen har sedan december 2018 en fungerande avtalssamverkan om e-arkiv och ett gemensamt upphandlat e-arkivsystem. Dalakommunernas stödfunktion i e-arkivsamverkan har sedan våren 2022 fört samtal med Bollnäs, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ovanåker, samt Sandvikens och Nora kommunen om förutsättningar och konsekvenser av att ansluta sig till dalakommunernas modell för samverkan.

Fördelarna med en samverkan mellan de 22 kommunerna är det medför minskade kostnader per kommun, underlättar i rekrytering samt fler kommuner som delar kunskap med varandra.

En förutsättning är det tidsspann inom samverkan måste bildas; samverkansavtal ska undertecknas innan sommaren för att arbetet ska förflyta utan hinder. Dalakommunernas samverkansavtal leverantörsavtal, samt Sandvikens leverantörsavtal, går ut under hösten 2023. En utökad samverkan innebär även en ny gemensam upphandling av e-arkivsystem.

Samverkansavtal om e-arkiv för 22 kommuner

Samverkansavtalet reglerar bland annat styrning och verksamhetens innehåll i en e-arkivsamverkan. En juridisk bedömning om samverkansformen har gjorts, utifrån samverkansavtalet och samverkansparter; bedömningen är att avtalet uppfyller de sk. Hamburgundantaget, vilket betyder att den gemensamma stödfunktionen är undantagen från att konkurrensutsättas enligt LOU. En viktig förutsättning i det är att betona alla parters aktiva deltagande i samverkan och utbyte av kunskap mellan kommunerna.

Förslag till förändringar i samverkansavtalet har gjorts i samarbete med jurist i Säters kommun.

Organisation och beslutsbefogenheter

En avtalssamverkan kräver att alla parter ingår på lika villkor. För att alla samverkanskommuner ska ha inflytande i styrningen kring e-arkiv föreslås Dalarnas kommunförbund utökas med de anslutande kommuner i ett Samverkansråd, som sammanträder en gång per år.

Namn på stödfunktion

Dalakommunernas stödfunktion heter E-arkivcentrum Dalarna. Synpunkter har framförts om att namnet är alltför likt Arkivcentrum Dalarna – ett näringslivs- och folkrörelsearkiv i Falun, och att ärenden har hamnat fel på grund av förväxlingen.

För att bereda ett nytt förslag till namn på stödfunktionen har samtliga samverkanskommuner haft möjlighet att inkomma med förslag. Tre av de förslagen skickades ut för omröstningen. 38 röster inkom och av dem var det 82% som röstade på förslaget E-arkiv Mitt. Valet motiveras med att det är ett kort namn som är enkelt att säga, syftar på verksamhetens art men utan att antyda att stödfunktionen skulle vara en arkivmyndighet.

Marita Skog
Kommundirektör

Samverkansavtal om e-arkivsamverkan mellan 22 kommuner

§1 Avtalsparter

Mellan Säters kommun, organisationsnummer 212000–2247, nedan kallad värdkommun, och kommunerna i tabellen nedan, samverkanskommuner, har följande avtal träffats.

Avtalsparter	Organisationsnummer
Avesta kommun	212000–2262
Bollnäs kommun	212000–2361
Borlänge kommun	212000–2239
Falu kommun	212000–2221
Gagnef kommun	212000–2155
Hedemora kommun	212000–2254
Hudiksvalls kommun	212000–2379
Leksands kommun	212000–2163
Ljusdals kommun	212000–2320
Ludvika kommun	212000–2270
Malung-Sälens kommun	212000–2148
Mora kommun	212000–2213
Nora kommun	212000–2007
Nordanstigs kommun	212000–2312
Orsa kommun	212000–2189
Ovanåkers kommun	212000–2304
Rättviks kommun	212000–2171
Sandvikens kommun	212000–2346
Smedjebackens kommun	212000–2205
Vansbro kommun	212000–2130
Älvdalens kommun	212000–2197

§2 Bakgrund

Dalakommunerna startade 2018-12-01 en avtalssamverkan kring e-arkiv, efter förstudie *”Digitalt långtidsbevarande (e-arkiv)”*. Målet är att erbjuda medborgare, näringsliv, forskning och förvaltning enkel tillgång till offentlig digital information. Genom kommunsamverkan kan de gemensamma resurserna användas mest kostnadseffektivt och samverkanskommunerna får ett funktionellt verktyg för att uppnå öppenhet, demokrati, rättssäkerhet, ökad effektivitet och utveckling.

Under år 2023 utökades e-arkivsamverkan med Bollnäs, Hudiksvalls, Ljusdals, Nora, Nordanstigs, Ovanåkers och Sandvikens kommuner. Beslut fattades om avsiktsförklaring att ingå i en e-arkivsamverkan, utifrån dalakommunernas befintliga modell för e-arkivering där värdkommunen fortsatt har uppdraget att inneha värdskap för tjänsten e-arkiv. Ett nytt samverkansavtal skrevs, för en ny avtalsperiod, och en ny gemensam upphandling av ett e-arkivsystem genomfördes, med hjälp av Upphandlingscenter i Ludvika (UHC). Samverkanskommuner som ej ingår i Upphandlingscenter i Ludvika har lämnat fullmakt till UHC för att genomföra upphandling och teckna avtal med leverantör för system för digitalt långtidsbevarande (e-arkiv).

Nedan beskrivs vad som gäller avseende tjänstens innehåll, värdkommunens ansvar, samverkanskommunens ansvar, ersättning och tvist.

§3 Tjänstens innehåll

Tjänsten innehåller en stödfunktion, E-arkiv Mitt, med ansvar för:

- Kontakt gentemot systemleverantör
- Daglig drift av systemet
- Förvaltning av systemet
- Användarstöd/utbildning
- Stödja kommunala projekt vid skapandet av inleveranspaket
- Resurser för att ta emot inleveranspaket
- Bemanning inom fastställd budget

Tjänsten bemannas under ordinarie kontorstid.

§4 Organisation och beslutsbefogenheter

Stödfunktionen E-arkiv Mitt är ingen arkivmyndighet, utan arkivmyndighetsansvaret finns kvar i respektive samverkanskommun. Det är arkivmyndigheten, som äger den information som levererats till systemet för bevarande (slutarkiv).

För e-arkivsamverkan gäller följande organisation:

Kommunstyrelsen i respektive samverkanskommun har det politiska ansvaret för tjänsten. För denna avtalssamverkan gäller också tillämpliga delar av kommunallagen.

Majoritetsbeslut gäller i **grupperna 1–3** nedan de fall parterna är oeniga. Ordförande har utslagsröst.

1. Kommunstyrelsernas ordförande bildar ett Samverkansråd. Kommunstyrelsernas ordförande i respektive kommun ingår i samverkansrådet. Ordförande för samverkansrådet är värdkommunens kommunstyrelseordförande, som kallar till samverkansråd årligen, senast sista mars. Mötet kan genomföras digitalt. Samverkansrådet ansvarar för att:
    - Fastställa årets resultat samt reglering av över- eller underskott
    - Beslut om budget för nästkommande budgetår
    - Rapportera till kommunstyrelserna

2. Kommundirektörerna utser
    - Styrgrupp

    Styrgruppen ska vara partsgemensam och operativ. Styrgruppen består av de chefer som ansvarar för personal och budget för kommun-/stadsarkivet i sin kommun. Värdkommunen innehar ordförandeskapet i styrgruppen.

    Styrgruppen ansvarar för att:

    - Årligen följa upp samverkansavtalet
    - Besluta om årliga förvaltningsplaner
    - Bereda budgetförslag
    - I övrigt bereda ärenden till Samverkansrådet
    - Rapportera till Samverkansrådet

3. Samrådsgruppen, som består av de lokala e-arkivorganisationerna, ansvarar för att:
    - Fastställa/prioritera inleveransprojekt
    - Främja utbyte av information och kunskap om e-arkivering mellan samverkanskommunerna

4. Enhetschef vid stödfunktionen E-arkiv Mitt ansvarar för att:
    - verkställa förvaltningsplanerna
    - sammankalla samrådsgrupp, med representanter från alla parter, för planering och genomförande av det operativa arbetet.

§5 Värdkommunens ansvar

Värdkommunen ansvarar för att ha en organisation som ger kommunerna tillräcklig vägledning, stöd och rådgivning i arbetet med e-arkivering, både i skapandet av leveranspaket och för att bevara informationens läsbarhet och autenticitet på lång sikt. Värdkommunen ska tillhandahålla användarstöd för systemet till samverkanskommunerna. Värdkommunen ska hitta samordningsmöjligheter för ett mer effektivt sätt att arbeta med e-arkivering.

Värdkommunen har ansvaret för systemets funktioner. Värdkommunen är kontakt gentemot leverantör av mjukvara och tjänst. Värdkommunen är huvudman för driftlösning, men anlitar Borlänge kommun för utförandet enligt separat avtal.

Värdkommunen ansvarar för att förvaltning och organisation organiseras och dokumenteras på ett sådant sätt att det ger en god insyn i hur arbetet bedrivs.

§6 Samverkanskommunernas ansvar

Samverkanskommunernas arkivmyndighet ansvarar för sina arkivhandlingar enligt gällande lagstiftning. Kommunen ansvarar för arkivhantering vilket bland annat avser arkivredovisning, utlämnande av allmänna handlingar och gallringsutredningar.

Samverkanskommunen ansvarar fullt ut för skapandet och kostnader för leveranspaketen.

Samverkanskommunen förbinder sig att ingå i, och aktivt bidra till arbetet i, den organisation som beskrivs i §4 *Organisation och beslutsbefogenheter.*

§7 Finansiering

Stödfunktionen E-arkiv Mitt finansieras av samverkanskommunerna. Kostnaderna (totala faktiska kostnader) för den gemensamma organisationen ska fördelas mellan samverkanskommunerna. Självkostnadsprincipen gäller. Budget och fördelning uppdateras årligen.

Värdkommunen lämnar budgetförslag till styrgruppen, för beredning, senast februari månad innan budgetår. Budgetförslaget grundar sig på förvaltningsplanen och gjorda leverantörsavtal samt värdkommunens planeringsgrunder för övriga kostnader.

Budget beslutas av Samverkansrådet.

Värdkommunen fakturerar samverkanskommunerna halvårsvis i förskott enligt detta avtal. Avtalsparterna ska meddela värdkommunen sina faktureringsuppgifter. Fakturor från Säters kommun, för e-arkivsamverkan, ska betalas till bankgironummer 5934–8771.

§8 Ekonomi

Underlag för kostnadsfördelning

Värdkommunen upplåter erforderliga lokaler och utrustning för personal vid E-arkiv Mitt, samt svarar för att erforderliga investeringar avseende lös egendom görs inom gällande budget.

En fördelningsnyckel används för att fördela kostnaderna mellan samverkanskommunerna; kostnadsfördelningen för innevarande verksamhetsår baseras på befolkningsuppgift för föregående år, hämtad från SCB.

I underlag för budget ska de kostnader som ska fördelas mellan samverkanskommunerna tas utifrån följande kostnader:

- Löne- och personalomkostnader
- IT-Drift
- Lokaler
- System
- Overhead-kostnader (kontorsmaterial, litteratur, resor mm)

Ekonomisk redovisning och överskott

Värdkommunen ska årligen till samverkanskommunerna före den 15 februari redovisa föregående års räkenskaper. Beslut om reglering av överskott/underskott i årsresultatet enligt §4 *Organisation och beslutsbefogenheter*, fördelas enligt §8 *Ekonomi. Underlag för kostnadsfördelning*.

Om överskott/underskott uppstår och samverkanskommunerna anser att överskott/underskott är orimligt stora gäller vad som stadgas avseende §9 *utvärdering/omförhandling*.

§9 Utvärdering/omförhandling

Avtalet (inkluderar verksamhet och ekonomi) ska utvärderas på skriftlig begäran av samverkanskommun. Att särskilt beakta vid utvärderingen är att verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet och rättssäkerhet. Verksamheten ska bedrivas så kostnadseffektivt som möjligt.

Omförhandling av avtalet kan påkallas av samverkanskommun efter skriftlig underrättelse till den gemensamma organisationen. Beslut om omförhandling eller ändringar i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga samverkanskommuner gemensamt efter samråd dem emellan.

Om samverkanskommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommun enligt vad som stadgas i bestämmelsen om §14 *Upplösning av samverkan*.

Förhandlingar befriar inte parterna från att fullfölja avtalet.

Alla ändringar eller tillägg till avtalet ska ske skriftligen för att vara gällande.

§10 Utökad samverkan

Vid en förfrågan från intresserade kommuner om att ansluta till samverkan ska en analys genomföras av kostnadseffekt och kapacitetseffekt för samverkanskommunerna.

Beslut om utökning av samverkan tas i samverkansrådet. Ärendet bereds av styrgrupp.

§11 Tvist och tillämplig lag

Tvist vid tolkning och tillämpning av detta avtal ska i första hand avgöras av den partsgemensamma styrgruppen. I andra hand i dialog med samtliga samverkanskommuners kommundirektörer och i slutgiltigt skede skall tvist avgöras av svensk domstol med tillämpning av svensk rätt.

§12 Sekretess och behandling av personuppgifter

Värdkommunen är införstådd med offentlighets- och sekretesslagens bestämmelser (2009:400) och är skyldig att informera berörd personal och leverantörer.

Det gemensamma systemet för långtidsbevarande (e-arkivet) ska inte hantera handlingar som är av betydelse för rikets säkerhet och skyddade av särskilda regler i säkerhetsskyddsförordningen. Inte heller uppgifter som kan avslöja skyddade identiteter ska e-arkiveras i det gemensamma systemet.

Personuppgiftsbiträdesavtal tecknas separat med berörda parter. De myndigheter som äger informationen i systemet för långtidsbevarande – arkivmyndigheterna, är personuppgiftsansvariga och tecknar avtal med Kommunstyrelsen i Säters kommun, som är personuppgiftsbiträde.

Kommunstyrelsen i Säters kommun är personuppgiftsbiträde, och tecknar avtal med Borlänge kommun, som är underbiträde. Underbiträdets eventuella biträden ska redovisas för, och godkännas av, Säters kommun.

§13 Giltighetstid och uppsägning

Detta avtal gäller fr.o.m. den tidpunkt då avtalet är underskrivet av alla samverkande parter.

Avtalet gäller t.o.m. 2028-12-31. Skriftlig uppsägning av avtalet ska ske tolv (12) månader innan avtalsperioden löper ut. Därefter förlängs avtalet med två (2) år i taget, med samma uppsägningstid.

§14 Upplösning av samverkan

Önskar någon part lämna samverkansavtalet kan det ske endast i samband med avtalets upphörande, förlängning eller omformulering. Någon fordran på kvarvarande värden kan aldrig uppstå i de fall någon part lämnar samverkansavtalet och samverkansavtalet fortsätter verka mellan två eller flera parter.

Uppsägning skall ske skriftligt till värdkommunen.

Samverkansavtalet skall avvecklas om endast en part är villig att betala de kostnader som uppstår till följd av e-arkivtjänsten. Vid sådan avveckling ska resterande värden fördelas, enligt modell för kostnadsfördelning, mellan de parter som under senaste avtalsperiod/förlängning bidragit till finansieringen (betald faktura avseende debiterad avgift).

Vid en upplösning av samverkan ska stödfunktionen E-arkiv Mitt vara behjälplig med att överlämna den arkiverade informationen till respektive informationsägare.

§15 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att alla tjugotvå kommuner väljer att ingå samverkansavtal.

Detta avtal har upprättats i tjugotvå exemplar varav parterna tagit varsitt

Datum 2023-

Avesta kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Borlänge kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Bollnäs kommun

Datum 2023-

Falu kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Gagnef kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Hedemora kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Hudiksvalls kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Leksands kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Ljusdals kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Ludvika kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Malung-Sälens kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Mora kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Nora kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Nordanstigs kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Orsa kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Ovanåkers kommun

_____ Kommunstyrelsens ordf.

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Rättviks kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Sandvikens kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Smedjebackens kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Säters kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Vansbro kommun

_____

Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2023-

Älvdalens kommun

_____

Kf § 23 Redovisning av partistöd

KS2023/0030

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisning av partistöd för 2022.

_____

Ärendebeskrivning

Kommunen får enligt 4 kap. 29 § kommunallagen utdela partistöd till de partier som är representerade i kommunfullmäktige. Partistödet ska användas för att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin. Partistöd betalas ut årligen i förskott under mars månad efter beslut av fullmäktige. Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till kommunstyrelsen inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport.

Samtliga partier i kommunfullmäktige har lämnat in redovisning för år 2022 och bedömningen är att redovisningarna följer kommunallagens intentioner varför det föreslås att kommunfullmäktige godkänner redovisningarna

Beslutsunderlag

- Redovisnings av partistöd 2022 Socialdemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022, Centerpartiet
- Redovisning av partistöd 2022, Moderaterna
- Redovisning av partistöd 2022, Kristdemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022, Liberalerna
- Redovisning av partistöd 2022 Sverigedemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022 Vänsterpartiet

Redovisning av partistöd 2022 Miljöpartie

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0030

Redovisning av partistöd 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna redovisning av partistöd för 2022.

Bakgrund och Ärendebeskrivning

Kommunen får enligt 4 kap. 29 § kommunallagen utdela partistöd till de partier som är representerade i kommunfullmäktige. Partistödet ska användas för att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin. Partistöd betalas ut årligen i förskott under mars månad efter beslut av fullmäktige. Har redovisning och granskningsrapport inte lämnats in till kommunstyrelsen inom föreskriven tid utbetalas inget stöd för nästkommande år.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari-31 december och ges in till fullmäktige senast sex månader efter redovisningsperiodens utgång. Fullmäktige får besluta att stöd inte ska betalas till parti som inte lämnar redovisning och granskningsrapport.

Samtliga partier i kommunfullmäktige har lämnat in redovisning för år 2022 och bedömningen är att redovisningarna följer kommunallagens intentioner varför det föreslås att kommunfullmäktige godkänner redovisningarna

Beslutsunderlag

- Redovisnings av partistöd 2022 Socialdemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022, Centerpartiet
- Redovisning av partistöd 2022, Moderaterna
- Redovisning av partistöd 2022, Kristdemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022, Liberalerna
- Redovisning av partistöd 2022 Sverigedemokraterna
- Redovisning av partistöd 2022 Vänsterpartiet
- Redovisning av partistöd 2022 Miljöpartiet

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Säters arbetarekommun Socialdemokraterna	Organisationsnummer 882600-8743
Telefon 070-6081499	Adress Järnvägsgatan 2 78330 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 5643-4582	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 105474
Sparat partistöd från föregående år	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi har använt pengarna till

Valet 2022

Interna partimöten

En partilokal som vi utgår från i detta arbete

Ett antal externa möten ute på stan och andra utåtriktade arrangemang med medföljande tillstånds- och materialkostnader

Inköp av material

Stöttat underorganisationerna

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Till distriktets ungdomsfond 3164 för att utveckla kursverksamheten/konferenser vilka ungdomar efter behov har kunnat ta del av.

Datum 25/1 2023	Datum 26/1 - 2023
Ordförande	Kassör
Namnförtydligande Mats Nilsson	Namnförtydligande Håkan Karlsson

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av Inger Persson	Namnförtydligande INGER PERSSON

Datum	Ort
1 febr 2023	Säte

Bilagor

Bilaga Granskningsrapport

Resultaträkning för perioden 1 januari 2022 till den 31 december 2022

Intäkter

Medlemsavgifter	19800,38
Kommun partistöd	105474,00
Lott intäkter	14980,00
Övriga intäkter	2450,00
Gåvor	5035,00
Summa intäkter	147739,38

Kostnader

Möten, mötesannonsering samt kurser	8903,19
Lokalhyra Abf	27000,00
Första maj	19124,05
Val	100260,80
Konferenser inom rörelsen	16875,00
Kostnader nya medlemmar	0
Marknadsdeltagande och andra aktiviteter	3975,44
Data och Licenser rörelsen (Not 1)	9831,00
Annonser (ej möten)	500,00
Sponsring	3500,00
Förbrukningsinvertarier	7833,80
Medlem i andra organisationer	177,00
Kontorsmatriel	5952,00
Presenter och blommor	2050,00
Porto	747,00
Lotteri kostnader	7482,50
Bankkostnader	1221,00
Avgift till ungdomsfond	3164,00
Övriga kostnader	3856,10
Bokföringslicens Visma	1485,00
Summa kostnader	223937,88
Resultat före ränta	-76198,50
Ränteintäkter	63,11
Resultat efter ränteintäkter	-76135,39

Balansräkning per den 31 december 2022

Tillgångar		
Kassa		200,00
Fodringar		5425,00
Interimsfodringar		0,00
Bankkonto S - Kvinnor Eva		6284,51
Valkonto		157,18
Bankkonto 1		64255,50
Bankkonto 2		51931,38
Summa Tilgångar		128253,57
Eget Kapital & Skulder		
Eget Kapital		
IB	198104,45	
Årets förlust	-76135,39	
UB Eget Kapital	121969,06	121969,06
Leverantörsskulder		0,00
Div Skulder S kvinnor Eva		6284,51
Summa Eget Kapital & Skulder		128253,57

Not 1 **Data o licenser rörelsen**

Zoom	3000,00
E post	1881,00
Användarlicens	4950,00
Summa	9831,00

Revisionsberättelse

För Säters Arbetarekommun verksamhetsåret 2022-01-01 till 2022-12-31.

Vi har i den omfattning god revisionssed bjuder granskat räkenskaperna för Säters Arbetarekommun samt tagit del av protokoll och övriga handlingar som ger upplysningar om styrelsens förvaltning för verksamhetsåret 2022.

Med stöd av ovanstående tillstyrker vi att resultat – och balansräkning fastställas och att årets resultat en förlust på 76135,39 kr balanseras i ny räkning enligt styrelsens förslag samt att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för 2022.

Säter den 2023-02-01

Inger Persson Kjell Åke Bälter Torbjörn Gunnarsson

Inger Persson Kjell Åke Bälter Torbjörn Gunnarsson

KS 2023/0030-3

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Sverigedemokraterna	Organisationsnummer 802470-3178
Telefon 076-2727217	Adress Karl Trotzigsgata 25
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8166-1, 934 307 313-7	776 30 Hedemora

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 29613:-
Sparat partistöd från föregående år	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Många "öppet hus" i lokalen
Kampanjat på många ställen i kommunen
Vi har varit på alla fullmäktigemöten
Vi har haft adventsfika och valvaka
Vi har tagit fram broschyrer för SD Säter och delat ut i kommunen
I år var det valår, så vi har köpt material, annonser, betalat hyra all vant på konferens.

TOTALT 30 009:- 2022 (18 000) SE ANDRA SIDAN →

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi har bidragit till partiet med 2271:-
Detta används bl.a till en distriktsombudsman som bl.a utbildar oss.
Och det går även till framtagning av material och onlineutbildningar.
2022 var vi även inbjudna på stor valkonferens i Stockholm.

HYRA 18 000
FÖRBRUKL 534:-
FÖRSÄKRING 695:-
BANKAVG. 600:-
TELEFONI 714:-
KANFANJMTRL 4252:-
KONFERENS STO. 3740:-
ANNONSER 1500:-

Datum 27/2-2023	Datum 27/2-23
Ordförande Marit Andersson	Kassör Tommy Nilsson
Namnförtydligande MARIT ANDERSSON	Namnförtydligande Tommy Nilsson

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av	Namnförtydligande Sebastian Andersson
Datum 2023-02-27	Ort Hedemora

Bilagor
Bilaga Granskningsrapport

Sverigedemokraterna

Revisionsberättelse Sverigedemokraterna Hedemora-Säter organisationsnr.: 802470-3178

Revisorernas uppgift är att vara medlemmarnas ombud och granska styrelsens förvaltning av föreningen. En revision i en förening innebär alltid att man kontrollerar bokföringen och verifikationerna, samt tittar på styrelseprotokollen.

Revisionen för Sverigedemokraterna Hedemora-Säter har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige, vilket bland annat innebär en granskning av att föreningens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi har även granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i styrelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med partiets stadgar.

Vi anser att vår revison ger oss en rimlig grund för vårt uttalande enligt nedanstående. Styrelsens ledamöter har enligt vår uppfattning inte handlat i strid med Sverigedemokraternas stadgar.

Vi tillstyrker
att den ekonomiska redovisningen fastställs för verksamhetsåret 2022.
att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2022.

Borlänge den 7/1-2023

Maria Salomonsson

Anna-Lena Blomkvist

Av SD Hedemora-Säter utsedda revisorer

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Moderaterna Säter	Organisationsnummer 802509-1334
Telefon 070-755 52 72	Adress Bergbacken 1
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 6455 – 724 564 268	783 32 Säter

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 71 758:-
Sparat partistöd från föregående år 93 733:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Medlemsmötena för moderaterna i Säter har under 2022 har varit 4st och skett både digitalt och fysiskt. Styrelsemötena under 2022 har varit 8st där vi behandlat bla. diskuterat insändare, budget, motioner och majoritetens förslag till fullmäktige och nämnder

Vi har drivit oppositionsarbete tillsammans med övriga oppositionen inför fullmäktige och inför mötenai de olika nämnderna i kommunen.

Styrelsen M Säter under 2022

Roger Siljeholm	Ordfförande
Caroline Willfox	Vice ordförande
Christer Eriksson	
Peter Engman	

Monica Falk Mannerhagen August Louthander Jerk Engvall Vi har under 2022 varit närvarande deltagit aktivt i alla nämnders arbete, utöver arbetet i kommunen har vi varit även varit delaktiga i och deltagit i arbetet i regionen.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Serviceavgift 17.450 har betalats till vår riksorganisation för Moderaterna i Säters hemsida, mailadresser, informationsträffar, utbildningar, support och informations material.

Datum 2023 03 01	Datum 2023 03 01
Ordförande Roger Siljeholm	Kassör M. Falk Mannerhagen
Namnförtydligande Roger Siljeholm	Namnförtydligande Monica Falk Mannerhagen

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av	Namnförtydligande AnnSofie Siljeholm Ersättare för Marie Richaud
Datum 2023 03 01	Ort Säter

Resultaträkning 22-01-01 - 22-12-31

Moderaterna Säter

Kostnader

Avgifter bank	1.575:-
Annonser, reklam	101.421:17
Möten	15.578:95
Serviceavgifter	17.450:-
Licens	1.200:-
Avtackning, minnesgåva	1.715:35
Fel kort	330:-
SUMMA:	**139.270:47**

Intäkter

Partistöd	71.758:-
Medlemsavgifter	1.150:-
Fel kort	330:-
SUMMA:	**73.238:-**
Summa eget kapital 21-12-31	137.420:42

Balansräkning

Tillgångar 22-12-31	Bank	skulder
	71.387:95	0:-

Säter 23-01-10

Monica Falk Mannerhagen, kassör

Säter

Granskning av kommunalt partistöd 2022

Granskningsrapport av kommunalt partistöd 2022

Granskningsrapporten kommunalt partistöd för moderaterna i Säter är gjord i enlighet med kommunallagen 2 kap 9§ förstastycket samt beslut antaget i kommunfullmäktige den 26 maj 2014 §55 avseende redovisning av partistöd i Säter.

Har vid granskningen av Moderaterna i Säters räkenskaper funnit dem i god ordning och i enlighet med gällande föreskrifter.

Säter den 12 februari 2023

AnnSofie Siljeholm
Ersättare efter Marie Richaud

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Centerpartiet	Organisationsnummer 882601-3248
Telefon 070-5894254	Adress Gessån 59 78390 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8114-6357012 0-7	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 80187:-
Sparat partistöd från föregående år 5641:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Annonser, kampanjande.
Utbildningar.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi betalar en serviceavgift till distriktet, Vi får hjälp av dem med trycksaker utskick utb. medlemsregister

Datum 14/1 2023	Datum 14/1 2023
Ordförande	Kassör Majlis Norman
Namnförtydligande Tobias Ammelund	Namnförtydligande May-Lin Norman

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av Gerd Danielsson	Namnförtydligande Gerd Danielsson
Datum 20230212	Ort St. Skedvi

Bilagor

Bilaga Granskningsrapport

Redovisning av partistöd Säters Centerkrets 2022

Utgifter:

Möten- Kommundagar.	11861.-
Kampanjande	35224:-
Annonser	48333:-
Bank	1200:-
Summa utgifter	96618:-

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknade, utsedda att granska Säters Centerkrets för år 2022, får efter verkställt uppdrag lämna följande rapport angående

Lokalt Partistöd för det gångna året.

Kostnader och intäkter gällande partistödet har granskats, Behållningen är rätt överförd till kretsens konton. Både inkomster o utgifter är verifierade.

Räkenskaperna är förda med ordning och reda utan anledning till anmärkningar, varför vi föreslår kommunfullmäktige att godkänna denna rapport.

Säter 20230213

Gerd Danielsson

Lars Fredriksson

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Miljöpartiet de gröna	Organisationsnummer 802431-9355
Telefon 070-8309892	Adress c/o Gabrielson, Åsgränd 18C 78330 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 8114-1 63 483 818-9	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 21 184
Sparat partistöd från föregående år Inget är sparat från partistödet för 2022	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Verksamheten för Miljöpartiet de gröna i Säter för år 2022 bestod huvudsakligen av tre delar.

1. Utåtriktat seminarium om kommunens skogsbruk.
2. Valrörelsen.
3. Ökade medlemsaktiviteter.

Partistödet användes enligt följande.

Administration	1 200
Medlemsmöten inkl årsmöte	1 200
Skogsseminarium	5 689
Valrörelse	31 132
Bidrag enligt spec nedan	4 559
Summa kostnader	43 780

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Kostnad för central service	1 059:-
Dessa pengar används till att betala medlemsregister, hemsida och andra IT-tjänster, centralt administrerade utbildningsprogram och nätverk för miljöpartister på alla nivåer och liknande.	
Bidrag till Miljöpartiets digitala valrörelse	2 000:-
Bidrag till Gröns Ungdoms valrörelse	1 500:-

Datum 2023-03-05	Datum
Ordförande tillika kassör	Kassör
Namnförtydligande Magnus Gabrielson	Namnförtydligande

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av	Namnförtydligande Jessica Olofsson
Datum 2022-03-05	Ort Säter

Bilagor

Bilaga Granskningsrapport

Granskningsrapport

Undertecknad, av Miljöpartiet de gröna i Säter utsedd revisor har granskat redovisningen av hur partistödet för 2022 har använts.

Granskningen har skett i samband med ordinarie revision och jag har haft tillgång till huvudbok, resultaträkning, balansräkning och samtliga verifikat.

Miljöpartiet de gröna i Säters redovisning av erhållet partistöd för år 2022 ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Säter 5 mars 2023

Jessica Olofsson

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Kristdemokraterna Säter	Organisationsnummer 802445-8534
Telefon 076-7889654	Adress Kungsvägen 27, 783 35 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 171350-2 (Nordea)	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 21.184 kr
Sparat partistöd från föregående år 10.916,61 kr (avsatt till Valfond 2022)	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Partistödet har använts för att bekosta kostnader kring valet 2022, samt utbildningsinsatser och genom de köpta tjänsterna som finansierat bl.a. utbildningsinsatser som t ex kommundagar. Pga Corona så har en del blivit inställd eller gjorts om till digitala möten. Utskick till medlemmar i KD Säter.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Partistödet har delvis använts för att bekosta utbildningsinsatser dels genom avgifter till distriktet (t ex avgift politikerskolan och deltagaravgifter vid distriktsstämmor) och dels genom de köpta tjänsterna som finansierat bl.a. utbildningsinsatser som t ex kommundagar och regionpolitiska dagar. Pga Corona så har en del blivit inställd eller gjorts om till digitala möten.

Datum 2023-03-20	Datum 2023-03-20
Ordförande Helena Vådegård	Kassör
Namnförtydligande Helena Vådegård	Namnförtydligande Fredric Vådegård

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av	Namnförtydligande Christina Hansson
Datum 27 3 2023	Ort Gustafs.

Bilagor

Bilaga Granskningsrapport

Kristdemokraterna Säter

Till
Säters Kommun
Rådhuset
Säter

Redovisning avseende erhållet kommunalt partistöd år 2022

Erhållet partistöd	**21.184:-**
Kostnader 2022 är fördelade enligt följande:	
Serviceavgifter o köpta tjänster	9.403:-
Administrativa kostnader, bankavg, porto, resor, IT-tjänster(zoom) m.m	6.338:-
Annonsering i samband med Valet 2022	23.252:-
Valkampanj 2022 (valmaterial)	9.925:-
Serveringskostnader	1.404:-
Summa	**50.322:-**
Balans	**-29.138:-**

Fonderade medel från tidigare års avsättningar till valet 2022 har använts för att täcka underskottet.

Uppgiftslämnare: Kristdemokraterna Säter

.....

Fredric Vådegård , kassör

Nedan angivna Granskare är utsedd av lokalavdelningen **Kristdemokraterna i Säter.**

GRANSKNINGSRAPPORT

Undertecknad som av Kristdemokraterna Säter är utsedd att granska Redovisningen avseende erhållet kommunalt partistöd år 2022 intygar att lämnad redovisning överensstämmer med de bokförda beloppen samt verifikationer.

Gustafs 27. 3. 2023

Ort, datum

Christina Hansson

Christina Hansson, revisor KD Säter

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Liberalerna	Organisationsnummer 802501-2306
Telefon 070-6367151	Adress Uggelbo 4 78335 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: Bg 570-2188	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 21.184:-
Sparat partistöd från föregående år 10.364:-	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Till kursverksamhet och möten inför kommunala styrelse- och nämndmöten. Ev. överskott används i kommande valrörelse.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vi har fått administrativ hjälp och deltagit i kursverksamhet och konferenser anordnat av distrikts och/eller Riksorganisation.

Datum Säter 2023-03-27	Datum Säter 2023-03-27
Ordförande	Kassör Anders Bolman
Namnförtydligande OVE WIK	Namnförtydligande Anders Bolman

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamalet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av Hege Bothner Wik	Namnförtydligande HEGE BOTHNER WIK
Datum 2023-03-27	Ort Säter

Bilagor
Bilaga Granskningsrapport

Revisionsberättelse

Undertecknad utsedd att granska räkenskaperna för Liberalerna Säter, får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2022.

Då räkenskaperna är förda i god ordning och väl verifierade och någon anledning till anmärkning ej föreligger föreslår jag

Att styrelse och kassör beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Säter 2023-02-12

Hege Bothner Wik

.....

Hege Bothner Wik

Årsredovisning för Liberalerna Säter

Resultaträkning	2021	2022
Intäkter		
Medlemsavgifter (netto)	722:50	540
Bidrag Kommun	20.606	21.184
Balanspost		12.102
Summa intäkter	**21.331:50**	**33.826**
Kostnader		
Administrations och serviceavgift	9.492	9.724
Annonser		20.252
Kurser och konferenser	750	3.850
Årets överskott	11.086:50	
Summa kostnader	**21.331:50**	**33.826**

Balansräkning

Eget kapital		
Ingående balans	34.462:39	45.548:89
Årets överskott	11.086:50	
Åets underskott		12.102
Utgående balans	**45.548:89**	**33.446:89**

Säter 2023-01-22

Anders Bohman

Anders Bohman
Kassör

PM angående serviceavgift (del av partistöd) som betalas till länsförbundet.

I Dalarna betalar avdelningarna 40 % till länsförbundet.
Vi har valt att göra på detta sätt istället för att fakturera lokalföreningarna enskilda serviceåtgärder.

Avgiften till länsförbundet ger tillgång till följande:

- Ombudsmannatjänst som stöd till avdelningen.
- 50 % rabatt på utbildningar och konferenser för förtroendevalda och funktionärer i avdelningarna som är anordnade av länsförbundet i Dalarna.
- Reseersättning till träffar med gruppledare, ledamöter i förbundsstyrelsen samt andra möten arrangerade av länsförbundet
- Länstäckande information och marknadsföring.
- Lokal hemsida under den länsgemensamma sidan som länsförbundet bekostar.
- Valadministration
    - Hantering av provval
    - Registrering av valsedlar
    - Insamling av kandidatförsäkran och förklaringsblanketter

Antaget av förbundsstyrelsen 2015-02-21 , reviderat 2015-11-13

SÄTERS KOMMUN

Blankett för redovisning av erhållet kommunalt partistöd

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 29 § första stycket kommunallagen. Mottagare av partistödet ska utse särskild granskare som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partiet har använt partistödet. Granskaren ska intyga granskning på sidan 2 i denna blankett. Granskningsrapporten ska bifogas denna blankett.

Redovisningen ska avse perioden 1 januari – 31 december och lämnas in till Säters kommun, kommunstyrelseförvaltningens kansli, senast den 31 mars följande år.

Parti Vänsterpartiet Säter	Organisationsnummer 802465-4686
Telefon 076 796 06 15	Adress Vänsterpartiet Säter c/o Fia Wikström Kristinegatan 15 B 783 30 Säter
Bankkonto eller bankgiro/postgiro: 858-8188	

Redovisningen avser år 2022	Erhållet partistöd 29613
Sparat partistöd från föregående år ingående Valfond till 2022: 44 000 utgående efter 2022: 30 000	

Beskriv hur det lokala partistödet använts för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Hyra till möteslokaler, material till valet, annonser, utbildningar inför valet, polistillstånd, kontorsmaterial och reseersättningar.

Underskrift endast av ordförande då vi har bytt ekonomiskt system under 2022. Den som varit kassör sitter i regeringen och är svår att nå för underskrift.

Om överföringar har gjorts till delar av partiorganisationen utanför kommunen – beskriv vilka motprestationer som har erhållits för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin

Vänsterpartiet Säter har deltagit i utbildningar och sammankomster i distriktet och landet, som stärker de lokala aktiviteterna som har gjorts.

Datum 20230329 20230330	Datum 20230329
Ordförande	Kassör
Namnförtydligande Göran Johansson	Namnförtydligande

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för "Regler för kommunalt partistöd i Säters kommun".

Intygas av	Namnförtydligande Göran Johansson
Datum 20230330	Ort Säter

Vänsterpartiet Säter

			Tillgångar	Intäkter			Utgifter			Utgifter		
Ver.nr.	**Datum**	**Transaktion**		**Partistöd**	**Medlems-avgifter**	**Övrigt**	**Annonsering**	**Mötes-kostnader**	**Arrangemang**	**Bank-avgifter**	**Kurser & Konferenser**	**Övrigt**
	2022-01-01	Ingående balans	44 004,64 kr									
1	2022-01-10	Medlemsavgift ABF										150,00 kr
2	2022-01-20	Bankkostnader								1 200,00 kr		
3	2022-02-07	Kommunalvänstern										500,00 kr
4	2022-02-10	Ansökningsavgift allmän sam.							320,00 kr			
5	2022-03-14	Annonseringskostnad					2 131,00 kr					
6	2022-03-14	Årsmöteskostnader						774,89 kr				
7	2022-03-16	Utbetalning (okänd)				30,00 kr						
8	2022-03-28	Partistöd		29 613,00 kr								
9	2022-04-04	Hyra för årsmöte						1 000,00 kr				
10	2022-04-25	Inköp jackor										1 179,00 kr
11	2022-05-05	Överföring till distriktet										28 031,48 kr
12	2022-05-05	Överföring till distriktet										38 361,27 kr
		Totalt	**44 004,64 kr**	**29 613,00 kr**	**0,00 kr**	**30,00 kr**	**2 131,00 kr**	**1 774,89 kr**	**320,00 kr**	**1 200,00 kr**	**0,00 kr**	**68 221,75 kr**

Resultaträkning

VÄNSTERPARTIET DALARNA
882600-2977

Räkenskapsår: 2022-01-01 - 2022-12-31

Avser perioden: 2022-01-01 - 2022-12-31
Period fg år: 2021-01-01 - 2021-12-31

Organisationer: Vänsterpartiet Säter

	Perioden	Ackumulerat	Period fg år
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning			
3044 Abonnemangsavgift	0,00	0,00	0,00
3049 Bidrag Kommunalvänstern Dalarna	0,00	0,00	0,00
3054 Ersättning för utlägg gjorda av distriktet	0,00	0,00	0,00
3120 Organisationsstöd	0,00	0,00	0,00
3320 Tionde till Ung Vänster	0,00	0,00	0,00
3740 Öres- och kronutjämning	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
Övriga rörelseintäkter			
3901 Medlemsavgifter	0,00	0,00	0,00
3984 Partiskatt	0,00	0,00	0,00
3986 Erhållna Regionbidrag	0,00	0,00	0,00
3987 Erhållna kommunala bidrag	0,00	0,00	0,00
3988 Erhållna offentliga bidrag för personal	0,00	0,00	0,00
3990 Övriga ersättningar, bidrag och intäkter	0,00	0,00	0,00
3999 Övriga rörelseintäkter	66 392,75	66 392,75	0,00
	66 392,75	66 392,75	0,00
Summa rörelsens intäkter	66 392,75	66 392,75	0,00
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter			
4211 Distriktsavgift Vänsterpartiet	0,00	0,00	0,00
Handelsvaror			
4112 RGR möteskostnader	0,00	0,00	0,00
4113 PF möteskostnader	-2 100,00	-2 100,00	0,00
4114 Distriktsårskonferens	0,00	0,00	0,00
4115 Konferenser	0,00	0,00	0,00
4116 Kongress	0,00	0,00	0,00
4117 Vänsterdagarna	0,00	0,00	0,00
4118 Utbildningar	0,00	0,00	0,00
	-2 100,00	-2 100,00	0,00
Övriga externa kostnader			
5010 Lokalhyra	-1 500,00	-1 500,00	0,00
5400 Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial (gruppkonto)	0,00	0,00	0,00
5410 Förbrukningsinventarier	0,00	0,00	0,00
5420 Programvaror	-1 000,00	-1 000,00	0,00
5460 Förbrukningsmaterial	-3 362,00	-3 362,00	0,00
5610 Personbilskostnader	0,00	0,00	0,00
5611 Drivmedel för personbilar	0,00	0,00	0,00
5612 Försäkring och skatt för personbilar	0,00	0,00	0,00
5800 Resekostnader (gruppkonto)	0,00	0,00	0,00
5810 Biljetter	0,00	0,00	0,00
5830 Kost och logi	0,00	0,00	0,00
5910 Annonsering	-6 944,00	-6 944,00	0,00
5930 Reklamtrycksaker och direktreklam	-13 855,59	-13 855,59	0,00
5970 Film-, radio-, TV- och Internetreklam	0,00	0,00	0,00
5990 Övriga kostnader för reklam och PR	0,00	0,00	0,00
6070 Representation	0,00	0,00	0,00
6091 Utlägg gjorda av distriktet	0,00	0,00	0,00

Resultaträkning

VÄNSTERPARTIET DALARNA
882600-2977

	Perioden	Ackumulerat	Period fg år
6150 Trycksaker	0,00	0,00	0,00
6210 Telekommunikation	0,00	0,00	0,00
6212 Mobiltelefon	0,00	0,00	0,00
6250 Postbefordran	0,00	0,00	0,00
6310 Företagsförsäkringar	0,00	0,00	0,00
6311 Försäkring av datorer	0,00	0,00	0,00
6557 Musik och kultur	0,00	0,00	0,00
6570 Bankkostnader	0,00	0,00	0,00
6970 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur	0,00	0,00	0,00
6980 Föreningsavgifter	-150,00	-150,00	0,00
6993 Lämnade bidrag och gåvor	0,00	0,00	0,00
6994 Motkontering för partiföreningar vars ekonomi distriktet hanterar	-7 403,25	-7 403,25	0,00
	-34 214,84	-34 214,84	0,00
Personalkostnader			
7210 Löner till tjänstemän	0,00	0,00	0,00
7220 Styrelsearvode	0,00	0,00	0,00
7221 Ersättning för förlorad arbetsinkomst	0,00	0,00	0,00
7281 Sjuklöner till tjänstemän	0,00	0,00	0,00
7285 Semesterlöner till tjänstemän	0,00	0,00	0,00
7290 Förändring av semesterlöneskuld	0,00	0,00	0,00
7321 Skattefria traktamenten, Sverige	0,00	0,00	0,00
7331 Skattefria bilersättningar	0,00	0,00	0,00
7332 Skattepliktiga bilersättningar	0,00	0,00	0,00
7380 Kostnader för förmåner till anställda	0,00	0,00	0,00
7390 Övriga kostnadsersättningar och förmåner	0,00	0,00	0,00
7398 Förmånsvärden	0,00	0,00	0,00
7399 Motkontering förmåner	0,00	0,00	0,00
7410 Pensionsförsäkringspremier	0,00	0,00	0,00
7418 Återbäring från försäkringsföretag	0,00	0,00	0,00
7510 Arbetsgivaravgifter 31,42 %	0,00	0,00	0,00
7519 Arbetsgivaravgifter för semester- och löneskulder	0,00	0,00	0,00
7580 Gruppförsäkringspremier	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
Av/nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar			
7832 Avskrivningar på inventarier och verktyg	0,00	0,00	0,00
7834 Avskrivningar på bilar och andra transportmedel	0,00	0,00	0,00
7835 Avskrivningar på datorer	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
Övriga rörelsekostnader			
7973 Förlust vid avyttring av maskiner och inventarier	0,00	0,00	0,00
Summa rörelsens kostnader	-36 314,84	-36 314,84	0,00
Rörelseresultat	**30 077,91**	**30 077,91**	**0,00**
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag			
8017 Valfond	0,00	0,00	0,00
Ränteintäkter och liknande resultatposter			
8310 Ränteintäkter från omsättningstillgångar	0,00	0,00	0,00
8314 Skattefria ränteintäkter	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
Räntekostnader och liknande resultatposter			
8423 Räntekostnader för skatter och avgifter	0,00	0,00	0,00
Resultat efter finansiella poster	**30 077,91**	**30 077,91**	**0,00**

Resultaträkning

VÄNSTERPARTIET DALARNA
882600-2977

	Perioden	Ackumulerat	Period fg år
Resultat före skatt	**30 077,91**	**30 077,91**	**0,00**
Skatt på årets resultat			
8910 Skatt som belastar årets resultat	0,00	0,00	0,00
8920 Skatt på grund av ändrad beskattning	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
BERÄKNAT RESULTAT	**30 077,91**	**30 077,91**	**0,00**
Årets bokförda resultat			
8999 Årets resultat	0,00	0,00	0,00

Kf § 24 Kalendarium 2024

KS2023/0195

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar fastställa kalendarium för 2024.

Ärendebeskrivning

Presidiet föreslår att kommunfullmäktige under 2024 hålla sammanträde följande torsdagar kl 18.00 på Folkets Hus i Säter.

22 februari
25 april
13 juni
26 september
24 oktober
28 november

Handläggare
Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Diarienummer
KS2023/0195

Kalendarium 2024

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar fastställa kalendarium för 2024.

Ärendebeskrivning

Presidiet föreslår att kommunfullmäktige under 2024 hålla sammanträde följande torsdagar kl 18.00 på Folkets Hus i Säter.

22 februari

25 april

13 juni

26 september

24 oktober

28 november

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Kf § 25 Antagande av ny informationssäkerhetspolicy

KS2023/0234

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta den nya informationssäkerhetspolicyn.

Följande dokument utgår

- Informationssäkerhetspolicy antagen av kommunfullmäktige 2017-02-23
- Informationssäkerhetsinstruktion för förvaltning, användare och kontinuitet och drift antagen av kommunstyrelsen 2009-10-06.
- Riktlinjer för ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) antagen av kommunstyrelsen 2017-03-21.

Ärendebeskrivning

De senaste åren har visat en ökning av cyberhot och informationsintrång på global nivå, vilket innebär bland annat att kommuner måste vara förberedda och proaktiva för att skydda sina informationstillgångar. Den försämrade säkerhetssituationen kräver att kommunen säkerställer att informationssäkerhetspolicyn är uppdaterad och anpassad till det förändrade landskapet.

Uppdateringen av informationssäkerhetspolicyn kommer att innebära en tydligare struktur för ansvar, principer och arbetssätt som gör det möjligt att effektivt skydda kommunens informationstillgångar. Detta omfattar bland annat att stärka principer för informationsklassning, incidenthantering och utbildning av personalen för att öka medvetenheten om säkerhetshot och risker samt hur de kan förebyggas och hanteras. Denna uppdatering kommer att öka möjligheten att skapa en starkare säkerhetskultur inom kommunen och garantera att säters kommun har grund för att möta de förändrade utmaningar och som det försämrade omvärldsläget innebär.

Bakgrund

Säter kommuns informationssäkerhetspolicy fastställdes av kommunfullmäktige år 2017. Sedan dess har det skett betydande tekniska framsteg, vilket innebär att det nu finns ett behov av att uppdatera den befintliga policyn.

Ks § 159 forts

Uppdateringen syftar till att säkerställa att kommunens informationsresurser skyddas mot potentiella risker och att informationen förblir konfidentiell, korrekt och tillgänglig för dem som behöver den och har rätt att ta del av den.

Handläggare
Christoffer Larsen
Säkerhetsskyddschef/Säkerhetssamordnare

Diarienummer
KS2023/0234

Antagande av ny informationssäkerhetspolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar att anta den nya informationssäkerhetspolicyn.

Följande dokument utgår:

- Informationssäkerhetspolicy antagen av kommunfullmäktige 2017-02-23
- Informationssäkerhetsinstruktion för förvaltning, användare och kontinuitet och drift antagen av kommunstyrelsen 2009-10-06.
- Riktlinjer för ledningssystem för informationssäkerhet (LIS) antagen av kommunstyrelsen 2017-03-21.

Ärendebeskrivning

De senaste åren har visat en ökning av cyberhot och informationsintrång på global nivå, vilket innebär bland annat att kommuner måste vara förberedda och proaktiva för att skydda sina informationstillgångar. Den försämrade säkerhetssituationen kräver att kommunen säkerställer att informationssäkerhetspolicyn är uppdaterad och anpassad till det förändrade landskapet. Uppdateringen av informationssäkerhetspolicyn kommer att innebära en tydligare struktur för ansvar, principer och arbetssätt som gör det möjligt att effektivt skydda kommunens informationstillgångar. Detta omfattar bland annat att stärka principer för informationsklassning, incidenthantering och utbildning av personalen för att öka medvetenheten om säkerhetshot och risker samt hur de kan förebyggas och hanteras. Denna uppdatering kommer att öka möjligheten att skapa en starkare säkerhetskultur inom kommunen och garantera att säters kommun har grund för att möta de förändrade utmaningar och som det försämrade omvärldsläget innebär.

Bakgrund

Säter kommuns informationssäkerhetspolicy fastställdes av kommunfullmäktige år 2017. Sedan dess har det skett betydande tekniska framsteg, vilket innebär att det nu finns ett behov av att uppdatera den befintliga policyn.

Uppdateringen syftar till att säkerställa att kommunens informationsresurser skyddas mot potentiella risker och att informationen förblir konfidentiell, korrekt och tillgänglig för dem som behöver den och har rätt att ta del av den.

Christoffer Larsen Säkerhetssamordnare	Malin Karhu Birgersson Sektorchef

Informationssäkerhetspolicy

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Informationssäkerhetspolicy	Policy	Kommunkoncernen
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Kommundirektör	Informationssäkerhetssamordnare	Intranät, sater.se
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 4

2 Omfattning 4

3 Informationssäkerhet 4

4 Mål med informationssäkerhetsarbetet 5

5 Principer och arbetssätt 6

6 Informationsklassning 6

7 Ansvar och organisation 6

SÄTERS KOMMUN

1 Inledning

Denna policy presenterar Säters kommuns övergripande mål och strategier för informationssäkerhetsarbetet. Syftet är att säkerställa skyddet av kommunens informationsresurser mot potentiella risker, att informationen är skyddad från obehörig åtkomst, bibehållen i pålitligt och oförvanskat skick samt tillgänglig för dem som behöver den och har rätt att ta del av den. Policyn innehåller kommunens viljeriktning och övergripande principer gällande informationssäkerhetsarbetet inom kommunen. Nedan illustreras informationssäkerhetspolicyn och tillhörande riktlinjer.

2 Omfattning

Informationssäkerhetspolicyn täcker hela Säters kommuns verksamhet, inklusive samtliga nämnder, sektorer, tillhörande bolag och samtliga anställda. Policyn gäller all information, oavsett format, såsom molntjänster, datorer, mobiltelefoner, surfplattor, muntlig kommunikation, telefonsamtal, pappersdokument och andra digitala eller fysiska former. Eftersom en betydande del av informationen hanteras genom IT-system, innefattar informationssäkerheten även tekniska lösningar för att säkerställa en adekvat skyddsnivå.

3 Informationssäkerhet

Information är en grundläggande del i alla områden inom kommunen. Riktig, skyddad och tillgänglig information är en förutsättning för att vi ska kunna bygga och bibehålla förtroende och tillit med kommuninvånarna, företag och organisationer. Informationssäkerhet handlar om att säkerställa lämpligt skydd för information i alla dess former, såväl digitala som fysiska och oavsett hur informationen lagras, bearbetas och kommuniceras. Tre centrala begrepp kring informationssäkerhet är:

- Konfidentialitet – Skydd från obehörig åtkomst
- Riktighet – Tillförlitlig och inte förvanskad
- Tillgänglighet – Tillgänglig för dem som behöver och har rätt att ta del av den

4 Mål med informationssäkerhetsarbetet

Målen med kommunens informationssäkerhetsarbete är flera och grundar sig i att upprätthålla konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet av informationen. I detta innefattar:

- **Skydda känslig information** - Informationssäkerhetsarbetet ska säkerställa att känslig information, såsom personuppgifter, säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och annan konfidentiell information, skyddas från obehörig åtkomst och utnyttjande.

- **Bevara integriteten hos information** - Säkerställ att informationen förblir korrekt, fullständig och tillförlitlig genom att skydda den från oavsiktlig eller avsiktlig förändring, manipulation eller förstörelse.

- **Garantera tillgänglighet av information och system** - Genom att säkerställa att information och system är tillgängliga vid behov, främjar informationssäkerhetsarbetet kontinuiteten i verksamheten samt möter interna och externa användares behov och förväntningar.

- **Följa lagar och förordningar** - Informationssäkerhetsarbetet syftar också till att efterleva gällande lagar, förordningar, föreskrifter och avtal, inklusive dataskyddsförordningen (GDPR) och andra branschspecifika krav.

- **Hantera risker och incidenter -** Identifiera, bedöma och hantera risker kopplade till informationshantering samt att ha effektiva rutiner för att snabbt svara på och hantera säkerhetsincidenter.

- **Utbilda och medvetandegöra personal** - Genom att öka medvetenheten och kunskapen om informationssäkerhet bland personalen, säkerställs det att medarbetare förstår och följer riktlinjer och bästa praxis för att skydda informationen och systemen.

- **Skapa en säkerhetskultur** - Att etablera en organisatorisk kultur där informationssäkerhet ses som en integrerad del av verksamheten och inte bara som en åtgärd. Detta innebär att säkerhetstänkandet blir en naturlig del av alla medarbetares arbete och beslutsprocesser.

5 Principer och arbetssätt

För att uppnå målen med informationssäkerheten i kommunen, ska informationssäkerhetsarbetet vara normerande, stödjande och kontrollerande. Kommunens arbete med informationssäkerhet ska:

- Vara systematiskt och bygga på ISO/IEC 27000
- Vara förebyggande och ha en förmåga att hantera informationssäkerhetsincidenter, störningar och eventuella kriser.
- Vara väl kommunicerat i hela verksamheten där medarbetare genom utbildning och information får en säkerhetsmedvetenhet med syfte att hantera information korrekt
- Kontinuerligt ses över och utvecklas då omvärld och hot är under ständig förändring

All information som lagras i pappersformat ska hanteras med samma informationssäkerhet som digitalt lagrad information.

6 Informationsklassning

Säters kommun ska använda sig av en enhetlig modell för informationsklassning. Detta innebär att verksamheterna klassar sina informationstillgångar utifrån interna och externa krav på konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Genom att klassa informationen kan verksamheterna identifiera känslig och kritisk information och säkerställa att den får tillräckligt skydd.

7 Ansvar och organisation

Ansvaret för informationssäkerhet följer det ordinarie verksamhetsansvaret. Detta gäller från kommunledning till enskild medarbetare och innebär att den som är ansvarig för en viss verksamhet även är ansvarig för informationssäkerheten i det verksamhetsområdet.

Kommunfullmäktige – Fastställer den informationssäkerhetpolicy som gäller för kommunen och tillhörande bolag.

Kommunstyrelsen – Har det strategiska ansvaret för samordning av informationssäkerhetsarbetet och ska fastställa en övergripande handlingsplan för informationssäkerhetsarbetet. Den ska utvärderas vartannat år eller vid behov. Ansvarar för att kommunens informationssäkerhetspolicy följs, samt att riktlinjer för informationssäkerhetsarbetet utarbetas och hålls uppdaterade.

Nämnder – Är ansvarig för all information som hanteras inom nämndens område. Nämnden är även ansvarig för informationssäkerhetsarbetet i sitt verksamhetsområde. I nämndens ansvar ingår att säkerställa att lagar, föreskrifter och styrande dokument efterföljs.

Kommundirektör – Har kommunstyrelsens uppdrag att sörja för att informationssäkerhetsarbetet bedrivs så effektivt som möjligt och ansvarar för att övergripande tillämpningsanvisningar utarbetas och hålls aktuella i enlighet med policy och riktlinjer.

Informationssäkerhetssamordnare – Har det övergripande uppdraget att utveckla informationssäkerhetsstrategin och dess genomförande i kommunen. Informationssäkerhetssamordnaren har uppdraget att säkerställa att informationssäkerhetsarbetet är i linje med kommunens mål och att det efterlevs av alla verksamheter. Ska övervaka och rapportera om informationssäkerhetsarbetets framsteg och effektivitet till kommunledning och kommunstyrelsen. Ska genomföra intern tillsyn av informationssäkerheten inom verksamheten.

Antagen av Kommunfullmäktige
2017-02-23

Informationssäkerhetspolicy

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning 1
Mål 1
Arbetssätt, organisation och ansvar 1
Genomförande 2
Begreppsförklaringar 3

Inledning

Informationssäkerhet är den del i Säters kommuns ledningsprocess som avser hantering av kommunens verksamhetsinformation samt informationstillgångar. Arbetet med informationssäkerhet ska vara långsiktigt och kontinuerligt, omfatta all verksamhetsinformation och alla de informationstillgångar som vi äger eller hanterar.

Mål

Säters kommuns mål i informationssäkerhetsarbetet är att alla våra informationstillgångar alltid ska vara:

- Konfidentiell
- Riktig
- Spårbar
- Tillgänglig

Verksamhetsinformationen ska också vara:

- Autentisk
- Tillförlitlig
- Användbar, och
- ha bevarad integritet.

Effekten blir:

- att samhället känner förtroende för oss gällande informationshantering
- kommunens anställda har alltid tillgång till rätt information
- en förutsättning för långsiktigt bevarande av digital information

Arbetssätt, organisation och ansvar

Säters kommun har valt ett gemensamt och strukturerat sätt att arbeta med informationssäkerhet som bygger på den svenska och internationella standarden LIS (ledningssystem för informationssäkerhet). Med stöd av LIS får vi en arbetsmetod som hjälper oss att planera, genomföra, följa upp och ständigt förbättra vår hantering av verksamhetsinformation. Med denna arbetsmetod får vi rätt nivå på informationssäkerheten och ett stöd i vårt dagliga arbete.

Organisationen ska vara tydlig, ha utpekade ansvarsområden inom stöd och styrning genom en funktion för informationssäkerhet, en funktion för verksamhetsinformation samt en processfunktion. Organisationen beskrivas ytterligare i riktlinjer för LIS.

Alla anställda vid Säters kommun har ett ansvar för att verksamhetsinformation hanteras på ett säkert sätt och ska därför kontinuerligt få utbildning för att förstå hur informationssäkerhetsarbetet fungerar. Alla anställda måste rapportera händelser, eller brister, som kan göra att vår verksamhetsinformation utsätts för risk.

Genomförande

Hur arbetet för att nå policyns mål ska utföras beskrivs i riktlinjer för kommunens informationssäkerhetsarbete. Kommunchef har det övergripande ansvaret för att riktlinjer för LIS efterlevs.

Informationssäkerhetspolicyn ska ses över vid behov eller minst en gång per mandatperiod För detta ansvarar kommunchefen.

Begreppsförklaringar

Begreppsförklaringar (bygger på definitioner hämtade från ”Terminologi för informationssäkerhet”, SIS HB550 utgåva 3, SIS förlag, samt ”Information och dokumentation - Ledningssystem för verksamhetsinformation - Principer och terminologi” ISO 30300:2011, IDT)

- **Informationssäkerhet** är säkerhet beträffande informationstillgångar rörande förmågan att upprätthålla önskad konfidentialitet, riktighet, spårbarhet och tillgänglighet. Säters kommun har också valt att tolka begreppet som säkerhet för verksamhetsinformation rörande förmågan att upprätthålla önskad autenticitet, tillförlitlighet, användbarhet och bevarad integritet.

- **Informationstillgångar** är allt som innehåller information och allt som bär på information.

- **Verksamhetsinformation** är information som skapas, tas emot och underhålls som bevis och/eller som en tillgång av en organisation eller person för att uppfylla legala förpliktelser eller för att utföra transaktioner i verksamheten, oavsett typ av medium och format

- **Konfidentiell** information får inte nås av eller avslöjas för någon obehörig. Oftast gäller det innehållet i en informationstillgång men ibland är även tillgångens existens hemlig.

- **Riktighet** är egenskapen att skydda exaktheten och fullständigheten gällande Tillgångar. Informationen inte får obehörigen förändras, inte av misstag och inte på grund av en funktionsstörning.

- Hanteringen av information ska vara **spårbar**: man ska i efterhand kunna se vad som har hänt och vem som har gjort vad vid användande av informationstillgångar.

- **Tillgänglig** innebär rättighet, möjlighet och medel för att finna, använda eller återsöka information.

- Ett **autentiskt** dokument är ett dokument för vilket det kan styrkas att det är vad det utger sig för att vara; att det har skapats eller skickats av den person som uppges ha skapat eller skickat det; och att det har skapats eller skickats vid den tidpunkt som uppges.

- Ett **tillförlitligt** dokument är ett dokument vars innehåll ger en komplett och korrekt redovisning av de transaktioner, åtgärder eller fakta som det beskriver, och som kan ligga till grund för den fortsatta verksamheten. Dokument bör skapas i samband med en transaktion eller händelse eller kort därefter, av någon som har direkt kunskap om fakta, eller med verktyg som rutinmässigt används inom verksamheten för att genomföra transaktioner.

- Ett **användbart** dokument är ett dokument som kan återsökas, visas och tolkas.

- **Integritet** innebär att ett dokument vars innehåll är fullständigt och inte har blivit ändrat.

- Ett **ledningssystem** för informationssäkerhet (LIS) är ett verktyg som hjälper

oss att upprätta, införa, driva, övervaka, granska, underhålla och förbättra den önskade nivån på informationssäkerhet i vår organisation.

Antagen av kommunstyrelsen 2009-10-06, § 132

Informationssäkerhetsinstruktion
Förvaltning

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

Innehållsförteckning

1 Instruktionens roll i informationssäkerhetsarbetet 3

2 Systembeskrivning 3

2.1 Systemsamband/beroenden 3
2.2 Intressentkarta 3
2.3 Information och lagring av dokument 4

3 Organisation och ansvar 4

3.1 Ledningen 4
3.2 IT-beredningsgrupp (förvaltningschefgrupp) 4
3.3 Säkerhetssamordnare 4
3.4 Systemägare 4
3.5 Systemförvaltare 4
3.6 IT-chef 4
3.7 Systemadministratör (IT-tekniker) 5

4 Regler och rutiner 5

4.1 Ansvar för tillgångar (allt som hör till aktuellt system. (Enligt BITS kap 7) 5
4.2 Klassificering av information 5
4.3 Under anställningen 5
4.4 Säkrade utrymmen 5
4.5 Kontroll av utomstående tjänsteleverantör 6
4.6 Hantering av datamedia 6
4.7 Utbyte av information 6
4.8 Övervakning 6
4.9 Styrning av användares åtkomst 6
4.10 Styrning av åtkomst till nätverk 6
4.11 Styrning av åtkomst till operativsystem 7
4.12 Mobil datoranvändning och distansarbete 7
4.13 Säkerhetskrav på informationssystem 7
4.14 Säkerhet i utvecklings- och underhållsprocesser 7
4.15 Ändringshantering 7
4.16 Rutiner för support 7
4.17 Svars och avbrottstider 7
4.18 Hantering av informationssäkerhetsincidenter och förbättringar 7
4.19 Efterlevnad av rättsliga krav 8

5 Planerade aktiviteter 8

5.1 Systemsäkerhetsanalys 8

6 Bilaga 1 Exempel på anvisningar för användning och övervakning av loggfiler 9

7 Bilaga 2 Anvisningar för distansarbete i Säters kommun 10

7.1 Avtal för distansarbete 12

1 Instruktionens roll i informationssäkerhetsarbetet

Styrande dokument för informationssäkerhetsarbetet är myndighetens informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsinstruktionerna Förvaltning, Kontinuitet och Drift samt Användare:

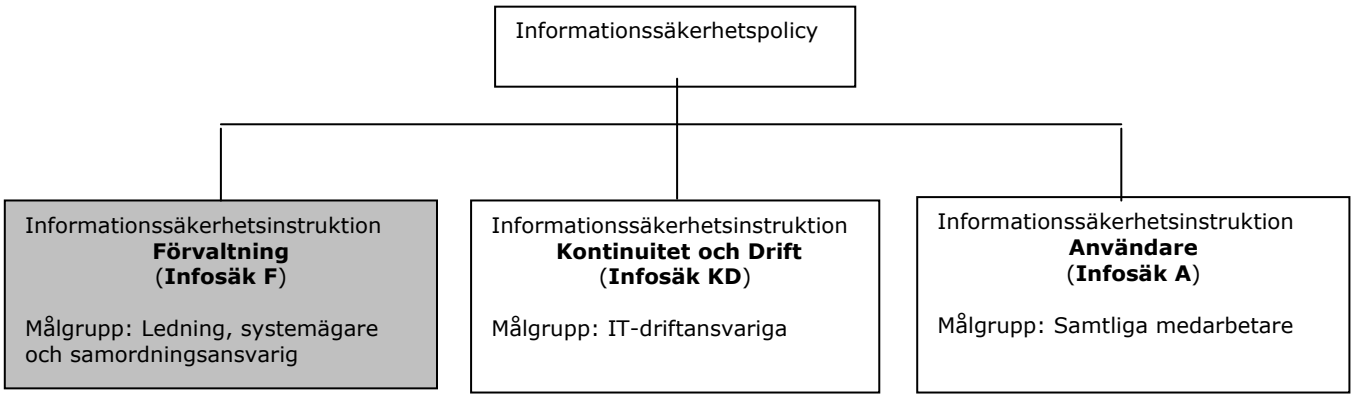

Informationssäkerhetspolicyn redovisar ledningens viljeinriktning och mål för informationssäkerhetsarbetet. **Infosäk F** utgår från policyn och syftar till att redovisa:

- den interna organisationen för informationssäkerhetsarbetet
- omfattningen av det ansvar som vilar på myndighetens organisation för informationssäkerhetsarbetet
- hur informationssäkerhetsarbetet ska bedrivas
- de generella krav som är aktuella

2 Systembeskrivning

Här beskrivs respektive organisations systems funktion och användning på en övergripande nivå.

2.1 Systemsamband/beroenden

Här beskrivs på en övergripande nivå hur systemet är kopplat till andra IT-system, och vem/vilka som får tillgång till utdata från systemet.

2.2 Intressentkarta

Systemförvaltning är beroende av kontakter med personer och organisationer både inom och utanför förvaltningsobjektet. Detta för finansiering, för kravinsamling, för upphandling, för beställningar, för specialkunskaper och erfarenheter. Därför är det viktigt att identifiera intressenterna som är beroende av, eller kan komma att påverka förvaltningsobjektet.

2.3 Information och lagring av dokument

Här beskrivs var användarna kan finna dokument som rör systemet och ansvar för dessa dokument

3 Organisation och ansvar

3.1 Ledningen

Ledningen fattar de avgörande besluten hur informationssäkerhetsarbetet ska bedrivas. Besluten ska framgå av den årliga verksamhetsplaneringen. Ansvarets omfattning i övrigt framgår av BITS.

3.2 IT-beredningsgrupp (förvaltningschefgrupp)

Gruppen ska, på uppdrag av ledningen, hantera och utreda generella frågor avseende anskaffning, drift, förvaltning och avveckling av informationshanteringsresurser. Inom ramen för detta ingår frågor som avser informationssäkerhet. Ansvariga för olika verksamhetsdelar ska vara representerade i gruppen liksom även IT-chef och säkerhetssamordnare.

3.3 Säkerhetssamordnare

Säkerhetssamordnaren stödjer arbetet med att uppnå informationssäkerhetspolicyns mål och ansvarar för analyser av de delar av IT-stödet som är gemensamma för hela verksamheten. Systemsäkerhetsnalyserna ska genomföras med stöd av BITS Plus. Säkerhetssamordnaren initierar och stödjer systemägarnas arbete med att genomföra systemsäkerhetsanalyser på förvaltningsnivå.

3.4 Systemägare

Inom ramen för antagna mål och resurser fattar systemägaren beslut om de egna informations-systemens införande, drift, förvaltning och avveckling. Systemägaren ansvarar för att systemsäkerhetsanalyser för de egna informationssystemen genomförs med stöd av BITS Plus.

3.5 Systemförvaltare

Systemförvaltaren utses av systemägaren och ansvarar, i samverkan med IT-avdelningen, för den dagliga driften och förvaltningen av aktuellt informationssystem. Systemförvaltaren behandlar frågor om systemets användning, samt ger stöd åt organisationen. Det kan handla om bland annat följande uppgifter:

- planera och prioritera ändringsönskemål
- planera införande av nya moduler/funktioner
- följer upp gjorda ändringar
- tar fram förslag till förvaltningsplan för aktuellt IT-system
- rapporterar kontinuerligt till systemägaren

3.6 IT-chef

IT-chef är systemägare för det interna IT-nätverket och har ansvaret för att detta och informationssystemens tekniska delar fungerar. IT-chef ansvarar för att identifiera de delar som ingår i det interna IT-nätverket och för att en analys av detta genomförs med stöd av BITS Plus.

IT-chef ansvarar också för att Infosäk KD upprättas och att den samordnas med myndighetens gemensamma kontinuitetsplan.

3.7 Systemadministratör (IT-tekniker)

Systemadministratören tillhör IT-enheten, innehar den tekniska kompetensen, och ansvarar tillsammans med systemägare och systemförvaltare för att den dagliga driften upprätthålls enligt överenskommelse mellan systemägaren och IT-chefen.

4 Regler och rutiner

4.1 Ansvar för tillgångar (allt som hör till aktuellt system. (Enligt BITS kap 7)

Varje fysisk informationsbehandlingstillgång ska vara förtecknad och märkt ”Säters Kommun” samt ha ett unikt nummer. Av en förteckning ska framgå var tillgångarna är placerade samt vem som ansvarar för tillgången. Omflyttning och överlåtelse av tillgång får inte ske utan samråd med den ansvarige. IT-chef är ansvarig för denna förteckning.

4.2 Klassificering av information

Säters Kommun modell för klassning av information är avstämd mot BITS Plus. Regler för klassning av information ska framgå av Infosäk A.

4.3 Under anställningen

Information och utbildning av anställda ska omfatta:

- informationssäkerhetens betydelse för verksamheten
- innehållet i Informationssäkerhetspolicyn
- Infosäk A

Nya användare ska ges grundläggande informationssäkerhetsutbildning före tilldelning av behörighet i nätverket.

Systemägare ansvarar för att:

- användarhandledning för aktuellt system finns
- medarbetare har tillräckliga kunskaper om säkerhetsreglerna för de informationssystem de behöver för de egna arbetsuppgifterna

4.4 Säkrade utrymmen

Känslig information från informationssystem ska lagras på resurser i datorhallar som ska vara försedda med kontrollsystem för in- och utpassering. Utrymmen med konsolutrustning ska vara låsta när de är obemannade. Utrymmen med kopplingspunkter ska vara låsta. Känslig information som inte hanteras i informationssystem ska förvaras i brandklassade säkerhetsskåp. Övervakning av servicepersonal, städpersonal m.fl. ska ske och beslut ska tas av IT-chefen om och när tillträde till säkrade utrymmen tillåts.

4.5 Kontroll av utomstående tjänsteleverantör

Beställare av utomstående leverantörers tjänster ska följa upp och granska att säkerhets-överenskommelser följs.

4.6 Hantering av datamedia

Datamedia med sekretessbelagd information som ska avvecklas överlämnas till IT-enheten som hanterar avvecklingen. Rensning av data på lagringsmedia på avvecklad utrustning ska ske innan utrustningen lämnar Säters kommun.

4.7 Utbyte av information

Om media som innehåller känslig information måste transporteras fysiskt ska beredskapssamordnaren kontaktas för beslut om tillvägagångssätt.

4.8 Övervakning

- systemförvaltaren ansvarar för att loggarna analyseras en (1) gång per vecka
- systemadministratören ansvarar för att loggarna rensas var tredje månad
- loggarna ska sparas i fem (5) år
- loggarna ska förvaras i en särskild katalog på kommunens server

Detaljerad information samt anvisningar för användning och övervakning av loggfiler framgår av separat dokument. Se bilaga 1.

4.9 Styrning av användares åtkomst

För att säkerställa att endast behöriga användare förekommer i informationssystemen ska beställning och borttagande av åtkomst till informationssystem ske på elektronisk blankett. Närmaste chef fyller i och skickar blanketten som bilaga i e-post till IT-enheten efter samråd med systemägare. Blanketten ska sparas hos både beställaren och IT-enheten. Samma blankett ska användas när konsulter eller andra utför arbete i informationssystem. Leverantörslösenord och behörigheter ska förvaras inlåsta.

4.10 Styrning av åtkomst till nätverk

IT-chefen ska i anvisningar reglera:

- autenticering vid externa anslutningar
- anslutning av utrustning till interna och externa nätverk
- anslutning av externa nätverk till myndighetens eget nät med ingående säkerhetsfunktioner, autenticering etc.
- anslutning av trådlösa nät
- säkerhet vid Internetanslutning.

IT-chefen ska ansvara för:

- att en översikt av säkerhetsarkitekturer för interna nätverket och kommunikationsanslutningar upprättas
- administrationen av brandväggen samt besluta om vad som ska loggas i den, vem som ansvarar för uppföljningen av loggarna, hur ofta uppföljning ska ske och hur länge loggarna ska sparas
- att upprätta underlag för ledningens beslut om kommunikationstjänster

4.11 Styrning av åtkomst till operativsystem

IT-chefen beslutar i vilken utsträckning användning ska ske av administrationsverktyg eller systemhjälpmedel som kan förbigå system- och tillämpningsspärrar.

4.12 Mobil datoranvändning och distansarbete

Verksamhetsansvarig chef beslutar om ett informationssystems information ska få hanteras på distans med stationär eller mobil utrustning. Distansarbete ska vara reglerat i avtal mellan kommunen och den anställde. Riktlinjer samt avtal framgår av bilaga 2.

4.13 Säkerhetskrav på informationssystem

Säkerhetskraven för varje specifikt IT-system, framgår av kommunens systemförteckning. Respektive organisation ska genomföra systemsäkerhetsanalyser av i första hand de i systemförteckningen prioriterade IT-systemen.

4.14 Säkerhet i utvecklings- och underhållsprocesser

Förslag om önskemål på förändringar i systemet lämnas till systemförvaltaren för vidare befordran till systemägaren och IT-beredningsgruppen. Arbetet bedrivs enligt kommunens modell för införande och utveckling av informationssystemen.

4.15 Ändringshantering

- Systemförvaltaren tar fram en konsekvensbeskrivning som beskriver följderna av att ändringen införs respektive inte införs.
- Systemägaren tar beslut om ändringen ska köpas in och installeras eller inte.
- Systemförvaltaren ansvarar för att alla användare, som berörs av förändringen, får den utbildning som krävs.

4.16 Rutiner för support

Vid problem när man arbetar i systemet kontaktas systemförvaltaren. Systemförvaltaren för upp problem, önskemål och synpunkter i en förteckning. Förteckningen fungerar som en logg/historik över händelser i systemet.

4.17 Svars och avbrottstider

Respektive systemägare är ansvarig för att precisera sina krav på svars och avbrottstider i IT-systemen. Underlag för detta är en genomförd systemsäkerhetsanalys för respektive IT-system.

4.18 Hantering av informationssäkerhetsincidenter och förbättringar

Vid misstanke om intrång eller andra incidenter ska användare agera enligt informationssäkerhetsinstruktion användare.

Säkerhetssamordnaren ska sammanställa och rapportera till ledningen:

- intrång och försök till intrång
- brott mot lagstiftning och internt regelverk
- incidenter som orsakar eller skulle kunna orsaka betydande avbrott och störningar
- konsekvenser och förslag till åtgärder efter intrång eller funktionsfel

4.19 Efterlevnad av rättsliga krav

För att skydda kommunens register och handlingar ska lagar och förordningar samt kommunens instruktioner följas.

5 Planerade aktiviteter

5.1 Systemsäkerhetsanalys

Systemsäkerhetsanalys med stöd av BITS Plus används som verktyg för att identifiera de åtgärder som ska prioriteras av systemägare i samråd med IT beredningsgruppen.

6 Bilaga 1 Exempel på anvisningar för användning och övervakning av loggfiler

Loggarna analyseras och kontrolleras av respektive systems/lagrums systemförvaltare en gång per vecka.
Vid eventuella oklarheter kontaktas den aktuelle användaren därefter avgör systemförvaltaren, i samråd med sin chef, om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Systemadministratören rensar loggarna var tredje månad, därefter sparas de i fem (5) år i en särskild mapp på kommunens server.

Den exakta gången vid rensning av loggar beskrivs i respektive datasystems anvisningar.
Som exempel redovisas här arbetsgången avseende Procapita:

Rensningen ska utföras av tekniker p.g.a. att rensning ska åtföljas av kompress av CSS databas.

1. Stäng Procapita servertjänst(er), Ciceron Service Manager
2. Starta CSS i exklusivt läge med normal CSS-användare, via CCCToolBox
3. Rensa ”CSS logg” via CCCToolBox. Ange vilken period som ska rensas, t.ex. 2006 vilket innebär att hela 2006 rensas, välj 200611 om enbart november 2006 ska rensas. Har inga rensningar gjorts tidigare, rensa år för år, All rensning utförs innan kompress.
4. Allt som rensas från CSS databas sparas till fil. Filen sparas i valfritt format. Efterfrågas filen, kan den startas i valfritt verktyg, t.ex. Excel.
5. Komprimering av CSS databas sker via CCCToolBox. Observera utrymmeskraven.
6. Tidsåtgång vid kontinuerlig rensning/kompress är 15 minuter. Rensning av ett helt år tar cirka 30 minuter.

7 Bilaga 2 Anvisningar för distansarbete i Säters kommun

Definition
Distansarbete är arbete som utförs av en anställd regelmässigt en eller flera dagar per vecka geografiskt skild från huvudarbetsplatsen (i bostaden) och där telekommunikationsmedel kan användas. D.v.s. här avses inte det vanliga, individuellt påtagna kvällsarbetet hemma eller enstaka dagar när arbetstagaren arbetar hemma. Distansarbete kan endast gälla för fast, grupp 1, anställd personal.

Allmänt
Distansarbete skall kunna tillämpas där det innebär besparingar i verksamheten i form av lägre lokalkostnader och/eller ökad effektivitet och produktivitet och skall då användas ansvarsfullt och med omdöme. Distansarbete får inte innebära att kravet på en effektivt bedriven verksamhet eftersätts eller att fullgörande av skyldigheter mot medborgarna försvåras.
Nämnd/styrelse beslutar om tillåtelse av distansarbete. Distansarbete bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan arbetsgivare och arbetstagare. Det skall vara frivilligt och förutsätter att arbetsgivaren och den enskilde arbetstagaren är överens. För att få framgång med denna arbetsform skall arbetsgivaren och den enskilde arbetstagaren tillsammans definiera mål för arbetet, hur arbetet skall redovisas och hur resultatet skall följas upp.

Omfattning
Nämnd/styrelse avgör omfattning av distansarbete. Resterande tid, upp t.o.m. gällande tjänstgöringsgrad, skall arbete utföras på huvudarbetsplatsen. Avtal kan innefatta – om båda parter är ense därom - möjlighet för arbetstagaren att själv välja de dagar där arbete sker på distans.
Förläggning av de dagar där arbete sker på distans skall ske så att arbetstagaren inte går miste om för arbetsenheten viktiga arbetsplatsträffar. Det är viktigt att kvarhålla den sociala kontakten med arbetskamraterna och arbetsplatsen.

Arbetsinnehåll
Arbetsuppgifterna måste specificeras. Det får inte finnas tvivel om:

- vad som skall utföras
- när resultat skall redovisas
- vilken kvalitet som förväntas på resultatet

Arbetstid och tillgänglighet
Arbetstiden skall vara reglerad enligt AB 05.
Arbetstagarens tillgänglighet regleras i avtalet mellan arbetsgivaren och arbetstagaren beroende på arbetsuppgifter. Övertid regleras enligt AB 05. Godkännande av övertid i efterhand kan dock inte ske vid distansarbete.

Tillämplig arbetsrätt
LAS, MBL och AML - de centrala arbetsrättsliga regleringarna - gäller även vid distansarbete. Härvidlag görs ingen åtskillnad beroende på arbetstagarens arbetsställe.
Arbetstiden bör regleras särskilt då arbetsgivaren träffat överenskommelse med en arbetstagare om distansarbete eftersom Arbetstidslagen inte omfattar arbete som utförs i arbetstagarens hem.

Sekretess
Inom viss verksamhet råder sekretess. Bestämmelser om sekretess finns i Offentlighets och sekretesslag (2009:400) och Offentlighets- och sekretessförordning (2009:641).
De problem som uppstår vid arbete i bostaden med sekretessbelagt material är därför främst en praktisk fråga som hanteras lämpligen utifrån verksamhetens speciella karaktär. Överföring av sekretessbelagt material får ej ske på elektronisk väg mellan arbetsplatsen och hemmet.

Arbetsmiljö
Arbetsgivaren är enligt Arbetsmiljölagen ansvarig för arbetsmiljön på den plats där distansarbetet utförs. Även arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter gäller om de inte innehåller någon uttrycklig begränsning.
Arbetsmiljön skall kontrolleras innan distansarbetet inleds. Eventuella kostnader som uppkommer i samband med detta svarar arbetsgivaren för. Vad som här avses är en ordinär dataarbetsplats. Det innebär kontroll av belysning och ergonomin vid sittarbetsplatsen samt eventuellt åtgärdande av detta. Arbetsgivaren svarar inte för om- eller tillbyggnad, åtgärdande av ventilation, sanering eller liknande åtgärder i bostaden.
För att säkerställa att arbetsplatsen är funktionell ur arbetsmiljösynpunkt ska arbetstagaren bereda arbetsgivaren och skyddsombud tillträde till hemarbetsplatsen. Lagen om arbetsskadeförsäkring gäller också, om den anställde får en arbetsskada i bostaden. Bevisreglerna är i princip desamma oavsett var skadan inträffat.

Utrustning och försäkring
All utrustning som distansarbetaren behöver och som placeras i arbetstagarens bostad tillhör arbetsgivaren och skall återlämnas när distansarbetet upphör eller när utrustningen behöver bytas ut.
Utrustningen skall förtecknas, märkas och kvitteras av den anställde. Arbetsgivaren svarar för att maskiner och utrustning som lämnas ut till arbetstagaren är betryggande ur arbetsmiljösynpunkt och att det finns betryggande skyddsanordningar och godtagbara instruktioner för utrustningen.
Om den av arbetsgivaren utlämnade utrustning för distansarbete orsakar t ex brand eller annan skada och reparation/ersättningsanskaffning bekostas via arbetstagarens hemförsäkring, ersätter arbetsgivaren, efter prövning, arbetstagarens eventuella självriskkostnader samt bonusförluster. Detta gäller även inbrott om det kan anses ha uppenbart samband med utrustningen.
Arbetstagaren skall innan distansarbetet inleds tillse att betryggande hemförsäkringsskydd finns. Sådant skydd är en förutsättning för att arbetsgivaren skall svara för ersättning enligt ovan.
Telefonkostnader i samband med distansarbete svarar arbetsgivaren för. Kostnader för elektricitetsförbrukning i samband med distansarbete svarar arbetstagaren för.
Installationskostnader plus övrig kringkostnad svarar arbetsgivaren för.

Övrigt
Arbetstagaren som skall distansarbeta skall innan detta inleds kontrollera med sin hyresvärd att denna inte anser att det är fråga om en delvis kontorisering av bostaden.

7.1 Avtal för distansarbete

Avtal mellan Säters kommun och	
Distansarbetarens namn	
Adress för distansarbete	
Huvudarbetsplats	Org.enhet
1 § Avtalet gäller fr o m_____tills vidare, dock längst t o m (max 1 år i taget). Avtalet har en ömsesidig uppsägningstid på en månad.	
2 § Dag/-ar för distansarbete: Fast dag: Flexibel dag/-ar (antal):	
3 § Arbetstid gäller enligt ALFA och Säters kommuns lokala avtal.	
4 § Arbetstagaren skall vara tillgänglig enligt följande:	
5 § Arbetsuppgifter som skall utföras: Arbetsgivaren har rätt att ändra på eller anvisa andra arbetsuppgifter.	
6 § Resultatredovisning av distansarbetet skall ske genom:	
7 § Säkerhets- och sekretessaspekter på distansarbetet har beaktats enligt följande: Enligt överenskommelse med kommunens säkerhetssamordnare (eller IT-enheten?)	
8 § Arbetstagaren tillhör organisatoriskt huvudarbetsplatsen.	
9 § Utrustning enligt bilagda förteckning har utkvitterats av arbetstagaren och placerats på distansarbetsplatsen. Utrustningen tillhör Säters kommun och skall återlämnas då distansarbetet upphör. Den får inte användas för privat bruk.	
10 § Försäkringsfrågorna har beaktats enligt Säters kommuns riktlinjer för distansarbete.	
11 § Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljön enligt Säters kommuns riktlinjer för distansarbete.	
12 § Arbetsgivaren och arbetstagaren är överens om att i övrigt skall Säter kommuns riktlinjer för distansarbete gälla.	

Detta avtal har upprättats i tre exemplar varav parterna tagit var sitt och ett exemplar insändes till Personalkontoret.	
Ort	Datum
Underskrift av behörig chef …… Namnförtydligande	Underskrift av arbetstagaren …… Namnförtydligande

Antagen av kommunstyrelsen 2009-10-06, § 132

Informationssäkerhetsinstruktion
Kontinuitet och Drift

SÄTERS KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN

Innehållsförteckning

1 Syfte och mål 3

1.1 Inledning 3

2 Organisation, roller och ansvar 4

3 Hot och incidenter 4

3.1 Lokaler är inte tillgängliga 4

3.1.1 Plan för återställande: 5

3.2 Enstaka resurser i datorhallen är utslagna 7

3.2.1 Plan för återställande: 7

3.3 Hela eller största delen av datorhallen är utslagen KRISLÄGE 8

3.3.1 Plan för återställande: 9

3.3.2 Krisläge råder 9

3.3.3 Krisläge över 9

3.3.4 Uppföljning 9

Bilaga 1 Samhällsviktig verksamhet 10

Bilaga 2 Tekniska infrastrukturen 11

Bilaga 4 Hot mot kontinuitet och drift 14

Bilaga 5 Test och Övningsjournal 16

Instruktionens roll i informationssäkerhetsarbetet

Styrande dokument för informationssäkerhetsarbetet är myndighetens informationssäkerhetspolicy och informationssäkerhetsinstruktionerna Förvaltning, Kontinuitet och Drift samt Användare:

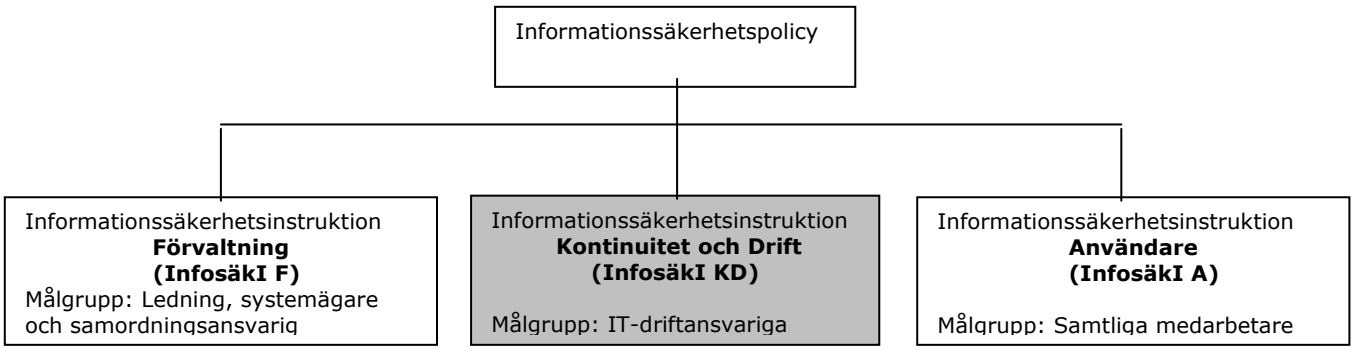

Informationssäkerhetspolicyn redovisar ledningens viljeinriktning och mål för informationssäkerhetsarbetet. Informationssäkerhetsinstruktion kontinuitet och drift, (**InfosäkI KD**) utgår från policyn och redovisar:

- Verksamheternas beroende av IT-stöd
- Organisationens gemensamma kontinuitets- och driftplan

1 Syfte och mål

Syftet med denna instruktion är att förebygga och hantera en oönskad händelse innan den utvecklar sig till en allvarlig kris.

Målet med instruktionen är att kunna flytta alla IT-system, IT-infrastrukturtjänster och applikationer till ett, eller flera, alternativa driftställen och där kunna återställa datadriften och IT-stöd inom angivna tidsramar för i första hand samhällsviktiga verksamheter.

Hot mot verksamheternas IT-stöd

Denna instruktion är upprättad mot bakgrund av följande hot som bedöms som de allvarligaste mot verksamheternas IT-stöd. Hoten beskrivs i kapitel 3 enligt:

3.1 Lokaler är inte tillgängliga
3.2 Enstaka resurser i datorhallen är utslagna
3.3 Hela eller största delen av datorhallen är utslagen. Kommunikationslinjer och nätverk fungerar inte.

1.1 Inledning

Vid upprättandet av denna instruktion har kommunen utgått från informationsklassnings-modellens krav på tillgänglighet och identifierat tre nivåer (basnivå, hög nivå och mycket hög nivå) som utgör grunden för agerandet när en oönskad händelse inträffar.

2 Organisation, roller och ansvar

Basnivå	Hög nivå	Mycket hög nivå = KRISLÄGE
Incident/störning som inte medför oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person. Behöver inte vara åtgärdat inom 8 timmar	**Incident/Avbrott** som kan medföra oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person. Ska vara åtgärdat inom 2 men högst - 8 timmar	**Incident/Katastrof** avbrott som kan medföra oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person. Ska kunna hanteras inom högst 2 timmar
Hanteras av: - IT-support - IT-enheten - Ev. externa resurser	**Hanteras av:** - IT-support - IT-enheten - IT-beredningsgruppen (Förvaltningschefsgruppen) - Ev. externa resurser	**Hanteras av:** - IT-support - IT-enheten - Krisledningsorganisationen - Ev. externa resurser

Basnivå förutsätts kunna hanteras av IT-enheten. Hög nivå hanteras av IT-beredningsgruppen och Mycket hög nivå hanteras av krisledningsorganisationen.

3 Hot och incidenter

3.1 Lokaler är inte tillgängliga

Scenario: Lokaler för samhällsviktig verksamhet är inte tillgängliga, (avser **inte** datorhallen).

Detta larm kommer i regel från SOS-alarm, polis eller räddningstjänst.
Den som först nås av larmet ansvarar för att Krisledningsorganisationen, IT-support, IT-enheten och om möjligt berörda verksamhetschefer larmas.

IT support ansvarar för att ta emot anmälan om alla typer av händelser och för att:

- Dagbok (felanmälan) upprättas och att i den dokumenteras:
  - Tidpunkt för händelsen
  - Var uppstod/upptäcktes händelsen
  - Vilka lokaler är otillgängliga
  - Vem upptäckte/rapporterade händelsen
  - Om möjligt, typ av händelse (Ex: Brand, hot)
- Kontroll att krisledningsorganisationen och hela IT-enheten har nåtts av larmet. (Mottagare och tidpunkt för kontrollen antecknas i felanmälan)

OBSERVERA.
Det är av största vikt att händelsen dokumenteras noggrant då dagboken kommer att utgöra grund för uppföljningar, ev. polisanmälan mm.

Krisledningsorganisationen ansvarar för att:

- Lägesbedömning med stöd av bilaga 1 och 2 sker. Den bör innehålla:
  - ✓ Vilka prioriterade verksamheter är drabbade, vilka övriga
  - ✓ Hur länge beräknas berörda lokaler vara otillgängliga
  - ✓ Är det tillåtet att hämta IT-utrustning i de drabbade lokalerna
- Händelsen klassificeras enligt p 3.1.1 (alternativ 1 eller 2) nedan
- Plan för återställande av IT-stöd i lokaler enligt beslut aktiveras. (se alt 1 och 2 nedan)
- Informationsansvarige och berörda verksamheter snarast informeras samt meddelar beräknad tidpunkt för arbete i nya lokaler

3.1.1 Plan för återställande:

Alternativ 1

De ordinarie lokalerna är inte tillgängliga inom 2 men inom högst 8 timmar.

- Minsta antalet arbets- och IT arbetsplatser för prioriterad verksamhet flyttas tillfälligt till och övertas från annan verksamhet med lägre prioritet. Aktuella clientprogram installeras där.
- Alternativ 2 förbereds

Minsta antalet arbetsplatser som verksamheterna behöver vid alternativ 1

Förvaltning	Verksamhet	SV	Krav	Antal	Flyttar till/ihop med
IT-enheten	IT-enheten	Ja	2 tim	2	Rådhuset
IT-enheten	Växeltelefoni	Ja	2 tim	1	Ludvika kommun
Soc förvaltning	V o O	Ja	2 tim	2	IFO – enheten
Soc förvaltning	IFO	Nej	2 tim	2	Soc förv Rådhuset
Soc förvaltning	HSL	Ja	2 tim	2	IFO - enheten
Kansliavdelning	Hemsida o Intranät	Ja	2 tim	1	Näringslivskontoret
Miljö-och Bygg	Karthantering	Ja	4 tim	1	Rådhuset
Miljö-och Bygg	Ärendehantering	Ja	4 tim	1	Rådhuset
VA/Renhållning	Drift och övervakn	Ja	2 tim	1	Tekniska kontoret
Va/Renhållning	VA ledningar	Ja	7 tim	1	Rådhuset

Sv = Samhällsviktig verksamhet

Alternativ 2
De ordinarie lokalerna är inte tillgängliga inom mer än 8 timmar

- Alternativ 1 aktiveras för att berörd verksamhet ska komma igång och för att skapa tid för genomförande av nästa steg
- Lägesuppföljning med frågor som:
  - ✓ Hur länge beräknas berörda lokaler vara otillgängliga
  - ✓ Hur länge klarar berörd verksamhet att bedriva verksamheten med minsta antal arbetsplatser?
  - ✓ Ska ytterligare *tillfälliga* arbetsplatser övertas, hur många, av vilken verksamhet?
  - ✓ Ska flytt av hela verksamheten till alternativa lokaler förberedas/ske? (t ex efter en brand)

Om flytt till alternativa lokaler beslutas:

- Behåll alternativ 1 (Om det är genomfört)
- Beställ och installera nya IT-arbetsplatser i de alternativa lokalerna. Börja med verksamheter med *minsta* antalet arbetsplatser för de prioriterade verksamheterna.
- Testa att flytt för dessa fungerar (inloggning, kommunikationer mm)
- Installera övriga IT-arbetsplatser

Förberedda alternativa lokaler som berörd verksamhet flyttar till vid alternativ 2

Förvaltning	Verksamhet	SV	Antal	Flyttar till/ihop med
IT-enheten	IT-enheten	Ja	4	Rådhuset
IT-enheten	Växeltelefoni	Ja	1	Ludvika kommun
Soc förvaltning	V o O	Ja	6	IFO – enheten
Soc förvaltning	IFO	Nej	10	Soc förv Rådhuset
Soc förvaltning	HSL	Ja	5	IFO - enheten
Kansliavdelning	Kansli/krisledn funktion	Ja	6	Näringsliv, F-Hus, Skönvik,
Miljö-och Bygg	Karthantering	Ja	1	Rådhuset
Miljö-och Bygg	Ärendehantering	Ja	1	Rådhuset
VA/Renhållning	Drift och övervakn	Ja	1	Tekniska kontoret
Va/Renhållning	VA ledningar	Ja	1	Rådhuset

Sv = Samhällsviktig verksamhet

Befintliga resurser som kan disponeras vid alternativ 1 och 2

Reservdel	Anmärkning	Åtgärd	Ansvarig/Namn och telefon
1 Switch	Grundkonfigurerad	Installera	IT-enheten
Nätverkskabel	Lång	Installera	IT-enheten
1 PC	Grundkonfigurerad	Installera	IT-enheten

3.2 Enstaka resurser i datorhallen är utslagna

Scenario: Enstaka server, kommunikationsutrustning eller liknande.

Grundsyn = IT-enheten leder arbetet.

IT support ansvarar för att ta emot anmälan om **alla** typer av händelser och för att:

- Dagbok (felanmälan) upprättas och att i den dokumenteras:
  - ✓ Tidpunkt för händelsen
  - ✓ Hur upptäcktes händelsen
  - ✓ Ev. påverkan på en eller flera verksamheter och IT-system
  - ✓ Vem upptäckte/rapporterade händelsen
  - ✓ Typ av händelse (Ex: tekniskt fel)
- IT-enheten larmas

IT-enheten ansvarar för att:

- Lägesbedömning sker med stöd av bilaga 1 och 2. Denna bör innehålla:
  - ✓ Vilka verksamheter är drabbade (samhällsviktiga?)
  - ✓ Vilka IT-system är drabbade
  - ✓ Berörd systemägare informeras
- Händelsen klassificeras enligt p 3.2.1 (alt 1 och 2 nedan)
- arbetet med att återställa påbörjas snarast

OBSERVERA. Det är av största vikt att händelsen dokumenteras noggrant i dagbok (felanmälan) då den kommer att utgöra grund för uppföljningar ev. polisanmälan mm.

3.2.1 Plan för återställande:

Alternativ 1 Störningen beräknas kunna vara åtgärdad inom 2 eller högst 8 timmar

- Serverproblem: Förberedd reservserver installeras
- Databashanterare:
  Oracle kan ej installeras inom 8 tim
  SQL installeras i egen regi
- Core-switch: Prioriterad verksamhet styrs till fungerande switchar
- WAN: Alla typer av störningar hanteras av leverantörer
- LAN: Åtgärdas, fiberbrott kan ej hanteras inom 8 tim

Alternativ 2 Störningen beräknas inte vara åtgärdad inom 8 timmar

- Serverproblem, en eller flera servrar: Supporthjälp och servrar avropas,
- Databashanterare: Ny Oracle databashanterare installeras inom 1 vecka
- Core-switch: Ny switch anskaffas och installeras
- WAN: Alla typer av störningar hanteras av leverantörer
- LAN: Åtgärdas

Befintliga resurser som kan disponeras vid alternativ 1 och 2

Reservdel	Anmärkning	Åtgärd	Ansvarig/Namn och telefon
Server	Bef PC nyttjas	Ominstallation	IT-enheten

3.3 Hela eller största delen av datorhallen är utslagen KRISLÄGE

Scenario: Kommunikationslinjer och nätverk fungerar inte (berör alla verksamheter)

Det är av stor vikt att alternativa lokaler finns och att är förberedda för denna typ av händelse. Grundsyn = Krisledningsorganisationen leder arbetet

IT support ansvarar för att ta emot anmälan om alla typer av händelser och för att:

- Dagbok (felanmälan) upprättas och att i den dokumenteras:
  - ✓ Tidpunkt för händelsen
  - ✓ Vem upptäckte händelsen och hur
  - ✓ Typ av händelse (Ex. Går inte att logga in i nätverket)
- Kontroll att krisledningsorganisationen och IT-enheten har nåtts av larmet. (Mottagare av och tidpunkt för kontrollen antecknas i felanmälan)

OBSERVERA. Det är av största vikt att händelsen dokumenteras noggrant i felanmälan då den kommer att utgöra grund för uppföljningar ev. polisanmälan mm.

Krisledningsorganisationen ansvarar för att:

- Lägesbedömning. Denna bör innehålla:
  - ✓ Plan för återställande, är den tillämplig i alla delar, vad tillkommer, till vilka kostnader (alt 1 eller 2 nedan)
  - ✓ Klarar IT-enheten att återställa inom angivna krav? Om inte, drabbas samhällsviktiga verksamheter och kommunen befinner sig i krisläge.
- Besluta om aktivering av plan för återställande (helt eller till delar)
- Beslut om aktivering av alternativa planer för verksamheterna
- Beslut om kontinuerliga lägesbedömningar och lägesuppföljningar
- Beslut om extraordinär händelse eller inte
- Beslut om att aktivera informationsplan

Befattningar med särskilt ansvar före, under och efter en IT-kris

Befattningar	**Ansvarar för att:**
Förvaltningschefer	Handlingsplaner för egen verksamhet finns Handlingsplaner är kända av den egna personalen Alternativa planer är testade och övade
Informationschef	Aktiverar informationsplanen
Säkerhetssamordnare	Krisledningsplan för hur kommunen ska klara en långvarig kris finns Alla berörda är väl förtrogna med denna plan Personal är utbildad och planen övad
IT-chef	Planer finns för de tre nivåerna Plan finns för vilka externa resurser som kallas i de olika nivåerna (planen ska innehålla avtal med dessa) Bemanningsplan för långvarig kris

3.3.1 Plan för återställande:

Alternativ 1

Alternativ datorhall saknas. En ny tillfällig datorhall bör upprättas i lämplig lokal, exempelvis i grannkommun. I dessa lokaler skall finnas nätverk och kommunikationsmöjligheter.
I lokalerna skall kunna installeras:

- Minst 6 servrar som bygger på VM-Ware (minibehov för att komma igång)
- Radiolänk eller annan kommunikationsutrustning

Vid totalt haveri i datorhall finns ingen reserv utrustning som kan disponeras.
Ny utrustning måste införskaffas.

Arbete pågår med redundant speglad reservdatahall. När detta är klart så finns möjlighet att snabbt kunna återställa prioriterade IT-system för samhällsviktiga verksamheter

Efter beslut om aktivering av plan för återställande övergår ansvaret till den interna IT-organisationen som därmed har mandat att inkalla och fördela kommunens resurser, externa resurser och godkänna kostnader och utlägg inom fastställda ramar

OBSERVERA
Varje verksamhetschef ansvarar för sin alternativa plan för verksamheten utan IT-stöd

3.3.2 Krisläge råder

Den interna IT-avdelningen arbetar med att återställa IT-miljön och börjar med de verksamhetskritiska delarna. IT-chefen rapporterar löpande till krisledningsorganisationen vid fastställda krismöten. Det är viktigt att rapporten innehåller:

- Om någon del av miljön är återställd. (minska stillestånd för kritisk verksamhet)
- Avvikelser från beslutad plan.

3.3.3 Krisläge över

Baserat på löpande lägesbedömningar och rapporter beslutar krisledningen om och när krisläget är över vilket också betyder övergång till normal verksamhet.

3.3.4 Uppföljning

När krisläget är över:

- De drabbade verksamheterna ansvarar för att återställa förlorade data som inte blev säkerhetskopierad före krisläget.
- Utredning påbörjas snarast. Vad/vem orsakade krisläget, ska händelsen polisanmälas mm

Efter start av drift i alternativa lokaler finns inga reservlokaler vid en ny kris. En ny planering är då nödvändig.

Bilaga 1 Samhällsviktig verksamhet

Kommunstyrelsen har beslutat att följande verksamheter inom kommunen ska betraktas som kritiska/prioriterade:

Verksamhet/Org.	Infosystem	Moduler	Systemägare	Systemförvaltare	SV	RR	EO	Prio
	Databashanterare Infrastruktur		IT-chef	IT-enheten	Ja	Nej	Ja	1
			IT-chef	IT-enheten	Ja	Nej	Ja	1
Växelsystem	Ciceronen		IT chef	Brita Kylander	Nej	Ja	Nej	2
	Icepeak administration		IT chef	Brita Kylander	Nej	Ja	Nej	2
	Icepeak Telefonistklient		IT chef	Brita Kylander	Ja	Ja	JA	2
	Samtalsstyrning		IT chef	Brita Kylander	Nej	Ja	Nej	2
Socialförv	Procapita	HSL	Förv chef	Jenny Skånsjö, + 1	Ja	Ja	JA	3
Alla	Procapita	KIR	Adm chef	Bengt Eriksson	Ja	Ja	Ja	3
Socialförv	Procapita	VoO	Förv.chef	Bengt Eriksson, M-L Snell	Ja	Ja	Ja	3
	Procapita	IFO	Förv.chef	Britt-Marie Björklund	Nej	Ja	Nej	3
Alla	First Class Hemsidan		Adm chef	IT enhet	Ja	JA	JA	4
			Adm chef	Margareta Jakobsson	Ja	Ja	Ja	4
	Intranät		IT Chef	IT enhet	Nej	Nej	Nej	5
Miljö o Bygg	Arc Explorer	VA-ledningar	Förvaltningschef	Stefan Olsson	Ja	Ja	Ja	6
	Autoka-Vy		Förv.ch	Kristina Mellberg	ja	ja	ja	6
VA/Renhållning	Drift- och övervakning VA		Förvaltningschef	Peter Clavenstam	Ja	Ja	Ja	6
Miljö o Bygg	Kartbas		Förv.ch	Kristina Mellberg	ja	nej	ja	6
	Eccos		Förv.ch	Ulf Lundgren	ja	ja	ja	7
Socialförv	Smith (arbetsorder)	Plan	Förv chef	Inger Fendinge	Nej	JA	Nej	8

Bilaga 2 Tekniska infrastrukturen

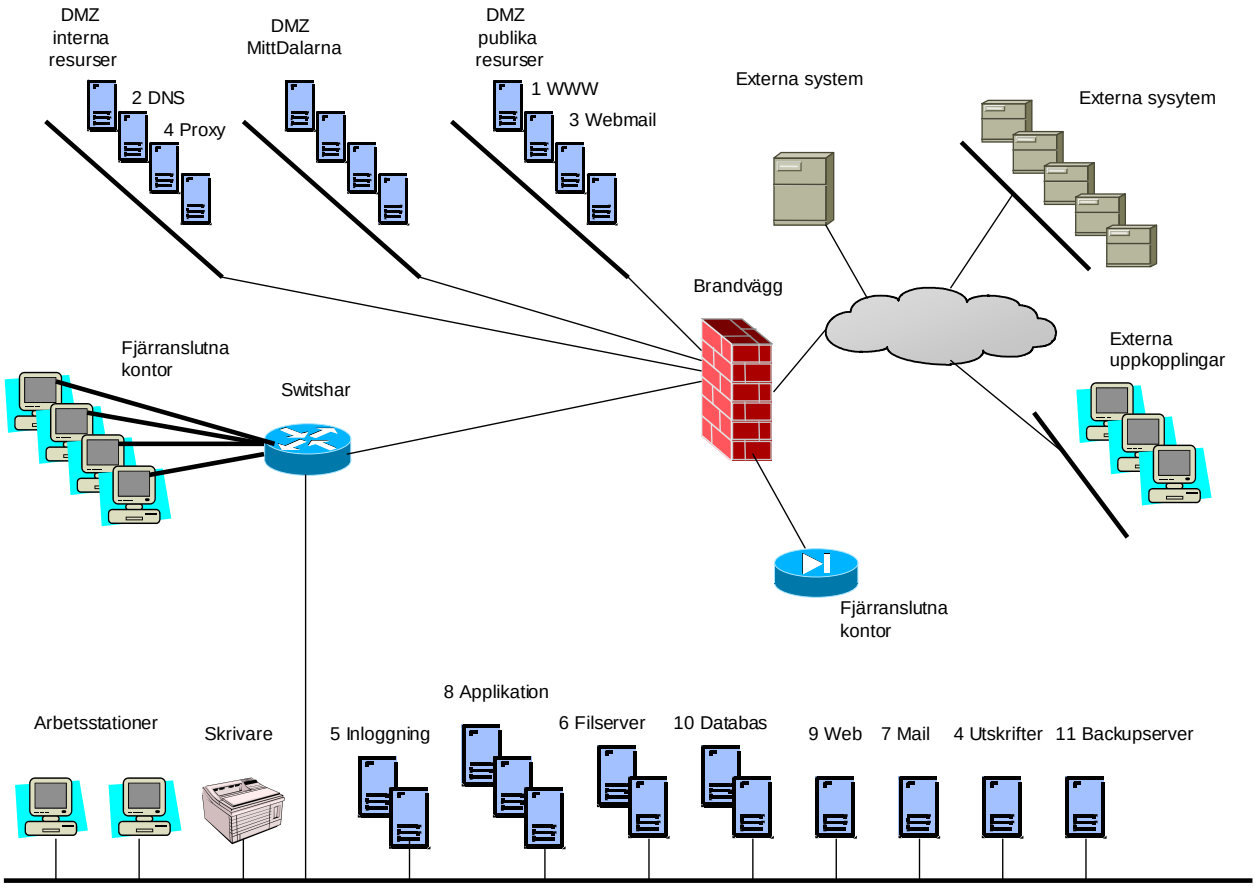

Bilaga 2.1 Krav på tillgänglighet på tekniska infrastrukturens resurser

De krav som tabellen visar för respektive resurs baseras på den samlade hotbilden för de applikationer som i den tekniska infrastrukturen och på den information som lagras eller transporteras.

Resurs	**Placering**	**Informationssystem**	**Kravnivå** **Tillgänglighet**
Klienter (230)	LAN / VPN	Klientprogramvara för:	
Alla	Arbetsplatsen	• ärendehanteringssystemet	B
1- 20	”	• ekonomisystemet	B
21-35	”	• lönesystemet	B
36-60	”	• Pro Capita	HN
Alla	”	• e-post	B
Alla		• office	

Server 1 Publik webbserver	DMZ Publik Datorhallen	Webbserver	B
Server 2 Extern DNS	DMZ Publik Datorhallen	DNS-server	HN
Server 3 Webmail	DMZ Intern Datorhallen	E-post program	B
Server 4 VPN/Karantän	DMZ Intern Datorhallen	Server program för VPN-uppkoppling till distans och hemanvändare.	B
AP1 – AccessPunkt.	DMZ Trådlöst	Accesspunkt till trådlöst nätverk.	B
Server 5 Inloggningsserver	LAN/VLAN Datorhallen	• Autentiseringsprogram för inloggning av användare mm (t.ex. Active-Directory). Minst två stycken inloggningsservrar ska finnas för att garantera hög tillgänglighet. • IP-adressregister • Routingtabell	MHN
Server 6 Fillagring och utskrifter	LAN/VLAN Datorhallen	Server för tjänsterna lagring av filer och utskrifter.	HN
Server 7 E-postserver	LAN/VLAN Datorhallen	Centralt E-postserver program.	B
Server 8 Applikationsserver	LAN/VLAN Datorhallen	• Ärendehanteringssystemet • Ekonomisystemet • Lönesystemet • Miljö • Pro Capita	B B B B HN
Server 9 Webbserver	LAN/VLAN Datorhallen	• Hemsidan • Intranät • BITS Plus	B B B
Server 10 Databasserver	LAN/VLAN Datorhallen	Databas till • ärendehanteringssystemet ekonomisystemet • lönesystemet • Miljö • Pro Capita	 B B B B HN
Server 11	LAN/VLAN	• Backup	HN

Managementserver	Datorhallen	• Övervakning • Antivirus • Patchhantering av servrar och klienter	B HN B
Backupenhet	Ansluten till server 11 i Datorhallen	Band och diskenhet.	MHN
Brandvägg	Datorhallen		MHN
Router	Datorhallen		MHN
Kablage		Internt fastighetsnät	MHN
Switchar	Datorhallen		HN
Extern kommunikation	Datorhallen		HN
Datorhall		Nätverkets resurser	MHN

Bilaga 4 Hot mot kontinuitet och drift

I varje upprättad systemsäkerhetsplan redovisas hoten mot konsekvenserna mot enskilda IT-system. Dessa har sammanställts och ingår i denna plan som således är gemensam för hela organisationen. Sammanställningen i redovisas följande punkter:

A) Beskriver de hot som identifierats och konsekvenserna av att de inträffar
B) Analysmatris i vilken sannolikhet/konsekvenser kan bedömas
C) Redovisar åtgärdsförslag/tidplan

A) Beskrivning hot och konsekvenser

Hot	**Beskrivning**	**Konsekvens**
Hot 3.1	1. Lokaler är inte tillgängliga inom 2 men inom högst 8 tim	Viss samhällsviktig verksamhet fungerar inte
	2. Lokaler är inte tillgängliga inom mer än 8 tim	Viss samhällsviktig verksamhet fungerar inte
Hot 3.2	3. Enstaka resurser i datorhallen är utslagna mer än 2 men högst 8 tim	Vissa samhällsviktiga verksamhetssystem fungerar inte
	4. Enstaka resurser i datorhallen är utslagna mer än 8 tim	Vissa samhällsviktiga verksamhetssystem fungerar inte.
	5. Databas server utslagen	Samhällsviktiga verksamhetssystem fungerar inte
	6. Core-switchar utslagna	Samhällsviktig verksamhetssystem fungerar inte
Hot 3.3	7. Datorhallen är utslagen	Allt IT-stöd upphör

C) Analysmatris sannolikhet/konsekvenser av att hoten förverkligas

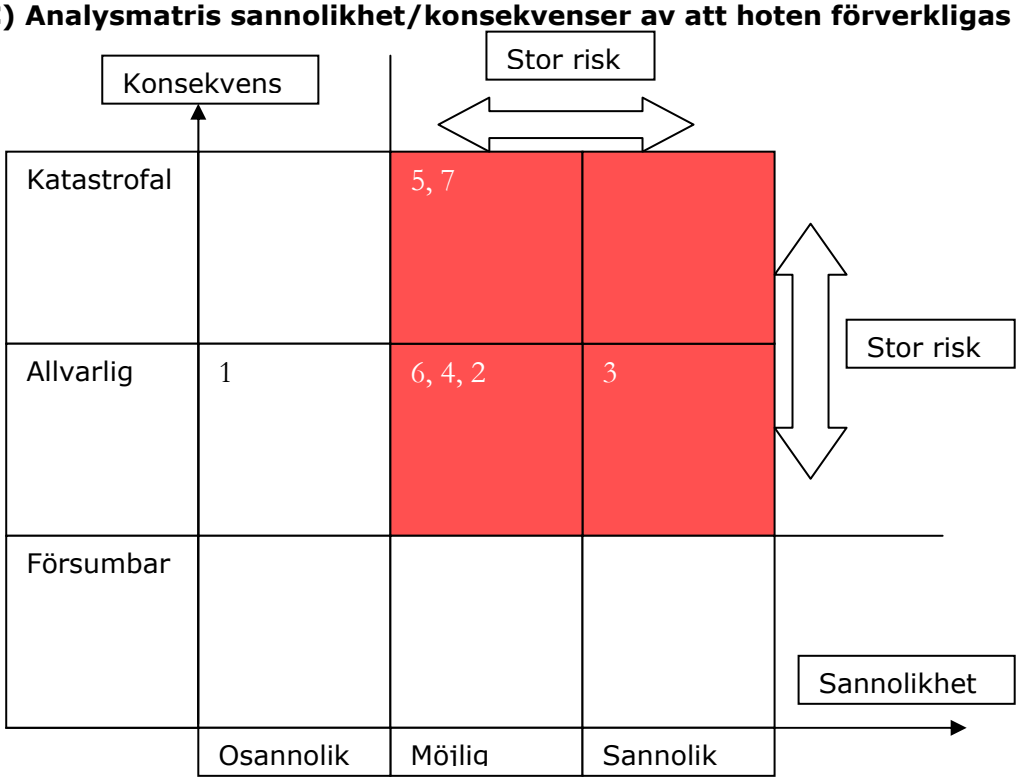

C) Åtgärdsförslag/Tidplan

Plan	Beskrivning	Återstående åtgärder
3.2.1 Alt 1	Enstaka resurser i datorhallen är utslagna mer än 2 men högst 8 tim	- Fler reservservrar behövs alternativt kan virtuella servrar installeras - Brandvägg och router i reserv måste anskaffas
3.2.1 Alt 2	Enstaka resurser i datorhallen är utslagna mer än 8 tim	Se 3.2.1 Alt 1 ovan. Redundant för databashanterare måste införskaffas
3.3.1 Alt 1	Datorhallen är utslagen	- Reservhall saknas helt - Minst 6 servrar (VM-Ware) måste anskaffas för denna händelse - Brandvägg och router måste anskaffas - Radiolänk utrustning måste anskaffas - Redundant fiber utreds
3.3.1 Alt 2	Datorhallen är utslagen	- Samarbetsavtal med grannkommuner behövs - Frågan om ny egen datorhall i reserv bör påskyndas

Bilaga 5 Test och Övningsjournal

Datum	Test av	Övning av	Resultat

2009-08-19

informationssäkerhetsinstruktion
Användare

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
1.1 Information till berörda ... 3

2 Användarens ansvar ... 4
2.1 Användare ... 4

3 Behörighet och lösenord ... 4
3.1 Behörighet ... 4
3.2 Inloggning ... 4
3.3 Val av lösenord ... 5

4 Klassning och hantering av information ... 5
4.1 Informationshantering ... 5
4.2 Klassning av information ... 5
4.3 Lagring av information ... 6

5 Din arbetsplats ... 6
5.1 Utrustning ... 6
5.2 Programvaror ... 6
5.3 Service på eller kassering av utrustning ... 6
5.4 Om du lämnar arbetsplatsen ... 6
5.5 Distansarbete och mobil datoranvändning ... 7

6 Virus eller annat onormalt ... 7
6.1 Allmänt ... 7
6.2 Virus ... 7

7 E-post ... 7

8 Internet på arbetstid ... 8

9 Avslutning av anställning ... 8
9.1 När du avslutar din anställning ... 8

10 Efterlevnad av instruktionen ... 8

11 Klassningsmodell ... 9

12 Organisations och rollfördelning ... 10

13 De tio informationssäkerhetsbudorden för användare ... 11

14 Checklista för IT användare ... 12
Säkerhet ... 12
E-post ... 12
Internet ... 12

1 Inledning

Denna informationssäkerhetsinstruktion gäller samtliga användare av kommunens informationssystem. Instruktionen redovisar vilka krav som ställs på en användare för att upprätthålla god säkerhet.

Styrande dokument för ***informationssäkerhetsarbetet*** är Informationssäkerhetspolicyn samt de tre informationssäkerhetsinstruktionerna Förvaltning, Kontinuitet och Drift samt Användare.

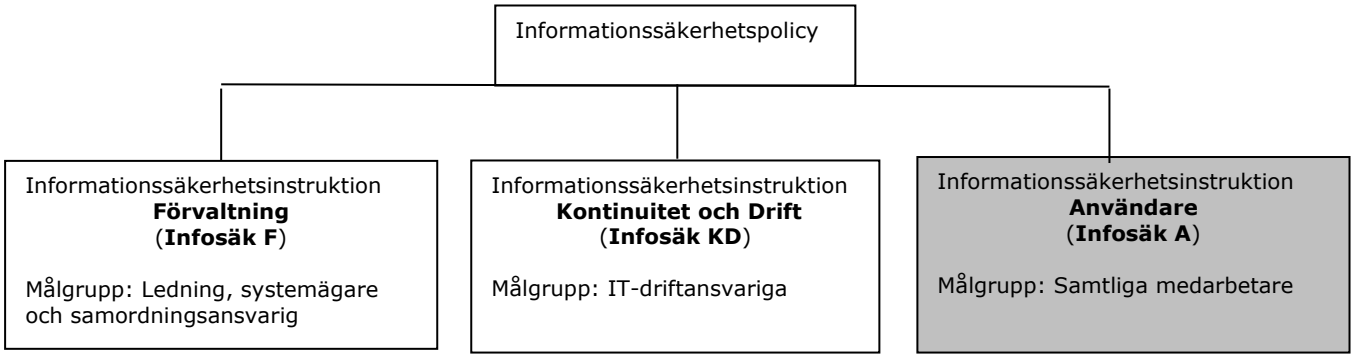

Information är en viktig tillgång för Säters kommun. För att skydda denna krävs ett säkerhetsmedvetande hos alla medarbetare (användare). Varje användare har en del i ansvaret för säkerheten i informationshanteringen.

1.1 Information till berörda

Förvaltningschef (motsvarande) är ansvarig för att information om denna instruktion lämnas till all personal.

2 Användarens ansvar

2.1 Användare

Som användare skall du veta:

- vilket ansvar du har
- vilka system du är behörig att använda
- hur du ska agera vid incidenter/onormala händelser
- var du kan få hjälp
- kommunens allmänna IT-säkerhetsbestämmelser
- hur du får använda Internet och e-post

Varje användare ansvarar för att meddela eventuella fel, brister, krav och önskemål till respektive systemförvaltare för enskilda program. Det är viktigt att systemförvaltare får reda på upplevda problem, brister etc. för att de ska kunna åtgärdas. Det är önskvärt att användare påtalar det egna behovet av utbildning.

3 Behörighet och lösenord

3.1 Behörighet

För att Du ska få behörighet till IT system o nätverk krävs att:

- din chef lämnat en skriftlig beställning (ej muntligt) till systemförvaltare och IT enheten efter samråd med systemägare
- IT enheten och systemförvaltare lägger till dina behörigheter
- du kvitterar din behörighet genom att du får en kopia på beställningen

Du får dels en användaridentitet dels ett tillfälligt lösenord som du ska byta enligt punkt 3.2 nedan. Du ansvarar för att följa de regler som kopplas till behörigheten.

3.2 Inloggning

Innan du loggar in första gången får du ett lösenord av IT-enheten. För enskilda informationssystem som kräver lösenord för åtkomst kontaktar du systemförvaltaren eller systemägaren. Lösenordet ska du byta till ett personligt lösenord efter första inloggningen.

Lösenord är strängt personliga och ska hanteras därefter. Du lämnar spår efter dig när du är inloggad och arbetar i systemen. De loggningsfunktioner som finns i systemen används bland annat för att spåra obehörig åtkomst.

Ta kontakt med IT-enheten för att få ett nytt engångslösenord om ditt konto blivit spärrat eller du glömt ditt lösenord.

3.3 Val av lösenord

För lösenord gäller att det ska:

- bestå av en blandning av stora och små bokstäver, siffror och specialtecken
- inte återanvändas flera gånger i följd

Byte av lösenord är aktuellt

- när en dialogruta visas på skärmen att det är dags att byta i det interna nätverket
- för enskilda system efter ett visst tidsintervall som bestäms av respektive systemägare
- omedelbart om du misstänker att någon annan känner till det

4 Klassning och hantering av information

4.1 Informationshantering

Det övergripande målet för säkerhet kring informationshantering är att Säters kommun ska

- behandla information på ett tydligt, korrekt, säkert och relevant sätt
- kunna leverera och hämta information vid rätt tidpunkt
- uppnå och upprätthålla en god informationssäkerhet
- säkerställa att användare enbart har tillgång till den information som behövs för att fullgöra aktuella arbetsuppgifter

Alla allmänna handlingar som inkommer till kommunen skall registreras, diarieföras och arkiveras i enlighet med de instruktioner som finns i författningar, reglementen, instruktioner mm.

Användaren är personligen ansvarig för säkerheten i sin hantering av information i alla dess former.

4.2 Klassning av information

Informationssystem inom Säters kommun klassas utifrån den information som hanteras i systemet utifrån kommunens klassningsmodell avseende:

Sekretess:	Att informationen skyddas från obehörig insyn
Riktighet:	Att informationen inte ändras på ett obehörigt sätt
Tillgänglighet:	Att informationen finns tillgänglig för rätt person vid rätt tillfälle

Säters kommun klassningsmodell framgår av kapitel 11.

4.3 Lagring av information

Den information du lagrar på våra gemensamma utrymmen säkerhetskopieras automatiskt. Du kan välja att lagra på enheterna W:, V: och H:.

W: (Personlig hemkatalog) är din personliga enhet som du kan använda för lagring av personligt arbetsmaterial.

V: (Organisationsenhet) är en enhet för lagring av information som all personal i organisationen har tillgång till.

H: (Gruppenhet) är en enhet för lagring av information som du och medarbetarna inom din verksamhet har tillgång till.

Om du lagrar information på andra media än W, V eller H.

- får det aldrig innehålla konfidentiella eller känsliga uppgifter
- du är själv ansvarig för säkerhetskopiering
- tänk på att informationen kan försvinna vid stöld eller tekniska fel

5 Din arbetsplats

5.1 Utrustning

För den utrustning som du förfogar över gäller att:

- fysiska ingrepp får endast utföras av IT-enheten
- fel ska omgående anmälas till IT-enheten
- all installation och konfiguration får endast utföras av IT-enheten eller av IT-enheten anvisad/godkänd person
- endast vår kommuns utrustning får användas för arbete inom ramen för ditt arbete om ej annat så överenskommits skriftligen med din chef
- bärbara datorer ska förvaras inlåsta när du går för dagen

5.2 Programvaror

- programvaror ska godkännas och installeras av IT-enheten eller av IT-enheten anvisad/godkänd person
- det är inte tillåtet att kopiera eller använda kommunens program utanför dess verksamhet
- om du är i behov av ytterligare programvaror eller hårdvara ska du anmäla det till din chef

5.3 Service på eller kassering av utrustning

Inför service på din utrustning som lämnas bort ska känslig information tas bort. Rådgör med din chef om du är osäker.

5.4 Om du lämnar arbetsplatsen

Vid tillfällen när du inte har uppsikt över arbetsstationen kan du tillfälligt låsa arbetsstationen med kortkommandot: Ctrl+Alt+Del, välj Lås datorn.

Logga alltid ur dig ifrån nätverket när du går hem för dagen eller lämnar kontoret en längre stund.

5.5 Distansarbete och mobil datoranvändning

Systemägaren beslutar om ett visst IT-systems information ska få bearbetas på distans med stationär eller bärbar utrustning. Ett avtal ska upprättas med aktuella användare. Avtalet ska reglera vad som tillåts vid distansarbete. Arbete på distans kan utgöra en säkerhetsrisk och tänk därför på att du inte får lagra sekretessbelagd eller för verksamheten känslig information på den utrustningen. Se bilaga 2, i Informationssäkerhetsinstruktioner Förvaltning.
All kringutrusning ska vara godkänd, installerad och registrerad av IT-enheten.

6 Virus eller annat onormalt

6.1 Allmänt

Om du misstänker att någon använt din användaridentitet eller att du varit utsatt för någon annan typ av incident ska du:

- notera när du senast var inne i IT-systemet
- notera när du upptäckte incidenten
- omedelbart anmäla förhållandet till säkerhetssamordnaren, din chef och IT-enheten
- dokumentera alla iakttagelser i samband med upptäckten och försöka fastställa om kvaliteten på din information har påverkats

Om du upptäcker fel och brister i de system du använder ska du rapportera dessa till IT-enheten, din närmaste chef , säkerhetssamordnaren eller systemförvaltaren.

6.2 Virus

Myndigheten har programvaror för viruskontroll både i klienterna och i nätverket, men kan ändå drabbas av effekter av s.k. skadlig kod. Om du misstänker att din dator innehåller virus ska du:

- dra ut nätverkskabeln, men låta datorn vara på
- omedelbart anmäla förhållandet till IT-enheten och närmaste chef.
  OBS! **Anmälan ska ske per telefon eller besök, inte per e-post.**

Om du får brev med virusvarning gör inget annat än kontakta IT-enheten.

7 E-post

Användningen av e-postsystemet och nyttjande av Internet ska vara förenligt med kommunens verksamhet. Det är därför inte tillåtet att skicka e-post eller på annat sätt delta i utbytande av information som kan skada kommunens anseende eller ekonomi. Se vidare kommunens e-post och Internetpolicy på kommunens Intranät.

- sekretesskyddad information får inte skickas med e-post
- det är samma regler för e-post som för vanliga brev när det gäller diarieföring

Du ansvarar för att läsa e-posten varje dag. Varje förvaltning har upprättat rutiner gällande vem som har ansvaret för att din e-post läses när du inte själv kan göra det (sjukdom, semester, tjänsteresa etc.) Användaren är skyldig att aktivera frånvarohanteraren vid frånvaro längre än två dagar. Ange vem som kan kontaktas och när Du är åter.

8 Internet på arbetstid

All Internetsurfning loggas vilket betyder att det finns möjlighet att se vilka sidor som besökts och av vem.

- anställda ska avhålla sig från att utnyttja Internet för surfning som inte har koppling till eller är relaterat med arbetet.
- användning av Internet för nedladdning av filer i olika format för privat bruk (spel, musik, filmer m.m.) är inte tillåtet
- nedladdning av stora filer som är arbetsrelaterade ska ske endast i liten omfattning
- det är inte tillåtet att via Internet titta eller lyssna på material av pornografisk eller rasistisk karaktär. Förbudet gäller också material som är diskriminerande (religion, kön, sexuell läggning, etc.) eller har anknytning till kriminell verksamhet
- kontakta närmaste chef om du i yrket behöver besöka tveksamma sidor t.ex. vid utredningar, omvärldsanalys eller dylikt i din tjänsteutövning

Tänk på att när du surfar på Internet representerar du vår organisation och lämnar spår efter dig.

9 Avslutning av anställning

9.1 När du avslutar din anställning

Du ansvarar för att rådgöra med din chef om vad som skall sparas. Notera att allt arbetsmaterial du framställt är Säter kommuns egendom och får inte avlägsnas eller raderas utan chefs godkännande.

Din chef ansvarar för att de behörigheter du fått i våra IT-system tas bort genom att meddela IT-enheten.

10 Efterlevnad av instruktionen

För att bibehålla informationssäkerheten är det viktigt att:

- du har genomgått utbildning i säkerhetsinstruktion användare
- du fått en regelbunden fortbildning i form av organisationens säkerhetsbestämmelser
- en kontroll och revision sker en gång per år av ditt säkerhetsmedvetande

11 Klassningsmodell

Säkerhetsaspekt Kravnivå	Sekretess (konfidentialitet)	Riktighet	Tillgänglighet
Mycket hög nivå	Information som kan medföra **mycket allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den röjs för obehörig	Information som kan medföra **mycket allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den är felaktig	Information som ska vara åtkomlig **inom högst 2 timmar** för att inte medföra oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person
Hög nivå	Information som kan medföra **allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den röjs för obehörig	Information som kan medföra **allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den är felaktig	Information som inte behöver vara åtkomlig inom 2 timmar, men **inom högst 8 timmar** för att inte medföra oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person
Basnivå	Information som kan medföra **mindre allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den röjs för obehörig	Information som kan medföra **mindre allvarliga** negativa konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person om den är felaktig	Information som inte behöver vara åtkomlig inom 8 timmar för att inte medföra oacceptabla konsekvenser för egen eller annan organisations verksamhet eller för enskild person

12 Organisations och rollfördelning

Det övergripande ansvaret för kommunens informationssystem vilar på respektive systemägare och ytterst kommunstyrelsen.

Systemägare
Systemägare är i regel förvaltningschef och har det övergripande ansvaret att informationssystemet förvaltas på för verksamheten bästa sätt. Systemägaren beslutar om nyanskaffning, vidareutveckling och avveckling.

Systemförvaltare
Systemförvaltare är den som har ansvaret för den dagliga användningen av informationssystem och utses av systemägaren

IT-chef
IT-chefen har det övergripande ansvaret för att ett systems tekniska delar fungerar. IT-chefen samverkar med systemägare vad avser drift och resurstilldelning för ett informationssystem.

Systemadministratören (IT-tekniker)
Systemadministratören har den tekniska kompetensen. Systemadministratören ansvarar tillsammans med systemförvaltare för att den dagliga driften upprätthålls.

Säkerhetssamordnaren
Säkerhetssamordnaren är ansvarig för att samordna säkerhetsarbetet inom organisationen.

IT-beredningsgrupp (förvaltningschefsgruppen)
IT-beredningsgruppen har till uppgift att samordna nyanskaffningar, uppgraderingar, utveckling, prioritering m.m. gällande IT-system. Gruppen skall se till verksamhetsnyttan av föreslagna ändringar och verka för att denna utvecklas. En viktig del av gruppens arbete är samordning och utveckling över förvaltningsgränser.

Användare
Varje användare ansvarar för att meddela eventuella fel, brister, krav och önskemål till systemförvaltare. Det är viktigt att systemförvaltare får reda på upplevda problem, brister etc. för att de ska kunna åtgärdas. Det är önskvärt att användare påtalar det egna behovet av utbildning.

13 De tio informationssäkerhetsbudorden för användare

1. Informationssäkerheten rör inte enbart det som finns digitalt utan också information som jag skriver ut på papper eller på annat media.

2. När jag hanterar- och lagrar information gör jag det efter kommunens klassningsmodell och verksamhetens dokumenthanteringsplan.

3. Jag är ansvarig för att den information jag hanterar inte når obehöriga.

4. Då jag upptäcker att informationen inte hanteras efter kommunens anvisningar rapporterar jag det till min chef.

5. Jag låser (Ctrl+Alt+Delete, välj Lås datorn) alltid min dator när jag lämnar den utan uppsikt. Om flera använder samma dator loggar jag ur.

6. Om min dator eller program inte fungerar som det brukar kontaktar jag IT enheten på nr 55 127 eller din systemförvaltare.

7. Jag är medveten om att jag representerar Säters kommun då jag surfar på Internet.

8. Min e-post är offentlig och ska hanteras dagligen.

9. Om jag misstänker virus så ska jag inte stänga av min dator utan kontakta IT-enheten via telefon eller besök.

10. Jag ska alltid hantera mina lösenord så att ingen utomstående får tillgång till dem.

14 Checklista för IT användare

Säkerhet

√	Lösenordet skall bestå av både bokstäver och siffror och ha minst sex tecken
√	Lås alltid datorn när Du lämnar arbetsplatsen: CTRL+ALT+DEL och ENTER
√	All programinstallation ska genomföras av IT-enheten
√	Lagra aldrig data på din hårddisk
√	Jag ska alltid hantera mina lösenord så att ingen utomstående får tillgång till dem

E-post

√	Samma regler för diarieföring gäller för e-post som för vanliga brev
√	Bifoga aldrig sekretessbelagd information i e-post
√	Undvik att använda e-posten för privat bruk
√	Din e-postlåda skall kontrolleras varje dag
√	Vidarekoppla din e-post till myndighetsbrevlådan om Du är frånvarande mera än en arbetsdag

Internet

√	Internet är ett arbetsredskap och ska primärt användas för tjänsten
√	Använd Internet med omdöme – kontakta närmaste chef om Du i yrket behöver besöka tveksamma sidor t.ex. vid utredningar, omvärldsanalys el dyl.

En mera utförlig beskrivning av kommunens IT-regler finner du på vårt Intranät

Antagen av kommunstyrelsen
2017-03-21

Riktlinjer för ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)

SÄTERS KOMMUN

Innehållsförteckning

Syfte **1**
Dokument i ledningssystemet 1
Standarder **1**
Organisation **1**
Funktion för informationstillgångar 2
Roller 3
Funktion för verksamhetsinformation 3
Roller 4
Processfunktion 4
Roller 4
LIS som arbetsmetod **5**
Verktyg i LIS **6**
Kartläggning av processer och verksamhetsinformation 6
Klassa 6
Risk- och sårbarhetsanalys 7
Kontinuitetsplan IT 8

Syfte

Arbetet med informationssäkerhet syftar till att bevara riktighet, spårbarhet, tillgänglighet och konfidentialitet för kommunens alla informationstillgångar. Verksamhetsinformationen ska också vara autentisk, tillförlitlig, användbar och ha integritet.

I Säters kommuns policy för informationssäkerhet uttrycker kommunen sin viljeinriktning. Enligt policyn ska det finnas ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). I detta dokument beskrivs hur organisationen ska se ut och hur vi arbetar med informationssäkerhet.

Dokument i ledningssystemet

Dokumenten som tas fram i informationssäkerhetsarbetet ska hållas samlade i en handbok för informationssäkerhet. Dokumenten ska ha utpekade ansvariga, versionhanteras, diarieföras och finnas på Säters kommuns intranät.

Standarder

Hur Säters kommun ska arbeta med att bygga upp, införa, driva och underhålla ett ledningssystem för LIS finns beskrivet i svensk standard. Den består av två delar SS- ISO/IEC 27001:2014, ” Informationsteknik – Säkerhetstekniker – Ledningssystem för informationssäkerhet – Krav”, samt SS-ISO/IEC 27002:2014, ”Informationsteknik – Säkerhetstekniker – Riktlinjer för Informationssäkerhetsåtgärder”.

För att få ett helhetsgrepp om informationshantering har Säters kommun även valt att implementera dokumenthanteringsstandarder: SS-ISO 15489-1 Dokumentation – Dokumenthantering (Records management) – Del 1: Allmänt, samt SIS-ISO/TR 15489-2:2001 Dokumentation – Dokumenthantering (Records management) – Del 2: Riktlinjer. Metadatastandarder kommer även att följas där det är tillämpligt.

Organisation

Säters kommun har identifierat tre verksamhetsområden som måste kunna samspela med varandra för att få ett effektivt informationssäkerhetsarbete. Inom dessa verksamhetsområden ska det finnas funktioner vilka har uppdraget att arbeta med informationssäkerhet;

- funktion för process
- funktion för verksamhetsinformation
- funktion för informationstillgångar

Funktionerna som beskrivs är endast teoretiska och sträcker sig över organisatoriska gränser. Funktionerna i LIS tydliggör roller och ansvar samt visualiserar vilka som har behov av att föra en dialog med varandra för att informationssäkerhetsarbetet ska kunna utföras med god kvalitet.

Processfunktionens arbete med processkartläggning och verksamhetskännedom är grunden för att de andra funktionerna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter. En förändring i verksamhetens processer, och informationsflödet i de processerna, påverkar alla tre funktioner på ett eller annat sätt beroende på informationens karaktär/art.

Ansvarsfördelning följer kommunallagen där kommunstyrelsen har en ledande, styrande och stödjande roll inom varje funktion.

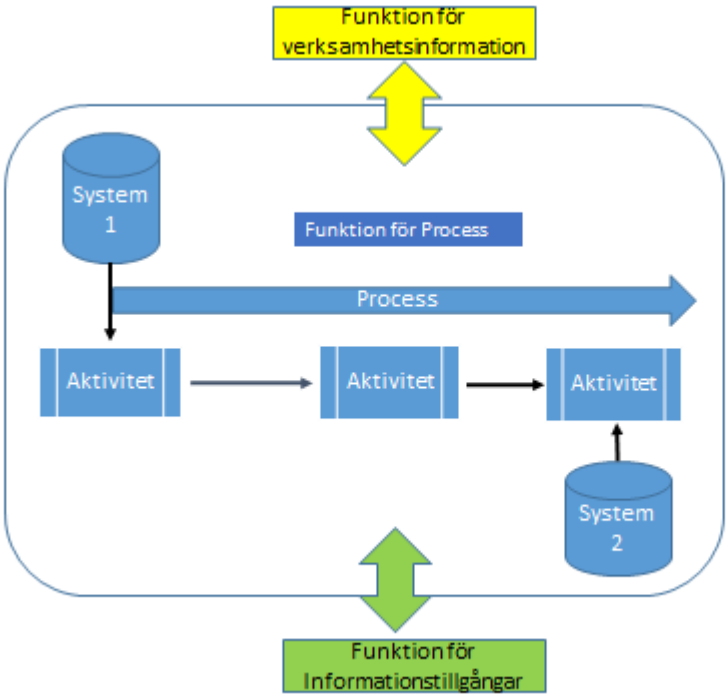

Funktion för informationstillgångar

Funktionen för informationstillgångar har som sitt ansvarsområde allt som innehåller information och allt som bär på information, såsom t ex information i databaser, program, applikationer, operativsystem, kommunikationstjänster samt fysiska tillgångar som datorer och nätverk.

Funktionen för informationstillgångar följer kommunens organisation där arbetets ledning, styrning och stöd finns vid kommunstyrelseförvaltningen. Arbetet ska drivas i nätverk där alla systemförvaltare för alla system i kommunen finns representerade Varje deltagare i nätverket är en representant och talesperson för sitt system.

Arbetet ska bedrivas kvalitetsinriktat och utföras enligt arbetsmodellen i LIS, i stegen planera, genomföra, följa upp och förbättra.

Funktionen ska använda verktygen KLASSA och risk- och sårbarhetsanalys, med processkartläggningen som underlag. Systemdokumentationen kommer vara en del av funktionens arbete.

Systemägaren ansvarar för att det finns en tillräcklig kompetens samt bemanning i systemförvaltningen.

Funktionen ska omvärldsbevaka utveckling inom området samt föra kunskapen vidare till de inom kommunen som kan vara berörda. Funktionen ska även inneha rätt kompetens för att utföra sitt arbete och vid behov kompetensutvecklas.

Roller

Systemägare fattar beslut om de egna informations-systemens införande, drift, förvaltning och avveckling. Systemägaren ansvarar för att systemsäkerhetsanalyser för de egna informationssystemen genomförs.

Systemförvaltaren utses av systemägaren och ansvarar, i samverkan med IT-enheten, för den dagliga driften och förvaltningen av aktuellt informationssystem. Systemförvaltaren behandlar frågor om systemets användning, samt ger stöd åt organisationen. Det kan handla om bland annat följande uppgifter:

- planera och prioritera ändringsönskemål
- planera införande av nya moduler/funktioner
- följer upp gjorda ändringar
- tar fram förslag till förvaltningsplan för aktuellt IT-system
- rapporterar kontinuerligt till systemägaren

IT-chef är systemförvaltare för kommunens IT-infrastruktur och har ansvaret för att detta och informationssystemens tekniska delar fungerar. IT-chef ansvarar för att identifiera de delar som ingår i IT-infrastrukturen och för att en analys av behoven vid förvaltningarna i Säters kommun genomförs. IT-chef ansvarar även för IT-säkerhet som innebär att:

- rätt skalskydd för att förhindra att obehöriga, rent fysiskt, kan få tillträde till serverrum
- verktyg för exempel loggar, brandväggar och antivirus, finns
- säkerhet beträffande IT-system med förmåga att förhindra obehörig åtkomst och obehörig eller oavsiktlig förändring eller störning

IT-tekniker tillhör IT-enheten, innehar den tekniska kompetensen, och ansvarar tillsammans med systemägare och systemförvaltare för att den dagliga driften upprätthålls enligt överenskommelse mellan systemägaren och IT-chefen.

Funktion för verksamhetsinformation

Funktionens verksamhetsområde har ansvar för en effektiv och systematisk kontroll av att verksamhetsinformation skapas, tas emot, kvarhålls, används och vid behov avhänds, samtidigt som verksamhetsinformationen bibehåller sitt bevisvärde (vara autentisk, tillförlitlig, användbar och ha bevarad integritet).

Funktionen för verksamhetsinformation följer kommunens organisation där arbetets ledning, styrning och stöd finns vid kommunstyrelseförvaltningen. Arbetet ska drivas i nätverk där alla förvaltningar är representerade. Varje deltagare i nätverket är en representant och talesperson för arbetet i sin förvaltning. Funktionen för verksamhetsinformation medverkar med en representant även i förvaltningsgrupp för dokument- och ärendehanteringssystemet.

Funktionen för verksamhetsinformation bistår processfunktionen med att urskilja, hantera och förvalta bevis för, och information om, verksamhetsaktiviteter i processer och transaktionerna av information i de processerna. Funktionen ansvarar för att det finns riktlinjer kring dokumenthantering och medverkar i utvecklingsprojekt där informationen är ett objekt.

Funktionen ska omvärldsbevaka utveckling inom området samt föra kunskapen vidare till de inom kommunen som kan vara berörda. Funktionen ska även ha rätt kompetens för att utföra sitt arbete och vid behov kompetensutvecklas.

Roller

Arkivansvariges, arkivredogörarens samt arkivarie vid arkivmyndighetens roller och ansvar preciseras närmare i arkivreglementet.

Den **arkivansvarige** är ansvarig för att verksamhetsinformationen hanteras enligt beslutade riktlinjer på sin förvaltning. Det rekommenderas att den arkivansvarige är samma person som processägare. För det praktiska utförandet har den arkivansvarige till sin hjälp **registratorer**, **nämndsekreterare**, **pul-handläggare** och **arkivredogörare**, som alla hanterar verksamhetsinformation i olika delar av en och samma process.

Arkivarie, **huvudregistrator** och **nämndsekreterare** vid kommunstyrelseförvaltningen samt **PuL-ombud** leder och samordnar hantering av verksamhetsinformation, inom sina respektive områden, så att den är likartad och enhetlig inom hela kommunen.

Processfunktion

Processfunktionen ansvarar för att alla arbetsprocesser i kommunen är identifierade och dokumenterade. Varje process ska ha en utpekad ansvarig – en processägare, som övergripande ansvarar för att informationsflödet i processen hanteras på ett informationssäkert sätt. Processägaren kan delegera ansvar till en processförvaltare.

Processfunktionen ska känna till bestämmelser och anvisningar som rör informationssäkerhet. Den ska även bevaka frågor om informationssäkerhet i budgetarbete och övrigt planeringsarbete.

Funktionen ansvarar övergripande för att frågor om informationssäkerhet bevakas vid alla förändringar i processen. Förändringarna ska dokumenteras enligt metodstödet för processkartläggning. Processfunktionen ska även bistå funktionen för verksamhetsinformation och funktionen för informationstillgångar med information om förändringar som påverkar funktionernas verksamhetsområden.

Processägaren ansvarar för att personal som arbetar i processen har kännedom om informationssäkerhet samt de rutiner som gäller för hantering av informationen i sin process.

Processfunktion ska vid behov samråda med övriga funktioner vad gäller hantering av informationstillgångar samt verksamhetsinformation.

Roller

Processägare är förvaltningschef och ansvarar för att hur ledningssystemet fungerar inom den egna förvaltningen.

Processförvaltare/verksamhetsutvecklare utses av förvaltningschef. och ansvarar för det praktiska utförandet av processkartläggning och risk och sårbarhetsanalys.

LIS som arbetsmetod

För att uppnå ett kvalitetsmedveten och genomtänkt hantering av information ska den arbetsmetod som anges i LIS användas; en metod som ger ett ständigt pågående förbättringsarbete. Arbetsmetoden ska användas inom de tre funktionerna, på både en operativ nivå - i det löpande arbetet, samt på en strategisk, taktisk nivå där frågorna blir en del av ledningsarbetet. Stegen i arbetsmetoden beskrivs generellt. Det är upp till varje funktion att identifiera de aktiviteter som ska ingå i sitt informationssäkerhetsarbete, utifrån den arbetsmodell som beskrivs nedan.

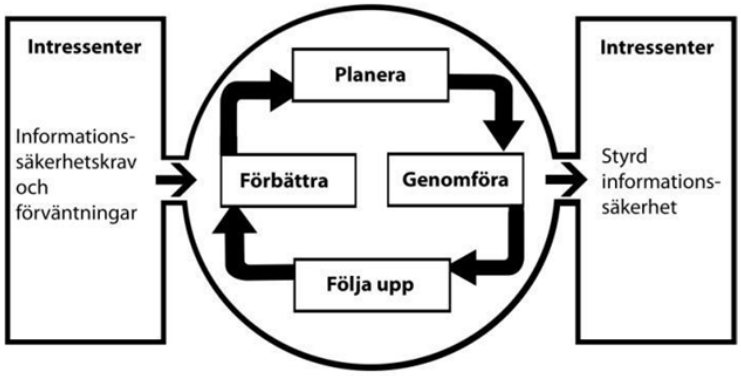

Källa för illustration: SIS

Steg i processen.

1. Planera	Nya verksamhetsprocesser kartläggs, med insamling av krav och mål, som sedan utgör en grund för informationsklassning, riskanalys och informationsredovisning. Befintliga processkartläggningar revideras vid behov, såsom vid te x ändringar i lagstiftning (omvärldsbevakning) eller planering av nya arbetssätt. Informationsklassning och riskanalys genomförs med verktyget Klassa (se avsnitt Verktyg i LIS), vilket ger handlingsplaner. Styrande dokument tas fram/revideras vid behov.
2. Genomföra	Det faktiska informationssäkerhetsarbetet genomförs enligt de handlingsplaner som tagits fram i planeringsstadiet, genom att införa och verkställa styrande dokument och rutiner, incidenthantera, informera och utbilda.
3. Följa upp	Kontroll av efterlevnad av LIS: varje funktion mäter och följer upp de krav och uppsatta mål för informationssäkerhetsarbetet som togs fram för sin funktion i planeringsstadiet. Uppföljning av efterlevnaden av ledningssystemet som helhet görs av kommunchefen. Resultaten redovisas till ledningsgrupp/nämnd/styrelse beroende på vikten av informationen.
4. Förbättra (åtgärda)	Resultat från uppföljningen ligger till underlag för kommande förbättringar och prioriteringar samt kompetensutveckling. Förändringar införs under kontrollerade former, som ska vara genomtänkta och dokumenterade, samt

efter beslut i ledningsgrupp/nämnd/styrelse. Förbättringar ska kommuniceras.

Verktyg i LIS

Nedan beskrivs de verktyg som ska användas av de olika funktionerna i LIS. Alla verktyg används på olika sätt av olika funktioner. Det är upp till varje funktion att komplettera med de verktyg som behövs för att utföra sitt informationssäkerhetsarbete.

Kartläggning av processer och verksamhetsinformation

Vid en kartläggning av verksamhetsprocesser identifieras hur vi arbetar; vilka aktiviteter som utförs återkommande gånger. Kartläggningen ska utföras och redovisas på en detaljerad nivå; processer ska redovisas var för sig och inte i grupprocesser. Modellen för redovisning ska vara enhetlig för hela kommunen. Processkartläggningen ska ha utpekade ägare, inom processfunktionen, som ansvarar för att processerna tas fram och revideras vid lagändringar, omorganisationer och förändrade arbetssätt.

Verksamhetsinformationen i processerna ska kartläggas och redovisas. Modellen för redovisning ska vara enhetlig för hela kommunen. Den ska redogöra för metadata som är till stöd vid hantering av information, på kort och lång sikt, vid införande av automatiserade funktioner för hantering av information i verksamhetssystem, e-tjänster och e-arkivering. Processkartläggningen ska utgöra klassificeringsstruktur för informationsredovisning, för informationens hela livscykel från uppkomst till gallring eller långtidsbevarande. Kartläggningen ligger till grund för dokumenthanteringsplaner.

Kartläggningen av processer och verksamhetsinformation i processerna utgör underlag för risk- och sårbarhetsanalysen; i och med att informationen är satt i sitt sammanhang går det att se dess funktion i organisationen och därmed går det också att se vilket behov av skydd som finns på kort och lång sikt. Kartläggningen utgör även Säters kommuns arkivredovisning och ska tillhandahållas funktionen för verksamhetsinformation.

Funktionen för verksamhetsinformation ansvarar för att det finns metodstöd och mallar för kartläggning av processer och verksamhetsinformation. Funktionen för verksamhetsinformation ansvarar även för förvaltningen av klassificeringsstrukturen.

Klassa

Samtliga digitala informationstillgångar i Säters kommun ska klassas. Klassning är en typ av riskanalys där det görs en bedömning av vilka konsekvenser som skulle kunna bli följden av att skyddet inte upprätthålls. Det är informationsinnehållet, dess värde och känslighet, som styr skyddsnivå. Bedömningen ska göras både utifrån den egna verksamhetens behov och lagstiftningens krav. Syftet är att fastställa behovet av skyddsnivå så att lämpliga skyddsåtgärder kan vidtas.

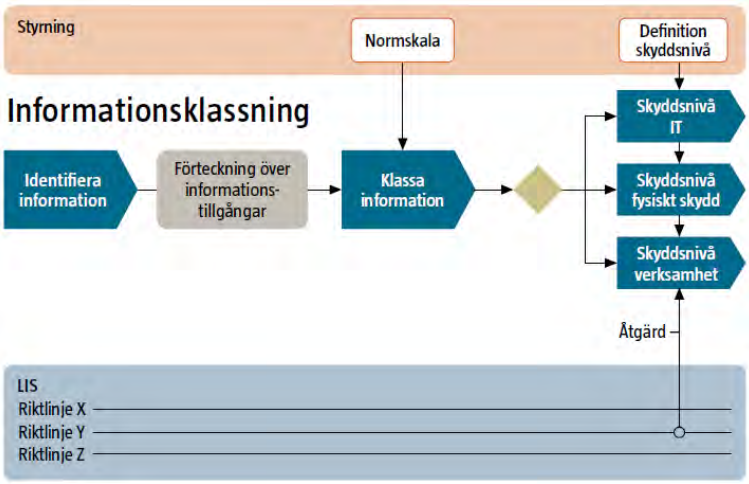

Källa för illustration: MSB:s och Riksarkivets skrift: *Vägledning för processorienterad informationsredovisning*, sid 34.

Informationsklassning innebär att klassa information, inte system eller tjänster, och den kartläggning av processer, som gjorts i föregående steg, används som underlag för att få en förståelse för hela informationsflödet.

Den modell som används för informationsklassning anger att det finns ett samband mellan konsekvenser och skyddsåtgärder. Säters kommun använder SKL:s verktyg Klassa för att sätta rätt skyddsnivå och ta fram en handlingsplan för åtgärder. Skyddsåtgärderna kan vara fysiska, tekniska, organisatoriska eller administrativa. Klassa utgör de regler som Säters kommun följer i arbetet med att skydda informationstillgångar.

Klassa ska användas för att ta fram krav inför upphandling av nya verksamhetssystem.

Klassa utgör Säters kommuns register över verksamhetssystem.

Systemägaren ansvarar för att informationstillgångar är klassade, samt att skyddsåtgärder vidtas utifrån handlingsplanen i Klassa. Informationsklassningen ska göras så tidigt som möjligt vid anskaffning eller utveckling av en ny IT-tjänst och därefter revideras regelbundet så länge informationen eller resursen används.

Risk- och sårbarhetsanalys

Utöver informationsklassning, i verktyget Klassa, ska även risk- och sårbarhetsanalyser genomföras som analyserar informationsflödet i hela processen. För analysen ska mallen *PuL-bedömning, risk- och sårbarhetsanalys* användas. I en sådan analys identifieras ofta knutpunkter och sårbarheter i informationshanteringen, vilka kan leda till allvarliga konsekvenser för hela organisationen.

Risk- och sårbarhetsanalyser ska genomföras vid utveckling eller upphandling av it-system och e-tjänster. Till exempel måste den organisation som överväger att köpa en molntjänst känna till vilka processer i verksamheten som ska stödjas av tjänsten och vilka risker som kan uppstå om tjänsten inte är tillgänglig eller om information kommer i orätta händer. Även de krav som identifierades i processkartläggningen, t ex om tänkt tjänst tillhandahåller de funktioner som krävs för långsiktigt bevarande eller gallring, ska ses över.

Funktionen för informationstillgångar ansvarar för att det finns mallar och instruktioner för risk- och sårbarhetsanalys.

Kontinuitetsplan IT

Syftet med kontinuitetsplan IT är att förebygga och hantera en oönskad händelse innan den utvecklar sig till en allvarlig kris.

Målet med instruktionen är att kunna flytta alla IT-system, IT-infrastrukturtjänster och applikationer till ett, eller flera, alternativa driftställen och där kunna återställa datadriften och IT-stöd inom angivna tidsramar för i första hand samhällsviktiga verksamheter. Exempel på detta kan vara:

- lokaler är inte tillgängliga
- enstaka resurser i datorhallen är utslagna
- hela eller största delen av datorhallen är utslagen
- kommunikationslinjer och nätverk fungerar inte

Prioriterade system finns i planen och hämtas och nedtecknas från Klassa. Revidering av prioriterade system görs årsvis och remitteras till systemägarna.
Ansvarig för kontinuitetsplan är IT-chef.

Kf § 26 Antagande av informationsteknologipolicy

KS2023/0240

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta den nya informationsteknologipolicyn.

Dokumentet ersätter IT-säkerhetspolicy antagen av kommunfullmäktige 2005-12-06, informationsteknologipolicy antagen av kommunfullmäktige 2017-04-06, IT-strategi antagen av kommunfullmäktige 2005-01-14 samt e-policy antagen av kommunfullmäktige 2014-11-24.

Ärendebeskrivning

Informationsteknologipolicy för Säters kommun är kommunens övergripande styrdokument inom IT-området. Dokumentet informationsteknologipolicy fastställs av kommunfullmäktige och förvaltas av kommunstyrelsen.

Information och informationssystem är en viktig långsiktig resurs som bidrar till ökad öppenhet, effektivitet och utveckling. Informationsteknologi ska därför vara en strategisk del av kommunens utveckling och integrerad med övrig verksamhetsutveckling

Informationsteknologipolicy ingår i en sammanhållen dokumentsamling för verksamhetsutveckling med IT som stöd..

Antagande av Informationsteknologipolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar att anta den nya informationsteknologipolicyn.

Dokumentet ersätter IT-säkerhetspolicy antagen av kommunfullmäktige 2005-12-06, informationsteknologipolicy antagen av kommunfullmäktige 2017-04-06, IT-strategi antagen av kommunfullmäktige 2005-01-14samt e-policy antagen av kommunfullmäktige 2014-11-24.

Ärendebeskrivning

Informationsteknologipolicy för Säters kommun är kommunens övergripande styrdokument inom IT-området. Dokumentet informationsteknologipolicy fastställs av kommunfullmäktige och förvaltas av kommunstyrelsen.

Information och informationssystem är en viktig långsiktig resurs som bidrar till ökad öppenhet, effektivitet och utveckling. Informationsteknologi ska därför vara en strategisk del av kommunens utveckling och integrerad med övrig verksamhetsutveckling

Informationsteknologipolicy ingår i en sammanhållen dokumentsamling för verksamhetsutveckling med IT som stöd.

Brittmari Niglis
Utredare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef

Postadress
Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress
Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post
kommun@sater.se

Webbplats
sater.se

2023-05-05

Informationsteknologipolicy

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
IT-policy Informationsteknologipolicy	Policy	Säters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		KS2023/0240

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

Informationsteknologipolicy **4**

1 Inledning **4**

1.1 Kommunstyrelsen 4

1.2 Syfte 5

1.3 Övergripande mål 5

1.4 Kommunstyrelsen uppdrag gällande informationsteknologi 5

SÄTERS KOMMUN

Informationsteknologipolicy

1 Inledning

Informationsteknologipolicy för Säters kommun är kommunens övergripande styrdokument inom IT-området. Dokumentet informationsteknologipolicy fastställs av kommunfullmäktige och förvaltas av kommunstyrelsen.

Information och informationssystem är en viktig långsiktig resurs som bidrar till ökad öppenhet, effektivitet och utveckling. Informationsteknologi ska därför vara en strategisk del av kommunens utveckling och integrerad med övrig verksamhetsutveckling

Ny teknik ger oss nya sätt att kommunicera och bedriva verksamhet. Tekniken har betydelse för möjlighet till nya arbetstillfällen, utbildning, information och stöd till funktionshindrade etc. Kommunen har ett ansvar för att alla invånare får del av kommande satsningar och att klyftorna i samhället mellan de som använder modern teknik och övriga minskar.

Det är dock viktigt att klargöra att informationsteknologi enbart är ett hjälpmedel att uppnå och utveckla mot kommunens uppsatta verksamhetsmål

Informationsteknologipolicy ingår i en sammanhållen dokumentsamling för verksamhetsutveckling med IT som stöd.

Följande dokument ingår eller arbetar tätt ihop med:

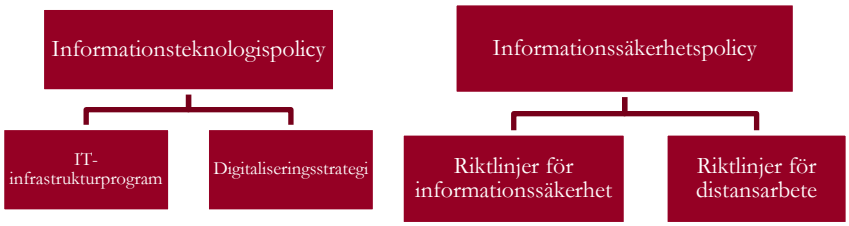

1.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar på kommunfullmäktiges uppdrag för kommunens informationsteknologipolicy och IT-verksamhet.

1.2 Syfte

- Uppnå stärkt demokrati och medborgarinflytande genom förbättrad kommunal service till invånarna
- Erbjuda förbättrad kommunikation inom kommunen och gentemot omvärlden.
- Tillgodose behov av information på olika nivåer på ett enkelt och enhetligt sätt
- Understödja utveckling av verksamheterna i syfte att ha en hög effektivitet och ökad tillgänglighet

1.3 Övergripande mål

- Förbättrad service (e-tjänster) för medborgarna och verksamheterna, för att dygnet runt ha tillgång till efterfrågande kommunala tjänster
- Det demokratiska engagemanget (e-tjänster)
- Säkerhet för den digitala informationen (informationssäkerhet)
- En väl utbyggd IT-infrastruktur (bredbandsstrategin)
- Långsiktigt bevarande av digital information(e-arkiv)

1.4 Kommunstyrelsen uppdrag gällande informationsteknologi

- Strukturer och principer som styr informationsteknologin ska vara gemensamma och anpassade till kommunens verksamhet och behov. De ska också vara flexibla inför framtida förändrade förutsättningar, möjligheter och behov.
- Informationsteknologin ska ta tillvara möjligheterna till organisatorisk effektivitet och utnyttja fördelarna med samordning och gemensamma arbetsformer. Detta sker genom samverkan mellan sektorerna.
- IT-verksamheten, såväl drift och förvaltning som investeringar, ska prioriteras mot gällande mål och genomföras på ett rationellt, säkert och kostnadseffektivt sätt. Vid produktval ska verksamheterna välja lösningar som är långsiktigt kostnadseffektiva och beakta säkerhet i såväl driftsäkerhet som informationssäkerhet.
- Kommun ska samverka med andra kommuner och andra aktörer för att nå största möjliga nytta i verksamhetsprocesserna.
- Kommunens säkerhetslösningar ska skydda såväl medborgarnas personliga integritet som verksamhetens stabilitet och kontinuitet. Informationssäkerheten i kommunen ska hålla en nivå som överensstämmer med lagstiftning, satta mål och riktlinjer för kommunens verksamheter. Detta anges i Informationssäkerhetspolicyn med tillhörande riktlinjer.

2005-12-22

IT-säkerhetspolicy

Antagen av kommunstyrelsen 2005-12-06, § 153

SÄTERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN

Innehållsförteckning

1 Inledning **1**

2 Mål för IT-säkerhetsarbetet **1**

2.1 Långsiktiga mål 1

2.2 Årliga mål 2

3 Organisation, roller och ansvar **2**

3.1 Övergripande ansvar 2

3.2 Roller och ansvar 2

4 Särskilda rutiner **3**

5 Revidering och uppföljning **3**

1 Inledning

IT-säkerhet är en del i Säters Kommun lednings- och kvalitetsprocess som ska bidra till att ett IT-system kan användas på avsett sätt och med avsedd funktionalitet. Krisberedskapsmyndighetens (KBM) rekommendationer om basnivå för IT-säkerhet (BITS) ska gälla som ramverk för IT-säkerhetsarbetet.

Denna IT-säkerhetspolicy är en del av Säters Kommuns IT-verksamhet och redovisar ledningens viljeinriktning och stöd för IT-säkerhetsarbetet och syftar till att klarlägga:

- mål för IT-säkerhetsarbetet
- organisation, ansvar och roller inom IT-säkerhetsområdet
- eventuella riktlinjer för områden av särskild betydelse

Policyn konkretiseras i IT-säkerhetsinstruktionerna, Förvaltning, Drift och Användare samt i Systemsäkerhetsplaner.

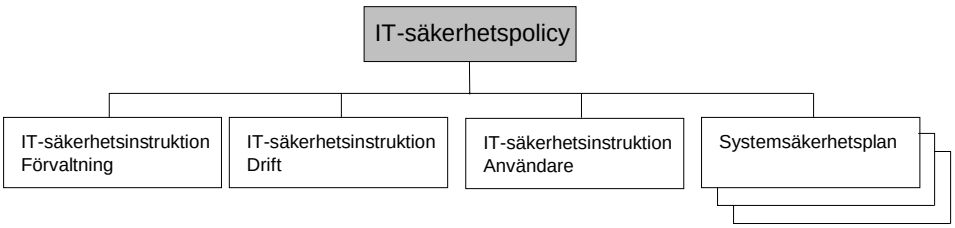

Bild 1 Styrande dokument

IT-säkerhetsinstruktionerna gäller för samtliga kommunala förvaltningar och verksamheter.

2 Mål för IT-säkerhetsarbetet

2.1 Långsiktiga mål

För organisationens IT-säkerhetsarbete ska gälla att:

- lagar och föreskrifter följs
- det stöder utvecklingsarbetet
- krishanteringsförmågan säkerställs
- det förebygger oväntade händelser i IT-systemen som kan leda till negativa konsekvenser
- det säkrar en effektiv informationsförsörjning som bidrar till ökat skydd och stöd för medarbetare, samverkande partners och tredje man
- alla investeringar både i form av information (data) och teknisk utrustning skyddas.
- informationen ses som en tillgång och skyddas i paritet med dess värde
- all personal ges kunskap om gällande IT-säkerhetsregler
- det finns tillgång till en gemensam, säker och väl definierad infrastruktur för extern och intern datakommunikation
- hotbilden för varje enskilt samhällsviktig IT-system analyseras fortlöpande
- kraven i de olika systemsäkerhetsplanerna skall sammanställas i systemsäkerhetsplanen för den tekniska IT-infrastrukturen

De långsiktiga målen ska säkerställa att organisationen kan tillhandahålla relevant information som:

- endast delges behöriga personer och kan levereras vid rätt tidpunkt och till skäliga kostnader
- är riktig, komplett och aktuell
- efterfrågas och som organisationen har ett ansvar att tillhandahålla

2.2 Årliga mål

IT-säkerhetsarbetet ska bedrivas som en integrerad del av organisationens normala verksamhet. ***Årliga mål*** för arbetet ska därför beslutas och framgå av verksamhetsplaneringen.

För de årliga målen bör anges:

- vad ska göras under året
- tidplan (när och hur, sluttidpunkt)
- resurser för arbetet (personella och ekonomiska)
- när och hur uppföljning, utvärdering och avrapportering ska ske
- när och hur organisationens medarbetare ska informeras och utbildas.

3 Organisation, roller och ansvar

3.1 Övergripande ansvar

Det övergripande ansvaret för säkerheten i organisationens IT-verksamhet vilar på kommunstyrelsen.

3.2 Roller och ansvar

Organisation, roller och fördelning av ansvar ska säkerställa att ett IT-system kan administreras och hanteras på ett sådant sätt att det under hela sin livstid bidrar till att stödja avsedd verksamhet och uppfylla IT-säkerhetspolicyns mål. Detta innebär att ett IT-system med alla dess delar är en resurs i en verksamhet på samma sätt som personal, lokaler, kontorsmaterial mm.

Samtliga IT-system ska vara identifierade och förtecknade och respektive förvaltnings chef är systemägare för dessa. Organisationens IT-system ska klara den basnivå för IT-säkerhet som KBM:s rekommendationer beskriver. För de samhällsviktiga IT-systemen ska en systemsäkerhetsplan vara upprättad i enlighet med KBM:s IT-säkerhetsguide. Planen ska utgöra underlag för utsedd systemägares beslut om systemens drift.

Den interna organisationen för IT-säkerhetsarbetet, roller, fördelning av ansvar och arbetssätt framgår av IT-säkerhetsinstruktion: Förvaltning.

4 Särskilda rutiner

Vissa områden inom området IT-säkerhet är av särskild betydelse för organisationens verksamhet. Av IT-säkerhetsinstruktionerna ska nedanstående områden och de särskilda riktlinjer, regler och rutiner som gäller för dessa framgå enligt följande:

- **IT-säkerhetsinstruktion Förvaltning**: områdena behörighetsadministration, behörighetskontroll, loggning och sårbarhet, distansarbete, drift- och förvaltning, tillträdesskydd, säkerhetskopiering och lagring, avveckling av datamedia och datakommunikation.
- **IT-säkerhetsinstruktion Användare**: områdena informationsklassning, distansarbete, IT-incidenthantering, säkerhetskopiering och lagring, e-post och användning av Internet.
- **IT-säkerhetsinstruktion Drift**: områdena system- och driftdokumentationer, förvaring av datamedia, bemanning, tillträdes- och brandskydd, elförsörjning, regler för säkerhetskopiering och förvaring av datamedia.

5 Revidering och uppföljning

Uppföljning är en viktig del i IT-säkerhetsarbetet.
Uppföljningen ska bevaka

- att beslutade åtgärder är genomförda
- årliga mål är uppfyllda
- att riktlinjer följs
- IT-Säkerhetspolicy skall fastställas av kommunstyrelsen varje mandatperiod
- Säkerhetsinstruktioner och Systemsäkerhetsplaner ska löpande följas upp och vid behov revideras

Antagen av kommunfullmäktige 2017-04-06, § 55

Informationsteknologipolicy

för Säter kommun

SÄTERS KOMMUN

Inledning

Informationsteknologipolicy för Säters kommun är kommunens övergripande styrdokument inom IT-området. Dokumentet informationsteknologipolicy fastställs av kommunfullmäktige och förvaltas av kommunstyrelsen.

Ny teknik ger oss nya sätt att kommunicera och bedriva verksamhet. Tekniken har betydelse för möjlighet till nya arbetstillfällen, utbildning, information och stöd till funktionshindrade etc.

Kommunen har ett ansvar för att alla invånare får del av kommande satsningar och att klyftorna i samhället mellan de som använder modern teknik och övriga minskar. Det är dock viktigt att klargöra att informationsteknologi enbart är ett hjälpmedel att uppnå och utveckla mot kommunens uppsatta verksamhetsmål

Informationsteknologipolicy ingår i en sammanhållen dokumentsamling för verksamhetsutveckling med IT som stöd. I dokumentsamlingen ingår ledningssystem för informationssäkerhet LIS, e-policy samt bredbandsstrategin.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar på kommunfullmäktiges uppdrag för kommunens informationsteknologipolicy och IT-verksamhet.

Syfte

- Uppnå stärkt demokrati och medborgarinflytande genom förbättrad kommunal service till invånarna
- Erbjuda förbättrad kommunikation inom kommunen och gentemot omvärlden
- Tillgodose behov av information på olika nivåer på ett enkelt och enhetligt sätt
- Understödja utveckling av verksamheterna i syfte att ha en hög effektivitet och ökad tillgänglighet

Övergripande mål

- Förbättrad service (e-tjänster) för medborgarna och verksamheterna, för att dygnet runt ha tillgång till efterfrågande kommunala tjänster
- Det demokratiska engagemanget (e-tjänster)
- Säkerhet för den digitala informationen (informationssäkerhet)
- En väl utbyggd IT-infrastruktur (bredbandsstrategin)
- Långsiktigt bevarande av digital information(e-arkiv)

IT-enhetens uppdrag i dialog med verksamheterna

- Samordning av IT-frågor i kommunkoncernen
- Bevakning av teknikutveckling och ge förslag till förändringar
- Samordning av kommunikationsutbyggnad
- Budgetering och prioritering av kommuns IT-investeringar
- Drift och underhåll av kommunens system
- Ansvar för IT-säkerhetsfrågor
- Bevakning av lagar och förordningar som berör IT området

IT-strategi

2005-01-14

KF§ 10/05

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Inledning 3
1.1 Bakgrund 3
2 Intention 3
3 Ledning och ansvar 4
4 Nuläge 5
5 Strategier och mål 5
5.1 IT-verksamheten 5
5.2 Nyttjande inom kommunen 5
5.3 Kompetensutveckling 6
5.4 Säkerhet 7
5.5 Arbetsmiljö 7
5.6 Offentlighet och demokrati 7

1 Inledning

När Säters Kommuns IT-strategi antogs 1996 var inriktningen fokuserad på hur IT-verksamheten skulle på ett bra sätt implementera nätverk installera maskiner och verksamhetssystem. Begreppet IT har idag en annan innebörd som mer kan förknippas med strategi för hur IT skall nyttjas på ett effektivt sätt.

Detta dokument anger anvisningar för nyttjande av informationsteknologi (IT) i Säters kommun samt inriktning på de kommande IT satsningarna.

1.1 Bakgrund

Ny teknik ger oss nya sätt att kommunicera och bedriva verksamhet. Tekniken har betydelse för möjlighet till nya arbetstillfällen, utbildning, information, stöd till handikappade etc.

Utvecklingen på bl a kommunikationsområdet gör att informationssamhället ställer nya krav på kommunen. Detta gäller bl a myndighetens kontakt med medborgarna, företagens kontakter med kunder och leverantörer och skolans utbildning av elever. IT påverkar alltmer samhällsutvecklingen!

Kommunen har ett ansvar för att alla invånare får del av kommande satsningar och att klyftorna i samhället mellan de som använder modern teknik och övriga minskar.
Det är dock viktigt att klargöra att informationsteknologi enbart är ett hjälpmedel att uppnå uppsatta verksamhetsmål.

Den nya tekniken kan bidra till ökad demokrati och stärkt medborgarinflytande inom olika områden.

2 Intention

Säters kommun har följande intention med denna IT-strategi:

- Uppnå stärkt demokrati och medborgarinflytande genom förbättrad kommunal service till invånarna
- Stödja näringslivets nyttjande av IT för att utveckla företagen, uppnå konkurrensfördelar samt stimulera företagslokaliseringar till Säter
- Att förändra och förnya arbetssätt inom verksamheterna samt bidra till fortbildning på olika nivåer genom nyttjande av modern teknik
- Erbjuda förbättrad kommunikation inom kommun och gentemot omvärld
- Tillgodose behov av information på olika nivåer i Säters Kommun på ett enkelt och enhetligt sätt
- Effektivare kommunal administration för de kommunala förvaltningarna och de kommunala bolagen

3 Ledning och ansvar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar på kommunfullmäktiges uppdrag för kommunens IT-strategi och IT-verksamhet.

Kommunstyrelsens IT-enhet

svarar för:

- samordning av IT-frågor i kommunkoncernen
- bevakning av teknikutveckling och ger förslag till förändringar
- samordning av kommunikationsutbyggnad
- budgetering och prioritering av kommungemensamma IT investeringar
- granskning och bedömning av investeringsäskanden inköp av utrustning
- drift och underhåll av kommunens system
- samordning av större utbildningsinsatser
- dagligt ansvar för säkerhetsfrågor
- bevakning av lagar och förordningar som berör IT området

Nämnders och styrelsers förvaltningar

ansvarar för:

- goda kunskaper och hög insikt om IT tillämpningar för att förbättra verksamheten
- tillämpning och utbildning för verksamhetsspecifika system
- IT projekt inom eget verksamhetsområde i samråd med IT-enheten
- tillämpning av nedanstående anvisningar.

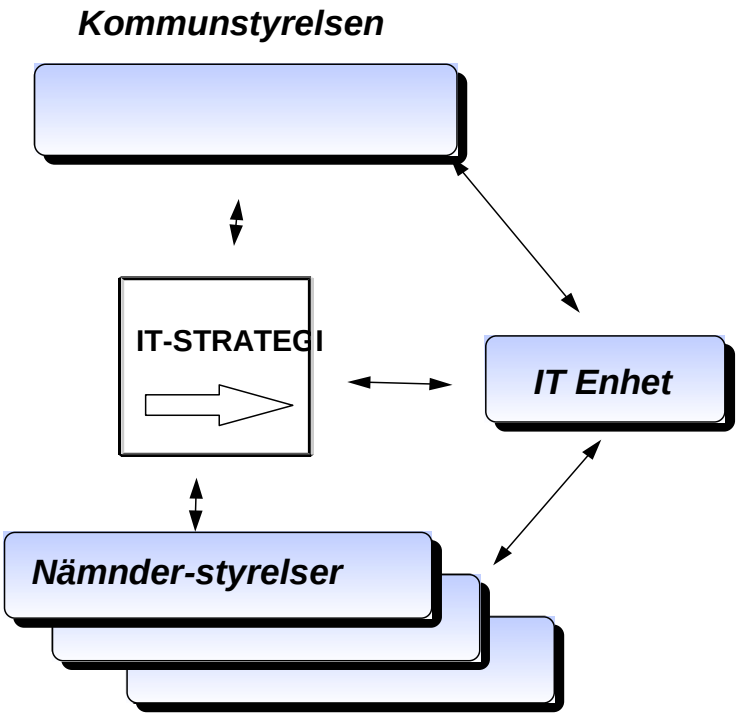

4 Nuläge

Aktuellt nuläge redovisas årligen i IT-bokslutet.

5 Strategier och mål

5.1 IT-verksamheten

För att få en väl fungerande IT-miljö framarbetar IT-enheten den tekniska plattformen. Denna plattform definierar IT på alla nivåer. IT-enheten genomför all utbyggnad och ansvarar för driften. IT-enheten medverkar i verksamhetsutveckling och systemförändringar i de olika förvaltningarna.

En väl utbyggd kommunikationsstruktur är en förutsättning för nyttjande av IT. En struktur skall byggas upp som möjliggör för förvaltningar, kommunala bolag, företag och invånare i kommunen att kommunicera med varandra, distribuera information samt nå gemensam information.

Hög kompetens skall finnas inom kommunen vad gäller drift och underhåll av kommungemensamma system. Avancerad systemadministration samt stöd i drift och teknikfrågor erhålls genom konsultinsatser.

IT-enheten bevakar marknaden och anvisar utrustningstandad och versioner på operativsystem mm. Vägledande för val av utrustning är att kunna använda så få modeller som möjligt och att kunna använda den valda modellen under så lång tid som möjligt. Utrustning som frigörs vid nyinvesteringar skall om möjligt återanvändas.

Mål

- Dialoger skall finnas mellan kommunen och dess bolag inom IT-frågor
- Nätutbyggnad skall byggas enligt en fastlagd standard.
- Väl utbyggd kapacitet för extern kommunikation mot andra kommuner, företag och organisationer
- Inriktning mot öppna och flexibla system för informationsutbyte.
- En standardisering av generella programvaror för att minimera kostnad och kunna hålla egen hög kompetens.
- Val av utrustning skall ske enligt anvisningar från IT-enheten som är samordningsansvarig
- Utveckla former för elektroniskt dokumentutbyte.
- Administrativa och publika kommunikationsnät skall vara strängt avskilda.
- Versioner på operativsystem bör vara lika inom kommunen.
- I så stor utsträckning som möjligt sträva att enhetliga modeller av utrustning.

5.2 Nyttjande inom kommunen

Med hjälp av ny teknik skall kommunen utveckla den kommunala verksamheten. Inom IT-området finns även möjlighet att samordna resurser och projekt med andra kommuner. Det är nödvändigt med en kommunövergripande syn vid upphandlingar av nya system eftersom effektiviseringspotentialen bl.a. ligger i integration av verksamhet och information så att information kan hämtas vid källan av alla som har behov av den.

Det är nödvändigt att verksamheterna successivt utvecklar kunskapen om informationsutbyte och automatisk uppdatering. I samband med nya upphandlingar måste dessa aspekter belysas ingående. IT skall användas för att stödja och påskynda samverkan mellan förvaltningarna.

Det är också viktigt att från pappersdokument kunna effektivisera verksamheten genom att skapa processer, flöden och arbetssätt i verksamheterna för att hantera digitala dokument.

IT skall användas för att stödja och påskynda samverkan över förvaltningsgränserna. Detta kräver att kommunen samverkar kring uppbyggnaden av verksamhetsmässiga och tekniska förutsättningar. Den IT-plattform som finns i dag skall vidareutvecklas och spridas så att följande mål uppnås:

Mål

- Kommunen skall verka för samverkan med andra kommuner i IT frågor.
- Eektroniskt dokumentflöde och ärendehantering skall utvecklas.
- Samordning av resurser och system skall ske i kommunen.
- Elektronisk dokument skall nyttjas inom hela den kommunala förvaltningen.
- Förvaltningar och kommunala bolag arbetar fram IT planer
- En samordnare ska finnas inom resp förvaltning och bolag som kontaktperson gentemot IT- enheten.
- IT-upphandlingar skall samordnas med IT-enheten.
- Förbättra dagens möjligheter till distansarbete

5.3 Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en nödvändig förutsättning för ett genomförande av IT-strategin. Det är lätt att se kunskaper om IT som en generationsfråga. Unga människor kommer har ofta kunskaper om IT och dess möjligheter som en baskompetens. Med tanke på kommunens åldersstruktur måste åtgärder vidtas för att systematiskt höja allmänkompetensen om IT bland de anställda. Det är särskilt viktigt att nämnders-styrelsers förvaltningsledningar går i spetsen i arbetet med att påverka attityd och kompetens inom IT-området.

Mål

- I samband med införandet av nya system skall utbildning planeras och genomföras.
- Fortlöpande utbildning i programvaror och system.
- Egna stöd och utbildningsresurser skall finnas i kommunen inom följande områden:
  - Säkerhetsfrågor
  - Standardprogramvaror såsom ordbehandling, kalkyl och presentationshjälpmedel
  - Undervisningsprogram
- Samordning av större utbildningssatsningar görs av IT-enheten.

5.4 Säkerhet

Kraven på säkerhet ökar om vi gör det möjlighet för allmänheten att nå gemensam information i kommunens nät. Vi måste därför ställa höga säkerhetskrav på vårt kommunikationsnät och tydligt skilja mellan det interna administrativa nätet och det publika. Kraven på säkerhet ökar också på grund av alla ”virusattacker” som är ett återkommande hot.

Mål

- IT-enheten ansvarar för att generella säkerhetsföreskrifter finns samt att utbildning i säkerhetsfrågor genomförs vid behov.
- Nämnder och styrelser ansvarar för de egna systemens säkerhet.
- Administrativa och publika kommunikationsnät skall vara strängt avskilda.

5.5 Arbetsmiljö

Arbetsmiljöfrågorna i samband med datoranvändning är viktiga. Teknisk anpassning av arbetsplatsen skall ske med hänsyn till ergonomiska aspekter såsom exempelvis ljus, klimat, buller etc. Arbetspass vid bildskärm bör i möjligaste mån begränsas i tid.

Mål

- All utrustning som inköps skall följa gällande rekommendationer inom miljöområdet.
- Ergonomiska krav skall tillgodoses vid nyinköp av utrustning

5.6 Offentlighet och demokrati

Allt fler medborgare får tillgång till datorer och därmed möjlighet att kommunicera med omvärlden. Genom att nyttja elektroniska anslagstavlor, elektronisk post, dokumentdatabaser etc kan invånarna i Säters kommun enklare nå politiker och tjänstemän med synpunkter och ta del av gemensam information. För de invånare som ej har egen tillgång till tekniska hjälpmedel fyller biblioteken en viktig funktion.

Införande av ny teknik innebär inga förändringar avseende principer för offentlighet och sekretess. Handlingar som inkommer elektroniskt skall behandlas som vanlig inkommande post.

Utvecklingen såväl den tekniska som övrig samhällsutveckling både medger och ställer krav på en på en ökad tillgänglighet till kommunala tjänster och information. Tjänster och information skall bli tillgänglig i den takt som ekonomi, säkerhet och teknik medger.
En förutsättning för ökad tillgänglighet av tjänster är att detta går i takt med införande av nya arbetssätt och nya system i den kommunala förvaltningen. Den bärande tanken i den processen är att få en effektivare och mer tillgänglig kommunal förvaltning.

Mål

- Kommunen vill stärka demokrati och medinflytande genom att erbjuda invånarna möjlighet att enklare att nå politiker och tjänstemän med synpunkter och ta del av gemensam information.
- Offentliga handlingar och annan kommungemensam information skall finnas tillgänglig för allmänheten
- Uppgiftslämnade och hämtande skall kunna ske oberoende av tid och plats.

2014-10-03

e-Policy

ver1.1

Innehållsförteckning

1. Bakgrund 1
Målområden 1
2. Utvecklingsområden 1
e-demokrati 1
e-tjänster 2
e-förvaltning 2
3. Ledning och ansvar 3
Kommunstyrelsen 3
Nämnders och styrelsers förvaltningar 3
IT-enhet 3
Nuläge 3

1. Bakgrund

Informationsteknik (IT) är numera en självklar del i vardagen, i såväl arbete som fritid. Utvecklingen av IT-samhället ställer stora krav på kommunen att tillhandahålla modern och effektiv service för fler med nya tjänster

Säters kommun ska genom att utveckla e-tjänster göra vardagen enklare för medborgare och företagare. Kommunen ska genom interaktiva e-tjänster förbättra servicen till medborgare och företagen, stärka medborgarnas insyn och deltagande samt öka kvalitet och effektivitet i den kommunala organisationen.

Dokumentet ***e-Policy*** ingår i en sammanhållen dokumentsamling för verksamhetsutveckling med IT som stöd, IT-Policy samt fastställda policy, instruktioner för informationssäkerhet.

Målområden

SKL:s ”Nationell Strategi för e-Samhället” Tre övergripande mål för kommunal sektors utveckling av e-förvaltning: Enklare vardag för privatpersoner och företag. Smartare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet. Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

e-demokrati, e-tjänster och e-förvaltning representerar målområden för vad Säters kommun avser att åstadkomma med hjälp av information-och kommunikationsteknik.

e-demokrati

- Med e-demokrati menas att nyttja IT för att öka medborgares och företagares insyn i kommunens arbete och de demokratiska processerna. Samtidigt öka möjligheterna till delaktighet och påverkan, utan att åsidosätta den representativa demokratiska processen.

e-tjänster

- Med e-tjänst menas en tjänst som tillhandahålls via ett elektroniskt gränssnitt och som helt eller delvis utförs elektroniskt, ofta via kommunens webbplats eller som mobilapplikation (app). En e-tjänst kan till exempel erbjuda information direkt på webbplatsen, vara en del av en ärendehanteringsprocess och ibland kräva inloggning.

e-förvaltning

- Med e-förvaltning avses verksamhetsutveckling i offentlig förvaltning som drar nytta av informations- och kommunikationsteknik kombinerat med organisatoriska förändringar och nya kompetenser.

2. Utvecklingsområden

e-demokrati

Ger insyn och delaktighet genom att:

- utöka medborgare och företagares möjligheter till insyn i kommunens arbete och beslutsprocesser.
- öka närheten till medborgare, folkvalda och tjänstemän
- förbättra möjligheten för den som vill göra sin stämma hörd för att påverka, dock utan att åsidosätta den representativa demokratin.

- öka möjligheterna för medborgare och företagare att komma med synpunkter och förslag.
- ge en ökad möjlighet till insyn och påverkan genom utsändning av kommunfullmäktiges möten via webbplatsen.
- skapa en mer lättillgänglig interaktiv och öppen kanal genom att utöka kommunens kommunikation via en ännu mer informativ och tillgänglig webbplats och på sikt även andra elektroniska kanaler, t e x mobiltelefoner och annan ny teknik.

e-tjänster

Enklare vardag för privatpersoner och företag genom att:

- analysera varje kommunal tjänst utifrån ett kostnads- och nyttoperspektiv för att avgöra om tjänsten skall utvecklas till en e-tjänst.
- att e-tjänster i så stor utsträckning som möjligt styrs av medborgarnas och andra intressenters efterfrågan
- att e-tjänster håller hög kvalitet, präglas av hög tillgänglighet och är fullt utvecklade.
- möjliggöra e-identifiering och e-signering för att kunna ta steget till fullt utbyggd e-service.
- att kommunens medborgare och företagare skall se kommunen som en enhet med en dörr in till all tillgänglig service
- säkerställa alternativ till e-tjänster så att samtliga kommunens medborgare och företag har möjlighet till en personlig kontakt (besök eller telefon) för att få svar på sina frågor.
- att kommunens medborgare och företagare ska kunna följa sitt ärendes väg genom förvaltningsprocessen.
- skapa fler digitala kanaler med hög tillgänglighet t e x webb och sociala medier.

e-förvaltning

Ökad kvalitet och effektivitet genom:

- att kommunens verksamheter inom alla olika områden – skola, kultur, fritid, vård- och omsorg, miljö- och samhällsbyggnad – ska kännetecknas av att modern teknik tas tillvara vid all verksamhetsutveckling för att höja kvalitet och effektivitet i de tjänster som erbjuds.
- att kommunen inom de olika förvaltningar arbetar för en systemmiljö som präglas av öppenhet, samverkan och informationsutbyte.
- att de system som hanterar mängdärenden ska kunna utbyta information och hämta information från andra övergripande system och över organisationsgränser
- att kommunens medborgare och företag skall kunna utföra sina ärenden i en externportal, uppbyggd på samma sätt som den interna portalen, direkt in i verksamhetssystemen.
- automatisera inre administrativa processer så långt möjligt är genom att skapa nyttiga e-tjänster
- att ärendehantering och intern administration som kommer i samband med detta effektiviseras och präglas av öppenhet och tillgänglighet.
- att kommunen aktivt ska söka samarbete med andra kommuner och organisationer för att kostnadseffektivt kunna utveckla e-servicen.
- utveckla e-stöd i den pedagogiska verksamheten

3. Ledning och ansvar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar på kommunfullmäktiges uppdrag för kommunens e-policy.

Ledningsgrupp

Kommunens ledningsgrupp godkänner e-policy och kommande års centrala e-handlingsplan inför politisk beredning.

Kommunens IT-budget ska vara anslagsfinansierad utifrån ett helhetstänkande och förvaltningarnas krav och behov. IT-enheten bereder tillsammans med förvaltningarna kommande års IT-budget avseende drift och investering i samband med ordinarie budgetarbete.

Nämnders och styrelsers förvaltningar

ansvarar för:

- varje förvaltning ska utarbeta sin egen e-handlingsplan i syfte att skapa effektivare verksamhet som långsiktigt stödjer utvecklingen av e-tjänster och e-demokrati.
- prioriterade e-förvaltningsprojekt ska finnas med i den centrala handlingsplanen för IT-utveckling för gällande år – där den centrala handlingsplanen utgör en del av beslutsunderlaget i budgetprocessen

IT-enhet

svarar för:

- samordning av e-tjänstfrågor i kommunkoncernen
- bevakning av teknikutveckling inom området

Nuläge

Aktuellt nuläge redovisas årligen i IT-bokslutet.

Kf § 27 Skatteväxling rörande kollektivtrafik 2024

KS2023/0229

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Region Dalarna tillsammans med kommunerna i Dalarnas län begär hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för regionen respektive kommunerna, enligt 2 och 3 §§ förordningens (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från och med 2024-01-01 höjs med 0,01 procentenheter för regionen och sänks med 0,01 procentenheter för kommunerna.
2. Uppgifterna enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) överförs från kommunerna till regionala kollektivtrafikmyndigheten.
3. Resterande uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst överförs från kommunerna till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.
4. Under 2024 samt 2025 tillämpas övergångsregler där kommunerna ersätter regionen med ytterligare två miljoner kronor per år, fördelat på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.
5. Beslutspunkterna ovan gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i Dalarna samt regionfullmäktige fattar likalydande beslut.

Ärendebeskrivning

Sedan Dalarna genomförde skatteväxling av kollektivtrafiken har den regionala kollektivtrafikmyndigheten fakturerat kommunerna för vissa kostnader som inte skatteväxlades. Det berör uppgifter enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) samt vissa uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst. Kostnaden för detta motsvarar ungefär 1,5 öres skatteväxling.

Efter dialog i Dalarnas kommunförbund samt Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) föreslås en skatteväxling på 1 öre, samt att ansvaret förs över till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

För att delvis kompensera regionen för att skatteväxlingen inte helt täcker kostnaden för verksamheten föreslås en övergångslösning i två år.

Ks § 161 forts

Övergångslösningen innebär att regionen under 2024 och 2025 får fakturera kommunerna ytterligare två miljoner kronor per år, utöver det skatteväxlade beloppet. De två miljonerna fördelas på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.

Delges

Region Dalarna, Dalarnas kommuner

.

Handläggare
Marita Skog
Kommundirektör

Diarienummer
KS2023/0229

Skatteväxling rörande kollektivtrafik 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige beslutar

1. Region Dalarna tillsammans med kommunerna i Dalarnas län begär hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för regionen respektive kommunerna, enligt 2 och 3 §§ förordningens (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från och med 2024-01-01 höjs med 0,01 procentenheter för regionen och sänks med 0,01 procentenheter för kommunerna.
2. Uppgifterna enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) överförs från kommunerna till regionala kollektivtrafikmyndigheten.
3. Resterande uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst överförs från kommunerna till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.
4. Under 2024 samt 2025 tillämpas övergångsregler där kommunerna ersätter regionen med ytterligare två miljoner kronor per år, fördelat på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.
5. Beslutspunkterna ovan gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i Dalarna samt regionfullmäktige fattar likalydande beslut.

Ärendebeskrivning

Sedan Dalarna genomförde skatteväxling av kollektivtrafiken har den regionala kollektivtrafikmyndigheten fakturerat kommunerna för vissa kostnader som inte skatteväxlades. Det berör uppgifter enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) samt vissa uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst. Kostnaden för detta motsvarar ungefär 1,5 öres skatteväxling.

Efter dialog i Dalarnas kommunförbund samt Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) föreslås en skatteväxling på 1 öre, samt att ansvaret förs över till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

För att delvis kompensera regionen för att skatteväxlingen inte helt täcker kostnaden för verksamheten föreslås en övergångslösning i två år.

Övergångslösningen innebär att regionen under 2024 och 2025 får fakturera kommunerna ytterligare två miljoner kronor per år, utöver det skatteväxlade beloppet. De två miljonerna fördelas på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.

Delges

Region Dalarna, Dalarnas kommuner

Marita Skog Kommundirektör	Sektorchefs namn Titel

Regionstyrelsen

MISSIV

Datum
2023-04-18

Diarienummer
RS 2023/575

Dalarnas Kommuner

Skatteväxling rörande kollektivtrafik 2024

Rekommendation till beslut av Dalarnas kommuner och Region Dalarna

Efter gemensamma diskussioner i Dalarnas kommunförbund samt i Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) har vi beslutat att rekommendera var och en av Dalarnas kommuner samt Region Dalarnas att besluta följande:

1. Region Dalarna tillsammans med kommunerna i Dalarnas län begär hos regeringen att den länsvisa skattesatsen för regionen respektive kommunerna, enligt 2 och 3 §§ förordningens (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning, från och med 2024-01-01 höjs med 0,01 procentenheter för regionen och sänks med 0,01 procentenheter för kommunerna.
2. Uppgifterna enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) överförs från kommunerna till regionala kollektivtrafikmyndigheten.
3. Resterande uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst överförs från kommunerna till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.
4. Under 2024 samt 2025 tillämpas övergångsregler där kommunerna ersätter regionen med ytterligare två miljoner kronor per år, fördelat på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.
5. Beslutspunkterna ovan gäller under förutsättning att samtliga kommunfullmäktige i Dalarna samt regionfullmäktige fattar likalydande beslut.

Sammanfattning av ärendet

Sedan Dalarna genomförde skatteväxling av kollektivtrafiken har den regionala kollektivtrafikmyndigheten fakturerat kommunerna för vissa kostnader som inte skatteväxlades. Det berör uppgifter enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst inkluderande RIAK (resa i annan kommun) samt vissa uppgifter enligt lag (1997:736) om färdtjänst. Kostnaden för detta motsvarar ungefär 1,5 öres skatteväxling.

Postadress
Box 712
791 29 Falun

Besöksadress
Region Dalarna
Vasagatan 27
Falun

Kontakt
023-49 00 00
www.regiondalarna.se
232100-0180

Handläggare
Jessica Johansen
Sekreterare
+46721439886
Jessica.Johansen@regiondalarna.se

Efter dialog i Dalarnas kommunförbund samt Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) föreslås en skatteväxling på 1 öre, samt att ansvaret förs över till den regionala kollektivtrafikmyndigheten. För att delvis kompensera regionen för att skatteväxlingen inte helt täcker kostnaden för verksamheten föreslås en övergångslösning i två år. Övergångslösningen innebär att regionen under 2024 och 2025 får fakturera kommunerna ytterligare två miljoner kronor per år, utöver det skatteväxlade beloppet. De två miljonerna fördelas på kommunerna utifrån respektive kommuns befolkning per 1 nov 2023.

För att ansökan hos regeringen ska hinna behandlas behöver beslut fattas i respektive kommunfullmäktige samt regionfullmäktige i Dalarna senast i juni 2023. Protokollsutdrag ska skickas till region.dalarna@regiondalarna.se och märkas med dnr RS 2023/575. Region Dalarna åtar sig att administrera den fortsatta hanteringen av ärendet.

Mats Nilsson (S)
ordförande Dalarnas kommunförbund

Elin Norén (S)
ordförande BDU

Dalarnas Kommunförbund

Protokoll fört vid Dalarnas kommunförbunds styrelsemöte.

Plats: Falun, Kristinegården, sal Mäster Pär, Kristinegatan 11
Onsdagen den 18 januari 2023, kl. 10:00-12:00
Protokollet omfattar § 1–10

Närvarande beslutande
Fredrik Jarl, Gagnef, ordförande
Fredrik Rönning, Smedjebacken, vice ordförande
Erik Nises, Borlänge
Liza Lundberg, Falun
Lennart Mångs, Hedemora
Mats Nilsson, Säter
Johan Fändriks, ersätter Sebastian Larsson, Leksand
Leif Pettersson, Ludvika
Mikael Östling, ersätter Hans Unander, Malung-Sälen
Magnus Bjurman, ersätter Mikael Thalin, Orsa
Marcus Kock, Vansbro
Peter Egardt, Älvdalen
Anna Hed, Mora
Ulrica Momqvist, Rättvik

Övriga närvarande
Susanne Martinsson, oppositionsråd Falun
Pernilla Wigren, kommundirektör Falun
Marita Skog, kommundirektör Säter
Susanne Hedman Jensen, kommundirektör Smedjebacken
Åsa Granat, kommundirektör Borlänge
Kerstin Söderlund, sekreterare Falun
Torbjörn Fernkvist, bitr. skolchef Falun, § 4
Titti Eklund, enhetschef Gymnasieantagningen Falun, § 4
Ann-Sofie Olsson, enhetschef AV-media Falun, § 4
Joanna Karaby, enhetschef E-arkivcentrum Säter, § 5
Malin Karhu Birgersson, förvaltningschef Säter, § 5
Sari Nilsson, ekonomichef Falun, § 6
Jenz Ek, ekonomichef Gagnef, § 6

Justeras av

Fredrik Jarl/ordförande Fredrik Rönning

Signature reference: c43cd6f9-7b4d-4da5-b994-f4789e30240a

Styrelsen är positiv till att de kommuner som anmält intresse av att ingå i E-samverkan ges möjlighet till det.
Första steget är att Dalarnas kommuner godkänner avsiktsförklaring avseende utökad samverkan om e-arkiv. Namnfrågan är av underordnad betydelse men styrning och samverkansform är delar som behöver beredas ytterligare inför kommande förslag till samverkan. Detta innebär dock inga hinder idag för att ställa sig bakom förslaget till avsiktsförklaring.

Beslut

1. Styrelsen ställer sig bakom förslag till avsiktsförklaring och att den utgör underlag till kommunernas beslut.
2. I övriga delar behöver ärendet beredas ytterligare inför kommande beslut gällande samverkansform och avtal.

§ 6 Förslag till skatteväxlingsavtal för övertagandet av färdtjänst och riksfärdtjänst

Föredragning Sari Nilsson, ekonomichef Falun, Jenz Ek, ekonomichef Gagnef

Uppdraget gällande förslag till skatteväxlingsavtal som gavs av DKF till kommundirek8törsgruppen den 5 oktober 2022 redovisas med förslag till beslut.
Alternativ 1, ingen ytterligare skatteväxling avseende färdtjänsthandläggning.
Alternativ 2, skatteväxling med 1 öre alternativt 2 öre mellan kommunerna och regionen. Vid en skatteväxling på 1 öre saknas drygt 2 mnkr för att räcka de budgeterade kostnaderna och vid 2 öre så "överdebiteras" kommunerna med 6,6 mnkr.
Beredningsgruppen föreslår alternativ 1. Avstämning har skett med övriga ekonomichefer i länet.

Beslut

Styrelsen beslutar att rekommendera Region Dalarna och Dalarnas kommuner att genomföra en skatteväxling med 1 öre samt en övergångslösning under 2 år där regionen fakturerar kommunerna 2 mnkr fördelade enlighet utredningen.
Överlämna rekommendationen till Region Dalarna för ställningstagande och vidare handläggning av skatteväxlingen.

§ 7 Val av ordförande och vice ordförande i Gysam

Fredrik Rönning föreslår omval av nuvarande ordförande Yvonne Persson (S) från VBU (Västerbergslagens Utbildningsförbund) och vice ordförande Joanna Stridh (C) för Gysam.
Valet gäller för den innevarande mandatperioden.

Signature reference: c43cd6f9-7b4d-4da5-b994-f4789e30240a

FALUN

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: FREDRIK JARL
Date: 2023-02-13 11:23:00
BankID refno: 30e4c1c2-964d-48ad-9df0-50ea3b803a26

ordförande: Fredrik Jarl

Signed by: Bengt Fredrik Rönning
Date: 2023-02-13 11:18:22
BankID refno: 988439ab-20fa-469e-9f57-8ade945a6f25

justerare: Fredrik Rönning

Signature reference: c43cd6f9-7b4d-4da5-b994-f4789e30240a

2022-12-29

PM angående skatteväxling mellan regionen och Dalarnas kommuner

Bakgrund

Dalarnas kommunförbunds styrelse har gett i uppdrag att utreda förutsättningar för en eventuell ytterligare skatteväxling avseende vissa delar inom kollektivtrafiken. Uppdraget ska redovisas vid sammanträdet den 18 januari 2023.

Inför 2019 genomfördes en skatteväxling mellan regionen (dåvarande landstinget) och Dalarnas kommuner avseende den allmänna kollektivtrafiken samt färdtjänsten. Skatteväxlingen skedde med 34 öre och beslutet om skatteväxling fattades av samtliga fullmäktigeförsamlingar i länet. Därefter lämnades en begäran om justering av den länsvisa skattesatsen till finansdepartementet. Skatteväxlingen föregicks av en utredning genomförd av Bengt Wehlin där man redogjorde för förutsättningarna för en skatteväxling.

Även efter genomförd skatteväxling delas ansvaret för kollektivtrafiken mellan regionen och länets kommuner. Regionen har huvudansvaret för den allmänna kollektivtrafiken och för färdtjänsten. Kommunerna har fortsatt huvudansvar för den särskilda kollektivtrafiken, så som skolskjutsar, skoltidsresor, särskoleresor, omsorgsresor och kommunresor. Totalt beräknas kommunernas kostnader för ovanstående delar uppgå till ca 150 mnkr för 2023. Dessa kostnader faktureras respektive kommun av regionen.

Beskrivning av ärendet

Under 2019 framkom det att regionens kostnader för själva handläggningen av färdtjänstärenden samt kostnadsersättningar för riksfärdtjänst inte hade ingått i underlaget för skatteväxlingen. Sedan 2019 har dessa kostnader fakturerats kommunernas (tillsammans med kostnader för övriga delar av den särskilda kollektivtrafiken). Kostnaderna för färdtjänsthandläggning och riksfärdtjänst beräknas uppgå i 2023 års budget till 10,7 mnkr (varav 9,8 mnkr avser färdtjänsthandläggning).

Det har framkommit önskemål om att ytterligare en skatteväxling ska genomföras avseende kostnaderna för färdtjänsthandläggning och riksfärdtjänst. En skatteväxling som skulle omfatta ca 10 mnkr motsvarar drygt 1 öre i skatt.

Alternativ 1: Ingen ytterligare skatteväxling avseende färdtjänsthandläggning

Alternativ 1 är att inte genomföra ytterligare skatteväxling för att hantera finansiering av färdtjänsthandläggning och kostnadsersättningar avseende riksfärdtjänst. Förslaget innebär att kommunerna även fortsättningsvis faktureras för kostnaderna enligt samma upplägg som skett sedan 2019. En skatteväxling av dessa tjänster innebär endast en mycket marginell minskning av administrationen eftersom regionen även fortsättningsvis kommer att fakturera för de övriga kostnaderna avseende den särskilda kollektivtrafiken, dvs kostnaderna motsvarande ca 140 mnkr. En skatteväxling i sig innebär omfattande administration eftersom beslut ska fattas av samtliga 16 fullmäktigeförsamlingar samt en gemensam ansökan till finansdepartementet.

Det har inte heller framkommit att fakturahanteringen avseende färdtjänsthandläggning uppfattas som administrativ belastande varken av kommunerna eller av regionen.

Alternativ 2: Skatteväxling med 1 alternativt 2 öre mellan kommunerna och regionen

En skatteväxling omfattandes 1 öre motsvarar en total intäkt för regionen på 8,65 mnkr och 2 öre motsvarar således 17,3 mnkr. Det innebär att vid en skatteväxling på 1 öre så saknas drygt 2 mnkr

för att täcka de budgeterade kostnaderna och vid 2 öre så ”överdebiteras” kommunerna med 6,6 mnkr. De ekonomiska konsekvenserna av de båda förslagen framgår av nedanstående tabell. Beloppen som redovisas i kolumnerna ”kostnad” avser intäktsminskningen för kommunerna.

Kommun, alla belopp i tkr	Budget 2023 Färdtjänst-handläggning	Budget 2023 Riksfärdtjänst	1 öre		2 öre	
			Kostnad	Diff mot budget	Kostnad	Diff mot budget
Avesta	781	51	688	145	1 376	-543
Borlänge	1 780	45	1 567	258	3 133	-1 309
Falun	2 038	236	1 796	477	3 592	-1 319
Gagnef	358	22	315	66	629	-249
Hedemora	527	46	463	110	927	-353
Leksand	546	54	484	116	967	-368
Ludvika	902	109	790	220	1 581	-570
Malung-Sälen	347	16	307	56	613	-250
Mora	703	152	620	236	1 240	-385
Orsa	236	28	208	56	416	-151
Rättvik	378	22	334	65	668	-269
Smedjebacken	373	41	329	85	657	-244
Säter	383	37	338	82	676	-256
Vansbro	231	13	204	40	407	-164
Älvdalen	240	0	210	30	421	-181
SUMMA	**9 823**	**872**	**8 652**	**2 042**	**17 305**	**-6 610**

Av tabellen framgår att effekten av en skatteväxling inte kan genomföras symmetriskt, det vill säga antingen kommer kommunerna vara vinnare i och med att det växlade beloppet understiger de faktiska kostnader eller så kommer regionen vara vinnare eftersom beloppet överstiger kostnaderna.

Förslag till beslut:

Arbetsgruppen förordar alternativ 1 för hantering av frågan. Avstämning har skett med övriga ekonomichefer i länet.

Jenz Ek
Ekonomichef Gagnefs kommun

Sari Nilsson
Ekonomichef Falu kommun

Kf § 28 Antagande av reglementen

KS2023/0223

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta, med tillägg i kommunstyrelsens reglemente § 9 punkt 8 –kommunstyrelsen fattar beslut angående upprättande av vattenskyddsområde, fastställa reglemente för

- Kommunstyrelsen
- Gemensamma bestämmelser för nämnder och styrelsen
- Kulturnämnden
- Samhällsbyggnadsnämnden
- Miljö- och byggnämnden
- Socialnämnden
- Barn- och utbildningsnämnden samt för
- Kommunala pensionärsrådet, tillgänglighetsrådet och brottsförebyggnad rådet.

_____

Ärendebeskrivning

I och med den nya mandatperioden för kommunstyrelsen och de nya nämndernas tillträdande har det gemensamma bestämmelserna för nämnder och styrelsen samt reglementen reviderats.

Revideringen har genomförts av nämndsekreterarna i Säters kommun med stöd av sektorchefer.

Beslutsunderlag

Reglementen

Delges

Nämnderna

Antagande av reglementen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta fastställa reglemente för

- Kommunstyrelsen
- Gemensamma bestämmelser för nämnder och styrelsen
- Kulturnämnden
- Samhällsbyggnadsnämnden
- Miljö- och byggnämnden
- Socialnämnden
- Barn- och utbildningsnämnden samt för
- Kommunala pensionärsrådet, tillgänglighetsrådet och brottsförebyggnad rådet.

Ärendebeskrivning

I och med den nya mandatperioden för kommunstyrelsen och de nya nämndernas tillträdande har det gemensamma bestämmelserna för nämnder och styrelsen samt reglementen reviderats.

Revideringen har genomförts av nämndsekreterarna i Säters kommun med stöd av sektorchefer.

Beslutsunderlag

Reglementen

Delges

Nämnderna

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsen

2023-05-01

Gemensamt reglemente och reglemente för styrelsen, nämnder och råd

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Gemensamt reglemente och reglemente för styrelsen, nämnder och råd	Reglemente	Säters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Sektorchef kommunstyrelsen	Kommunsekreterare	Författningssamling sater.se intranet
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		KS2023/0223

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

Kommunstyrelsens reglemente 7

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter 7

§ 1 Allmänt om styrelsens uppgifter 7

Ledningsfunktionen och styrfunktionen 7

§ 2 Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen 7

§ 3 Styrelsens övergripande uppgifter 7

§ 4 Fritid & Föreningsverksamhet 9

§ ~~5 Integrationen~~ 9

§ 5 Hållbarhet 9

§ 6 Företag och stiftelser 10

§ 7 Kommunalförbund 10

§ 8 Ekonomi och medelsförvaltning 10

§ 9 Delegering från fullmäktige 11

§ 10 Personalpolitiken 11

§ 11 Kommunstyrelsens ordförande 12

Uppföljningsfunktionen 12

§ 12 Styrelsens uppföljning 12

Särskilda uppgifter 12

§ 13 Processbehörighet 12

§ 14 Krisledning och höjd beredskap 13

§ 15 Arbetslöshetsnämnd 13

§ 16 Råd 13

§ 17 Arkivmyndighet 13

§ 18 E-arkiv 13

§ 19 Anslagstavla och webbplats 13

§ 20 Författningssamling 13

För styrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser 14

§ 21 Uppdrag och verksamhet 14

§ 22 Organisation inom verksamhetsområdet 14

§ 23 Nämndernas ekonomisk förvaltning 14

§ 24 Personalansvar 14

§ 25 Personuppgifter 14

§ 26 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige 15

§ 27 Information och samråd 15

§ 28 Självförvaltningsorgan 15

§ 29 Medborgarförslag 16

Arbetsformer 16

SÄTERS KOMMUN

§ 30 Tidpunkt för sammanträden ... 16
§ 31 Kallelse ... 16
§ 32 Offentliga sammanträden ... 17
§ 33 Sammanträde på distans ... 17
§ 34 Närvarorätt ... 17
§ 35 Sammansättning ... 18
§ 36 Ordföranden ... 18
§ 37 Presidium ... 19
§ 38 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden ... 19
§ 39 Kommunalråd ... 19
§ 40 Förhinder ... 19
§ 41 Ersättares tjänstgöring ... 19
§ 42 Jäv, avbruten tjänstgöring ... 20
§ 43 Reservation ... 20
§ 44 Justering av protokoll ... 20
§ 45 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m. ... 21
§ 46 Delgivningsmottagare ... 21
§ 47 Undertecknande av handlingar ... 21
§ 48 Talerätt ... 21
§ 49 Utskott ... 21

Barn- och utbildningsnämndens reglemente ... 23
Barn- och utbildningsnämndens ansvar ... 23
§ 1 Barn- och utbildning ... 23
§ 2 Verksamhetens omfattning ... 23
§ 3 Kulturskola ... 23
§ 4 Ansvar om den medicinska och psykologiska elevhälsan ... 23
§ 5 Skolskjuts ... 23
§ 6 KAA-kommunaltaktivitetsansvar ... 23
§ 7 Integration ... 24
Arbetsutskott ... 24
§ 8 Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott ... 24
§ 9 Ärenden till arbetsutskottet ... 24
§ 10 Övriga bestämmelser om utskott ... 24

Kulturnämndens reglemente ... 25
Kulturnämndens ansvar ... 25
Kulturnämndens allmänna uppgifter ... 25
§ 1 Bibliotek ... 25
§ 2 Allmän kultur ... 25

SÄTERS KOMMUN

§ 3 Stöd till föreningar med särskilt avtal 25
§ 4 Kulturarv och kulturmiljö 25
§ 5 Kulturpris och ungdomskulturstipendium 25
§ 6 Anslag och bidrag till studieförbund och föreningar 26
§7 Konstinköp/konstnärlig utsmyckning 26
§ 8 Digidelcenter 26
§ 9 Övriga bestämmelser om utskott 26

Miljö- och byggnämndens reglemente 27
§ 1 Nämndens verksamhetsområde 27
§ 2 Nämnden åligger särskilt 27
§ 3 Taxor 28
§ 4 Övriga bestämmelser om utskott 29

Samhällsbyggnadsnämndens reglemente 30
§ 1 Nämndens verksamhetsområden 30
Trafik 30
Gata och park 30
Plan och GIS 30
Fastighet och anläggningar 30
Lokal- och kostservice 31
VA och renhållning 31
§ 4 Taxor 31
§ 5 Råd 31
§ 6 Delegering från kommunfullmäktige 31
§ 7 Arbetsutskott 34
§ 9 Övriga bestämmelser om utskott 34

Socialnämndens reglemente 35
Socialnämndens ansvar 35
§ 1 Vård och omsorg 35
§ 2 Kommunal hälso- och sjukvård samt hemsjukvård 35
Arbetsutskott 35
§ 3 Socialnämndens arbetsutskott 35
§ 4 Ärenden till arbetsutskottet 35
§ 5 Övriga bestämmelser om utskott 35

Rådens reglementen 36
Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR) 36
1. Syfte 36
2. Uppgifter/verksamhetsområde 36
3. Sammansättning 36

SÄTERS KOMMUN

4. Arbetsformer 37
5. Finansiering 37
6. Mandatperiod 37
Reglemente för Tillgänglighetsrådet 38
§ 1 Kommunala handikapprådet Tillgänglighetsrådet 38
§ 2 Syfte 38
§ 3 Rådets sammansättning 38
§ 4 Organisation och arbetsformer 38
§ 5 Ekonomi 39
§ 6 Ändring av reglemente 39
§ 7 Fastställande 39
§ 8 Närvarorätt 39
Reglemente för Brottsförebyggande rådet (BRÅ) 40
§ 1 Brottsförebyggande rådet 40
§ 2 Syfte 40
§ 3 Sammansättning och organisation 40
§ 4 Arbetsformer 41
§ 5 Ekonomi 41
§ 6 Ändring av reglemente 42
§ 7 Fastställande 42

SÄTERS KOMMUN

Kommunstyrelsens reglemente

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen och det gemensamma reglementet för kommunens nämnder/styrelsen eller annan speciallagstiftning som infaller inom styrelsens ansvarsområde gäller detta reglemente för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

§ 1 Allmänt om styrelsens uppgifter

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda det arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrfunktion).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (särskilda uppgifter). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725), KL, och annan lagstiftning.

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

§ 2 Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

§ 3 Styrelsens övergripande uppgifter

Styrelsen ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållna annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,
3. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
4. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
5. anställa direktör samt besluta om instruktion för denne
6. ha hand om kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendehanteringssystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem och förtroendemannaregister,
7. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
8. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
9. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
10. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna,
11. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
12. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL,
13. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.
14. ansvara för frågor gällande den kommunövergripande kollektivtrafiken såsom trafikbeställningar och trafikförsörjningsplaner mm.
15. förvalta skogsinnehav enligt gällande Skogvårdsplan.
16. ~~ansvar för att löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning (aktivitetsansvar). Hemkommunen har inom ramen för ansvaret uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt. Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret enligt första stycket.~~
17. ansvara för boende-, sysselsättnings- och näringslivsfrågor och åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen. Ansvara för att leda och samordna de kommunala marknads- och sysselsättningsåtgärderna.
18. ansvara för kommunens centrala informationsverksamhet
19. följa de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.
20. kontinuerligt i sitt arbete leda utvecklingen av social hållbarhet såsom t ex likabehandlings-, jämställdhets-, mångfalds och folkhälsofrågor

21. kontinuerligt i sitt arbete följa upp miljö-, integration- samt frågor som rör personer med funktionsnedsättning,
22. ansvara för lotteritillstånd enligt Lotterilagen (1994:1000).
23. ansvara för konsumentrådgivning
24. ansvarig för lokalt brottsförebyggande arbete
25. samordning av övergripande IT- frågor
26. Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.
27. Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

§ 4 Fritid & Föreningsverksamhet

Styrelsen ska

1. ansvara för evenemangsråd i samarbete med övriga förvaltningar
2. leda samarbete kopplat till kommunens marknadskommunikation
3. ansvara för särskild uppvaktning
4. ansvara för Ungdomsledarstipendiet
5. ansvara för Ungdomens Hus, Ung i Säter
6. ansvara för barn- och ungdomsfrågor på övergripande nivå
7. ansvara för stöd och bidrag till föreningar
8. ansvara för att riktlinjer för föreningsverksamhet är aktuella och uppdateras årligen
9. stödja och vid behov samordna fritidsevenemang då kommunen beviljat bidrag.

§ ~~5 Integrationen~~

~~Kommunstyrelsens ansvarar i enlighet med tecknade avtal med Migrationsverket för mottagande och boende för asylsökande och flyktingar. Kommunstyrelsen ansvarar i samverkan med andra aktörer för integrationen i samhället.~~

§ 5 Hållbarhet

Ansvarar för interna och externa miljö- och energistrategiska frågor med utgångspunkt i nationella, regionala och lokala miljömål.

Ansvarar för energirådgivning mot allmänheten, organisationer och föreningar samt mindre och medelstora företag.

§ 6 Företag och stiftelser

Styrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ända mål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna/ stiftelseledningarna,
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10kap. 3-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,
5. årligen, senast den 30 juni, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

§ 7 Kommunalförbund

Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

§ 8 Ekonomi och medelsförvaltning

Styrelsen ska

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade föreskrifter för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att
   - underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom,
   - se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
   - handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,

4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda föreskrifter förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser.

§ 9 Delegering från fullmäktige

Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
3. utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom,
4. köp, försäljning, byte och avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
5. i mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal,
6. tillstånd att använda kommunens vapen,
7. avgivande av yttranden enligt kameraövervakningslagen (2013:460).
8. fattar beslut angående upprättande av vattenskyddsområde.

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

§ 10 Personalpolitiken

Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bl.a. att:

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare;
4. besluta om stridsåtgärd,
5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

§ 11 Kommunstyrelsens ordförande

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att

- närmast under kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning och kommunägda bolag,
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
- främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder,
- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

Uppföljningsfunktionen

§ 12 Styrelsens uppföljning

Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
6. före den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över de motioner och medborgarförslag som kommit in till fullmäktige till och med året innan och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Särskilda uppgifter

§ 13 Processbehörighet

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige.

Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

§ 14 Krisledning och höjd beredskap

Styrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap (krisledningsnämnd).

Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Styrelsen kan utse en ledamot till hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

§ 15 Arbetslöshetsnämnd

Styrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

§ 16 Råd

Ansvara för Brottsförebyggande rådet.

§ 17 Arkivmyndighet

Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antaget arkivreglemente.

§ 18 E-arkiv

Styrelsen är ansvarig för bemanning och leder verksamheten för det gemensamma E-arkivcentrum Dalarna enligt samverkansavtal med länets kommuner.

§ 19 Anslagstavla och webbplats

Styrelsen ansvarar för kommunens digitala anslagstavla. Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

§ 20 Författningssamling

Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

SÄTERS KOMMUN

För styrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser

§ 21 Uppdrag och verksamhet

Styrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att styrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

§ 22 Organisation inom verksamhetsområdet

Styrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten

§ 23 Nämndernas ekonomisk förvaltning

Nämnden ansvarar för den verksamhet, som kommunfullmäktige fastställt i särskilt reglemente eller som följer av gällande lagstiftning samt i övrigt de uppgifter som kommunfullmäktige överlämnar.

Nämnden ansvarar för.

- den ekonomiska förvaltningen av de medel, som i kommunfullmäktiges årsbudget ställs till nämndens förfogande
- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt utifrån kraven på god ekonomisk hushållning,
- att utifrån syfte och kärnuppdrag bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning,

.

§ 24 Personalansvar

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet. Kommunstyrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor.

§ 25 Personuppgifter

Styrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för ~~de register och andra~~ behandlingar av personuppgifter som sker i styrelsens/nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvariga för anställda i Säters kommun.

~~För att undvika jävssituation, ska medarbetare inom miljö- och byggenheten hanteras enligt bestämmelser i kommunstyrelsens delegationsordning.~~

§ 26 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Styrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Styrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem

- i reglemente,
- genom finansbemyndigande.

Styrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till styrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

§ 27 Information och samråd

Styrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer samt med kommunens bolag när dessa är särskilt berörda. Styrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet.

§ 28 Självförvaltningsorgan

Nämnden får uppdra åt ett självförvaltningsorgan att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Nämnden får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Nämnden ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.

§ 29 Medborgarförslag

Medborgarförslag, där fullmäktige överlåtit till styrelsen/nämnden att fatta beslut, ska om möjligt beredas så att styrelsen/nämnden kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes i fullmäktige.

Styrelsen/nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats i anledning av ett medborgarförslag.

Styrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte avgjorts inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte har avgjorts och när beslut kan förväntas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, bör förslagsställaren underrättas.

Styrelsen/nämnden får besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet, men inte närvara när beslut fattas.

Arbetsformer

§ 30 Tidpunkt för sammanträden

Styrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som styrelsen/nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 31 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid

göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast 5 dagar före sammanträdesdagen.

~~Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt~~. Kallelsen ska tillställas i elektroniskt format. Kallelsen får i undantagsfall tillställas i analog form och om orsaken är tillfälligt teknikproblem eller om ledamot/ersättare p g a funktionsnedsättning inte kan ta emot kallelsen i elektronisk form. ~~Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.~~

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. ~~Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.~~

§ 32 Offentliga sammanträden

Styrelsen/nämnden får besluta om offentliga sammanträden.

§ 33 Sammanträde på distans

Styrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 5 dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 34 Närvarorätt

Kommunalråd och kommunstyrelsens presidium har rätt att närvara vid styrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Kommunalråd och kommunstyrelsens presidium har dock inte närvarorätt i ärenden som avser myndighetsutövning gentemot enskilda personer.

Nämnd får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge ledamot av styrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har ~~i den utsträckning nämnden beslutar~~ rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Vid sammanträde med nämnden/styrelsen eller dess utskott skall, om inte nämnden/styrelsen eller utskottet för särskilt fall beslutar annat, kommunchef, förvaltningschef och tjänstgörande sekreterare och de ytterligare tjänstemän nämnden/styrelsen beslutar om ha rätt att närvara. Kommundirektör och sektorchef har rätt att delta i överläggningarna.

Revisorerna har närvarorätt på styrelsen och nämndernas möten efter samråd med ordförande. Revisorerna har dock inte närvarorätt i ärenden som avser myndighetsutövning gentemot enskilda personer.

Härutöver får styrelsen/nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med styrelsen/nämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om styrelsen/nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

§ 35 Sammansättning

Styrelsen/nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

§ 36 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

1. leda styrelsens/nämndens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. ~~kalla ersättare~~,
4. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i styrelsen/nämnden vid behov är beredda,
5. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i styrelsen/nämnden,
6. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det styrelsens ordförande att under styrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
4. representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 37 Presidium

Styrelsens/nämndernas presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande, om inte kommunfullmäktige beslutar annat.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 38 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

~~Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i styrelsen/nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid full- görs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.~~

~~Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt upp drag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.~~

Om varken ordföranden, vice ordförande eller 2:e viceordföranden kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den som varit ledamot i nämnden längst tid ordförandens uppgifter (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident. Om ordföranden inte kan fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att som ersättare för ordföranden utföra dennes uppgifter.

§ 39 Kommunalråd

Kommunstyrelsens ordförande skall också vara kommunalråd.

§ 40 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelsens/nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid aktuellt styrelsekansli. Kansliet ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra. Ordföranden är ytterst ansvarig för att nämnden/styrelsen är behörig att fatta beslut.

§ 41 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in.

Ersättare i nämnder och styrelser i första hand är personliga, i andra hand tjänstgör för ledamot av samma parti och i tredje hand enligt tjänstgöringsordning beslutad av kommunfullmäktige.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

~~Ersättarna ska, om dessa inte väljs proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.~~

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har alltid företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

§ 42 Jäv, avbruten tjänstgöring

~~En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.~~

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

§ 43 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

§ 44 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Styrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

§ 45 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta styrelsen så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 46 Delgivningsmottagare

Delgivning med styrelsen/nämnden sker med ordföranden, (kommundirektör), sektorchefen eller annan anställd som styrelsen/nämnden beslutar.

§ 47 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från styrelsen/nämnden ska på styrelsens/nämndens vägnar undertecknas av ordföranden ~~och kontrasigneras av~~ ~~sekreteraren.~~ Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne ~~den ledamot som styrelsen utser~~ inträder 2:e vice ordförande.

Styrelsen/nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av styrelsen/nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens/nämndernas vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas ~~med anledning därav~~ undertecknas av delegat. ~~den som fattat beslutet~~ . I förekommande fall, kontrasigneras beslutet av den som utses därtill.

§ 48 Talerätt

Nämnden får själv eller genom ombud föra talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde och som inte samtidigt berör annan nämnd.

§ 49 Utskott

Inom styrelsen ska finnas ett arbetsutskott, ett personalutskott och ett fritidsutskott. Arbetsutskottet ska bestå av 5 ledamöter och 5 ersättare. Personalutskottet ska bestå av 3 ledamöter och 3 ersättare. Fritidsutskottet ska bestå av 3 ledamöter och 3 ersättare. Styrelsen/nämnden får därutöver inrätta ytterligare utskott.

Inom ett utskott väljer styrelsen/nämnden ~~för den tid styrelsen/nämnden beslutar~~ bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid får styrelsen/nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av styrelsen/nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, ~~som inte utsetts vid proportionellt val~~, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje ~~utskott~~ styrelsen/nämnden bestämmer. Sammanträden ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst 2 ledamöter begär det. Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

De ärenden som ska avgöras av styrelsen/nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden bestämmer föredragningslistan till utskottet.

När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

SÄTERS KOMMUN

Barn- och utbildningsnämndens reglemente

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen och det gemensamma reglementet för kommunens nämnder eller annan speciallagstiftning som infaller inom nämndens ansvarsområde gäller detta reglemente för barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämndens ansvar

§ 1 Barn- och utbildning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom det, allmänna skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet ~~Undantag är ansvaret för skolskjutsverksamheten~~.

§ 2 Verksamhetens omfattning

Verksamheten omfattar förskola, annan pedagogisk verksamhet, fritidshem, förskoleklass, , grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, gymnasiesärskola och särskild utbildning för vuxna.

§ 3 Kulturskola

Kulturskolan ansvarar för undervisning i musikämnet i grundskolan samt samordnar estetiska lärprocesser inom musik-, dans- och dramaprofil i skolan. Kulturskolan ger barn och ungdomar möjlighet att på sin fritid utöva och framträda med musik, teater, bild och dans.

§ 4 Ansvar om den medicinska och psykologiska elevhälsan

Barn- och utbildningsnämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i kommunal förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

§ 5 Skolskjuts

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för skolskjutsverksamheten.

Skolskjuts anordnas för elev i förskoleklass, grundskolan, grund- och gymnasiesärskolan som uppfyller kraven för skolskjuts (trafikförhållande, funktionsvariationer, färdvägens längd eller annan särskild omständighet).

§ 6 KAA-kommunaltaktivitetsansvar

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för KAA, kommunalt aktivitetsansvar.

Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är kommunen skyldig att uppmärksamma och erbjuda insatser till ungdomar under 20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller genomför någon motsvarande utbildning. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för att löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning (aktivitetsansvar). Hemkommunen har inom ramen för ansvaret uppgiften att erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt. Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret enligt första stycket.

§ 7 Integration

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar i samverkan med andra aktörer för integrationen i samhället. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för tecknade avtal med Migrationsverket för mottagande och boende för asylsökande och flyktingar.

Arbetsutskott

§ 8 Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Inom barn- och utbildningsnämnden ska det finnas ett arbetsutskott. Arbetsutskottet består av presidiet (ordförande, 1.e vice ordförande och 2:e vice ordförande) och 3 ersättare.

Barn- och utbildningsnämndens ordförande är tillika ordförande i arbetsutskottet. Ersättare får endast närvara vid avsaknad av ledamot.

§ 9 Ärenden till arbetsutskottet

Arbetsutskottet ska besluta i avstängningsärenden som barn- och utbildningsnämnden har delegerat till utskottet samt övriga ärende som barn- och utbildningsnämnden delegerat till utskottet.

§ 10 Övriga bestämmelser om utskott

I övrigt gäller samma bestämmelser för barn- och utbildningsnämndens utskott som anges i huvudreglementet under rubriken ”Utskott”.

SÄTERS KOMMUN

Kulturnämndens reglemente

Utöver det gemensamma reglementet för kommunens nämnder gäller detta reglemente för kulturnämnden

Kulturnämndens ansvar

Kulturnämnden har det samlade ansvaret för drift och förvaltning av Säters kommuns biblioteks- och kulturverksamhet enligt bibliotekslagen, kulturmiljölagen och kommunens kulturpolitiska mål.

Kulturnämndens allmänna uppgifter

§ 1 Bibliotek

att leda, samordna och utveckla kommunens biblioteks- verksamhet som består av ett huvudbibliotek i Säter och två filialer i Gustafs och i Stora Skedvi.

§ 2 Allmän kultur

Ansvara för den kommunala kulturverksamheten innefattande såväl verksamhet i egen regi som stöd till annan kulturell verksamhet i kommunen.

§ 3 Stöd till föreningar med särskilt avtal

Ansvara för kommunens avtal med Åsgårdarna, Säters Folkets hus och Säters TV- och biografmuseum samt att nämnden ska bidra till deras utveckling. Nämnden ska också fördela driftbidrag till respektive förening, Hembygdsföreningen i Säter, Säters Folkets hus och parker, samt Föreningen Biljettkassan.

§ 4 Kulturarv och kulturmiljö

Ansvara för kommunens arbete med kulturarv och kulturmiljö enligt kulturmiljölagen. Kulturnämnden är rådgivande vid utformning av skyltar, offentliga platser, bostads- och andra bebyggelseområden.

§ 5 Kulturpris och ungdomskulturstipendium

Utser Säters kulturpristagare och ungdomskulturstipendiat enligt reglemente.

§ 6 Anslag och bidrag till studieförbund och föreningar

Fördela anslag till studieförbund med verksamhet i Säters kommun, utifrån av kommunfullmäktige fastställda regler. Nämnden handlägger och beslutar om bidrag från organisationer, grupper/föreningar samt enskilda som inkommer till kulturnämnden. Stödja och vid behov samordna kulturella evenemang då kommunen beviljat bidrag.

§7 Konstinköp/konstnärlig utsmyckning

Utse ett konstutskott bestående av tre ledamöter och tre ersättare med uppdrag att ansvara för inköp av konst vid större gestaltningsprojekt i offentliga miljöer. ~~kommunens konstinnehav och för gestaltningen av offentliga miljöer enligt 0,5%-regeln och dess riktlinjer. Ett utskott bestående av tre ledamöter och tre ersättare beslutar i konstärenden.~~

Kulturchefen ansvarar för att köpa in och vårda lös konst utifrån årligen fastställd investeringsbudget.

§ 8 Digidelcenter

DigidelCenter Säter är en plattform för MIK (medie-och informationskunnighet) och digitalt lärande. DigidelCenter är en resurs för hela kommunens organisation gällande kommunikation, information och dialog med medborgarna.

Målet med ett DigidelCenter är att öka den digitala delaktigheten och stärka det demokratiska samhället.

§ 9 Övriga bestämmelser om utskott

I övrigt gäller samma bestämmelser för kulturnämndens utskott som anges i huvudreglementet under rubriken ”Utskott”.

SÄTERS KOMMUN

Miljö- och byggnämndens reglemente

Utöver det som föreskrivs nämnden i kommunallagen och det gemensamma reglementet för kommunens nämnder eller annan speciallagstiftning som infaller inom nämndens ansvarsområde, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Nämndens verksamhetsområde

Miljö- och byggnämnden är kommunens organ för sådana uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelstillsyn samt byggnadsverksamheten som ankommer på kommunen. Det åligger nämnden att fullgöra kommunens myndighetsutövande enligt vad som i särskild lagstiftning anges för byggnadsnämnd eller motsvarande, miljö- och hälsoskyddsnämnd eller motsvarande. Nämnden beslutar i ärenden som utgör myndighetsutövning avseende enskild, juridisk person och kommunal verksamhet

§ 2 Nämnden åligger särskilt

Miljö- och byggnämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, plan och bygglagen, lagen om tekniska egenskaper på byggnadsverk, lagen om färdigställandeskydd, lagen om energideklaration, lagen om tobak och liknande produkter avseende rökfria miljöer, lagen om foder och animaliska biprodukter, lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning, livsmedelslagen, strålskyddslagen avseende solarier, smittskyddslagen, lagen om sprängämnes prekursorer samt förordningen och föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar.

Nämnden ska svara för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag från vad som annars gäller enligt Miljöbalken. I fråga om transport, återvinning, eller bortskaffande av avfall och för tillsyn vad gäller avfallshantering, producentansvar, nedskräpning och dumpning av avfall.

Miljö- och byggnämnden ska svara för prövning och tillsyn inom naturvården, ansvara för kalkning av försurade sjöar i kommunen och i övrigt medverka i planering där miljö- och hälsoskyddsfrågor eller andra frågor inom nämndens ansvarsområde berörs. Utarbeta förslag till åtgärdsprogram och åtgärdsplaner som kan krävas av kommunen och svara för provtagning som ålagts kommunen med anledning av miljökvalitetsnormer.

~~att vara remissorgan i frågor som rör nämndens verksamhetsområde liksom med uppmärksamhet följa utvecklingen inom området samt hos kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra kommunala nämnder – eller hos andra myndigheter – göra de framställningar nämnden finner påkallade~~

~~att i övrigt fullgöra de uppdrag som kommunfullmäktige överlämnar till nämnden.~~

SÄTERS KOMMUN

§ 3 Taxor

Utarbeta förslag till tariffer, taxor, avgifter och andra leveransvillkor inom nämndens ansvars- och verksamhetsområden.

~~3 § Närvarorätt~~

~~Förvaltningschef för samhällsbyggnadsförvaltningen har närvarorätt vid presidiemöten, beredningar, utskottssammanträden och på nämndens sammanträden, förutom i de fall ärenden skall beslutas av nämnden som avser tillstånd, lov eller tillsyn av verksamheter där förvaltningen på något sätt är ansvarig för drift eller produktion.~~

~~4 § Ekonomisk förvaltning~~

~~Nämnden ansvarar för den ekonomiska förvaltningen av de medel, som i kommunfullmäktiges årsbudget ställs till nämndens förfogande. Vid delegation av fullmäktiges anvisade budgetram skall nämnden inte delegera budgetansvar till förvaltningschef för att säkerställa att jäv inte uppstår.~~

~~5 § Övriga uppgifter~~

~~I nämndens uppgifter ingår vidare bl.a. inom nämndens verksamhetsområde,~~

~~– informationsverksamheten~~

~~– registeransvaret för de personregister som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över.~~

~~6 § Talerätt~~

~~Nämnden får själv eller genom ombud föra talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde och som inte samtidigt berör annan nämnd.~~

~~7 § Delegering från kommunfullmäktige~~

~~Nämnden skall besluta i följande grupper av ärenden~~

~~– i sådana mål och ärenden, där det ankommer på nämnden att föra talan på nämndens vägnar, träffa överenskommelse om att betala fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.~~

~~8 § Ansvar och rapporteringsskyldighet~~

~~Nämnden skall se till, att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, samt bestämmelser i detta reglemente.~~

~~Nämnden skall regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.~~

~~Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats i anledning av medborgarförslag.~~

~~§ 9 Nämndens arbetsformer~~

~~Närmare bestämmelser om nämndens arbetsformer regleras i delegationsordningen.~~

§ 4 Övriga bestämmelser om utskott

I övrigt gäller samma bestämmelser för Miljö- och byggnämndens utskott som anges i huvudreglementet under rubriken ”Utskott”.

SÄTERS KOMMUN

Samhällsbyggnadsnämndens reglemente

Utöver det som föreskrivs om nämnd i kommunallagen och det gemensamma reglementet för kommunens nämnder och annan speciallagstiftning som infaller inom nämndens ansvarsområde gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Nämndens verksamhetsområden

Trafik

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens trafiknämnd enligt ”Lag om nämnder för vissa trafikfrågor (SFS 1978:234)”, trafikplaneringsfrågor samt kommunens trafiksäkerhetsarbete. Nämnden ansvarar för så kallade samhällsbetalda resor samt lokala trafikföreskrifter enligt gällande Trafiklagstiftning, det åligger även nämnden att verka för att regionala trafikföreskrifter efterlevs. Vidare svarar samhällsbyggnadsnämnden för trafiksäkerheten inom kommunens väghållningsområde och har en samordnande funktion för trafiksäkerhetsarbetet inom hela kommunen.

Gata och park

Samhällsbyggnadsnämnden svarar för gaturenhållning och för renhållning utomhus där allmänheten får färdas fritt enligt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning. Nämnden ansvarar för projektering, anläggning, drift- och underhåll av gator, vägar, gång- och cykelvägar, broar, kollektivtrafikanläggningar och andra allmänna platser, samt tätortsnära skogar, parker och motionsspår. Samhällsbyggnadsnämnden ska vid behov stödja kultur- och fritidsevenemang då kommunen beviljat bidrag till detsamma.

Plan och GIS

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för kommunens fysiska planering av mark och vatten samt exploatering av nya detaljplaneområden. Det finns en särskild arbetsordning för planprocessen som reglerar och beskriver i vilken instans beslut ska fattas. Nämnden ansvarar för kommunens fastighetsbildnings- och mätningsverksamhet samt kommunens gemensamma kartverk. Nämnden beslutar i frågor rörande namn på gator och kvarter efter att ha remitterat förslaget till kulturnämnden.

Fastighet och anläggningar

Nämnden ansvarar för att utarrendera, uthyra eller upplåta fastighet och tomträtt som tillhör kommunen, inom av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt. Det åligger även nämnden att ansvara för kommunens tomtkö, att köpa, sälja, byta, fastighetsreglera eller lösa in fastighet eller fastighetsdel med stöd av plan- och bygglagen.

Upprätta hyresavtal för kommunens verksamheter med en sammanlagd hyrestid om högst fem år.

Samhällsbyggnadsnämnden bevakar, driver, förvaltar och underhåller det allmänna intresset enligt fastighetsbildnings-, anläggnings- och ledningsrättslagarna. Det åligger nämnden att förvalta kommunens exploateringsmark samt att företräda kommunen vid fastighetsbildning, fastighetsbestämning eller dylikt och i övrigt förvalta kommunägda lokaler och anläggningar. Nämnden ska förvalta kommunens råmark med däri bedriven jakt och fiske samt utarrendering eller på annat sätt upplåtelse av densamma. Initiera och bereda ärenden om inrättande av skyddsområden enligt 7 kap miljöbalken, i den mån inte uppgiften lagts på annan nämnd, och svara för förvaltningen av sådana områden.

Lokal- och kostservice

Det ligger i nämndens ansvar att tillgodose behovet av kost gentemot socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden samt uppfylla behovet av lokalservice gentemot de övriga nämndernas verksamheter.

VA och renhållning

Nämnden är kommunens VA-huvudman och svara för kommunens lagstadgade skyldigheter gällande hushållens avfallsfrågor samt för kommunens lagstadgade skyldigheter vad gäller allmänna vattentjänster.

§ 4 Taxor

Utarbeta förslag till tariffer, taxor avgifter och andra leveransvillkor inom de verksamhetsområden som faller inom nämndens ansvar.

§ 5 Råd

Ansvarar för tillgänglighetsrådet.

§ 6 Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- Förvärv av fastighet eller fastighetsdel för exploateringsändamål i hela kommunen till ett belopp om högst 500 000 kr per ärende.
- Försäljning av obebyggd mark i hela kommunen enligt av kommunfullmäktige fastställda riktlinjer beträffande pris och villkor i övrigt

- I sådana mål och ärenden, där det ankommer på nämnden att föra talan på nämndens vägnar, träffa överenskommelse om att betala fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.
- Ärenden enligt lagen (2006:378) om lägenhetsregister
- Ärenden enligt 5 kap. 27 § plan- och bygglagen (2010:900) gällande antagande av detaljplan som inte är av stor vikt eller har principiell betydelse
- Att vara kommunens huvudman för statligt finansierade projekt för förorenade områden.

- Arbetsordning avseende detaljplaneprocessen

DETALJPLAN - Förfarande	Planbesked / Planuppdrag	Genomförs av	Delegationsbeslut samråd	Internremiss	Delegationsbeslut Granskning	Delegationsbeslut rapporteras till	Antagande
Förenklat (ändrings)förfarande	SBN	SBF	Chef SBF	1	_	SBN	**SBN**
Begränsat standardförfarande	SBN	SBF	Chef SBF	1	_	SBN	**SBN**
Standardförfarande*	SBN	SBF	Chef SBF	1	SBNau	SBN	**SBN**
Utökat förfarande**	KS (beslutskopia till SBN)	KD-> SBF	Ksau	2	Ksau	KS	**KF**
När standard blir utökat ** (efter samråd)***	SBN	SBF	Chef SBF	1 (samt) 2(gransk)	KSau	SBN (samråd) KS (granskning)	**KF**
När utökat ** blir standard (efter samråd)***	KS (beslutskopia till SBN)	KD-> SBF	KSau	2(samt) 1(gransk)	SBNau*	KS (samråd) SBN (Granskning)	**SBN**
ÖVRIGA planer							
Planprogram**	KS (beslutskopia till SBN)	KD-> SBF	KSau	2	KSau		**KS**
FÖP**	KS (beslutskopia till SBN)	KD-> SBF	KS	2	(utställning-KS)		**KF**
ÖP	KS (beslutskopia till SBN)	KD-> SBF	KS	2	(utställning-KS)		**KF**

Planavtal tas fram av SBF, godkänns och undertecknas av Chef SBF (verkställighet i linje med beslutat planbesked)

***** Planarkitekt skriver tjänsteskrivelse till KSau och redovisar vad som framkommit från **förvaltningarna** under samråds- och granskningsskedet.
Kom därför ihåg att planera för detta i tidplanen (extra ledtid pga KSaus mötestider och planarkitektens arbetstid för att skriva tjänsteskrivelsen).

****** Planen har två ärendenummer, ett för SBN och ett för KS

******* Det tas inte något nytt planbesked, utnp. planbesked gäller. KSau ska informeras under arbetsgången.
1= Samtliga nämnder(ej SBN), styrelser, bolag
2= Samtliga nämnder och bolag

KF= Kommunfullmäktige, **KS=** Kommunstyrelsen, **KSau=** Kommunstyrelsens arbetsutskott
SBN= Samhällsbyggnadsnämnden, **SBNau=** Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott
SBF= Samhällsbyggnadsförvaltningen, **KD=** Kommundirektören

SÄTERS KOMMUN

§ 7 Arbetsutskott

Inom samhällsbyggnadsnämnden ska det finnas ett arbetsutskott. Arbetsutskottet består av presidiet, ordförande, 1 :e vice ordförande och 2:e vice ordförande och tre ersättare. Samhällsbyggnadsnämndens ordförande är tillika ordförande i arbetsutskottet.

§ 9 Övriga bestämmelser om utskott

I övrigt gäller samma bestämmelser för samhällsbyggnadsnämnden utskott som anges i huvudreglementet under rubriken ”Utskott”.

SÄTERS KOMMUN

Socialnämndens reglemente

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen och det gemensamma reglementet för kommunens nämnder eller annan speciallagstiftning som infaller inom nämndens ansvarsområde~~. Utöver det gemensamma reglementet för kommunens nämnder~~ gäller detta reglemente för socialnämnden.

Socialnämndens ansvar

§ 1 Vård och omsorg

Socialnämnden ansvarar för att kommunens invånare får vård och omsorg i enlighet med gällande lagstiftning. Nämnden har ett särskilt ansvar för att stödja utsatta individer och familjer som har behov av kompletterande samhällsinsatser.

§ 2 Kommunal hälso- och sjukvård samt hemsjukvård

Socialnämnden ansvarar, enligt gällande lagstiftning, för att erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som efter beslut av kommunen bor på särskilt boende, i en gruppbostad eller motsvarande samt till den som vistas på dagverksamhet.

Socialnämnden ansvarar vidare för att erbjuda en god hälso- och sjukvård i hemmet till dem som vistas i kommunen (hemsjukvård).

Socialnämnden ansvarar även för att erbjuda rehabilitering och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsutskott

§ 3 Socialnämndens arbetsutskott

Inom socialnämnden ska det finnas ett arbetsutskott. Arbetsutskottet består av presidiet (ordförande, 1.e vice ordförande och 2:e vice ordförande)~~3 ledamöter~~ och 3 ersättare. Socialnämndens ordförande är tillika ordförande i arbetsutskottet.

§ 4 Ärenden till arbetsutskottet

Arbetsutskottet ska besluta i de individ-ärenden som socialnämnden har delegerat till utskottet.

§ 5 Övriga bestämmelser om utskott

I övrigt gäller samma bestämmelser för socialnämndens utskott som anges i huvudreglementet under rubriken ”Utskott”.

SÄTERS KOMMUN

Rådens reglementen

Reglemente för kommunala pensionärsrådet (KPR)

1. Syfte

Kommunens pensionärsråd är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för pensionärernas riksorganisationer inom kommunen.

Rådet är ett viktigt forum för utbyte av tankar och idéer med de äldre i samhället, vilka i hög grad omfattas av kommunens beslut. Det är därför angeläget att rådet ges reella möjligheter att fullgöra sina uppgifter och att dess synpunkter beaktas.

2. Uppgifter/verksamhetsområde

Kommunen skall i pensionärsrådet samråda och informera om sin verksamhet, planerade förändringar samt resultat av olika åtgärder som har eller kan få aktualitet för kommunens pensionärer.

Kommunen ges genom rådet möjlighet att få pensionärsorganisationernas synpunkter samt samråda med dem i ett tidigt skede av olika beredningsprocesser.

Pensionärerna får genom rådet en större delaktighet i samhällets insatser. Pensionärernas representanter kan i rådet ta initiativ till och aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud som berör de äldres förhållanden i samhället.

3. Sammansättning

Pensionärsrådet består av:

- två representanter för kommunstyrelsen
- representanter från socialnämnden i form av socialnämndens presidium, samt
- en representant för varje pensionärsförening från de olika riksorganisationerna som finns verksamma inom Säters kommun och som har minst 80 medlemmar bosatta i kommunen

Varje organisation/myndighet utser dessutom samma antal ersättare.

Representanter från andra kommunala nämnder/förvaltningar kan adjungeras när frågor som berör deras verksamhet blir aktuella.

Vid behov kan representanter från andra samhällsorgan inbjudas för information eller diskussion i vissa frågor.

4. Arbetsformer

Ordförande i rådet är ordförande i socialnämnden. Rådet kan inom sig utse vice ordförande som skall vara en representant för pensionärsorganisationer.

Kommunens sociala sektor svarar för sekreterar- och kansliservice till rådet.

Pensionärsrådet är ett remiss- och referensorgan. Rådet behöver inte ha en enhetlig uppfattning och regleras inte av kommunallagens bestämmelser avseende arbetsformer och beslutsförhet.

Rådet sammanträder fyra gånger om året eller oftare om någon särskild fråga påkallar samråd med eller information till rådet. Datum för sammanträdesdagar fastställs inför årets början.

Ordföranden och då sådan finns utsedd, vice ordföranden, bereder tillsammans med sekreteraren i rådet, aktuella ärenden inför varje sammanträde och fastställer en föredragningslista.

Förslag till förteckning över ärenden som skall behandlas samt handlingar och beslutsunderlag skall delges rådets ledamöter i så god tid och på sådant sätt att vidareinformation och beredning underlättas.

Rådets ställningstaganden och initiativ skall redovisas genom protokoll efter varje sammanträde och delges rådets ledamöter, kommunstyrelsen, socialnämnden samt övriga berörda nämnder.

5. Finansiering

Socialnämnden ansvarar för att budgetmedel för rådets verksamhet avsätts.

~~Till kommunens tjänstgörande ledamöter utgår arvode och resekostnadsersättning enligt kommunfullmäktige fastställda regler för förtroendevalda.~~

Pensionärsorganisationernas representanter skall endast erhålla resekostnadsersättning till och från sammanträdena enligt kommunens reglemente.

Rådets ledamöter bör beredas möjlighet att i särskilda fall delta i utbildning, kurs eller studieresa med speciell inriktning på äldreomsorgsfrågor.

6. Mandatperiod

De ledamöter och ersättare i rådet som utses av kommunen väljs för fyra år, räknat från och med den i januari året efter det år då val i hela riket av fullmäktige har ägt rum.

Pensionärsorganisationernas representanter i rådet utses av och representerar sina organisationer, som också beslutar om mandatperiodens längd för sina representanter.

SÄTERS KOMMUN

Reglemente för Tillgänglighetsrådet

§ 1 Kommunala handikapprådet Tillgänglighetsrådet

Tillgänglighetsrådet är ett organ för samråd och ömsesidig information mellan kommunen och företrädare för de föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar inom kommunen.

§ 2 Syfte

Rådet ska arbeta för att ta initiativ och arbeta aktivt för förändringar i den kommunala verksamheten och ge förslag till åtgärder som ökar tillgängligheten.

Genom rådet ges kommunen möjlighet att samråda med de företrädare för de föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar i ett tidigt skede av beredningsprocessen samt få deras synpunkter i ärenden som berör.

§ 3 Rådets sammansättning

Rådet skall vara sammansatt av representanter för kommunala nämnder och styrelser vars verksamhet berör de med funktionsnedsättningar samt representanter föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar följande;

- En representant jämte ersättare för vardera kommunstyrelsen, socialnämnden, kulturnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, barn- och utbildningsnämnden och miljö- och byggnämnden.
- ~~Landstinget~~, Regionen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan kan dessutom vara representerade i Tillgänglighetsrådet med en representant jämte ersättare.
- De föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningar som är representerade i kommunen med betalande medlemmar har rätt till representation i rådet med en ordinarie ledamot och en ersättare. Därutöver har Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder (DHR) rätt till en ledamot med ersättare.

§ 4 Organisation och arbetsformer

Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet. Rådet utser inom sig en vice ordförande.

Tillgänglighetsrådet är organisatoriskt knutet till samhällsbyggnadsnämnden. ~~Samhällsbyggnadsförvaltningen~~ Samhällsbyggnadssektorn svarar för sekreterare till rådet.

Rådet sammanträder minst fyra gånger per år. Ett av sammanträdena bör hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling. De ordinarie sammanträdena fastställs vid årets början.

Rådets ställningstagande skall redovisas i protokoll efter varje sammanträde. Protokollet justeras av ordförande och en ledamot. Protokollet skall delges rådets ledamöter och deras ersättare, kommunstyrelsen, övriga kommunala nämnder och styrelser inom kommunen verksamma handikapporganisationer samt Länshandikapprådet.

Skriftlig kallelse till sammanträde och en förteckning över de ärenden som skall behandlas samt handlingar och beslutsunderlag skall delges rådets ledamöter senast två veckor före sammanträdet. Ordföranden har ansvar för att så sker.

§ 5 Ekonomi

Till kommunens representanter utgår arvode, traktaments- och reseersättningar enligt av kommunfullmäktige fastställda regler för ersättning till förtroendevalda. Respektive nämnd ansvarar ekonomiskt för sina deltagare. Till föreningar & riksförbund för olika funktionsnedsättningars representanter utgår ersättning för resa till och från sammanträdet enligt kommunens regler.

§ 6 Ändring av reglemente

Ändring av detta reglemente kan aktualiseras av Tillgänglighetsrådet, samhällsbyggnadsnämnd eller kommunstyrelsen.

§ 7 Fastställande

Reglementet för Tillgänglighetsrådet skall fastställas av kommunfullmäktige.

§ 8 Närvarorätt

Närvarorätten för icke tjänstgörande ersättare beslutas av respektive nämnd

SÄTERS KOMMUN

Reglemente för Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

§ 1 Brottsförebyggande rådet

Rådet är ett samverkansorgan mellan Säters kommun, Polismyndigheten, Räddningstjänsten och Säterbostäder.

§ 2 Syfte

Det lokala brottsförebyggande rådet, lokala BRÅ i Säter, är det gemensamma forumet för kommunens brottsförebyggande arbete. Fler olika aktörer finns representerade i lokala BRÅ och möjligheterna att samverka mot kriminella företeelser är därför goda.

Tillsammans ska aktörerna stärka det kort- och långsiktiga lokala brottsförebyggande arbetet i syfte att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen.

Rådet skall inom denna ram:

- fånga upp signaler på risker för brottslig verksamhet
- på uppdrag av kommunstyrelsen initiera, planera, samordna och leda det brottsförebyggande arbete som bedrivs inom kommunen
- engagera individer, grupper och föreningar i det brottsförebyggande arbetet
- vara remissinstans i ärenden som berör brott och trygghet samt planärenden

§ 3 Sammansättning och organisation

Rådet är underställt kommunstyrelsen och i rådet ingår:

Valda av kommunstyrelsen	två ledamöter varav en ordförande samt två ersättare
Från socialnämnden	En tjänsteman
Från barn- och utbildningsnämnden	En tjänsteman ~~samt en reperenstant för kommunens ungdomsverksamhet~~
Från kommunstyrelsen	en representant från näringslivsenheten, en ungdomskonsulent, säkerhetssamordnare en ~~folkhälsoplanerare~~ en ungdoms/fritidssamordnare med ANDTS frågor
Från samhällsbyggnadsnämnden	En tjänsteman
Säterbostäder	En tjänsteman
Polisen	En tjänsteman
Räddningstjänsten	En tjänsteman

Rådets representanter skall vara valda av sin organisation eller nämnd. Vid behov kan även representanter för föreningar/ideella organisationer, förvaltningar och nämnder bjudas in till sammanträdena.

Mandatperioden är fyra år och sammanfaller med de kommunala valen.

Rådet kan inom sig utse en styrgrupp eller arbetsutskott och själv utse dess ordförande

Rådet har mandat att inrätta projektgrupper för aktuella frågor. Ledamöter i dessa grupper kan utses även från andra myndigheter/organisationer än de som ingår i rådet. Mandattiden för en sådan grupp anpassas efter verksamheten

§ 4 Arbetsformer

Rådet sammanträder fyra gånger om året eller oftare om någon särskild fråga påkallar samråd med eller information till rådet. Datum för sammanträdesdagar fastställs vid årets början.

Kommunstyrelseförvaltningen svarar för sekreterar- och kansliservice till rådet. Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.

Rådets ställningstaganden och initiativ skall redovisas genom protokoll efter varje sammanträde, detta justeras av ordföranden och en ledamot. Protokollet delges rådets ledamöter och ersättare, kommunstyrelsen samt övriga berörda kommunala nämnder och de till rådet knutna organisationerna.

Kallelse till sammanträde med förslag till förteckning över ärenden som skall behandlas samt handlingar och beslutsunderlag skall delges rådets ledamöter i så god tid och på sådant sätt att vidareinformation och beredning underlättas. Ordförande har ansvar för att så sker.

Rådet rapporterar utifrån § 2 till kommunstyrelsen en gång per år.

§ 5 Ekonomi

Till kommunens representanter i rådet eller någon av dess grupper utgår arvode, traktaments- och reseersättningar enligt av kommunfullmäktige fastställda regler för ersättning till förtroendevalda.

Till övriga ledamöter i rådet eller någon av dess grupper, vilka förutsätts vara valda av sina organisationer som tjänstemän, utgår ingen ersättning.

I det fall att representant för förening /frivilligorganisation kallas till rådet eller någon av dess grupper, utgår ersättning för resa till och från sammanträde enligt kommunens regler.

SÄTERS KOMMUN

§ 6 Ändring av reglemente

Ändring av detta reglemente kan aktualiseras av Brottsförebyggande Rådet eller kommunstyrelsen.

§ 7 Fastställande

Reglementet för Brottsförebyggande Rådet fastställs ~~i första hand~~ av kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsnämndens reglemente

Utöver det som föreskrivs om nämnd i kommunallagen och det gemensamma regelmentet för kommunens nämnder gäller bestämmelserna i detta reglemente.

1 § Nämndens verksamhetsområde

~~Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens organ för fysisk planering och exploatering, gatu- och park. Nämnden ansvarar vidare för naturvårdsfrågor som inte handläggs av nämnd med specialreglerade uppgifter.~~

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens VA-huvudman och ansvarar också för verksamheterna kost- och lokalservice.

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens trafiknämnd enligt ”Lag om nämnder för vissa trafikfrågor (SFS 1978:234)”, trafik-planeringsfrågor samt kommunens trafiksäkerhetsarbete.

Samhällsbyggnadsnämnden bevakar, driver, förvaltar och underhåller det allmänna intresset enligt fastighetsbildnings-, anläggnings- och ledningsrättslagarna. ~~Säkerställer god kommunal fastighetsförvaltning och tillhandahålla ändamålsenliga verksamhetslokaler och god service i samverkan med nyttjaren.~~

2 § Nämnden åligger särskilt

Allmänt

- att svara för kommunens fysiska planering av mark och vatten samt exploatering av nya detaljplaneområden
- att svara för projektering, anläggning, drift- och underhåll av gator, vägar, gång- och cykelvägar (GC), broar, kollektivtrafikanläggningar och andra allmänna platser samt skogar, parker och motionsspår
- initiera och bereda ärenden om inrättande av skyddsområden enligt 7 kap miljöbalken som är påkallade, i den mån inte uppgiften lagts på annan nämnd, och svara för förvaltningen av sådana områden
- att utarbeta förslag till tariffer, taxor, avgifter och andra leveransvillkor
- att vara kommunens huvudman för statligt finansierade projekt för förorenade områden
- ~~att vara remissorgan i frågor som rör nämndens verksamhetsområde liksom med uppmärksamhet följa utvecklingen inom området samt hos kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra kommunala nämnder - eller hos andra myndigheter - göra de framställningar nämnden finner påkallade~~
- ~~att i övrigt fullgöra de uppdrag som kommunfullmäktige överlämnar till nämnden.~~
- förvalta kommunens råmark med däri bedriven jakt och fiske
- stödja vid behov kultur- och fritidsevenemang då kommunen beviljat bidrag.

Trafik

- att svara för planeringen av s k samhällsbetalda resor
- att svara för lokala trafikföreskrifter enligt gällande trafiklagstiftning
- att svara för trafiksäkerheten inom kommunens väghållningsområde och samordna trafiksäkerhetsarbetet inom hela kommunen

- ~~att handlägga ärenden rörande skolskjutsar~~

Gata och park

- att svara för gaturenhållning och för renhållning utomhus där allmänheten får färdas fritt enligt lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning
- ~~att handlägga frågor om undantag från skyldighet att svara för gångbanerenhållning som kan ha ålagts fastighetsinnehavare~~
- att besluta om frågor angående namn på gator och kvarter efter remiss till kulturnämnden

Fastighet och anläggningar

- att svara för kommunens fastighetsbildnings- och mätningsverksamhet samt kommunens gemensamma kartverk
- att svara för kommunens tomtkö,
- att utarrendera, uthyra eller annars upplåta fastighet och tomträtt som tillhör kommunen inom av kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt.
- att köpa, sälja, byta, fastighetsreglera eller lösa in fastighet eller fastighetsdel med stöd av plan- och bygglagen (PBL)
- upprätta hyresavtal för kommunens verksamheter med en sammanlagd hyrestid om högst fem år.
- att svara för förvaltning av kommunens exploateringsmark
- att företräda kommunen vid fastighetsbildning, fastighetsbestämning och dylikt
- förvalta kommunägda lokaler och anläggningar

Lokalservice och kostservice

- att tillgodose behovet av kost gentemot Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden.
- att tillgodose behovet av lokalservice (städtjänster) gentemot andra nämnder.

VA och Renhållning

- Svara för kommunens lagstadgade skyldigheter gällande hushållens avfallsfrågor.
- Svara för kommunens lagstadgade skyldigheter vad gäller allmänna vattentjänster.

~~**Miljöstrategiska frågor**~~

~~Ska arbeta med interna och externa miljö- och energistrategiska frågor med utgångspunkt i nationella, regionala och lokala miljömål.~~

~~Ansvarar för energirådgivning mot allmänheten, organisationer och föreningar samt mindre och medelstora företag.~~

~~Energi- och klimatrådgivningen ska förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap om energieffektivisering, energianvändning och klimatpåverkan samt om förutsättningar att förändra energianvändningen i lokaler och bostäder.~~

Råd

Ansvarar för Tillgänglighetsrådet.

3 § ~~**Ekonomisk förvaltning**~~

~~Nämnden ansvarar för den ekonomiska förvaltningen av de medel, som i~~

~~kommunfullmäktiges årsbudget ställs till nämndens förfogande. Vid delegation av fullmäktiges anvisade budgetram skall nämnden delegera budgetansvaret.~~

4 ~~§ Övriga uppgifter~~

~~I nämndens uppgifter ingår vidare bl.a. inom nämndens verksamhetsområde,~~

- ~~informationsverksamheten~~
- ~~anpassning, utveckling och effektivisering av verksamheten~~
- ~~registeransvaret för de personregister som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över.~~

5 ~~§ Talerätt~~

~~Nämnden får själv eller genom ombud föra talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde och som inte samtidigt berör annan nämnd.~~

6 § Delegering från kommunfullmäktige

Nämnden ska besluta i följande grupper av ärenden

- förvärv av fastighet eller fastighetsdel för exploateringsändamål i hela kommunen till ett belopp om högst 500 000 kr per ärende.

- försäljning av obebyggd mark i hela kommunen enligt av kommunfullmäktige fastställda riktlinjer beträffande pris och villkor i övrigt

- i sådana mål och ärenden, där det ankommer på nämnden att föra talan på nämndens vägnar, träffa överenskommelse om att betala fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

- ärenden enligt lagen (2006:378) om lägenhetsregister

- Ärenden enligt 5 kap. 27 § plan- och bygglagen (2010:900) gällande antagande av detaljplan som inte är av stor vikt eller har principiell betydelse

7 ~~§ Ansvar och rapporteringsskyldighet~~

~~Nämnden ska se till, att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, samt bestämmelser i detta reglemente.~~

~~Nämnden ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.~~

~~Nämnden ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats i anledning av medborgarförslag.~~

Kf § 29 Regler för representation för förtroendevalda

KS2023/0252

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige beslutar, med ändringen att dokumentet benämns regler istället för plan, att:

1. Anta ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda.”
2. ”Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun och Etiska regler för kommunalt förtroendevalda” utgår.

Ärendebeskrivning

Kommunens styrdokument revideras och uppdateras kontinuerligt, för högre aktualitet och kvalitet. I det här fallet gäller ärendet en policy, en typ av styrdokument som enbart kommunfullmäktige äger rätt att besluta om, och som ska revideras vid ny mandatperiod.

Enligt kommunens definitioner från maj, 2021, ska ”(e)n policy…ange viljeinriktning för Säters kommun. Den ska vara vägledande för beslut och styrning inom alla verksamheter och på alla nivåer. Den ska formuleras kortfattat och vara tillgänglig för såväl tjänstemän, som förtroendevalda och allmänhet.”

Samma definitioner ger vid handen att en plan visar på ”…långsiktiga och målmedvetna avsikter i en fråga av större vikt…en plan…är mer beskrivande än en policy och mer övergripande än en handlingsplan.”

I ”Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun” trängs många olika processer och perspektiv, både övergripande och på detaljnivå. Här finns sådant som bara angår arbetsgivarorganisationen och sådant som angår medborgarna i allra högsta grad. Det är alltså mer spretigt och mindre generellt än definitionen anger.

För att behålla innehållet, men rikta det mer till dem det berör, är förslaget är att policyn utgår till förmån för ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda”, med i princip samma innehåll.

KS § 163 forts

Den föreslagna ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda” upprätthåller vikten av kostnadsmedvetenhet och rättskaffenhet i representationen, begränsar alkoholanvändningen i uppdraget, och beskriver hur förtroendevalda ska uppmärksammas vid olika tillfällen. Kommunfullmäktiges viljeinriktning bevaras, men i en dokumentform som är bättre hierarkiskt anpassat.

Förslaget i planen innebär en kostnadsökning när det gäller kostnaden för minnesgåva till förtroendevalda som har innehaft uppdrag i 20 år; från dagens 3000 kronor till 10% av prisbasbeloppet, alltså 5250 kronor, och vid lämnande av uppdrag, från dagens 1000 kronor till 4% av pbb, alltså 2100. Konsekvensen bedöms som ringa.

Beslutsunderlag

Definitioner av policy och styrdokument (KS2021)
Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun
Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda

Plan för representation för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda.”
2. ”Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun och Etiska regler för kommunalt förtroendevalda” utgår.

Ärendebeskrivning

Kommunens styrdokument revideras och uppdateras kontinuerligt, för högre aktualitet och kvalitet. I det här fallet gäller ärendet en policy, en typ av styrdokument som enbart kommunfullmäktige äger rätt att besluta om, och som ska revideras vid ny mandatperiod.

Enligt kommunens definitioner från maj, 2021, ska ”(e)n policy…ange viljeinriktning för Säters kommun. Den ska vara vägledande för beslut och styrning inom alla verksamheter och på alla nivåer. Den ska formuleras kortfattat och vara tillgänglig för såväl tjänstemän, som förtroendevalda och allmänhet.”

Samma definitioner ger vid handen att en plan visar på ”…långsiktiga och målmedvetna avsikter i en fråga av större vikt…en plan…är mer beskrivande än en policy och mer övergripande än en handlingsplan.”

I ”Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun” trängs många olika processer och perspektiv, både övergripande och på detaljnivå. Här finns sådant som bara angår arbetsgivarorganisationen och sådant som angår medborgarna i allra högsta grad. Det är alltså mer spretigt och mindre generellt än definitionen anger.

För att behålla innehållet, men rikta det mer till dem det berör, är förslaget är att policyn utgår till förmån för ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda”, med i princip samma innehåll.

Den föreslagna ”Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda” upprätthåller vikten av kostnadsmedvetenhet och rättskaffenhet i

representationen, begränsar alkoholanvändningen i uppdraget, och beskriver hur förtroendevalda ska uppmärksammas vid olika tillfällen. Kommunfullmäktiges viljeinriktning bevaras, men i en dokumentform som är bättre hierarkiskt anpassat.

Förslaget i planen innebär en kostnadsökning när det gäller kostnaden för minnesgåva till förtroendevalda som har innehaft uppdrag i 20 år; från dagens 3000 kronor till 10% av prisbasbeloppet, alltså 5250 kronor, och vid lämnande av uppdrag, från dagens 1000 kronor till 4% av pbb, alltså 2100. Konsekvensen bedöms som ringa.

Beslutsunderlag

Definitioner av policy och styrdokument (KS2021)

Policy för representation, jubileumsgåvor, gåvor och avslutad anställning mm Säters kommun

Plan för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda

Helena Axelsson Fisk, Utredare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

2023-05-09

Regler för representation uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda

SÄTERS KOMMUN

SÄTERS KOMMUN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Regler för representation, uppvaktning och kondoleanser för förtroendevalda	Plan	Säters kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Kommundirektör	Sektorchef kommunstyrelsesektorn	sater.se
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige		KS2023/0252

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

SÄTERS KOMMUN

Innehåll

1 Plan för representation, gåvor, uppvaktningar och kondoleanser 4

1.1 Målgrupp 4

2 Olika typer av representation 4

2.1 Intern representation 4

2.2 Extern representation 4

2.3 Principer för representation 4

2.4 Ansvar för genomförande 4

3 Intern representation 5

3.1 Interna utbildningar, konferenser och liknande arrangemang 5

4 Extern representation 5

4.1 Redovisningsunderlaget 5

5 Servering av alkoholhaltiga drycker vid speciella tillfällen 6

6 Gåvor och uppvaktningar till förtroendevalda 6

6.1 Skattefria gåvor 6

6.2 Julgåva 7

6.3 Minnesgåvor 7

6.3.1 Gåvans värde 7

6.3.2 Avtackning efter 20 års uppdrag 8

6.4 Jubileumsgåva 8

6.5 Uppvaktande vid jämn födelsedag 8

6.6 Lathund 9

7 Vid sjukdom och dödsfall 10

7.1 Sjukdom 10

7.2 Dödsfall 10

SÄTERS KOMMUN

1 Plan för representation, gåvor, uppvaktningar och kondoleanser

Denna plan anger vad de förtroendevalda anser vara korrekt beteende när det gäller representation, uppvaktningar och gåvor inom Säters kommun.

1.1 Målgrupp

Planen gäller förtroendevalda vid Säters kommun.

2 Olika typer av representation

2.1 Intern representation

Intern representation är aktiviteter som syftar till att stärka förtroendevaldas förmåga att utföra sitt uppdrag. Intern representation ingår redan i underlaget för ersättningar. En berörd kan inte attestera sin egen räkning.

2.2 Extern representation

Extern representation riktar sig utåt och syftar till att inleda eller utveckla förbindelser som är viktiga för kommunen i marknadsförings- och näringslivsfrämjande åtgärder. Representationen ska godkännas av aktuell nämndordförande. Det är inte tillåtet att beslutsattestera egna representationskostnader.

2.3 Principer för representation

- All representation, intern eller extern, ska ha ett direkt samband med Säters kommuns verksamhet.
- Representationen (restaurang, hotell, resa) ska präglas av kostnadsmedvetenhet och ha en klar målinriktning.
- Alla kommunens förtroendevalda ska känna till att planen finns och var de kan hitta den.

2.4 Ansvar för genomförande

Nämndernas ordförande ansvarar för att planen följs.

SÄTERS KOMMUN

3 Intern representation

3.1 Interna utbildningar, konferenser och liknande arrangemang

Interna utbildningar, planeringskonferenser och liknande arrangemang är att betrakta som del av uppdraget och skall redovisas enligt gällande rutin för arvode, ersättning för inkomstbortfall och resekostnader.

4 Extern representation

Extern representation ska ha ett direkt samband med och vara till nytta för kommunens arbete. Det ska som huvudregel inte vara fler representanter från kommunen än utomstående gäster.

Endast i undantagsfall får anhöriga inbjudas, till exempel vid internationella besök eller vid representation utomlands då gästerna själva har med sig anhöriga.

Skriftligt godkännande från aktuell nämndordförande ska inhämtas i förväg då anhörig ska delta vid representation. Dokumentationen ska bifogas redovisningsunderlaget för representationen.

4.1 Redovisningsunderlaget

Redovisningsunderlaget för representationen ska innehålla uppgifter om:

- Datum och syfte för representationstillfället, måltidens benämning (lunch, middag)
- Namn på samtliga deltagare och organisation gästerna företräder, plus program, ska bifogas
- Kvitton ska bifogas i original
- Faktura/restaurangnota ska innehålla specificerade uppgifter om mat och dryck, mervärdesskatt ska vara specificerad.
- Representation i samband med pågående upphandling får inte förekomma.

Avsteg från ovanstående kan innebära ett personligt betalningsansvar.

5 Servering av alkoholhaltiga drycker vid speciella tillfällen

Tillfällen då frågan om representation med alkoholhaltig dryck kan uppkomma är:

- affärs och studiebesök
- utmärkelsemiddagar
- vänortsbesök i Säter
- representation utomlands

Om alkohol skall serveras i samband med representation, skall detta alltid förberedas med ett underlag (blankett), där antalet gäster samt mängd av alkohol skall redovisas.

Representation med alkohol skall godkännas av kommunstyrelsens ordförande med kommunstyrelsens vice som ersättare. Delegationsbeslutet skall redovisas till kommunstyrelsen nästa sammanträde.

Grundregeln i Säters kommun är att alkoholhaltig dryck i samband med representation endast får serveras efter kontorstid. Högst två flaskor öl eller två glas vin per person får erbjudas, och endast samman med servering av mat. Alkoholfria alternativ skall alltid erbjudas.

Kommunens representerar betalar inte för den egna drycken.

Vid risk för eventuella avvikelser från planen ska ordförande för aktuell nämnd informeras, och godkännande eller avslag inhämtas. Ordförande ansvarar inför kommunfullmäktige för godkända avvikelser.

6 Gåvor och uppvaktningar till förtroendevalda

6.1 Skattefria gåvor

Gåvor till förtroendevalda regleras genom Skatteverkets bestämmelser för förmåner. Skatteverket har konstaterat att det går att i vissa fall jämställa förtroendevalda med anställda. Huvudregeln är att gåvor från uppdragsgivare är skattepliktiga. Undantaget är julgåvor, minnesgåvor och jubileumsgåvor, som kan vara skattefria under vissa förutsättningar. Skatteverket anger högst möjliga gåvobelopp för alla kategorier. Skattefriheten gäller inte för kontanta medel eller presentkort som går att byta mot kontanter.

Säters kommun utgår från andel av prisbasbeloppet för att ange det högsta möjliga värdet på en gåva. Uppdragstagare är den som tillhör kommunfullmäktige eller nämnd, ordinarie eller ersättare.

6.2 Julgåva

Skatteverket anger det högsta tillåtna värdet för julgåvan för att det ska räknas som en skattefri förmån. För 2023 gäller 500 kronor.

6.3 Minnesgåvor

En minnesgåva kan utgå till en förtroendevald vid uppdragets upphörande, efter minst sex års tjänstgöring, och när en förtroendevald har uppburit uppdrag i 20 år. (Tid som anställd kan inte läggas till tid som uppdragstagare, och tvärtom.)

Gåvan kan bestå av föremål, tjänst eller upplevelse. Gåvan kan vara i form av ett presentkort, om det inte går att växla in mot pengar. Åtminstone ett lokalt alternativ ska erbjudas. Medarbetaren kan själv ta fram ett alternativ, som godkänns om leverantören av önskad gåva kan fakturera kommunen.

Gruppledaren ansvarar för att kommunfullmäktiges ordförande, eller nämndordförande får veta vilka förtroendevalda som står på tur att uppvaktas.

6.3.1 Gåvans värde

Skatteverket anger 2023 att 15 000 inklusive moms är högsta möjliga värde för en minnesgåva för att den ska vara skattefri.

Säters kommun följer prisbasbeloppet, vilket år 2023 står på 52 500 kronor

Värdet på en minnesgåva som utdelas efter 20 års uppdrag är maximalt 10% av prisbasbeloppet, vilket 2023 motsvarar 5250 kronor.

En förtroendevald som avslutar sitt uppdrag efter mer än 6 års erhåller en gåva om maximalt 4% av prisbasbeloppet vilket motsvarar 2100 kronor.

En förtroendevald som avslutar sitt uppdrag efter mindre än sex år erhåller vid avtackningen en gåva om maximalt 1% av prisbasbelopp, eller 525 kronor.

Kommunfullmäktiges ordförande eller nämndordförande avtackar den förtroendevalda med en blomma vid lämpligt sammanträde.

6.3.2 Avtackning efter 20 års uppdrag

Varje år avtackas de som har burit uppdrag i 20 år per den sista december ett givet år. Avtackningen sker på kvällstid med inbjudan till berörda den förtroendevalda. I avtackningen ingår middag. Den förtroendevalda bjuds in med respektive eller sällskap.

Kommunfullmäktiges presidium och kommunstyrelsens presidium, ordförande i de nämnder som har medarbetare i aktuella grupper, kommunchef och förvaltningschefer.

6.4 Jubileumsgåva

Jubileumsgåva utgår när ett företag eller organisation firar jubileum – nästa gång för Säters del 2042, då staden firar 400 år. Kommunfullmäktige fattar beslutet om gåvans värde. Skatteverket anger vilket värde en jubileumsgåva inte får överskrida för att räknas som en skattefri förmån.

6.5 Uppvaktande vid jämn födelsedag

Kommunfullmäktiges ordförande, respektive nämndordförande, uppvaktar ledamot som fyller jämnt med blommor á maximalt 525 kronor, eller 1% pbb (prisbasbelopp).

SÄTERS KOMMUN

6.6 Lathund

En minnesgåvas värde får inte överstiga angiven andel av prisbasbeloppet (pbb) För Skatteverket gäller att en minnesgåva kan ha ett värde om max 15 000 Sek, 2023 Andelens värde, enligt 2023 års prisbasbelopp (52 500 Sek) 1% pbb=525 Sek 2% pbb 1050 Sek 3% pbb 1575 Sek 4% pbb 2100 Sek 10% pbb 5250 Sek	Maximalt
Minnesgåva efter 20 års uppdrag	10% pbb
Minnesgåva vid avgång efter >6 års uppdrag.	4% pbb
Minnesgåva vid avgång efter <6 års uppdrag	1% pbb
Uppvaktning vid jämn födelsedag (20, 30, 40, 50, 60, 70)	1% pbb
Blombukett i samband med gåva eller i samband med uppvaktning vid sjukdom	1% pbb
Blommor i samband med kondoleans/begravning för förtroendevald som gått bort.	3% pbb
Jubileumsgåva	KF
Julgåva enligt Skatteverkets (2023)	500 kronor

SÄTERS KOMMUN

7 Vid sjukdom och dödsfall

7.1 Sjukdom

Vid en uppdragstagares sjukdom kan ordförande överlämna en blombukett till maximalt 1% av prisbasbelopp.

En förtroendevald som avslutar sin sitt uppdrag av sjukdom avtackas enligt rutinen.

7.2 Dödsfall

Vid en aktiv förtroendevalds dödsfall kan och bör kommunfullmäktige kondolera med en bukett eller annan blomdekoration till maximalt 3% av prisbasbeloppet. Om det är möjligt och önskvärt kan förtroendevalda även delta på begravningen. Nämndordförande kan och bör även uppmärksamma bortfallet tillsammans med övriga förtroendevalda genom en tyst minut, upprättelse av en kondoleansbok och/eller annan lämplig ceremoni.

Kf § 30 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 31 Valärenden

1. Val av nya nämndemän för perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027.
2. Övriga valärenden.

Kf § 32 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 33 Delgivningar

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen 2023-05-02, 2023-05-16 och 2023-05-30.

Budgetuppföljning per 30 april 2023.